ཨཨ།།ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ།

ཁ་སྐོང་ཚ།།

མཛད་བ་པོ།
སྤྲི་སྐོན་ཆ་ཚང་དགེ་བཤེས་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ།

འབྲས་སྤུངས་བཀྲ་ཤིས་སྡེ་མང་དུས་མཛོད་ཁང་།
Drepung Tashi Gomang Library

རོལ་པའི་རྒྱུ་ཚལ་ཏུ་ཤག་ཤག་ཀེ་ལ་ལགས།།

[ཀ་རེ་རེ]

མཚན་བྱང་།

ཤཤ། །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་

བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཚན་འགྲེལ་ཤུང་དིགས་

རོན་བྱའི་དོ་ཤལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཁ་སྐོང་ཚ།

མཛད་པ་པོ། དཀོ་བའེས་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་ཐྲིག་རྩལ་གཞུག་ལག་ད་མཛོད་ནས་འགྲེམས་སྟེལ་བྱས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༨ ལོའི་རླུ་བདུན་པར།

ཡབ་ལེན་ཏ་གནས།

www.gomanglibrary.com

དཔར་གཞི་ཞུ་ཐྲིག་པ། འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་དགེ་མཛོད་ཁང་།

འཇུལ་དེབ་བཟོ་མཁན། ཤེས་ཚད་ལྡང་སྐྱ་

དེབ་འདིའི་དཔར་གཞིའི་བདག་དབང་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་དགེ་མཛོད་ཁང་ལ་ཡོད་པས་ཚོག་མཚན་

མེད་པར་གང་བྱང་དཔར་སྐྱན་བྱ་མི་ཚོག

Copyright ©GomangLibrary 2018

- i -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དཀར་ཆགདཔར་སྐྲུན་གསལ་བཤད།��� i མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས།��iv

༄༅།།བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མཆོད་བརྗོད།��� 2 ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད།�� 21

༄༅།།བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལས་སྐབས་དང་པོ་བཞུགས་སོ།།

མཚན་དོན།���58 སྤྱིའི་ཆིངས།���64 དགོས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་ཕྱག།���66

- ii -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མཁས་པ་བཞིས་ཕྱེ་ཚུལ།���82 རྩོམ་པའི་རྒྱུ་བརྗོད་པ།��94 མཚམས་སྦྱར།���96 རྩ་བས་བསྟན།���100 གཅིག་དུ་བྲལ།���103 ཉན་ཐོས་ཞི་ཚོལ་མ།���123 མྱང་འདས།���123

ཆོས་འཁོར།��128 ཡུམ་སྲས།���138 ཡང་དག་མཐའ།��� 141

དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི།��� 155 བཀའ་བསྟན་བཅོས།���157 ཤེར་ཕྱིན་ཕར་ཕྱིན།���163 དངོས་པོ་བརྒྱད།།���169 དོན་བདུན་ཅུ།���176 མདོ་དང་སྦྱར་ཚུལ།���182 སེམས་བསྐྱེད།���189 གདམས་ངག་གི་ངོ་བོ་དང་བདེན་གཉིས།��209 བདེན་བཞི།�� 212

- iii -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སྐྱབས་གསུམ།���227 ལེ་ལོ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ།�� 231 སྤྱན་ལྔ།��234 མངོན་ཤེས་དྲུག།��239 མཐོང་སྒོམ་ལ་འདོམས་པ།���248 དཔེའི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤ།�� 251 མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན།��262 སྦྱོར་ལམ།���270 རིགས།��� 291 སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ།�� 316 སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ།��� 321 གོ་སྒྲུབ།�� 325 འཇུག་སྒྲུབ།��� 333 ཚོགས་སྒྲུབ་སྤྱིར་བསྟན།�� 357 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས།���360 སའི་ཚོགས།��367 གཉེན་པོའ་ཚོགས། ི ���398 ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ།���401

- i -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དཔར་སྐྲུན་གསལ་བཤད།

༄༅། །དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ལྷ་ཡི་ལམ་ནས་ཉི་ཟླ་འཛིན་མར་མ་ལྷུང་ཞིང༌། །རི་ཡི་
དབང་པོ་ཆུ་གཏེར་སྨད་གཡོག་མ་གྲོལ་བ། །དེ་སྲིད་འདི་ན་ཡུམ་དོན་དོན་གཉེར་སྐལ་ལྡན་གྱི། །རེ་བ་བསྐོང་བའི་དབང་གི་རྒྱལ་པོར་འདིར་གནས་ཤོག །ཅེས་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཇུག་ཏུ་ཇི་སྐད་ཐུགས་སྨོན་ལེགས་པར་མཛད་པའི་འབྲས་བུར་དབུས་གཙང་གི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང༌། མངའ་དྭགས་རྒྱལ་གསུམ་སོགས་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་དང༌། མདོ་ཁམས་སྨད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དང༌། རྗེ་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་གིས་མཚོན་པའི་བྱང་གི་དགོན་ཆེན་བཞི་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེ་ཆུང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་དང༌། སོག་ཡུལ་གྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་ཏཱ་ཁུ་རལ་ཞེས་སྐབས་ཤིག་རིང་དགེ་འདུན་ཉིས་ཁྲི་བདུན་སྟོང་ལྷག་དུས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པར་གྲགས་པའི་དགོན་ཆེན་དེས་མཚོན་སོག་པོ་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་གྱི་དགོན་སྡེ་བགྲང་གིས་མི་ལང་བ་དང༌། མདོར་ན་ཤིན་ཅང་ནས་བྱང་རྒྱ་སེར། ཤར་ཟ་འོག་ཐགས་སུ་བསྐྲུན་པའི་ཡུལ་གྲུའི་བར་དགོན་སྡེ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་པའི་བློ་གསལ་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་ཀྱིས་རྗེ་བླ་མའི་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་གྱི་འཕྲེང་བ་འདི་ཉིད་ལ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མའི་བར་རྒྱལ་བསྟན་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱག་རྗེས་སུ། ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཚིག་འགྲེལ་དོན་འགྲེལ་དང་། མཆན་འགྲེལ་དཀའ་འགྲེལ། ཚིག་སྡོམ་དོགས་གཅོད་སོགས་འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་ཞིག་ཡོད་འདུག་པས་རེ་རེ་ནས་འབྲི་བར་མི་ནུས་སོ། །
དེ་ལྟར་ནའང་བསྟན་པའི་འཕེལ་འགྲིབ་བམ་དུས་ཀྱི་རྒུད་པའི་དབང་གིས་རབ་

- ii -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བྱུང་ ༡༦ པའི་མགོ་ཙམ་ནས་རིམ་བཞིན་སོག་པོ་ཕྱི་ནང་ནས་མདོ་སྟོད་སྨད་དང་མཐར་བོད་ཁམས་ཡོངས་ཀྱི་སྣོད་བཅུད་ཀུན་ལ་སྔ་ན་མ་གྲགས་པའི་གོད་ཆག་ཚབས་ཆེན་བྱུང་ནའང༌། སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྨོན་ལམ་དང་། མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་འགྲོའ་བདེ་ཐབས་འབའི་ཞིག་ལ་དགོངས་པའི་ཐུགས་རྗེའི་ཐབས་འཕྲུལ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་འཁོར་རྣམས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གིས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་འདིར་བྱོན་ཅིང་། ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བཞག་རླབས་པོ་ཆེ་རྨང་ནས་གསོས་པར་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་ཤར་ནུབ་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སླར་ཡང་དར་ཁྱབ་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་དུས་འདིར་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང༌། ལྷག་པར་ད་ལམ་སྐབས་སུ་བབ་པ་རྗེའི་ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་འདི་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱུན་བཟང་པོ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་ཡོང་སླད་དུ་འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་ཁུར་བླང་གྲ་སྒྲིག་གིས་སྔ་ཕྱིར་གདན་ས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་མཁས་དབང་ཁག་གདན་ཞུས་ཀྱིས་མཁས་པའི་བགྲོ་གླེང་ཐེངས་གཉིས་ཚུགས་པ་དང༌། ཁྱད་པར་ཕྱོགས་འདིར་དཔེ་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཞིང་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་དཔེར་མཁོ་གལ་ཆེ་བ། ཀུན་མཁྱེན་ཡིག་ཆའི་རྗེས་འབྲང་གི་མཁས་པ་དུ་མས་མཛད་པའི་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་གི་ཚིག་སྡོམ་དང༌། དེའི་དོགས་གཅོད། དོགས་ལན། མཆན་འགྲེལ་བཅས་སྔ་ཕྱིར་དཔར་བསྐྲུན་བྱས་ཟིན་མོད། བར་ལམ་ཞིག་ནས་སྔར་གྱི་དཔར་སྐྲུན་བྱས་ཟིན་པ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཟིན་པར་བརྟེན་སླད་མར་དེ་དག་གི་དཔར་རྩ་བསྐྱར་དུ་དག་སྒྲིག་གིས་དཔར་དུ་བསྐྲུན་འཆར་ཡོད་པ་ལས། ད་ལམ་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་གི་མཆན་འགྲེལ་འདི་བཞིན་མ་ཕྱིའི་དཔེ་རྙིང་ལྟར་སྟོད་སྨད་གཉིས་སུ་བྱས་ཏེ། བསྐྱར་དུ་དཔར་རྩ་ཞུ་སྒྲིག་བྱས་ཤིང་། དོན་གཉེར་ཅན་དག་གི་འཕྲལ་གྱི་དགོས་མཁོར་གཙོ་བོར་དམིགས་ཏེ་ཐོག་མར་གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ་PDF & EPUBགཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། མི་འགྱང་བར་དེབ་གཟུགས་སུའང་དཔར་སྐྲུན་བྱ་འཆར་འདུག

- iii -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ད་རེས་བསྐྱར་དུ་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་པའི་སྐབས་སྔར་གྱི་མ་ཕྱི་དབུ་ཅན་བྲིས་མ་ཞིག་
ཡོད་པ་དེ་ལས་གཞན་མ་ཕྱི་གང་ཡང་ལག་སོན་མ་བྱུང་བས། དེ་གཞིར་བཟུང་ཞིང་སྐབས་སྐབས་སུ་མངོན་གསལ་ཅན་གྱི་ཡིག་ནོར་རེ་ཡོད་པ་ཕུད་གཞན་དོགས་པ་ཅན་རྣམས་གུག་རྟགས་སུ་བཀོད་དེ་དཔྱད་གཞིར་བཞག་པ་ལས་རང་དགར་བཅོས་མ་སྤོབས།མཇུག་མཐར་རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་འདིར་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཇི་སྙེད་མཆིས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་༸སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའ་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་བརྟན་ཅིང་ ིཐུགས་བཞེད་མཐའ་དག་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང༌། ལྷག་པར། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་མ་ཁྱབ་པའམ། །ཁྱབ་ཀྱང་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་དེར་ནི། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་རབ་བསྐྱོད་པ་ཡིས། །ཕན་བདེའི་གཏེར་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པར་ཤོག །ཅེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར། སླར་ཡང་བསྟན་པ་རིན་པོ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱུན་ཕྱོགས་མཐའ་དབུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག་གུ །

ཞེས་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དྲ་མཛོད་སྡེ་
ཚན་ནས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༨ ཕྱི་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༢༧ ཉིན།

- iv -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས།

༈ བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་
པར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་མཛད་པ་པོ། སྤྲོས་མེད་བྱ་བཏང་གི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པ་ཤྲཱི་མན་བྷ་དྲའམ། དགེ་བཤེས་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ། མཚན་གཞན་ཚངས་སྲས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྲལ་སྤོབས་པའི་སྡེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ནི་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་འཁྲུངས། ཧལ་ཧ་གཡོན་རུའི་ས་ཆ་སང་གི་ཏཱ་ལའི་དགོན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་གླིང་དགོན་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྗེ་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱི་ཞབས་རྡུལ་སྤྱི་བོར་བླངས་ཏེ་གཞུང་ཆེན་མོར་གསན་བསམ་མཛད། དེའི་རྗེས་མདོ་སྨད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་བྱོན་ནས་ཡབ་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཉིད་སླར་ཡང་བསམ་བཞིན་བྱོན་པ་ཨ་ལགས་བླ་ཁོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ངམ་མཚན་དངོས་རྗེ་བཙུན་འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་དང༌། རྗེ་གུང་ཐང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་མཁས་བྱའི་གནས་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྤོབས་པ་བརྙེས་པར་མཛད། ལྷག་པར་ཨ་ལགས་བླ་ཁོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལས་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་རྒྱུན་ཡོངས་བུམ་པ་གང་བྱོའ་ཚུལ་དུ་གསན་ནས་ཐུགས་ཉམས་ ིསུ་བཞེས་ཐོག་སྐབས་ཤིག་བྱ་བྲལ་གྲུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བཟུང་སྟེ་དབུས་གཙང་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་སར་དམ་ཆོས་སྒོ་སྐྱེལ་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱོན་པ་ན། ཁྱབ་བདག་བཀའ་འགྱུར་པ་ཆེན་པོ་༸སྐྱབས་རྗེ་ཁང་གསར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ནས་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་རྒྱུན་དཀོན་རིགས་མང་པོ་གསན་ཡོད་ཚོད་ཀྱང་ཞིབ་པར་མ་ངེས། དཔལ་འཇིགས་མཛད་རྡོ་རྗེ་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་མྱོང་ཁྲིད་གསན་བཞེས་མཛད་པ་ལས། འཇམ་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་གདུང་ཚོབ་

- 1 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

༸སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་ཁྲི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་དེ་ལས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་གསན་ཏེ་ད་ལྟ་བཀའ་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱུན་མཛད་དང་མཛད་བཞིན་པ་འདི་ཡང་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་དུ་ཁུམས་ལགས་སོ། །
དེ་བཞིན་རྗེ་འདི་ཉིད་སོག་ཡུལ་ནས་མདོ་སྨད་ཕྱོགས་སུ་ཡར་མར་ཐེངས་ཁ་
ཤས་ཕེབས་སྐོར་གསེར་མཆན་རང་གི་མཇུག་ཏུ་ཕྲན་ཙམ་གསལ་བ་ལས་གཞན་འཁྲུངས་གཤེགས་ཀྱི་ལོ་ཚིགས་སོགས་ནི་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པས་རེ་ཞིག་གཏང་སྙོམས་སུ་འཇོག་པ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད་དོ། །གསེར་མཆན་འདི་ཉིད་མཛད་པའི་དུས་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༩ ལོར་དབུ་བརྩམས་ནས། ཁྲག་སྐྱུག་ཅེས་པ་རབ་བྱུང་༡༥ པའི་ཆུ་མོ་ཕག་ཕྱི་ལོ་༡༩༢༣ ལོར་མཇུག་རྫོགས་པར་མཛད་པ་གཞུང་རང་དུ་གསལ་ལོ། །

ཞེས་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས།

- 2 -

མཆོད་བརྗོད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

༄༅།།བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མཆོད་བརྗོད།

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཱ། བློ༷་གཏེར་མཁྱེན་པའི་ཆུ་མཚོ་ལས་འཁྲུངས་
མཁས་བཙུན་བཟ༷ང་པོའ་བཅུ་དྲུག་ཆ་རྫོགས་ ི ག༷གས་སྙན་རི་དྭགས་མཚན་མས་ཉེར་སྦས་པ༷། །འཇ༷

མ་དབ༷ངས་གསུང་གི་བདུད་བརྩིའི་ཟེགས་མས་མ་རིག་ཀུན་ཁེབས་བསལ་དང་
ལྷན་དུ་མདོ་བསྟན་ཀུནྡའི་དགའ་ཚལ་བཞཾད་པཾར་མཛད། །ལུང་རིགས་འོ༷ད་སྟོང་བསིལ་བའི་ཟེ༷ར་གྱིས་སྨྲ་ངན་པད་འདབ་ཟུམ་པར་བྱེད་དང་ཆབས་ཅིག་ཆོས་འབྲངས་ར་མཚོ༷ར་ ༷དགའ་བ་སྟེར། །རྩོད་ལྡན་མཚན་མོའ་མགོན་དང་དྲན་དབང་རྒྱུ་སྐར་དབང་པོ་གང་ཉིད་ ིབདག་ཡིད་བདེ་འབྱུང་རལ་པའི་རྒྱན་དུ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །འཇི༷གས་མེ༷ད་སྙིང་སྟོབས་གསེར་གྱི་ས་གཞིར་མི་ལྡོག་བརྩོན་པའི་རིན་ཆེན་རྡུལ་ཕྲན་ལན་བརྒྱར་བརྩེགས་ལས་བསྐྲུན། །ཟབ་ཡངས་བློ༷་གྲོ༷ས་སྣང་བྱེད་ཟུང་འཇུག་ནོར་བུའི་ཞགས་པས་གཞུང་ལུགས་ཀུན་གསལ་ཕ་མཐའ་རྣམ་པར་འཆིང༌། །རྣམ་དཀར་འཕྲི༷ན་ལ༷ས་རླབས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་འབུམ་འགྱེད་ར་ཆེན་སྤྱོད་པའི་རོལ་མཚོ༷ས་ཉེ་བར་འཁྱུད་པ་གང༌། །རྒྱལ་བསྟན་གླིང་བཞིའི་རྒྱན་དང་ ༷བསྟན་འཛིན་གསེར་རིའི་དཔལ་དང་བློ་གསལ་ལྷ་དབང་གླིང་དུ་བསྐལ་བརྒྱར་རྒྱལ། །༈ འདི་སྐད་ཅེས་ཐོས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་དང་མདོ་སྡེ་གདམས་ངག་འབོགས་
པའི་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་སྟོན་པས་དཔལ་གྱི་མགུར་ནས་དངོས་སུ་ལུང་བསྟན་པ་བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཞེས་མཚན་སྙན་པར་གྲགས་པའི་འོད་ཀྱི་སྣང་བས་མཁའ་ཁྱབ་རྒྱལ་བའི་ཞིང་དུ་ཁྱབ་པ་

- 3 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དེ་ཉིད་བསྟན་འགྲོའ་དཔལ་དུ་ཤར་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་ནི་སྐུ་ན་ཕྲ་ ིམོའ་དུས་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་མཛད་པ་བསྟན་བཅོས་མངོན་ ིཔར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མཚན་དོན་དང་མཐུན་པའི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་འདི་ནི། རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་རྣམས་གོ་བདེ་ལ་འཆར་སྐྱེན་པར་བཀྲལ་ཞིང་ཚིག་གི་ཟུར་དང་ཤགས་ཀྱིས་ཐོན་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱང་ལུས་པ་མེད་པར་ཐང་མར་བརྡལ་བར་མཛད་པ་དང༌། ལྷག་ཏུ་གང་དཀའ་ས་རྣམས་སུ་དམིགས་ཕུག་པའི་སྒོ་ནས་ཕྲ་ཞིང་ཞིབ་པའི་རིགས་པས་བརྟག་གཞིག་བྱས་ཏེ་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་འགྱུར་རོ་ཅོག་གི་དགོངས་དོན་དང་གཏུགས་ནས་གཞུང་བཙུགས་པས་རྗེས་འཇུག་བློ་གྲོས་ཀྱི་ནོར་དང་ལྡན་པ་ཡོངས་ཀྱི་དོགས་པ་ལྷག་མ་མེད་པར་ཆོད་ངེས་སུ་མཛད་པ་དང༌། ཞར་བྱུང་དུ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སོ་སོས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་དང་འགྲེལ་བཤད་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་བཤད་སྲོལ་སོ་སོ་ལ་དཔག་པར་དཀའ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་གཞིག་སྟེ་མི་འཐད་པའི་ཆ་རྣམས་ལ་གལ་འཛུགས་པའི་སྒོ་ནས་མཐའ་དཔྱད་དེ་སུན་ཕྱུང་ཞིང༌། འཐད་པའི་ཆ་རྣམས་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་ལམ་གྱི་ཤིས་བརྗོད་དང་ཆབས་ཅིག་པར་རྒྱབ་རྟེན་གྱི་ལུང་ཁུངས་གསར་བའི་མེ་ཏོག་ཆར་དུ་བསྙིལ་བས་མཆོད་དེ་རང་གི་ལུགས་སུ་མངའ་གསོལ་བར་མཛད་པ་དང༌། སྒོས་སུ་མདོ་རྒྱན་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉི་སྣང་གི་ཚིག་བརླིང་པོ་རྣམས་ཉི་ཁྲི་དག་གཏུགས་ཀྱི་ལྡེ་མིག་གིས་ཕྱེ་སྟེ་མཉམ་མེད་རྔོག་ལོ་ཆེན་པོའ་བཤད་སྲོལ་དང་བསྟུན་ནས་ ིཁ་བ་རི་པའི་ལྗོངས་སུ་སྔོན་ཆད་ཡོངས་སུ་མ་གྲགས་པའི་ལམ་སྲོལ་བཟང་པོ་གསལ་བར་ཕྱེ་བ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་མཆོག་མཐའ་ཀླས་པས་མཛད་པའི་རྣམ་བཤད་ཀུན་གྱི་ནང་ན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཏོག་ལྟར་མངོན་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་འདིས་ཐུགས་དབང་མེད་དུ་འཕྲོག་སྟེ་མཁས་པའི་དབང་པོ་སྟག་ལོ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་པས་ཀྱང༌།
༈ ཁྱོད་བློའ་ཉི་མ་གཞོན་ནུའི་དུས་ཀྱི་ཚེ། །མདོ་དང་རྒྱན་གྱི་པད་ཚལ་རྒྱས་མཐོང་ ི

- 4 -

མཆོད་བརྗོད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ནས། །བདག་བློ་ཁེངས་པའི་ཀུ་མུད་ལྷག་པར་ཟུམ། །ཟབ་ཡངས་མཁྱེན་པའི་གཏེར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ཚུལ་དྲང་པོར་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་གཞུང་རང་ཉིད་ལས།
༈ མདོ་འགྲེལ་རྒྱ་མཚོ་མང་ཐོས་ཁྱབ་འཇུག་མཐུས་བསྲུབས་པས། །ལེགས་བཤད་
ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འཁྲུངས་གྱུར་ཅིང༌། །བརྒྱ་ཕྲག་དཀའ་གནས་ཀུནྡའི་ཟེའུ་འབྲུ་གསལ་བྱེད་འདི། །གྲངས་མེད་གདུལ་བྱ་བདེ་འབྱུང་གཙུག་ན་གསལ་གྱུར་ཅིག །ལྷ་ཡི་ལམ་ནས་ཉི་ཟླ་འཛིན་མར་མ་ལྷུང་ཞིང༌། །རི་ཡི་དབང་པོ་ཆུ་གཏེར་སྨད་གཡོགས་མ་གྲོལ་བ། །དེ་སྲིད་འདི་ན་ཡུམ་དོན་དོན་གཉེར་སྐལ་ལྡན་གྱི། །རེ་བ་སྐོང་བའི་དབང་གི་རྒྱལ་པོར་འདིར་གནས་ཤོག །ཞེས་ཐུགས་སྨོན་གནང་བའི་འབྲས་བུ་འབད་པ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ་ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་འདིར་བྱོན་པ་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྟོད་ཛ་ཏིའི་མེ་ཏོག་བཀྲ་བ་ནས་སྨད་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཐུག་གི་བར་གྱི་ཡུལ་གྲུ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པའི་བློ་གསལ་གཞོན་ནུ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོའ་ིཉམས་བཞེས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡོངས་ཀྱི་མིག་ཏུ་བརྟན་པར་བཞུགས་པ་ནི་རྒྱལ་ཁམས་སྤྱིའི་དབང་པོའ་མངོན་ ིསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་འདི་ལགས་སོ། །དེས་ན་བདག་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ནུས་པ་དང་ནི་བྲལ། སྦྱོར་བ་དང་རྩོལ་བའི་གྲོགས་ཀྱིས་ནི་དོར། ཐོས་དང་བསམ་པའི་ནོར་གྱིས་ནི་དབུལ། ཐ་ན་ཡི་གེའི་མིང་བརྡ་དང་རྣམ་དབྱེ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་ཤེས་པས་འདི་ལྟ་བུ་བགྱིད་པའི་འོས་མིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་སེངྒེ་བཟང་པོས། རང་དང་རྗེས་མཐུན་རྣམ་བཤད་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ལ་དཔག་ན། རང་ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོའ་དགོངས་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་ ིསྒོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ངོམས་པ་མེད་པར་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འགྱུར་རམ་སྙམ་པ་དང༌། མི་ཤེས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོའ་དཔེ་ལྟར་རང་ལས་སྐལ་བས་ཆེས་མཐོ་བའི་ ིབློ་གསར་གཟུར་གནས་འགའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་འགྱུར་བའང་སྲིད་དམ་སྙམ་ནས་ལེགས་

- 5 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བཤད་དྲི་མ་མེད་པ་གང་གི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་རང་བློས་དཔོག་ཚོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མཆན་གྱི་སྒོ་ནས་དགྲོལ་བ་ལ་གསུམ།
གཞུང་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། བརྩམ་བྱ་གཞུང་གི་རང་བཞིན། མཇུག་
གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གདུལ་བྱ་སྤྲོ་བ་སྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རྗོད་བྱེད་དོན་གྱི་མཚན་སྨོས་པ། སྐལ་ལྡན་དང་བ་སྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པ། བློ་ལྡན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བརྩམ་བྱ་གཞུང་གི་ཆེ་བ་བརྗོད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཤེས་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཆུ་མགོ་གངས་
ལ་ཐུག་པ་ལྟར་སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྒྱན་ལ་ཐུག་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་རྗེ་བཙུན་ལ་འགྱུར་ཕྱག་དང་མཐུན་པར་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པ། ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་སྒོ་མ་ནོར་བ་ནི་ནང་པའི་བསྟན་པ་ཉག་གཅིག་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་མཐུན་པར་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པ། དེ་དང་མཇལ་བ་ནི་དངོས་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མས་མཚོན་པའི་དམ་པའི་དྲིན་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའོ། །དང་པོ་(འགྱུར་ཕྱག་དང་མཐུན་པར་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པ)ནི། རྒྱལ་བ་ནས་ཕྱག་འཚལ་ལོའ་བར་རོ། །འདི་ལ་འོ་ན། སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ ིཀྱི་བརྒྱུད་པའི་མགོ་སྟོན་པ་ལ་ཐུག་དགོས་པ་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་དང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་ལམ་མཆོག་སྒོ་འབྱེད་ལྟར་མིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་རྗེ་བཙུན་ལ་ཐུག་པས་ཆོག་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཤིན་ཏུ་བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ཤེར་མདོ་རང་ཉིད་མ་གཏོགས་པའི་མདོ་སྡེ་གཞན་དུ་ནི་མ་བྱུང་ཞིང༌། ཤེར་མདོ་རང་ལས་ནི་ཐོགས་མེད་ལྟ་བུས་ཀྱང་ངེས་པ་རྙེད་མ་ཐུབ་ན་གཞན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེའི་ཕྱིར་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཉིད་ཚད་ཐུབ་ཀྱི་དཔང་པོར་གཟུང་དགོས་པ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཆུ་མགོ་གངས་ལ་ཐུག་པས་གངས་མགོ་སྤྲིན་ལ་ཐུག་པ་མི་ཁེགས་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་འོག་༼༩་ན་༥༽༼༡༣་༡༽ ༼༡༥་༡༧༽གི་འགྱུར་ཕྱག་སྐབས་ཀྱི་དཀྱུས་མཆན་བསྡོམ་པ་

- 6 -

མཆོད་བརྗོད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལྟར་འདིར་ཡང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་བཀའ་བབས་བྱམས་པ་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པར་བྱས་ཀྱང་རུང་ངོ༌། །
༈ གཉིས་པ་(སྐྱབས་འགྲོ་དང་མཐུན་པར་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པ)ལ་གསུམ། བསྟན་པ་
སྤྱིའི་འཇུག་སྒོ་ངོས་གཟུང་བའི་སླད་དུ་ཕྱི་ནང་གི་གནས་ཚུལ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་ལ་ཤིས་བརྗོད་མཛད་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་བསྟན་པའི་འཇུག་སྒོ་ངོས་ ིགཟུང་བའི་སླད་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་གསུམ་ལ་ལམ་གྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་པར་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པ། བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ངོས་གཟུང་བའི་སླད་དུ་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་ལ་བྱིན་བརླབ་ཞུ་བའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་ལ་ཤིས་བརྗོད་མཛད་པ་པད་དཀར་ནས་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག་གི་བར་རོ། །དེ་ལ་པད་དཀར་མིག་ནི་ཁྱབ་འཇུག་དང༌། རི་འཇོམས་ནི་བརྒྱ་བྱིན་དང༌། གསེར་གྱི་མངལ་ནི་ཚངས་པ་དང༌། ཉ་ཡི་ཏོག་ནི་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་དང༌། གངྒཱ་འཛིན་ནི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའ་མིང་ངོ༌། །ཐ་མ་འདི་ལ་ཡིག་འཇོག་ ིལ་ལའི་མུན་ནག་འདོམ་འཇལ་གྱི་བཤད་པ་དགག་དགོས་པ་འགའ་རེ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་བརྒྱད་༼༢༥༨་ན་༣༽ ༼༡༠༩༧་༡༥༽༼༦༦༡་༡༨༽པའི་མཆན་དུ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་འདོད་པས་རེ་ཞིག་བཞག་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འདི་དང་འོག་མས་མཚོན་པའི་སྔོན་འགྲོའ་ིསྐོར་གྱི་ཚིགས་བཅད་འདི་དག་ཏུ་བྱུང་བའི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་མིང་བརྡ་དང༌། རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་བརྒྱུད་དང༌། ཚིག་དང་དོན་གྱི་རྒྱན་སོ་སོའ་ངོས་འཛིན་རྣམས་དང༌། དེ་དག་ ིགང་ལ་བརྟེན་པའི་ཁུངས་འཆི་མེད་མཛོད་སོགས་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་དང༌། དནྜིའི་མེ་ལོང་རྩ་བ་སོགས་སྙན་ངག་གི་གཞུང་དང༌། དཔའ་བོ་དང་དགེ་དབང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་དང་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་སོགས་སྙན་ངག་ཆེན་པོ་རྣམས་དང༌། སྔོན་གྱི་བྲམ་ཟེའི་གཞུང་ལུགས་ལས་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་སུ་ཐོར་བུར་བཀོད་པ་དག་ལས་དྲངས་ཏེ་བཤད་ན་ཚིག་ཚོགས་ཧ་ཅང་ལྕི་བར་འགྱུར་བ་དང༌། ཚིག་གི་ངོས་ཟིན་ཙམ་ནི་གོ་སླ་བར་སྣང་བས་གཞག་གོ །འདིར་ནང་པའི་རིང་ལུགས་ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་བསྟན་པ་ལ་གནད་ཁྱད་པར་བ་འདི་ཡོད་དེ། དེ་

- 7 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཡང་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཉག་གཅིག་ཡིན་པར་ཤནྟི་པ་དང་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱབས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ། དཔེར་ན་བུ་ཆུང་ངུ་མ་ལ་ཡིད་རྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ན་གཟོད་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲངས་སུ་ཆུད་ཀྱི། དེ་མེད་པར་སྐྱབས་འགྲོའ་ིཚིག་ཙམ་འདོན་པ་ལ་ནི་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཚན་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བར་ཟད་པ་མ་གཏོགས་སྐྱབས་འགྲོའ་ཕྱོགས་ནའང་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ ིལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་དང༌། བྱིང་རྒོད་ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བཅས་རང་ལ་ཉེས་པས་མ་གོས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་གཙང་མ་དང་ལྡན་ཡང་སྐྱབས་འགྲོ་མེད་ན་ནང་པའི་ཆོས་པའི་གྲལ་དུ་མི་ཆུད་པས། མཉམ་མེད་པོ་ཏོ་བས་ཀྱང༌། གནས་བརྟན་ཞལ་མར་གཟིགས་པ་བསྟན་པའི་སྒོར་མ་ཆུད་པ་སྣང༌། ཞེས་གསུངས་ཞིང༌། ནང་པའི་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་ལ་ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་ཞེས་ལྷག་པ་སྦྱོར་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་གིས་དྲངས་པ་མིན་ན་བླུན་པོའ་འཇུག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་དང༌། རྐྱེན་ ིམི་ཐུབ་པའང་མངས་པས་ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། །བདག་ནི་སྟོན་པ་གཞན་སྤངས་ནས། །བཅོམ་ལྡན་ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང༌། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན་ཁྱོད། །སྐྱོན་མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྡན། །ཞེས་དང༌། མུ་སྟེགས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་རྣམ་བསམ་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མགོན་ཁྱོད་ལ། །བདག་གི་སེམས་འདི་དད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་ནང་གི་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པའི་སྐྱོན་ཡོན་ལེགས་པར་འབྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ནང་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཉི་མས་གདུང་བའི་གླང་པོ་ཆེ་པདྨོའ་མཚོ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་བཟློག་ཏུ་མེད་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་དགོས་ ིསོ། །དེ་ལའང་སྐྱོབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབས་དངོས་ནི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཉག་གཅིག་ཡིན་ཞིང༌། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་འཇིག་རྟེན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང༌། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མས་ནི་ངན་སོང་དང་

- 8 -

མཆོད་བརྗོད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཕྱི་མས་ནི་འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པས་སོ། །དགེ་བ་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་བ་ལ་རིམ་བཞིན་ངེས་འབྱུང་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩིས་རིམ་བཞིན་མ་ཟིན་ན་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་རེ་གཉིས་མ་གཏོགས་ཕལ་ཆེར་ཀུན་འབྱུང་རང་ག་བར་འགྲོ་བས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་སྐོར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་བླ་མ་ཐོར་གོད་ཤེས་རབ་སྦྱིན་པའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་དཔེ་ཆ་ལ་ལྟ་རྟོག་བྱེད་པ་དང་གཞན་དང་རྩོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐོག་མར་ཐབས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་མ་བསལ་ནས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བཀོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་བདག་གཞན་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་བྱེད་ནུས་པ་རེ་བྱའོ་སྙམ་པ་དང༌། བྱ་བ་འདི་དང་འདིའི་རིང་ལ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་ཀུན་སློང་ཀུན་སྤྱོད་བསྟེན་ཚུལ་སོགས་གཞུང་སོ་སོ་ནས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་དང་བསམ་སྦྱོར་མ་དག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གོས་པ་རེ་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ་སྙམ་པའི་ཞེ་དམ་དྲག་པོ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། བྱ་བ་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་བསམ་སྦྱོར་དེ་དག་ལ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱ་ར་བྱེད་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་ལེགས་པར་བྱས་པའི་མཐར་ཐོག་མའི་ཀུན་སློང་ལྟར་བྱུང་མ་བྱུང་ལེགས་པར་བརྟག་ནས་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་དགའ་བ་བསྒོམ་ཞིང་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་འཕེན་པ་གཏོང༌། མ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་བཤགས་བསྡམས་ཚུལ་བཞིན་བྱས་ཏེ། མཇུག་ཏུ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་བླ་མ་དང་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕུལ་ནས་བསྟན་འགྲོའ་དོན་དུ་ ིབསྔོ་བར་བྱེད་པ་ནི་བདག་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་པའི་དལ་འབྱོར་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་ཚུལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མྱོང་བ་མེད་པར་ཚིག་ཙམ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་བསྔོ་བས་རྒྱས་བཏབ་པ་ལ་ནི་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་དེ་བླང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་ན།

- 9 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ངན་འགྲོའ་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པའི་ཐབས་གཞན་མེད་པས་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་སྐྱབས་འགྲོའི་རྟོགས་ ིཔ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ལ་རང་སེམས་ཀྱིས་དཔང་པོ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་དེའི་བསླབ་བྱ་དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་ཀྱི་བླང་དོར་ལ་འབད་པའི་ངང་ནས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ལའང་སྨོན་ལམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བློ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་ནི་རང་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དག་ལ་མེད་མི་རུང་ངོ༌། །
༈ གཉིས་པ་ནི། རབ་དཀར་ནས་གཙུག་གིས་མཆོད་ཀྱི་བར་རོ། །གསུམ་པ་ནི།
དཔག་ཡས་ནས་རིང་དུ་སྐྱོང་གི་བར་རོ། །དེ་ཡང་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་གཞན་རྣམས་ལའང་བྱིན་བརླབས་ཞུས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང༌། འདིར་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ཏེ་ཞུ་ཚིག་དངོས་སུ་ཐོན་པར་མཛད་པ་ནི། བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ཟབ་རྒྱས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ་བཟང་འདི་ལྟ་བུ་དང་མཇལ་དུ་ཡོད་པའི་དུས་འདིར་འདི་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱ་བྱེད་གཞན་ཐམས་ཅད་རྒྱང་བསྐྱུར་བྱས་ཏེ་བློ་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་སུ་མ་སོང་བར་ཁ་ནང་ཁོ་ནར་ཕྱོགས་པའི་སྟེང་ནས་ནུས་རྩལ་སྤྲུག་ཏེ་ཚེ་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་མ་མཐའ་བག་ཆགས་བརྟན་པོ་འཇོག་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་འདི་ལ་འཇུག་པའི་སྨིན་བྱེད་སྦྱོར་བ་དང་འདིའི་ཉམས་ལེན་གྱི་འབོགས་འདོན་གྱི་ཡན་ལག་ཙམ་ཡིན་པས། སྒྲ་སྙན་སྨན་རྩིས་སོགས་རིག་གནས་གཞན་དང༌། འཆད་པ་དང་རྩོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་གཞན་དང་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འདིའི་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་སོང་ན་ནི། རབ་ཏུ་དཀར་བའི་གངས་རི་ལ་སྟོན་ཟླའི་འོད་ཀྱིས་བྱུགས་པ་བཞིན་དུ་ཆེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ལམ་འདི་ལ་འབྲེལ་ཁྱད་པར་ཅན་འཇོག་པ་དོར་ནས་ཕྱི་ནང་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་རྣམས་ལྟ་ཅི་ཁ་ཕོ་འབྲུག་ལྟར་སྒྲོག་པའི་ཟབ་ཆོས་སུ་གྲགས་པ་གཞན་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པའི་བྱ་བ་གཞན་དང་གཞན་ལ་ཤི་སྤར་འཐམས་པ་བདག་ལྟ་བུ་ནི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལེའུ་ཉེར་བཞི་པ་ནས་གསུངས་པ་དེར་སོང་ཚར་འདུག་པ་ནི། མཁས་གྲུབ་སྨྲ་བའི་སེང་གེས་བདག་པོ་རབ་བརྟན་པ་ལ་གདམས་པ་ལས། གཞུང་ལུགས་བཤད་པ་རྩ་ལྟར་དོར་བྱས་

- 10 -

མཆོད་བརྗོད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ནས། །ཞེས་པ་ནས། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་འདི་ཕྱིར་ཕུང་བར་བྱེད། །ཞེས་དང༌། གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཉིན་བཞིན་གདམས་པ་ཡིས། །་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐའ་དག་མངོན་གྱུར་པ། །བློ་བཟང་རྒྱལ་བ་ཡིས་ཀྱང་མ་ཐོན་པའི། །གསར་བཤད་ཕྲ་མེན་མ་ཡི་སོ་ནམ་དེ། །ཕན་ལས་གནོད་པ་ཆེ་བས་སྒྲིམས་ཤིག་ཨང༌། །ཞེས་གསུངས་པ་དག་གིས་ཤེས་ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལམ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ས་ཆོད་ངེས་པའི་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་སོ་མེད་ཀྱང་རྙིལ་གྱིས་བྲད་ཞེས་པའི་དཔེ་ལྟར་འབད་དགོས་པ་ནི། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟོད་པ་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་དང་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ལྗོན་པར་རིམ་བཞིན་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་སྔོན་སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གཅེས་པའི་ལུས། ཕངས་པའི་སྲོག །སྡུག་པའི་གཉེན། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་འདིའི་ཕྱིར་དུ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་དུ་མར་ཡང་ཡང་བཏང་བའི་ཚུལ་མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་བྱུང་བ་དང༌། སྟོན་པས་མདོ་འདི་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་གཏད་པའི་ཚེ་བདེ་གཤེགས་སྒྲ་དབྱངས་མི་ཟད་པར་སྒྲོགས་པའི་སྲས་པོས་སྔོན་འདིའི་ཕྱིར་དུ་སྐུ་ཤ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྲུལ་པ་བྲམ་ཟེ་ལ་འཚོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་གསུངས་ཏེ་མདོ་གཞན་མཐའ་དག་ལས་ཀྱང་འདི་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས་པར་བཀའ་སྩལ་པ་དང༌། རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཀྱང་རྗེ་ཉིད་ལ། ཐར་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། ངེས་འབྱུང༌། བྱང་སེམས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གོ་བས་ནི་ཐར་པའི་ས་བོན་འཇོག་མི་ནུས་ལ། ཕྱི་མ་སྟོབས་ཆེ་བས་འཇོག །དང་པོ་གཉིས་གོ་བ་ཙམ་ལ་མ་ལུས་པའི་ཡིད་འགྱུར་གྱི་མྱོང་བ་ཐོན་པས་ཐར་པའི་ས་བོན་འཇོག །ཅེས་དང༌། སྔགས་ལ་སོགས་པའི་གདམས་ངག་གང་ཟབ་ཟེར་བ་རྣམས་བཞག་ནས། ཐོག་མར་ངེས་འབྱུང་དང་བྱང་སེམས་ལ་མྱོང་བ་འཐོན་པ་རེ་བྱ་དགོས། དེ་སྐྱེས་པ་དང་དེ་ནས་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུར་དབང་མེད་དུ་འགྲོ་བས། དེས་ན་འདི་ལ་སྒོམ་རིན་མི་ཆོག་པར་བྱེད་པ་ནི་ལམ་གྱི་གནད་གཏན་ནས་མ་ཤེས་པ་ཡིན། ཞེས་གདམས་པ་དང༌། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དཀའ་བཞི་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ་གདམས་པར། དགེ་བ་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་བ་ལ་མ་

- 11 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མཐའ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ལ་ལྟོས་ནའང་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དགེ་རྩ་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདིས་རྒྱས་འདེབས་ཤིང་སྨོན་ལམ་གྱིས་ཁ་བསྒྱུར་ན་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བས་འདི་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། རྟ་ཐུལ་གྱིས་བདེན་བཞི་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་ཉེ་རྒྱལ་དང་པང་ནས་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་བྱུང་བ་སོགས་དུ་མས་ཤེས་ནུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྔོན་ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་རྒྱ་བརྩོན་སེང་སོགས་རྒྱ་གར་ལ་བརྫངས་དུས་བསྟན་པའི་གཞི་མ་ཡིན་པས་འདུལ་བ་ལ་སློབས། སྙིང་པོ་ཡིན་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སློབས། ཡང་སྙིང་ཡིན་པས་གསང་འདུས་ལ་སློབས། ཞེས་བསླབ་བྱ་མཛད་པའང་གནད་འདི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པའི་གསུང་དུ་སྣང་ཞིང༌། རྗེ་བླ་མ་ཨབྷྱའི་མཚན་ཅན་ནས་ཀྱང་ཚེ་འདིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་བ་འཇོ་བའི་ཡུན་ཙམ་དུ་སྒོམ་པས་ཕྱི་མར་ཏིང་ངེ་འཛིན་རི་བརྒྱུད་འདྲ་བ་སྐྱེས་ཞེས་པའི་གཏམ་དཔེར་དྲངས་ནས་ནན་ཏན་དུ་འདོམས་པར་མཛད་པ་ཡང་ཡང་ཐོས་སོ། །
༈ ས་པཎ་གྱིས། རིག་པ་ནངས་པར་འཆི་ཡང་སློབ། །ཚེ་འདིར་མཁས་པར་མ་གྱུར་
ཀྱང༌། །སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་བཅོལ་བ་ཡི། །ནོར་ལ་རང་ཉིད་ལེན་དང་མཚུངས། །ཞེས་གསུངས་པའང་གནས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་གནད་དུ་འགྲོ་ངེས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་རིག་གནས་ཆང་ཆུང་ལ་གནད་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཚེ་འདིར་ཀུན་ཤེས་ཤར་པོའ་གྲལ་ཐོབ་ཀྱང༌། གཅིག་རྡུགས་ཀྱི་འཕྲང་ཆེན་པོ་དེ་བརྒལ་མི་ནུས་པར་ཕྱི་ ིམར་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་དུས་བརྗེད་ནས་གཏན་ཆུད་སོང་བའང་སྲིད་པར་ཀློང་རྡོལ་བླ་མ་སོགས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བས་བསམ་བློ་བཏང་ན་དཀའ་བར་སྣང་ངོ༌། །
གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཕྱིས་འབྱུང་གི་སྐལ་ལྡན་ཡོངས་སྦས་དོན་གྱི་ལམ་བཟང་པོ་
དང་མཇལ་བ་གང་གི་བཀའ་དྲིན་ལ་ལྟོས་པར་ཤེས་པའི་སླད་དུ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་འགའ་ཞིག་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ། ཁྱད་པར་དུ་བོད་དང་ཧོར་གྱི་སྐལ་ལྡན་རྣམས་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་སྤྱི་བྱེ་བྲག་དང་མཇལ་བ་གང་གི་བཀའ་དྲིན་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་པའི་སླད་

- 12 -

མཆོད་བརྗོད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དུ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་རྒྱལ་བསྟན་དར་བར་མཛད་པའི་ལོ་པཎ་རྒྱལ་བློན་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ། སྒོས་སུ་སྣོད་ལྡན་ཀུན་ཀྱང་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་བའང་རང་རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་ལ་རག་ལས་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་བའི་ཡོངས་འཛིན་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པའོ། །
༈ དང་པོ་ལ་གསུམ། སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྲོལ་འབྱེད་པ་པོ་དང༌། དེ་མིའི་
ཡུལ་དུ་སྤྱན་འདྲེན་པ་པོ་དང༌། དེ་ཉིད་ཡུམ་གསུམ་དང་སྦྱར་ཏེ་རྗེས་འཇུག་ཡོངས་ལ་དབུགས་འབྱིན་པ་པོ་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་དག །ནས། མགོན་དེ་རྒྱལ་གྱི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ལ། ནས། དེ་ལ་འདུད་ཀྱི་བར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རབ་གསལ། ནས། རྒྱན་དུ་གྱུར་གྱི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གངས་ཅན་ཡུལ་གྱི་ཐོག་མའི་གནས་ཚུལ་དྲང་པོར་བརྗོད་པ། གུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་ཚུལ་གྱི་རྣམ་ཐར་དང་འབྲེལ་བའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ། དྲིན་གཟོ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡུལ་དེ་རྣམས་ངོས་བཟུང་སྟེ་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཀཻ་ལ། ནས། འཐིབས་པ་འདིར་གྱི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བའི། ནས། སྒྲུབ་པ་གང་གི་བར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྲུལ་བའི། ནས། སྐྱབས་སུ་མཆིའི་བར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚུལ་བསྟན་མཐུན་སྣང་དུ་རྗེ་ཉིད་བསྟན་པ་སྤྱིའི་སྒོར་འཇུག་པར་མཛད་པ་པོ་ཤར་ཕྱོགས་པ་རིགས་པའི་དཔའ་བོ་དང་ཟབ་རྒྱས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོའ་ལམ་བཟང་ལ་ ིའཇུག་པར་མཛད་པ་པོ་རེད་འདའ་བ་སོགས་བཞི་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་ཟབ། ནས། འདུད་ཀྱི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བློ་གསལ། ནས། རྒྱལ་གྱི་བར་རོ། །འདིར་དོགས་པ་གཅོད་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་མཇུག་གི་དོན་གྱི་སྐབས་༼༢༦༥་བ་༦༽༼༡༡༡༠་༥༽༼༦༧༥་༡༨༽སྐབས་སུ་བབས་པར་འགྱུར་བས་གཞག་གོ།
༈ གོང་གི་ས་བཅད་གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རྩོམ་པ་པོའམ་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་
ཆེ་བ། རྩོམ་ཚུལ་ལམ་ངོ་བོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཆེ་བ། བྱེད་ལས་སམ་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཆེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐུན་རྐྱེན་ངོས་གཟུང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་

- 13 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

རང་བློའ་ཆེ་བ་བརྗོད་དེ་རྩོམ་རིགས་པར་བསྟན་པ། འགལ་རྐྱེན་ངོས་གཟུང་བའི་ཡན་ ིལག་ཏུ་དེའི་ཕྱོགས་ཙམ་དུའང་མེད་པས་རྩོམ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངེས་དོན། ནས། དབེན་གྱི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་སླད་ནས། ངལ་གསོས་དང་གི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བློ་གསལ་ཡོངས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གཉིས་ཀའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ། རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཟབ་བརླིང་ནས་རྒྱན་གཅིག་གི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་གིས་སྤེལ། ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་དོན་མཐུན་གྱི་མཚན་ནས་སྨོས་ཏེ་བརྩམ་བྱའི་ཡུལ་ངོས་འཛིན་པ། ཡུལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེས་སྣོད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་སོ་སོ་ལ་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་བའི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངོ་མཚར་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་འདིས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དགུན་གྱི་ཉི་མ་དང་སོས་ཀའི་ཟླ་བ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡི་དྭགས་ལ་གྲང་བ་དང་ཚ་བའི་གདུང་བ་སྟེར་བ་དང་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་པ་ལ་དྲོ་བ་དང་བསིལ་བའི་བདེ་བ་སྟེར་བ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའ་གཤིས་ཡིན་པ་ལྟར། བློ་ ིསྐྱོན་གྱིས་བསླད་པ་དག་དགའ་བའི་གནས་ལ་ཁྲོ་བ་དང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དག་དེ་ལས་སྔོན་ཆད་མ་མྱོང་བའི་དགའ་བའི་དཔལ་གྱིས་ཚིམ་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའ་ིགཤིས་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ངོ་མཚར་ཞེས་དགའ་བ་དང་རངས་པའི་ཚིག་འབུར་དུ་དོད་ནས་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ། །
༈ གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྣོད་མིན་འགའ་ཞིག་ལ་མི་ཕན་པའི་ཁར་གནོད་ཀྱང་
རྩོམ་པ་པོའ་སྐྱོན་མིན་གྱི་སེམས་ཅན་རང་གི་ཁམས་ཀྱི་དབང་ཡིན་པས་ཐབས་མེད་དུ་ ིབསྟན་པ། ཡང་དག་པའི་སྣོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་སྟེ་དེ་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་སླད་དུ་རྩོམ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྲག་དོག་ནས་མོད་ཀྱི་བར་རོ། །འདིར་སྣོད་ཀྱི་སྐྱོན་གཞན་རྣམས་དངོས་སུ་མ་སྨོས་པར་ཕྲག་དོག་ཁོ་ན་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་སྨོས་པ་ལ་ནི་གནད་ཁྱད་པར་བ་འདི་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཆུང་བ་དང་དོན་གཉེར་ཞན་

- 14 -

མཆོད་བརྗོད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པ་སོགས་སྣོད་ཀྱི་སྐྱོན་གཞན་ཤས་ཆེ་བ་རྣམས་ནི། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བསྟེན་པ་དང་གྲོགས་བཟང་པོ་གཞན་དག་རྣམས་དང་འགྲོགས་པར་བྱས་ན། དེ་དག་གི་མཛད་པ་ལ་ཁ་མིག་ཡར་ལྟོས་བྱས་ཏེ་བསགས་སྦྱང་ལ་འབད་པ་དང་རྩོལ་བའི་ཤགས་འདོན་པ་སོགས་བྱེད་པས་འདུ་བྱས་སོ་ན་མི་གནས་སྟབས་རིམ་གྱིས་ཤེས་རབ་མཆེད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་འབར་བ་སོགས་འདུ་སླ་ཞིང༌། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུ་མ་བྱུང་ཡང་བླ་མ་དང་གྲོགས་ཀྱི་མཛད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཡིད་འཕྲོག་སྟེ་སེམས་ལ་དང་བ་སྐྱེ་བས་མ་འོངས་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་དུ་འགྱུར་པ་དང༌། གལ་ཏེ་དེ་ཙམ་ཡང་མི་ནུས་པའི་ཤིན་ཏུ་རྟུལ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་གནས་ཚུལ་མཐོང་བས་ཡིད་འཁྲུགས་པར་མི་འགྱུར་བས་དམ་པ་མིན་པའི་ལས་ཚན་པོ་ཆེ་གསོག་པའི་ཉེན་མེད་ལ། ཕྲག་དོག་ཤས་ཆེ་བ་དག་ནི་རང་དགར་གཞག་ན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རང་ལོག་ནི་མི་འོང་ཞིང་དམ་པ་གཞན་གྱིས་དེ་ལ་ཕན་པར་ངེས་པའི་གདམས་ངག་སྟོན་པ་ལ་ནི་མི་ཉན་པའི་སྟེང་དུ་ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་པོའ་ཡོན་ཏན་ཉིད་ ིསེམས་ཀྱི་ཟུག་རྔུར་འགྱུར་ཏེ་ལས་ངན་ཚན་པོ་ཆེ་གསོག་སྟེ་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་པོར་མྱོང་བར་འགྱུར་བར་མ་ཟད། མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་ཡང་སྐྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་དུ་མར་ཆོས་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མི་འཕྲད་པར་འགྱུར་བ་དང༌། བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་ཡང་ཚེ་རབས་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་ལས་དེ་ཉིད་བྱེད་པར་འདོད་པ་རང་ཤགས་ཀྱིས་འབྱུང་ཞིང༌། དེའི་དབང་གིས་ལས་ངན་དེ་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བསགས་པས་ཡང་དག་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལས་ཇེ་རིང་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་སྣོད་ཀྱི་སྐྱོན་གཞན་ལས་ཀྱང་ཉེས་དམིགས་ལྷག་པར་ཆེ་བས། དགེ་བཤེས་ཁ་རག་པའི་ཞལ་ནས། མཚང་ནས་བྲུས་ཀྱིན་མ་བཏབ་ན། །གླེན་པ་ཁྱོད་ལ་གོ་བ་མེད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྨད་པར་མཛད་པ་ནི་སྣོད་ཀྱི་སྐྱོན་གཞན་ཀུན་ལས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་བག་ཟོན་བྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། རང་ཅག་ཕྱིས་འབྱུང་ཡོངས་ལ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བར་དུ་གཅོད་པ་མངས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་འདི་ལྟར་དུ་གསུངས་པར་ངེས་སོ། །

- 15 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

༈ གཉིས་པ་ནི། རྣམ་དཔྱོད་ནས་ངེས་ཀྱི་བར་ཏེ། དེ་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།
གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་དོན་གཉེར་པ། །ཉན་པོ་སྣོད་ཅེས་བྱ་བར་བསྙད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་དང་པོར་འཇུག་པ་ལ་གལ་ཆེ་བ་ནི་བློ་གཟུ་བོར་གནས་པ་དང་བློ་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་འདིར་དེ་གཉིས་ཁྱད་གཞི་ལྟ་བུ་དང༌། རྣམ་དཔྱོད་དང་དོན་གཉེར་སོགས་ཁྱད་ཆོས་ལྟ་བུར་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །ཆེ་བ་འདི་གསུམ་ཡང་ཤྲཱི་ནཱ་ལེནྡྲའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་གྱི་ངག་དག་པ། བཤད་བྱའི་ཆོས་དག་པ། སློབ་མའི་རྒྱུད་དག་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་འཆད་པར་བྱེད་པ་དང་རིམ་བཞིན་གནད་གཅིག་པར་ཆེས་གསལ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བི་ཀ་མ་ཤཱི་ལ་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་འཆད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་གསུམ་ཡང་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བར་འགྲིག་ཅིང༌། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚིག་བཅད་ལྔ་པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་འདིའི་དང་པོའ་ཁོངས་སུ་བསྡུ་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སློབ་ ིདཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས། ཤིས་བརྗོད་ཕྱག་བྱ་དངོས་པོ་ནི། །ངེས་པར་བསྟན་པའང་དེ་ཡི་སྒོ། །ཞེས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་གསུམ་གསུངས་པ་ལས། འདིར་ནི་གསུམ་ཀ་ཚང་སྟེ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོ་དང༌། ལྷག་མས་གཉིས་པ་དང་ཟབ་བརླིང་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་གསུམ་པ་བསྟན་པས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་དོན་བསྡུ་ན། དལ་འབྱོར་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་ཐོག་མར་འཇུག་སྒོ་མ་ནོར་བ་ཡང་དག་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཆུང་འབྲིང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་བློ་སྦྱོང་བའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ཤིང༌། འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་གཞན་དོན་ལྟ་ཅི་རང་དོན་ཡང་མ་རྫོགས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ལམ་བཟང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ ིཀུན་གྱི་ཡུམ་དང་རྒྱལ་སྲས་ཡོངས་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་གཤེགས་ཤལ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོའ་གཞུང་ལམ་ལ་འཇུག་དགོས་ལ། དེར་ཡང་བསྒོམ་བྱའི་དམིགས་པའི་གཙོ་བོ་སྟོང་ཉིད་ ིནི་དངོས་བསྟན་ལ་གསལ་བས་ཅུང་སླ་མོད། སྒོམ་བྱེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ། གྲངས་དང་གོ་རིམ་ལ་སོགས་པ་འབྱམས་ཀླས་པ་ནི་སྦས་པའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པས། མངོན་རྟོགས་

- 16 -

མཆོད་བརྗོད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

རྒྱན་ལས་ཤེས་དགོས་ཤིང༌། དེ་ལའང་རང་དགར་བལྟས་པས་མི་ཆོག་པར་བྱམས་མགོན་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་འཛིན་པ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ནས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡུམ་གསུམ་གའི་སྦས་དོན་འབྱེད་པ་ལ་ནི་སེང་བཟང་གི་ལུགས་ལ་ངེས་པར་བསྟེན་དགོས་ལ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་རྒྱལ་བློན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཀས་བཅད་ལྟར་ལོ་པཎ་ཚད་ལྡན་གྱིས་བསྒྱུར་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཡོངས་ལ་ཐོས་བསམ་མཐའ་ཆོད་པར་བྱས་ཏེ། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་ས་མཁན་དམ་པའི་བཀའ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱས་ཏེ་དེའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་བཀའ་བསྟན་རབ་འབྱམས་དཔང་དུ་བཞག་སྟེ་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལས་ཡི་གེ་ན་གཅིག་ཀྱང་འདོར་རྒྱུ་མེད་པར་གྲུ་བཞིར་ལམ་གྱིས་འཁྱེར་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་འཇིགས་པ་ལས་བརྒལ་བའི་གཏན་གྱི་བཙན་ས་ཟིན་པར་བྱེད་པ་ནི་གདུལ་བྱ་མཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱ་ཕལ་བ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི། སྟེས་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་མཇལ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་སླར་རྙེད་དཀའ་བས་ལོང་བས་གླང་མཇུག་ཟིན་པ་བཞིན་དུ་ཅིས་ཀྱང་མ་ཤོར་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ་སྙམ་པས་གཞན་དུ་མི་སྨྲ་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་བསླབ་བྱ་ཉིད་མ་ཉམས་པ་ལ་ནུས་རྩལ་སྤྲུག་སྟེ་འབད་པའི་སྟེང་ནས། བསྐལ་བ་བྱེ་བ་དུ་མར་མཚན་ཙམ་ཡང་ཐོས་པར་དཀའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བདེ་བླག་ཏུ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་གཞུང་ལུགས་ ིསྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་དགོས་པ་ཉག་གཅིག་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོའ་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བག་ཆགས་ཚུན་ཆད་ ིཀྱིས་འབད་དགོས་ཤིང༌། དེ་ལའང་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་མ་འོངས་དུས་ཀྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་མཚན་མ་གདབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྩལ་བའི་བརྒྱད་དང་བདུན་ཅུའི་རི་མོ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཐོགས་མེད་དང་སེང་བཟང་གི་མན་ངག་གི་ལག་པས་བཟུང་སྟེ་ཐོས་བསམ་སོར་མོའ་འཕྲུལ་གྱིས་སེམས་རྒྱུད་ཤོག་བུའི་ངོས་ལ་ཕབ་ངེས་པའི་སྦྱོར་བས་ ི

- 17 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

འདེབས་པ་ལ་བརྩོན་དགོས་ཤིང༌། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐོས་བསམ་བྱེད་ས་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་བློན་སེམས་དཔའ་དང་ལོ་པཎ་མཁས་པའི་གྲོས་བསྡུར་གྱི་སྟེང་ནས་བསྒྱུར་བའི་གཞུང་ལུགས་ཚད་ལྡན་མ་གཏོགས་ལུང་ཁུངས་རྩར་མ་ཆོད་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཀྱང་མི་ཆོག་ན། ཁུངས་གཏུགས་ས་ས་རྡོ་རི་བྲག་ཙམ་མམ། མ་ངེས་པའི་འཕྲུལ་སྣང་ཙམ་ལ་ལྟོས་པ་ལ་ནི་ལྟ་ཅི་སྨོས་པ་དང༌། དེ་ཡང་རང་རང་གི་དོན་དུ་སྒེར་གྱིས་ཐ་མལ་བའི་ཚུལ་བཟུང་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དབུའི་སྟེང་ནས་མཆོང་སྟེ་བརྒལ་ནས་ཕར་སོང་སྟེ་བྱམས་པ་དང་ཐོགས་མེད་སོགས་ཀྱི་ཞབས་རྗེས་བཙལ་བའམ། ཀློག་པའི་སློབ་དཔོན་ལྟ་བུ་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚམ་པར་སྐུ་ཡོན་གྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་ལས་གཞན་བྱིངས་སྦས་པའམ། སྟོན་ཀྱང་ལས་སྒྲིབ་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པ་མ་ཤེས་པར་འཁྲུལ་སྣང་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འགའ་ཞིག་གཟིངས་ལྟར་དོར་ནས་འགའ་ཞིག་ལ་ཕུར་ཚུགས་སུ་འཇུས་པར་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་བརླབ་འཇུག་པའི་སྒོ་དུས་གཅིག་ཏུ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། ཆོས་ཚིགས་བཅད་ཡན་ཆད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ལ་དེ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཟུང་ནས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་འདྲ་བར་དད་གུས་ཀྱིས་བསྙེན་ཅིང་བཀུར་བའི་སྟེང་ནས་གདམས་ངག་གི་བགོ་སྐལ་མང་དུ་སྩོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་དུ་གཙོ་བོར་བཅར་ཏེ། ངོ་མཚར་བའི་ཆེ་བ་གསུམ་ལྡན་གྱི་ལེགས་བཤད་འདི་ལྟ་བུས་མཚོན་པ་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་འཆད་ཉན་དང་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རང་རང་གི་སྐལ་བ་མ་ཆད་པ་རེ་ཅིས་ཀྱང་བྱ་དགོས། ཞེས་པའོ། །
༈ འདིས་མཚོན་ཏེ་གཞུང་གཞན་དང་གཞན་གྱིའང་སྔོན་འགྲོའ་སྐོར་སོགས་ལ་ ིསྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་གདམས་ངག་ཏུ་འཁྱེར་ཚུལ་རེ་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་སྟོན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐོག་མར་རྒྱལ་པོ་དང༌། དེ་ནས་རང་གི་སྒོས་ཀྱི་དཔོན་པོ་དང་མེས་པོ། དེ་བཞིན་དུ་ཕ་མ། གྱོས་སྒྱུག །ཁུ་ཕུ་སོགས་ལ་རིམ་པར་ཕྱག་རེ་བྱེད་པ་དང་མཐུན་པ་ལས་གོ་རྒྱུ་གཞན་མ་བྱུང་ན་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྔོན་ཆད་མ་གྲགས་པའི་སྤྱི་རྟོལ་འདི་ནི་འཕྱོན་མའི་བུ་བཞིན་དུ་སུས་

- 18 -

མཆོད་བརྗོད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཡིད་རྟོན་པར་བྱེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་གཞུང་གཞན་དང་གཞན་ལས་བརྩམས་ཏེ་རེ་ཞིག་མི་སྨྲ་ཡི། རྒྱན་དང་འགྲེལ་བའི་སྔོན་འགྲོའ་སྐོར་ལ་འགྲེལ་བ་དང་འགྲེལ་བཤད་ཀྱིས་འཆད་ ིཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཇི་སྙེད་པ་དག་གི་གཅིག་ལས་གཞན་རྣམས་མི་འཐད་པའམ། དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་འཆད་ཚུལ་མེད་པར་སུ་ཞིག་གིས་སྨྲ་ནུས། དེ་བཞིན་དུ་དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའ་མགོར་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་མཛད་པ་དེ་འགྱུར་ཕྱག་དང་མཐུན་པ་ ིདང༌། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷག་པའི་ལྷ་ཡིན་པ་དང༌། གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་གདམས་ངག་ཏུ་སྦྱར་བ་སྟེ་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་ལ་དགོངས་པར་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་གསུངས་པ་དང༌། ལམ་རིམ་དམར་ཁྲིད་བདེ་ལམ་གྱི་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པ་པོའ་ཆེ་བ་དང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ ིཚུལ་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་ནས་ཁྲིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་རྒྱུན་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པ་ལས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའང་ཡིད་མི་ཆེས་སམ་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །དེ་ཡང་ས་བཅད་བསྡུས་དོན་ནི་རང་བློའ་འཆར་ཚོད་ཀྱིས་བྱེད་ཆོག་པས་མཐའི་ཅིག་ཏུ་འདི་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ནི་གོང་འོག་གི་ལྷུ་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་པར་མ་ཟད། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱན་དང་འགྲེལ་པའི་སྔོན་འགྲོའ་སྐོར་ལ་ས་བཅད་མཛད་པ་དང་འགྲོས་མཐུན་པ་དང༌། ིབསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སློབ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་དང་སྦྱར་ཡོད་པས། རྗེ་བླ་མ་ཉིད་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་ཏུ་ངེས་པར་གྱུར་ཡོད་སྙམ་པའི་རེ་བའང་མཆིས་སོ། །
༈ སྔོན་མེད་མཆན་འགྲེལ་ཉིན་བྱེད་ཤར་བ་ན། །ལུས་གཞུང་དགོངས་ཟབ་སྣ་
ཚོགས་རི་གླིང་ཀུན། །རྗེན་པར་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་མེད་ནི། །སྔོན་འགྲོ་སྐྱ་རེངས་གསར་པའི་མདངས་འདིས་དཔོག །འདི༷་ནི་ཡབ་རྗེ་མཉེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་ཏེ། །ད༷

ེ་བཞིན་
གང་གསུང་ལྷ་ལམ་མཛེས་པའི་རྒྱན། །དོན་ཆོས་ལ་རྟོན་གཟུར་གནས་འདབ་བརྒྱའི་གཉེན། །དད་ལྡན་བུང་བའི་དགའ ༷ ་སྟོན་འཕེལ་བྱེདའང་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི་གནས་ལུགས་དྲང་པོར་བརྗོད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

༈ གཉིས་པ་བརྩམ་བྱ་གཞུང་གི་ལུས་དངོས་ནི། དེ་ཡང་མདོ་སྨད་མན་ཆད་ལ་བླ་

- 19 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བྲང་དང་སྐུ་འབུམ་དཔར་མའི་གསེར་ཕྲེང་གིས་མ་ཁྱབ་ས་ཆེར་མེད་པ་དང༌། ཁུ་རེ་ཆེན་མོའ་དཔར་འགའི་ཞིག་ཀྱང་སྐུ་འབུམ་དཔར་མའི་བུ་ཡིག་ཡིན་སྟབས་དཔར་དེ་གཉིས་དང་གཞན་ཡང་ཁུ་རེ་ཀུན་དགའ་ཆོས་གླིང་གི་དཔར་ཏེ་དེ་གསུམ་གྱི་ཤོག་གྲངས་སོགས་ཀྱི་ཨང་རྟགས་བཀོད་ན་འཐུས་པར་སྣང་བས་དེ་ལྟར་བྱ་ཞིང༌།[1] མཆན་ལའང་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་སྐབས་སུ་གང་བབས་པའི་ཤོག་གྲངས་དང་ཐིག་འཕྲེང་གི་ཨང་ཡིག་དང་ཉིན་སྲིབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་དེ་དང་དེའི་ཐད་ཀྱི་ཚིག་མཚམས་ཚེག་བར་གཉིས་སོགས་ཤད་དང་བཅས་པ་བཀོད་ནས་སྦྲུལ་ཤད་ཀྱིས་བར་མཚམས་ཕྱེ་བའི་མཇུག་ཏུ་མཆན་རྣམས་བྲིས་ཏེ་གཞུང་སྔ་མའི་མཇུག་ཏུ་བཏགས་པ་ལྟ་བུར་བྱས་པ་ནི་ཟུར་མཆན་དང༌། རྟགས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་གཞུང་སྔ་མའི་ཚིག་མཚམས་ཚེག་བར་གཉིས་སོགས་ཤད་ཡོད་མེད་མ་ངེས་པ་ཞིག་བཀོད་ནས་དེ་ལ་སྒོ་ཁྱིམ་ཕྱེད་མ་གཡོན་སྐོར་གྱིས་མཚམས་ཕྱེ་སྟེ་མཆན་རྣམས་བྲིས་པའི་མཇུག་ཏུ་སྒོ་ཁྱིམ་ཕྱེད་མ་གཡས་སྐོར་གྱིས་མཚམས་ཕྱེ་ནས་དེའི་ཁོང་དུ་སྔ་མའི་འཕྲོའ་ཚིག་མཚམས་ཚེག་བར་གཉིས་གསུམ་བྲིས་ཏེ་གཞུང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་ ིབསྲུབས་ལ་མཆན་རྣམས་བཅུག་པ་ལྟ་བུར་བྱས་པ་ནི་དཀྱུས་མཆན་དུ་ཤེས་དགོས་ཤིང༌། དེ་ལ་ཡང་གཞུང་གི་ཚིག་ཚེག་བར་དྲུག་མན་ཆད་ལ་གོང་འོག་གཉིས་ཀར་དཀྱུས་མཆན་འཇུག་དགོས་ཚེ་ཤོག་གྲངས་སོགས་ཀྱི་རྟགས་མ་བཀོད་པར་ཚིག་དེ་ཉིད་ལ་སྒོ་ཁྱིམ་གྱིས་སྐོར་བས་ཆོག་པར་བྱས་པ་དང༌། ཚེག་བར་བཞི་མན་ལ་གོང་དུ་དཀྱུས་མཆན་བཅུག་པ་དང་འོག་ཏུ་ཟུར་མཆན་བཏགས་པ་འཛོམ་ཚེ་སྒོ་ཁྱིམ་གཡས་སྐོར་དང་འོག་ཏུ་སྦྲུལ་ཤད་ཀྱིས་མཚམས་ཕྱེ་བ་མ་གཏོགས་ཤོག་གྲངས་སོགས་ཀྱི་རྟགས་བཀོད་མེད་ལ། རྟགས་ལའང་སྒོ་ཁྱིམ་བརྩེགས་མ་དང་རྐྱང་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྔ་མ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་གྱི་མཆན་བཅུག་མཚམས་སོགས་ཀྱི་རྟགས་དང་ཕྱི་མ་མཆན་རང་ལས་འདི་ཉིད་ཀྱི་གོང་འོག་གམ་དེ་དང་དེའི་ཐད་ཀྱི་མཆན་རང་དུ་ཁ་འཕང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་པས། འདི་དག་ཡིད་

[1] རྒྱ་གར་ས་ཐོག་འདིར་གོང་གསལ་དཔེ་རྣམས་དཀོན་སྟབས་རིམ་པ་བཞིན།རང་གཞུང་ཤེས་རིག་པར་ཁང་གི་དཔར་མ་དཔེ་རིང་ལྷ་ཞོལ་དཔར་མར་ཞལ་བཤུས་བྱས་པ་དེ་དང་།མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔ་ེསྐྲུན་ཁང་ནས་ཐོན་པའི་དེབ་ཐའེ་ཝན་ནས་དཔར་བཤུས་བྱས་པ།འབྲས་བློ་གླིང་དཔེ་མཛོད་ཀྱིས་གློག་ཀླད་ནང་བཅུག་ནས་དཔར་ཐོན་བྱུང་བའི་དེབ་བཅས་ཀྱི་ཤོག་གྲངས་དང་ཐིག་ཕྲེང་ཐོག་སྤོས་ཡོད་པས་ཐུགས་འཇགས་འཚལ།

- 20 -

མཆོད་བརྗོད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལ་བཞག་ནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་རྩ་མཆན་སྦྲགས་པ་ཉིད་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི་མཆན་གཉིས་ཀ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་དཀྱུས་མཆན་ནི་རྩ་བ་དང་ཁ་ཕྲལ་ཏུ་སོང་ན་གཞུང་དོན་གོ་བ་ལ་ཕན་པའི་ནུས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཐོན་པར་འགྱུར་རོ། །
དེ་བཞིན་དུ་གོང་འོག་ཏུ་ཁ་འཕངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐད་དེ་དང་དེ་ཉིད་དུ་བཙལ་
ནས་ངོ་འཕྲོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས། འཆི་བ་དྲན་པ་ནི་འདིར་ཡང་འབྲེལ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཚིག་ཚོགས་ཆེ་བས་འོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལམ་རིམ་གྱི་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་དྲན་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར། བཤད་ཟིན་པ་དང་འཆད་འགྱུར་གྱི་གནས་སྐབས་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་སྐབས་དེ་དང་དེ་ཉིད་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱའི་ཚིག་དོན་གྱི་ཡན་ལག་དང༌། བསྒོམ་བྱའི་དམིགས་རྣམ་སོགས་ཆ་ཚང་བར་མ་བསྟན་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་སྤྱིའི་ལུགས་ཡིན་པས། གོང་འོག་བསྒྲིག་མ་ཐུབ་ན་ཐོས་བསམ་གྱི་ཚེ་ཚིག་དོན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཁ་ཕྲལ་ཏུ་སོང་ནས་ཕན་ཚུན་འཕྲད་རྒྱུ་མེད་པས་གཞུང་དོན་ལ་དཔྱད་པ་རྫོགས་པའི་ཐབས་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང༌། སྒོམ་གྱི་ཚེ་དཔེར་ན་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་སྒོམ་པས་ལུས་རྟེན་འདིའི་སྟེང་ནས་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་བྱས་ནས་གཏན་གྱི་བཙན་ས་ཟིན་པ་རེ་བྱ་དགོས་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེའང་འཆི་བ་དང་ཟུང་འབྲེལ་དུ་མ་དྲན་ན་ཕྱིས་ནས་བྱ་སྙམ་པའི་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་མི་ཁེགས་པར་མ་ཟད། ལུས་རྟེན་འདི་མ་དོར་གྱི་རིང་ལ་ཆོས་ཤིག་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སྙམ་པའི་བློ་རྣལ་མ་ཡོང་རྒྱུའང་དཀའ་བ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་བསྒོམ་བྱའི་དམིགས་རྣམ་དང་བགེགས་སེལ་འབོགས་འདོན་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བས་ཉམས་རྟོགས་ལ་ཡར་སྐྱེད་མི་འཕྲོད་པར་འགྱུར་ཞིང༌། དེ་ལྟ་བུ་ནུས་ཕྱིན་ཐོས་བསམ་གྱི་ཚེ་ཚིག་དོན་ཕན་ཚུན་ཡན་ལག་ཏུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལྟ་ཅི། དེ་མིན་པ་རྣམས་ནས་ཀྱང་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཅི་རིགས་པར་རིགས་འགྲེ་སྦྱར་ཏེ་དཔྱད་པས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་གྲུ་བཞིར་ལམ་གྱིས་འཁྱེར་ཤེས་པ་སོགས་འོང་ཞིང༌། སྒོམ་གྱི་ཚེ་དལ་འབྱོར་དང་འཆི་བ། ལས་འབྲས་དང་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ། སྙིང་རྗེ་དང་སྟོང་ཉིད་ཟུང་འབྲེལ་སྒོམ་པས་རིམ་བཞིན་ཆོས་

- 21 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བྱེད་པ་ལ་སྒྱིད་ལུག་པ་དང་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ། འདི་དང་ཕྱི་མའི་འཁོར་བདེ་དོན་གཉེར། སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་འགོག་པ་སོགས་དང༌། དེ་བཞིན་དུ། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་བྱ་བ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགེ་བ་གང་བྱེད་ཀུན་ལ་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་གསལ་བཏབ་སྟེ་དེས་ཟིན་པར་བྱས་ནས། མཐར་བྱང་ཆུབ་ཁོ་ནར་བསྔོ་བས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་ཆུད་མི་ཟ་བར་སྤེལ་བ་དང༌། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སུ་ཁ་བསྒྱུར་བ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ནས་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་གསེར་གྱི་རི་བོ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་མི་ཐུབ་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་པ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་འཕྲུལ་འདེགས་མཐའ་ཀླས་པའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་བསོག་ཚབས་དང་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་ཚབས་ཆེ་བས་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་ལ་ཚེགས་མེད་དོ།།

ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད།

༈ ༼༣་བ་༥༽༼༣་༡༧༽༼༥་༡༡༽ཡིན་ལ། ། ༈ དེ་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཁྱོད་
ཀྱིས་ཇི་སྙེད་བཀའ་སྩལ་པ། །རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ་འཇུག །དེ་ཡང་མྱ་ངན་འདའ་ཕྱིར་ཏེ། །ཞི་འགྱུར་མིན་མཛད་ཁྱོད་ལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བས་དྲང་ངེས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཤ་སྟག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་ཡིན་ཞིང༌། དེ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་ཟབ་མོའ་ལྟ་བ་ཡིན་པས། ིསུས་ལྟ་བ་ནམ་རྙེད་པ་ན་དེའི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་དགོས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་མདོ་སྡེ་གཞན་ལས་ཆེས་ཟབ་པ་དང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་མདོ་གཞན་ལ་སྦས་དོན་གྱི་ཐ་སྙད་མེད་ལ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེས་མདོ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་སྔགས་ལ་ཉེ་བར་གཞོལ་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་ཤེས་

- 22 -

ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པར་རྩོད་དུས་ཀྱི་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་གསུངས་པས་སོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་སྟོན་པས་མདོ་སྡེ་ཉིད་བཀའ་སྩོལ་བའི་ཚེ་ཉིད་ཀྱི་གདན་ཉིད་ཀྱིས་བཤམས་པར་མཛད་པ་དང༌། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་གཏད་པའི་ཚེ་ཡང་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་ནན་ཏན་མཛད་དོ། །ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་ལྡན་པ་སྟོན་ན་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གདན་བཤམས་པ་ལ་བཞུགས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་སྟོན་ན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གདན་བཤམས་པ་ལ་བཞུགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་འདི་བཤད་པ་ན་ཉིད་ཀྱིས་གདན་བཤམས་པའི་བཤད་པ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས། འདིའི་གདན་ཡང་ང་ཉིད་ཀྱིས་གཏིང་བར་འོས་སུ་ཟད་ན་བཤད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འདིར་གདུལ་བྱ་མང་དུ་འདུས། དེ་དག་གི་མོས་པ་དང་བསམ་པ་ཡང་ཐ་དད་དེ། དེ་བས་ན་དེ་དག་ཀུན་དང་མཐུན་པར་གདན་བཤམས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཉིད་ཀྱིས་བཤམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ཉིད་ལས་སྐབས་བཞི་༼༧༣་ན་༢༽༼༧༨༥་༣༽༼༣༡༡་༡༤༽པར་གུས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཉིད་ཀྱིས་གདན་དང་ཁྲི་བཤམས། ཞེས་པ་ནི་སྔ་མ་དང་མཐུན་ནོ། །རྒྱན་སྣང་དུ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྐལ་པ་གཞན་རྣམས་འཁོར་སོགས་མེད་པའི་ཡིད་མི་བདེ་བ་བསལ་བ་དང་འདོད་པ་ཆུང་བ་ལ་དགྱེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉིད་ཀྱིས་བཤམས། ཞེས་སོ། །
ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྟོད་པ་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའ་ལུང་དོན་ཐར་པ་སྤྱི་ལ་དགོངས་ ིཔ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་སྦྱར་བ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ནན་གྱིས་ཁྱོད་འདི་འདོད་བྱས་པ། །གསལ་བར་དབང་ཕྱུག་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལུགས་འདིར་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་གདུལ་བྱས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་རྐྱང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོལ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱེད་རང་ཉིད་ལེགས་ལྡན་དང་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས། འཕགས་སེང་ལ་སོགས་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དེ་དག །སློབ་པའི་ཐེག་པས་ཆགས་ལ་སོགས། །སྤོང་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཞེས་འཛིན། །ཞེས་པའི་གྲལ་དུ་མེད་བཞིན་དུ་ནན་གྱིས་

- 23 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བཅུག་པར་བྱས་ནས་གཞན་ལ་ཀླན་ཀ་འདི་འདྲ་འཚོལ་བའི་ཁུལ་བྱེད་པ་ནི། རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་བཞི་པར། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་སྐྱོན་རྣམས་ནི། །ང་ལ་སྐྱོན་དུ་སྒྱུར་བྱེད་པ། །རྟ་ལ་མངོན་པར་ཞོན་བཞིན་དུ། །རྟ་ཉིད་བརྗེད་པར་གྱུར་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དེར་ཟད་ལ། སྤྲོ་བྱ་གཞན་ཡོད་མོད་ཀྱང་སྐབས་གསུམ་ ༼༣༨༣་ན་༥༽༼༦༣༠་༣༽༼༡༣༥་༡༨༽པའི་མཆན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
གཞན་ཡང༌། འཇུག་པ་ལས། རང་ཁྱིམ་རྩིག་ཕུག་སྦྲུལ་གནས་མཐོང་བཞིན་
དུ། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་མཚམས་སྦྱོར་དུ་རང་འགྲེལ་ལས། ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་དོན་འདི་ཉིད་དཔེའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་བཤད་པ། ཞེས་ཐག་པ་ཁྲ་བོ་སྦྲུལ་དུ་མཐོང་ནས་འཇིགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་འདི་ན་གླང་ཆེན་མེད་ཅེས་དོན་མེད་ཀྱི་ལན་གཞན་འདེབས་པས་སྦྲུལ་གྱི་འཇིགས་པ་སེལ་བར་འདོད་པ་འབྲེལ་མེད་པ་ལྟར། འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མི་འགོག་པར། དགག་བྱ་གཞན་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཙམ་བཀག་པས་འཁོར་བ་རྩ་བ་ནས་སྤོང་ཐུབ་པར་འདོད་པ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་གསུངས་ལ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་འགའ་ཞིག་སྐྲག་པ་ཡིས། །ཐག་པ་ལ་ནི་སྦྲུལ་ཞེས་འཁྲུལ། །འཁྲི་ཤིང་བསྡོགས་པར་ཤེས་ན་ནི། །གཉེན་པོའ་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་སྐྲག་པའི་ཚེ་འདི་ ིན་ཤིང་གི་ལྕུག་མ་ཕྲ་མོ་འཁྱིལ་བ་ཞིག་འདུག་ཅེས་ཟེར་ན་གནས་ཚུལ་དངོས་མིན་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྲག་པ་སེལ་ཐུབ་པ་བཞིན། རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཙམ་བཀག་པས་འཁོར་བ་སྤོང་ནུས་པར་བཞེད་པ་སོགས་རྒྱ་གར་ཁ་སྤུ་ཅན་གྱི་རྩོད་ཚུལ་མང་ངོ༌། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་གོང་གི་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་མདོ་སྡེ་གཞན་རྣམས་ཤེར་མདོ་ལས་དམན་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ལས་དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཀའ་ལ་ལ་མཆོག་དང་ལ་ལ་དམན་པར་བཟུང་ན་ཆོས་སྤོང་དུ་འགྱུར་བར་རྣམ་པར་འཐག་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་མདོ་ལས་བྱུང་བས་སོ་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། སྤྱིར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་ངོ་བོ་མཆོག་དམན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཆོག་དམན་གྱི་རིམ་

- 24 -

ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པ་ཡོད་པ་ནི་ཆེན་པོ་དུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་ན་མདོ་དེར། འདི་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའོ། །འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཆོས་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའང་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །
༈ དེས་ན་མདོ་དེའི་དོན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་འགའ་ཞིག་འཚང་རྒྱ་བའི་
ཐབས་དང་འགའ་ཞིག་གེགས་སུ་བཟུང་ནས་བཟང་ངན་སོགས་སུ་ཕྱེ་སྟེ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་འདི་ལ་སློབ་དགོས་ལ་འདི་ལ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་དོར་བྱར་བཟུང་ན་ཆོས་སྤོང་དུ་འགྱུར་བ་ལ་བྱེད་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀར་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་བཟུང་ན་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་གནོད་བྱེད་མང་དུ་འོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་གནང་བཀག་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་པ་གསུང་རབ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པས་ཐེག་པ་གསུམ་ལྟ་བུ་ལམ་གོང་མ་གོང་མར་འཇུག་པ་ན་ཐེག་པ་འོག་མ་འོག་མའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཚང་བ་དགོས་པས། ཐེག་པ་གཞན་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ལམ་ ིདུ་འདུ་བས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུང་རབ་ཀུན་འདུ་སྟེ། ིཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་སྐྱོན་ཡོན་སྣ་རེ་ཙམ་ཟད་པ་དང་བསྐྱེད་པ་མིན་པའི་ཐུབ་པའི་གསུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ཀུན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པས་མི་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བཀའ་ཐམས་ཅད་དངོས་དང་བརྒྱུད་པ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་སྟོན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཚུལ་ནི་དམ་ཆོས་པད་དཀར་དང་བདེན་པ་པོའ་ལེའུ་ལས་ངེས་པར་བཙལ་དགོས་ཏེ། འདི་ལ་ངེས་པ་རྙེད་ ིན་ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བས་དོན་ཆུང་བ་མིན་ནོ། །ཡང་ལ་ལས། མདོ་འདིར་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤ་བསྟན་པའི་གཞུང་གིས་ཡུལ་ཅན་ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་སྦས་པའི་ཚུལ་དུ་སྟོན་པས་མཚོན་གོང་འོག་དུ་མར་གཞུང་ཚིག་གཅིག་གིས་ཟབ་རྒྱས་དངོས་བསྟན་དང་སྦས་དོན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པ་མངས་པས། དེ་ལྟ་ན་གཞུང་ཚིག་གཅིག་གིས་དྲང་དོན་

- 25 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཀུན་རྫོབ་དང་ངེས་དོན་དོན་དམ་གཉིས་སྟོན་པར་ཐལ་བ་ལས། དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་ཚིག་གཅིག་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་གཉིས་འཇུག་པ་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་གཞན་ལ་མེད་པས་སོ་ཟེར། དེའི་ལན་དུ་གཞན་དག་གིས། ག་ཏའི་རྣམ་བཤད་སྦས་དོན་གསལ་སྒྲོན་ལས། མདོ་གཞན་ལ་སྦས་དོན་གྱི་ཐ་སྙད་མེད་པར་ཤེར་མདོ་ལ་བྱུང་བ་དེ་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་དང་ཁད་ཉེ་བའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་གསུངས་པ་དེས་སྦས་དོན་ལ་ལམ་ཞིག་ཀྱང་སྟོན་ཚུལ་ཡོད་ཚེ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྐུ་སོགས་ཀྱང་སྟོན་ཚུལ་ཡོད་དགོས་པས་ཚུལ་བཞིའི་དོན་ཚང་བར་བྱུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པས། ཤེར་མདོའ་གཞུང་ཚིག་གཅིག་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་ ིའཇུག་པར་འདོད་ནུས་སོ་ཟེར་མོད། འོན་ཀྱང་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་དྲང་ངེས་ཀྱི་མིང་ཙམ་འདྲ་ཡང་དྲང་ངེས་སོ་སོའ་མཚན་གཞི་དང༌། དེ་ལ་དྲང་ངེས་སུ་བཤད་ཚུལ་དང༌། ིདྲང་བའི་དོན་དེ་དང་དེའི་སྒོ་ནས་ངེས་པའི་དོན་དེ་དང་དེར་གདུལ་བྱ་དྲང་ཚུལ་སོགས་ལ་གནམ་ས་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་སྔ་མ་མ་ངེས་ལ། རྒྱུད་ལྟར་གྱི་མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིའི་དོན་ཚང་བ་ཙམ་གྱིས་མཐའ་དེ་དང་ཚུལ་དེའི་སྒོ་ནས་བཤད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་ཕྱི་མའི་ཡང་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བཟང་སྤྱོད་སྨོན་ལམ་གྱི། རྡུལ་གཅིག་སྟེང་ན་རྡུལ་སྙེད་སངས་རྒྱས་རྣམས། །ཞེས་པ་ཟླ་བ་དང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དགོངས་བཤད་ཀྱི་དོན་དུ་དྲངས་པས། མདོ་སྡེ་སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལའང་མཐའ་དྲུག་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཇུག་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་མདོའ་ནང་ནས་ཤེར་མདོ་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྨྲ་ ིབའང་གཞི་ནས་ཉམས་སོ། །འདི་དག་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་བཤད་ན་བློ་གསར་གཟུར་གནས་མགུ་བའི་གནས་མི་ཉུང་ཙམ་སྨྲ་བར་བྱར་ཡོད་ཀྱང༌། བླ་མེད་ཀྱི་དབང་བཞི་ཚད་ལྡན་མ་ཐོབ་པའི་གཞོན་ནུ་རྣམས་ཀྱིས་བལྟ་མི་རུང་བར་འགྱུར་བས་གཞག་གོ །༼༤་ན་༢༽༼༤་༤༽ ༼༦་༡༽ལྔའོ། ། ༈ འདི་རེད་འདའ་བའི་བཞེད་པ་བཀོད་པ་ཙམ་དུ་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་གྱིས་ཤེས་ལ་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་ནི། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོག་པ་ཡིན་པས་རྩ་ཤེའི་བརྗོད་བྱ་སྤྱི་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་གྱི། སྔ་མ་གཉིས་ལྟར་དོན་ཚན་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ལས་

- 26 -

ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

འཕྲོས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རིགས་ཚོགས་དྲུག་ལས་རང་འགྲེལ་ཡོད་པ་གསུམ་པོ་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་དང༌། གཞན་གསུམ་ལུས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་དེ། རྩ་ཤེས་ཊཱིག་ཆེན་ལས། འདི་དང་སྔ་མ་གཉིས་སུའང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་བཀག་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡང་མང་མོད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཤེས་པ་ཞིག་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་ལ་ཡང་ངེས་པར་དགོས་ཞེས་གཙོ་བོར་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྣང་ལ། ཞེས་དྲུག་ཅུ་པ་དང་རིན་འཕྲེང་གི་བརྗོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་བཤད་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་དང༌། རྩ་བ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀུན་གྱི་གཞི་འཛིན་པའི་ལུས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚན་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་དང༌། ཟླ་བས་འཇུག་འགྲེལ་དུ་ལུང་དྲངས་པར་རིགས་ཚོགས་གཞན་རྣམས་རང་མིང་ནས་སྨོས་ལ་རྩ་ཤེ་ལ་མ་སྨོས་པར་དབུ་མ་ལས་ཞེས་པ་ཙམ་གསུངས་པ་དང༌། ཚུལ་དེས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པའི་གཞུག་བྱ་ལ་རྩ་ཤེ་དགོས་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་སོགས་དང་བསྟུན་ན། གཞན་ལྔ་ཀ་འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུར་འདོད་དགོས་ཤིང་ཀུན་གྱི་གཞི་འཛིན་ཞེས་པའང་འཕགས་པས་མཛད་པ་གཞིར་བཞག་པར་སྣང་བས། ཤར་གསུམ་སོགས་ལ་རྣམ་རྟོག་བྱེད་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་གཉིས་ཀའང་རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པ་ལས། མ་རིག་འགག་པར་འགྱུར་བ་ནི། །ཤེས་པས་དེ་ཉིད་བསྒོམ་པས་སོ། །ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་ཤིང༌། འཕྲོས་ཚུལ་ནི་ཊིཀ་ཆེན་དྲངས་ཟིན་པ་ལྟར་རོ་ཞེས་སྨྲ་བའང་སྣང་མོད། འོན་ཀྱང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བར་ཟླ་བས། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བ་འདི་ནི་དབུ་མ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་གཙོ་བོར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དཔྱད་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དབུ་མ་ལས་འཕྲོས་པ་ལྟ་བུ་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་རྩོད་སྟོང་གཉིས་ལ་མཆོད་བརྗོད་མེད་ཀྱང༌། དྲུག་ཅུ་པར། གང་གི་སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་དག །ཚུལ་འདི་ཡི་ནི་སྤངས་གྱུར་པ། །ཞེས་སོགས་མཆོད་བརྗོད་བྱུང་བ་ཅི་ཡིན་ཞེས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་པས། རྩ་ཤེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་ཙམ་གྱིས་དེའི་འཕྲོས་དོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དྲུག་པོ་འདི་དག་གི་བརྗོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་ནི་ཞིབ་ཏུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་ལ།

- 27 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

འདིར་མདོར་བསྡུས་ཙམ་གོ་སླ་བར་སྨོས་ན། རྩ་ཤེ་དང་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་གིས་རིམ་བཞིན་ཕས་རྒོལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཀག་ནས་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ན། བདེན་མེད་ལ་བྱ་བྱེད་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་དོ་སྙམ་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་དང་གཞན་ཕྱོགས་འགོག་པ་དང་རང་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་འཐད་པར་རྩོད་བཟློག་དང་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པར་བསྟན་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་མེད་མི་རུང་ངོ་ཞེས་གཞུང་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །འདི་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་དབང་དུ་བྱས་ལ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་ཞིབ་ཆ་འདོན་ཚུལ་དང་། སེམས་ཙམ་པས་རིགས་ཚོགས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་དཔྱད་པ་ནི་སྐབས་གསུམ་པའི་༼༣༨༣་ན་༥༽༼༦༣༠་༣༽༼༡༣༥་༡༨༽མཆན་དུ་འཆད་པར་འདོད་དོ། །སྣར་ཐང་བསྟན་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག་ཏུ་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་རང་འགྲེལ་རྙེད་ན་བྲིས་ཞེས་སོགས་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བ་འགའ་རེ་སྣང་བས། དེ་མཛད་པ་པོ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་པ་ཡང་བླ་མ་རང་གིས་ཡོངས་རྫོགས་བསྒྲིགས་པ་ལ་བྱེད་པ་མིན་ནམ་ཞེས་གུང་ཐང་རྗེས་གསུངས་པ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དག་སྟེ། དེར་ཞལ་འདེབས་བྱེད་མཁན་གྱི་ཐོ་འགོད་སྐབས་བླ་མ་བྱམས་པའི་སྐུ་ཞབས་ནས་ཞེས་ཀྱང་བྲིས་སྣང་བས་སོ། །༼༤་ན་༣༽༼༤་༧༽༼༦་༤༽བྱའོ། ། ༈ འདི་དག་ལས་ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་རིགས་ཚོགས་སུ་བཞེད་མཁན་ནི་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དང༌། ག་ལེ་འཇིགས་མེད་རང་འགྲེལ་དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱང་བཞེད་མོད་ཀྱང༌། ཟླ་བས་ཚིག་གསལ་དུ་རིགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ནས་ལུང་དྲངས་ཀྱང་དེ་གཉིས་མ་དྲངས་ལ། ཚིག་གསལ་གྱི་གཤམ་གྱི་ཚིགས་བཅད་མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་བཏུས་དང༌། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོའ་མཚན་ནས་སྨོས་ ིནས་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པར་གསུངས་པ་དང༌། དེར་ཐ་ན་ལེགས་ལྡན་གྱི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆ་བླང་ཚུལ་ཚུན་ཆད་བཀོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས་

- 28 -

ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཤིང༌། ཁྱད་པར་དུ་ཕྱི་མའི་རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པའི་ཐད་དུ་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་དྲངས་པ་དང༌། རྩ་ཤེའི་གཞུང་གོང་འོག་གི་འབྲེལ་འཆད་ཚུལ་ལ་འགྲེལ་བ་གཞན་གསུམ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་པ་དང༌། དེ་གསུམ་དུ་རང་འགྲེལ་ཡོད་པའི་ཟུར་ཙམ་ཡང་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ཉེ་བའི་ཐུགས་སྲས་གསུམ་གྱིས་འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་པ་ལས་མ་འབྲངས་པ་དང༌། དགོངས་དོན་ལོག་པར་བཀྲལ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དུའང་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ནི་སྟོང་ཐུན་གྱི་ཚིག་སྣ་བསྡུས་ཏེ་དོན་གསལ་དུ་གཏོང་བའི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རང་བློར་ཤར་ཚོད་ཀྱིས་ཞལ་འདེབས་ཞུ་རྒྱུ་འདི་དག་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པའི་ཚུལ་ནི་རྩོད་སྟོང་གཉིས་སུ་གསུངས་ཟིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དུ་ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་ལོགས་སུ་མཛད་དགོས་དོན་མེད་དམ་སྙམ་ཞིང༌། ཁྱད་པར་དུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་རྩ་ཤེའི་དོན་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་བཀྲལ་བ་འཐད་མི་འཐད་ལ་ལེགས་ལྡན་དང་རྩོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚིག་གསལ་ལས། འོན་ཏེ་སྦྱོར་བའི་ངག་རྒྱས་པར་རྗོད་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་འགྲེལ་བ་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་རྩ་ཤེའི་དངོས་ཟིན་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ལས་སྦྱོར་ངག་མི་གསལ་ཡང་རྩ་བའི་ཤུགས་བསྟན་གྱི་དོན་རྣམས་འགྲེལ་བའི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་ཐོན་པར་བྱེད་པ་ནི་འགྲེལ་མཛད་སྤྱིའི་ལུགས་ཡིན་པས། ཐལ་འགྱུར་དེ་དག་གི་བཟློག་དོན་གྱི་སྦྱོར་ངག་མ་ལུས་པ་འགྲེལ་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་བརྗོད་དགོས་ཞེས་དོགས་པ་བསུས་ནས། དེའི་ལན་དུ། རྩོད་པ་ཟློག་པའི་འགྲེལ་བ་མཛད་པ་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་སྦྱོར་བའི་ངག་མ་གསུངས། ཞེས་དེ་ལྟར་ན་རྩོད་ཟློག་རང་འགྲེལ་དུ་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཟློག་དོན་གྱི་སྦྱོར་ངག་རྣམས་གསལ་བར་མཛད་དགོས་པ་ལས་མ་མཛད་པས་སྦྱོར་ངག་ངེས་བཟུང་དུ་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་ལན་མཛད་པས་ཀྱང་ག་ལེ་འཇིགས་མེད་རང་འགྲེལ་མིན་པར་སྒྲུབ་ནུས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རང་འགྲེལ་དུ་སྦྱོར་ངག་གསུང་གི་སྒོ་ནས་ལན་གདབ་དགོས་པ་དེ་བཞག་ནས་གཞན་རྩོད་བཟློག་གི་འགྲེལ་བ་འཚོལ་བར་བྱེད་པས། ཟླ་བ་རྩོད་པ་ལ་མི་མཁས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དྲུང་ན་ཡོད་པའི་མིའི་བྱད་གཟུགས་ལ་རྟོག་པར་

- 29 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

འདོད་ནས་དེའི་འདྲ་གཟུགས་འཚོལ་བའམ། ནུ་བོའ་བྱད་ལ་རྟོག་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ ིརོ། །དེར་མ་ཟད་དེར་རབ་བྱེད་དྲུག་པའི་ཐད་དུ། འདོད་ཆགས་ལ་ཡང་ཆགས་པ་ནི། །ཡོད་དང་མེད་ཀྱང་རིམ་པ་མཚུངས། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་རྩ་བའི་གཞུང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་བཤད་པ་མཛད་པས་ཀྱང་རང་འགྲེལ་མིན་པར་བསྒྲུབ་ནུས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེའི་གོང་དུ། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་སྔ་རོལ་ན། །འདོད་ཆགས་མེད་པའི་ཆགས་ཡོད་ན། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་ཡོད། །ཆགས་ཡོད་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་འགྱུར། །ཆགས་པ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ནའང༌། །འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་འདོད་ཆགས་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས་བཀག་པ་དེ། ཆགས་པ་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་ནི། །ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རིམ་པ་མཚུངས། །ཞེས་ཆགས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཡོད་མེད་ལ་ཡང་སྦྱོར་ཅིག་ཅེས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དང་ཟློས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས། ག་ལེ་འཇིགས་མེད་དུ་དེ་གཉིས་རྩ་བར་བྱས་ནས་དེ་ལ་བཤད་པ་ཡང་བྱས་སྣང་བ་ནི་རྩོམ་མཁན་དེའི་རང་རྟགས་ཆེན་པོ་བསྟན་སྣང༌། ཞེས་མ་རངས་པའི་གསུང་གནང་ངོ༌། །ཚིག་གསལ་དུ་དེ་གཉིས་མེད་ལ། འགྲེལ་བ་གཞན་གཉིས་དང་འགྲེལ་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཚིག་དོན་ཅི་རིགས་མི་རིགས་པ་གཅིག་གི་མཚམས་སུ་ཡོད་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྣང་བས་གཞན་ཞིག་གིས་བཙུད་པར་ངེས་ཞེས་རྣམ་བཤད་དུ་གསུངས་སོ། །
གཞན་ཡང༌། གལ་ཏེ་ཆགས་པའི་སྔ་རོལ་ན། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་དྲུག་འགྲེལ་བ་
རྣམས་སུ་བྱུང་བ་ནི། དེ་མ་ཐག་གི་རྐང་པ་གཉིས་ལྟར་སྔར་གྱི་རྐང་པ་དྲུག་གི་འདོན་པ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་གྱི་རྩ་བའི་ཚིག་དངོས་མིན་ཏེ། རྩ་བར་བཤད་ཟིན་པ་དང་མཚུངས་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་ཚིག་ཚོགས་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དངོས་སུ་སྦྱར་ན་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པས་སོ། །འདོན་པ་བསྒྱུར་པའི་རྐང་པ་དྲུག་དང་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་པོ་འགྱུར་རྙིང་ལས་གཞུང་གི་ཁོང་དུ་བྲིས་པ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་རྩ་ཤེ་ལ་ཚིགས་བཅད་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་དགུ་ཡོད་པར་འགྲེལ་བཤད་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རང་ཉིད་ལས་དངོས་སུ་སྨོས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ཞིག་གིས་བསྲེ་བསླད་བྱས་པར་མངོན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་

- 30 -

ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཚིག་རྐང་ཐ་མ་གཉིས་ནི་མུན་པས་སྣང་བ་ལ་གསལ་འདེབས་བཞེད་པ་ཞིག་གིས་འདོན་པ་བསྒྱུར་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དགོས་པ་ལྷག་པོ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དོ། །འདིའི་མཚོན་མང་དུ་ཡོད་པ་ཞིབ་ཏུ་རྣམ་བཤད་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྟོད་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་ལས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་མོད་ཀྱང་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་མི་མང་བས་རིགས་ཚོགས་སུ་མ་མཛད་ལ། རིན་ཕྲེང་ནི་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་མང་བ་དང༌། རྒྱལ་པོ་བདེ་སྤྱོད་བཟང་པོ་ལ་སྤྲིངས་ཡིག་གི་ཚུལ་དུ་གདམས་པ་ཡིན་པས། རིགས་ཚོགས་དང་གཏམ་ཚོགས་གཉིས་ཀར་འདུ་བ་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །
༈ ༼༤་ན་༥༽༼༤་༡༤༽༼༦་༡༡༽འཁོར་རོ། ། ༈ ཡིག་ཆར། རང་རྒྱལ་བཞག་པ་ལ།
ཁ་ཅིག་གིས། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་རང་རྒྱལ་གྱིས་ཤེར་མདོའ་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པར་ ིའགྱུར་བ་ལས། དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། པད་དཀར་ལས། མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གྱུར། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྒྲགས་པར་བགྱི། །བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྒྲ་ཡང་རབ་ཏུ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་སྨད་པའི་ཚུལ་དུ་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་མདོའ་དོན་རང་གིས་ཉམས་སུ་མི་ལེན་ ིཔར་གཞན་ལ་བསྒྲགས་པས་ཉན་ཐོས་དང་འདྲ་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ལ་ཞུས་པ་དེས་ཉན་ཐོས་ཤེར་མདོའ་དོན་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པར་སྒྲུབ་ལ། དེས་རང་རྒྱལ་ཡང་མཚོན་ ིནུས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཤེར་ཕྱིན་གསུང་ཡུལ་གྱི་འཁོར་དུ་རང་རྒྱལ་སློབ་པ་ཡོད་ན། མདོ་ཉིད་ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པ། ཞེས་པ་ནས། གང་ཟག་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལ། མི་སློབ་པ་ཡོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སྲིད་པ་ཐ་མའི་རང་རྒྱལ་ཡོད་དགོས་པ་ལས། དེ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲ་དོན་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། འདི་ཉིད་ལས་རང་རྒྱལ་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །དེ་དག་ལས་པད་དཀར་གྱི་ལུང་ནི་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་འབྲས་ལ་དགོངས་ཀྱི། ཐེག་ཆེན་མདོ་ནས་གསུང་ཚད་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བྱེད་པར། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཞེས་པས་ཤེས་ནུས་ལ། རྒྱས་པར་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུ་གསལ་

- 31 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལོ། །དེས་རང་རྒྱལ་མཚོན་ཞེས་པའང་དཔེ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་རང་གིས་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ལས་ཐོས་ནས་རང་གིས་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པ་ཙམ་མཚུངས་ཀྱང༌། གཞན་ལ་སྒྲོག་མི་སྒྲོག་གི་ཁྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོས་སྒྲོག་གི་སྒྲ་དོན་པད་དཀར་བཞིན་དུ་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་སྒྲོག་ཅེས་པའི་སྒྲ་དོན་ཡང་མཐའ་ཅིག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་གཞན་ལ་སྒྲོག་པ་དང༌། ཉན་ཐོས་ཞེས་པའང་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་གདམས་ངག་ཉན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ཁོ་ན་ལ་བཤད་མི་དགོས་ཏེ། གཉིས་ཀའང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ཚེ་ཉམས་འུར་བ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་བདག་གི་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ། །ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱད་དོ། །ཁྲག་གི་རྒྱ་མཚོ་ནི་བསྐམས། རུས་པའི་རི་བོ་ནི་བརྙིལ་ཞེས་སོགས་སྒྲོག་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་ཐོས་སུ་བཅུག་པ་ལའང་བཤད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་སེ་ར་རྗེ་བཙུན་པའི་མཛུབ་མོས་རི་སྟོན་གྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །འདིའི་ཟླས་དྲངས་ན་རང་རྒྱལ་ལ་རྐྱེན་རྟོགས་ཞེས་པའང་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་རུས་གོང་མཐོང་ནས་འདི་གང་ལས་བྱུང་སྙམ་པས་འཆི་བ་ལས་བྱུང་བ་དང༌། དེ་ཡང་གང་ལས་བྱུང་ན་རྒ་བ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ཤེས་པའི་མཐར་མ་རིག་པ་དེས་བཟུང་བ་ལྟར་ཡོད་དམ་སྙམ་པས་མེད་པར་མཐོང་སྟེ་བདག་མེད་པའི་དོན་སྒོམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་ཅི་རིགས་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང༌། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ཚེ་སྔ་མ་དང་འདྲ་བའི་ཐུགས་ཉམས་འུར་བ་ལྟ་བུ་མི་གནང་བར་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་བའི་ཚེ་ལུས་ལས་སྐྱེས་པའི་རང་བྱུང་གི་མེས་ཕུང་པོ་བསྲེགས་ནས་ཤ་རི་རཾ་འབའ་ཞིག་ལུས་པ་ལྟ་བུའི་རྐྱེན་གྱིས་རང་གི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་གོ་རུ་བཅུག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་ཀྱང་རུང་བ་འདྲའོ། །
༈ གཞན་ཡང༌། ཤེར་མདོ་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་ཤིན་ཏུ་
རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ཡིན་པས། དེར་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ལམ་འབྲས་རྒྱས་པར་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་སྐབས་གསུམ་༼༣༩༠་ན་༤༽༼༦༤༡་༤༽༼༡༤༨་༧༽པའི་མཆན་དུ་འཆད་པ་ལྟར་གཙོ་

- 32 -

ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཡང༌། འོག་༼༤་བ་༦༽༼༥་༡༢༽༼༧་༡༠༽གི་མཆན་དུ་གནོད་འཇོམས་ཀྱི་ལུང་དྲངས་བ་ལྟར་ཞར་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་དོན་དུའང་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཉིད་ལས། ཆོས་འདི་བཤད་པ་ན་དགེ་སློང་ལྔ་བརྒྱ་ལེན་པ་མེད་པར་ཟག་པ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ། །ཞེས་དང༌། སྐྱེ་བོ་སྟོང་ཕྲག་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྡུལ་མེད་པ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་བོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལན་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་རིམ་བཞིན་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པ་དང༌། ཐེག་དམན་མཐོང་ལམ་གྱི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་གསལ་ལོ། །ཁྱེད་ལྟར་ན། ཐེག་དམན་གྱི་མདོའང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་དོན་དུ་མ་ཡིན་པས། ཐེག་ཆེན་པས་དེའི་དོན་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་གོང་༼༣་བ་༥༽ ༼༣་༡༧༽༼༥་༡༡༽གི་མཆན་དུ་བཤད་པའི་གནོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཐོག་ཏུ་འོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་བཟློག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པས་ཁྱབ་པར་ཟུངས་ཤིག །གླེང་གཞིའི་ལུང་དོན་ཡང་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའི་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་གཅིག་གོ །ཞེས་པ་དེའི་ནང་ན་ཀུན་དགའ་བོ་མ་གཏོགས་པའི་སློབ་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཁྱེད་ལྟར་ན་ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་སུ་གྲགས་འཛིན་མ་དང་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་སོགས་དགེ་སློང་མ་ལྔ་བརྒྱ་དང་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་དང་ས་ག་མ་ལ་སོགས་པ་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་དུ་མ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང༌། མདོ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་དྲངས་ཟིན་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །
༈ སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའི་ངོས་འཛིན་ཡང་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་ས་ལུ་ལྗང་པའི་
འགྲེལ་བར་ལྟེང་རྒྱས་འོད་སྲུང་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ། ག་ཡ་འོད་སྲུང་དང་ཆུ་ཀླུང་འོད་སྲུང་གཉིས་ལ་སོ་སོར་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རེ། མཆོག་ཟུང་ལ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྟེ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ལ་བཤད་པ་ནི། སྟོན་པ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཚུལ་བསྟན་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་ན། ནཻ་རཉྫ་ན་དང་འོད་མའི་ཚལ་སོགས་སུ་གཤེགས་ནས་དྲང་སྲོང་དེ་དག་འཁོར་བཅས་ཐར་

- 33 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལམ་ལ་བཀོད་དེ་རེ་ཞིག་གི་བར་དུ་མཉམ་དུ་འབྱོན་བཞུད་གནང་བའི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུས་ཕྱིས་སུའང་ཆོས་གསུང་དུས་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའི་ཚོགས་པ་ལན་མང་དུ་འབྱུང་བས། མདོ་མང་པོའ་གླེང་གཞིར་སྟོང་ཉིས་ ིབརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཞེས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ཐམས་ཅད་སྔར་གྱི་ཚིག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ལ་ངོས་བཟུང་མི་དགོས་ཏེ། སྔར་གྱི་དེ་རྣམས་ནི་ཕྱི་རོལ་བ་ལས་ནང་པར་འཇུག་སྟེ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ལ། ཀུན་དགའ་བོ་ནི་དེ་ལྟར་མིན་པས་སོ། །དགེ་སློང་ཞེས་པའང་རྒྱན་སྣང་དུ་དགེ་སློང་ལྔའི་ནང་གི་ཉོན་མོངས་བཅོམ་པའི་དགེ་སློང་དུ་བཤད་པ་ལ་སྙིང་པོ་མཆོག་དང་ཟླ་འོད་དུ་ཀུན་དགའ་བོས་མ་ངེས་ཞེས་འགོག་པ་དེ་མི་འཇུག་ཅེས་ཉ་དཔོན་གསུངས་པ་ནི་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དག་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སྤྱིར་བཏང་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་གནོད་པས་སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱས་པ་ཡང་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ཉིད་ལས་རང་རྒྱལ་མ་གསུངས་བས་ཀྱང་མི་གནོད་དེ། རང་རྒྱལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱོན་དུས་ཚུར་མཐོང་གི་མཐོང་སྣང་ལ་ཉན་ཐོས་ལས་ལོགས་སུ་མི་སྣང་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ལས་དེ་གང་ལ་ཆེད་དུ་བརྟེན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པ་དང༌། མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་རང་རྒྱལ་ལ་བོས་ཏེ་བཀའ་སྩལ་པ་སོགས་ཀྱང་མེད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་དེ་དང་བསྟུན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་འདི་ནི་རྟོགས་རིགས་འདྲ་བར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ལྷག་པར་འགྲིག་སྟེ། ལུགས་དེར་ཉན་རང་གཉིས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་མ་གཏོགས་པ་ལམ་གྱི་ངོ་བོའ་ལྡོག་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་མེད་ ིཔས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སྲིད་པ་ཐ་མའི་རང་རྒྱལ་ཡོད་མེད་ནི་སྐབས་གཉིས་༼༣༣༤་ན་༢༽༼༥༤༩་༡༢༽༼༤༥་༢༽པའི་མཆན་དུ་འཆད་པར་འདོད་ལ། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་ཡོད་དེ། ཞི་བའི་དབྱིངས་ལ་བཞུགས་པའི་ཉན་རང་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐུལ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཛུད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུའང་རྒྱལ་བ་ལས་གདམས་ངག་ཉན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ ༼༤་བ་༢༽༼༥་༡༽༼༦་༡༨༽འགལ་ལོ། ། ༈ འདིར་རྩ་བ་ཞེས་པ་དབུས་མཐའ་

- 34 -

ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལ་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་དོགས་དཔྱོད་དྭངས་བྱེད་ནོར་བུའི་བྱི་དོར་དུ་བྱུང་བ་ལྟར་ལ། དེར་མ་ཟད་མན་ངག་རྗེས་འབྲངས་ནི་རྩོམ་པ་པོས་དོན་བསྡུས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་མིན་གྱི་གསལ་ཁ་མི་སྣང་ཡང༌། འདི་ཉིད་ལས་འོག་༼༧་ན་༦༽༼༩་༡༩༽༼༡༢་༨༽ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཐུབ་དགོངས་ཀྱི་རིགས་འགྲེ་སྦྱར་ན། འདི་ཡང་དོན་བསྡུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དོན་ཚན་སོ་གཉིས་པོ་དེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒོ་ནས་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དོན་བཤད་པས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་བསྡུས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་བཞེད་པའང་ཡིན་སྲིད་མོད། དེ་མིན་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཀོད་པའི་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་གི་བཤད་པ་དེ་ནི་གོང་དུ་དྲངས་པའི་དོན་བསྡུས་ཀྱི་ལུང་དེའི་ཚིག་འབྲུ་ཞིབ་ཏུ་གཉེར་ནས་འགྲེལ་བའི་སྐབས་ཡིན་པ་མན་ངག་རང་དུ་གསལ་བར་མ་ཟད། འདི་ཉིད་༼༤་ན་༦༽༼༤་༡༧༽༼༦་༡༤༽ལས། འབྲུ་མནན་པ་གཞན་རྣམས་འདྲ་བ་ལ། ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ནུས་པས། དེའི་རྩ་བ་ལ་དོན་བསྡུས་རང་ཉིད་མ་བཞག་པར་དབུས་མཐའ་འཇོག་པ་ནི། གོང་༼༣་བ་༥༽༼༣་༡༧༽༼༥་༡༡༽གི་མཆན་དུ་རྩ་ཤེ་དྲངས་པ་ལྟར་རྟ་ལ་བཞོན་བཞིན་དུ་བརྗེད་ནས་གཞན་ལ་རྐུན་ཁག་འགེལ་བ་དང་འདྲ་བར་སོང་བ་ནི་སུས་ཀྱང་བསྙོན་དུ་མེད་དོ། །འབྲུ་མནན་པ་གཞན་རྣམས་འདྲ་བ་ལ་ཞེས་པའང་གོང་གི་རྟེན་ནི་སྟོན་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་དབྱེ་ལ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག །ཞེས་དང༌། ཕན་ཡོན་ནས་བསོད་ནམས་ཆེ་བའོ། །ཞེས་པའི་བར་དེ་གཉིས་ལ་བསྙེག་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་འདྲ་རྒྱུའི་གཞི་མ་སྨོས་པར་འདྲ་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་གང་དང་འདྲ་བ་མ་ངེས་པས། རྗེ་ཉིད་རྩོམ་པ་ལ་མི་མཁས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྔ་མ་དང་མི་མཐུན་ཞེས་པ་དོན་བསྡུས་དང་མི་མཐུན་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་དག་ནི་དོན་ལྟ་ཅི་ཚིག་གི་འབྲེལ་ཡང་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདྲ་ས་དང་མི་མཐུན་ས་གཅིག་ཡིན་ན་ནི། མི་མཐུན་ས་དོན་བསྡུས་ཡིན་པ་ལྟར་འབྲུ་མནན་གཞན་འདྲ་བའང་དོན་བསྡུས་ལ་བྱེད་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ན་དོན་བསྡུས་ཀྱི་ལུང་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ལ་འབྲུ་མནན་པར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོའ་མིང་སོ་སིོར་མ་སྨོས་ན་གཞི་གཅིག་ཏུ་གོ་དགོས་པས་རྗེ་ཉིད་རྩོམ་པ་ལ་མི་མཁས་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་དྲེའུ་ནི་རྟ་བོང་གཉིས་ལས་རྟ་དང་ལུས་དབྱིབས་ཕལ་

- 35 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཆེར་འདྲ་ཡང་རྣ་བ་ཅུང་ཟད་ཐུང་ངོ་ཞེས་སྨྲས་ན་རྟ་ལས་རྣ་བ་ཐུང་བར་གོ་བ་ལས་བོང་བུ་ལས་རྣ་བ་ཐུང་བར་གོ་ཚུལ་མེད་པས་རྫུན་ཚིག་ཏུ་འཇོག་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །
༈ དེས་ན་དོན་གྱི་རྒན་པོ་ཚིག་གི་མཁར་བར་བརྟེན་ཞེས་པའང་ཚིག་སྔ་ཕྱིའི་
འབྲེལ་དང་རྣམ་དབྱེ་སོགས་སུམ་རྟགས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་སྟེང་ནས་དོན་འཚོལ་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། ཚིག་བློ་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་མིན་ཏེ། མཁར་བ་ཡོད་ཀྱང་འཛིན་མི་ཤེས་ན་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པས་སོ། །དེ་སྐད་སྨྲས་པ་དག་གི་བསམ་ཚོད་ནི། སྔ་མ་དང་མི་མཐུན་ཞེས་པ་ཕ་རོལ་པོའ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འགོད་པར་ ིའཁྲུལ་ནས། སྔར་གྱི་ཚིག་འགྲེལ་སྐབས་ཀྱི་དེ་གཞག་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ་གཞན་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བཀོད་པར་འགྱུར་སྙམ་ནས་གཞན་དུ་འཚོལ་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་དཀོན་མཆོག་འབངས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་བཀོད་ནས་དེ་ཉིད་མན་ངག་རྗེས་འབྲངས་མཁན་པོ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལྟུང་བ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་སྤངས་ན་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའོ། །ཞེས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་དོན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་ནའང་ཅུང་ཟད་ཙམ་སྨྲ་ནུས་མོད། འོན་ཀྱང་དགོངས་པ་དངོས་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འགྲེལ་བ་ནི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་འབངས་ཞེས་པ་ཕྱོགས་གླང་ལས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མན་ངག་དང་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་ཀྱི་བཤད་པ་གསན་པ་དང༌། སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལ་ཕྱོགས་གླང་གིས་ཀྱང་འགྲེལ་པ་དང་བསྡུས་དོན་མཛད་པ་སོགས་ཕྱོགས་གླང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཟིན་པའི་ཞལ་སློབ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་མཛད་པ་ཡིན་པས། མན་ངག་རྗེས་འབྲངས་ལས་ཁུངས་སུ་ཆེ་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་མཁན་པོ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འདྲེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བ་དེས་དོན་བསྡུས་སེམས་ཙམ་ལུགས་དང་དེ་ཡང་ཕྱོགས་གླང་གི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཀྲལ་ལ། མན་ངག་རྗེས་འབྲང་དུ་ནི་དབྱིག་གཉེན་དང་ཕྱོགས་གླང་གི་དགོངས་པ་སེམས་ཙམ་དུ་འགྲེལ་མཁན་རྣམས་ལ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྨད་ཚུལ་འདི་ཉིད་དུ་འོག་༼༡༧་ན་༥༽༼༢༦་༨༽༼༣༠་༡༤༽ནས་བྱུང་བ་ལྟར་སྐབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཀྱུས་མཆན་སྦྲགས་པ་ལས་གསལ་

- 36 -

ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བར་འགྱུར་ཞིང༌། དེ་བཞིན་དུ་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་རང་དུའང་ཆེས་གསལ་བ་ལས་ཟུར་ཙམ་ཞིག་འོག་༼༡༧་བ་༦༽༼༢༧་༧༽༼༣༡་༡༦༽གི་མཆན་དུ་འགོད་པར་འགྱུར་བ་དང༌། སྐབས་འདིར་ཡང་བདུད་ལས་ཀྱི་ལེའུ་གང་གི་ས་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ལ་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་བྱས་པས་ཚད་མར་མི་བྱེད་པར་གསལ་ལོ། །བདུད་ལས་ལྟུང་བ་ལ་བཞག་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་སྤངས་པས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་བཞག་པ་དང་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ནི་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་འགལ་མི་འགལ་ད་དུང་བརྟག་པའི་གནས་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ད་དུང་བཙལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་གུང་ཐང་རྗེས། བིལ་བ་འབུལ་མཁན་ཤིང་གི་ལྷ་མོ་ཡིན་ཞེས་ཚངས་པས་ཕུལ་བ་བཀག་ཀྱང༌། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་མིན་པས་ཚངས་པས་ཕུལ་བ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་དོན་མེད་ཅིང༌། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
རང་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་འཛུགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རང་གཞན་གྱི་བཤད་ཚུལ་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་ནས་ནང་ཕན་ཚུན་མཐུན་མི་མཐུན་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་གཅིག་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་གནོད་བྱེད་དུ་བྱས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཐབས་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དུ། རྟོག་བདུན་དང་སམྦྷུ་ཊ་ལས་ཕྱག་གཡས་གཡོན་གྱི་དང་པོས་གྲི་གུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པར་བཤད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེས་གཡས་གཡོན་གྱི་དང་པོས་གླང་ལྤགས་འཛིན་པ་བྱས་ནས་ཕྱག་གཞན་གཡས་ཀྱི་དང་པོས་གྲི་གུག་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་སློབ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་བཞེད་པས་ཕྱག་ཐམས་ཅད་མིན་གྱི་གླང་ལྤགས་འཛིན་པ་ལས་གཞན་པའི་དང་པོའོ། །ཞེས་པས་ཨ་མོ་གྷ་བཛྲ་དང་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཤད་པ་དེ་རང་ཉིད་ཕྱག་དང་པོ་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཁུངས་སུ་མཛད་པ་ལྟར་སྣང་ཡང༌། ས་བཟང་ངག་དབང་གི་བརྒལ་ལན་དུ་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ནི་རང་གིས་ཕྱག་དང་པོ་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དང༌། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱ་གར་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་དེ་དག་གིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་སྨྲ་བས། ཞེས་དངོས་སུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་

- 37 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

རབ་རྣམས་སུ་གཞན་དག་དཔྱོད་པའི་སྒོ་འབྱེད་པའི་སླད་དུ་རང་གཞན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཙམ་གསུངས་པ་དང༌། གཞན་དང་རྩོད་པའི་གོ་སྐབས་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན་ངོས་བཟུང་བ་ཙམ་མཛད་པ་སོགས་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་དངོས་འགོད་པར་འཁྲུལ་མཁན་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྐུ་དུས་ཀྱི་མཁས་པར་གྲགས་པ་གཞན་ཚོ་ལའང་བྱུང་སྣང་སྟེ། ངོར་ལན་གནམ་ལྕགས་འཁོར་ལོ་དང་ཀྭན་ཏིང་གུ་ཤྲིའི་རྩོད་ལན་སོགས་སུ་བལྟ་བར་གྱིས་དང་དོགས་པ་སྤྲིན་ལྟར་དྭངས་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ དེས་ན་དེ་ནི་རྟགས་ནི་བདུད་ལས་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་སོ། །ཞེས་པ་
དང་མི་མཐུན་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དོན་ཚན་པ་སོ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་མཚམས་ཕྱེ་ཚུལ་ཕལ་ཆེར་འདྲ་ནའང་ལེའུ་ཉེར་བཞི་པ་བདུད་ལས་ཀྱི་ལེའུའི་ཐད་དུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ལུགས་ཀྱིས་དེ་རྟགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཞན་གྱིས་ནི་ལྟུང་བའི་ཁོངས་སུ་བསྡུས་པས་སོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པས་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་བཤད་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་ཀྱི་ལུང་དེའི་ཚིག་འབྲུ་ཞིབ་ཏུ་བཀྲལ་བའི་གཞུང་བོད་དུ་བསྒྱུར་པ་ནི་འགྲེལ་བ་དང་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་གཉིས་སུ་ཟད་ལ། དེ་གཉིས་ལས་འགྲེལ་བ་ཚད་མར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྔར་སྨོས་པ་དེ་གཟིགས་ནས་རང་ལུགས་སུ་བཞག་སྟེ། མན་ངག་རྗེས་འབྲང་གིའང་བཤད་པ་ཕལ་ཆེ་བ་རང་ལུགས་དང་མཐུན་པ་ལ་བདུད་ལས་ཀྱི་ཐད་དུ་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་ཡང༌། མན་ངག་རྗེས་འབྲང་མཁན་པོ་ནི་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་གྲངས་འདྲེན་ཙམ་ལའང་རང་ཉིད་གང་འཆད་པའི་གཞུང་དེའི་ཚིག་གི་རྗེས་ཟློས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་མ་ཐུབ་ན། ཁོང་ན་གནས་པ་གསལ་དུ་བཏང་བ་ལ་ནི་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་རང་གི་བཞེད་པ་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་དྲང་དུ་མི་རུང་བར་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་རང་ལུགས་དང་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་གི་ལུགས་རིམ་བཞིན་བཀོད་ནས་ནང་ཕན་ཚུན་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་གི་བཤད་པ་ལ་ལ་རྩ་བ་དང་འགལ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉ་དབོན་གྱིས་ཀྱང་འགྲེལ་བ་ཚད་མར་བྱེད་དགོས་པར་གཟིགས་

- 38 -

ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཀྱང་ཁོང་ལ་ནི་འགྲེལ་བའི་ལུང་ལས་གཞན་པའི་ཕྱག་ཆ་མོད་པོ་མེད་པ་འདྲ་བས་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་གི་བཤད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོན་མི་ཐུབ་པར་སྣང་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་ཕྱོགས་ཀྱང་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པས། འདི་ཙམ་གྱི་སྟེང་ནས་ཀྱང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ལ་ལས། སྔ་མའི་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་པར་འདོད་ནས་འདི་ཉིད་དང༌། སྙིང་པོ་རྒྱན་དང༌། སྟོང་ཐུན་དང༌། དོན་བསྡུས་འགྲེལ་བའི་ལུང་འདྲེན་མོད་ཕོངས་པའི་ངང་ཚུལ་སྟོན་པ་ཙམ་ལས་དགོས་ནུས་ཅིའང་མེད་ལ། ཡང་བཤད་བྱའི་རྩ་བ་ཡིན་ན། རང་གི་འགྲེལ་པ་ལ་ལྟོས་པས་ཁྱབ་པ་གཤག་པར་འདོད་ནས། གསུང་མ་ཐག་པའི་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང༌། གསུང་རབ་ལས་རྩ་བ་དང་སྡོང་པོ་དང་ཞེས་པའི་བཤད་བྱའི་རྩ་བ་ཆོས་ཅན་ཞེས་སྐྱོན་དུ་འཕེན་མོད། ཕྱི་མ་ནི་གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད་རྒྱུད་སྡེ་སུམ་ཁྲི་སུམ་སྟོང་གི་རྩ་བར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་བཤད་རྒྱུད་དྲངས་ཏེ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བསམས་ན་གོ་རྒྱུ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱང༌། འདིར་སྨྲ་བ་པོ་ལ་དེའི་རེ་བ་མི་སྣང་བས་བྱིས་པའི་རོལ་རྩེད་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། སྔ་མའང་བརྒྱད་སྟོང་པ་གསུང་མ་ཐག་པའི་དུས་སུ་དེའི་སྒེར་གྱི་འགྲེལ་པ་མེད་པ་ལ་བྱེད་དམ། སྤྱིར་མེད་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། གསུངས་མ་ཐག་པའི་དེ་ལེའུ་སོ་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པར་ཐལ། དེ་དུས་སུ་དེའི་ལེའུ་སོ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་འགྲུབ་ལ། གསལ་བ་དང་རྟགས་ལ་གནོད་བྱེད་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་དྲང་ངེས་ཡིག་ཆར་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྒྱན་སྣང་དང་ཟླ་འོད་སོགས་ཀྱང་སེང་བཟང་དང་ཨ་བྷྱ་མ་བྱོན་གོང་གི་དུས་ཀྱི་མདོ་དེའི་དོན་བཀྲལ་བ་མིན་པས། དེའི་དོན་བཀྲལ་བ་མིན་པར་འགྱུར་བ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཁ་སང་གི་ཚིག་གི་དོན་དེ་རིང་འཆད་མི་རུང་ན། དྲན་པའང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བས་དྲན་ཤེས་ཀྱང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་འོག་མ་རྣམས་སུའང་སྨྲ་རྒྱུ་མང་དུ་འོང་བར་སྣང་ནའང་དོན་ཆུང་བས་གཞུང་དོན་གོ་བ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་རེ་གཉིས་མ་གཏོགས་གཞག་པར་འདོད་དོ། །
༈ ༼༤་བ་༢༽༼༥་༣༽༼༧་༡༽བྱེད་དོ། ། ༈ ཡིག་ཆར་ཡུམ་གསུམ་ཞེས་པའང་འདི་
ལྟར་དུ་གོ་དགོས་ཀྱི་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ལ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་པ་ནི་ཐོག་

- 39 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མར་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་པ་ནས་བརྩམས་པས་གོ་རིམ་མི་འདྲ་ལ། རྣམ་གྲངས་བཅུ་ལས་མེད་པས་གྲངས་ཀྱང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མདོ་རང་ཉིད་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པས་སྒྲུབ་ལ། གཉིས་པ་ཡང་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་ལས། དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་བཅུ་ནི་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་ནས་བསྟན་པ་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་གཅིག་གོ །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱམས་པ་ལ་བཀའ་སྩལ་བ་གཅིག་ལས་ལྷག་མེད་པ་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་དགུ་པོ་གནོད་འཇོམས་ལྟར་གསུངས་པས་འགྲུབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚིག་འདྲ་ལ་སྦས་དོན་མི་འདྲ་བའང་ཡོད་དེ། ཉི་ཁྲི་དང་བརྒྱད་སྟོང་པ་གཉིས་ཀ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཚེ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ངེས་པ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་སྤོབས་པར་གྱིས་ཤིག །ཞེས་ཚིག་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་དེ་སྣང་བ་གཉིས་སུ་རིམ་བཞིན་མཐོང་ལམ་ལ་གདམས་པའི་གདམས་ངག་དང་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྦྱར་བ་ལྟར་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་དུའང་བཀོད་ཡོད་པས་སོ། །སྔ་མ་འོག་༼༡༣༩་བ་༢༽༢༢༤་༡༣༽༼༢༥༣་༤༽ཏུ་གསལ།༼༤་བ་༣༽༼༥་༥༽ ༼༧་༣༽རྣམས་ལ་༽སློབ་པ་པོ་༼གང་གིས་༽ན། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཞེས་རྟེན་ཕུན་ཚོགས་དང༌། དགོས་པ་༼གང་གི་ཕྱིར་༽ན། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཞེས་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་དང༌། བསླབ་བྱ༼གང་ལ་༽ན། གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཞེས་ཡུལ་ཕུན་ཚོགས་དང༌། ཚུལ་༼ཇི་ལྟར་༽ན། ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་རིམ་པས་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་༼བསླབ་ཚུལ་༽ ལམ་སྦྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་ཏེ་༼བཞི་སྟོན་༼༤་བ་༣༽༼༥་༦༽༼༧་༤༽སྒོའོ། ། ༈ དེ་བཞི་ལས་ཇི་ལྟར་བསླབ་ཚུལ་ནི་ཤགས་ལ་བསྟན་གྱི་དངོས་སུ་ནི་མིན་ཏེ། མདོ་ཉིད་ལས་འོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བསླབ་ཚུལ་གྱི་དྲི་བ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང༌། ཡིག་ཆར། འདི་ཉིད་༼༩༦་ན་༢༽༡༥༢་༡༦༽ ༼༡༧༡་༡༦༽ཀྱི་འབྲིང་ནས་འཇུག་སེམས་གཞག་སྟེ། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན། མདོའ་དངོས་བསྟན་དང་སྦྱར་ཙམ་ ིརིགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མདོ་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འཇུག་སེམས་མེད་པར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལ་ལས། ཇི་ལྟར་སློབ་ཅེས་དྲི་བ་ནི་སྒོ་འབྲིང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་ཡིན་གྱི་དང་པོའ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་དྲི་བ་མིན་པས་ ི

- 40 -

ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སྔ་མའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ལ། ཡིག་ཆའི་ལུང་ཡང་བྱང་ཆུབ་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་མདོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཚོགས་ལམ་ཆུང་འབྲིང་དང་མཉམ་དུ་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། འདི་བྱང་ཆུབ་མདོར་བསྟན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འཇུག་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་མདོའ་དངོས་ ིབསྟན་གྱི་འཇུག་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་རྒྱུ་ལ་མདོར་བསྟན་གྱིས་མདོར་བསྟན་པས་ཁྱབ་པར་དྲང་ངེས་མཆན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་དག་ལས་དང་པོའ་ལན་དང་མདོ་དང་རྒྱན་གྱི་གདུལ་བྱ་གསུམ་གྱི་ ིཁྱད་པར་བཅས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དངོས་པོ་གསུམ་གྱི་མཆན་༼༢༦༣་ན་༢༽༼༡༡༠༥་༡༣༽༼༦༧༠་༡༧༽དུ་འཆད་པར་འདོད་དོ། །ཕྱི་མ་ལ་འོ་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཡང་ས་གསེར་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག །འདི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་མང་ངོ༌། །མཆན་དུ། སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་གཉིས་སྤྱིའི་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ལ་ཡང་སྦྱོར་དགོས་ལ་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཟིན་པ་དངོས་སུ་བསྟན་མ་བསྟན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས། ཞེས་ཡིག་ཆའི་ལུང་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་ཡོད་པས། བྱང་ཆུབ་མདོར་བསྟན་གྱིས་འཇུག་སེམས་དང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་སློབ་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་ཞེས་པ་མི་འཐད་དོ། །
སྤྱིའི་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཞེས་པའང་ཉི་ཁྲིའི་སྒོ་དང་པོའ་ཚིག་དེའི་མདོར་
བསྟན་དང་སྒོ་ཐ་མ་གཉིས་རྒྱས་བཤད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ལ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་མདོ་རྒྱས་གཉིས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་གཉིས་ལས་གཞན་ལ་མ་ཁྱབ་པས་སྤྱིའི་སྒྲ་སྦྱར་དོན་མེད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོར་བསྟན་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཡང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་མི་གཅིག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་རྒྱས་བཤད་ནི་གསེར་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མདོ་ཙམ་ལ་བྱེད་ལ། སྤྱིའི་རྒྱས་བཤད་ནི་གསེར་ལྟ་བུ་ནས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་བཤད་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་བར་ལ་བྱེད་པས་སོ། །གླེང་གཞི་ཡོངས་གཏད་སོགས་འདིའི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འོག་༼༩༠་ན་༢༽༼༡༤༣་༡༡༽༼༡༦༡་༨༽ནས་

- 41 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཤེས་པར་བྱའོ། །
༈ ༼༤་བ་༦༽༼༥་༡༢༽༼༧་༡༠༽གཅིག་གོ ། ༈ དེའི་ཚེ་འཁོར་དུ་ཉེ་བ་ཀུན་ཀྱང་
རང་རང་གཅིག་པུའི་ངོར་ཆོས་བཤད་སྙམ་པ་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་ནས་མ་བོས་པར་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་བོས་ནས་བཀའ་སྩལ་པས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་མི་དགའ་བར་འགྱུར་སྙམ་དུ་དོགས་པ་ལ། དེའི་ལན་དུ་སྟོན་པས་གསུང་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་ནས་བོས་ཏེ་སྐད་ཅིག་དེ་ལའང་བཤད་པ་ཐ་དད་པ་སྣ་ཚོགས་མཛད་ཀྱང་སྡུད་པ་པོས་དེ་ལྟར་དུ་བསྡུ་མི་ནུས་པས། སྐྱེ་བོ་ཀུན་དང་འཚམས་པའི་རིམ་པ་གཅིག་བཟུང་ནས་བསྡུས་པའམ། ཡང་ན་ཤཱ་རིའི་བུ་ལས་བརྩམས་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སྟོན་པས་ཀྱང་གནང་བ་ལྟར་སྡུད་པ་པོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བསྡུས་པ་ཡིན་ཞེས་གནོད་འཇོམས་དང་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་དུ་བྱུང་ངོ༌། །ཡང་གནོད་འཇོམས་ལས། ཡུམ་གྱི་མདོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་པ་ལ་བྱང་སེམས་བཞག་ནས་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་བཀའ་སྩལ་བ་ནི་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་རིགས་ཅན་གསུམ་ག་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཁོ་ན་ལ་སྐབས་ཕྱེ་ན་འཁོར་གཞན་རྣམས་བདག་ཅག་གི་ཡུལ་མིན་སྙམ་ནས་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་ཉིད་ལས་ཀྱང༌། དགེ་སློང་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སོ་སོར་ཐོབ་བོ་ཞེས་བྱུང་ངོ༌། །ཞེས་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གསུམ་ཀ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དགྲ་བཅོམ་པ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་ན་ཐར་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་ལན་དུ། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་ཏེ་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མིན་པར་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ལས་ཀྱི་ས་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་པར་གསུངས་པ་དང༌། ཡང་སྐབས་གཉིས་༼༣༢༡་ན་༦༽༼༥༢༨་༢༠༽ ༼༢༡་༡༩༽པར་བྱུང་བའི་དཔལ་ཕྲེང་སེངྒེའི་ང་རོའ་ལུང་དེ་དྲངས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་བཤད་པ་དང༌། རྒྱལ་བུ་ ིདབང་རྟུལ་གྱིས་བཟོའ་གནས་ལ་སློབ་ཚེ་སྔར་བསླབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཕྱིས་སློབ་ལ། ཕྱིས་བསླབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་སྔར་སློབ་པ་དཔེར་བྱས་ཏེ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་

- 42 -

ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སོགས་ཀྱིས་འདི་མཛད་པ་པོ་དབྱིག་གཉེན་ཡིན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྐབས་གཉིས་༼༣༡༡་བ་༡༽༼༥༡༢་༡༣༽༼༣་༡༡༽པར་བྱུང་བ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལ་བཤད་པ་ནི་ནོར་གྱི་རྩ་ལག་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རྩོད་མེད་དུ་གྲགས་པ་མཛོད་འགྲེལ་དང་རྒྱན་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་སྐབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་དུ་འཆད་པར་འདོད་དོ།།
༈ ༼༥་ན་༡༽༼༥་༡༥༽༼༧་༡༣༽གཏད་པའོ། ། ༈ དེ་ལྟར་བརྗོད་བྱའི་དོན་ནམ་
གདུལ་བྱ་རྣོ་འབྲིང་རྟུལ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྒོ་གསུམ་དང༌། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གམ་གདུལ་བྱ་སོ་སོ་ལ་སྐབས་ཕྱེ་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་གོ །ཐ་མའི་སྐོར་ལ་དཔྱད་བྱ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་མདོ་དང་སྦྱར་ཚུལ་གྱི་རྩོད་སྤོང་གི་མཆན་༼༩༡་ན་༡༽༼༡༤༤་༡༩༽༼༡༦༢་༡༩༽དུ་བྱ་བར་འདོད་དོ། །༼༥་ན་༡༽༼༥་༡༧༽༼༧་༡༦༽དེ་ནས་གཞན་༽ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན་༼དུ་ལུང་༼༥་ན་༢༽༼༥་༡༩༽ ༼༧་༡༧༽ཅེས་འབྱུང་༽བ་དང༌། མན་ངག་རྗེས་འབྲང་ལས། བླ་མའི་མན་ངག་ལས། གཞུང་འགྲེལ་གནོད་འཇོམས་གསལ་བར་བྱ་བར་འདོད། ཅེས་བྱུང་བ་གཉིས་འགྱུར་ཁྱད་ཙམ་ལས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མི་སྣང་༼བའི་ཕྱིར་༼༥་ན་༢༽༼༥་༡༩༽༼༧་༡༨༽བཞེད་ཅིང༌། ༈ །འདི་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས། གཞན་དུ་ལུང་དྲངས་ཞེས་པ་བརྩམ་པར་དམ་བཅའི་ལུང་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་དུ་དྲངས་པ་ལ་འཆད་མོད། དེ་འཐད་པ་མིན་ཏེ། ཕྱོགས་སྔ་འདི་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་འབྱུང་གསུང་རབ་རིན་མཛོད་དུ་ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན་ལ་སོགས་པར་ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར་འཇིགས་མེད་དབང་པོའ་གསུང་ཐོར་དུའང་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་འདིའི་ཀླད་དུ་ཡང་ཞེས་ ིཔའི་ཡང་སྒྲ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བ་དང་ཞེས་པ་དང༌། ཅེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱང་ཟློས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་སུམ་ཅུ་པར། ཚིག་རྒྱན་གཉིས་དང་སྡུད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་ལས་ཚིག་རྒྱན་མིན་པ་ནི་གོ་བར་སླ་བས་སྡུད་པའི་དོན་ལས་འོས་མེད་ལ། དེ་ཡང་དབྱེ་གཞི་གཅིག་ལ་དབྱེ་བ་མང་པོ་མཐུན་པར་བསྡུ་བའམ། ཁྱད་གཞི་གཅིག་ལ་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་དགོས་པ་

- 43 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལས། ཁྱེད་ལྟར་ན་ཀླད་དུ་ཡང་ཞེས་པའི་ཡང་སྒྲ་དེས་གང་ཞིག་གང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྡུད་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མི་སྣང་བས་བུ་སྟོན་གྱིས་ཡང་སྒྲ་སྨོས་པ་ལྟར་དུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་འདིར་བཀོད་པ་དགོས་ནུས་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཉིས་ཀ་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་གི་སྐབས་གཅིག་ཁོ་ནར་བརྩམ་པར་དམ་བཅའི་ལུང་གཅིག་ཉིད་ལན་གཅིག་ཙམ་དྲངས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེས་ན་དོན་དངོས་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་དགོངས་དང་སོགས་སྒྲས་བསྡུས་པ་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་རྣམས་སུ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་ལས་ཞེས་ལུང་ཁུངས་སྨོས་ནས་དྲངས་པ་རྣམས་གནོད་འཇོམས་དེར་སྣང་བར་མ་ཟད། འོག་༼༥་ན་༦༽༼༦་༡༡༽༼༨་༡༢༽ནས་བྱུང་བ་ལྟར་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་དུ་གཞུང་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ་ཉིད་མཐའ་ཅིག་ཏུ་ཚད་མར་བྱེད་དགོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ལུང་ཁུངས་མ་སྨོས་པར་བླ་མའི་མན་ངག་ལས། གཞུང་འགྲེལ་གནོད་འཇོམས་གསལ་བར་བྱ་བར་འདོད། །ཅེས་འདྲེན་པ་ཡང་འདི་ཡི་ཀླད་ཀྱི། དེ་ཡི་གཞུང་འགྲེལ་གནོད་འཇོམས་བྱ་བར་འདོད། །ཅེས་པ་དེ་ཡིན་པར་སྣང་བས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཐུབ་དགོངས་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་པ་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ལེའུར་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་ལས་ཞེས་ཁུངས་སྨོས་ནས་ལུང་ཤོག་ཕྱེད་ཙམ་ཞིག་དྲངས་པ་དེའི་ནང་དུ་འོག་༼༧༩་བ་༤༽༼༡༢༧་༥༽༼༡༤༣་༤༽ཏུ་དྲངས་པའི་གནོད་འཇོམས་ཀྱི་ལུང་ཡང་སྣང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་དང་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་གི་སྐབས་གཞན་དུ་དྲངས་པ་དང་བཅས་ཀུན་ཀྱང་གནོད་འཇོམས་སུ་ཡོད་པ་དང༌། དེས་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཡིན་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཅས་ཞིབ་ཏུ་འོག་ ༼༧༩་བ་༥༽༼༡༢༧་༡༠༽༼༡༤༣་༩༽གི་མཆན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ ༼༥་བ་༢༽༼༦་༡༦༽༼༨་༡༧༽ཁྱད་མེད་༽དུ་བྱུང་བས། འབུམ་རྐྱང་པའི་གཞུང་
འགྲེལ་ཡང་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཡིན་པར་ཐལ་༼བ་དང༌། མན་ངག་རྗེས་འབྲང་༽དང་དེ་བཞིན་༼དུ་༽ ཐུབ་དགོངས་སུ་༼ཡང་ཉི་ཁྲིའི་༼༥་བ་༢༽༼༦་༡༧༽༼༨་༡༨༽མི་སྣང་༽ལ། ཁྱེད་ཀྱིས་གནོད་འཇོམས་འདི་འབུམ་ཉི་ཁྲི་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་གསུམ་ཀའི་འགྲེལ་བར་སྨྲ་༼བ་དང༌།༽ ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་གཉིས་སུ་ཟླ་ཚེས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མདོར་སྐྱེས་

- 44 -

ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བུ་རྣམ་རྟོག་བརྒྱད་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་དེའི་ཐད་ཀྱི་གནོད་འཇོམས་ལས། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྣམས་ནི་ཇི་སྐད་དུ་རྣམ་ ིའགྲེལ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་༼ཉན་ཐོས་༼༥་བ་༣༽༼༦་༡༩༽ ༼༩་༢༽བཀོད་ནས་༽དེའི་རྗེས་སུ་སྐབས་བཞི་༼༥༢་བ་༡༽༼༧༥༡་༣༽༼༢༧༣་༡༧༽པར་བྱུང་བ་ལྟར་ཞི་འཚོས་ལོ་ལྔ་སྟོང་དུ་གནས་པར་བཤད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོར་བཞིན་དུ་ཐ་མའི་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་འགྲིབ་དུས་ཙམ་དུ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་པོའ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་གནས་དུས་ ིསུ་བཤད་པར་འཁྲུལ་ནས་ཊཱིཀྐ་འདི་དང་འགལ་བར་སྣང་བ་༼ཤཱནྟི་༼༥་བ་༣༽༼༦་༢༠༽༼༩་༣༽མཛད་པའི་ཕྱིར་༽ དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡུམ་གྱི་མདོའ་དགོངས་པའི་དོན་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་ ིཔར་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་བཤད་པ་དང་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དང༌། འོག་༼༢༥༩་ན་༣༽༼༤༢༣་༡༦༽༼༤༧༥་༡༦༽ནས་བྱུང་བ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་དབུ་སེམས་གང་དང་མི་མཐུན་པར་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་དབྱིག་གཉེན་གྱི་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བ་དང་འགལ་བར་དེའི་གོང་ཉིད་༼༢༥༨་བ་༦༽༼༤༢༣་༨༽༼༤༧༥་༧༽དུ་བྱུང་བ་ལྟར་དང༌། གཞན་ཡང་གདམས་ངག་སྤྱིར་བསྟན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་༼༡༡༥་བ་༡༽༼༡༨༤་༡༣༽༼༢༠༧་༡༡༽དང་དམིགས་ཡུལ་ལ་གདམས་པ་༼༡༢༤་ན་༤༽༼༡༩༩་༥༽༼༢༢༤་༢༽ དང༌། རྟོགས་དཀའ་ཟུར་བཀོལ་གྱི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་སྐབས་༼༡༥༥་བ་༤༽༼༢༥༡་༣༽ ༼༢༨༣་༦༽རྣམས་སུ་གསུངས་པའི་རིགས་པ་དང༌། གོང་༼༤་བ་༦༽༼༥་༡༢༽༼༧་༡༠༽དང་སྐབས་གཉིས་༼༣༡༡་བ་༡༽༼༤་༡༣༽ ༼༣་༡༡༽པའི་མཆན་དུ་བཀོད་པ་དང་དགོད་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམས་གུང་སྒྲིག་ན། འདི་རྩོམ་པ་པོ་དབྱིག་གཉེན་མིན་པར་སྒྲུབ་ནུས་པས། འཕང་ཐང་ཀ་མེད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀར་ཆག་ཏུ་བཀོད་པ་ལྟར་༼མཆེ་བའི་༼༥་བ་༤༽༼༧་༣༽ ༼༩་༦༽འོག་ཏུ་༽སྒྲུབ་པ་༼༡༡༥་བ་༡༽ ༼༡༨༤་༡༣༽༼༢༠༧་༡༡༽དང་བདེན་བཞི་༼༡༢༤་ན་༤༽༼༡༩༩་༥༽ ༼༢༢༤་༢༽ལ་གདམས་པའི་གདམས་ངག་དང༌། ཡེ་ཤེས་ཚོགས་སྒྲུབ་༼༢༥༩་ན་༢༽༼༤༢༣་༡༢༽༼༤༧༥་༡༢༽རྣམས་སུ་༼བསྟན་པར་བྱའོ། །ལ་ལས། རྒྱུད་སྡེ་

- 45 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སྤྱི་རྣམ་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་ནས་གནོད་འཇོམས་སེམས་ཙམ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ཞེས་འདི་ཉིད་དུ་མིན་པར་གསུངས་པ་ལ་བསྙོན་འཛུགས་པར་བྱེད་མོད། དེ་མི་འཐད་ཚུལ་དང་འདིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་རྣམས་ནི་འོག་༼༢༥༩་ན་༥༽ ༼༤༢༣་༡༩༽༼༤༧༥་༡༩༽མཆན་དུ་འཆད་པར་འདོད་དོ། །
༈ ༼༥་བ་༥༽༼༧་༥༽༼༩་༨༽མཛད་དོ། ། ༈ བྱམས་ཆོས་གཞན་གསུམ་གྱི་བརྗོད་
བྱ་གཞན་ནས་ཤེས་དགོས་ལ། རྒྱུད་བླ་མའི་བརྗོད་བྱ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བདུན་གྱི་དང་པོ་གསུམ་དེའི་གདུལ་བྱས་ཐོབ་འགྱུར་དང༌། ཐ་མ་གསུམ་གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་ཟིན་པ་དཀོན་མཆོག་གི་འཁོར་ལོའ་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཤད་པ་དང༌། དེ་ལས་ལྡོག་པ་མི་གནས་པའི་ ིམྱང་འདས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཤད་པ་གཉིས་ལས་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོས་ཐ་ ིམ་རང་ལུགས་སུ་མཛད་ནའང་སྔ་མ་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པར་དར་ཊཱིཀ་ལས་གསུངས་ལ། ཕྱི་མ་ཡང་མི་རུང་བ་མིན་ཏེ། གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས། མདོར་ན་མཆོག༡་ག༢སུམ་ཐུ༣གས་རྗེས་མཐུ་ལ་བརྟེན། །མ་དག་ཁ༤མས་ཀྱི་དྲི་མ་ཡོངས་སྦྱངས་ནས། །བྱང་ཆུ༥བ་སྙིང་པོ་ཡོན་ཏན༦་གཏེར་ཐོབ་ཏེ། །འཕྲིན་ལས་བཟང་པོས་འགྲོ་ཀུན་སྒྲོལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ག༥སུངས་པ་ལྟར་རོ༦། །༼༦་ན་༡༽༼༧་༡༠༽༼༩་༧༡༤༽སོགས་༽པའི་སྒྲས་བསྡུས་པ་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགག་པ། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་པའི་༼ཚིག་གིས།༼༦་ན་༡༽༼༧་༡༡༽༼༩་༡༤༽ལ་སོགས་༽པས་བསྡུས་པ་སྨིག་སྒྱུ་དང༌། རྨི་ལམ་དང༌། མིག་གཡོར་དང༌། གཟུགས་བརྙན་དང༌། བྲག་ཆ་དང༌། ཆུ་ཟླ་དང༌། སྤྲུལ་པ་སྟེ་སྒྱུ་མའི་༼དཔེ་རྣམས་ཀྱིས།༼༦་ན་༢༽༼༧་༡༢༽༼༩་༡༥༽བསྟན༽རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་བྱང་སྟོང་ཉིད་དང༌། དྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་བྱང་འགོག་བདེན་དང༌། ལམ་རྣམ་བྱང་ལམ་བདེན་དང༌། དམིགས་པ་རྣམ་བྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དེ།༼རྣམ་པར་༼༦་ན་༢༽༼༧་༡༤༽༼༩་༡༧༽རྣམས་༽ལས། དང་པོ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང༌། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་མདོ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་ཏེ་གཅིག་དང་གཉིས་ནི་༼རིམ་པ་༼༦་ན་༣༽༼༧་༡༥༽༼༩་༡༩༽ མིན་ཞིང༌། ༈ །ཁ་ཅིག་གིས། དོན་བསྡུས་

- 46 -

ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཀྱི་ལུང་ལ་འབྲུ་བསྣན་པའི་སྔ་ཕྱི་གཉིས་མི་འཐད་དེ། རྣམ་བྱང་བཞི་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཕྱི་མ་བཞི་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲང་ངེས་ཡིག་ཆར། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་པའི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལྔ་ལས་དང་པོའ་དགོངས་གཞིར་ཀུན་བཏགས་དང༌། ིཐ་མ་བཞི་པོའ་དགོངས་གཞིར་ཡོངས་གྲུབ་འཇོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དོན་བསྡུས་ཀྱི་ལུང་ ིའདི་དྲངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཡང༌། ཡིག་ཆའི་དེ་གོང་མའི་གསུང་རྒྱུན་རང་སོར་བཞག་པ་ཙམ་དུ་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་གསུངས་ལ། དེར་མ་ཟད་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྔ་ཀའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་པར་གཞུང་དུ་མར་གསུངས་པས་ལྟག་ཆོད་འབའ་ཞིག་གོ །ཁྱོད་ལྟར་ན། མེད་ཅེས་བྱ་ལ་སོགས་ཚིག་གིས། །ཞེས་པའི་སོགས་སྒྲས་སྡུད་རྒྱུ་མི་རྙེད་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ཐེག་བསྡུས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །འདིར་སྤྲོ་བྱ་མང་ཡང་སྐབས་མིན་པས་གཞག་ལ། སྒྱུ་མ་དཔེར་བྱེད་ལུགས་ལ་རྒྱན་དང་ཐེག་བསྡུས་འདྲ་མི་འདྲ་དང༌། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོན་དང་མདོའ་འགྲེལ་ཚུལ་འདི་རྒྱན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་མིན་སོགས་འོག་༼༡༡༥་ན་༦༽༼༡༨༤་༡༡༽ ི༼༢༠༧་༧༽གི་མཆན་དུ་འཆད་པར་འདོད་དོ། །ཡང་ལ་ལས། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གཅིག་པུ་དབུས་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྒྲུབ་པ་ལ་གདམས་པའི་མདོའ་འགྲེལ་ ིཚུལ་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། དེས་སྟོང་པ་ཉིད་སྒོམ་པ་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མཛད་བླ་མས་ཀྱང་དབུས་མཐའ་ལས། ཡི་གེ་དོན་དང་ཡིད་བྱེད་དང༌། །ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་ལས་ཡིག་ཆའི་ལུང་ནི་སྟོང་ཉིད་ཞེས་ཡར་བཅད། སྒོམ་པ་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་ཞེས་སོགས་མར་བཅད་ན་རྩོད་པ་དེ་སྦྲུལ་གྱི་མདུད་པ་ལྟར་རང་སར་གཞིག་པར་འགྱུར་ཞིང༌། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་སྟེ་ཞེས་པ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བཅུའི་གཉེན་པོར་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱང་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་དབུ་སེམས་སོ་སོའ་ལུགས་ ིསུ་སྦྱར་ཚུལ་གྱི་ལེགས་བཤད་བླ་ན་མེད་པ་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའ་ིཞལ་ལས་ཐོས་སོ། །འདི་དག་འོག་༼༦༥་ན་༦༽༼༡༠༤་༡༨༽༼༡༡༨་༥༽གི་མཆན་དུ་ཞིབ་

- 47 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་བྱས་ན་ཡིག་ཆའི་ཚིག་གི་འབྲེལ་ཅུང་བསྒྲིག་མི་བདེ་མོད། འོན་ཀྱང་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མའི་ཡིག་ཆ་འདིར་ཚིག་དུམ་ཆོད་དང་དོན་ལ་ལ་སྐབས་དེར་མ་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའ་གཞུང་མང་ ིཔོར་བལྟས་ནས་ཕྱིར་འཁོར་ན་འདིའི་རྩ་བ་འདི་ལ་ཐུག་འདུག་སྙམ་དུ་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་ཡིག་ཆར་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོག་འགྲིག་རྒྱུ་སོགས་རབ་འབྱམས་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་བལྟ་བའི་མིག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མའི་གསུང་ལ་ཚིག་གྱོང་པོ་འདི་འདྲ་མི་ཉུང་བ་ཙམ་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་ལ། སྤྱིར་བཏང་ཚིག་གི་འབྲེལ་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་བསྒྲིགས་པའི་སྟེང་ནས་དོན་འཚོལ་དགོས་ནའང༌། སྐབས་འགར་ཚིག་ལ་མི་རྟོན་པར་དོན་ལ་རྟོན་དགོས་པའི་དམིགས་བསལ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་རྒྱ་གར་བའི་ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུའང་གསལ་ལོ། །དབུས་མཐའ་ལས། ཡི་གེ་དོན་དང་ཡིད་བྱེད་དང༌། །ཞེས་སོགས་ཤླཽོ་ཀ་བཅུའི་དང་པོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཅུ་མདོར་བསྟན་ནས། ལྷག་མ་དགུས་རྒྱས་པར་བཤད་ཀྱང་དེར་བསྟན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་བཅུ་ནི་སྒོམ་པ་དང་རྟོག་པ་བཅུ་དང་གྲངས་ཙམ་མཐུན་པ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་གཏན་ནས་མི་འདྲ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འདི་ཉིད་ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པ་ལ་དཔྱོད་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་དབུས་མཐའ་དང་ཐེག་བསྡུས་ཀྱི་ཚིག་དོན་སོར་བཞག་ཏུ་བཀོད་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་ཆོས་འཚོལ་གྱི་ལེའུ་དང་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ལེའུ་བཞི་པ་ཐོབ་པ་རྣམ་ངེས་སུ་རྟོག་པ་བཅུ་གསུངས་ཡོད་པས་དབུས་ཐེག་གཉིས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང༌། དབུས་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་མིན་པར་འགྲུབ་ན་ཐོགས་མེད་ལའང་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། དོན་བསྡུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་བར་པ་འདི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་རྗེས་འབྲངས་པར་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་གསུངས་པའང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ འདི་དག་གི་ཞིབ་ཆ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་འོག་༼༡༡༥་བ་༢༽༼༡༨༤་༡༥༽༼༢༠༧་

- 48 -

ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

༡༣༽གི་མཆན་དུ་འཆད་དོ། །དེར་མ་ཟད་འདི་ཉིད་དུ་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་གསུམ་སྨོས་ཚེ་དང་པོ་དང་བར་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དང་སྒྲ་མ་སྨོས་ལ། བར་ཐ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྨོས་པས་ཀྱང་བར་ཐ་གཉིས་གཞུང་གཅིག་ལ་བརྟེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་འོག་༼༡༡༥་ན་༤༽༼༡༨༤་༤༽ ༼༢༠༧་༡༽ཏུ་འདི་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་དྲང་བའི་མདོ་འདི་ཐེག་བསྡུས། ཀུན་བཏུས་དང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས། དག་ལྡན་རྣམས་སུ་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཅུའི་གཉེན་པོར་བཀྲལ་ཞིང༌། ཞེས་པའི་དང་སྒྲ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་གྲུབ་ཏེ། སྐབས་འདིའི་དང་སྒྲ་སྡུད་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོ་ཆེན་ཐོན་མིས། མིང་གང་རུང་བའི་ས་འཚམས་སུ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་གཉིས་པ་སྦྱར། །དེ་ནི་སྡུད་དང་འབྱེད་པ་དང༌། །རྒྱུ་མཚན་ཚེ་སྐབས་གདམས་ངག་ལྔའོ། །ཞེས་པའི་ཐ་མ་གསུམ་འདིར་སྐབས་སུ་མ་བབས་ལ། གཉིས་པ་འབྱེད་ཚིག་ཡིན་ན། རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་སྒྲུབ་པ་ལ་གདམས་པའི་མདོའ་འགྲེལ་ཚུལ་དབུས་མཐའི་ལ་བརྟེན་པ་མ་གཏོགས་ཐེག་བསྡུས་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པར་ཐལ་ལ། དེ་ནི་ཡོད་པ་བཞག་ནས་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཆེས་ངོ་མཚར་བའོ། །གཉིས་ཀའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཟེར་ཡང་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འདི་ཉིད་ལས་རིམ་པ་ལྟར་ཞེས་སྨོས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བས་སོ། །དཔེས་ཀྱང་གྲུབ་ཏེ། དེ་ནི་ཀུན་བཏུས་ཞེས་པ་འགྲེལ་བ་ཞེས་པ་དང་སྦྲེལ་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དང་སྒྲ་སྨོས་ལ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་མ་སྨོས་པ་ལ་སུམ་རྟགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་པ་ནི་མོ་གཤམ་སྲས་པོས་རྙེད་ན་མ་གཏོགས་ཟས་གཙང་སྲས་པོས་ནི་མ་རྙེད་སྐད་དོ། །དེར་མ་ཟད་འདི་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་དྲང་བའི་མདོ་འདི། ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། ཡང་སྒྲུབ་པ་ལ་གདམས་པའི་མདོའ་འགྲེལ་ཚུལ་དང༌། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདོ་ཚན་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་རྣམ་གཡེང་ ིགི་རྟོག་པ་བཅུའི་གཉེན་པོར་སོ་སོར་སྦྱར་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྒོམ་པ་བཅུ་རྟོག་པ་བཅུའི་གཉེན་པོར་སྦྱར་བ་ཙམ་ལྟ་བུའི་དོན་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྲས་མར་མདོ་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་དང་སྦྱར་ཡོད་པ་དེ་བཞག་ནས། རྟོག་པ་བཅུའི་གྲངས་འདྲེན་

- 49 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཙམ་ལས་མི་གསལ་བའི་ཀུན་བཏུས་སེམས་ཙམ་པས་མདོ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་ལ་སྦྱར་བའམ། ཐེག་བསྡུས་དང་རྒྱན་འགྲེལ་སོགས་ཀྱི་ཟླ་ལ་བརྩི་བ་ནི་ཡོད་པ་བཞག་ནས་མེད་པ་བཙལ་བའམ། ཆུ་ཀླུང་གི་ཟླ་ལ་ཆུ་མིག་རྩི་བ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་དང༌། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ་རྟོག་པ་བཅུ་གསུངས་ཡོད་པས་མཐའ་མ་ཆོད་པའི་སྐྱོན་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །འདིས་ཀྱང་དབུས་མཐར་མདོ་བཅུ་པོ་དེ་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་བཀྲལ་མེད་པར་གོ་ནུས་སོ། །དེས་ན་འདིར་འོག་༼༦༥་ན་༦༽ ༼༡༠༤་༡༨༽༼༡༡༨་༥༽ནས་དྲངས་པའི་ལུང་གི་གོང་དེ་མ་ཐག་ཐེག་བསྡུས་རང་དུ་མདོ་དྲངས་ནས་རྟོག་པ་བཅུའི་གཉེན་པོར་བཀའ་སྩལ་ཚུལ་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །སེམས་ཙམ་པས་འདིའི་སྒོ་ནས་དགོངས་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་གྱི་འཁོར་ལོ་བར་བ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་མིན་པར་བཀྲལ་ཚུལ་སོགས་འོག་༼༦༥་བ་༢༽༼༡༠༥་༢༽༼༡༡༨་༨༽གི་མཆན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །༈ ༼༦་ན་༤༽༼༧་༡༨༽༼༡༠་༣༽མ་ཡིན་ནོ། ། ༈ ཁ་ཅིག་གིས། ཐོགས་མེད་ཕྱོགས་
གླང་གནོད་འཇོམས་མཁན་པོ་གསུམ་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན་མིན་མཉམ་སྟེ། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་བཞིན་དུ་སྔ་མ་ཡང་ཡིན་ལ། སྔ་མས་བཀའ་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་སྲོལ་ཕྱེ་བ་ལྟར་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་མདོའ་དོན་ ིསོ་གཉིས་དང་གསུམ་སོགས་སུ་བཀྲལ་བའི་སྲོལ་ཕྱེ་བས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁྱབ་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རགས་པ་ཙམ་བྱམས་པའི་གཞུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཀྱང༌། ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་མཚན་ཉིད་དང་སྒྲུབ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐེག་བསྡུས་སུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པས་མཚོན་བྱམས་ཆོས་སུ་མི་གསལ་བའི་རིགས་མཐའ་ཀླས་པ་ནི་ས་བཅུ་བདུན་དང་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བསྡུ་བ་བཅུ་དྲུག །དེ་བཞིན་དུ་བསྡུ་བ་གཞན་གསུམ་དང་སྡོམ་གཉིས་ལ་བལྟས་ན་གསལ་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དང༌། རྫས་བཏགས་སོགས་ཀྱི་འཇོག་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ་བཀའ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ཡིན་མིན་གྱི་སྒོ་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ལམ་སྲོལ་ཕྱེ་

- 50 -

ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སྟེ་རྗེས་འཇུག་ཡོངས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གནད་ལ་མི་འཕྱུགས་པའི་གཟེར་ཐེབས་པར་མཛད་པས། དོན་བསྡུས་དང་གནོད་འཇོམས་མཁན་པོས་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོ་སྔ་མའི་ལུགས་སྲོལ་ཞིག་གཞིར་བཞག་པའི་སྟེང་ནས་མདོ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་ཚིག་དོན་ལ་ཚན་པ་སོ་གཉིས་དང༌། གསུམ་མམ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བཅད་པའི་ས་བཅད་བསྡུས་དོན་ཙམ་ཞིག་གསར་དུ་བཟོ་བ་དང་ཆེས་མི་འདྲའོ། །
༈ དེར་མ་ཟད་ལེགས་ལྡན་ཟླ་གྲགས་ཞི་འཚོ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པར་ཆོས་ཐམས་
ཅད་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་དོན་ཡིན་པས་སེམས་ཙམ་པས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་བཀྲལ་བ་ནི་མདོ་དེའི་དོན་ཕལ་བ་ཙམ་དུའང་མ་སོང་བ་དང༌། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པས་བདེན་གྲུབ་དང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་ཡིན་པས་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་མིན་པའི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང༌། གཟུང་བ་ཕྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་ལ་འཛིན་པ་རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཡིན་པས་མདོ་དེས་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་གཙོ་བོ་དང་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཕལ་པའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པར་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་རྒྱས་བཏབ་པའི་སྲོལ་ཆེན་པོ་རེ་རེ་ཕྱེ་ཡང་རང་ལུགས་གཙོ་བོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅདབདེན་པར་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ལ་དྲང་ངེས་བྱས་པའི་ལམ་སྲོལ་དེ་ཉིད་གཞིར་བྱས་པ་ཡིན་པས། བཤད་ཚུལ་དེ་དང་དེའི་སྲོལ་འབྱེད་ཙམ་ལས་སྤྱིར་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དུ་མི་འཇོག་ན། སྔ་མ་གཉིས་ལྟ་བུའི་མདོ་རེ་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ལ་དམིགས་འབྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཐོར་བ་སྡུད་པ་ལྟ་བུའི་དམིགས་བསལ་རེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་སྔ་མ་རྣམས་སུ་དངོས་སུ་མ་ཐོན་པའི་ཚིག་དོན་ཅི་རིགས་གསར་དུ་འདོན་རྒྱུ་མེད་ན། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་མེད་པས། ཚད་ལྡན་གྱི་རྩོམ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དུ་ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་རྩ་ཤེའི་དོན་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་འགྲེལ་བའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན་

- 51 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཡང༌། ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་མིན་ཅེ་ན་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་དང་ཡིག་ཆའི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བབས་པར་འགྱུར་རམ་སྙམ་ལ། གང་ལྟར་ཡང་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ལེགས་ལྡན་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་རང་ཉིད་གཉིས་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་ལེན་མི་མཐུན་སྙམ་པ་མི་འདུག །ཅེས་པ་ནས། དགག་བྱ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་མི་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་འོག་༼༦༥་བ་༢༽ ༼༡༠༥་༢༽༼༡༡༨་༩༽གི་མཆན་དུ་འཆད་པར་འདོད་དོ། །
༈ ༼༦་ན་༦༽༼༨་༤༽༼༡༠་༩༽གནས་སོ། ། ༈ ཡིག་ཆར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱན་
རྩོམ་པ་པོ་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ། ལ་ལས། དེ་ལྟ་ན་རྒྱན་གྱིས་ཡུམ་གྱི་དོན་གཞན་དུ་འདྲེན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དང་དོན་དེར་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་འཆད་པར་འདོད་དགོས་པ་ལས། དེ་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་གྱི་དོན་མཁས་པ་ལ་ལས་དབུ་མ་དང༌། འགའ་ཞིག་གིས་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་འདི་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་འགྲེལ་ཚུལ་ཙམ་ལ་དགོངས་པས་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་གསུང༌། འོ་ན། ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། ཀླུའི་དགོངས་པ་ཟླ་བ་དང༌། ལེགས་ལྡན་དང༌། ཤནྟི་པ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པར་ཐལ་རང་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ལུང་དེ་ཡང་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ལ་དགོངས་པས་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་ཞེ་ན་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པར་མ་ཟད་ཐལ་བ་གཉིས་པའི་ཡང་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པར་ཤེས་སོ། །སྔ་མ་གཉིས་གྲགས་ཆེ་ལ་ཕྱི་མ་རིན་འབྱུང་ཞི་བའི་བཤད་ཚུལ་ནི་འོག་༼༡༧་བ་༦༽༼༢༧་༧༽༼༣༡་༡༦༽གི་མཆན་དུ་ཟུར་ཙམ་འཆད་དོ། །གཞན་ཡང༌། བོད་སྔ་མས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་བཞི་འདོད་པར་འུ་བུ་ཅག་མཐུན་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱན་རྩོམ་པ་པོ་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན་པ་དགག་དགོས་པ་ལས་མ་དགག་པའི་ཕྱིར་དང༌། གནས་ཞེས་པའང་བོད་སྔ་མའི་འདོད་པ་ལྟར་གནས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པས་སོ། །འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་དོན་ཁྱེད་རང་གིས་གསུངས་པ་དེ་ཤེར་ཕྱིན་འགྲེལ་ཚུལ་གཙོ་བོ་དངོས་བསྟན་ཟབ་ལམ་འགྲེལ་ཚུལ་དང་

- 52 -

ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སྦས་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ལ་བྱེད་དམ། སྤྱིར་འགྲེལ་བ་ཙམ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕྱོགས་སྔ་བཀག་པ་ཡང་འགྲེལ་ཚུལ་གཙོ་བོ་བཞིར་འདོད་པ་ལ་ཡིན་ནམ། ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དུ་འདོད་པ་ལ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སོ་གཉིས་དང་སྒོ་གསུམ་སོགས་སུ་འགྲེལ་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ། འགྲེལ་བྱེད་གཞན་གྱི་བཞེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཀོད་པས་མི་གནོད་པས་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། བོད་སྔ་མའི་འདོད་པ་བཀག་པ་ནི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དུ་འདོད་པ་ལ་ཡིན་ལ། བོད་སྔ་མའི་འདོད་པ་ལྟར་གནས་པ་ནི་ཡུམ་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་གཙོ་བོ་ཙམ་ལ་ཡིན་ཞེས་པར་འགྱུར་བས་འབྲེལ་མེད་དེ། ཁྱེད་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་ན་རྗེ་བཙུན་དང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དེ་སྒྲའི་བསྙེགས་ས་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གོང་གི་གཉིས་པ་ལྟར་ན། དོན་བསྡུས་དང་གནོད་འཇོམས་མཁན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུམ་དོན་འགྲེལ་བ་མིན་པར་ཐལ་བ་གང་གིས་བཟློག །ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་རྒྱན་རྩོམ་པ་པོ་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་མིན་པར་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། གནས་པ་ནི་བོད་སྔ་མ་ལྟར་གནས་པ་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞིག །བོད་སྔ་མས་བསྟན་བཅོས་འཇོག་པར་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་འདི་ཉིད་དྲངས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བུ་ཊཱིཀ་ཉ་ཊཱིཀ་སོགས་སུ་ཡང་གསལ་ལོ་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བོད་སྔ་མས་བསྟན་བཅོས་དང་རྩོམ་པ་པོ་གཉིས་ཀ་བཞག་པ་གང་ཞིག །རང་ལུགས་ཀྱིས་སྔ་མ་མི་འཇོག་ཀྱང་ཕྱི་མ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང༌། གནས་ཞེས་པ་སྒྲ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་དགོངས་པ་བརྟག་ནུས་པས་སོ། །རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡིག་ཆར། སྔོན་གྱི་བོད་དག་ན་རེ། འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཀླུ་སྒྲུབ་ཕྱོགས་གླང་དབྱིག་གཉེན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་བཞིར་ངེས་ཟེར་ན། ཞེས་ཕྱོགས་སྔ་འགོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ གཞན་ཡང༌། ཚུལ་འདི་རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་སྟེ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྟོགས་སླ་ཡང་
གཞན་དུ་འདྲེན་པའི་དོགས་གནས་མང་བས་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་དཀའ་བའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་འདྲེན་པའི་དོགས་པའི་གནས་མ་ལུས་པ་བཅད་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཉིད་དུ་ངེས་པར་རིགས་པས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒོ་ནས་རྗེས་འཇུག་ཡོངས་ལ་

- 53 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཡུམ་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་མིག་སྟེར་བར་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དུ་འཇོག་ན། རྗེ་བཙུན་གྱིས་གཞན་དུ་འདྲེན་པའི་དོགས་གནས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་མེད་ཀྱང་གོ་རིམ་ཁྲིགས་ཆགས་སུ་བསྒྲིག་ཚུལ་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་སྦས་པའི་དོན་འདི་ཉིད་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་མན་ངག་བཞིན་དུ་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་ཏེ་རྗེས་འཇུག་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡོངས་ལ་ཡུམ་དོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་འཕྲུལ་སྐྱོགས་སྟེར་བར་མཛད་པ་ལ་ནི་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། འདི་ནས་རྒྱ་གར་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་ས་ཐོག་ནས་བགྲོད་བདེ་བའི་ལམ་ཆུང་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ལམ་ནོར་ས་གཞན་མང་བས་གཅིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་དཀའ་བར་གྱུར་པ་ལ། ལམ་ནོར་ས་གང་ཡོད་རྣམས་སུ་ཐོ་འཛུགས་ཏེ་གཞུང་ལམ་ལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའ་འགྲོ་ལམ་གཏོད་ནས་ལམ་ཡངས་པོར་བྱེད་མཁན་ལ་ནི་རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་བའི་ ིལམ་སྲོལ་གཏོད་མཁན་དུ་འཇོག་དགོས་ན། ས་ཕུག་བརྒྱུད་ནས་འགྲོ་བའི་ལམ་ནོར་ས་མེད་ཀྱང་མུན་པ་འཐིབས་པས་བགྲོད་མི་ནུས་པ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ཕུག་གི་ཚུ་རོལ་ནས་ཕ་རོལ་གྱི་བར་གྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱེད་ནུས་པའི་འཕྲུལ་གྱི་ཏིང་ལོ་ཞིག་བྱིན་ཏེ་ལམ་དེ་ཉིད་སྣང་བར་བྱེད་པ་ལ་ནི་ལྟ་ཅི་སྨོས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱན་རྩོམ་པ་པོ་ནི་ཡུམ་གྱི་སྦས་དོན་དབུ་མར་འགྲེལ་བའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན་ཡང་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྲོལ་འབྱེད་མིན་ཞེས་ཁས་བླངས་ན་འདི་ཉིད་དང༌། ཡིག་ཆ་དང༌། ལྕང་སྐྱའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་གུང་བསྒྲིགས་པའི་བཤད་པར་འགྱུར་རམ་སྙམ་ཏེ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོའ་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་འདྲེན་པ་ལ་གནོད་ ིབྱེད་དང་དོན་དེར་ངེས་པའི་རིགས་པ་རྩལ་དུ་འདོན་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་པས། རིན་འབྱུང་ཞི་བ་དང་ཆོས་སྐྱོང་སོགས་ཀྱིས་རིགས་ཚོགས་སོགས་ཀྱི་དོན་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་བ་ནི་དགོངས་པའི་ཆ་ཤས་ཙམ་དུ་ཡང་མ་སོང་ལ། རྒྱན་རྩོམ་པ་པོའ་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ ིནི་དབུ་མར་གནས་པར་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཐོར་བུ་ཐོར་བུར་གསལ་མོད་ཀྱང་སྔ་མ་ལྟར་དབུ་མའི་ཕྱོགས་སུ་རྩལ་དུ་འདོན་ནས་འཆད་མེད་པས་ཤནྟི་པ་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་ཡང་དགོངས་པ་ཕལ་པ་ཙམ་དུ་གནས་སམ་སྙམ་པ་དང༌། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་

- 54 -

ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སྨྲ་བའི་སྲོལ་ནི་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ལས་ལོགས་སུ་སུས་ཀྱང་ཕྱེ་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ་སྙམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ལ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲིས་ལན་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་ཐོགས་མེད་འཇོག་པ་ནི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའ་མཆོད་བརྗོད་ ིཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད། རྒྱན་རྣམ་གཉིས་དང་བྱང་ས་ལ་བལྟས་ནའང་གསལ་ལོ། །མཚོན་ཙམ་༼༢༣༡་བ་༣༽༼༣༧༧་༢༽༼༤༢༤་༩༽འོག་གི་མཆན་དུ་འཆད་དོ། །ཤུགས་བསྟན་དང་སྦས་དོན་ཡང་མི་འདྲ་སྟེ། སྔ་མ་ནི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པའི་སྟོབས་ཤགས་ཀྱིས་རྟོགས་ནུས་ལ། ཕྱི་མ་ནི་བླ་མ་བྱམས་མགོན་ལྟ་བུའི་མན་ངག་ལ་མ་བརྟེན་པར་རྟོགས་མི་ནུས་སོ། །
༈ ༼༦་བ་༥༽༼༨་༡༨༽༼༡༡་༦༽ནོར་རོ། ། ༈ འཇིགས་མེད་དབང་པོའ་གསུང་ཐོར་ ིདུ་ཨར་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྔ་མ་ལ་ཆད་ལྷག་ནོར་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་བཀོད་པར་གསུངས་པ་དང་བསྟུན་ན། གོང་༼༦་བ་༣༽༼༨་༡༢༽༼༡༠་༡༧༽གི་ཁ་ཅིག་ཅེས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པ་འདྲ་ལ། ཐ་སྙད་ནོར་ཞེས་པ་ཡང་སྲས་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་མ་གསུངས་བཞིན་དུ་ཡུམ་གྱི་ཟླས་དྲངས་ཏེ་བཏགས་པ་དེའོ། །འདིར་ཡུམ་ཞེས་པ་ནི་བརྗོད་བྱའི་མིང་རྗོད་བྱེད་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ་ཟབ་མོའ་ལྟ་བ་རྩལ་དུ་འདོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ལྟར་ན་ཤེར་སྙིང་ཡང་ ིཡུམ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མཁྱེན་གསུམ་ལ་ཡུམ་ཞེས་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་གསུངས་པས། རྒྱན་ལ་ཡང་ཡུམ་གྱི་མཚན་འཇུག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། མཆོད་བརྗོད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ནི་རང་སྲས་འཕགས་བཞིའི་དོན་གསུམ་པོ་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཆ་ནས་ཡིན་ལ། མདོའ་བརྗོད་བྱ་ནི་ ིཐབས་ཤེས་ལ་རིམ་བཞིན་ཕ་མར་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ཡང་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕས་འབྱེད་ཀྱི་མས་མིན་པ་ལྟར། ཐེག་པའི་ཁྱད་པར་ཐབས་ཀྱིས་འབྱེད་ཀྱི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་མིན་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱོགས་གཞན་ནས་སྒྱུ་འོད་ལ་ཕ་མ་དང༌། དེ་རྩལ་དུ་འདོན་པའི་བཀའ་ལ་ཕ་མའི་རྒྱུད་དུ་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཅུང་ཟད་ཙམ་སྐབས་གསུམ་༼༣༨༥་ན་༦༽༼༦༣༣་༡༡༽༼༡༣༩་༡༣༽པའི་མཆན་དུ་འཆད་དོ། །གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས།

- 55 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མཚན་ལ་ཡང་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཞེས་ངེས་དོན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འཁྲིད་བཞེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་སོགས་སྒོ་དུ་མ་ནས་མདོ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་སྔགས་ལ་ཉེ་བར་གཞོལ་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ཡང་དོན་འདི་དག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོའ་ིསྐབས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་ཐ་སྙད་འདོད་མི་འདོད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་༼༡༡༠་ན་ ི༣༽ ༼༡༧༥་༡༨༽༼༡༩༧་༡༣༽དུ་འཆད་དོ། །སྡུད་པ་ཡང་ལོ་ཙྪ་བས་བསྒྱུར་བའི་ཚེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་དང་པོ་ནས་དེའི་ལེའུ་མིན་ཞེས་པའི་བཤད་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་ཟིན་བྲིས་སྦས་དོན་གསལ་སྒྲོན་དུ་བྱུང་ལ། ཀུན་མཁྱེན་བར་པའི་གསུང་ཐོར་དུ་སྡུད་འགྲེལ་ལས། དེ་ནས་ཞེས་པ་ནི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གསུང་པའི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་ནས་སོ། །ཞེས་པ་དྲངས་ཏེ་ཡུམ་གསུམ་གྱི་མཇུག་ཏུ་ལོགས་སུ་གསུང་བས་ཟུར་བཀོལ་བ་ལ་སྐྱོན་མེད་ཅེས་གསུངས་ཤིང༌། དེ་བཞིན་དུ་དེ་དང་རྒྱན་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་བ་ཚད་ལྡན་ཡོད་པ་དང༌། ལོ་ཙྪ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་ལོགས་སུ་བསྒྱུར་པ་དང༌། འོག་༼༧་ན་༤༽༼༩་༡༢༽༼༡༡་༡༩༽ནས་ཀྱང་འདིའི་རྩ་བའི་མདོ་བཞིའམ་ལྔ་རུ་གསལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་མདོ་ལོགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་མང་ངོ༌། །ཤེར་ཕྱིན་བམ་པོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་དེས་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཚང་བར་བསྟན་པ་དང༌། ཚུལ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ནི་རྒྱུད་ཡིན་པས་ཡུམ་སྲས་ཀྱི་གྲངས་ཞེས་དེ་དག་མི་འཐད་ཅེས་ཀུན་མཁྱེན་བར་པས་གསུངས་སོ། །
༈ ༼༧་ན་༥༽༼༩་༡༦༽༼༡༢་༥༽བསྡུས་དོན་ནོ། ། ༈ བུའི་ལུང་སྙེ་དང་ཆོས་འབྱུང་
གཉིས་ཀར་འདི་དོན་གསལ་གྱི་བསྡུས་དོན་དུ་མཛད་ཡོད་ཀྱང་རྩ་བ་རྐྱང་བའི་ཡིན་པར་ནི་རང་ལས་གསལ་ལོ། །༼༧་བ་༤༽༼༡༠་༡༠༽༼༡༣་༡༽ཕྱིར་རོ། ། ༈ འདིར་མཁས་པ་པཎྜི་ཏའི་ལུགས་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་བྱུང་བ་ནི། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཡིག་ཆར་བོད་བ་རེག་པ་སོགས་ན་རེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་སྔའི་འདོད་པ་བཀོད་པ་དང་ཁྱད་མེད་པས་འདི་རྩོམ་པ་པོ་བ་རེག་ཐོས་པ་དགའ་ཡིན་ཞེས་ལ་ལ་ཟེར་མོད་ཀྱང༌། དེ་ལྟར་ན་བསྟན་བཅོས་རིན་སྒྲོན་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་བ་རེག་གིས་བརྩམས་པས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་བསྟན་བཅོས་རིན་སྒྲོན་བ་རེག་གིས་བརྩམས་ཞེས་

- 56 -

ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པ་མིན་གྱི། འབུམ་ཊཱིཀ་འདི་དེས་བརྩམས་ཞེས་པའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་དེ་ཡང་ཞེས་པའི་ཡང་སྒྲ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང༌། རྟགས་ཟུར་དང་པོ་ལ་ད་དུང་མ་ངེས་པ་སྤོང་དགོས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་འབུམ་འགྲེལ་འདི་བོད་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་འདིས་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པའི་བསྟན་བཅོས་རིན་སྒྲོན་ཡང་བོད་མ་ཡིན་ཏེ། བ་རེག་ལོཙྪ་བས་བརྩམས་པར་གྲགས་པས་སོ་ཞེས་པའོ། །༼༨་ན་༤༽༼༡༡་༥༽༼༡༣་༡༧༽སྙམ་མོ། ། ༈ འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པ་ནི་དྷི་ར་པ་ལ་སྟེ་བརྟན་སྐྱོང་ཞེས་གྲགས་པ་བོད་དུ་བྱོན་པའི་པཎ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ལ། སྡུད་འགྲེལ་གྱིས་ལམ་རྐྱང་པར་བཞེད་པ་ཡིན་མིན་ནི་སྐབས་བཞི་༼༩༤་ན་༦༽༼༨༢༠་༡༠༽༼༣༥༡་༩༽པའི་མཆན་དུ་འཆད་དོ། །༼༨་ན་༦༽༼༡༡་༡༢༽༼༡༤་༦༽སྐབས་སོ། ། ༈ སྐབས་ཞེས་པ་གཞུང་ཚིག་ལ་བྱེད་པར་འོག་༼༦༣་ན་༥༽༼༡༠༡་༡༢༽༼༡༡༤་༡༠༽ཏུ་གསལ་བས། འདིར་ནི་མགོ་ནས་སེམས་སོའ་བར་ལ་བྱ་ཞིང༌། ཤིང་རྟའི་ནས་བཀོད་ཀྱི་ ིབར་གྱི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་ནི་དོན་བསྡུ་དང༌། ཤེར་ཕྱིན། ནས་སྐབས་སོའ་བར་ལ་ནི་ ིསྐབས་བསྡུ་བ་ཞེས་བྱའོ། །
༈ སྨྲས་པ། མཁྱེན་གཏེར་མཁྱེན་རབ་འཛམ་བུའི་ཆུ་བོ་ལས། །ལེག༷

ས་འོངས་

གསར་བཤ༷

ད་གསེ༷ར་སྦྱང་གར་བུས་བསྐྲུན། །ལུང་རིགས་འབུམ་གྱི༷་གཟི་འོད་འཁྱུག་པའི་
ཕྲེ༷ང༌། །དྲན་དབང་མགུལ་བ༷་མཛེས་བྱེད་རྒྱན་མཆོག་འདི། །ཡིད་ཆེས་ལ༷

ང་གི་དྲིལ་
ཆུང་སིལ་སིལ་ཁྲོལ། །དངོས་སྟོབས་རིག༷

ས་པའི་དྲ་ཕད་ལྷུང་ལྷུང་བཞད། །མཆན་འགྲེལ་
ནོ༷ར་བ༷

འི་དོ༷་ཤལ༷་མཛེས་མཛེས་འདིས། །སྤྲས་ཚེ་དགོངས་པའི་ཉམས་འགྱུར་ལྷང་ལྷང་བཀྲ། །ཞེས་མིང་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་ངལ་གསོས་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་དུ་སླར་ཡང་སྨྲས་པ། བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱ་རེངས་དཀར་དང་སེམས་རྒྱུད་འདུལ་ཐབས་ལི་ཁྲིའི་ཁུ་བས་རིམ་པར་རབ་བྱུགས་སྔོན་འགྲོ་ཁྱུང་སྔོན་སྐྱེས་ཀྱི་མཚན་མ་ལས། །རྨད་བྱུང་གོ་བའི་དྲོད་ཟེར་བཅུད་ཀྱིས་ཡོངས་བལྟམས་ལུང་རིགས་འོད་སྣང་འབུམ་གྱི་རྩེ་དགས་རབ་ཕྱུགས་ངོ་མཚར་ཉིན་བྱེད་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས། །མཚན་མཁན་མཁས་པས་ལུང་བསྟན་ཇི་བཞིན་ཐོག་ཏུ་སྨིན་ཏེ་ཚིག་དོན་གནམ་ས་ཉིན་མོར་

- 57 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བྱེད་དང་ལྷན་ཅིག་དགོངས་ཟབ་འདབ་བརྒྱའི་ཚལ་འབྱེད་པས། །བློ་གསལ་བུང་བའི་ཚོགས་རྣམས་གསར་བཤད་བསུང་ཞིམ་རྗེས་བསྙེགས་དད་བརྩོན་འདབ་མ་བསྐྱོད་པའི་གར་གྱིས་བྱོན་ཏེ་ཟབ་དོན་སྦྲང་རྩིའི་ཚོགས་ལ་རོལ། །ཅེས་བཤད་སྦྱར་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ་ལས་འབྱམས་བཤད་བསམ་འཕེལ་གྱི་ཕུང་པོ་བསྟར་ལ་བརྒྱུས་པའི་དྲ་བ་སྟེ་གཞུང་འཆད་ཐབས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོའ་ིསྐོར་རོ། །ཤུ་བྷཾ། །

- 58 -

མཚན་དོན།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

༄༅།།བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལས་སྐབས་དང་པོ་བཞུགས་སོ།།

ཉི་འབུམ་འོད་ཀྱི་རྩེ་དགས་ཉེར་རྒོད་པའི། །
གསེར་སྦྱངས་བཙོ་མའི་ལྷུན་པོ་ལ་འགྲན་པའི། །
ངུར་སྨྲིག་གོས་དང་པཎ་ཞྭའི་མདངས་རྣོན་གྱིས། །
ཆུ་མཐོང་བྱུགས་མཛད་འཇམ་དབྱངས་བླ་མས་སྐྱོངས། །
མཚན་དོན།

༈ ༼༨་བ་༣༽༼༡༡་༡༩༽༼༡༤་༡༣༽ཞེས་པ་༽ལ་བཤད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་དེ།
འཕགས་ཡུལ་བ་རྣམས་མྱ་ངན་གྱི་ཚེ་ཞྭ་གོས་ནག་པོ་དང་དུས་རྒྱུན་དུ་དཀར་པོ་གྱོན་པ་དང༌། ཙི་ནའི་ཡུལ་བ་རྣམས་དེ་ལས་ལྡོག་པས་དེ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་རྒྱ་དཀར་ནག་ཞེས་བོད་དུ་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་པ་ལ། དེ་ནི་ཡིག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པས་མི་འཐད་ཅེས་པའི་ལན་དུ་མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་གྱིས་ད་ཕྱིས་ཏེ་ཀའང་ག་རུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་པ་དང༌། ཡང་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་རིང་དུ་གར་བས་རྒྱ་གར་ཞེས་པ་ལ། འོ་ན་བོད་སོགས་ཀྱང་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་མ་ངེས་ཏེ། དཔེར་ན་སར་ཉལ་དང་ལག་ལྡན་ཞེས་པ་རིམ་བཞིན་མ་ཧེ་དང་གླང་ཆེན་ལས་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཟིན་བྲིས་སྦས་དོན་གསལ་སྒྲོན་དུ་འབྱུང་ལ། ཡང་རྒྱ་གར་ལ་བ་ཧེ་ར་དང་ཕྱི་རོལ་བ་ལ་བ་ཧི་ར་ཟེར་ལ། དེ་གཉིས་སྒྲ་མཚུངས་པས་ཕྱི་མ་ནང་བ་ལས་གར་བའི་དོན་ཡིན་པ་ལྟར་སྔ་མའང་བོད་སོགས་ལས་གར་བའི་དོན་ཞེས་པ་སོགས་མང་ཡང༌། རང་ལུགས་ནི། ༼འདུལ་བ་ཚིག་ལེ་༽སྟེ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ཅེས་པ་འཕགས་པ་ས་ག་ལྷས་མཛད་པ་༼ལས༼༨་བ་༤༽༼༡༢་༢༽ ༼༡༤་༡༦༽བྱས་པ་སྟེ། ། ༈ གོང་གི་བཤད་ཚུལ་དེ་

- 59 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དག་ལས་དང་པོ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་བཤད་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྟགས་འཇུག་ལས། མོ་ཡིས་མོ་ཡི་མིང་མཐའ་དྲང༌། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མིང་མཐའ་སྔ་མའི་རྗེས་འཇུག་མོ་ཡིག་གིས། དེ་ཉིད་ཀྱི་མིང་མཐའ་གཞན་གྱི་མིང་གཞིའི་མོ་ཡིག་དྲང་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་འདིར་རྒའ་དཀར་ཞེས་བྲིས་ན་སྔོན་མའི་རྗེས་འཇུག་གི་མོ་ཡིག་དང༌། ཕྱི་མའི་མིང་གཞི་ཀ་ནི་མིང་གཞིའི་ཕོ་ཡིན་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྔོན་འཇུག་གི་མ་ནིང་ད་ཡིག་གིས་ཆོད་པས་ལུང་དྲངས་མ་ཐག་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་མའི་སྔོན་འཇུག་ད་ཕྱིས་ཏེ་མིང་གཞི་ཀའང་དེའི་མོ་ག་རུ་བསྒྱུར་བས་རྒའ་གར་ཞེས་པ་གྲུབ་ལ། དཔེར་ན་ལེགས་སྦྱར་ལ་ཏྲི་དང་ཙ་ཏུར་ལ་རྣམ་དབྱེ་བྱིན་པས་རིམ་བཞིན་ཏི་སྲྀ་དང་ཙ་ཏ་སྲྀ་རུ་བསྒྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐབས་གཅིག་དང་ལྷནད་གཅིག་ལ་ཐབས་ཅིག་དང་ལྷནད་ཅིག །དཀོནད་མཆོག་དང་རིནད་ཆེན་ལ་དཀོནད་ཅོག་དང་རིནད་ཅེན། ཡུངས་དཀར་ལ་ཡུངས་གར་ཞེས་པ་སོགས་དུ་མ་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
༈ འདི་ལ་ལ་ལས། རྒྱ་གར་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་རྒའ་གར་ཞེས་པ་མ་མཐོང་བས་
མི་འཐད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་དང་པོར་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིས་སུ་ཉག་ཕྲན་གྱི་མིང་མདའ་ཞེས་པའི་རྗེས་འཇུག་འ་ཕྱིས་ན་སྔོན་འཇུག་མ་མིང་གཞི་དང་། མིང་གཞི་ད་རྗེས་འཇུག་ཏུ་གོ་ནས་མད་ཅེས་བདེན་པའི་དོན་དུ་ནོར་བར་འགྱུར་བས་མཚོན། དེ་ལྟ་བུ་ཁ་ཤས་སོར་བཞག་བྱས་པ་མ་གཏོགས་ལྷའ་མིའ་ལ་ལྷ་མི་ཞེས་པས་མཚོན་གཞན་ཕལ་ཆེ་བ་ཡི་གེ་ཟོར་ཡང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཕྱིས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དོན་ཐོབ་ལ་མེད་པ་མིན་ཏེ། སུམ་ཅུ་པ་ལས། ཨཱ་ལི་བཞི་ལས་གང་ལྡན་ཡང༌། །རྗེས་འཇུག་བཅུ་པོ་མ་ཞུགས་ན། །མིང་གཞན་སྦྱོར་བ་ཡོད་མི་སྲིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཁས་པ་མང་པོས་དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་ཀཱ་ལི་སུམ་ཅུ་དོན་གང་ཡང་མི་སྟོན་པའི་ཡི་གེར་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ད་དྲག་ཏུ་གྲགས་པ་ཡང་འཇུག་དའང་ཤེས་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཕྱིན་ཏོ་ཕྱིན་ནོ་ཞེས་འདས་མ་འོང་གི་དབང་གིས་ནའི་རྗེས་སུ་ཏ་དང་ན་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་དེ་ཡང་རྟགས་མཚུངས་བརྗོད་བདེ་མི་བདེ་སོགས་དང་བསྟུན་

- 60 -

མཚན་དོན།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པའི་ཚིག་སྡུད་ལས་བྱུང་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ཞིག་ཏུ་མངོན་ཞེས་མཁས་པ་ལ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་དོན་ལ་གནས་པས། ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་འགྲེ་སྦྱར་མི་ཆོག་པ་ཞིག་ཏུ་མངོན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་གར་ཞེས་པའང་དེ་ལྟར་རུང་ནའང་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཟིན་ལྟར་འདོད་རྒྱལ་དུ་བཞེད་པ་ཉིད་དགོངས་པ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་བོ། །འདིས་བཤད་ཚུལ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་མཚོན་ནུས་ཏེ། སྒྲ་དོན་ཙམ་ལས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་གཞན་མེད་པ་མཉམ་པས་སོ། ། ༼༨་བ་༥༽༼༡༢་༧༽༼༡༥་༢༽མདོའོ། ། ༈ སྤྱིར་མདོའ་མཚན་ལ་ལང་ ིཀར་གཤེགས་པ་ལྟ་བུ་གནས་དང༌། སཱ་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་དཔེ་དང༌། དཔལ་ཕྲེང་གི་མདོ་ལྟ་བུ་གང་ཟག་དང༌། སངས་རྒྱས་སའི་མདོ་ལྟ་བུ་དོན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་དེ། དགོངས་འགྲེལ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གསུང་རབ་ཏུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ལས་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་དང༌། དཔེ་དང༌། གང་ཟག་དང༌། དོན་ལས་སོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་ནི་དེ་བཞི་ལས་ཐ་མ་སྐབས་སུ་བབས་ལ། དེར་མ་འདུས་པ་གཞན་མང་སྟེ། འབུམ་ལྟ་བུ་གཞུང་ཚད་དང་སོར་ཕྲེང་ལ་ཕན་པ་དང་མ་སྐྱེས་དགྲའི་འགྱོད་པ་བསལ་བ་ལྟ་བུ་དགོས་པ་དང༌། གསེར་འོད་ལྟ་བུ་གསུང་བ་པོའ་རྫུ་འཕྲུལ་དང༌། རིམས་ ིནད་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་འབྲས་བུ་དང༌། མེ་ཏོག་ཕྲེང་བརྒྱུད་ལྟ་བུ་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་རྣམས་སོ། །༼༨་བ་༦༽༼༡༢་༨༽༼༡༥་༤༽གསུམ་ནི་༽རིམ་བཞིན་དགོས་འབྲེལ་༼༥༦་ན་༡༽༼༨༩་༡༤༽༼༡༠༡་༥༽དང༌། ལུས་རྣམ་གཞག་༼༦༣་ན་༤༽༼༡༠༡་༡༠༽ ༼༡༡༤་༨༽དང༌། འགྲེལ་བ་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་༼༡༣་ན་༣༽༼༡༩་༡༠༽༼༢༣་༣༽རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་༼འཆད་པར་༼༨་བ་༦༽༼༡༢་༡༠༽༼༡༥་༥༽གསུམ་པ་ནི་༽མགོར་རྒྱ་སྐད་ཡོད་པས་སྟོན་པའི་གསུང་སྡུད་པ་པོས་བསྡུས་པའི་ལུང་དང༌། མཁས་པ་པཎྚི་ཏའི་རིགས་པ་དང༌། སྒོམ་ཆེན་རྣལ་འབྱོར་བའི་ཉམས་མྱོང་གསུམ་གྱི་སྐྱ་བར་ནས་བཏོན་པའི་ཆོས་ཁུངས་བཙུན་པ་ཡིན་ཞེས་༼ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་༽སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སློབ་པའི་དུས་སུའང༌། ལྷ་ཡི་སྐད་དང་ཀླུ་དང་གནོད་སྦྱིན་སྐད། །ཅེས་སོགས་ལྟར་སྨོན་ལམ་གདབ་དགོས་པ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་ལེགས་

- 61 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སྦྱར་ནི་བཀླག་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བསྐལ་བཟང་རྣམ་འདྲེན་ཡོངས་ཀྱིས་ཆོས་གསུང་པའི་༼སྐད་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་༽དེ་བཞིན་དུ་གུ་རུབ་ལོཙྪ་བས་མདོ་སྡེ་མང་པོའ་དབུར་ ིབལྟས་པས་སྒྲ་སྒྱུར་ཤེས་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་སོགས་པ་ལྟར་༼རྒྱུད་ལ་༼༩་ན་༡༽༼༡༢་༡༡༽༼༡༥་༧༽ ཕྱི་མ་རྣམས་༽ཀྱིས་རྒྱ་གར་ནས་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ལ་རྩོད་བཅས་མང་དུ་སྣང་བ་དང༌། བོད་གཞུང་གི་མགོར་ཡང་རྒྱ་སྐད་ཡོད་པ་མང་བས་མི་འཐད་ཅེས་༼དེ་འགོག་༼༩་ན་༡༽༼༡༢་༡༢༽༼༡༥་༧༽ དང་པོ་བླ་༽སྟེ་གོང་༼ནས་༽འདི་སྒྱུར་ཅིག་ཅེས་༼བཀའ་སྩལ་པ་མ་གཏོགས་༽རང་འདོད་ཀྱིས་༼བསྒྱུར་དུ་མེད་པ་༽འི་དུས་༼དང༌། ༼༩་ན་༢༽༼༡༢་༡༣༽༼༡༥་༩༽དུས་སུ་༽མགོ་ལ་རྒྱ་སྐད་ཡོད་པས་རྒྱ་གར་ནས་བྱུང་བའི་༼ཆོས་༼༩་ན་༢༽༼༡༢་༡༤༽༼༡༥་༩༽འདྲའོ། ། ༈ འདི་དང་འོག་༼༩་བ་༦༽༼༡༤་༢༽༼༡༦་༡༩༽མ་གཉིས་ལོ་རྒྱུས་མང་པོའ་བབས་ལ་དཔག་ན་མངའི་བདག་ཁྲི་རལ་བ་ཅན་གྱི་བཀས་བཅད་ཡིན་པ་འདྲ་ལ། དེར་མ་ཟད་སྤྱིར་མཚན་ཐོག་མར་བཀོད་པས་གླེགས་བམ་བཙལ་སླ་ཞིང༌། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐད་ཤན་སྦྱར་བས་སྐད་གཉིས་རྣམ་གྲངས་སུ་གོ་ནས་སྒྲ་མི་ཤེས་པས་མི་གོ་བའི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་བྱས་པ་དྲིན་དུ་ཤེས་པའི་དགོས་པའང་ཡོད་དོ། །༼༩་ན་༤༽༼༡༢་༡༨༽༼༡༥་༡༤༽ཐོག་མ་༽ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །ཞེས་པ་ནས། གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པ་དྲུག་གོ །ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་༼སྟེ་༽འོག་༼༡༢་བ་༡༽༼༡༨་༧༽ ༼༢༡་༡༦༽ཏུ། དང་པོ་ལ་གཉིས། འགྲེལ་བ་རྩོམ་པ་དང༌། རྩ་བ་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་པ་ནས་༼༢༣༤་ན་༤༽༼༣༨༡་༡༣༽༼༤༢༩་༩༽གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་༼འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། ༈ བམ་པོ་མར་བལྟ་ལེའུ་ནི་ཁ་ཡར་བལྟ། ཞེས་པ་ནི་བམ་པོ་དང་བམ་གྲངས། ལེའུ་དང་ལེའུའི་མཚན་གཅིག་ཏུ་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་འདིས་ཤེས་ལ། གཉིས་པ་ལ་ཚིག་དོན་གྱི་ལེའུ་གཉིས་ཡོད་པའང་སྐབས་ལྔ་པའི་མཆན་དུ་འཆད་པར་འདོད་དོ། །དེས་ན། བམ་གྲངས་ལེ་ཚན་རིམ་བཞིན་ཐོག་མཐར་དགོད། ཅེས་སམ། བམ་གྲངས་མགོ་འདྲེན་ལེ་ཚན་མཇུག་སྡུད་དོ། །ཞེས་བསྡེབས་ན་འགྲིག་པ་ལྟར་སྣང་མོད། འོན་ཀྱང་ལི་ཙ་བི་དྲི་མེད་གྲགས་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་བམ་གྲངས་

- 62 -

མཚན་དོན།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མཇུག་ཏུ་བཞག་པ་ཡང་ཡོད་པས་མ་ངེས་སོ། །དེས་ན། བམ་པོ་ཚིག་དང་ལེའུ་ནི་གཉིས་འཇུག །ཅེས་སྨྲས་ན་དོན་ཆེ་བར་སྣང་ངོ༌། །
༈ ༼༩་ན་༥༽༼༡༣་༡༽༼༡༥་༡༧༽མེད་དོ། ། ༈ ལ་ལས། བམ་གྲངས་དང་འགྱུར་
ཕྱག་གཉིས་ཞར་བྱུང་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རྒྱ་དཔེ་ལ་མེད་པ་བཀོད་པ་ནི། ནམ་མཁའི་པདྨོས་ཀྱང་ཁེགས་ནུས་པར་མ་ཟད་ཞར་བྱུང་ཞེས་པའང་མཚན་གྱི་ཞར་ལ་བྱུང་བ་ལ་བྱེད་པར་གསལ་བས། འགྱུར་བྱང་ཡང་མཚན་གྱི་ཞར་བྱུང་དུ་ཐལ་བ་སོགས་གནོད་བྱེད་མངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་རྒྱན་སྣང་དུ་རྩ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་དང༌། ངན་སོང་སྦྱོང་རྒྱུད་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པ་མཛད་པ་ཡང་སྟེང་བས་ཟིན་བྲིས་སུ་བྱས་པ་ལས། མཚན་དོན་དབུར་འདོན་པ་ནི་གླེགས་བམ་བཙལ་སླ་བའི་ཕྱིར་ལོ་པཎ་གྱིས་མཛད་ཀྱི། རྒྱ་དཔེ་ལ་མེད་ཅེས་མཁས་པ་དག་གསུངས་ཀྱང་དེའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སློབ་དཔོན་འདི་དང་ཁ་ཆེ་ལཀྵྨི་སོགས་ཀྱིས་མཚན་དོན་དབུར་ཡོད་པའི་བཤད་པ་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་བསྟུན་ན། རྒྱ་དཔེ་ལ་ལའི་དབུ་ལ་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་མོད། འོན་ཀྱང་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་འགྲེལ་མང་པོར་གླེང་གཞི་ནས་དབུ་ཚུགས་ཏེ་བཤད་པ་ཤ་སྟག་སྣང་བ་དང༌། མདོ་སྡེ་དཀོན་མཆོག་སྒྲོན་མེའི་ལོ་རྒྱུས་འོག་༼༩༢་བ་༥༽༡༤༧་༡༦༽༼༡༦༦་༨༽གི་མཆན་དུ་འགོད་པར་འགྱུར་བ་དང༌། འགྲེལ་བཤད་གཉིས་དང་བསྡུས་དོན་དུ་བཤད་པ་དངོས་གཞིའི་མགོར་མཚན་དོན་གྱི་བཤད་པ་མ་བྱུང་བ་དང༌། ཉ་ཊཱིཀ་ལས། སྒྱུར་བྱེད་ལོ་ཙྪ་བས་བཀོད་པའི་མཚན་དོན་སོགས་བཤད། ཅེས་བྱུང་བས། སྤྱིར་རྒྱ་གཞུང་མང་པོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འགྲེལ་བའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་དབུར་མཚན་བཀོད་མེད་པར་སྒྲུབ་ནུས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འགྲེལ་མཛད་དེ་དག་གིས་སྤྲོ་བ་སྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མཚན་དོན་བཤད་དགོས་པ་ལས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང༌། འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་འོག་༼༡༢་བ་༡༽ ༼༡༨་༧༽༼༢༡་༡༦༽ཏུ་འགྲེལ་བ་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །ཞེས་པ་ནས་མགོ་བརྩམས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་དང༌། དེ་མ་ཐག་གི་འདི་ཡང་ཞེས་པའི་ཡང་སྒྲ་བཤད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་དབུའི་

- 63 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མཚན་དུ་མ་ཟད་བམ་གྲངས་འདི་ཡང་རྒྱ་དཔེ་ལ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །༈ དེས་ན་སྔོན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིམས་མ་ཞིག་པའི་སྐབས་ལྟར་ཆོས་
ཁུངས་མར་ཤེས་པ་དགོས་པ་གཙོ་བོ་དང་། གཞུང་ཚད་རྟོགས་པ་དང་འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པ་གཉིས་དགོས་པ་ཕལ་བར་ཤེས་ན། ཞར་བྱུང་གི་དོན་བཙལ་བྱར་མི་སྣང་ངོ༌། ། ༼༩་ན་༦༽༼༡༣་༥༽༼༡༦་༢༽དེ་ལྟར་ཡང༌།༽ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་མཛད་པའི་༼སྐྱབས་འགྲོ་༼༩་བ་༢༽༼༡༣་༡༢༽༼༡༦་༩༽དེའི་ཕྱིར་གང་༽སྟེ་བུ་ཉ་༼དག་༼༩་བ་༣༽༼༡༣་༡༤༽༼༡༦་༡༡༽སྐྱོན་ཞུགས་༽ཏེ། བློ་རྒྱས་པ་པདྨ་དང་དཔེ་དོན་སྦྱོར་གྱི། སྒྲིབ་པ་སངས་པ་དེ་དང་དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་མེད་པས་༼སོ་༼༩་བ་༤༽ ༼༡༣་༡༦༽༼༡༦་་༡༣༽དུས་ནི་༽རིམ་པ་བཞིན་དུ་༼༡༢་བ་༤༽༼༡༨་༡༧༽༼༢༢་༨༽ཅི་ཞིག་གི་དོན་དུ་ན། ཞེས་པ་ནས།༼༡༣་ན་༣༽༼༡༩་༨༽༼༢༣་༡༽ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་དང༌།༼༡༢་བ་༤༽ ༼༡༨་༡༦༽༼༢༢་༧༽ཇི་ལྟ་བུས་ན། ཞེས་སོགས་དང་།༼༢༠་བ་༤༽༼༣༡་༢༠༽༼༣༧་༤༽ དུས་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་༼གོ་བར་ཟད་དོ། ། ༈ འོན་ཀྱང་རྩོམ་པ་དང་རྩོམ་པ་པོའ་ཚབ་ཏུ་སྒྱུར་བ་དང་སྒྱུར་བ་པོ། ིའཆད་པ་དང་འཆད་པ་པོ་ཞེས་སོགས་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་ཁ་སྒྱུར་ཤེས་དགོས་སོ། །༼༩་བ་༥༽༼༡༣་༡༩༽༼༡༦་༡༦༽ཕྱག་ཡིན་༽ཏེ། དེ་གསུམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་བསླབ་པ་གསུམ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་ཅིང༌། འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་ནི་སྟོན་པ་ཉག་གཅིག་མ་གཏོགས་བྱམས་པ་འཇམ་དབྱངས་ལྟ་བུས་ཀྱང་མི་དབང་བ་དང༌། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདག་པོ་དང༌། འཇམ་དཔལ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །༼ཞེས་སྤྲོས་ནས་ ༼༩་བ་༥༽༼༡༣་༢༠༽༼༡༦་༡༧༽རྣམས་ཀྱིས་༽རྒྱན་སྣང་གི་མགོར་བྱམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་བྱུང་བས་མཚོན་༼མ་ངེས་༼༩་བ་༦༽༼༡༤་༣༽༼༡༧་༡༽འདྲའོ། ། ༈ དེར་མ་ཟད་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་སྡེ་སྣོད་སོ་སོར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་བྱེད་པ་དག་གིས་དེ་དག་སོ་སོ་ལ་རྟེན་ཅིག་ཅེས་གཞན་ལ་གདམས་ངག་ཏུ་ཡང་སྦྱར་རོ། །འདིར་དཔྱད་བྱ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་འོག་༼༣༨་ན་༤༽༼༦༠་༩༽ ༼༦༨་༡༤༽གི་མཆན་དུ་འཆད་པར་འདོད་དོ། །

- 64 -

སྤྱིའི་ཆིངས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཡབ་རྗེ་འཇམ་མགོན་འདབ་བཟང་དབང་པོ་ཡི། །
གཞུང་སྒྲོའ་གསེབ་ཉལ་ཕ་ཝང་གཡོ་ཐབས་ཅན། ། ིཡུམ་དོན་མཁའ་ལ་མཉམ་པོར་རོལ་བ་ན། །
ཚིག་སྐམ་གཟེབ་ཆུད་རང་མཐོང་ནེ་ཙོས་འཕྱ། །
དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཞུང་ལུགས་དགོངས་དོན་གྱི། །
དེ་ཉིད་ཟབ་མོར་བག་ཆགས་འཇོག་ཕྱིར་དང༌། །
དེ་བཞིན་རང་གི་དྲན་གསོར་འདི་བྱེད་ལ། །
དེ་དག་རྣམས་ལ་འཇིགས་དོན་མེད་དམ་སྙམ།།

སྤྱིའི་ཆིངས།
༈ ༼༡༠་ན་༣༽༼༡༤་༩༽༼༡༧་༨༽དེ་ཡང་༽སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་
པའི་༼རྣམ་བཤད་༼༡༠་ན་༦༽༼༡༤་༡༨༽༼༡༧་༡༧༽གྱིས་ནི་༽ཡུམ་གྱི་མདོའ་དོན་གདུལ་ ིབྱ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་འདི་བརྩམས་པའི་དགོས་པའོ་ཞེས་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་རང་གིས་བརྩམས་པའི་༼བསྟན་བཅོས་༼༡༠་བ་༣༽༼༡༥་༧༽༼༡༨་༨༽འགྱུར་རོ། ། ༈ དེས་ན་དགོས་འབྲེལ་གྱིས་མདོ་གསུངས་པའི་དགོས་པའང་བསྟན་ཏེ། རྒྱན་སྣང་ལས། མདོར་བསྡུས་པ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མདོར་བསྡུས་ནས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་བརྒྱད་སྟོང་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་མདོར་བསྡུས་པས་དོན་ཐམས་ཅད་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བྱ་བའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡུམ་གཞན་དང་རྒྱན་ལའང་ཕན་ཚུན་སྦྱར་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག དགོས་འབྲེལ་གྱིས་མདོའ་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པའི་ ི

- 65 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དགོས་པ་གཉིས་བསྟན་ན། དགོས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དང་དེ་རྒྱན་གྱི་གཞུང་གང་གིས་བསྟན་སྙམ་ན། མདོའ་དོན་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེ་སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་ ིགནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ་དང༌། དེ་ལས་མདོ་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་གཉིས་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་དུ། མདོ་དོན་དྲན་པ་ལ་བཞག་ནས། །ཞེས་དང༌། བློ་དང་ལྡན་པས་མཐོང་འགྱུར་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །༼༡༡་ན་༢༽༼༡༥་༢༠༽༼༡༩་༤༽སྦྱོང་ལ་ཡང་༽དང་པོའ་ཡོངས་སྦྱོང་གི་མགོར་སྤྱིའི་ ིམཚམས་སྦྱོར་དང༌། བདུན་པ་ལ་ལྡོག་ཆའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སྦྱོང་ཚན་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་གཉིས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱོར་དངོས་སུ་བྱུང་བས། དེ་མ་གཏོགས་པའི་ས་གཉིས་པ་ནས་དྲུག་པའི་བར་གྱི་ས་ལྔ་དང༌། ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་སྟེ་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་༼ས་བདུན་པའི་༼༡༡་ན་༢༽ ༼༡༦་༡༽༼༡༩་༥༽ཡོངས་སྦྱོང་༽ལ་མཚམས་སྦྱོར་༼བརྒྱད་འཐོབ་པས་༼༡༡་ན་༥༽༼༡༦་༧༽ ༼༡༩་༡༡༽མཐོང་བས་༽བདག་གིས་༼འདི་༽འགོག་པ་༼ལ་འབད་ཀྱི། ༼༡༡་ན་༥༽༼༡༦་་༧༽ ༼༡༩་༡༡༽མིན་ན་༽འགང་ཆུང་བ་༼འདི་ལ་༽བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུའི་༼བརྒལ་ཞིང་༼༡༡་བ་༤༽ ༼༡༧་༢༽༼༢༠་༧༽རྣམས་འབྲེལ་༽ཚུལ་རྟོགས་པའམ་འཇལ་༼ལོ། །༼༡༡་བ་༤༽༼༡༧་༢༽ ༼༢༠་༧༽བརྗོད་པས་ནི་༽བརྗོད་བྱའི་དོན་༼རིགས་པ་དང་༽མི་འགལ་བ་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་༼སྔ་ཕྱི་མི་འགལ་༽ཚུལ་འཇལ་༼ལོ། ། ༼༡༢་ན་༥༽༼༡༨་༢༽༼༢༡་༡༠༽མི་སྣང་ངོ༌། །༽ བི་ཀྲ་མ་ཤཱི་ལའམ་རྣམ་གནོན་ཚུལ་གྱི་ནུབ་ཀྱི་སྒོ་སྲུང་ཡིན་པས༼ནུབ་སྒོ་བ་༽སྟེ་ཤེར་འབྱུང་བློ་གྲོས་༼ནི་དང་པོ་གཉིས་༽ཀྱིས་༼ནི་༽མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འདི་ཡུམ་གསུམ་ཀའི་རྒྱན་ཡིན་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། ཡུམ་གསུམ་པོ་དེ་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་བས་གཞུང་གཅིག་གིས་གསུམ་ཀ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ལན་དུ། དེ་གསུམ་པོ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རྒྱས་བསྡུས་ཙམ་མ་གཏོགས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་གཅིག་གི་དོན་བཤད་པས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡང་ངེས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱན་གྱིས་གསུམ་ཀའི་དོན་གསལ་བར་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་རུང་ཞེས་༼ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བ༽

- 66 -

དགོས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་ཕྱག།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ར་ནི། །ཞེས་པའི་གཞུང་འཛུགས་པར་བྱེད་པ་༼དང༌། དེ་ནས་གཅིག་༽གིས་ནི་འགྲེལ་ཆུང་འདིར་མདོ་གསུམ་པོ་དེ་རྒྱན་དང་མ་སྦྱར་བས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱན་ཡུམ་གསུམ་གའི་གསལ་བྱེད་དུ་རྟོགས་མི་ནུས་ཞེས་པའི་ལན་དུ། མདོ་ཚིག་མ་དྲངས་ཀྱང་མདོ་སོ་སོ་དང་ཚིག་སྣ་བསྟུན་པའི་སྒོ་ནས་མདོ་རྒྱན་གཉིས་ཀའི་གནད་དོན་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གོ་སླ་བར་སྟོན་པས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་ནུས་ཞེས། ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བར་ནི། །རྣམ་པར་དབྱེ་ཞེས་འགྲེལ་བ་བརྩམས་པའི་༼དགོས་པ་༽སྟོན་པའི་གཞུང་འཛུགས་པར་བྱེད་པ་༼དང༌། དེ་ནས་གཅིག་ ༽ གིས་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་སྔོན་དུ་ཉི་ཁྲི་དང་སྦྱར་བའི་སྲོལ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་དང་སྦྱར་བའི་སྲོལ་མེད་པས་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་མེད་པར་དེ་ལྟ་བུའི་སྲོལ་གསར་དུ་འབྱེད་མི་རུང་ཞེས་པའི་ལན་དུ། སངས་རྒྱས་ནས་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པའི་མན་ངག་མངའ་བའི་བླ་མ་རྣམ་སྣང་མཛད་དམ་ཞི་བ་འཚོ་ལ་ལུང་དང་གནང་བ་མནོས་ནས་རྩོམ་པས་ཤིན་ཏུ་རུང་ཞེས། རྣམ་པར་དབྱེ་ཞེས་༼བརྩམ་པར་དམ་བཅའི་གཞུང་གཟུགས་༽པ་སྟེ་འཛུགས་པར་བྱེད་པ་༼ཡིན་ཞིང་༼༡༢་ན་༦༽༼༡༨་༥༽༼༢༡་༡༤༽ ལེགས་སོ། ། ༈ ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་ཤེར་འབྱུང་ལྷོ་སྒོ་བར་འཆད་མོད། འོན་ཀྱང་ཆོས་འབྱུང་དེར་གསུངས་ཚད་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་མི་རུང་བ་འོག་༼༢༦༠་ན་༤༽༼༤༢༥་༡༡༽༼༤༧༧་༡༦༽གི་མཆན་དུ་ཅུང་ཟད་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལས་རགས་རིམ་ཤེས་ནུས་སོ། །གཞན་ཡང་འདི་ཉིད་ལས་མཇུག་གི་དོན་གྱི་སྐབས་༼༢༦༣་ན་༢༽༼༡༡༠༥་༡༣༽༼༦༧༠་༡༧༽སུ་ཤེར་འབྱུང་གི་བཤད་ཚུལ་འདི་ཉིད་སོར་བཞག་མཛད་སྣང་བས་དེ་དང་བསྡུར་དགོས་སོ། །

དགོས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་ཕྱག།
༈ ༼༡༢་བ་༣༽༼༡༨་༡༣༽༼༢༢་༥༽ཤེར་ཕྱིན་ནི་༽ལུས་རྣམ་གཞག་གི་སྐབས་
༼༦༣་ན་༥༽༼༡༠༡་༡༢༽༼༡༡༤་༡༡༽སུ་༼འཆད་པར་༼༡༢་བ་༤༽༼༡༨་༡༥༽༼༢༢་༧༽བཞི་པའོ། ། ༈ གངས་ཅན་བརྡ་སྤྲོད་མཁན་པོ་ཡོངས་ཀྱི་མེས་པོ་ཆོས་བློན་ཐོན་མིའི་སུམ་ཅུ་པར། དཀོན་མཆོག་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པའི་ལ་སྒྲ་དགོས་ཆེད་ཀྱི་དོན་དུ་

- 67 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

འགྲེལ་བྱེད་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ལ། སི་ཏུ་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བའི་འགྲེལ་བ་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་མུ་ཏིག་འཕྲེང་མཛེས་ལས། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཕྱག་བྱེད་པ་ནི་ཕྱག་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དམ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་ལས་ཕྱག་ཡུལ་དེའི་ཆེད་དུ་མིན་པ་ནི་གནག་རྫིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་སླ་བའི་ཕྱིར་ཕྱག་གི་ཡུལ་ལ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་འཇུག་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །ཞེས་བཤད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཙོས་ཁྲི་སྤྲུལ་བློ་བཟང་རྒྱན་སེང་བའི་སུམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བར། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་པའི་ལ་སྒྲ་སྔོན་གྱི་དམ་པ་མང་པོས་དགོས་ཆེད་གྱི་དོན་དུ་བཞེད་ཀྱང༌། དེ་ལ་སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་གྱིས། ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡུལ་ལ་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་བྱིན་པ་མི་འཐད་དེ། ཡུལ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི་ཡུལ་དེའི་ཆེད་དུ་མིན་པར་གནག་རྫིས་ཀྱང་རྟོགས་སླ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་གནོད་པས་ཞེས་བྱུང༌། ཕྱིས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་གཞན་ཞིག་ཏུ་དེ་དགག་པར་འདོད་ནས། སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་པའི་ལ་སྒྲ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མིན་ཞེས་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱག་འཚལ་བ་པོ་རང་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་དེའི་བཞེད་དོན་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པ་དང༌། རྒྱུད་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྨྲས་སོ། །འགྲེལ་བ་སྐལ་ལྡན་ཡིད་ཀྱི་པདྨོ་འབྱེད་པའི་སྣང་བའི་མཛོད་ལས། སྨྲ་བ་པོས་ཕྱག་འཚལ་བའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཙམ་སྟོན་འདོད་ནས་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ལས་སུ་བྱ་བར་འདུ་ཞིང༌། བར་ཆད་ཞི་བའི་དགོས་པ་སྟོན་འདོད་ནས་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་དགོས་ཆེད་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་འཁུམས་སོ། །ཞེས་བྱུང་ངོ༌།།
༈ བཤད་ཚུལ་དེ་དག་ལས་དང་པོ་ནི་སེངྒེ་དཀར་མོ་ལ་སྣ་གོང་ཅུང་ཟད་ཉག་
པའི་དཔེར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཐོག་མར་ཕྱག་འཚལ་བ་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ནི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་བརྟན་པའི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། རྙེད་པས་མཆོད་པ་དང༌། བཀུར་སྟིས་མཆོད་པའོ། །དེ་ལ་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་འབུལ་བ་ནི་རྙེད་པས་མཆོད་པའོ། །ཕྱག་དང་བསྐོར་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བཀུར་སྟིས་

- 68 -

དགོས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་ཕྱག།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མཆོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ན་བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནང་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་འགལ་བ་དང༌། ཐུན་མོང་བ་སྒྲའི་གཞུང་ལུགས་དང་འགལ་བ་དང༌། རང་ལའང་མཚུངས་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་འགལ་བ་དང༌། མཐའ་མ་ཆོད་པ་སྟེ་སྐྱོན་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་སྐབས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་ཀྱིས་ཞབས་ལ་འདུད་པ་སོགས་བཀའ་བསྟན་བཅོས་དུ་མར་བྱུང་བ་དང༌། གནོད་སྦྱིན་ཤཱཀྱ་འཕེལ་གྱིས་ཟས་གཙང་གི་སྲས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བས་སྲས་དེ་ལ་ལྷའི་ལྷ་ཞེས་མཚན་གསོལ་བའི་བྱུང་བ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་དང༌། བླ་མའི་མདུན་དུ་གཞན་རང་གི་སློབ་མ་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་བདག་གིར་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་བསླབ་བྱ་མཛད་པ་དང༌། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཁྱིམ་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་སློབ་མ་དགེ་ཚུལ་སློང་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱི་མདུན་དུ་ཕྱག་བྱ་མི་རུང་བའི་གནས་སྐབས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སོགས་དུ་མས་ཡུལ་དེའི་ཆེ་བ་འདོན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་ཤེས་ནུས་ཤིང༌། ཁྱད་པར་དུ་དཀོན་བརྩེགས་ལས། འོད་སྲུང་ཟླ་བའི་ཚེས་ལ་ཕྱག་བྱ་ཡི། ཉ་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བདེ་བླག་ཏུ་སྒྲུབ་ནུས་སོ། །འདི་ནི་མདོ་ཀུན་བཏུས་སུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོའ་མདོ་དྲངས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤིང་རྟའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལ་དགའ་མགུར་སྤྱོད་པ་དེའི་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པ་གཞན་མེད་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབུ་ལ་བཀུར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །༈ གཞན་ཡང༌། བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། དབང་བསྐུར་མཆོག་ཐོབ་རྡོ་རྗེ་ཡི། །སློབ་
དཔོན་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཞུགས་པས། །དུས་གསུམ་དུ་ནི་མངོན་ཕྱག་འཚལ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། དེ་ཡང་གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་དང༌། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅུ་པར། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་ཀུན་གྱིས་སྔོན་སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གང་ལས་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས་བསྙེན་བཀུར་མཛད་པར་གསུངས་པའི་དོན་བསྡུས་པ་ཡིན་ཞིང༌། རྒྱུད་སྔ་མའི་དོན་ལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་

- 69 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པོ་ཟླ་བ་གྲགས་པ། ཙི་ལུ་བ། ཤཱནྟི་བ། དྲི་མེད་སྦས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་སྒྲ་སོར་བཞག་གི་བཤད་པ་མཛད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་མཛད་པ་དེ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབུ་འཕང་བསྟོད་པའི་ཆེད་མ་ཡིན་པར་རང་རང་གི་ཚོགས་གསོག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ན། དང་པོར་དབང་ཐོབ། བར་དུ་སངས་རྒྱས། ཐ་མར་ཚོགས་གསོག་པ་དེ་འདྲ་ནི་ཡ་མཚན་ནོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ནི་ཚུལ་དེས་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། སློབ་དཔོན་གྱི་དབུ་འཕང་བསྟོད་པའི་སླད་དུ་མ་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་སྐད་སྨྲས་པ་དེས་ནི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྙེན་ཅིང་བཀུར་བའི་གནས་སུ་དོན་ལ་མི་གནས་པར་ཁས་བླངས་སོང་བས། སློབ་དཔོན་གྱི་སྐུ་དྲིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ནས་སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་གཟིངས་ལྟར་འདོར་བ་དེ་འདྲ་ནི་སྔ་མ་བས་ཀྱང་ཡ་མཚན་ཞིང༌། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་བྱས་པ་ཚོར་བ་ཡིན་པར་ང་སྨྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །དེར་མ་ཟད་བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པའི་ལུང་དྲངས་མ་ཐག་པ་ལྟར། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བྷ་བི་ལྷས་སློབ་མ་ལས་དང་པོ་པས་སློབ་དཔོན་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་པའང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ་བསྙེན་ཅིང་བཀུར་བའི་འོས་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་གཞན་ངོ་ཙམ་དུ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལྟར་སློབ་མ་ལས་དང་པོ་བས་ཀྱང་གཞན་ངོ་ཙམ་དུ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་དགོས་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་ལ་བསྙེན་ཅིང་བཀུར་བ་ནི་འོས་མ་ཡིན་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱིས་བསྙེན་ཅིང་བཀུར་བ་ནི་འོས་ཡིན་པས། དེ་སྟོན་པའི་སླད་དུ་སངས་རྒྱས་དེ་ཀུན་སེམས་ཅན་གྱི་ཚུལ་གཟུང་ནས་སློབ་དཔོན་ལ་བསྙེན་ཅིང་བཀུར་བའི་ཚུལ་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་དགོས་པ་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་སྔ་མ་གཉིས་སུའང་མ་གཏོགས་པའི་ཡ་མཚན་ཕུང་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ནི། རྒྱུད་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ཤིང༌། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་མཛད་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་ཚུལ་གཟུང་ནས་དེ་

- 70 -

དགོས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་ཕྱག།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལྟར་དུ་མཛད་པར་མ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་འགྲེལ་བྱེད་དེ་དག་རྩོམ་པ་ལ་མི་མཁས་པར་འགྱུར་རོ། །
༈ གཞན་ཡང༌། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་སྐབས་འདིར་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་ ིན་འཐོབ་འགྱུར་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་སོགས་དུ་མས་འགྲུབ་ནུས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ཉིད་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད་སྟེར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཤེར་སྙིང་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་པའི་ལ་སྒྲ་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ཉིད་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་དགོས་ཆེད་དུ་འདོད་དགོས་པ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཡང་དྲི་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས། གང་གི་ཚེ་འབྲས་བུ་ལ་བྱ་ན་ནི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་བདུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱག་འཚལ་བ་མཆོད་པ་ཡིན་པར་བསྒྲུབས་ཟིན་ལ། ཡུལ་དེ་ལ་མཆོད་པ་ཡུལ་དེའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་ནི། དབྱངས་ཅན་བརྡ་སྤྲོད་ལས། ལྷ་དང་འདིའི་དོན་ལའོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་ལྷ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་སློབ་དཔོན་ཨ་ནུ་བྷུ་ཏིས། མཆོད་པ་ལྟ་བུ་ལྷའི་དོན་དང༌། ཞེས་གསལ་བར་བཤད་པ་འདི་སུས་ཀྱང་བསྙོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱག་བཀུར་སྟི་ཡིན་པར་བསྒྲུབས་ཟིན་ཅིང༌། ཡུལ་དེ་ལ་བཀུར་སྟི་བྱེད་པ་དེ་ཡུལ་དེའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་ནི་གནག་རྫིས་ཀྱང་ཤེས་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག །དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི་ཡུལ་དེའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱག་འཚལ་བ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དགོངས་པར་སྣང་བས། དེ་ལྟར་ན་ཞིང་ལ་ཆུ་འདྲེན་པའང་ཞིང་གི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞིང་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་ཐོག་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཁོར་གསུམ། དེར་མ་ཟད་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཕྱག་འཚལ་བས་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ཐོབ་པའང༌། མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡུལ་དེ་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་

- 71 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བྱེད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་རང་གིས་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་དེ་མཐོར་སོང་བ་དང་དམར་སོང་བ་སོགས་ཇི་ལྟར་འགྱུར་རུང་ང་རང་གིས་བསོད་ནམས་ཐོབ་ན་ཆོག་སྙམ་ནས་ཕྱག་འཚལ་ན་བརྣབ་སེམས་ཙམ་དུ་སོང་ནས། བརྣབ་སེམས་ཡིད་ལ་རེ་བ་འཇོམས། །ཞེས་པ་དེར་འགྱུར་བས་སོ། །
གཞན་ཡང༌། ཕྱག་ལ་གསུམ་ལས། ངག་གི་ཕྱག་ནི་བསྟོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དོན་
ལ་དཔྱད་ནའང་ཡུལ་དེའི་ཆེ་འདོན་ཡིན་པར་ཤེས་ནུས་ལ། ལུས་ཀྱི་ཕྱག་ནི་ཕྱག་འཚལ་ཚུལ་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་གཏུགས་པའི་རྣམ་རིག་གིས་དཔོག་ནུས་ཤིང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་འཚལ་བ་ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་ལུགས་ལས་ཀྱང་ཤེས་ནུས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་ལ་དད་གུས་གཉིས་ལས། བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་གུས་པ་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་འཛིན་པའི་བློ་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་མ་ཡིན་པའི་མོས་གུས་དང་དད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་དེ་ལ་གཅེས་ཤིང་ཕངས་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་བློ་གཞན་འདྲེན་བྱེད་ཅིག་ཡིན་པར་ནི་དད་པས་འདུན་པའི་རྟེན་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་རང་གི་མྱོང་བ་ལ་རྟོག་ནའང་ཤེས་པར་མ་ཟད། བུ་ཆུང་མ་ལ་ཡིད་རྟོན་པ་དང༌། ཆགས་ཅན་གྱིས་མཛེས་མ་མཐོང་བ་དང༌། སྐོམ་པས་བཏུང་བ་འཚོལ་བའི་དཔེའི་སྟེང་ནས་ཀྱང་ཤེས་ནུས་ཤིང༌། མདོ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་དད་པ་ལྟར་མཁན་པོ་ལ་དད་པ་དང་དགའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དེང་སང་རྒྱལ་པོ་སོགས་ལ་ལས་འདིས་ང་ལ་ཕྱག་མ་འཚལ་ཟེར་ནས་གཞན་ལ་ཆད་པས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དང༌། དེ་འདྲའི་དབང་མེད་པ་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཟེར་གྱིན་ཡིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའང་མཐོང་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཚུལ་དེས་རང་ལ་གནོད་པར་བསམས་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་དོན་མེད་ཅིང༌། ཕྱག་འཚལ་བས་ཕན་མི་ཐོགས་ན་ཕྱག་མི་འཚལ་བས་གནོད་དོན་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་གཅིག་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་སྐོར་ལས་རྩོད་པ་བྱུང་ཚུལ་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་རྣམས་སུ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱུང་བ་ལའང་ཐུགས་བསམ་གཏོད་ཅིག །ཡང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་བ་བརྗོད་

- 72 -

དགོས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་ཕྱག།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སྐབས་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་ཆེ་དགུ་ཡོངས་དང་རྒྱལ་ཕྲན་དུ་མས་རྐང་པ་ལ་འདུད་ཚུལ་རྒྱལ་རབས་དེབ་ཐེར་སོགས་ཡིག་ཚང་རྣམས་སུ་ཇི་སྙེད་ཅིག་སྣང་བས་ཀྱང་ཚུལ་འདི་ཉིད་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་བོ། །མ་མཐའ་ཀརྨ་ཞྭ་དམར་ནག་གཉིས་ལའང་མི་དབང་གཙུག་ན་མཛེས་པ་ཞེས་ཞེ་སའི་ཚུལ་དུ་འབོད་པ་དེ་ལའང་གོ་རྒྱུ་ཡོད་ལས་མཆི། འཕྲང་ཁ་བེར་ཆུང་གིས་འབྲོམ་སྟོན་པ་ལ་ནན་གྱིས་སྐུལ་ནས་རང་ལ་ཕྱག་འཚལ་དུ་བཅུག་པའང་ཁོང་རང་གི་ཆེད་དུ་མིན་ན་སྐུལ་དོན་མེད་དོ། །
༈ ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བའི་ལ་སྒྲ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་
པ་གཅིག་པུར་སྨྲ་བས་མཐའ་མི་ཆོད་པ་ནི། དེ་ལ་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད་ཡོད་ཚུལ་སྨོས་མ་ཐག་པ་དེས་ཤེས་པར་མ་ཟད། རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་གནས་གཞི་ཡོད་པས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཚད་མར་བྱེད་པར་སྣང་བ་ཇོ་ནང་སྒྲོལ་མགོན་ཞབས་ཀྱི་དབྱངས་ཅན་སྒྲ་ཊཱིཀ་མཆོག་ཏུ་གསལ་བ་ལས། ཕྱག་འཚལ་བ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ན། སྤྱིར་བཏང་ལ་འདུས་ཀྱང༌། དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་དང་གནས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཡོད་མོད། རྣམ་དབྱེ་ནི་བཞི་པ་ཁོ་ན་འཇུག་གོ །ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། དེ་ནི་པཎྚི་ཏ་ཀྲྀཀྵ་ཎ་པ་དང་བ་ལ་བྷ་དྲ་སོགས་ཀྱི་ངག་རྒྱུན་ཡིན་ནམ་སྙམ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྒྲ་ནི་བརྗོད་འདོད་རྗེས་འབྲང་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ་ཙམ་འདོད་ནས་སྒྲོལ་མ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་པའི་ལ་སྒྲ་གནས་གཞིར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིག་བྱེད་དགོས་པ་སྟོན་འདོད་གཉིས་ཀ་ཙམ་སྒྲས་ཁེགས་ཟིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ལས་སུ་བྱ་བ་དང་དགོས་ཆེད་མིན་པར་ཤེས་ཤིང༌། རྣམ་དབྱེ་གཞན་ལ་དོགས་པ་མེད་པས་སོ། །དཔེར་ན་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ། ཞེས་པའི་ལ་སྒྲ་ནི་བི་མ་ལ་མི་ཏྲའི་འགྲེལ་བ་ལས། གང་གི་ཚེ་འབྲས་བུ་ལ་བྱ་ན་ནི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་བདུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དགོས་ཆེད་དུ་འཇུག་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་གང་གི་ཚེ་རྒྱུའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བྱ་

- 73 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ན་ནི་ཡུལ་གྱི་བདུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུའམ་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གང་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་གཞི་ངོས་བཟུང་བའི་ཆ་ནས་གནས་གཞིར་བྱེད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །
༈ དེའི་ཕྱིར་རང་རེའི་བློ་གསར་བུ་དག་གིས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུས་མདོར་བསྟན་གྱི་
ཐད་༼༦༥་བ་༣༽༼༡༠༥་༧༽༼༡༡༨་༡༤༽དུ་གཟིགས་དང་ཁོ་བོའ་ཚིག་ལ་ངེས་པ་དྲང་བར་ ིའགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཡུལ་དེ་ཉིད་ཕྱག་བྱེད་པ་པོས་ཕྱག་འཚལ་བར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ལམ། རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་གནས་གཞིར་འཇོག་ལུགས་ཤིག་ཡོད་དེ། དབྱངས་ཅན་སྲས་པོ་ཨ་ནུའི་རབ་ཏུ་བྱ་བ་གསལ་ལྡན་ལས། གནས་པ་དང་འགྱུར་བའི་དོན་སོགས་ལ་བདུན་པ་འཇུག་པ་ལས། གནས་ལ་ལྷག་པར་གནས་པའི་དོན་ལའང་དབྱེ་བ་དྲུག་སྟེ། ཉེ་བར་འདུས་པ་དང༌། ཉེ་བ་ཅན་དང༌། མངོན་པར་ཁྱབ་པ་དང༌། ཡུལ་ཅན་དང༌། ལུགས་སྲོལ་ཅན་དང༌། ཉེ་བར་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་བདུན་པ་འཇུག་སྟེ། ཞེས་གནས་ལ་ལྷག་པར་གནས་པའི་དོན་ལ་དབྱེ་བ་དྲུག་བཤད་པའི་གཉིས་པ་ཉེ་བ་ཅན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་དུ། བ་ལང་པ་ཊ་ལ་ནི་ཉལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་ཊ་སྟེ་ཤིང་ནྱ་གྲོ་དྷའི་དྲུང་ན་བ་ལང་ཉལ་བ་ལ། ཤིང་ལ་རྟེན་དུ་བྱེད་པའམ་སྐྱབས་འཚོལ་བའི་ཆ་ནས་ལེགས་སྦྱར་ལ་པ་ཊ་ལ་བདུན་པའི་ངི་བྱིན་ཏེ། ཊའི་སྲོག་གི་ཨ་དེ་ཕ་རོལ་གྱི་ངིའི་སྲོག་གི་ཨི་དང་འདུས་པས་ཨེར་གྱུར་པ་ ྄སླར་ཊའི་སྲོག་ཏུ་ཞུགས་པས་པ་ཊེ་ཞེས་པ་གྲུབ་པ་དང་བོད་སྐད་ལ་པ་ཊ་ལ་ཞེས་བདུན་ ྄པའི་ལ་ཡིག་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ལ་མཧཱ་པཎྚི་ཏའམ་མཧཱ་ལོ་ཙྪ་བ་ཞེས་འབོད་པ་ལས་མཧཱ་ཞེས་པའི་ཚབ་ཏུ་དབྱངས་ཅན་མ་ལས། ཀལྤ། དེ་ཤ །དེ་ཤི་ཡ་རྣམས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་རྐྱེན་དེ་རྣམས་ལས་གང་རུང་ཞིག་སྟེར་ན་དོན་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀྱང་ཉམས་མཚར་གྱི་ཚུལ་དུ་ཞུས་སོ། །འདིར་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྐྱེས་སྦྱངས་དཔུང་བར་ཡོངས་སྨིན་པའི། །གནས་ལྔའི་སོར་རྩེ་ལ་ཆགས་པའི། །ལུང་དང་རིགས་པའི་རལ་གྲི་ཡིས། །ཅི་དགར་རྩེན་པའི་དཔའ་བོ་དང༌། གླེན་པ་དབྱུག་པས་གཡུལ་འགྱེད་པ། །ཡོངས་ཀྱི་གད་མོའ་གནས་ཡིན་མོད། །འོན་ཏང་རལ་མཁན་དཔའི་བོ་གང༌། །བག་

- 74 -

དགོས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་ཕྱག།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཆགས་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླུས་ཏེ། །གྲིབ་མའི་གྲོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །འཐབ་པའི་བར་དེར་གླེན་པ་ཡི། །དབྱུག་པ་གནད་དུ་ཕོག་པ་ཡང༌། །མེད་ཅེས་ཤེས་ལྡན་སུ་ཞིག་སྨྲ། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྟེ། དགག་བཞག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཀུ་རེ་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཁོང་ཀརྨ་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་ལ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་འཕྱ་སྨོད་ཞུས་པ་ནི་མིན་ནོ། །བཤད་ཚུལ་གཉིས་པ་མཛད་པ་པོ་ནི་རི་བོང་ཅལ་དང་སྦྲང་མ་གསོད་འདོད་ཀྱི་ངང་ཚུལ་སྟབས་གཅིག་ཏུ་ལྷུར་ལེན་པར་མ་ཟད་རང་རིགས་ཀྱི་མེས་པོ་ཡབ་རྗེ་བླ་མའི་གསུང་རབ་ལ་ཐུགས་རྒྱུས་ཆེ་བའི་རྣམ་ཐར་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་དུ་མཛད་དོ། །གསུམ་པའང་མཐའ་ཆོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཀོད་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་རུང་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཕྱོགས་སྔའི་འདོད་པ་ཁེགས་པར་འདོད་ན་ནི་མུན་སྤྲུལ་འབའ་ཞིག་གོ །བཞི་པའང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་པའི་ལ་སྒྲ་ནི་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡུལ་མ་གཏོགས་པ་ཕྱག་བྱེད་པ་པོའ་གང་ཟག་དང་འབྲེལ་བའི་ ིགནས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ལྟར་ན་ལྷའི་བར་ཆད་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་ཕྱག་འཚལ་བ་ཞེས་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ལས། དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བར་ཆད་ཞི་བ་རུ་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་པའམ་བར་ཆད་ཞི་བ་ལ་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་པའི་ཚེ། དང་པོའ་རུ་ ིདང་ཕྱི་མའི་ལ་སྒྲ་དང་པོ་གཉིས་དགོས་ཆེད་ཡིན་མོད་ཀྱང༌། སྔ་མའི་ལ་དང་ཕྱི་མའི་ལ་ཐ་མ་གཉིས་ཀའང་ལས་སུ་བྱ་བ་ཉིད་ལས་མ་འདས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་ད་ལྟ་མཁན་པོ་ཡེ་རྣམ་སོགས་སུམ་རྟགས་ལ་ཡིག་འཇོག་དང་ཐོས་བསམ་བྱེད་པར་རློམ་པ་མང་པོས་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཟིན་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བར་སི་ཏུའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལབ་ལབ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་ཐོས་པས། དེ་དག་གི་ནོར་བ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཅུང་ཟད་སྤྲོས་པ་ཡིན་གྱི་དམ་པ་སྔ་མ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ཕུག་པའི་དགག་པ་བྱས་པ་ནི་མིན་ནོ། །འདིར་ཞིང་ལ་ཆུ་འདྲེན་པ་དཔེར་མཛད་པ་ལ་གནད་ཁྱད་པར་བ་འདི་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་ཞིང་ས་སྟོན་དགུན་སོགས་སུ་ས་བོན་གདབ་མི་ཆོག་པ་དང༌། ཆུ་དང་ལུད་ཀྱིས་བསྐྱང་དགོས་པ་དང༌། ཡུར་མ་ཡུར་བ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ཚེགས་དང་དམན་ལས་མང་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་

- 75 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དགོས་པ་ལའང་ལོ་གཅིག་ས་བོན་མ་བཏབ་ན་ཕངས་ཟེར་བ་ལ། མཆོག་གསུམ་གྱི་ཞིང་ས་དབྱར་དགུན་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་གདབ་ཆོག་པ་འདི་ལ་མདོ་ལས་དད་པའི་གཤོལ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་རྨེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཕངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱས་ནས། ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་རྟེན་པ་ཉིད་མན་ངག་གི་འཕྲུལ་འདེགས་དམ་པར་བཟུང་སྟེ་ཚོགས་གསོག་དང་སྒྲིབ་སྦྱོང་ལ་འབད་དགོས་པར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །
༈ ༼༡༢་བ་༦༽༼༡༩་༢༽༼༢༢་༡༤༽ཕྱིར་རོ། ། ༈ དེ་ཡང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་
བསྟན་ནས་ཐོག་མར་ཚིགས་བཅད་འདི་དག་བཀའ་སྩལ་པར་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ད་ལྟ་དམ་བཅའ་དང་ཚོགས་གླེང་སོགས་ཀྱི་ཚེ་བཤད་པ་དང་མཆོད་བརྗོད་ལ་འདི་ཤེས་བྱེད་དུ་འདྲེན་པ་ནི་རྣམ་ཐར་དེ་དང་བསྟུན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་སྐྱབས་འགྲོ་ཡིན་པས་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་ཀུན་ལ་རྒྱུ་ཁྱད་པར་བ་གཉིས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཤེས་པ་དང༌། སྐྱབས་འགྲོའ་བསླབ་བྱར་ཡང་བྱ་བ་ཀུན་ལ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ ིལས་གཞན་པའི་ཐབས་གཞན་སྤོང་བར་གསུངས་པ་ལ་སློབ་པ་སོགས་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས། ཞིབ་ཏུ་བཤེས་གཉེན་ཡང་དག་པ་ལས་ལམ་རིམ་ཞིབ་རྒྱས་སུ་མནོས་པ་དང༌། གཞུང་ཆེན་པོ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ལས་ཤེས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འབད་དགོས་སོ། །༼༡༣་ན་༣༽ ༼༡༩་༨༽༼༢༣་༡༽ཕྱིར་རོ། ། ༈ འདིས་ཀྱང་ཡུལ་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་གོའོ། །༼༡༣་བ་༡༽ ༼༢༠་༡༽༼༢༣་༡༤༽ལྟར་རོ། ། ༈ འདི་ལྟར་ན་རྒྱན་གྱི་རྒྱ་དཔེ་ནི། སྤྱིར་སྡེབ་སྦྱོར་ལ་བྲྀཏྟ་དང་ཛ་ཏི་གཉིས་དང༌། བྲྀཏྟ་ལ་མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་དང༌། མཉམ་པའི་བྲྀཏྟ་ལ་ཡང་ཕྱེད་མཉམ་པ་དང་ཀུན་མཉམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས་ཐ་མ་ཉིད་དུ་མངོན་ལ། རྩ་བ་བཞི་པ་ཞེས་པ་ཡང་སྡེབ་སྦྱོར་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་ཚན་དུ་བཅད་པ་དང༌། ཡི་གེ་རེ་རེ་བར་བཅད་པ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་རྐང་པ་རེ་རེ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་ཚན་དུ་

- 76 -

དགོས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་ཕྱག།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བཅད་པ་གཉིས་དང་རེ་རེ་བར་བཅད་པ་གཉིས་ཏེ་རྩ་བ་བཞི་དང༌། ཡི་གེ་སོ་སོར་བགྲང་ན་གསུམ་གཉིས་དྲུག་གི་སྟེང་དུ་རེ་རེ་བ་གཉིས་བསྣན་པས་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་བའི་དོན་ནོ། །འོ་ན་ཡི་གེ་བརྒྱད་པ་རྗེས་སུ་བསྔགས་པ་དེ་ལ་རཏྣཱ་ཀཱ་ར་ཤནྟི་པའི་ལུགས་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་ང་དྲུག་དང༌། ཡི་གེ་སུམ་ཚན་དུ་བཅད་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་ལ་བྷ་ཛ་སོགས་ལྕི་ཡང་སྤེལ་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་ཕྱེ་བའི་བརྒྱད་དང༌། ཡི་གེ་རེ་རེ་བ་ལ་ཡང་གལ་སོགས་ངལ་བསོ་མ་བསོ་དང་ལྕི་ཡང་གི་དབང་གིས་ཕྱེ་བའི་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིར་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ལས་སྡེབ་སྦྱོར་གཅིག་གིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཅིངས་པ་དུས་འཁོར་བསྡུས་བརྒྱུད་དང་འདུལ་བ་སུམ་བརྒྱ་པ་ལྟ་བུ་ཉུང་ཤས་ལས་མེད་པར་བཤད་པ་དང༌། རྒྱན་གྱི་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་སྐབས་དང་པོའ་རིགས་ཀྱི་རྩོད་ལན་དང༌། ིབརྒྱད་པའི་སྐུའི་གྲངས་ངེས་ཀྱི་སྐབས་སོགས་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་དམིགས་བསལ་མང་དུ་མ་བྱུང་བ་ལ་དཔག་ན། དེ་དག་གིས་རེས་མོས་སུ་སྤྲས་པ་ཡིན་གྱི་ཡོངས་རྫོགས་སྡེབ་སྦྱོར་གཅིག་གིས་སྤྲས་པ་མིན་པར་མངོན་ནོ། །འདིར་དཔྱད་བྱ་ཅུང་ཡོད་པ་འོག་༼༢༢་བ་༣༽ ༼༣༥་༦༽༼༤༠་༡༧༽ཏུ་བྱའོ། །༼༡༣་བ་༢༽༼༢༠་༢༽༼༢༣་༡༦༽ཞེ་ན།༽ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་༼ཤེས་རབ་༼༡༣་བ་༣༽༼༢༠་༥༽༼༢༣་༡༨༽ཆེད་དུའོ། ། ༈ འདིས་ནི་བྱ་བ་གང་ལ་ཡང་དགག་བྱ་ཡོད་མེད་དང༌། ཡོད་པ་ལ་ཡང་དགག་བྱ་དང་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་གང་ཆེ་བ་དང༌། དེ་ཡང་རང་གིས་ནུས་མི་ནུས་སོགས་ཐོག་མར་ལེགས་པར་བརྟག་ནས། ཅིས་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་སོགས་མིན་ཚེ་བསྟན་འགྲོའ་ིདོན་དུ་འགྱུར་ཕྱིན་ཆད་ལུས་སྲོག་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཇུག་དགོས་པར་བསྟན་ཏེ། སྡོམ་པ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བསླབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡང་འདི་ཡིན་པས་རང་ཅག་ཐེག་ཆེན་པར་ཁས་འཆེ་བ་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་གདམས་ངག་གོ །༼༡༣་བ་༦༽ ༼༢༠་༡༦༽༼༢༤་༡༡༽ཀ་ཤིས་༽དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ་༼ཀླན་ཀ་༼༡༤་ན་༢༽ ༼༢༠་༡༩༽༼༢༤་༡༥༽བྱས་པ་ཞེས་༽རྒྱན་ལ་རྗོད་བྱེད་ཚིག་བཞག་༼པའི་ཚིག་ཙམ་༼༡༤་ན་༢༽ ༼༢༠་༢༠༽༼༢༤་༡༦༽དགོངས་པ་༽མིན་ཏེ། དེའི་རྒྱན་ཞེས་པའི་དེ་སྒྲ་རྐང་པ་དང་པོ་ལ་སྙེགས་པས། སྡེ་

- 77 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སྣོད་མཐའ་དག་གི་རྒྱན་དུ་འདོད་པ་དེ་ནི། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །ཞེས་ཤེར་མདོ་ཁོ་ན་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བ་༼དང་འགལ་ལོ། ། ༈ འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། འདི་ཡི་ཕྱོགས་སྔ་གསེར་གླིང་པ་ཡིན་པས། དེའི་རྒྱན་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་པ་མ་མཐོང་ཞེས་པ་ནི་བསྙོན་འདིང་བ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་སྐད་བཤད་པ་དེ་ཡང་རྐང་པ་དེ་ཡི་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མ་མཐོང་ཞེས་པ་སྨད་པའི་དགག་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིག་པ་ངན་པ་མ་རིག་པ་ཞེས་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་བྱུང་པ་བཞིན་ནོ། །
༈ ༼༡༤་ན་༥༽༼༢༡་༩༽༼༢༥་༧༽ཡིན་ལ། ། ༈ འདི་ལ་ཁ་ཅིག དགོས་པ་གཉིས་
རྒྱུ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཐལ། སྐབས་འདིའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་འབྲེལ་བའི་གཞི་ལྡོག་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་དང་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱན་གྱི་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་དེས་མཐར་ཐུག་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་རྣམས་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་རང་ལྡོག་ལ་མིན་པས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། གཞི་ལྡོག་གསུམ་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཤགས་བསྟན་ཡིན་པར་ཐལ། འདི་ཉིད་ལས། དེ་ནི་ཤགས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། འདིར་ཤགས་ལ་བསྟན་ཅེས་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རང་ལྡོག་གམ་འབྲེལ་ཚུལ་ལ་བྱེད་ལ། དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་ཞེས་པ་གཞི་ལྡོག་གམ་འབྲེལ་རྒྱུའི་ཆོས་སོ་སོ་ལ་བྱེད་པས་ཆེས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་གསུམ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ནས་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་ཏེ། དེ་རེ་རེ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོའ་མཐའི་དཔྱོད་ལས། ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཤེས་བྱར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཐ་མ་བྲལ་འབྲས་ལ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཙམ་བརྟག་ནུས་མོད། གཙོ་བོ་ནི་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། བསྟན་བཅོས་དང་

- 78 -

དགོས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་ཕྱག།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དགོས་པའམ། ཞེས་གསུངས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲང་ངེས་དཀའ་འགྲེལ་དུ་ལྟོས་ཤིག །ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་གྲུབ་བོ། །འོ་ན། ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་མིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་མིན་ལ་རྩོད་ངག་གི་ཆོས་ཅན་མ་ཆད་ན། ནམ་མཁའ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་དགོས་པ་ལས་དེ་མི་རུང་ལ། ཆད་ན་སྒྲ་དེ་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་མི་རིགས་ཤིང༌། སྒྲ་མི་རྟག་ཡིན་མིན་རྩོད་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན་བཅད་ནས་སྒྲ་དེ་མི་རྟག་པར་འདོད་དགོས་པས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དུང་སྒྲ་ལྟ་བུ་ནི་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་གྱི། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཐ་དད་དུ་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ་ཞེས་པའི་ཐལ་ངག་ལ་འདོད་ལན་འདེབས་པ་ལ་རྩོད་གཞི་ཆད་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན། ཡིག་ཆ་གཞན་ཚོའི་གསུང་ཟིན་ལྟར་ན་འདོད་ལན་བྱ་དགོས་པའང་ཡོད་མོད་ཀྱང༌། རང་རེ་སྒོ་མང་བ་ལྟར་ན་མ་ཁྱབ་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ལུགས་འདིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོང་གཞིའི་སྒོ་ནས་མི་འཇོག་པ་དང༌། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་པོ་སོ་སོའ་སྟེང་ནས་གོ་ལུགས་ཁྱད་པར་རེ་ཡོད་པས་སོ། །འདི་དངོས་པོ་དྲུག་༼༢༦༢་ན་ ི༦༽༼༡༡༠༤་༩༽༼༦༦༩་༩༽གི་མཆན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དང་གཅིག་གི་གཞི་མཐུན་དུ་ཐལ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན། འདོད་པར་འོས་སོ། །འོ་ན། སྒྲ་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་དང་གཅིག་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་སྒྲའི་རང་ལྡོག་ལ་བྱེད་ཅིང༌། སྒྲ་དང་གཅིག་ཏུ་གཞི་མཐུན་ཞེས་པ་ནི་སྒྲ་ཡང་ཡིན་གཅིག་ཀྱང་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་པས་སོ། །འོ་ན་སྒྲ་དང་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་དུ་ཐལ། གོང་གི་ཁས་བླངས་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་འདོད་པ་ཉིད་དེ། དང་སྒྲའི་ནུས་པ་ལོ་ཆེན་ཐོན་མིའི་དགོངས་པ་ལྟར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། ཐ་དད་དང་གཅིག་ཆོས་

- 79 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཅན། འགལ་བར་ཐལ། ཐ་དད་གང་ཞིག །གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པས་སོ། །རྟགས་ཟུར་དང་པོ་ཁས་ཞེ་ན། འདོད་དོ། །འོ་ན། ཐ་དད་དང་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡིན་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐ་དད་ཅིང་ཡིན་པ་མེད་པ་ཞེས་པས་ཆོག་མི་ཤེས་པར་གཞི་མཐུན་མེད་པ་ཞེས་ནན་གྱིས་སྨོས་པ་ལ་ལེགས་པར་རྟོག་ཅིག །ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་དང་གཅིག་གི་གཞི་མཐུན་ལ་སྒྲ་དང་གཅིག་དགོས་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ལ་སྒྲ་དང་མི་རྟག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་ཁྱབ་སྟེ། དུང་སྒྲ་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྒྲས་དུང་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་གར་བརྗོད་པས་སྒྲ་དེ་རྗོད་བྱེད་དོན་མཐུན་ཡིན་ལ། དུང་སྒྲ་སྒྲ་དང་གཅིག་ཏུ་རྗོད་པ་ནི་དུང་སྒྲ་སྒྲའི་རང་ལྡོག་ཏུ་རྗོད་པས་དོན་མི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྒྲ་ནི་བརྗོད་འདོད་རྗེས་འབྲངས་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ལྟར་ཀུན་སློང་གི་དབང་གིས་མ་ངེས་ཀྱང༌། དམིགས་བསལ་ཁྱད་པར་བ་མེད་པའི་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ནི་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལྟར་གྱི་ཚིག་གི་ནུས་པ་དབང་བཙན་པར་བྱ་དགོས་པ་ལ་བསམས་ནས་འདི་ལྟར་བྱས་པ་སྟེ། འོག་༼༢༠༦་ན་༡༽༼༣༣༣་༢༠༽༼༣༧༧་༣༽གི་མཆན་དུ་རྒྱུ་མཚན་སྨྲ་བར་འདོད་དོ།།
༈ ༼༡༤་བ་༢༽༼༢༡་༡༦༽༼༢༥་༡༤༽བྱས་པ་ཡང་༽འགྲེལ་བ་རང་དུ་༼འོག་
ནས་༽ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་རིམ་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པའོ་ཞེས་༼འཆད་པས་༼༡༤་བ་༣༽ ༼༢༡་༡༨༽༼༢༥་༡༦༽ཐལ་བ༽འི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་རྩ་བ་རྐྱང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བའི་ཚིག་ནི་ཡུམ་གྱི་སྦས་དོན་འཆད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ན་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་༼དང༌། ༼༡༤་བ་༣༽༼༢༡་༡༩༽༼༢༥་༡༧༽མི་འགལ་༽བར་ཡང་མདོ་དང་རྒྱན་གཉིས་ཀའི་ཉིང་དགོས་ལ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཡོད་པ་མི་འགལ་བ་དེས་བདེ་བླག་ཏུ་གོ་༼བའི་ཕྱིར་རོ་༼༡༤་༥༽༼༢༢་༥༽༼༢༦་༤༽ཕྱིར་རོ། ། ༈ འདི་དག་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། དེ་ཡང་ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་འགྲེལ་བའི་ཚིག་གི་བརྗོད་བྱ་ནི་མངོན་

- 80 -

དགོས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་ཕྱག།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

རྟོགས་རྒྱན་དང་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོ། འགྲེལ་བར་རྩ་བའི་དོན་ལེགས་པར་བཀྲལ་བ་ནི་དེའི་དགོས་པ་ཙམ་མོ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱིས་རྩ་བ་ཡུམ་གསུམ་གྱི་རྒྱན་དུ་རྟོགས་པ་ནི་དེའི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་བའོ་ཞེས་རང་ལུགས་བཞག་ནས། གཞན་དག་ནི་རྩ་བའི་དོན་ལེགས་པར་བཀྲལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱིས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཡུམ་གྱི་སྦས་དོན་གསལ་བྱེད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་དགོས་པ་ཙམ་པོ་བ་དང༌། གདུལ་བྱ་དེས་རིམ་གྱིས་ཡུམ་གྱི་དོན་ལ་ཉམས་མྱོང་རྙེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་བར་ནི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་བ་ཞེས་རྟོག་སྟེ་ཞེས་གཞན་ལུགས་བཀོད་དེ། དེ་འགོག་པ་ལ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུང་དང་འགལ་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དང་པོ་ནི། ཤེར་འབྱུང་ཆོས་ཅན། འགྲེལ་བའི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་བ་ལ་ཡུམ་དོན་ལ་མྱོང་བ་རྙེད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་འཇོག་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དག་ནི་འགྲེལ་བ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡུམ་དོན་ལ་མྱོང་བ་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། འགྲེལ་བས་ནི་རྩ་བའི་ཚིག་དོན་ཉིད་འཆད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ན་ངེས་པར་རྩ་བ་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་བའི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་འཇོག་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ནི་འགྲེལ་བ་རང་ཉིད་ལས་དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་ཐད་དུ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་དང་ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་ནི་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་སྔ་མའི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །༈ དེ་དག་ལ་རྗེ་ཉིད་ནས་གཞན་ལུགས་བཀག་པ་དང་རང་ལུགས་བཞག་པ་
གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་སྔ་མ་ལ་ལན་དང༌། ཕྱི་མ་ལ་དགག་པ་མཛད་པའི་དང་པོ་ནི། ཆོས་བཤེས་ཆོས་ཅན། རྩ་བའི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་བ་ལ་ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་དང་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་རྣམས་འཇོག་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དག་ནི་རྩ་བ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡུམ་གྱི་སྦས་དོན་དེ་དག་ལ་མྱོང་བ་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྩ་བས་ནི་ཡུམ་གྱི་སྦས་དོན་ཉིད་འཆད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ན་ཡུམ་

- 81 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལ་བརྟེན་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཀ་ཁས་བླངས་སོ་ཞེས་པ་ནི་རིགས་པ་དང་འགལ་སྤོང་གི་ལན་ནོ། །ཡུམ་གྱི་མདོའ་ཉིང་དགོས་ལ་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ནས་སངས་ ིརྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་རྩ་བའི་ཉིང་དགོས་ལ་ཡང་དེ་དག་ཡོད་པར་སློབ་དཔོན་སེང་བཟང་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པ་དེས་ནི་འགྲེལ་བའི་ཉིང་དགོས་ཀྱང་མཚོན་ནུས་པས་ལུང་དེ་ནི་ཤེར་འབྱུང་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་གྱི་གནོད་བྱེད་མིན་པ་དང༌། མདོ་རྒྱན་གཉིས་ཀའི་ཉིང་དགོས་ལ་རྣམ་མཁྱེན་སོགས་ཡོད་པ་ལྟར་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀའི་ཉིང་དགོས་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ལུང་དང་འགལ་སྤོང་གི་ལན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་བར་རྩ་བའི་ཚིག་དོན་ལེགས་པར་བཀྲལ་བ་ནི་འགྲེལ་བ་ལེགས་པར་བརྩམས་པ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པར་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པས་སྒྲུབ་ནུས་ཤིང༌། སྐབས་འདིའི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་པོ་ཡང་འགྲེལ་བ་ལེགས་པར་བརྩམས་པའི་དགོས་སོགས་ཉིད་དུ་ཟད་པས། དོན་དུ་ན་འགྲེལ་བ་ལེགས་པར་བརྩམས་པ་འགྲེལ་བ་ལེགས་པར་བརྩམས་པའི་དགོས་པར་ཁས་བླངས་སོང་ལ། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་དགོས་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་བྱ་བྱེད་ལས་སོགས་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་སོགས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཁེགས་ནུས་ཤིང༌། དགོས་པ་ཙམ་པོ་བ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱིས་རྒྱན་ཡུམ་གྱི་གསལ་བྱེད་དུ་མ་རྟོགས་པ་ཚུན་ཆད་ན་མི་རྙེད་པས་དེ་ཉིད་དགོས་པ་ཙམ་པོ་བའི་གྲལ་ནས་ཕུད་དེ་ཁྱད་པར་བའི་གྲལ་གོང་དུ་འཇོག་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་བཤེས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྩ་འགྲེལ་ཉིང་དགོས་གཅིག་པ་མི་འགལ་ཏེ། དེས་འགྲེལ་བའི་ཉིང་དགོས་ལ་ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་འདོད་མི་འདོད་དཔྱད་ན་ཤེས་སླ་ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱན་ཡུམ་གསུམ་གྱི་གསལ་བྱེད་དུ་རྟོགས་པའི་ས་དང་པོའ་ཡེ་ཤེས་དེ་འགྲེལ་བའི་ཉིང་དགོས་ཡིན་ཡང་རྒྱན་གྱི་ཉིང་དགོས་མིན་པའི་ ིཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་གྱི་དགོས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱན་གྱི་ཉིང་དགོས་སུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡང་འགྲེལ་བའི་ཉིང་དགོས་མིན་ཏེ། འགྲེལ་བ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་མི་རྙེད་པས་སོ། །མདོར་ན་འགྲེལ་བའི་ཉིང་དགོས་ལ་ས་དེ་དང་དེ་ཡོད་མེད་ཅེས་པ་ས་དེ་དག་

- 82 -

མཁས་པ་བཞིས་ཕྱེ་ཚུལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་མིན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་འགྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱན་ཡུམ་གསུམ་གྱི་གསལ་བྱེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཐོས་བྱུང་གི་རྫས་རྒྱུན་ཕྱི་མར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡང་ཡོད་པས། ཆོས་བཤེས་ཀྱི་ལུགས་ལ་འགྲེལ་བའི་ཉིང་དགོས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བས་ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་འགྲེལ་བའི་དགོས་པ་ཙམ་པོ་བ་ལ་གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་བཞེད་དམ་མི་བཞེད་ཅེས་དཔྱད་ན་དོན་ཆེའོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྩ་འགྲེལ་ཉིང་དགོས་གཅིག་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཕ་རོལ་པོ་ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བཀོད་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འོ་ན། འགྲེལ་བས་བསྟན་པ་ལྟར་གཞན་གྱིས་རྒྱན་དུ་རྟོགས་པ་ནི་འགྲེལ་བ་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ཡང་དེས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བཀོད་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་དཔྱོད་ལྡན་ལ་ལས། ཚིག་གསལ་གྱི་དོན་ནི་ཉིང་དགོས་ལ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་བཞག་པ་དེ་འགྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འགྲེལ་བ་ཁོ་ནས་དེ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པས་མི་འཐད་ལ། རྩ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དགོས་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་དགོས་པས་འདིར་སྐབས་སུ་མ་བབས་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་རྐྱང་གི་སྔོན་འགྲོའ་སྐབས་ ིའདིར་རྩ་བའི་དགོས་པ་བཤད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བློ་ལྡན་ལ་སྐྱེ་མི་རིགས་པས། ཆོས་བཤེས་ལྟ་བུས་ཤེར་འབྱུང་ལྟ་བུའི་མཁས་པ་སྒོ་དྲུག་གི་ནང་ཚན་དུ་ཚུད་པ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་སྙམ་དུ་ཐུགས་དོགས་གནང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ལྟར་ན་འདི་ཉིད་ལས། རྩ་འགྲེལ་ཉིང་དགོས་གཅིག་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡང་དགོས་ནུས་མེད་པར་ཐལ་བས་སོ།།

མཁས་པ་བཞིས་ཕྱེ་ཚུལ།

༈ ༼༡༥་ན་༡༽༼༢༢་༡༠༽༼༢༦་༩༽བཤད་དོ། ། ༈ ཁ་ཅིག་གིས། མཁས་པ་བཞིས་
རྒྱན་ཡུམ་གསུམ་གྱི་གསལ་བྱེད་དུ་བཀྲལ་བར་ཐལ། འབྲེལ་སྒྲིག་ཚུལ་སྔ་མ་འཐད་པའི་

- 83 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྔོན་དགེ་སློང་ཞིག་གིས་མི་ཤེས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ་ཞེས་སྐྱོ་ཚིག་ཏུ་སྨྲས་པ་ཐོས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་བྱུང་བ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་རྒྱན་འགྲེལ་མཛད་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱང་དེ་མི་འདོད་ཚུལ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཤེས་སོ། །༼༡༥་ན་༢༽ ༼༢༢་༡༢༽༼༢༦་༡༢༽རྒྱན་གྱི་ཞེས་༽གསེར་གླིང་པ་༼འཆད་ཀྱང་༽འོག་ནས་ཚིག་༼༡༦་བ་༦༽ ༼༢༥་༡༤༽༼༢༩་༡༩༽གསལ་དང་བསྡུས་༼༡༩་བ་༡༽༼༢༩་༡༩༽༼༣༤་༡༥༽དོན་དྲངས་པ་ལྟར་༼སྐུ་མཆེད་༼༡༥་ན་༤༽༼༢༢་༡༨༽༼༢༦་༡༨༽གཅིག་པ༽ས་མདོའ་དོན་བཤད་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ ིཡང་བཤད་པར་གྱུར་པ་༼ལ་དགོངས་༽ནས་འགྲེལ་བ་འདིར་བསྟན་བཅོས་ཞེས་སྨོས་༼སོ། ། ༈ འདི་ནི་སྔོན་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་དཀའ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཝ་ར་ཎ་སིར་སོངས་ཤིག་དོན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོང་བར་དེར་དགེ་བསྙེན་ཞི་བའི་གོ་ཆས་པོ་ཊ་ལ་ནས་ཉི་ཁྲི་ལེ་བརྒྱད་མའི་གླེགས་བམ་སྤྱན་དྲངས་ནས་གསར་དུ་འོངས་པ་དང་འཛོམ་སྟེ་ངེས་པ་རྙེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་མཐུན་ཞིང༌། གོང་ ༼༦་བ་༦༽༼༩་༡༽༼༡༡་༨༽དུ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་སྦྱར་བའི་སྲོལ་འཕགས་པས་གཏོད་ཅེས་པའང་འདི་ལ་ཐུག་གོ །༼༡༥་ན་༦༽༼༢༣་༢༽༼༢༧་༣༽བརྟེན་ནས་སོ། ། ༈ འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། ཆགས་པ་ནི་ལྔ་པ་སྙིང་རྗེ་དང་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པ་ནི་དྲུག་པ་ལྷག་བསམ་ཟེར་བ་དང༌། ཡང་ལ་ལས། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་བ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་སྙིང་རྗེ་ལས་དམིགས་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་འཕགས་པར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཟེར་བ་གཉིས་ཀ་འོལ་ཚོད་ཙམ་ཡིན་ལ། དངོས་གནས་ལ་ནི་སྔ་ཕྱི་རིམ་པར་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བྱེད་པ་དང་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ཙམ་མོ། །འདིར་ཚིག་གསལ་ལས། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཡི་གེ་ཨ་ནི་རིང་པོ་ཡིན་པས་ལྷག་པར་སྟོན་པ་སྟེ། དེས་ན་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པའོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་དག་གིས་ནི་མཚམས་སྦྱོར་བ་མ་རྟོགས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་རིང་པོ་ཡིན་ན་མཚམས་སྦྱར་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ཨ་ནི་ཐུང་ངུ་སྟེ་དགག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དགག་ཚིག་ཨ་ཐུང་ངུ་བྱས་ནས། འགྲོ་བའི་ཆགས་ལ་ཆགས་མེད་མཛད། །ཅེས་

- 84 -

མཁས་པ་བཞིས་ཕྱེ་ཚུལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

གདོན་པ་ལ། ཉ་དཔོན་གྱིས་ཨཱ་རིང་པོ་མཚམས་སྦྱོར་བ་དུ་མ་ཡོད་པར་སྣང་བས་སློབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་འཁྲུལ་ལོ་ཞེས་བཀག་མོད། འོན་ཀྱང་མཁས་གྲུབ་རྗེས་དེ་ཉིད་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་སུ་མཛད་ལ། བུ་སྟོན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཛད་ནས་དོན་སྙིང་རྗེས་རང་དོན་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ལ་བཤད་པས་དཔྱད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་བཤེས་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་པཎ་ཆེན་གྱིས་སྒྲའི་གཞུང་ལུགས་ལ་འཇུག་ཙམ་ཉིད་ནས་སློབ་པའི་པཱ་ཎི་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ་ལས། ཨཀ་ནི་འདྲ་བ་ལ་རིང་པོའོ། །ཞེས་དང༌། ཀཱ་ལ་པ་ལས། མཚུངས་པ་འདྲ་བའི་ཡི་གེ་ལ་རིང་པོར་འགྱུར་སྟེ་ཕ་རོལ་ལའང་དབྱིའོ། །ཞེས་པ་མི་མཁྱེན་པའི་གནས་མེད་པས་ཀུན་ནམ་ལྷག་པའི་སྐད་དོད་ཉེར་བསྒྱུར་ཉི་ཤའི་ནང་གི་ཨཱང་ཞེས་པ་དེ་ནི་པཱ་ཏ་ཡིན་ལ། ཨ་ཨོ་ནི་པཱ་ཏ་དང་དབྱངས་གཅིག་པུ་བ་རྣམས་མཚམས་མི་སྦྱོར་བར་སྒྲ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལས་གྲགས་པས། དེ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་པ་འདྲའོ། །༼༡༥་བ་༦༽༼༢༤་༢༽༼༢༨་༥༽བྱས་ནས་ནིའོ། ། ༈ འདི་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་མཛད་པ་པོ་རང་ཉིད་ལས་དངོས་སུ་ཐོས་པའམ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་བཀའ་བབས་བྱམས་མགོན་ལས་ཡུམ་གྱི་སྦས་དོན་གྱི་མན་ངག་ཡོངས་རྫོགས་ཐོབ་པས་འདིར་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་བསྟན་པའི་ཆེད་དེ། དཔེར་ན་བཀའ་སྡུད་པ་པོ་བཞིན་ནོ། །༼༡༦་བ་༡༽༼༢༥་༡༽༼༢༩་༥༽ཕྱིར་རོ། ། ༈ ཁ་ཅིག་གིས། ཨ་བྷྱའི་བཤད་པ་འཐད་དེ། ཐོགས་མེད་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱའི་རྗེས་སུ་བྱོན་པ་གང་ཞིག །སྟོན་པ་འདས་རྗེས་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་མ་ལོན་གོང་དུ་བརྩམས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་མདོར་བསྡུས་ལྔ་པར་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལུང་དྲངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། རྟགས་ཟུར་སྔ་མ་ད་དུང་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཏེ། ལོ་ནི་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །ཞེས་པ་ཡང་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་རང་དུ་མེད་ལ། འདི་ཉིད་༼༡༥་ན་༦༽༼༢༣་༣༽༼༢༧་༤༽ཀྱིས་མཚོན་པའི་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་དྲངས་པ་ལས་ཀྱང་མ་བྱུང་ཞིང༌། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་དེར་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་མཛོད་དང་འགལ་སྤོང་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེའི་ལན་དུ་སྔ་མས། རྟགས་ཟུར་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་སོང་སྟེ། ལོ་ནི་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །ཞེས་པ་རྒྱ་ནག་ཝེན་ཚེག་གི་དགོངས་འགྲེལ་འགྲེལ་ཆེན་དུ་

- 85 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དྲངས་པ་ལས་བྱུང་ལ། རྗེའི་ཀུན་གཞི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་བཤད་པ་དེ་ཉིད་སོར་བཞག་ཏུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ད་ལྟའི་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེར་མ་བྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་མེད་པར་མ་ངེས་ཏེ། འོག་༼༩༡་བ་༥༽༼༡༤༦་༥༽༼༡༦༤་༡༠༽ནས་ལུང་གི་ཡི་གེ་ཉམས་ཚུལ་བྱུང་བ་དང༌། སྔོན་འདུལ་འཛིན་ཞིང་མོ་བ་བྱང་སེང་གིས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་དཔེ་མང་པོ་བསགས་ཏེ་ཆད་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་བསབས་པ་དང༌། རྔོག་ལོ་ཆེན་པོས་འགྱུར་རྙིང་གི་ཡུམ་འབུམ་བལ་པོ་ཕམ་མཐིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཔེ་ལ་གཏུགས་ནས་ཤེར་སྒྲོན་སྣང་གསལ་ཟླ་སྟོན་ཏེ་ཏིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་མིང་གསར་དུ་བཅུག་པ་དང༌། ཁ་སྦྱོར་རྒྱུད་འབྲོག་མིའི་འགྱུར་ལ་ཆད་པ་རྣམས་བུ་སྟོན་གྱིས་བསབས་པ་དང༌། སུ་མ་ཏི་ཀིརྟིའི་ཕྱག་དཔེ་བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ལ་ཡང་རྩ་སྔགས་ཀྱི་བཏུ་བ་ཡོད་མེད་གཉིས་བྱུང་བར་མངོན་པ་དང༌། རྒྱ་འགྲེལ་སོ་སོ་ལ་ཡང་རང་རང་གི་རྩ་བའི་ཚིག་མང་ཉུང་གི་ཁྱད་པར་ཕྲན་ཚེགས་ཡོད་པ་མང་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ འདི་ཉིད་ལས་འོག་༼༡༩་ན་༤༽༼༢༩་༡༢༽༼༣༤་༨༽ཏུ་ད་ལྟའི་ཉི་ཁྲི་རྣམ་
འགྲེལ་འདི་འཕགས་པའི་སློབ་མ་བཙུན་པ་གྲོལ་སྡེའི་མིན་པར་མཐའ་ཅིག་ཏུ་ཐག་མ་བཅད་པ་ཡང་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དྲི་མེད་འོད་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་མཛོད་ཅེས་བྱུང་བ་ལ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛོད་རྩ་བ་དང་དེའི་བཤད་བྱ་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་ལྟ་བུ་འཇོག་པའི་སྲོལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དེ་ཉིད་སྣང་བར་ཕྱི་མ་རང་ལུགས་སུ་མཛད་པ་ལྟ་བུར་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང༌། མཛོད་རྩ་གཅིག་པུ་དང་འགལ་བ་སྤོང་བས་མཐའ་མི་ཆོད་དེ། མདོ་སྡེ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དང་སའི་དངོས་གཞིར་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བྱུང་བ་ལས་རགས་རིམ་དེ་ཉིད་སྣང་བར་གསལ་ལ། ཕྱི་མ་ཟུར་ཙམ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་གྲུབ་མཐའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གསལ་བས་སོ་ཞེ་ན་ཡང་འོལ་སྤྱི་ཙམ་དུ་རུང་མོད། འོན་ཀྱང་རྗེ་ནོར་བཟང་ཞབས་ཀྱིས་དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན་དུ། འགྲེལ་ཆེན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་མཛོད་མཐོང་ནས་ཞེས་མ་འོངས་ལུང་སྟོན་ལྟ་བུར་འདུག་པས་རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོའ་མ་འོངས་པ་ན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛོད་བརྩམ་པ་དང་དེ་ཉིད་རྒྱ་བོད་ ི

- 86 -

མཁས་པ་བཞིས་ཕྱེ་ཚུལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

གཉིས་ཀར་ཤིན་ཏུ་དར་བར་འགྱུར་བར་མངོན་མཁྱེན་གྱིས་གཟིགས་ཏེ། དེ་དུས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་མཛོད་རྩ་དང་དམིགས་ཀྱིས་འགལ་སྤོང་མཛད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སམ་སྙམ་སྟེ། སྤྱིར་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ལུང་འདྲེན་མཛད་པ་སོགས་མི་གནང་ཡང་རིགས་ལྡན་གྱིས་འགྲེལ་ཆེན་མཛད་དུས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཉེ་བ་ནི་ལས་སྣང་དག་པའི་འཁོར་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་རིགས་བཞིའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་སྦས་རྒྱུད་དུ་བསྩལ་ནས་བཤད་རྒྱུད་ལ་རག་ལས་པར་མཛད་ཀྱང་གངས་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་དག་པ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དུས་འཁོར་བཤད་རྒྱུད་ལ་རག་མ་ལས་པར་གསལ་རྒྱུད་དུ་བསྩལ་པ་དང་། མདོ་རྒྱུད་གཞན་དུ་དེ་དུས་ཀྱི་མཐོང་བ་བསྡུས་པ་དང་སྡུད་པ་པོའ་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཚིག་བཅུག་པ་སོགས་མ་ ིགཏོགས་དུས་ཕྱིས་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་གཞན་གྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་བསྡུས་པ་མི་སྣང་ཡང་དུས་འཁོར་རྒྱུད་ཕྱི་མར་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པའི་ལུང་དྲངས་པ་བཞིན་ནོ། །
༈ ༼༡༦་བ་༢༽༼༢༥་༣༽༼༢༩་༨༽བརྟག་དགོས༽ཏེ། གོང་༼༡༥་ན་༤༽༼༢༢་
༡༧༽ ༼༢༦་༡༧༽དུ་ཚིག་གསལ་གྱི་ལུང་དྲངས་པ་ལས་རྣམས་ཞེས་མང་ཚིག་བྱུང་བ་ལྟར་ཡུམ་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་བར་གྲགས་པས་༼སོ། ། ༼༡༧་ན་༥༽༼༢༦་་༦༽༼༣༠་༡༢༽སུན་ཕྱུང་བའོ། །ཞེས་༽ སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་བའི་གསུང་ཟིན་ལ་ཟུར་ཟ་བྱས་པ་༼དང་༽ཡང་དེ་ཉིད་དུ། དབྱིག་གཉེན་དང་ཕྱོགས་གླང་གི་རྗེས་འབྲང་དུ་རློམ་པའི་༼རྟོག་གེ་༼༡༧་ན་༥༽༼༢༦་༨༽༼༣༠་༡༤༽བཤད་ཅིང༌།༽ རྟོག་གེ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་༼དེ་ཡང་༼༡༧་ན་༥༽༼༢༦་༩༽༼༣༠་༡༥༽འཇུག་པ་ལས་༽ གཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང༌། །ཞེས་པ་ནས། སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་༼སུན་ཕྱུང་ངོ༌། །དེར་ཡང་༽དབྱིག་གཉེན་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་༼དོན་དམ་པར་༼༡༧་ན་༦༽༼༢༦་་༡༡༽༼༣༠་༡༨༽འགྱུར་རོ། །༽དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་དབྱིག་

- 87 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

གཉེན་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་སྒྲས་ཟིན་ཚོད་ཀྱི་དང་བའི་དོན་ཙམ་པོ་༼དེ་རྣམས་ལ་ ༼༡༧་བ་༢༽༼༢༦་་༡༦༽༼༣༡་༤༽དེ་ལས་ནི་༽དབྱིག་གཉེན་དང་ཕྱོགས་གླང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ལ་ལས་དེ་དག་གི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དྲང་དོན་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་དཔོན་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་སེམས་ཙམ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བཀྲལ་བ་ལ་ཟུར་ཟ་བ་ཙམ་མིན་གྱི། དབྱིག་གཉེན་དང་༼ཕྱོགས་གླང་༽རང་རང་༼གིས་ཀྱང་༼༡༧་བ་༢༽༼༢༦་་༡༦༽༼༣༡་༥༽མ་བཤད་༽པ་སྟེ་མ་རྟོགས་༼པར་འདོད་༽པ་སྟེ་བཤད་༼པའི་ཕྱིར་རོ། །༽ གཞན་ཁྱེད་ཀྱི་བཤད་པ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་ལ་ཡང་སེམས་ཙམ་གྱི་ཚུལ་བྱུང་བས་འཇུག་འགྲེལ་དུ་སྟོང་ཉིད་དོར་བར་གསུངས་པ་དེའི་ཁྲོད་དུ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཆུད་པར་ཐལ་བ་དང༌། དགག་ཡུལ་རྟོག་གེ་པ་དེ་དག་གི་ནོར་འཁྲུལ་ལ་མི་སྨད་པར་དེ་དག་ལས་གཞན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྗེས་འཛིན་གྱི་ཐབས་མཁས་ལ་སྨད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །༼དེས་ན་༼༡༧་བ་༤༽༼༢༧་༣༽༼༣༡་༡༡༽དབུ་མ་རྒྱན་༽ཏེ་དེ་ལྟ་སེམས་ཙམ་རྒྱན་དུ་གྲགས་པ་༼རྩ་འགྲེལ་༽ལས། བྱམས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང༌། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱང་ནི་བཞེད་པ་ཡི། །ཚད་མའི་ལུང་དང་ལྡན་པ་ཡི། །བདེན་པ་གཉིས་འདིར་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་དང༌། དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བར། གསུངས་པ་སྨོས་པ་ནི་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཞེད་པ་སྨོས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཁ་ཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡིས་ཕལ་ཆེར་རང་བཞིན་གཉིས་བསྟན་པར་གྲགས་སོ། །ཞེས་དང༌། ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་དེ་དག་གི་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་གསུམ་དུ་སྨྲ་བ་ནི་དབུ་མ་པའོ། །ཡང་རེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་རྫུན་པར་སྨྲ་བ་ནི་དབུ་མ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། ཡང་གང་ཞིག་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང༌། དེ་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་རྫུན་པར་འདྲ་བ་ཉིད་དང༌། གནས་པར་འདྲ་བར་སྨྲ་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སློབ་མ་མིན་ནོ། །ཞེས་ལེགས་ལྡན་ཟླ་གྲགས་སོགས་ཀྱིས་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བཞེད་པ་ལ་ཟུར་ཟ་མཛད་པ་ལྟ་བུ་༼དང༌། ༼༡༧་བ་༥༽༼༢༧་༤༽༼༣༡་༡༣༽མན་ངག་༽ལས། འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གསལ་

- 88 -

མཁས་པ་བཞིས་ཕྱེ་ཚུལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མེད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལ་སྐྱེ་བ་ཅི་ཡང་མེད། །འགག་པར་འགྱུར་བའང་ཅི་ཡང་མེད། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དག །ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ནའོ། །འབྱུང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་བཤད་པ། །རྣམ་པར་ཤེས་པར་ཡང་དག་འདུ། །དེ་ཤེས་པས་ནི་འབྲལ་འགྱུར་ན། །ལོག་པར་རྣམ་བརྟགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ནཱ་གཱ་རྫུ་ནའི་ཡིན་པར་བྱས་ཏེ་དྲངས་པའི་མཇུག་ཏུ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་རྣམས་དང་དབུ་མ་བ་གྲུབ་མཐའ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་༼ལྟ་བུ་ཡིན་པས་༽རྒྱས་པར་དེ་དག་ཏུ་ལྟོས་ཤིག ། ༈ ཤནྟི་པས་དེ་གཉིས་ཀ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་དུ་འཁྲུལ་བ་ཡང་ཞི་འཚོས་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དུ་རྒྱུན་གཅིག་ཏུ་དྲངས་པ་ལ་བསམས་པར་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་གསུངས་ལ། དང་པོ་ལང་གཤེགས་དང་གཉིས་པ་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་ཡིན་པར་ཀཱ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་དཀའ་འགྲེལ་དུ་གསུངས་སོ། །དེར་མཛད་པ་པོ་སོ་སོའ་ལུང་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་དྲངས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བདེན་གྲུབ་ལ་སྐྱེ་འགག་མི་རུང་ ིབའི་ཤེས་བྱེད་དུ། འདིར་གསུངས་པ། ཡོད་ན་དངོས་པོ་རྟག་གྱུར་ལ། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་དྲངས་པ་དང༌། འོག་ཏུ། དེའི་ཕྱིར་ལོག་པར་བསྟན་པ་ཡི། །གྲུབ་མཐར་འཆོལ་བའི་བློ་ཅན་ལ། །དེ་ལུགས་རྗེས་འཇུག་བློ་ལྡན་རྣམས། །སྙིང་རྗེ་ཉིད་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་བུད་ཤིང་བསྣན་ན་མེ་ལྕེ་ལྷག་པར་འབར་བ་དཔེར་བྱས་ཏེ་ལྟ་ངན་ལ་ཞེན་ནས་ལོག་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དག་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་རིགས་པ་དང༌། ལྟ་ངན་ལ་ཞེན་པ་ཡང་ཆོས་སྤོང་བ་དང་ཆོས་སྐུའི་ས་བོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མོས་པ་ལ་གནོད་པས་དེ་ལས་སྡིག་པ་ཆེ་བ་མེད་པར་བཤད་ནས། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ཡང་གསུངས་པ། ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེར་རབ་ཟབ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་བཞི་དྲངས་པའི་དང་པོ་དག་དང༌། ཐ་མ་གཉིས་གསུམ་རྣམས་རིམ་བཞིན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཡིན་པར་པདྨའི་ངང་ཚུལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ་བཤད་པས་སོ། །མན་ངག་རྗེས་འབྲང་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་རང་གིས་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པའི་ལུང་རྩོམ་པ་པོའ་ལུགས་དང་འགལ་བར་སྨྲ་མཁན་མང་བས་གོང་༼༡༧་ན་ ི༣༽༼༢༦་༡༽༼༣༠་༧༽གི་དེ་མ་ངེས་ལ། རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་མ་ཞེན་པར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་

- 89 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མཚོ་འཛིན་མི་ནུས་ཀྱི། དོགས་དཔྱོད་ནི་ལྔ་༼༡༧༦་ན་༦༽༼༩༥༩་༡༦༽༼༥༠༦་༤༽པའི་མཆན་དུ་འཆད་དོ། །ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད་ཅིང༌། དེའི་འགྲེལ་བཤད་སློབ་དཔོན་ཀཱ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་མཛད་ཟེར་བ་ནི་རྫུན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཟིན་བྲིས་ལས། དཀའ་འགྲེལ་འདི་ཀཱ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་ཡིན་པར་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ཡང་བཞེད་པས། ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་ཚིག་གསལ་དུ་ཀཱ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་ཡིན་པར་བྱས་ཏེ་ལུང་དྲངས་པ་འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་གོང་༼༡༣་བ་༦༽༼༢༠་༡༥༽༼༢༤་༡༡༽དུ་སོར་བཞག་གནང་བས་སོ། །གཞན་སྡེས་བཏགས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་རང་རྒྱུད་མི་རུང་བར་བཤད་པ་དབུ་མ་སྣང་བ་དང་འགལ་བར་སྣང་བས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཟིན་བྲིས་ལས། འདི་ནི་སློབ་དཔོན་ཐུགས་མ་རྫོགས་པའི་སྐབས་ཤིག་ཏུ་མཛད་དམ་བརྟག་གོ །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡང་ལ་ལས། དབུ་མ་རྒྱན་ནི་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པས་དེའི་ནང་གི་ཚིག་ལྷུག་ལ་འགྲེལ་བའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཟིན་བྲིས་ལས་གསུངས་པས་རང་འགྲེལ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཟིན་བྲིས་ཀྱི་དོན་ནི་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་བ་གཉིས་སོ་སོར་མ་བརྩམས་པར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤེལ་མར་བརྩམས་ནས་གླེགས་བམ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་གཞན་དུ་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ཞེས་མང་དུ་བྱུང་བ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཞེས་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་བཤད་པ་ལྟར་ཏེ། རྩ་འགྲེལ་ཞེས་པ་ཡང་བཤད་བྱ་འཆད་བྱེད་དུ་གནས་པས་ཆོག་གི་དུས་སྔ་ཕྱིར་བྱུང་བ་དང་གླེགས་བམ་སོ་སོར་གནས་མི་དགོས་པས་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་གཞུང་ཚིག་དང་རང་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཚིག་གི་ཡིན་པ་ཁས་ལེན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པས་གུ་དོག་མི་དགོས་སོ། །
༈ གོང་༼༡༥་བ་༢༽༼༢༣་༨༽༼༢༧་༩༽དུ་ཐོགས་མེད་ས་གསུམ་པར་བཤད་ཅེས་
པ་ཡང་ཤནྟི་པའི་སེམས་ཙམ་རྒྱན་འགྲེལ་ཡིན་གྱི་འདི་མིན་ནོ། །ཡང་དམ་པ་ལ་ལས། རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་དབུ་མར་གནས་པ་ལ་ཟླ་གྲགས་སོགས་

- 90 -

མཁས་པ་བཞིས་ཕྱེ་ཚུལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་སུ་བཤད་ཅེས་སུན་ཕྱུང་ངོ་ཞེས་བཤད། ཅེས་དང༌། ཡང་དེ་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོང་སོགས་ཀྱང་དབུ་མ་པར་སྟོན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དུ་ཕྱོགས་གླང་ཆོས་སྐྱོང་སོགས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདོར་བ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་ནོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་མོད། དེ་ནི་འཐད་པ་མིན་ཏེ། རྟོག་གེ་བ་དེ་དག་གི་འདོད་པ་ཟླ་བས་བཀག་པར་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་རང་དུ་གསལ་བས། དེ་ལྟ་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཀག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལ་ལས་སེང་བཟང་འཇོག་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འདིས་ཤེས་སོ། །དེས་ན་གོང་དུ་སྨྲས་པ་ཉིད་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་རང་དང་མཐུན་པ་དང་འཇུག་པར་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་བཀག་པ་དང་ཡང་འབྱོར་རོ། །གཞན་ཡང༌། འཇུག་པ་ལས། འདི་ནི་གསན་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་གནས་བརྟན་དབྱིག་གཉེན་དང༌། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་དང༌། ཆོས་སྐྱོང་སོགས་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོ་བྱོན་ཟིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཡི་གེ་ཙམ་ཐོས་པས་འཇིགས་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཡོངས་སུ་སྤངས་སམ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་དུ་སྨྲའོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་འདྲེན་དོན་མེད་ལ། འདོད་པ་དང་དོར་བ་གཉིས་སྐད་དོད་མི་འདྲ་བས་རྒྱ་གར་མཁས་པས་དེ་ལ་ནོར་ས་མེད་ཅིང༌། བོད་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་དྲངས་མ་ཐག་པ་ལྟར་སྤངས་ཞེས་བྱུང་ལ། སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་དོར་གཉིས་ནོར་ནས་བརྗེ་བ་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དམ་པ་དེས་འདི་ལ་ནོར་བའི་དབང་གིས་འོན་ཀྱང་ཞི་བ་འབྱུང་གནས་ཞེས་སོགས་ལ་ཡང་ནོར་ཏེ། དཔེར་ན་ཚེས་གཅིག་ནས་ཐོག་ཏུ་མ་ཁེལ་ན་བཅོ་ལྔའི་བར་ལྟར་རོ། །འདིར་ཡི་གེ་མང་པས་འཇིགས་པ་དང་འདིས་ཕྱོགས་མཐོང་ནུས་པས་མ་སྤྲོས་ལ། ཞིབ་ཏུ་ཤེས་འདོད་ཅན་གྱིས་ཆ་ཧར་དགེ་བཤེས་ཀྱི་གསུང་གི་གསེར་ཕྲེང་གི་དབུ་འགའ་ཞིག་གི་ས་བཅད་ཅེས་པ་དེ་དང་མན་ངག་རྗེས་འབྲངས་གཉིས་གཏུགས་ནས་ལྟོས་ཤིག །

- 91 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

༈ ༼༡༧་བ་༦༽༼༢༧་༧༽༼༣༡་༡༦༽འགྱུར་རོ། ། ༈ ཁ་ཅིག ཡུམ་གསུམ་གནོད་
འཇོམས་དང་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་གཉིས་སེམས་ཙམ་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་སྟེ། དང་པོ་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་དང༌། གཉིས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཟེར། དེ་རེ་རེ་ནས་མི་འཐད་དེ། འོག་༼༤༦་བ་༤༽ ༼༧༤་༡༢༽༼༨༤་༨༽ནས་དྲངས་པ་ལྟར་གནོད་འཇོམས་བམ་པོ་ཉེར་གཅིག་པར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པར་ཉོན་མོངས་སྤོང་བར་བཤད་པ་དེ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀུན་བཏུས་སུ་རིགས་ངེས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྤོང་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས་རྩོམ་པ་པོ་དབྱིག་གཉེན་དང་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞིང༌། སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་འོག་༼༡༢༤་ན་༤༽༼༡༩༩་༥༽༼༢༢༤་༢༽ ཏུ་གསུངས་ལ། ཡང་འོག་༼༢༦༠་བ་༡༽༼༤༢༥་༡༨༽༼༤༧༨་༤༽ཏུ་དྲངས་པ་ལས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་སྨྲ་བར་གསལ་ཞིང༌། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུ་ཀུན་བཏུས་བྱམས་ཆོས་སུ་བྱས་སོ། །མན་ངག་རྗེས་འབྲངས་ལས་ཀྱང༌། བྱམས་པའི་དབུས་མཐའ་དང༌། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་དང༌། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །དེ་ལས་གཞན་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་བརྙན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རེ་ཞིག་རང་གི་བརྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མཐའ་གཞན་རྣམས་བསླུ་བའི་དོན་དུ་བྱམས་པའི་བཞེད་པ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲགས་ནས་བརྗོད་པ་སྣང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ལང་གཤེགས་དང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུང་དྲངས་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་འདོད་པ་གཟུགས་བརྙན་དུ་བཤད་པ་དང༌། རྒྱུད་བླ་དང་ཀླུའི་ལུང་དྲངས་ཏེ་བདེན་གྲུབ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་སོགས་བསྙོན་དུ་མེད་པ་དུ་མས་གང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ ༼༡༨་ན་༤༽༼༢༧་༡༨༽༼༣༢་༡༠༽བྱས་པ་༽དེ་ཡང་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གདུལ་
བྱའི་དབང་དུ་མཛད་དེ་༼རྣམ་རིག་༼༡༨་ན་༤༽༼༢༧་༡༩༽༼༣༢་༡༠༽ཕྱིར་རམ་༽སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཀས་རྒྱན་དང་མ་སྦྱར་བར་མདོ་ཉི་ཚེ་བཀྲལ་བས་༼སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་བརྗོད་ཅིང་༽དབྱིག་གཉེན་གྱིས་༼རྣམ་རིག་༼༡༨་བ་༤༽༼༢༨་༡༥༽༼༣༣་༩༽འཆད་པ་

- 92 -

མཁས་པ་བཞིས་ཕྱེ་ཚུལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ནི་༽གཉིས་ཀ་ཡང་༼སྐབས་དང་ ༼༡༨་བ་༤༽༼༢༨་༡༦༽༼༣༣་༩༽བཤད་པའོ། ། ༈ ཅི་ཞེ་ན། ཡུམ་གྱི་མདོ་འབའ་ཞིག་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། མཁས་པ་བཞི་ཀས་མདོ་སྡེ་མཐའ་དག་སྟོན་པ་ལས་དངོས་སུ་མ་ཐོས་པར་མཚུངས་པ་དང༌། ཡིག་ཆར། བསྡུ་བ་ལྟར་ན་དེ་དུས་ནས་མ་ཚང་བར་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། འབུམ་ཕྲག་བརྒྱ་པ་དང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལྷ་དང་དྲི་ཟའི་ཡུལ་ནས་འདིར་མ་བྱོན་པའི་གཏམ་བརྒྱུད་ཡོད་པ་དང༌། འོག་༼༣༩་ན་༡༽༼༦༡་༡༥༽༼༧༠་༣༽ཏུ་སློབ་སྤྲིང་དྲངས་པས་ཀྱང་ཤེས་པས་སོ། །རྟགས་ཟུར་གསུམ་པའི་ཞིབ་ཆ་འོག་༼༣༨་བ་༡༽༼༦༠་༢༠༽༼༦༩་༦༽གི་མཆན་དུ་འཆད་དོ། །བསྟན་བཅོས་རྒྱན་ལ་བྱེད་པས་ཀྱང་སྐྱོན་མི་སྤོང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བཤད་པ་སྔ་མའི་བརྟག་པ་ཐ་མ་དང་བཤད་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀ་དང་ནང་འགལ་དུ་ཐལ་བ་དང༌། བརྟག་པ་སྔ་མ་ཡང་ཐོགས་མེད་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་ཀར་མཚུངས་པས་སོ། །༼༡༨་བ་༥༽༼༢༨་༡༨༽༼༣༣་༡༡༽བསྟན་བཅོས་ཀྱི་༽ བཤད་བྱའི་མདོ་༼ཚིག་༽གོང་༼༡༥་ན་༤༽༼༢༢་༡༨༽༼༢༦་༡༨༽གི་ཐད་ཀྱི་ཟུར་མཆན་ལྟར་ཉི་ཁྲི་ལེའུ་བརྒྱད་པའི་མདོར་ཡོད་པ་༼མ་རྙེད་པར་མདོ་ལེ་མང་༽སྟེ་ད་ལྟའི་ཉི་ཁྲི་ལེའུ་བདུན་ཅུ་རྩ་དྲུག་མ་༼རང་དང་༼༡༩་ན་༡༽༼༢༩་༢༽༼༣༣་༡༦༽འཆད་དོ། ། ༈ ཉི་ཁྲི་ལེའུ་བརྒྱད་མའི་ལོ་རྒྱུས་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཤེས་དགོས་ལ། དེར་བཤད་ཚད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་མི་རུང་ཅི་རིགས་ཡོད་ཀྱང༌། འདི་ཉིད་དང་བསྟུན་ན་དེ་ཡི་སྔོན་ནས་ཀྱང་ཉི་ཁྲི་ལ་ལེའུ་མང་ཉུང་གཉིས་ཡོད་ཚུལ་བོད་དུ་གྲགས་པར་གསལ་ལ། འོག་༼༡༠༥་བ་༥༽༼༡༦༨་༡༦༽༼༡༨༩་༡༢༽ཏུ་སེང་བཟང་གིས་ཉི་ཁྲི་དག་པ་དང་གཏུགས་ཚུལ་བྱུང་བ་དང་ཡང་འབྱོར་རོ། །དེས་ན་ཉ་ཊཱིཀ་ཏུ་རྒྱན་དང་སྦྱོར་བའི་ཆེད་སེང་བཟང་གིས་མདོ་ཚིག་མང་པོ་བརྩམས་པར་པཎྚི་ཏ་ཞི་བ་འབྱུང་གནས་དང་ཇོ་ནང་དོལ་བོ་པས་གསུང་ཞེས་པའང་ཉི་ཁྲི་ལེ་མང་ཙམ་ལས་མ་མཐོང་བའི་རྟགས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མ་མཐོང་ཕྱིར་ན་མེད་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ནི་མ་ངེས་པ་ཉིད་དོ། །སེང་བཟང་གི་བསྡུས་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་ཉི་ཁྲི་ལེ་བརྒྱད་མ་ཞེས་པ་ཡང་སྦྱར་གཞི་མདོའ་མིང་སྦྱོར་བྱེད་འགྲེལ་བ་ལ་བཏགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མདོ་རྩའི་མིང་ལ་འདུལ་བའི་ ི

- 93 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མདོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །
༈ ༼༡༩་ན་༦༽༼༢༩་༡༦༽༼༣༤་༡༢༽བཀོད་ཅེ་ན།༽འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། ལོ་ཙྪ་བ་
ཆེན་པོའ་འཇམ་པོའི་བཤད་པ། འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་བཤད་པ། བསྡུས་ ིདོན་གྱི་རྩུབ་པའི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་༼༡༥་ན་༡༽༼༢༢་༩༽༼༢༦་༩༽རང་ལུགས་སུ་མཛད་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་དྲིས་ལན་ལ་སྦྱར་བ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་དགོས་པ་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་༼༡༥་ན་༡༽༼༢༢་༨༽༼༢༦་༩༠༽དུ་རྣམ་གྲངས་སུ་བཀོད་ནས་བཏང་སྙོམས་སུ་མཛད་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ནི།༼རང་ཉིད་༼༡༩་བ་༡༽༼༢༩་༡༨༽ ༼༣༤་༡༥༽ཚིག་གསལ་དུའོ། །༽གསུམ་པ་༼ཤེར་འབྱུང་ནི།༼༡༩་བ་༤༽༼༣༠་༨༽༼༣༥་༥༽ འཆད་དོ། ། ༈ དེ་དག་ལས་ཐ་མ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་འདྲ་སྟེ། གོང་༼༡༨་ན་༤༽༼༢༧་༡༨༽ ༼༣༢་༡༠༽གི་དཀྱུས་མཆན་སྦྲགས་མ་ལྟར། དེ་བྱས་བྱས་པ་མིན་མཐོང་ནས། །ཞེས་པས་སྐུ་མཆེད་ཟུང་ལ་ཟུར་ཟ་བ་གང་ཞིག ཐ་མའི་རྐང་པ་གསུམ་པས་བཙུན་པ་ལ་ཟུར་ཟ་བའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་བསྡུས་དོན་ལྟར་ན་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་ཀུན་ལ་ཟུར་ཟ་བས་སོ། །ལ་ལས། གསུམ་པ་རང་ལུགས་སུ་མཛད་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དང་པོ་རང་ལུགས་སུ་མཛད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང༌། འདི་དག་གིས་སློབ་དཔོན་སྔ་མའི་མན་ངག་དང་ལྡན་ཚུལ་བསྟན་པར་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀ་གསུངས་པས་དེ་ལ་ཟུར་ཟ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཟུར་ཟ་དགོས་པར་ཐལ་བས་སོ་ཞེ་ན། གང་གི་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ཡི་བཤད་པ་ལ་ལ་འགོག་པ་ཡང་ཇི་སྙེད་ཅིག་སྣང་བ་དང༌། དེ་ཡི་ཞལ་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་བཞིན་དུ་དེ་ཉིད་འགོག་པ་ཡང་དབང་ཕྱུག་སྡེ་དང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་བྱུང་བ་སོགས་དུ་མས་གྲུབ་པས་རྟགས་ཟུར་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཤིང༌། ཐོགས་མེད་ལ་ཟུར་ཟ་བ་ཡང་དེ་ཉིད་རྣམ་ངེས་ཁོ་ན་ལ་ཡིན་གྱི་རྒྱུད་བླའི་འགྲེལ་བ་སོགས་ལ་མིན་པས་ཕྱི་མ་ཡང་ཕྱོགས་སྔ་ངོས་མ་ཟིན་པར་ཟད་དོ། །

- 94 -

རྩོམ་པའི་རྒྱུ་བརྗོད་པ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

རྩོམ་པའི་རྒྱུ་བརྗོད་པ།
༈ ༼༢༠་བ་༡༽༼༣༡་༡༡༽༼༣༦་༡༣༽མིན་ནོ། ། ༈ འདི་ནི་འགྲེལ་པ་བརྩམས་
པས་རང་བློ་ལེགས་བཤད་ལ་གོམས་པ་དང༌། གཞན་གྱིས་རྒྱན་ཡུམ་གྱི་གསལ་བྱེད་དུ་གོ་བ་སོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལ་མ་སྦྱར་བར་རྒྱལ་བ་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བ་དང༌། ཡུམ་དོན་མ་རྙེད་པ་དག་གིས་རྙེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཉན་པས་འཇུག་པ་དང་བཤད་པས་དབྱེ་བ་ལ་མ་སྦྱར་བར་རྙེད་ཟིན་པ་དག་གིས་རྩོམ་པས་རྒྱལ་བ་མཆོད་པ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བ་འབྲེལ་ཆུང་བར་མ་ཟད། དེ་ལྟར་ན་གོང་༼༡༤་ན་༣༽ ༼༢༡་༣༽༼༢༤་༡༨༽དུ་འགྲེལ་བ་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་སྤྱི་བཤད་པ་དང༌། ཡང་༼༡༨་བ་༡༽ ༼༢༨་༧༽༼༣༢་༡༩༽བཙུན་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་ཤེས་རབ་འཕེལ་བའི་རྒྱུར་བསྔགས་པ་དང༌། ཆོས་བཤེས་རང་གིས་དྲངས་པའི་ལུང༌། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འཕྲོར་རྣམ་འགྲེལ་ཉིད་ལས། སེམས་ནི་ཡུན་རིང་ལེགས་བཤད་གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་བསྐྱེད་ཕྱིར་འདི་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི། དྲིན་གཟོའ་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ ིབརྩམས་མི་རིགས་པ་དང༌། བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པས་རྒྱལ་བ་མཆོད་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་མིན་ཏེ། གོང་ ༼༡༡་བ་༦༽༼༡༧་༨༽༼༢༠་༡༣༽དུ་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་བཤད་པ་དེ་བཀོད་ཅིང༌། མཁྱེན་པའི་གཏེར་དང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ལུང་ཡི་གེར་བཀོད་པའི་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་དེ་ཉིད་སོར་བཞག་ཏུ་མཛད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྔ་མའི་རྐང་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་ཚིག་གསལ་དུ་བསྐལ་པ་མང་པོར་མཚན་ཙམ་ཡང་ཐོས་པར་དཀའ་བའི་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་དང་འཕྲད་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ནམ་མཁའ་ནས་བབས་པ་དང་རང་གི་ལྷས་དམ་པ་བྱིན་པ་མིན་ཚུལ། ཡུམ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་ཆུང་ངུ་ན་གླེགས་བམ་ཆེན་པོ་ལ་ཡི་གེ་གསལ་བ་བྲིས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་བཤད་ནས་དེའི་གྲུབ་དོན་དུ་ཕན་པའི་ལན་དུ་མཆོད་ཅེས་གསུངས་པ་ལས་མཆོད་པའི་མཆོག་ནི་བཀའ་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་དང༌། དེ་ཡི་ཡང་མཆོག་ནི་ཡུམ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཚུལ། ཤེར་མདོ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

- 95 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

འདི་བྲི་བ་དང༌། ཀློག་པ་དང༌། ཉན་པ་དང༌། འདོན་པ་དང༌། ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང༌། འཆད་པ་དང༌། སེམས་པ་དང༌། སྒོམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་རྒྱས་པའོ། །ཞེས་པའི་རྒྱབ་རྟེན་དང་བཅས་གསུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས་རྗེ་ཉིད་ནས་ཀྱང་སོར་བཞག་གནང་བའི་ཕྱིར་དང༌། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང༌། གང་ལ་ཕན་ཕྱིར་ང་ཡི་ཆོས། །ཚུལ་བཞིན་བསྟན་པས་མཆོད་འགྱུར་གྱི། །མེ་ཏོག་བྱུག་པ་མར་མེ་ཡིས། །རྒྱལ་བ་ཡང་དག་མཆོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། སེམས་ཅན་ཕན་པ་བྱས་ན་ང་ལ་མཆོད་པའི་མཆོག །ཅེས་སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱ་བའི་བསྟོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཕོངས་དོན་མེད་པ་ཤེས་ཏེ། ཇི་སྲིད་ང་ཡི་བསྟན་པ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་པ་འདི་ནི་འབར་གྱུར་པ། །དེ་སྲིད་གཞན་ལ་མཆོག་ཏུ་ཕན་པར་འདོད་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་གནས་པར་གྱིས། །ཞེས་པའི་བཀའ་བསྒྲུབ་པ་ལ་འབད་དགོས་སོ། ། ༼༢༠་བ་༡༽༼༣༡་༡༣༽༼༣༦་༡༥༽ སྦྱར་རོ། ། ༈ དེར་མ་ཟད་ཚིགས་བཅད་ཐ་མས་ནི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་ལ་ཕྲག་དོག་ཅན་གཞན་གྱིས་སྨོད་པ་བཀག་པར་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ནས་བཟུང་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པའི་མན་ངག་དང་ལྡན་པ་དང༌། བརྩམ་བྱའི་གཞུང་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྙེད་པ་དང༌། ལྷག་པའི་ལྷ་ལས་གནང་བ་ཐོབ་པ་སྟེ། འདི་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་བརྩམ་ཆོག་ན་སློབ་དཔོན་འདི་ལ་གསུམ་ཀ་རྫོགས་པར་མངའ་བས་ཆེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །དེ་ཡང་འགྲོ་ལ་ཆགས་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དང་པོ་དང༌། དེ་ལྟའི་ཤིན་ཏུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཉིས་པ་བསྟན་ཅིང༌། གསུམ་པ་ཡང་འདི་དག་གི་ཐད་ཀྱི་བསྡུས་དོན་ལས། སློབ་དཔོན་སེངྒེ་བཟང་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོན་པ་ན་པོ་ཏི་དུ་མ་དག་ན་འདོན་པ་དུ་མ་དང་འཆད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ན་ཡང་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་མཐོང་བས་སྐྱོ་བ་སྐྱེས་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱམས་པས་དེ་ཡི་སྐྱོ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་བཅས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཡང་བཤད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་ཡིན་

- 96 -

མཚམས་སྦྱར།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ་ཁ་སར་པཱ་ཎིའི་དྲུང་དུ་སྨྱུང་གནས་མཛད་དེ་མཚན་ལམ་དུ་བྱམས་པ་དང་མཇལ་བར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གཏམ་བརྒྱུད་དེ་ཡང་འདི་དང་མཐུན་སེ་བར་སྣང་ངོ༌། །
སྨྲས་པ། བློ་བཟང་གཞུང་ལུགས་དབྱིག་གི་འབྱུང་ཁུངས་མཆོག །ཕྱི་དུས་འདི་ན་ལ་
ལས་ཚིགས་བཅད་ཀྱི། །ཏོག་ཙེ་རྟུལ་པོས་ལན་བརྒྱར་བརྡེག་མོད་ཀྱང༌། །རང་ཉིད་ངལ་བ་ཙམ་ཞིག་འབྲས་བུར་ཟད། །དེ་སླད་རྣམ༷་དཔྱོད་གཟོང་རྣོན་ཉེར༷

་ཐོགས་ཏེ། །དཀའ་གནད་
རྣམ་གཞག་གཏེར་ཁ་ཉེར༷

་ཕྱེ་བས།།བློ་གསལ་རྣམ༷་པས་ལ་འུར་ཉེར༷

་བྱོན་ནས། །གཞུང་དོན་
རྣམ༷་དག་ནོར་ལ་ཉེར༷

་རོལ་ཅིག། །།

མཚམས་སྦྱར།

༈ ༼༢༠་བ་༥༽༼༣༢་༣༽༼༣༧་༧༽བརྩེ་ཞིང་༽བྱམས་པ་འཇུག་པའི་མདོར་
གསུངས་པ་ལྟར་སྔོན་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གདུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དགེ་སློང་བློ་གྲོས་བརྟན་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱམས་པ་སྒོམ་ཞིང་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་བྱམས་པ་ལ་དགོད་པའི་སྨོན་ལམ་གནང་བ་དང་གཞན་ལ་ཡང་དེ་ཡི་ཐབས་སྟོན་པ་སོགས་ཡུན་རིང་པོར་དེ་ལྟར་སྤྱད་པས་ཁྱིམ་གང་གི་ཐེམ་པ་ལ་ཞབས་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་དེའི་ནང་གི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། དེའི་ཚེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་མཚར་ནས་ཨ་ལ་ལ་དགེ་སློང་འདི་ནི་བྱམས་པའོ་ཞེས་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་སྒྲོག་པ་ན་སངས་རྒྱས་དེས་དེ་དག་ལ་ལྷའི་བུ་དག་ཅེས་བོས་ནས་དགེ་སློང་འདི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན་ཡང་བྱམས་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་ན་ཡང་བྱམས་པ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་ནས་བཟུང་༼སློབ་པ་༼༢༠་བ་༦༽༼༣༢་༦༽༼༣༧་༡༠༽ཆེད་དུའོ། ། ༈ ཡང་ན་ཡུམ་བྱམས་མ་ཞེས་པ་ལས་བཙས་པས་སམ། སྔོན་དྲང་སྲོང་ཡེ་ཤེས་འོད་ཅེས་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་ཞེས་པའི་དྲུང་དུ་བདག་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ཁྱེད་དང་མི་འདྲ་བར་གྱུར་ཅིག་སྨོན་ལམ་གནང་བས་ཡིན་ཞེས་དགོངས་འགྲེལ་འགྲེལ་ཆེན་ལས་

- 97 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

གསུངས་ཤིང༌། འདི་དག་ལ་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་བསྟོད་པ་དོན་ལྡན་མའི་རང་འགྲེལ་དུ་སྟོན་པ་དང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་སངས་རྒྱས་པ་དང་རྒྱ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་ཚུལ་གསུངས་པ་དང༌། ཡང་འདུལ་སྡོམ་ལས། ཡིག་ཆར་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་པ་མི་འགལ་ལ། །ཞེས་པའི་རིགས་པ་སྦྱོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །༼༢༡་ན་༡༽༼༣༢་༡༠༽༼༣༧་༡༤༽མིན་ནོ། ། ༈ འདི་ནི་འགྲེལ་བཤད་རྟོགས་དཀར། ཐོབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ནུས་པ་འདི་དག་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། བདག་ཉིད་དམ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པས་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། རབ་ཏུ་དང་བའི་བདག་ཉིད་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དམ་པ་དང་དགེ་བ་བཅུའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པས་ཞེས། འགྲེལ་བའི། རང་ཉིད་དང༌། དམ་པ་དང༌། སྤྱོད་པ་ཞེས་པ་རིམ་བཞིན་དང་བའི་རང་བཞིན་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༌། དགེ་བ་བཅུའི་སྤྱོད་པ་ལ་བྱས་ནས། ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་དགོས་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་གི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་དེ་གཞུང་སྔ་ཕྱི་སྦྲེལ་བ་ནི་སེང་བཟང་གི་དགོངས་པ་མིན་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཞིབ་ཏུ་དོགས་དཔྱོད་དྭངས་བྱེད་ནོར་བུའི་བྱི་དོར་ལས་ཤེས་སོ། །མདོར་ན་རང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་དགོས་པ་སོ་སོ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པ་ལ། ཕྱི་མ་གཅིག་བུའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གཉིས་སུ་བྱས་པ་མི་འཐད་ཅེས་པའོ། །དོགས་དཔྱོད་ཀྱི་ལན་དུ་གཞན་གྱིས་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གྱི་འཇུག་ཚུལ་མི་འདྲ་ལུགས་སྨྲས་པ་ནི་ཕོངས་པའི་ངང་ཚུལ་སྟེ། སྔ་འགྲེལ་འདིར་སོ་སོའ་འཇུག་ཚུལ་ ིགསལ་བར་མ་བསྟན་པ་བསྙོན་དུ་མེད་པ་དང༌། རྩོམ་པ་པོ་དམ་པར་མཐོང་ནས་འཇུག་པ་དང༌། མཆོད་བརྗོད་ཐོས་ནས་ཡིད་ཆེས་ཏེ་འཇུག་པ་གཉིས་ཀ་དབང་རྟུལ་ལ་ཡོད་པས་སོ། ། ༼༢༡་ན་༢༽༼༣༢་༡༣༽༼༣༧་༡༨༽ཇི་སྐད་དུ༽མ་རྒྱུད་སམྦྷུ་ཊ་ལས། ༼དབང་ཕྱུག་༼༢༡་ན་༤༽༼༣༢་༡༨༽༼༣༨་༤༽རྟོག་པའི་༽ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་༼ཡེ་ཤེས་དང༌། ། ༈ ཉ་ཊིཀ་དང་བསྟུན་ན་འདིར་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཆད་པར་ཐག་གཅད་དཀའ་བར་སྣང་མོད། འོན་ཀྱང་ལེགས་པའམ་སྐལ་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྡོག་ཆ་སོ་སོ་བ་དང༌། འདི་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་གོང་འོག་གི་འབྲེལ་ལ་བསམས་ནས་ཁུ་རེ་ཀུན་དགའ་ཆོས་གླིང་གི་ཞུས་དག་མར་

- 98 -

མཚམས་སྦྱར།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བྱུང་བ་ལྟར་བསྣན་ཏོ། །སྐལ་པ་དྲུག་གི་ངོས་འཛིན་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་གསལ་ལེའུ་དང་པོའ་མཆན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། ི
༈ ༼༢༡་ན་༥༽༼༣༣་༢༽༼༣༨་༨༽ལྟར་རོ། ། ༈ གུང་ཐང་རྗེའི་བསྟན་འབར་མའི་
འགྲེལ་བར། ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་ཚེ་མདོའ་ཊཱིཀར་བྷ་ག་ཝ་ནའི་ག་ལ་ཡི་གེ་བསྣན་པས་ག་ཏེ་ ིཞེས་པ་སོང་བ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ས་ལས་རིང་དུ་སོང་བ་ལ་འཇུག་པས་འདས་པའི་སྐད་དོད་ཡོད་པར་བཤད་ལ། ས་པཎ་གྱིས་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེར། དེ་ནས་ཚིག་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡི། །རྣམ་དབྱེ་ཅུང་ཟད་བཤད་ཀྱི་ཉོན། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཤད་པ་ལ། །བཞི་བཅོམ་དྲུག་ལྡན་བཤད་པ་དང༌། །ཞེས་དང་། མཁས་འཇུག་ཏུ་ཡང༌། དེའི་སྐད་དོད་བྷ་ག་ཝ་ན་ཞེས་པ་བདུད་བཞི་བཅོམ་པ་དང་སྐལ་པ་དྲུག་ལྡན་གཉིས་ཀར་འཇུག་ཀྱང་བོད་མིང་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ལ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ཡང་རིལ་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་གི་མིང་གཏོར་ནས་སོ་སོར་བཤད་པ་ནི་སྒྲ་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་མཐོང་ན་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་ཞེས་བཅོམ་པ་དང་ལྡན་པ་དོན་སོ་སོ་ལ་འཇུག་པ་བཀག་ཀྱང༌། བོད་སྐད་ལ་རྒྱ་སྐད་འདྲ་བའི་ནུས་པ་མེད་པས་གཅིག་གིས་གཉིས་ཀ་མི་གོ་བས་བཅོམ་པའམ་ལྡན་པ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་ན་དོན་མ་ཚང་ཞིང༌། དེས་ན་མིང་གཅིག་ལ་དོན་གཉིས་ཚང་བར་བྱས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལོ་པཎ་གྱི་བཀས་བཅད་ལྟར་ཡིན་པ་དང༌། བོད་སྐད་ཀྱི་མིང་གཏོར་བ་ལ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་མིང་འཐོར་མི་དགོས་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། སྒྲ་ལ་ཡི་གེ་བསྣན་པའི་ངེས་ཚིག་དེ་དང༌། ཤེར་སྙིང་གི་ག་ཏེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ལས་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཏེ་ཚོགས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གྱི་རིམ་པས་སོང་བ་ལ་བྱེད་པ་བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་ལྷ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་བྷ་ག་ཝ་ན་ཞེས་པ་ལྟར་མི་ནས་ལྷར་སོང་བ་ལ་ཡང་ག་ཏེའི་སྒྲ་མི་འཇུག་པར་མ་ངེས་ལ། བཀས་བཅད་འཛུགས་མཁན་གྱི་ལོ་པཎ་གོང་མ་དེ་དག་ལས་ལེགས་སྦྱར་བསྒྱུར་བ་ལ་ཕུན་གླིང་བ་ཉིད་མཁས་པར་འཇོག་པར་ཡང་དཀའ་བས་འདི་ཉིད་ཟབ་པར་སེམས་སོ། །ག་ཏེའི་དོན་ནི་གུང་ཐང་རྗེའི་རྣམ་བཤད་ལས་ཤེས་སོ། །༼༢༡་བ་༦༽༼༣༤་༡༽༼༣༩་༡༠༽ རྟོགས་སླ་༽སྟེ། ལུགས་དེས་སྐབས་འདི་ཡི་དད་པ་གཙོ་བོར་

- 99 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བྱམས་པའི་རྒྱུད་ལ་བཞག་ཅིང༌། དེ་ལྟ་ན་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པར་མི་འགྱུར་བས། སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས། གཞན་དག་ཅེས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་གདུལ་བྱའི་དང་བ་ལ་བྱ་༼ཞིང་༼༢༢་ན་༢༽ ༼༣༤་༥༽༼༣༩་༡༤༽ཞེས་བྱ་བ་༽དེ་འོག་གི །ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ། ཞེས་༼གསུངས་སོ། །ཞེས་༽པ་དང་༼སྦྲེལ་དགོས་པས་སོ། ། ༈ དེ་ལྟར་ན་མཁྱེན་གསུམ་ལ་དང་བའི་དད་པ་ནི་རང་གང་གི་རྒྱུད་ལ་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡི་མ་འོངས་པའི་ངེས་པར་ལེགས་པ་ཀུན་གྱི་དང་པོའ་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་གཟིགས་ ིནས་དེ་སྐྱེ་བའི་སླད་དུ་མཆོད་བརྗོད་འདི་མཛད་དོ་ཞེས་དགོས་པ་ལ་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ། དགོས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་དྲིས་ལན་ཙམ་ལ་སྦྱར་ནས་སླར་བསྡུ་བྱིན་པ་མི་འཐད་པས་སོ། །རང་རེའི་ཡིག་ཆའི་བྱམས་གཞུང་ཞེས་པ་དེ་འདི་ཡི་འཕྲོས་དོན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དད་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱང་དེ་ཡི་རྒྱུ་མིན་པ་དང༌། རང་འབྲས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་མིན་ཡང་དེའི་དང་པོའ་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་འོག་༼༢༩་ན་༣༽༼༤༥་༡༦༽ ི༼༥༢་༡༡༽ནས་བྱུང་བ་ལྟར་དང༌། གཞན་ཡང་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དད་པ་དེ་ཡིན་མིན་སོགས་མཚུངས་ལྡན་དང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིགས་པའི་ཞིབ་ཆ་གྲྭ་སའི་གསུང་རྒྱུན་ལས་ཤེས་སོ། །
སྨྲས་པ།

བློ་བཟང་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཆེ། །
རྣམ་དཔྱོད་ལྷུན་པོས་ཡང་ཡང་བསྲུབས་པ་ལས། །གནད་དགག་རི་གླིང་བྱེ་བ་ཀུན་གསལ་བའི། །མཆན་འགྲེལ་ནམ་མཁའི་ཐིག་ལེའི་སྤུན་ཟླ་ཤར། །

འདི་ནི་རྣམ་དཔྱོད་ལོ་ཏོག་སྐྲུན་པའི་ས༷། །
མ་རྟོགས་ཐེ་ཚོམ་དྲི་མ་ལེགས་འཁྲུད་ཆ། །༷
མཐར་འཛིན་བུད་ཤིང་སྲེག་བྱེད་དུས་མཐའི་མེ༷། །

- 100 -

རྩ་བས་བསྟན།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལོག་རྟོག་ཆུ་འཛིན་སྟུག་པོ་འཐོར་བྱེད་རླུང༷་།། །།

རྩ་བས་བསྟན།

༈ ༼༢༢་ན་༦༽༼༣༤་༡༦༽༼༤༠་༧༽ཕྱིར་ཏེ་༽སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་ཞེས་པའི་༼སྒྲ་
སོར་བཞག་ན༽བླ་མ་དམ་པའི་བླ་མ་ཞེས་པ་ཡང་མཚུངས་པས༼སངས་རྒྱས་༼༢༢་བ་༣༽ ༼༣༥་༦༽༼༤༠་༡༧༽གསུངས་པས་སོ། ། ༈ ཚིགས་བཅད་འདི་རྒྱ་དཔེ་ལ་སྟག་རྣམ་རྩེན་དང་གཞན་རྣམས་ཁ་སྒོའ་སྡེབ་སྦྱོར་དུ་ཡོད་པ་དང༌། དེ་ཡང་ཡིག་གྲངས་མཉམ་པའོ་ ིཞེས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་བཤད་པར་གཞན་ནས་མཐོང་ཡང༌། མཆོད་བརྗོད་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་སྲིད་ནའང་དེ་མན་ནི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ཤན་སྦྱར་མ་ལྟ་བུ་བོད་ནས་ཕར་རྒྱ་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡང་ཡོད་པས་ད་ལྟའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་དང༌། རྒྱ་དཔེ་དངོས་མ་ལ་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་མང་ཉུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་བུ་མ་ངེས་པས། རྗེ་ཉིད་ནས་གོང་༼༡༣་ན་༦༽༼༡༩་༡༩༽༼༢༣་༡༢༽དུ་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་བཤད་པ་ཉིད་བཀོད་པ་དགོངས་པ་ཟབ་སྟེ། ཆོས་བཤེས་སོགས་ནི་དེ་ལ་ཐུགས་རྒྱུས་ཆེ་བས་སོ། །༼༢༢་བ་༤༽ ༼༣༥་༨༽༼༤༡་༡༽དགོས་དོན་༽ལས་འཕྲོས་པ་༼དང་༼༢༢་བ་༥༽༼༣༥་༡༡༽༼༤༡་༣༽ ཡོད་དོ། ། ༈ ཁ་ཅིག་གིས། འབྲུ་བསྣན་དེ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་དགོས་དོན་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟིན་བྲིས་སྦས་དོན་གསལ་སྒྲོན་ལས། གཞན་དུ་ན་དགོས་དོན་གྱི་གཞུང་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱི་འོག་༼༢༤་བ་༦༽ ༼༣༨་༡༩༽༼༤༤་༡༨༽གི་ས་བཅད་དུ་གསལ་བ་ལྟར་དགོས་དོན་ཞེས་པ་འཕྲོས་ཤིང་ཞེས་པ་དང་སྦྲེལ་དགོས་པ་ལ་བསམས་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་ལ། དེར་མ་ཟད་དགོས་དོན་དང་དགོས་དོན་ལས་འཕྲོས་པ་གཉིས་འགལ་བར་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། བསྡུས་དོན་དང་བསྡུས་དོན་གྱི་འཕྲོས་དོན་གཉིས་མི་འགལ་བར་འདི་ཉིད་དུ་འོག་༼༢༤་ན་༣༽༼༣༧་༡༣༽༼༤༣་༩༽ནས་བསྡུས་དོན་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་མངོན་རྟོགས་ཀུན་བསྡུས་པར་བཤད་པར་གསུངས་པས་གྲུབ་ཅིང༌། ཚུལ་དེ་ནི་དགོས་དོན་ལ་ཡང་འདྲ་

- 101 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོས་འབྲེལ་གྱིས་དགོས་དོན་དང་བརྒལ་ལན་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏེ། དེས་ནི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་དགོས་མེད་དུ་རྩོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་ཅེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་པས་སོ། །འོག་༼༥༤་ན་༢༽༼༨༦་༡༠༽༼༩༧་༡༤༽ཏུ་གསལ་ལོ། །དེས་ན་འགྲེལ་བའི་ཟིན་བྲིས་ཀྱི་དོན་ནི་སྔ་འགྲེལ་དང་ཕྱི་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་དགོས་བསྡུས་གཉིས་གཉིས་བྱུང་བ་ནི་གཅིག་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དང་ཅིག་ཤོས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་མ་འབྱེད་ན་ཟློས་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ལ། འདིས་ནི་དུ་མ་དཔག་པར་བྱའོ། །རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་གོང་གི་མཚམས་སྦྱོར་ནི་སྤྱིའི་ཡིན་པར་མ་ཟད་མཆོད་བརྗོད་འཆད་ཐབས་ལྔས་འཆད་པའི་ནང་གི་དེ་ཡང་ཡིན་ཞིང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཚིགས་སུ། ནས། བརྗོད་དོའ་བར་གྱི་བསྡུས་དོན་དང༌། དེ་ཐོས་ནས། ནས། གཙོ་བོ་ཡིན་ནོའི་བར་གྱིས་ ིདགོས་དོན་དང༌། དེ་ལ། ནས། བསྟོད་དོའ་བར་གྱིས་བརྒལ་ལན་བསྟན་ལ། རྟོགས་དཀའི་ ིསྣང་བ་ཡང་ཕལ་ཆེར་དེ་དང་ཕྱོགས་འདྲ་ཞིང༌། འོན་ཀྱང་འདི་དག་འགལ་བར་མི་བསམ་སྟེ། རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་འགྲེལ་ལས། རྣམ་བཤད་བྱེད་པ་ཕྱིས་འབྱུང་དག་གིས་ནི་རང་བློའ་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱས་བསྡུས་ས་བཅད་སོགས་རིག་པར་བྱ་ ིཡི་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྗེས་ཟློས་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་འདྲ་བས་སོ། ། ༼༢༤་ན༣༽༼༣༧་༡༣༽༼༤༣་༩༽བསྡུས་དོན་༽ དུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ནི་དོན་བརྒྱད་བསྡུས་ལ། ཞེས་༼དང༌། ༼༢༤་ན་༣༽ ༼༣༧་༡༣༽༼༤༣་༡༠༽སྐབས་སུ་ཡང་༽གཞི་དང་གཉེན་པོ་དང་རྣམ་པ་མཐའ་དག་བསྡུས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རིལ་རྫོགས་པར་བསྟན། ཅེས་༼མཁྱེན་གསུམ་༼༢༤་ན་༣༽༼༣༧་༡༤༽ ༼༤༣་༡༡༽ཡིན་ནོ། ། ༈ འདི་དག་དོན་བདུན་ཅུའི་ཡིག་ཆར། གསེར་ཕྲེང་ཚིག་ཟིན་དང་རྒྱ་གཞུང་ལ་ལ་ལྟར་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་གནོད་འཇོམས་ཀྱི་གཞུང་ཚན་འགའ་ཞིག་དང་ཕྱོགས་མཐུན་བྱས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་ཉ་དབོན་གྱི་བཞེད་པ་བསྐྱར་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བླ་མ་དབུ་མ་བར་བསྐུར་པའི་ཆབ་ཤོག་གི་ལུང་འོག་༼༢༧༠་བ་༡༽༼༤༤༢་༡༨༽༼༤༩༦་༡༩༽གི་ཟུར་མཆན་དུ་དྲང་བ་ལྟར་དེ་སྐབས་རང་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་ལ་

- 102 -

རྩ་བས་བསྟན།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སྒྲོག་པའི་དུས་ལ་མ་བབས་པ་དང༌། རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཡང་འོག་༼༢༧༡་ན་༥༽༼༤༤༤་༩༽༼༤༩༨་༡༣༽གི་མཆན་དུ་འཆད་དོ། །སྒྲས་ཟིན་ལྟར་ན། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ལ་ཁྱབ་བྱ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དང༌། ལྷག་བསམ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། ཁྱབ་བྱེད་ལམ་ཤེས་མེད་པས་སོ། །རྟགས་འོག་༼༧༢་ན་༢༽༼༡༡༥་༨༽ ༼༡༣༠་༣༽དང་ཁྱབ་པ་གོང་༼༢༣་བ་༤༽༼༣༦་༡༩༽༼༤༢་༡༤༽གིས་གྲུབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་གོང་༼༢༢་བ་༦༽༼༣༥་༡༤༽༼༤༡་༦༽གི་གསུང་ཟིན་དེས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་དང་བསྟུན་ན་ཉན་རང་གི་ཉེར་ཞི་ཐོབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པས་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལྟ་བུར་མངོན་ཡང་གང་གི་བཞེད་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་དེའི་ཡུམ་དུ་འཇོག་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཉན་རང་གི་རྟེན་ལ་བཞག་གི །བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འདིར་བསྟན་གཞི་ཤེས་མི་འདོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཐོབ་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་གཞན་དག་ཏུ་གཞི་ཤེས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རྟེན་ཐེག་དམན་ལ་དགོངས་ཞེས་ཞིབ་ཆ་མཛད་དོ། ། ༼༢༤་བ་༥༽༼༣༨་༡༦༽༼༤༤་༡༤༽མེད་ཀྱང་༽འགྲེལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་༼ཚིག་གསལ་༼༢༤་བ་༦༽༼༣༨་༡༧༽༼༤༤་༡༦༽དགག་པར་བྱའོ། ། ༈ དེ་ནི་ཚུལ་ཞེས་པ་དངོས་མིན་པའི་འདྲ་བ་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་བཟུང་བས་ལན་པར་འོག་༼༢༧་བ་༢༽༼༤༣་༣༽༼༤༩་༡༢༽ནས་བྱུང་ལ། དེ་དང་ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ་༼༦༤་བ་༡༽༼༡༠༣་༩༽༼༡༡༦་༡༡༽དྲངས་པ་གཉིས་གཏུགས་ནས་དཔྱད་དགོས་སོ། །
སྨྲས་པ།

ཉམས་ལེན་ཁྱུང་སྔོན་སྐྱེས་ཀྱིས་མ་དྲངས་པར། །
སྤངས་རྟོགས་སྣ་ཚོགས་ཤིང་རྟ་ཅུང་འགོར་མོད། །
མ་དད་ལོག་རྟོག་སྤྲིན་གྱིས་མ་བསྒྲིབས་ན། །
རྣམ་དཔྱོད་བདུད་རྩི་སྤྲོ་དེ་ཅི་ལ་ཐོགས། །

- 103 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མི༷་གྲལ་མི༷་ཟིན་བདག་བློའ་དགུང་སྔོན་ལ། ། ིརྣམ༷་བཀྲ་རྣམ༷་དཔྱོད་སྐར་མའི་སྣང་བརྙན་འབུམ། །
ར་ཤོག་ ༷ ར་མཚོ་དྭངས་པའི་ཀློང་དཀྱིལ་དུ། ། ༷
ལེ༷གས་ཤར་ལེ༷གས་གཏམ་འདི་ལ་སུ་མི་མགུ། །།

གཅིག་དུ་བྲལ།

༈ ༼༢༥་ན་༤༽༼༣༩་༨༽༼༤༥་༨༽བཞིན་ནོ། ། ༈ ཁ་ཅིག་གིས། སྔ་མ་ཡང་མ་
ངེས་ཏེ། འོག་གི་དོན་བསྡུས་གཉིས་ཀའི་འགྲེལ་བར་རྩ་བའི་གོང་དུ་བཤད་ཅེས་དང་འོག་ཏུ་གསུངས་ཞེས་བྱུང་བས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་གསུངས་ཞེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལྷག་པས་སྐྱོན་མེད་དེ། དཔེར་ན་བཞི་པའི་མཐོང་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་མདོར་བསྟན་གྱི་རྩ་བའི་གོང་འོག་གཉིས་ཀར་གསུངས་ཞེས་བྱུང་བའི་ཐ་མ་ལྷག་པར་དེ་ཡི་ཐད་༼༡༠༨་ན་༣༽༼༨༤༢་༢༠༽༼༣༧༦་༡༡༽དུ་འདི་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་རྩ་བའི་གོང་དུ་བཤད་ཅེས་པའམ་གསུངས་ཞེས་ཆེར་མེད་ལ་འོག་ཏུ་མང་དུ་ཡོད་པ་དང་གཞན་ལས་ཀྱང་ལུང་དྲངས་པའི་མཇུག་གསུངས་ཞེས་པས་བསྡུས་པ་མང་བས་དེའི་ཤན་ཤོར་ཉེན་ཆེ་བས་ཕྱི་མ་མ་དག་པར་གསུངས་སོ། །༼༢༥་ན་༥༽༼༣༩་༡༡༽༼༤༥་༡༡༽ཡོད་པས་སོ། ། ༈ འདི་ལ་འཁྲུལ་ནས་ལ་ལས། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ནི་འདིའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པ་བརྗོད་དེ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་ཕྱི་འགྲེལ་ལ་ཡོད་ཀྱང་སྔར་ལ་བླངས་ནས་སྔ་འགྲེལ་དུ་བྱ་དགོས་ཞེས་འཆད་མོད། དེ་ནི་ཆེས་མི་འཚམ་པ་སྟེ། དེ་ནི་གོང་༼༢༤་བ་༦༽༼༣༨་༡༧༽ ༼༤༤་༡༧༽གི་ས་ཁུངས་ལ་བསམས་ན་ནི་ཚིགས་སུ་ནས་བསྟོད་དོའ་བར་ཀུན་ ིཀྱང་དེར་ཚུད་པས་འདི་གཅིག་པུ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་དོན་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དེའི་འཕྲོས་གཞིའི་སྔ་འགྲེལ་ཞིག་ཀྱང་ལོགས་སུ་ཡོད་དགོས་པ་ལ། དེ་ཡང་འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་སོགས་ལ་འགྲིགས་པར་མ་ཟད་གཞན་མི་རྙེད་པས་སྔ་འགྲེལ་ཡང་དེ་ལས་གཞན་

- 104 -

གཅིག་དུ་བྲལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དུ་བཙལ་དོན་མེད་ལ། དེ་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་མིན་ན་ཚིགས་སུ། ནས། བརྗོད་དེའི་བར་ནི་དེ་ཡིན་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཕྱོགས་སྔ་འགོག་ལུགས་འདི་ཙམ་ལ་བསམས་ན་ནི་སྨན་དུག་ཏུ་གྱུར་པར་ཟད་དེ། འདི་ནི་རྩ་བའི་གོང་དུ་ཡོད་པའི་ཚིག་གིས་དགོད་འགྱུར་གྱི་རྩ་བའི་དོན་བསུས་ནས་འགྲེལ་བ་སྔ་འགྲེལ་དང༌། རྗེས་སུ་ཡོད་པའི་ཚིག་གིས་བཀོད་ཟིན་པའི་རྩ་བར་བསྙེགས་ནས་འགྲེལ་བ་ཕྱི་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ཁྱེད་ལྟར་ན་ཕྱི་འགྲེལ་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་རང་འདོད་ཀྱིས་སྔར་བླངས་ནས་སྔ་འགྲེལ་དང་མཚམས་སྦྱོར་དུ་བྱ་ཆོག་པས་མཚམས་སྦྱོར་ཡིན་ཚད་སྔ་འགྲེལ་དུ་འདོད་པ་དགག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །༼༢༥་བ་༣༽ ༼༤༠་༣༽༼༤༦་༦༽བརྟེན་ནས་སོ། ། ༈ འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚིགས་བཅད་ཐོས་པས་དང་བ་སྐྱེ་བ་དབང་རྟུལ་ཁོ་ནར་སྦྱར་མི་རུང་སྟེ། བུ་ཊཱིཀ་དང་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་གཉིས་ཀར་དང་བའི་རྐྱེན་ཞེས་ས་ཁུངས་བཅད་ནས་རྣོ་རྟུལ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བར་བྱས་ལ། རྣམ་བཤད་དུ་ཡང་དེ་ཐོས་ནས་ཞེས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཞེས་སོགས་དང་སྦྲེལ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། འོག་དེ་མ་ཐག་༼༢༥་བ་༥༽ ༼༤༠་༧༽༼༤༦་༡༡༽ཏུ། རྒྱུ་ནི་སྔར་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་རྣོན་གྱིས་རིགས་པས་མི་གནོད་པར་མཐོང་ནས་འཇུག་ཅེས་པ་ཡང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པས་དྲངས་ཏེ་སླར་མི་ལྡོག་པར་འཇུག་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི། དང་བའི་དད་པས་དྲངས་ཏེ་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་ནི་དེའི་སྔོན་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས་འོག་༼༥༢་ན་༥༽༼༨༣་༡༤༽༼༩༤་༡༠༽ཏུ་རྣམ་ངེས་འགྲེལ་བཤད་འཐད་ལྡན་གྱི་ལུང་དྲངས་ཏེ་དབང་རྣོན་གྱིས་དགོས་སོགས་བཞི་ཡོད་ལས་ཆེ་སྙམ་པའི་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་འཇུག་པར་སེང་བཟང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་དུ་བཤད་པ་དེ་ཡུམ་གྱིས་རང་སྲས་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ནུས་སམ་སྙམ་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞིབ་ཏུ་དྲང་ངེས་དཀའ་འགྲེལ་དུ་གསལ་ལོ། །
༈ ༼༢༦་ན་༤༽༼༤༡་༡༽༼༤༧་༦༽རྣམས་ཀྱིས་སོ། ། ༈ གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་གྱི་
ངོས་འཛིན་ནི་འོག་༼༤༢་བ་༣༽༼༦༧་༡༦༽༼༧༦་༡༦༽གི་མཆན་དུ་འཆད་ལ། འདིར་ཚིག་

- 105 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

གསལ་དུ་དབུ་མ་རྒྱན་དྲངས་ཏེ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིག་ཆ་སོ་སོར་ཡང་བཤད་པས་དེ་དག་ལས་ཤེས་དགོས་ལ། ཟུར་ཙམ་ལྔ་༼༡༦༩་བ་༡༽༼༩༤༧་༨༽༼༤༩༢་༡༡༽ པའི་མཆན་དུ་འཆད་དོ། །ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་དང་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་འགལ་བར་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། སྟོང་ཐུན་དུ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་ལ་ཐལ་རང་སོ་སོའ་ཐད་དུ་རིམ་བཞིན་མུ་དང་མཐའི་འགོག་ཏུ་བཤད་པ་དང༌། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ཡང་ཡོད་པ་ཁོ་ན་དང༌། མེད་པ་ཁོ་ན་དང༌། གཉིས་ཀ་དང༌། གཉིས་མིན་ཞེས་མུ་བཞི་བརྩི་རྒྱུ་ཡོད་པས་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་ཡང་བྱས་ཆོག་པས་མཐའ་བཞི་འགོག་པ་དང་འགལ་བར་མ་སེམས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་འདི་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་གྱིས། དེས་ན་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ། རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་ནི་མཐའ་བཞིར་བརྟག་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་རྡོ་རྗེ་ཕ་ལམ་གྱི་གཟེགས་མ་རེ་རེས་ཀྱང་གཟུགས་ཅན་ཕལ་བ་གཞན་རྨེག་མེད་དུ་ཐལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་རྟགས་ཟུར་བཞི་པོ་རེ་རེས་ཀྱང་དངོས་སྨྲ་བ་དང༌། གྲངས་ཅན་པ་དང༌། བྱེ་བྲག་པ་དང༌། རྒྱང་ཕན་ལྟ་བུའི་གྲུབ་མཐའི་གཙོ་བོ་འཇོམས་པ་ལ་བྱེད་པས། བདེན་གཉིས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་ལྟ་བུ་ནི་མིན་པ་འདྲའོ། །དེས་ན་ཡིག་ཆར་འདི་དག་ལ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་གཉིས་ཀ་ལ་དཔྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་ཡང་རང་ཉིད་ལས་སོ་སོའ་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པའི་ ིལུང་དེ་དག་གི་ངོས་ཟིན་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཁ་ཅིག་གིས། བདེན་གཉིས་ལྟར་གྱི་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་དེའི་རྟགས་ཟུར་རེ་རེར་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་དགོས་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་ལས། འདིར་ནི་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་མི་སྦྱོར་འཁྲུལ། །ཞེས་པ་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པས་སྟག་ཚང་བ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྟག་ཚང་བས་ཁོ་ན་དང་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མ་སྦྱར་བས་དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་དུ་མ་མི་སྐྱེད་པ་རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་གི་གཏན་ཚིགས་དང་འགལ་བ་དང༌། གཅིག་མི་སྐྱེད་པ་རྒྱུ་ཁྱད་པར་བ་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་བས་དེའི་བསམ་ངོ་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་བདག་

- 106 -

གཅིག་དུ་བྲལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་མི་སྦྱོར་ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད་ཀྱང་ལེགས་ལྡན་རང་ལུགས་ལ་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་སྦྱོར་མི་དགོས་པ་མི་འགལ་ཚུལ་རང་རེའི་ཕར་ཕྱིན་མཆན་ལས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་ཁོ་ན་དང་དོན་དམ་གང་རུང་གིས་ཆོག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལས། ཟླ་བའི་ལུགས་ལ་ཐལ་རང་ཕན་ཚུན་དོན་དམ་ལ་རྩོད་པའི་རིགས་པའི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ལ་རྩོད་པའི་དེ་ཡོད་ཅེས་པ་ཡང་ཟླ་བས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་མི་སྦྱོར་བའི་སྐབས་ལས་ཉམས་པར་མཆན་དེ་ཉིད་དུ་གསལ་ལོ། །
༈ ༼༢༦་ན་༦༽༼༤༡་༧༽༼༤༧་༡༡༽རྨ་མེད་པའོ། ། ༈ འདི་ཡང་འཇུག་པ་ལས། དེ་
ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང༌། །ཞེས་པ་ནས། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གུས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་དེ་དག་ངོ་བོ་བདེན་པར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བྱེད་ལས་རང་སྲས་འཕགས་བཞིའི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ནུས་སུ་ལྷག་པར་ངེས་པར་འདྲེན་པའི་དོན་ཏེ། རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ་པར་དོན་སྨྲའི་རྩོད་པ་མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་བཟློག་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་ཞེས་ཡིག་ཆ་སོགས་སུ་བྱུང་བ་ཡང་ཡུལ་ཅན་མཁྱེན་གསུམ་དང་ཡུལ་གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་སྟེ་གཉིས་ཀར་གོ་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཁྱེན་གསུམ་སོ་སོའ་ངོ་བོ་བདེན་ ིཔར་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཐད་པར་ངེས་པ་འདྲེན་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། གུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས། སྣང་སྟོང་རིམ་པས་ཆད་རྟག་མཐའ། །སེལ་བ་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་འདོད་ཀྱང༌། །ཟློག་སྟེ་སྨྲ་བ་འདི་ཁོ་ནས། །བརྒྱུད་མའི་ཀླན་ཀ་མཐའ་དག་བསལ། །ཞེས་སྣང་བས་ཡོད་མཐའ་དང་སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་བཤད་ཅིང༌། དེ་ཡང་རེད་མདའ་བའི་དྲིས་ལན་ལས། སྟོང་པས་ཡོད་མཐའ་དང་སྣང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་ནས་རྒྱང་ཕན་གྱི་བར་ལ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་སྣང་བས་ཡོད་མཐའ་དང་སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང༌། སྟོང་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ཤེས་དགོས་

- 107 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལ། ཞེས་པའི་ཁུངས་དང་ལྡན་ལ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོའ་ཐ་སྙད་སྦྱར་བ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤན་ཤོར་བ་ ིཡིན་པར་དཔོན་སློབ་བློ་བཟང་དམ་ཆོས་པ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོགས་གནས་ཡིན་པས་ལྟ་བའི་གོ་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ཕྲན་ལྟ་བུས་ཁ་ཚོན་ཆོད་དཀའ་མོད། འོན་ཀྱང་རང་བློར་ཤར་ཚོད་དྲང་པོར་སྨོས་ན། འདི་ནི་གཞི་ཤེས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དུས་རྟག་ཏུ་གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་འགྱུར་བར་བསྡད་དགོས་པས་རང་སྲས་འཕགས་པ་ཉེར་ཞིར་འཁྲིད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བྱེད་པ་མི་འཐད་ཅེས་པ་ནི་ཐལ་རང་ཐུན་མོང་གི་རིགས་ལམ་ཆེན་པོར་སྣང་བ་ཙམ་ལ་བསམས་པས། ཐལ་འགྱུར་བས་དཔེར་ན་བྲན་ལ་འགྲོས་དྲིས་པར་ཁོ་བོས་མི་ཤེས་ཞེ་ན་དེ་ཡི་ཤགས་ཀྱིས་རྗེ་བོས་ཤེས་པར་གོ་བ་དང༌། རྗེ་བོས་ཤེས་ཟེར་ན་ཁོ་རང་གིས་མི་ཤེས་པར་གོ་བ་བཞིན་དུ་ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་རྫོགས་པ་དག་ལ་བདེན་བར་མ་གྲུབ་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་རྟེན་ནས་འབྱུང་བར་གོ་བ་དང༌། རྟེན་འབྱུང་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པར་འདོད་པ་དེ་དང་ཆེས་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་ནི་དབུ་མ་སྙིང་པོ་རྩ་འགྲེལ་དུ་ས་ལྟ་བུ་དོན་དམ་པར་སྲ་འཐས་སུ་གྲུབ་ན་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཆུ་ལ་འཛུལ་བ་བཞིན་དུ་བྱིང་བ་སོགས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །༈ དེས་ན་གསད་བྱའི་ལུས་དང་གསོད་པ་པོའ་རྣམ་རིག་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ ིའབྲེལ་སོགས་ཚོགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་སྡིག་པ་ཞེས་པའི་ཉེས་སྤྱད་ཆེན་པོ་གྲུབ་པ་དང༌། སྔར་བྱས་ཀྱི་ལས་ངན་ལ་ཞེ་ནས་འགྱོད་པ་དང་ཕྱིན་ཆད་ཅི་ནུས་ཀྱིས་སྤང་བའི་སྡོམ་སེམས་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ལ་འབད་པ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་ཙམ་གྱིས་ལས་དེ་འདག་པར་འགྱུར་གྱི་དེ་དག་ལ་མ་ལྟོས་པའི་སྲོག་གཅོད་བདེན་གྲུབ་དང་དེ་བདེན་པར་འདག་པ་སོགས་མེད་ཚུལ་གོ་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་པ་ཙམ་གྱིས་འབྲས་བུ་མི་བཟད་པ་འབྱིན་པར་བསམས་ནས་དགེ་སྡིག་གི་བླང་དོར་ཇེ་ཞིབ་ཏུ་འགྱུར་བས། སྟོང་ཉིད་སྒོམ་

- 108 -

གཅིག་དུ་བྲལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པས་སྡིག་པ་དག་ཚབས་ཆེ་བ་དང་སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པའི་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སོགས་གསུངས་ཀྱི། འཇུག་པ་དྲངས་པ་ལྟར་གྱི་ལག་རྗེས་དེ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་དགུན་ཐོགས་གྲང་རེག་བདེན་མེད་དུ་མོས་ཏེ་གཅེར་བུར་སྡོད་མི་ཐུབ་པ་མྱོང་བས་གྲུབ་བཞིན་དུ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཁ་ཕོ་ཙམ་གྱིས་སྤྱོད་པ་རྩིང་བར་བྱེད་པ་ནི་སེམས་མེད་དུ་ཟད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕར་ཕྱིན་མཆན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་སོ་སོའ་བྱེད་པས་མཐའི་གཉིས་སོ་སོར་སེལ་བ་དེ་མན་ངག་ཏུ་གྲགས་པ་ཐར་ཐོར་ནས་བྱུང་བ་ཙམ་མིན་པར་གཞུང་ཆེན་མོའ་དགོངས་པ་ཡིན་ཚུལ་གྱི་ཤེས་བྱེད་དུ། ལམ་རིམ་ཆུང་ ིབ་ལས། གཏན་ཚིག་ངེས་པས་ནི་ཆད་ལྟ་སེལ་བའོ། །དམ་བཅའི་དོན་ངེས་པས་ནི་རྟག་མཐའ་སེལ་བའོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དྲངས་པ་ནི་སྒོ་མང་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་ལན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐལ་རང་ཐུན་མོང་ལྟར་ན་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོའ་དོན་འདི་ལྟར་དང༌། ིཐལ་འགྱུར་བ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ལྟར་ན་སྔ་མ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཏེ། རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལུང་གི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་དང༌། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་དང༌། རྟེན་འབྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པའི་སྙིང་པོར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་འདི་ནི། །ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་གི་ཅེས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། །ཞེས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་འདོད་པས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། བདེན་མེད་སྒྲུབ་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཀུན་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་འདྲ་བས་དེ་ཀུན་ལ་ཡང་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོར་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། །ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཟུགས་བརྙན་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ཀྱི་བྱེད་པས་གཟུགས་བརྙན་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཆད་མཐར་ལྟ་བ་རགས་པ་ཙམ་སེལ་ཡང་གདགས་གཞི་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ཙམ་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཆད་མཐའ་ཕྲ་མོ་མི་སེལ་བས་རྟེན་འབྱུང་དང་ཆེས་མི་འདྲ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་སོ་སོས་རང་རང་གི་ལྟ་བ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་མ་ལྷུང་བར་འདོད་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་བཏགས་བདེན་མེད་དང་མཚན་ཉིད་གཞན་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པས་རྟག་ཆད་ལས་རིམ་པར་གྲོལ་བ་དང༌། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་རང་རྒྱུད་པས་འཛིན་པ་རྣམ་ཤེས་

- 109 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སོགས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དང་གཟུང་བ་ཕྱི་དོན་སོགས་ཐམས་ཅད་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འདོད་པས་དེ་གཉིས་ལས་རིམ་པར་གྲོལ་བ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་རང་རང་གི་ལྟ་བའི་གནད་འགག་མཐར་ཐུག་གི་གོལ་ས་ཕྲ་བ་དག་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཀྱི། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་ལྟ་བ་ཡིན་ཚད་ལ་མིན་པས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་ཉིད་མིན་ཡང་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཁྱད་འབྱེད་པ་ལ། མཆན་ལས། རང་རྒྱལ་རིགས་ངེས་ཀྱིས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་རྟོགས་པར་འདོད་ན་རྩ་བའི་བློ་རྩེ་གཏོད་ས་སྟོར་བར་འགྱུར་ཞེས་བཀག་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གངས་རི་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་ན་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དང༌། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་ལོག་པར་ཡང་འཇོག་མི་ནུས་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཡང་རྟོགས་པ་དང༌། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་རྟོགས་དགོས་སོ། །༈ འོན་ཀྱང་རྩོད་ཚེ་སྔ་མ་མེད་དགག་ཏུ་འདྲ་བས་གཅིག་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་
ཤུགས་ལ་གཅིག་ཤོས་རྟོགས་པ་གུང་ཐང་རྗེའི་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའ་མཆན་དུ་གསལ་བ་ ིལྟར་དང༌། ཕྱི་མ་ནི་དེ་ལྟར་མིན་པས་སྔ་མ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་ཚེ་ཕྱི་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ལྐོག་ཏུ་སྐྱེ་བས་བློ་སོ་སོ་བ་དང༌། ཕྱི་མ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློ་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་ཚེ་སྔ་མ་ཤགས་ལ་རྟོགས་པས་བློ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པར་བྱ་ལ། འདིས་ནི་དུ་མ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ལ་བདེན་མེད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་ཏེ། སྒྲ་རྟོགས་ན་སྒྲ་སྒྲར་རྟོགས་དགོས་པར་རྟགས་རིགས་མཐའ་དཔྱོད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མཉན་བྱ་སྒྲ་དང་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ལ་རིམ་པར་སྒྲ་སྒྲ་དང་ཡོད་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་དགོས་ལ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པ་དང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་

- 110 -

གཅིག་དུ་བྲལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལ་རིམ་བཞིན་མི་རྟག་མི་རྟག་པ་དང་བདེན་མེད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སླ། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་ན་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་མི་དགོས་པ་རྣམ་འགྲེལ་མཐའ་དཔྱོད་སོགས་ལས་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་ན་འདི་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །༼༢༦་བ་༡༽ ༼༤༡་༧༽༼༤༧་༡༢༽ཁ་ཅིག་༽སྟེ་བུ་སྟོན་༼དང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་༽གནོད་པ་མ་མཐོང་ནས། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་༼གནོད་པ་མ་མཐོང་བ་དང༌།༽ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། ཞེས་པ་མན་ཆད་༼སྒྲུབ་བྱེད་བཟུང་བའི་༽སྒོ་ནས་དང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་བསྟན་ཅེས་༼གཞུང་ཚན་པ་༼༢༦་བ་༣༽ ༼༤༡་༡༥༽༼༤༨་༡༽བསྒྲུབ་བྱ།༽ཡུམ་གྱིས་སྲས་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་པ་ཉིད་བསྟན་པ་༼རུ་སྣང་༼༢༦་བ་༤༽༼༤༡་༡༥༽༼༤༨་༡༽གཟུང་བ་རུ་༽བཤད་པ་ནི་༼མི་འཐད་དོ། ། ༈ དེ་ཡང་གཞན་དུ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་སྨྲ་ཡི་དེས་དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་ཤགས་ལ་འཕངས་ཞེ་ན་ཡང༌། དེ་ལྟ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཤགས་ལ་འཕངས་པར་ཐལ་བ་བཟློག་ཏུ་མེད་ཅེས་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བར་བཤད་དོ། །
༈ ༼༢༦་བ་༥༽༼༤༡་༡༨༽༼༤༨་༤༽ཅི་ཞིག་བྱ། ། ༈ འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལ་ལས།
དབང་རྣོན་དང་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་སྐབས་འདིར་མ་བསྟན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པས་མི་གནོད་པ་ཉིད་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཁ་ཅིག དབང་རྣོན་ལ། ཞེས་པ་ནས། འདིར་མ་བསྟན་པ་གང་ཡང་མི་འཐད་ཅིང༌། ཞེས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དབང་རྣོན་གྱི་སྐབས་འདིར། ཞེས་པ་ནས། ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། ཅེས་པའི་བར་གསུངས་པས་སོ། །ཡང་ཁོས། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པས་མི་གནོད་པས་ནི་ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པའི་དཔྱད་པས་དག་པར་གྲུབ་ཀྱང༌། ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ལྟོས་ཚུལ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསང་བ་ཕྲ་མོ་རྣམས་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་དཔྱད་པ་མི་འཇུག་པས་དེས་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པར་མི་འགྲུབ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཤེས་པར་

- 111 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

གཞན་ལ་སྟོན་མི་ནུས་པ་ཙམ་ནི་དབང་མངོན་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་གྲུབ་པས། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་པ་དོན་མེད་དེ། དེས་ན་མངོན་གྱུར་དོན་དག་ལ། །གཏན་ཚིགས་དོར་ནའང་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་པ་ཞིག་ཀྱང་དོན་གྱིས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཡུམ་གྱིས་སྲས་སྐྱེད་པ་ལ་གནོད་པ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དེས་སྲས་སྐྱེད་ནུས་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་དཔྱད་པ་མི་འཇུག་པས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་ལ་ཐར་པ་དང་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་མི་དཔྱོད་པར་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་དཔྱོད་པ་ཡང་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་བྱེད་པ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཡི་ལན་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་དང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཕྲ་མོ་ལྟ་བུ་ཤིན་ལྐོག་ཏུ་གསུངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སོ་སོ་རེ་རེས་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་དང་ཏིང་འཛིན་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཐའ་དག་ལ་སྙོམས་པར་བཞུགས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྲོག་ཆགས་གྲོག་སྦུར་ཡན་ཆད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་ཀླས་པས་གང་གི་ཐུགས་དགོངས་རྟོལ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐུགས་མངོན་དུ་མཛད་དེ་སོ་སོའ་ཁམས་དང་མཐུན་པར་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་མཐའི་ཀླས་པ་འབྱེད་པ་དང་མཉམ་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཕན་ཚུན་འགལ་མེད་དུ་གསལ་ལེར་བཀྲ་བ་ལྟ་བུའི་གསང་བ་ཕྲ་མོར་གྱུར་པའི་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་དགོངས་ཀྱི། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་ལྡོག་ཙམ་ནི་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས་སོ། །
༈ རིགས་པ་ཇི་ལྟ་བུས་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ནི་
བདག་འཛིན་སོགས་ཀྱི་མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་ཉིད་དུ་ཟད་པས་དེ་དགག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་ཡང་རང་ཤགས་སུ་འབྱུང་ལ། བདག་འཛིན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་རིམ་གྱིས་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པས་སོ། །དཔེར་ན་གྲང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལས་སོ། །དེ་ཡང་ཚ་གྲང་མི་མཐུན་པ་ལས་ཚ་བ་

- 112 -

གཅིག་དུ་བྲལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

རང་ཉིད་ཀྱི་ཤགས་མ་ཡལ་བཞིན་དུ་གྲང་རེག་གིས་དེ་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཏེ་ཟད་པར་བྱེད་པ་ནི་འགར་ཡང་མེད་ལ། གྲང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཤགས་ཡལ་བའི་རྐྱེན་གཞན་གང་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་ཚ་རེག་དང་འཕྲད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཚ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོབས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་ལྟར་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་གནོད་ཀྱི་ཟློག་ཏེ་མིན་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་དངོས་པོའ་གཤིས་སུ་གྲུབ་མ་ ིགྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྒྱབ་རྟེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་སོ། །བསྡུས་གྲྭར་སྣང་མུན་དང་ཚ་གྲང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་ཚུལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་སྤྲོས་པ་ནི་རིམ་བཞིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་དང༌། ལམ་གོམས་པའི་རིམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་ཟད་པའི་དཔེ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བྱ་རོག་སོ་རྟོག་ལ་སྐྱོན་བསྟན་རྒྱུ་མི་རྙེད་དོ། །འདིས་ནི་ཁ་དོག་དཀར་དམར་སོགས་མང་པོ་དཔག་པར་བྱའོ། །དེས་ན་བྱ་རོག་དང་འུག་པ་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱལ་ཕམ་རེས་འཇོག་ཡིན་པས་བྱ་རོག་གནོད་བྱ་དང་འུག་པ་གནོད་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་ཅིང༌། གཉིས་ཀ་ནད་ཀྱིས་མནར་ཏེ་ཟུངས་ཟད་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་ལ་ལར་ནི་གཅིག་གཅིག་ལ་མི་གནོད་པར་ལོ་ཟླ་སོགས་ཀྱི་ཡུན་ལ་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་ལ། སྣང་མུན་ཚ་གྲང་སོགས་ནི་དེ་དང་གོ་རྒྱུ་ཆེས་མི་འདྲ་བས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་འདོད་པ་ནི་སྙིང་པོ་མེད་པའི་གཏམ་མོ། །སྡེ་བདུན་འཇུག་སྒོར། སྦྲུལ་དང་ནེའུ་ལེ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ནི་སྔ་རྩོམ་ཡིན་པས་དེ་དུས་ཀྱི་གྲྭ་སའི་ཁས་ལེན་བཀོད་པ་ཙམ་སྟེ། དེར་ཚད་མས་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་མེད་ངེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་ཀྱང་སྡེ་བདུན་རྒྱན་དུ་དེ་བཀག་པ་ལྟར་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོའ་བླ་མ་དག་གི་ཀུན་གསལ་མེ་ལོང་དང་རྟོག་གེའི་སྙིང་ནོར་གྱི་ ིགསུང་ལུགས་ཀྱང་བློ་གསར་བུ་རྣམས་ཀྱི་དཔྱོད་བློ་འཕེལ་བའི་ཡན་ལག་ཙམ་དུ་ཡིན་པ་རང་རང་ལས་ཤེས་སོ། །གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་སྔ་མ་ཁོ་ན་སྣང་བ་ནི་རིགས་པའི་གནད་འགག་མཐར་ཐུག་སྨོས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱས་པ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ནི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་དབང་རྣོན་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་

- 113 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་འཐོབ་ནུས་ཏེ། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་བྱ་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲིན་དྭངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་འཕྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུས་སྒྲུབ་དགོས་པས་སོ། །གཞན་ཡང༌། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཆུ་ཚགས་ཀྱི་གླེང་གཞི་ལྟ་བུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཤིན་ལྐོག་དང༌། ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལོ་བདུན་ཅུ་ལོན་ཡང་ལུས་ལ་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དང༌། མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་འོད་དང་ལྡན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་ཏེ་མདོ་ལས་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གསུངས་ཚད་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས། དེའི་བསྟན་བྱ་ལ་གནས་གསུམ་ཀ་ཡོད་པ་ལེའུ་དང་པོའ་མཐའི་དཔྱོད་ལྟར་ལ། དེས་ན་སྡེ་བདུན་རྒྱན་དུ་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་རྟོགས་པའི་ཞེས་སོགས་མ་སྦྱར་བར་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་ཞེས་སོགས་སྦྱོར་ན། དེ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་མ་དག་པར་འགྱུར་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡང༌། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། དེས་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ལ་མི་སླུ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུ་བསྟན་པ་ལ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བྱང་བདག་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་གི་དྲིས་ལན་དུ་མཁས་གྲུབ་རྗེས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་མདོར་བསྡུས་བརྒྱད་པའི་གཞུང་འདི་དག་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྒྲས་ཟིན་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ལ་མི་སླུ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་ལྟོས་ནས་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །
༈ དེ་བཞིན་དུ་མཁས་པ་ལ་ལས། རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སླུ་བ་མེད་ན། དཔྱད་
པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ནི་རི་བོང་རྭ་ཞེས་པའི་སྒྲས་གཤག་ནུས་པས། སྡེ་བདུན་སོགས་ཀྱི་གསུང་ཟིན་གྱི་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པའི་ལན་དུ། ཧོར་ཡུལ་གྱི་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་མཚན་ཤེས་བརྒྱ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེས་བཀོད་ཚོད་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་སོང་ཚོད་

- 114 -

གཅིག་དུ་བྲལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལ་རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སླུ་བའི་ལུང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱས་པས་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པ་ཡང་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོར་སྣང་མོད། འོན་ཀྱང་གོང་ལྟར་དུ་བཀོད་པས་ནི་སྐྱོན་དེ་ལས་གྲོལ་བར་མ་ཟད་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རྣམས་ཕན་ཚུན་འགྲིག་པར་འགྱུར་བས་ལེགས་པར་སེམས་སོ། །དེས་ན་དྲང་ངེས་དཀའ་འགྲེལ་དུ་སྡེ་བདུན་དང་རྣམ་འགྲེལ་ཊཱིཀ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་བཀོད་ནས་ཕྱི་མ་དབང་བཙན་པར་བྱ་དགོས་པར། དོན་དེ་དག་གི་ཞེས་དྲུག་སྒྲ་མ་སྦྱར་བར། དག་ལ་ཞེས་གནས་གཞིར་བྱས་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་ཏེ་གསུངས་པ་ནི་རྟགས་ཆོས་ལ་དེ་ལྟར་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་པར་སྤྱི་འགྲོའ་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་ལ་བརྟག་ན་རྩོད་ཚེ་བསྐྱང་བ་བདེ་ལ། ིཁྱད་པར་དེ་སྦྱར་ན་ནི་དོན་དེ་དག་ལ་ཞེས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་བསྟན་པ་ལ་ཞེས་པའི་ལ་སྒྲ་དང་འགྲིག་པས་སོ། །ཡང་དྲན་དབང་གཞན་གྱིས། ལུང་རྣམ་དག་ལ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པས་ཁྱབ་ལ། གནས་གསུམ་སྟོན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་མིན་པའི་མདོའ་སྒྲས་ ིཟིན་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་འཇུག་ཀྱང་དགོངས་གཞི་ལ་མི་འཇུག་པས་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་ལུང་རྣམ་དག་ཏུ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། ཤིན་ལྐོག་ཁོ་ན་སྟོན་པའི་ལུང་ཡང་འདུལ་བ་ལུང་སོགས་སུ་མང་བ་བསྙོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་མོད། དེ་ལྟར་ན་མཛོད་ལས། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྤྲུལ་པ་ནི། །ཕྱི་ཡི་སྐྱེ་མཆེད། ཅེས་པའི་གཞུང་དེ་ལུགས་འདིར་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པར་མི་རུང་བར་ཐུབ་དགོངས་སུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་ཀ་སྤྲུལ་པར་བཤད་པ་ཡིག་ཆར་དྲངས་པ་སོགས་མང་པོས་ཤེས་པས། དེ་ལུང་རྣམ་དག་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དཔྱད་གསུམ་དག་པའི་ལུང་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དངོས་དང་རྟགས་དོན་གྱིས་ཁས་བླངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་སྔར་༼༥་བ་༦༽༼༧་༨༽༼༩་༡༢༽དྲངས་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་དངོས་སྨྲ་བ་དག་གི་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཚིག་མཐའ་དག་ལུང་རྣམ་དག་མིན་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་ཇི་ལྟར་སྤོང་སོམས་ཤིག །དེ་དག་ལུང་རྣམ་དག་ཏུ་སྒྲུབ་

- 115 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བྱེད་གཞན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་དགོས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་སྲིད་པ་ལས་ཐར་པའི་ཆེད་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་སམ་ཡན་ལག་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐར་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་རྗོད་བྱེད་དུ་གཏོགས་པ་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཙལ་མི་དགོས་སོ། །འོག་ ༼༧༧་བ་༦༽༼༡༢༤་༩༽༼༡༤༠་༢༽གི་གདམས་ངག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཞིབ་ཆ་འདི་ལྟར་བྱ་བའམ་སྒྲས་ཟིན་ལྟར་དུ་བསྐྱང་ཡང་རུང་སྟེ། འདིས་ནི་མང་པོ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལུང་ལས་ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྐྱེས་ཀྱི་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་དགེ་མི་དགེའི་འབྲས་བུ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་ལུང་སྟོན་པ་དེ་དག་གི་གོང་འོག་ཅི་རིགས་སུ་དགེ་སློང་དག་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ནི་ས་ལ་མ་སྨིན་རྡོ་ལ་མ་སྨིན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་སྨིན་ཏེ། ཞེས་དེ་ཉིད་སྤྱིར་དགེ་སྡིག་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་འབྱུང་བའི་དཔེར་དྲངས་པ་མངས་པས། ཚུལ་དེ་ནི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་བྱུང་བ་དག་ལ་ཡང་སྦྱར་དགོས་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའ་གསུང་ལུགས་ཀྱིས་ཤེས་པས། ིདེ་ལྟ་ན་བྱུང་བ་དེ་དག་གིས་སྤྱིར་དགེ་སྡིག་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་འབྱུང་བ་ཡང་སྟོན་པས་ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པར་མི་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུལ་དེ་ནི་སྐུ་དངོས་དང་ཕྱིས་འབྱུང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་དགེ་སྡིག་སྤྱིའི་བླང་དོར་བསྟན་ཏེ་ལམ་ལ་བཀྲི་བའི་ཆེད་མིན་ན། གྲུང་གཏམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་མ་འཕགས་པར་ཐལ་བས་སོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། མེ་ཡི་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ། །ཞེས་པ་ཡང་དངོས་ཟིན་ཙམ་ནི་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་དུ་སྣང་མོད་ཀྱང༌། བྱམས་པ་ཆོས་མཆོག་གིས། ཚུལ་ཁྲིམས་འབྲས་བུ་མངོན་མཐོ་སྟེ། །ཞེས་དང༌། ཤེས་རབ་འབྲས་བུ་ཐར་པ་སྟེ། །ཞེས་དང༌། སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་ཏེ། །ཞེས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་ཁ་སྤོས་ནས་སོ་སོའ་མཇུག་ཏུ། འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ ིཕྱིར། །ཞེས་རེ་རེར་སྦྱར་བ་རྣམ་འགྲེལ་མཐའ་དཔྱོད་དུ་བཀོད་པ་དང༌། ལུང་ཚིག་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དང་མདོ་སྔགས་སོ་སོའ་སྐབས་སུ་དིོན་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དང༌། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་གོང་༼༡༢་བ་༤༽༼༡༨་༡༥༽༼༢༢་༧༽གི་མཆན་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་དེ་ནི་སྨྲ་བ་པོའ་ཀུན་སློང་ལ་ ི

- 116 -

གཅིག་དུ་བྲལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལྟོས་པ་ལས། ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་ཀུན་སློང་དེ་ཙམ་ལས་མ་བཏང་ཞེས་ཚད་གཟུང་བར་དཀའ་བས། དེ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལུང་རྣམ་དག་ལ་གནས་གསུམ་སྟོན་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་ཅིང་ཕྱིས་ཀྱི་རྩོམ་པ་པོ་བློ་དམན་རེ་གཉིས་ཀྱི་བརྩམས་ཚིག་ལྟར་ན་མ་ངེས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་བཅུ་པའི་མདོར། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང༌། །ཞེས་པའི་དང་སྒྲས་རྐང་པ་ཐ་མ་གསུམ་ཀ་འདྲེན་པས་རིགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱང་བསྟན་ལ། འོན་ཀྱང་ཁྱད་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དཔེས་མཚོན་ནས་འཕངས་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་བར་མཛད་པ་དང༌། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཟབ་དོན་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་དཔེས་གོ་སླར་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡི་འགྲོས་ཀྱིས་གཞན་ལ་རྒྱས་འགབ་སྟེ་སྤྲོ་བར་བྱའོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་མ་བཤད་ཅེས་པ་ནི་འདི་དང་གོ་རྒྱུ་ཆེས་མི་འདྲ་བས་དེ་ལྟར་དུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་རུང་ངོ༌། །རྒྱན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་ལ་འདི་དག་ཁ་སྤོ་ཤེས་ན་གོང་གི་རྩོད་པ་གཉིས་པ་རང་སར་གྲོལ་ལོ། །གནོད་པ་མ་མཐོང་བ་དབང་རྣོན་དང་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་དཔྱད་དེ་ངེས་པ་དྲངས་མ་ཐག་ཏུ་བདེན་འཛིན་ལྟ་ཅི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཡང་ནུབ་པའི་རང་མྱོང་ལ་དཔག་ནས་དོན་དེ་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་བྱུང་བའི་རིམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་དང་བདེན་འཛིན་ཟད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནུས་སུ་རྟོགས་ཤིང༌། དེ་ཡང་སྐྱེ་མེད་གསུམ་ལ་གསལ་སྣང་རྙེད་པའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་མཐུས་ཡིན་པར་ངེས་ནས་ཡུམ་གྱིས་སྲས་སྐྱེད་པར་རྟོགས་པས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེའི་ཚུལ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པར་མི་ཤེས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་ཉིད་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་སྐབས་འདི་ཉིད་དུ་ཤེས་ཏེ་བསམ་བྱུང་གི་ངེས་པ་རྙེད་ཟིན་པས། འོག་༼༢༨་བ་༣༽༼༤༤་༡༩༽ ༼༥༡་༡༡༽ནས་བྱུང་བ་ལྟར་དང་བ་ལས་གུས་དེ་ལས་དེ་ཤེས་པའི་སླད་དུ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་འགལ་བས་སོ། །དེ་ཡང་གོ་བདེ་བར་འགོད་ན། སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བྲལ་བར་གོམས་པ་ལས་མཆོད་བརྗོད་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བདེན་འཛིན་ལྷག་མ་མེད་པར་ཟད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནུས་ཏེ། ད་ལྟ་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློ་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེས་པ་ཙམ་

- 117 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

གྱིས་བདེན་འཛིན་གྱི་སྣང་བ་མ་ལུས་པར་ལྡོག་པ་མྱོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །རྩོད་པ་ཕྱི་མ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་དང་དབུ་མའི་རིགས་པ་འགལ་བར་དོགས་པ་ནི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་གོང་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་འཆར་བ་ནི་རྗེས་ནས་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ལ་དོན་དམ་གྱི་དཔྱད་པ་མི་འཇུག་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དཔྱད་པ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ནི་ལྟ་བ་རྙེད་པ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་ལ་སྒྲ་མ་ཐོས་པ་གོ་བ་ཡང་རྣམ་དབྱེ་ཅུང་ཟད་ཤེས་པ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་བྱིས་པ་ཤེད་མ་ཕྱེ་བ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་པ་ལྟར་རོ། ། ༼༢༧་ན་༥༽༼༤༢་༡༥༽༼༤༩་༣༽གཡུང་པོ་༽སྟེ་གདོལ་བ་ལྟ་བུའི་རིགས་ངན་དང་ཀླ་ཀློ་༼ལ་སོགས་༼༢༧་ན་༦༽༼༤༢་༡༦༽༼༤༩་༥༽བྱའོ། ། ༈ འདི་ནི་རྒྱ་གར་དུ་བྲམ་ཟེ་ལྟ་བུ་གཙང་མའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་དག་ནི་རིག་བྱེད་ལ་སློབ་པ་དང་གཙང་སྦྲ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་ལ་གཅེས་སྤྲས་བྱ་བ་ལས་ལོག་སྟེ་རྐུ་འཕྲོག་དང་གཤན་པ་བྱེད་པ་དང་རིགས་དམན་པ་དང་ལུས་འབྲེལ་བ་སོགས་བྱས་ན་རིགས་ཉམས་ནས་གདོལ་རིགས་སུ་འགྱུར་བ་ལྟར། བྱང་སེམས་རྣམས་ནི་གཞན་དོན་ལ་ནུས་པ་རྩལ་སྤྲུགས་ཏེ་འབད་ནས་རང་རིགས་གཅེས་པར་བྱ་དགོས་པ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལས་བརྩམས་ཏེ། །སྐྱོན་མེད་བཙུན་པའི་རིགས་འདི་ལ། །རྙོག་པར་མི་འགྱུར་དེ་ལྟར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་རང་དོན་ལ་གཞོལ་ན་ཉན་རང་དུ་ལྷུང་བར་བཤད་པ་དེའོ། །
༈ ༼༢༨་བ་༡༽༼༤༤་༡༤༽༼༥༡་༦༽མི་རིགས་སོ། ། ༈ འདི་དང་རྣམ་བཤད་
གཉིས་འགལ་བར་མི་བསམ་སྟེ། སྤྱིར་གཟུགས་སྐུ་ཆོས་སྐུའི་རྟེན་ཡིན་ཡང་ཆོས་སྐུ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་སྐུས་མཆོད་པ་ཐོབ་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་རྙེད་པར་ཤེར་མདོ་དང་རྒྱུད་བླའི་འགྲེལ་བར་གསུངས་པ་མི་འགལ་བ་དང༌། ནོར་བུའི་ཟ་མ་ཏོག་ལ་ནོར་བུ་ཞེས་པ་ལྟར་སྤྱིར་ཚིག་དོན་གྱི་རྟེན་ཡིན་ཡང་མདོས་ཡུམ་གྱི་མིང་ཐོབ་པ་ཡུམ་བརྗོད་བྱར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འགལ་བས་སོ། །༼༢༩་ན་༢༽ ༼༤༥་༡༢༽༼༥༢་༦༽འདོད་པར་བྱའོ། ། ༈ འདི་ལ་ཁ་ཅིག བློ་རིག་ཡིག་ཆར། སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ།

- 118 -

གཅིག་དུ་བྲལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཐོས་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ནི་འདི་ཉིད་དང་འགལ་བར་མ་ཟད། ཡིག་ཆ་རང་ལས། དོན་སྤྱི་དོན་དུ་འཁྲུལ་ནས་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་ནང་འགལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྒྲས་དོན་སྤྱི་སྣང་བ་གཅོད་ལ། དོན་སྤྱི་མི་སྣང་བར་དོན་སྤྱི་དོན་དུ་འཁྲུལ་ཚུལ་མེད་པས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དོན་ལ་བསམས་ནས་ངེས་པ་རྙེད་པའི་ཞེན་རིག་དང༌། བསམ་བྱུང་གི་དོན་ལ་ཡང་ཡང་འདྲིས་པའི་ཁམས་གོང་མའི་ཞེན་རིག་དག་རིམ་པར་བསམ་བྱུང་དང་སྒོམ་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། སྡེ་བདུན་རྒྱན་དུ་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་དཔག་ཐོས་བྱུང་དུ་བཤད་པ་དང་། བསམ་གཟུགས་མཐའ་དཔྱོད་བླ་བྲང་དཔར་གསར་དུ། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། ཐོས་བསམ་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་པ་རིགས་སྨྲ་སྤྱིའི་ལུགས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ། རྗེས་དཔག་ལ་དོན་ལ་བསམས་ནས་ངེས་པ་རྙེད་པས་ཁྱབ་པ་ནི། རིན་ཆེན་གསུམ་གྱི་གཏམ་སྦྱོར་ལས། གལ་ཏེ་ཡང་དག་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་གིས། །ངེས་པ་རྙེད་ཀྱང་སྒྲུབ་དང་སུན་འབྱིན་གྱི། །ཚད་མའི་སྟོབས་ལས་ཐེ་ཚོམ་མ་ཆོད་ན། །ཡང་དག་བག་ཆགས་བརྟན་པོ་འཇོག་མི་ནུས། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་མཐོང་བ་སྨོས་པའི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞི་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་འདོད་སེམས་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཡིན་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་དོགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལས་དང་པོ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་ལྟོ་ལྡིར་བ་མིག་གིས་མ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་ཞིག་ལ་གཞན་ཞིག་གིས་ཡུལ་ཆེ་གེ་མོ་ན་བུམ་པ་ཞེས་པ་ལྟོ་བ་ཆེ་ལ་མགྲིན་པ་རིང་ཞིང་ཁ་ནས་མཆུ་ཐུར་དུ་འཕྱང་བ་སོགས་དབྱིབས་བཀོད་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཟངས་ལས་བྱས་པ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་ལེགས་པར་བརྡ་སྤྲད་པ་ལས་ཉན་པ་པོའ་རྒྱུད་ལ་ཡུལ་དེའམ་གཞན་དུ་བརྡ་དོན་གོ་བ་ལྟར་གྱི་སྣང་བ་ཞིག་མཚན་མར་བཟུང་ ིསྟེ་སྐྱེས་པའི་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་དེ་ནི་བུམ་པ་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མིན་ཞིང་། བརྡ་དོན་གོ་བ་ལྟར་གྱི་སྣང་བ་དེ་ཡང་དོན་སྤྱི་ཡིན་གྱི་སྒྲ་སྤྱི་མིན་པའི་ཕྱིར་

- 119 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཏེ། གཞན་དུ་ན་རི་བོང་རྭའི་དོན་སྤྱི་རྟོག་པ་ལ་མི་སྣང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། སྔར་ནས་བུམ་བརྡ་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་གཞན་གྱིས་བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་མི་སྣང་ཡང་། བུམ་པའི་སྒྲ་སྤྱིའི་དོན་སྤྱི་སྣང་བས་དོན་སྤྱི་དོན་དུ་འཁྲུལ་བར་སྨྲ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །༈ འདི་ལ་དགོངས་ནས་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས། གནས་ཀྱི་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
གཞན་གྱིས་བཤད་པའི་ཚེ་བློར་ལམ་གྱིས་འཆར་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྒྲ་སྤྱི་ཡིན་གྱི་དོན་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལྟར་རྩི་ཤིང་སོགས་ཀྱང་འཆར་དགོས་པ་ལ། དེ་དག་འཆར་བ་སོ་སོ་ནས་བརྗོད་དགོས་ཀྱི། བརྡ་གཅིག་གིས་ཁྱད་པར་ཀུན་བློར་འཕེན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་ན་རྗོད་པ་པོའ་རྟོགས་དུས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནའི་ ིདོན་སྤྱི་ཡིན་གྱི་སྐབས་དེར་ཡོད་པ་དེའི་སྒྲ་སྤྱི་ཡིན་པར་མ་ངེས་ཏེ། སྐབས་དེར་ཡུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་བློ་ལ་དེས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྣམ་པ་ཞིག་འཆར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་བུམ་པ་བུམ་པ་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཤགས་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་བུམ་པ་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་གྱིས་འཛིན་ཞེས་པའི་ཙམ་སྒྲས་བུམ་པའི་དོན་སྣང་བ་གཅོད་ཀྱང་དོན་སྤྱི་གཞན་སྣང་བ་མི་གཅོད་པས་མི་འགལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་བྱུང་གི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། ཐོས་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པས་སྡེ་བདུན་རྒྱན་དང་བློ་རིག་ཡིག་ཆའི་གསུང་ཟིན་ཡང་མི་འགལ་ལ། བསམ་གཟུགས་ཡིག་ཆ་བླ་བྲང་དཔར་རྙིང་དང་དབུས་དཔར་སོགས་སུ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་བསམ་བྱུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཞེས་བྱུང་བས། དཔར་གསར་གྱི་དེ་ནི་སྡེ་བདུན་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ཙམ་ལ་འཆེལ་བའི་ཞུས་དག་པ་ཞིག་གི་ལག་རྗེས་སུ་མངོན་ནོ། །འདིས་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ནི་བསམ་བྱུང་གི་རྟོག་པ་དང་ཐོས་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། ཐོས་བྱུང་གི་རྟོག་པ་དང་བསམ་བྱུང་གཉིས་ཀ་མིན་པའང་ཤེས་པར་གྱིས། འདོད་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་སྒོམ་བྱུང་ལ་མངོན་སུམ་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་པ་མེད་ཚུལ་འོག་༼༢༤༧་ན་༥༽༼༤༠༣་༡༤༽༼༤༥༣་༡༡༽གི་མཆན་དུ་དགོད་པར་འགྱུར་བས་ཐ་མ་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །ཡང་ལ་ལས།

- 120 -

གཅིག་དུ་བྲལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

རྟོག་པ་ལ་དོན་སྤྱི་དོན་དང་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བས་ཁྱབ་ཀྱང་། དོན་སྤྱི་དོན་དུ་འཁྲུལ་བས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་ཤེས་བྱའི་དོན་སྤྱི་ཤེས་བྱར་སྣང་བ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡང་རྩོད་ཚེ་བདེན་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རིགས་པའི་གནད་ལས་ཅུང་ཟད་འཛོལ་སྟེ། དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་དོན་སྤྱི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། ཤེས་བྱ་དེའི་དོན་སྤྱི་ཤེས་བྱ་དེ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཁྱོད་དུ་སྣང་བ་ལ་འཁྲུལ་བའི་བློ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་པའམ་ཡང་ན་དེ་སྒྲ་སྦྱར་ཏེ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བྱའོ། །གཞན་དུ་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་བརྡ་དག་ནི། །འཇུག་པ་སྲིད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སྒྲ་རྟོག་སེལ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ ༼༢༩་ན་༤༽༼༤༥་༡༩༽༼༥༢་༡༣༽ མཛད་དོ། ། ༈ རྩོད་ཚེ་རང་འབྲས་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་དང་པོའ་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཡང་དེའི་གཙོ་བོ་མིན་ཞེས་ཞིབ་ཆ་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་འོ་ ིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཐལ། དད་པ་དེ་རང་འབྲས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་རྟག་པ་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན། བྱང་ཆུབ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ལམ་བདེན་དེ་འགོག་བདེན་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ་བས་བདེན་བཞིའི་རྒྱུ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པ་ཉམས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། ལམ་བདེན་ཆོས་ཅན། འགོག་བདེན་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འགོག་བདེན་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། འོ་ན། མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བར་འཁོར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་བ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག །འདི་ནི་བློ་གསར་རོལ་རྩེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཙམ་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། དཀོན་མཆོག་སྒྲོན་མ་ལས། དད་པ་སྔོན་འགྲོ་མ་ལྟར་སྐྱེད་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་ལ་མངོན་མཐོའ་བདེ་བ་དང་། །ངེས་པར་ལེགས་པ་ཐར་པར་འདོད། །དེ་ཡི་སྒྲུབ་པ་ ིམདོར་བསྡུས་ན། །མདོར་ན་དད་དང་ཤེས་རབ་བོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་

- 121 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་གཉིས་སུ་འདུ་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མས། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་སྒྲུབ་བྱེད་དད་ཤེས་གཉིས། །ཤེས་རབ་སྔོན་འགྲོ་དད་པས་སྣོད་རུང་བྱེད། །ཤེས་རབ་གྲོལ་རྒྱུ་མི་རྟོག་དོན་སྒྲུབ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་གསུང་རྒྱུན་ལ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་ལ་རིམ་བཞིན་དད་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། སྙིང་རྗེའི་ཆོས་སྐོར་ཞེས་བྱུང་ངོ་། །༼༣༢་བ་༡༽༼༥༡་༡༽༼༥༨་༨༽མི་བྱའོ། ། ༈ ཡིག་ཆར། རིགས་ཆོས་སྐུ་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ་དུ་ཁམས་བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་བཞི་འདུས་པར་རྒྱུད་བླ་ཐོགས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་རིགས་ཀྱིས་ཁམས་བསྡུས་པར་ཐལ་བ་ལས་དེ་ནི་གོ་རྒྱུ་མེད་དེ། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བདུན་གྱི་ནང་གི་རིགས་དང་ཁམས་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་བྱེད་པའང་སྣང་མོད། དེ་ལ་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གསུམ་གྱིས་བརྒྱད་བསྡུས་པ་འདི་ལྟར་ནའང་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་བསྡུས་པ་སོགས་སུ་ཐལ་བ་ལས། དེ་མི་རུང་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་དང་རྣམ་མཁྱེན་དོན་གཅིག་པས་སོ། །དེས་ན་ར་ལུག་གླང་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ལུག་འདུས་པར་འཇིག་རྟེན་རང་ག་པ་ཚུན་ཆད་ལ་གྲགས་ཀྱང་། ལུག་ལུག་གི་ནང་དུ་འདུས་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ལ་ཡང་མ་གྲགས་པས་གུ་དོག་མི་དགོས་སོ། །ལ་ལས། གཞི་གྲུབ་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ནང་དུ་འདུས་མ་འདུས་གང་རུང་གིས་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་བོ། །འོ་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་བསྡུས་མ་བསྡུས་གང་ཡིན་རུང་ཚིག་གི་སྦྱོར་ལུགས་ལ་གོ་རྒྱུ་མེད་པས་སྦྱོར་ལུགས་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ལན་གདབ་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞི་གྲུབ་ན། གཞལ་བྱས་ཁྱབ་ཅེས་པར། བུམ་པའི་མིག་གིས་ཆོས་ཅན། ཐལ་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་འདེབས་ན་བུམ་པའི་མིག་གིས་མེད་ཅེས་པར་འགྱུར་བས་གོ་རྒྱུ་མེད་ལ། བུམ་པའི་མིག་མེད་ཅེ་ན་གོ་རྒྱུ་ཡོད་པས། དེའི་རྩ་བ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གིས་ཞེས་བྱེད་ཚིག་སྦྱར་བ་ལྷག་པའི་སྐྱོན་ལ་ཐུག་པས་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ལན་གདབ་པར་བྱ་ཞིང་། མདོར་ན་སྦྱོར་ལུགས་སྐྱོན་ཅན་ཞེས་པ་ནི་ཚིག་གི་སྦྱོར་ལུགས་ལ་སྐྱོན་ཆགས་པ་དེ་ཉིད་སུན་འབྱིན་པའི་སྒོ་ནས་

- 122 -

གཅིག་དུ་བྲལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་རྩོད་གཞི་ལ་ཚིག་སྐྱོན་ཞུགས་ཚེ་སྤྱི་ལྡོག་ནས་སྦྱོར་ལུགས་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ཉིད་འཐོབ་ལ། དེའི་ཕྱིར་གསལ་བ་སྐྱོན་ཅན་དང་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཞེས་པའི་ལན་ཁོ་བོས་མ་ཐོས་ཀྱང་གདོན་མི་ཟ་བར་འཐོབ་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་འཕེན་པ་པོའ་ཚིག་ལ་སྐྱོན་ཞུགས་པའི་ཚེ་དེ་ཉིད་རྗེན་པར་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ ིསུན་འབྱིན་བྱེད་དངོས་ཡིན་གྱི། ལན་གྱིས་ཕོངས་པའི་ཚེ་ན་བསྙོན་འདིང་བྱེད་ཀྱི་ལག་ཆ་མིན་པས་རྩོད་ཚེ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ལན་འདི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མང་དུ་བྱུང་ན་འཕེན་པ་པོའ་སྐྱོན་དང་ལན་བྱེད་པ་པོའི་ཡོན་ཏན་དུ་གོ་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་། དོན་གཅིག་ལ་ཐ་ ིདད་དགོས་པར་འདོད་པ་སྣང་མོད། འོན་ཀྱང་བུམ་པ་དང་བུམ་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཅེས་ཟེར་མི་རུང་ཡང་བུམ་པ་བུམ་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་རྗེ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་ན་ངོས་གཙང་བར་སེམས་སོ། །དེས་ན་དོན་གཅིག་དང་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་ཁྱད་འབྱེད་དགོས་སོ། །
སྨྲས་པ།

བློ་བཟང་ལེགས་བཤད་ཟོང་མཆོག་ས་འཛིན་སྤོར། །
ཉེར་སྨིན་གསལ་བྱེད་འདམ་སྐྱེས་དཀར་པོ་ནི། །
གང་གི་བྱིན་རླབས་བཙོ་མའི་གཟི་བྱིན་གྱིས། །
ལུང་རིགས་གསེར་མདངས་འཛིན་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། །འཇམ་དབྱངས་བླ་མས་བཀའ་བསྟན་རབ་འབྱམས་གནད། །ཐང་མར་བརྡལ་ནས་རྣམ་བཤད་ཟླ་བྲལ་མཛད། །
བདག་ཀྱང་སྐལ་མཉམ་གཞན་ལ་ཕན་པ་དང་། །
རང་དྲན་བརྟན་སླད་ཡང་བཤད་ལས་ལ་འབད། །

- 123 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཉན་ཐོས་ཞི་ཚོལ་མ།

༈ ༼༣༣་ན་༡༽༼༥༡་༡༧༽༼༥༩་༦༽ཡིན་ནོ། ། ༈ ཅི་ཞེ་ན། འགྲེལ་པར། སངས་
རྒྱས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་བསྐོར་བ། ཞེས་སངས་རྒྱས་ནི་བསྐོར་ས་དང་གཙོ་བོར་མ་བཤད་པར་སྐོར་བ་པོ་དང་འཁོར་དུ་བཤད་པའི་ཟློག་ཟླར་སོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཡུམ་གྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་མ་བྱས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་རང་རྒྱལ་ཡོད་མེད་ལ་དོགས་པ་བྱེད་པ་ནི་སྐབས་དོན་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དམ་བཅའ་ནི་བུ་ཊཱིཀ་དང་ཉ་ཊཱིཀ་གཉིས་ཀར་འདི་ལྟར་དུ་བྱུང་ལ། རྩོད་པ་ནི་ཉ་ཊཱིཀ་ཏུ་དེ་ལྟར་བཀོད་ནས་ལན་དུ་རང་རྒྱལ་སློབ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉེ་དྲུང་དུ་ཡོད་པ་དང་། མི་སློབ་པ་ནི་ཉེ་དྲུང་དུ་མེད་ཀྱང་དེའི་འཁོར་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། རྒྱལ་པོའ་འཁོར་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་བ་དེ་ ིཡིན་པར་སྣང་ལ། རང་རྒྱལ་མི་སློབ་པ་རྒྱལ་བའི་དྲུང་དུ་ཡོད་པ་ནི་སྔོན་འགྲོའ་༼༤་ན་༤༽ ི༼༤་༡༤༽༼༦་༡༡༽མཆན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །༼༣༣་ན་༣༽༼༥༢་༢༽༼༥༩་༡༢༽ བཞིའོ། ༈ །ཨ་དུ་ལ་ཞེས་པ་ནི་ཨ་དུ་ལ་དཱ་ཤ་སྟེ་མི་མཉམ་ཁོལ་བོ་ཞེས་པ་བོད་དུ་བྱོན་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྙམ།

མྱང་འདས།

༈ ༼༣༤་ན་༥༽༼༥༣་༢༠༽༼༦༡་༡༤༽ཕྱིར་རོ། ། ༈ མཁས་པ་ལ་ལས། འགྲེལ་
བཤད་དོན་གསལ་གྱི་དེ་ཡི་གེ་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བར། ཆོས་བཟོད་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ཡི། བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་ཀྱི་གང་། །སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དེ། །ནག་པོ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལས། །ཞེས་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་མི་དགེ་བ་གཏོང་བར་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་ཟེར། འགའ་ཞིག་གིས། ཉོན་མོངས་ཕྲ་རྒྱས་བཅས་རྣམ་གཉིས། །ཞེས་པའི་རིགས་པ་འདིར་ཡང་སྦྱར་ཟེར་མོད། འོན་ཀྱང་རྩ་བའི་དེ་ནི་ཁ་ཆེ་བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་དང་། འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་དེ་ནི་བྱེ་མདོ་སྤྱིའི་ལུགས་ཡིན་པས་མི་འགལ་ཏེ། རང་འགྲེལ་དང་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་སུ་འདི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། ། ༼༣༤་བ་༡༽༼༥༤་༥༽༼༦༡་

- 124 -

མྱང་འདས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

༡༨༽ལྟར་རོ། ། ༈ འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་ལྷག་བཅས་དང་། འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་ལྷག་མེད་དུ་འཇོག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་མཆིམས་མཛོད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་མོད་ཀྱང་། དེ་ཁས་ལེན་མི་རུང་སྟེ། རྩ་བར་ཡང་། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་མ་འགག་ན། །ཉོན་མོངས་ཟད་ཀྱང་འདས་མི་འགྱུར། །གང་ཚེ་འདིར་དེ་འགག་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་ཚེ་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་ཕྱོགས་སྔར་མཛད་པ་དེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དུས་ཐོགས་མེད་མ་བྱོན་པས་སེམས་ཙམ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་ཤེ་ཊཱིཀ་ཆེན་དུའང་ཆོམ་རྐུན་བསད་ནས་གྲོང་ཙམ་ལུས་པ་ལྟར་ལས་ཉོན་སྤངས་ནས་འཕང་འབྲས་མ་སྤངས་པ་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་དང་། ཆོམ་རྐུན་གྲོང་དང་བཅས་པ་བཅོམ་ནས་ལྷག་མ་མ་ལུས་པ་ལྟར་ལས་ཉོན་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གཉིས་ཀ་སྤངས་པ་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་སུ་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མདོ་ལས། མ་ཞུམ་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །ཞེས་སོགས་དང་། གང་ན་ལུས་ཞིག་འདུ་ཤེས་འགགས། །ཞེས་སོགས་རིམ་བཞིན་དྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༈ དེས་ན་ཡིག་ཆར། མར་མེ་ཤི་བར་གྱུར་པ་བཞིན། །ཞེས་སོགས་རིག་པ་རྒྱུན་
ཆད་དུ་འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པ་དང་། ཡང་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་རིག་པ་འདོད་པའི་བྱེ་སྨྲ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དག་ནི། བྱེ་སྨྲས་ལོངས་སྐུ་དུས་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པར་བཤད་པ་དེ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་བཀའ་མིན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱུན་གྱི་མི་རྟག་པ་འདོད་པ་དང་། ལམ་སུན་འབྱིན་པའི་ལམ་གསུམ་གྱིས་ལྷག་མེད་དུ་འཕོ་སྐབས་རྒྱུན་གཅོད་པས་ལམ་བདེན་ཡང་སྨོན་མེད་རྣམ་ཐར་དུ་འདོད་པ་རྣམས་དང་འགལ་མི་འགལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་བ་ལྷ་དབང་བློ་དང་ཤེར་འབྱུང་སྦས་པས་མཛད་པ་དྲངས་ཏེ་རྣམ་འགྲེལ་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་རིག་པ་འདོད་པར་བཤད་པ་ནི། སྐབས་དེའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱིཀ་ཆེན་དང་གཏུགས་ཏེ་དཔྱོད་པའི་ཚུལ་མཁས་མཆོག་ཆོས་རྗེ་བའི་གསུང་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་ནོ་མོན་ཧན་འཇིགས་མེད་

- 125 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མྱང་འདས་མཐའ་དཔྱོད་དུ་དོགས་དཔྱོད་མཛད་པ་ནི་རྣམ་དཔྱོད་འཕེལ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་དེར་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་། འོན་ཀྱང་དབུ་མ་པ་ལ་ཐལ་རང་དང་ཕྱི་མ་ལ་མདོ་སྡེ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་དུ་བྱས་པ་ནི་གཙོ་ཆེ་བ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དེ་དག་དང་མི་འདྲ་བའི་ཕྲན་ཚེགས་གཞན་དང་དེ་དག་ནང་ཚན་ལ་ཡང་འདོད་ཚུལ་ཕྲ་མོ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ནི་བྱེ་སྨྲ་སོགས་ལ་ཡང་འདྲ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྔ་རབས་པ་རྣམས་ཤེར་མདོ་བཀར་ཁས་མི་ལེན་པར་གྲགས་ཀྱང་ཕྱི་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་བཤད་པ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་བདེན་མེད་ལ་དགོངས་པར་བྱས་ནས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་མིན་པའི་མདོར་འདོད་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པས་ ིཡིད་འཕྲོག་སྟེ་གྲུབ་མཐའི་ཟུར་སྣ་ཚོགས་པར་སོང་བ་ནི། ནག་ཚོའི་གསུང་ལས། ཁྱོད་ནི་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ། །ཀུན་གྱི་སྤྱི་ལ་ཞུགས་པས་ན། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་ལུང་ཡང་ལེན། །ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར། ཇོ་བོ་རྗེ་ལྟ་བུ་གྲུབ་མཐའ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་ཁྱད་པར་དུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་གཞོལ་བར་ཡང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཞིག་ལ་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་རིས་མེད་ཀྱིས་ཚད་མར་བཟུང་སྟེ། བཀའ་ལུང་མནོས་པ་ལས་ཤེས་ཤིང་། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེ་ཡང་ཤཱཀྱ་བློས། འཇམ་དབྱངས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས་ནི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུགས་བརྒྱ་དང་ལྡན་པ་དབྱེ་བར་བྱ། ཞེས་པ་དང་། ལྷ་དབང་བློས་ཀྱང་ལན་གསུམ་བསྐྱར་ཀྱང་ཚིག་གི་དངོས་ཟིན་ཙམ་ལས་ཤགས་དང་ཟུར་གྱིས་བསྟན་པའི་དོན་རྣམས་ཐོན་མ་ནུས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པས་ཡིག་ཆའི་ཚིག་རིས་མི་འདོར་བར་བྱའོ། ། ༼༣༤་བ་༣༽ ༼༥༤་༡༠༽༼༦༢་༥༽བཤད་དོ། ། ༈ ཡིག་ཆར། སྤྱི་མཚན་རྟག་པ་ཡིན་རྫས་གྲུབ་མིན་པས་གསུམ་བྱས་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མའི་རང་ལུགས་མིན་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། རྫས་གྲུབ་ནི་ཆོས་དེ་ལས་གཞན་རང་དབང་བ་རེ་མེད་ན་འཇོག་མི་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཡང་། གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མའི་མཛོད་སྡོམ་ལས། རླུང་རྟེན་སྐྱེས་དང་མ་སྐྱེས་འགོག་པའི་ཕྱིར། །ཁྱད་

- 126 -

མྱང་འདས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པར་བྱ་བའི་དབང་བྱས་རྫས་གྲུབ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་ཁྱད་པར་བ་བྱེད་པའི་རྫས་གྲུབ་དང་སྤྱིར་གྱི་རྫས་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དབྱེ་དགོས་ཏེ། ཞིབ་ཏུ་ཁོ་བོའ་བླ་མ་ཀུན་ ིམཁྱེན་བློ་གྲོས་མཚན་ཅན་གྱི་མཛོད་དུ་བལྟའོ། །
༈ ༼༣༥་ན་༡༽༼༥༥་༢༽༼༦༢་༡༧༽ཞེས་སོ། ། ༈ འདི་ལས་སེམས་ཙམ་པ་དེ་ལྟར་
དུ་བཤད་པ་ནི། རྣམ་ངེས་ལས། ངེས་པར་ལེགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ནི་འགོག་པའོ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་པར་གུང་ཐང་རྗེས་བདེན་བཞིའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་བཤད་པ་དེའི་ཚུལ་ནི་མཐའ་དཔྱོད་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་དགོས་ལ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། སྟོང་ཐུན་དུ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་ཡེ་མེད་ལ་བྱེད་ན། གཞི་གྲུབ་ན་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྫས་ཡོད་ལ་དྲང་ངེས་ཡིག་ཆར་བཀྲལ་བ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་པའི་མན་ངག་ཡིན་པར་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའ་མཆན་དུ་བཤད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་ ིདངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་བཤད་ན་ཐམས་ཅད་ལ་འགྲིག་པས་ལེགས་པར་སྣང་ཞིང་། ཐ་མ་ཡེ་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་མཐའ་དཔྱོད་དེར་གསུངས་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བར། འབྱུང་ལས་སེམས་སྐྱེ་མྱང་འདས་དངོས་པོ་མེད། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་ལུང་འདི་དྲངས་ནས། མྱང་འདས་ནི་ཕུང་པོ་ཟད་ཙམ་དང་ལུས་སེམས་ཟད་ཙམ་གྱི་དངོས་མེད་ཡིན་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་དོགས་པའང་སྣང་མོད་ཀྱང་། རིམ་བཞིན་གཞི་ལྡོག་ལ་དགོངས་པས་འགལ་བ་མེད་ལ། གལ་ཏེ་རང་ལྡོག་ཀྱང་མེད་པར་ཁས་ལེན་ན་འདི་དག་གི་གྲངས་སུ་འོང་དོན་མེད་དོ། །ཡང་མཛོད་ཀྱི་ཡིག་ཆར། རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། ཡངས་པ་ཅན་དུ་སྲོག་གི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བོར་ཏེ་ཕུང་པོའ་བདུད་ལས་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་དག་གཏང་ངོ༌། །དེ་བཏང་ ིན་ནོངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་འཆི་བདག་གི་བདུད་ལས་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་དང་། གང་སྤེལ་ལས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་དྲངས་ནས་མཆིམས་མཛོད་དུ་ཕུང་པོའ་བདུད་གྱད་ཡུལ་དུ་བཏུལ་བར་བཤད་པ་བཀག་ ི

- 127 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལ། དེའི་སྡོམ་དུ། འཆི་བདག་གྱད་ཀྱི་ཡུལ་བཅོམ་འཁྲུལ། །ཞེས་པ་མ་དག་པས། ཕུང་བདུད་གྱད་ཀྱི་ཡུལ་བཅོམ་འཁྲུལ། །ཞེས་འདོན་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་གྱད་ཡུལ་དུ་རབ་བཟང་དང་གསུང་གླེང་མཛད་བཞིན་པའི་སྟོན་པ་དེ་ཕུང་པོ་དང་ལས་ཉོན་གྱིས་འབྲེལ་བའི་ཆ་དེ་བཏང་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་ལས་ཉོན་གྱི་འཕངས་འབྲས་ལྷག་མ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ལྷག་མེད་པའི་གང་ཟག་མི་འདོད་པར་གསུངས་པས་སོ། ། ༼༣༥་བ་༤༽༼༥༦་༧༽༼༦༤་༤༽བྲལ་བའོ། ། ༈ ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར། མྱ་ངན་ནི་འདིར་ཀུན་ཉོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདིའི་རང་བཞིན་གྱི་མྱ་ངན་དགག་བྱའི་བདག་ལ་བྱེད་ཀྱང་ཚིག་ཟུར་གྱི་མྱ་ངན་ནི་ཀུན་ཉོན་དངོས་ལ་བྱེད་པར་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེར་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་ལུགས་འདིར་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་སྒོ་མང་བས་མི་བཞེད་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ཀུན་ཉོན་དུ་མི་འདོད་པ་དང༌། དགོངས་འགྲེལ་དྲིས་ཞུས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་འཁོར་ལོ་བར་མཐའ་གཉིས་ཀས་རང་བཞིན་གྱིས་མྱང་འདས་ལ་བརྩམས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ན་ཕྱིའི་ཆོས་ཀྱང་ཡོད་པར་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀ་འདོད་པས། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བར། དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་སོགས་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་སོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགྲོས་བསྟུན་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱི་མྱང་འདས་སུ་བྱ་དགོས་པ་འདྲའོ། །༼༣༥་བ་༤༽༼༥༦་༧༽༼༦༤་༥༽མྱང་འདས་སོ། ། ༈ ཡིག་ཆའི་གསུངས་ལུགས་ལྟར་ན་འདི་ལ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་སུ་དགོངས་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། ༼༣༥་བ་༦༽༼༥༦་༡༢༽༼༦༤་༡༠༽བྱས་པ་ནི།༽ཀླུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་༼སྐུ་གསུམ་༼༣༦་ན་༣༽༼༥༦་༡༩༽༼༦༤་༡༧༽ཟླ་བས་༽སྐུ་གསུམ་འཇུག་སྒོའ་ིའགྲེལ་བར་༼བཤད་དོ། ། ༈ དེ་ལ་འགྲེལ་བ་མཁན་པོའ་དགོངས་པའི་གཏད་སོ་ཇི་ལྟ་བུ་ ིམ་ཤེས་ཀྱང་། མདོ་དང་ཀླུ་བྱང་གི་དགོངས་པ་ནི་རང་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཕུང་ཡོད་མེད་ལྷག་མ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིག་ཆར་གསུངས་སོ། ། ༼༣༦་བ་༢༽༼༥༧་༡༥༽༼༦༥་༡༤༽ལྟར་རོ། ། ༈ དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་འཇུག་ལས། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་མི་སློབ་

- 128 -

ཆོས་འཁོར།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང༌། སྡོམ་པ་ཉི་ཤ་པ་ལས། སེམས་ཅན་དོན་ལ་བྱ་བ་ཆུང་། །ཞེས་དང་། སྙིང་བརྩེར་བྱས་ན་མི་དགེ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་འདུ་བའི་ཚུལ་འདི་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་སྨོན་ལམ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་འབད་པ་ནི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སློབ་གཉེར་བྱས་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །
སྨྲས་པ།

གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཉི་མས་འཇིག་རྟེན་ཁམས། །
དཔལ་སྟུག་གསུང་གིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ལམ། །འཇམ་མགོན་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱིས་བཀའ་བསྟན་ཀུན། །
ཡིག་འཇོག་འདི་ཡིས་ཡབ་རྗེའི་དགོངས་པའི་གནད། །
ཡབ་རྗེའི་གསུང་རབ་འགྲེལ་མཁན་མང་ན་ཡང༷༌། །
སྨྲ་བའི་སེང་གེ་དགེ་ལེགས་དཔལ་འདྲ་མེད། །༷
ཆུ་ཡི་ཁམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གང་ན་ཡང༷༌། །
ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ལྷ་ཆུའི་དོ་ཟླ་མེད།། །། ༷

ཆོས་འཁོར།

༈ ༼༣༦་བ་༤༽༼༥༧་༢༠༽༼༦༥་༡༩༽རྣམས་ཀྱིས་སོ། ། ༈ འདིའི་རྣལ་འབྱོར་
ཅན་ལ་གཞན་སྡེ་ཡོད་པར་གསེར་གླིང་པས་བཤད་ལ། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པ་སོགས་ནང་པའི་བསྟན་པས་བསྡུས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་དེའི་དབང་ཕྱུག་དང་། སངས་རྒྱས་ནི་དེ་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ནི། བཙུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཐེག་བསྡུས་བཤད་སྦྱར་ལས། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་རང་གི་

- 129 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། དེ་སུ་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་ཡང་ཞི་གནས་ཀྱི་བྱེད་པས་བྱིང་རྒོད་ཀྱིས་མི་གཡེང་བར་རླུང་མེད་པའི་མར་མེ་ལྟར་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་མར་མེས་མུན་པ་སེལ་བ་དང་གཟུགས་ཅན་གཞན་སྣང་བ་ལྟར་སོ་སོར་དཔྱོད་པ་དང་སྤྲུལ་བསྒྱུར་སོགས་ལ་མངའ་འབྱོར་བར་བྱེད་པས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། དེར་གནས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད། །དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་འདི་འགྲེལ་བཤད་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པའི་སྒྲ་དོན་དུ་སྦྱར་བ་སྐབས་བཞི་པའི་༼༢༣་ན་༥༽༼༧༠༢་༥༽༼༢༡༨་༡༤༽མཆན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲ་བཤད་ལ་སྦྱར་དུ་རུང་བར་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ལྡན་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྤོང་རྫོགས་བྱེད་དང་། །ངོ་བོ་ཉིད་དག་དྲི་མས་དག་པ་སྟེ། །ཚངས་སྤྱོད་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྡན་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་སོགས་ནི་མུ་སྟེགས་པ་ལ་མེད་པས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་རྩད་ནས་ཆོད་པས་རྫོགས་བྱེད་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཟག་པ་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་སེམས་སྟེང་གི་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པར་མ་ཟད་རང་ཉིད་ཟག་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་སེམས་རྒྱུད་ལ་མཐར་ཕྱིན་པར་མི་སྐྱེ་བས་དྲི་མས་དག་པ་སྟེ་བཞི་ལྡན་དུ་གསུངས་ཏེ། བློ་བརྟན་གྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གཅིག་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ནུས་པ་དང་། མཉམ་རྗེས་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །༼༣༦་བ་༦༽༼༥༨་༥༽༼༦༦་༦༽བཞིན་ནོ། ༈ །ཉ་ཊཱིཀ་ཏུ། སྔ་ཕྱི་གཉིས་ལ་རིམ་པར་དཀོན་མཆོག་གི་སྒྲས་དགེ་འདུན་གོ་བ་དང་། ཛ་མད་ཨག་ནིའི་བུ་རཱ་མ་ཞེས་པས། རཱ་མའི་ཁྱད་པར་གཅིག་གོ་བ་བཞིན་ཞེས་དཔེར་བཀོད་ནས་དེ་དག་ངག་ལས་ཤེས་དགོས་པར་བཤད་དོ། །སྤྱི་སྒྲ་ཡང་སུམ་ཅུ་

- 130 -

ཆོས་འཁོར།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པར། གང་མིང་བརྗོད་པའི་དང་པོ་རུ། །དང་པོ་ལ་ནི་གཉིས་པ་སྦྱར། །སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །༼༣༧་ན་༤༽༼༥༨་༡༦༽ ༼༦༦་༡༨༽བསམས་སོ། ༈ །འདིར་ཡིག་ཆའི་མཆན་དུ། བཟླས་པ་གསུམ་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་ལ་བཟླས་པར་འདོད་པ་རང་གི་ཁས་བླངས་དང་འགལ་བར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གསུངས་ལ། ཞེས་བྱུང་བ་ནི། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། བཟླས་པ་འདི་དག་གིས་ནི་གྲངས་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དང་། སྒོམ་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ལམ་རྣམས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་མཐོང་བའི་ལམ་ཁོ་ན་ལན་གསུམ་དུ་བཟླས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་ན་མཐོང་བའི་ལམ་འདི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་རྣམ་པར་བཞག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཟླས་པ་གསུམ་ཀ་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་དུ་འདོད་ནས་དེའི་ཉིང་དགོས་སུ་གྱུར་པའི་སྒོམ་ལམ་སོགས་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་དུ་མི་འདོད་པ་འགལ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེས་བཟླས་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཉིང་དགོས་ལ་མཐོང་ལམ་ཁས་མི་ལེན་པས། དེ་ལྟ་ན་དེ་གཉིས་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་དུ་འཇོག་མི་ནུས་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་སྲས་མར། བཟླས་པ་མེད་པས་འཁོར་ལོ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོར་མི་རུང་ངོ་སྙམ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་མཆན་ལས། དེའི་ཚེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བར་བསྒྲགས་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ལྟར་ན་གཞན་དག་གི་མཐོང་ལམ་ཆོས་འཁོར་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་དག་གང་ལ་བརྟེན་པའི་་ལུང་ཡང་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཆོས་འཁོར་ལ་ཀོའུ་དི་ནྱ་དང་ལྷ་བརྒྱད་ཁྲི་པོ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དུ་གཏོགས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། ཤཱ་རིའི་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ནི་ཆོས་འཁོར་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ལུང༌། ཆོས་རྣམས་གང་དག་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱུ་དང་དེ་འགོག་གང་ཡིན་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །དེ་སྐད་གསུངས་པའི་ཚུལ་ཅན་དགེ་སྦྱོང་ཆེ། །ཞེས་པའང་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་དུ་ཐལ་བར་བཤད་པ་ལ། སེར་སྨད་འབྲུག་རྒྱལ་དབང་ཆོས་རྗེས་དགག་པ་མཛད་པ་དང་། དེ་ལ་ཁོ་བོའ་བླ་མ་ ིཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་མཚན་ཅན་གྱིས་ལན་བཏབ་པ་སོགས་ནི་སོ་སོའ་མཛོད་མཐའི་དཔྱོད་

- 131 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དུ་གསལ་ལོ། །དགོངས་འགྲེལ་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཇི་ལྟར་ཤིང་རྟའི་འཁོར་ལོ་ལྟེ་བ་དབུས་སུ་གནས་པ་དང་རྩིབས་ལྟེ་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་མུ་མཁྱུད་ཀྱིས་ལྟེ་བ་བསྡུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་ལས་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ནི་རྩིབས་ལྟ་བུའོ། །འགོག་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ནི་ལྟེ་བ་ལྟ་བུའོ། །ལམ་གྱི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ནི་མུ་ཁྱུད་ལྟ་བུ་སྟེ། ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཇོག་ཚུལ་གཞན་ཡང་གསུངས་སོ། །
༈ ༼༣༧་བ་༣༽༼༥༩་༡༡༽༼༦༧་༡༣༽ཞེས་སོ། ། ༈ ཐ་སྙད་འདི་གཉིས་ཀའང་གྲུབ་
མཐའ་གོང་མས་གཏན་ནས་ཁས་མི་ལེན་པ་མིན་ཏེ། ཉ་ཊཱིཀ་ཏུ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་འགྲེལ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་དྲངས་ནས་འཁོར་ལོ་དང་མཚུངས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་དབྱངས་སྒྲོག་ལྟར་དང་། གཉིས་པ་ས་གོང་མ་འཐོབ་བྱེད་དང་སྒྲིབ་པ་ལས་རྒྱལ་བྱེད། ཐོབ་ཟིན་ལ་གནས་པ་དང་རྒྱལ་ནས་སྤངས་པ་ལ་སྦྱར་ལ། གསུམ་པ་འོག་མ་འདོད་པ་དང་གོང་མ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་སྦྱར་པ་དང༌། རྗེའི་གསུང་ལ་རྒྱལ་སྟེང་བས་ཟིན་བྲིས་མཛད་པའི་ངན་སོང་སྦྱོང་རྒྱུད་ཀྱི་མཆན་དུའང་དབྱངས་སྒྲོག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྣང་བས་སོ། །བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ལ་ཡང་གང་སྐྱེས་པ་ན་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་པར་བསྒྲགས་པ་དང་། ཆོས་དྲུག་པོ་གང་རུང་དང་མཚུངས་པ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་འཇོག་དགོས་ཀྱི། ཕྱི་མ་གཅིག་བུས་མིན་ཏེ། ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་ལམ་བདེན་རྟོགས་པ་དང་གོང་མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ཀྱང་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དང་ཆོས་འཁོར་དུ་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དྲུག་པོ་ཚང་མི་དགོས་ཏེ། ཆོས་བཟོད་སོགས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པས་སོ། །ཕྱི་མ་སྒྲ་དོན་ཙམ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་དངོས་ནི་སྔ་མ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་མཛོད་འགྲེལ་ལས། མཐོང་བའི་ལམ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གང་ལས་ཤེ་ན་འཕགས་པ་ཀཽ་དི་ནྱ་ལ་དེ་སྐྱེས་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་སོ། ། ༼༣༧་བ་༤༽༼༥༩་༡༣༽ ༼༦༧་༡༦༽བསྡུས་པ་དང་། ༈ ཡིག་ཆར་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་གསུམ་འཇོག་པ་ནི་འདི་དང་སོ་སོའ་རང་མིང་གི་སྟེང་ན་ ི

- 132 -

ཆོས་འཁོར།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དང་པོ་གཉིས་པ་ཞེས་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་ཡོད་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས། ཝ་ར་ཎཱ་སིར་གསུངས་པའི་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་པོའ་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་སུ་དོགས་པ་ ིམི་ཆེ་སྟེ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ཞེས་གྲགས་ཀྱི་ཝ་ར་ཎཱ་སི་དང་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའ་ིའཁོར་ལོར་སུ་ལ་ཡང་མ་གྲགས་པས་སོ། །དེས་ན་སྟོན་པ་མྱ་ངན་འདའ་ཚུལ་བསྟན་ཉེ་བའི་ཚེ་བདེན་བཞིའི་གཟུགས་བརྙན་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་བྲི་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ནི་དུས་ཐ་མར་གསུངས་ཀྱང་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། དེ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་མིན་ཡང་དེ་གསུང་བ་ལས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གསུང་བར་འགྲོ་བ་ནི། དཔེར་ན་མི་ཞིག་གིས་ཚེས་གཅིག་ལ་མི་མང་པོར་ཚིག་འགའ་ཞིག་སྨྲས་ནས་སླར་ཚེས་གསུམ་ལ་མི་ཉུང་ཤས་ལ་དེ་དང་ཟུར་ཅུང་མི་འདྲ་ཡང་དེའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚིག་འགའ་ཞིག་སྨྲ་བ་ལ་དེའི་ཚེ་ཚེས་གཅིག་མི་མང་པོའ་གྲས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་ཐོས་ན་ཚེས་གཅིག་ ིཏུ་མི་མང་ལ་སྨྲས་པ་དེ་ཉིད་སླར་བཟླས་ཏེ་དེ་རིང་མི་འདི་དག་ལ་སྨྲའོ་སྙམ་པ་སྐྱེ་བ་དང་། ཚེས་གསུམ་ལ་སྨྲས་པའི་ཚིག་དེ་ཚེས་གཅིག་ལ་སྨྲས་པའི་ཚིག་མིན་ཡང་དེས་ཚེས་གཅིག་ལ་སྨྲས་པ་དེ་ཉིད་སླར་བཟླས་པར་འགྲོ་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །མཆན་ལས། ཐུན་མོང་སྣང་ཚོད་ལྟར་ནའང་འཁོར་ལོ་གསུམ་གཅིག་ཅར་བསྐོར་པར་ཐལ། ཟབ་ཞི་སྤྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་པས་བརྒྱད་སྟོང་པའི་བརྗོད་དོན་བསྐོར་བ་གང་ཞིག །འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་སྟོན་པས་སྐོར་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དངོས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་གསུངས་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་འདི་མི་འགལ་ཏེ། ཐུན་སྣང་ལ་ཟབ་ཞི་སོགས་གསུང་དུས་སུ་འཁོར་ལོ་བར་བ་ད་དུང་སྐོར་མི་རན་ལ། སྲིད་པའི་འཁོར་ལོའ་བཅས་པ་དེ་ནི་སྔར་བསྐོར་ཟིན་པའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཉམས་ ིལེན་རི་མོའ་གཟུགས་སུ་བྲི་ཚུལ་སླར་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ཆེས་མི་འདྲའོ།།༼༣༧་བ་༦༽ ི༼༥༩་༡༩༽༼༦༨་༤༽ ལྟར་རོ། ། ༈ ཐ་མ་འདིས་ཀྱང་དབྱངས་སྒྲོག་གི་འདོད་པ་དེ་གོང་མའི་ལུགས་ལ་གནས་པར་ཤེས་ལ། སྔ་མ་ནི་ལུང་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མཐུས་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་པས།

- 133 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཚོམས་ལས། ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྤོ་མིན་ཏེ། །ཞེས་པ་དང་མི་འགལ་ལོ། །༼༣༨་ན་༢༽༼༦༠་༥༽༼༦༨་༡༠༽ཕྱིར་རོ། ། ༈ འཕགས་ལམ་ཀུན་ཆོས་འཁོར་ཡིན་ན། ཀཽ་དི་ཎྱ་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་ཚེ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་པར་བསྒྲགས་ལ་སྒོམ་ལམ་སོགས་ལ་མིན་པའི་རྒྱུ་ཅི་ཞེས་བྱེ་སྨྲས་བརྩད་པའི་ལན་དུ། འཛམ་གླིང་འདིར་འཇིག་རྟེན་མཐུན་སྣང་དུ་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱས་པའི་ལག་རྗེས་ཁྱད་པར་ཅན་གསར་དུ་བྱུང་བ་ན་གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་མཚར་ཏེ་ཅ་ཅོ་སྒྲོག་པའོ་ཞེས་རྒྱལ་སྲས་མར་གསུངས་སོ། །༼༣༨་ན་༤༽༼༦༠་༩༽༼༦༨་༡༤༽ འགྱུར་ཏེ། ༈ འདི་ལྟར་མདོ་སྡེ་འདུལ་མངོན་གྱི་སྡེ་སྣོད་སོ་སོར་འཇོག་བྱེད་གསུམ་རེ་སྟེ། བྱེད་ལས་དང་། ངོ་བོ་དང་། བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་སྒོ་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་འཇོམས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་སྒོ་ནས་ངལ་དུབ་ཀྱི་མཐའ་དང་འདོད་པ་བསོད་སྙོམས་ཀྱི་མཐའ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པའི་སྒོ་ནས་ལྟ་ངན་མཆོག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་རིམ་པར་བྱེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རིམ་བཞིན་བསླབ་གསུམ་ཆ་མཉམ་དུ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་དང་། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་གཙོ་བོར་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་སྟེ་འདི་ནི་བརྗོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་གྱིས་འབྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དང་དོན་ལ་བྱང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པའི་གནས་དང་། བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པའི་ཐབས་རྣམས་རྒྱས་པར་སྟོན་པས་ཡིན་ཏེ། རིམ་བཞིན་ཐོས་བསམ་བྱས་པའི་དོན་བསྒོམས་པ་ལས་ཚིག་དོན་མཐའ་དག་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་དང་ལྡན་ན་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གི་གཞི་ཚུགས་པ་དང་། རང་གཞན་འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པས་སོ། །མཆན་དུ་སྤང་བྱ་དང་། བསླབ་བྱ་དང༌། ཤེས་བྱ་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ་གསུམ་དུ་བུ་སྟོན་བཤད་པ་ནི། འདི་དག་དང་དོན་ཕལ་ཆེར་འདྲ་བར་གསུངས་ལ། ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྤྱི་སྡོམ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཚུལ་ནི་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མའི་བསྟོད་པ་དོན་ལྡན་

- 134 -

ཆོས་འཁོར།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

རྩ་འགྲེལ་ལས་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྡོ་འཕངས་པའི་མདོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོ་ནི་འོག་ནས་འདུལ་བའི་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོས་འཛིན་པ་དང་། ལོགས་ནས་མདོ་སྡེའི་ཁོར་ཡུག་གིས་བསྡམས་པ་དང་། སྟེང་ནས་མངོན་པའི་ཆར་དང་བསྒོམས་བྱུང་གི་ཆུ་ཀླུང་གིས་བསྣོན་པས་མི་ཟད་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྩོད་ཚེ་ཕར་ཕྱིན་དང་རྣམ་འགྲེལ་མཐའ་དཔྱོད་ཀྱི་འགལ་སྤོང་དུ་རིམ་བཞིན་བྱེད་ལས་དང་ངོ་བོའ་དབང་དུ་བྱས་ ིཔའམ། ཡང་ན་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱིས་ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དང་གསུམ་ཀ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་གཉིས་ཀ་མི་འགལ་ཏེ། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཡང་དེ་རྐྱང་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མིན་ཞེས་པ་སོགས་བློ་ངོར་ཤར་ཚོད་དང་བསྟུན་པར་བྱའོ། །ཡང་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དང་སྡེ་སྣོད་གཞན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་དཀོན་བརྩེགས་དང་ཕལ་ཆེན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་སོགས་འཇོག་པར་རྣམ་འགྲེལ་མཐའ་དཔྱོད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་ཡང་བྱུང་བས་གསུམ་ཀའི་ཡིན་པ་ཡོད་པར་མཆན་དུ་བཤད་ལ། ཤེར་མདོ་ནི་མདོ་མངོན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཡང་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་མིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡོམ་པའི་བསླབ་བྱ་གཙོ་བོར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྣམ་འགྲེལ་མཐའ་དཔྱོད་དུ་གསུངས་སོ། །༼༣༨་ན་༤༽ ༼༦༠་༩༽༼༦༨་༡༥༽འདི་ལྟར་མདོ༽ར་བསྟན་པ༼འི་སྡེ་དང་།༼༣༨་བ་༡༽༼༦༠་༡༨༽༼༦༩་༤༽ མི་མཐུན་ནོ། ། ༈ དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ས་ལས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་ཉན་སར་མདོའ་སྡེ་དང་། དབྱངས་ ིཀྱིས་བསྙད་པ་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དང་། སྐྱེས་པ་རབས་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྡེ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་མདོ་སྡེ་ཡིན་ནོ། །གླིང་གཞིའི་སྡེ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་འདུལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཆོས་མངོན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་བྱུང་ལ། དེ་དང་ཀུན་བཏུས་མི་འདྲ་

- 135 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བའི་སྐྱོན་སྤོང་ལ་རྣམ་འགྲེལ་མཐའ་དཔྱོད་དུ་སྐྱེས་རབས་ནི་བྱང་སྡོམ་སྟོན་པའི་འདུལ་བ་ཡིན་ཡང་སོ་ཐར་སྡོམ་པའི་རྣམ་གཞག་མ་བསྟན་པས་ཉན་སས་དམན་མདོ་ལྟར་འདུལ་བ་ལ་སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་ལ་གཏོགས་དགོས་པས་འདུལ་བར་མ་བཤད་ལ། རྟོགས་བརྗོད་དང་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་ལ་འདུལ་མངོན་གྱི་ཆ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ལྡོག་ཆ་སོ་སོ་ནས་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་དགོངས་པ་བརྟག་ན་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་དེ་དག་སོ་སོའ་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་སྤྱིར་བཏང་མདོ་ལ་མདིོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་ན་གཞི་བསྡུ་བ་དང་མཐུན་པར་མ་ཟད་རྒྱ་གཞུང་མང་པོར་མདོ་འདྲེན་ཚེ་མདོ་སྡེ་ལས་ཞེས་ལུང་ཁུངས་སྨོས་པ་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྡེ་སྣོད་རིས་མེད་ནས་བཏུས་པ་ལ་མདོ་སྡེ་ཀུན་བཏུས་ཞེས་མཚན་གསོལ་བ་དང་ཡང་མཐུན་པས་རུང་ངམ་སྙམ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་མཐའ་དཔྱོད་ལས། སྤྱིར་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དང་མདོ་སྡེ་མི་འགལ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་སམ་སྙམ་མོ། །
༈ གཞི་བསྡུ་བ་རང་ལས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཡན་ལག་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ནི་
ཉན་ཐོས་དང་ལྡན་པའོ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཡན་ལག་དེ་ཉིད་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་མདོ་སྡེ་སྟེ། ཞེས་སྔ་མ་ལ་མདོ་སྡེ་ཞེས་པ་མེད་ཀྱང་འདི་ཉིད་དུ་གཉིས་ཀ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དུ་འཆད་ཅེས་དང་། གཉིས་ཀར་ལྡན་པ་ཞེས་བྱུང་ཡང་འདིར་ཕྱི་མའི་ཐད་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཞེས་དང་སྔ་མའི་ཐད་དུ་ལྡན་པ་ཞེས་པ་སོར་བཞག་གནང་བའི་གནད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དང་གཞན་བཅུ་གཅིག་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་རུང་བ་འདྲ་བར་སྣང་མོད། འོན་ཀྱང་ཡིག་ཆར། ཀུན་བཏུས་ལྟར་ན་མང་པོ་དང་མཐུན་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ན་སྡུད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་བརྗོད་བྱ་དབང་བཙན་པར་བྱས་ཏེ་ཚིགས་བཅད་དུ་མི་འཇོག་པར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་འཇོག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་བཤད་རིག་པར། རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ། །མཚུངས་བྲལ་དེ་ཕྱིར་མཚུངས་མེད་སྡེ་ཡང་ཡིན། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཇོམས་པའི་ཕྱིར། །རྣམ་པར་འཇོམས་པའི་སྡེར་ཡང་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པས་ཀྱང་ཤེས་སམ་སྙམ་སྟེ། ཚིག་གསལ་ལས། རབ་དང་། ཕུལ་

- 136 -

ཆོས་འཁོར།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དང་། གྱ་ནོམ་པ། ཞེས་པ་དང་། འདིའི་མཚུངས་མེད་ཀྱི་སྡེ་དང་གཙུག་ཕུད་ཀྱི་སྡེ་ཞེས་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་བབས་པས་སོ། །ཡང་ན་བློ་བརྟན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་སྐྱེས་རབས་གཉིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ཅེས་བྱའོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ལས་ཕལ་ཆེར་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་དེ། ཕལ་ཆེར་སྨོས་པས་ནི་ལྷག་མ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེད་པའི་(ཆེན་པོའི་)ཆོས་ཅན་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པའང་ ིཡོད་པར་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལྷག་མ་བཅུ་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་ཐེག་པའི་སྡེ་སྣོད་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་བླང་ན་བསྐྱང་བདེ་བར་སྣང་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་མྱང་འདས་བམ་པོ་ཉི་ཤ་པར་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྣོད་གཉིས་རེ་ཡོད་པར་སོ་སོའ་མཚན་གཞི་དང་བཅས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། ། ི
༈ ༼༣༨་བ་༡༽༼༦༠་༢༠༽༼༦༩་༦༽བཤད་དོ། ། ༈ མྱང་འདས་ཆུང་བ་ལས། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ །མདོའ་སྡེ་དང་། ིདབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པའི་སྡེ་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ་དང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྡེ་དང་། སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྡེ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་རྣམས་སྟོན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཡང་ཟླ་བའི་ཚིག་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་བདེན་པ་གཉིས་བརྟེན་བསྟན་པ་དགུ །ཞེས་པའི་དོན་ཆེད་བརྗོད་རྟོགས་བརྗོད་གཉིས་དང་། སྐྱེས་རབས་གླེང་གཞི་གཉིས་དང་། ཚིགས་བཅད་དབྱངས་བསྙད་གཉིས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་དགུ་ལ་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་སྒོམ་བདེ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་པཎ་ཆེན་ཆོས་རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་སྔར་གྱི་སྡེ་སྣོད་སོ་སོར་སྡུད་ཚུལ་གྱི་རིགས་པ་སྦྱར་ཏེ་དཔྱད་ན་གོ་རྒྱུ་ཆེ་བར་སེམས་ལ། བཅུ་གཉིས་པོ་སོ་སོའ་ངོས་འཛིན་དང་གོ་དོན་ ིསོགས་ནི་ཀུན་བཏུས་དར་ཊཱིཀ་དང་ཕར་ཕྱིན་མཆན་ནས་བཤད་པ་དག་གིས་དམིགས་བུ་བྱས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་གསུང་རབ་རིས་བྲལ་གྱི་བརྗོད་དོན་སོ་སོ་ལ་བརྟག་པས་ཤེས་དགོས་ཀྱི། འོལ་ཚོད་ཙམ་གྱིས་མི་རུང་བར་སེམས་སོ། །མཆན་ལས། དེ་ཡང་གཞི་བསྡུ་བའི་

- 137 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མདོར་བསྟན་དུ། གནས་གསུམ་གྱིས་གཞི་བསྡུ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་གཞི་དང་། འདུལ་བའི་གཞི་དང་། མ་མོའ་གཞིའོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱས་བཤད་དུ་མངོན་པ་ ིབསྡུ་བ་མ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེའི་སྔ་རོལ་དུ་སྤྲང་པོ་ཉི་མའི་དངོས་གྲུབ་སོགས་མངོན་པའི་དགྲ་ལན་གསུམ་བྱུང་བས་དེ་དུས་མངོན་པ་ཚང་བར་མི་བཞུགས་པ་ཡིན་ཟེར། ད་ལྟ་འདི་ཙམ་སྨྲ་བ་ཡང་སྨིན་མ་ཟང་ཟིང་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ནི་ལུང་རིགས་དུ་མ་དང་འགལ་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མཐོང་བཞིན་དུ་ལ་ལས་ཡིག་ཆར། བསྡུ་བ་ལྟར་ན་དེ་དུས་ནས་མ་ཚང་བར་མངོན་ནོ། །ཞེས་པ་ད་དུང་གཞི་བསྡུ་བ་ལ་ངོས་འཛིན་གྱིན་འདུག་པ་ནི་ཡ་མཚན་ཏེ། མཆན་གྱི་དེ་ནི་ལ་ལས་གཞི་བསྡུ་བ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་དེ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་འགོག་ཅིང་། ཁྱེད་ཀྱང་དེའི་རྗེས་འབྲང་དུ་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིག་ཆའི་ལུང་དེ་ནི་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བསྡུ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བསྡུ་བ་བམ་པོ་དགུ་པར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞུང་ལྷག་མ་ནི་མི་སྣང་ངོ་། །ཞེས་དང་། ཡང་བམ་པོ་དེ་ཉིད་དུ་གནས་མིན་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་འོག་ནས་རྟོག་དཔྱོད་བཅས་པ་དང་རྟོག་མེད་དཔྱོད་བཅས་སོགས་དུ་མའི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཞུང་ལ་ལ་མི་རྙེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞུང་ནི་མི་སྣང་ངོ་། ཞེས་རང་རྒྱལ་གྱི་སའི་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་གཏན་ནས་མི་རྙེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁོ་བོས་སྔོན་འགྲོའ་མཆན་༼༦་ན་༤༽༼༧་༡༨༽༼༡༠་༣༽ ིདུ་ས་བཅུ་བདུན་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བསྡུ་བ་བཅུ་དྲུག་ཅེས་སྨྲས་སོ། །༼༣༩་ན་༤༽༼༦༢་༤༽༼༧༠་༡༢༽གྲུབ་པོ། ། ༈ དེ་ཡང་ཚད་མ་མདོ་ལས། ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། །སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྐྱོབ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །ཞེས་པའི་དོན་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་ཏུ་བཤད་པ་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས་དཕྱིས་ཕྱིན་པར་ཤེས་དགོས་པས་ལྷ་རམས་པ་བསྟན་དར་པའི་སྟོན་པ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་བུ་བྱས་ཏེ་དེའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །

- 138 -

ཡུམ་སྲས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སྔོན་ཚེ་གཉིས་མེད་གསུང་གི་མེ་ཟླུམ་གང་། །
ས་སྙིང་ཤར་ཕྱོགས་འགྲོ་མེད་རྩེར་འཕགས་ཏེ། །
གསུང་གསང་སྣང་བའི་འོད་སྟོང་སྤྲོས་པ་ཡིས། །
ཐེག་གསུམ་གེ་སར་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་སྟོན་སྤེལ། །
དུས་འདིར་མཚན་ལྡན་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་ཀྱིས། །
དུས་ངན་སྙིགས་མའི་དམུ་རྒོད་བདག་ལྟ་བུ། །
དུས་ལས་མི་ཡོལ་གང་འཚམས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། །
དུས་ཀུན་སྐྱོང་བའང་དེ་ཡི་དོད་དུ་ཤེས། །

ཡུམ་སྲས།

༈ ༼༣༩་བ་༢༽༼༦༢་༡༧༽༼༧༡་༦༽དོན་ཆེན་པོ་༽སྡུག་ཀུན་རགས་པ་སྤངས་
པའི་ཉེར་ཞི་སོགས་༼གསུམ་ཐོབ་༽བྱེད་ཡིན་༼པའི་ཕྱིར་ཏེ། ༼༣༩་བ་༣༽༼༦༢་༡༧༽༼༧༡་༧༽རྣམས་ལ་༽ཟས་གོས་གནས་མལ་གང་འདོད་དུ་ཡུན་རིང་པོར་སྟེར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་༼ཕན་པ་ཆེན་པོ་འདོགས་པ་དེ་༽ལ་༼ནི་འཇིག་རྟེན་ན་མ་༽ལྟར་སྐྱོང་༼ཞེས་བྱ་༽བ་དང་འདྲ༼འོ། །༼༣༩་བ་༣༽ ༼༦༢་༡༩༽༼༧༡་༨༽བདག་ཉིད་༽ཅན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་རྣམ་གྲོལ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་སྟེ་ལྔ་པོ༼མ་སྐྱེད་༼༣༩་བ་༣༽༼༦༢་༡༩༽༼༧༡་༩༽དེ་དག་གིས་༽ཉེར་ཞི་དང་འཇིག་རྟེན་དོན་སྒྲུབ་སོགས་༼ཇི་སྐད་༼༣༩་བ་༤༽༼༦༢་༢༠༽༼༧༡་༡༠༽དེའི་ཕྱིར་༽ཉེར་ཞི་སོགས་ཀྱི་༼དོན་གྱིས་ན་༽སྟེ་དེ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྔར་མ་སྐྱེས་པ༼སྐྱེད་པ་དང་༽སྐྱེས་ཟིན་པ་༼གསོ་བ་༼༣༩་བ་༤༽༼༦༣་༡༽༼༧༡་༡༠༽ཡང་འདི་༽ལ་༼ཡུམ་ཡིན་༽ ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་ལུས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེད་པ་དང་པང་ན་འཚོ་བ་སོགས་ཀྱི་

- 139 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སྒོ་ནས་གསོ་བ་ལ་མ་མ་ཞེས་པ་བཞིན་༼ནོ་ཞེས་སོ། །༼༣༩་བ་༤༽༼༦༣་༢༽༼༧༡་༡༡༽འཇོག་ཚུལ་༽ གྱི་གཞུང་༼སྔ་མ་༽འཇིག་རྟེན་ན་མ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་༼ས་ནི་མཐར་ཐུག་དང་། ཕྱི་མ་༽གཞན་ཡང་ཇི་སྲིད་དུ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་༼ས་ནི་གནས་སྐབས་༼༣༩་བ་༥༽༼༦༣་༣༽ ༼༧༡་༡༣༽སྣང་ངོ་། ། ༈ དེས་ན་ལ་ལས། དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་བཞེད་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་། གསོ་བྱ་གསོ་བྱེད་གསུམ་འཇོག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ཡང་ལྡོག་ཆ་འགལ་བར་འདོད་པ་ནི་ཡིག་ཆའི་གོང་འོག་བསྒྲིག་མི་ཤེས་པ་སྟེ། ཡིག་ཆར། དོན་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པས་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་དང་། ཞེས་པ་ནི་བཞེད་དོན་མཐར་ཐུག་གམ་གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་ཀྱི། གཞན་གཉིས་པོ་བྱེད་པ་ལ་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་བར་དགོངས་པ་ག་ལ་ཡིན། གཞན་དུ་ན་འཁོར་བ་སྤངས་པའི་ཉན་རང་ལྷག་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་དེའི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེས་དེ་ཉེར་ཞིར་འཁྲིད་བྱེད་མིན་པས་སོ། །འདོད་ན། ཡིག་ཆར། ཡུམ་སྲས་ལ་བཞེད་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བཞེད་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་གཉིས་དང་འགལ་ལོ། །
འདི་དག་ཀྱང་དོན་བསྡུ་ན། སྐབས་འདིའི་ཡུམ་སྲས་ནི་མས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་
མིན་གྱི་བྱིས་པའི་ལུས་གསོ་བ་ལ་མ་མ་དང་ཕན་ཆེན་པོ་འདོགས་པ་ལ་མ་དང་འདྲ་ཞེས་པ་ལྟར་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསོ་བའི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་དེ་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་པས་ཡིན་ནོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་སོ་སོའ་ངོས་འཛིན་ལ་མངོན་པ་གོང་འོག་གི་གསུང་ ིལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ནི་སའི་ཚོགས་༼༢༦༧་ན་༤༽ ༼༤༣༧་༢༽༼༤༩༠་༡༡༽ཀྱི་མཆན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བས་སྐབས་འདིར་རེ་ཞིག་གཞག་གོ །དེ་ལ་ལ་ལས། སྒྱུ་འཕྲུལ་ཆེན་མོ་དེ་ཡུམ་མིན་པར་ཐལ། ལམ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་འདོད་དོ། །འོ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། རང་སྲས་སངས་འཕགས་ཀྱི་ཡུམ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་སྲས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་ཡུམ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །དེ་ལ་འོ་ན། བྲམ་ཟེ་མོ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསལ་བ་ཆོས་ཅན། རང་སྲས་བྱང་འཕགས་དང་སོ་སྐྱེ་གཉིས་ཀའི་

- 140 -

ཡུམ་སྲས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཡུམ་དུ་ཐལ། རང་སྲས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་དབྱིག་གཉེན་གཉིས་ཀའི་ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག །དེས་ན་སྐབས་བཞི་པའི་ཡིག་ཆར། ས་ལ་འགོམ་པའི་གང་ཟག་དངོས་པོ་ལ་འགོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་པ་དྲན་པར་བྱའོ། །
༈ ༼༣༩་བ་༥༽༼༦༣་༥༽༼༧༡་༡༥༽མི་གཟུང་ངོ་། ། ༈ དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།
སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པར་བཤད། །ཅེས་པའི་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་རྣམས་སུ་སྐྱེ་མེད་བརྒྱད་བཤད་པ་ལས་ཆོས་སྐུ་ནི་གོང་འཕེལ་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེད་པ་དང་གསོ་བ་མིན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་བཏང་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ཙམ་དུ་ནི་རུང་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་དུ་འདོད་དགོས་པས་སོ། །ལུགས་དེར་སྐྱེ་མེད་བརྒྱད་པོ་དེ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཡུལ་འཇོག་མི་འཇོག་ནི་འོག་༼༢༡༦་བ་༥༽༼༣༥༢་༡༠༽༼༣༩༧་༣༽གི་མཆན་དུ་འཆད་པར་འདོད་དོ། །༼༤༠་བ་༡༽༼༦༤་༦༽༼༧༢་༡༨༽འདོད་པར་བྱའོ། ། ༈ དེ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པའི་དེ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཀ་གསོ་བྱེད་དང་། མཐོང་ལམ་པའི་དེ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཏིང་ཤེས་རབ་གསུམ་གསོ་བྱེད་དང་། ཚོགས་ལམ་པའི་དེ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཡང་རང་རྒྱུད་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་མེད་པས་དེའི་ས་བོན་གསོ་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་གསོ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་དུ་འཇོག་གོ །
དཔལ་སྡུག་སྟོན་པའི་གསེར་ཀྱི་བཅུད་མ་ལས། །ལུང་བསྟན་བརྙེས་པ་གསེར་མདོག་ཅོད་པཎ་རྗེའི། །ཕྱག་རྗེས་ལས་བསྐྲུན་གསེར་ཕྲེང་ཞེས་གྲགས་འདིའི། །
ཉིང་དགོས་ཡངས་པའི་གསེར་ལྡན་ཡོངས་ལ་ཁྱབ། །
དེ་སླད་ཐུབ་དབང་རྐང་སེན་གྱིས་རེག་པའི། །
ས་རྡུལ་ཕལ་པའང་ཡོངས་ལ་ཤིས་པ་ལྟར། །
གང་དང་དམ་དུ་འཁྱུད་པའི་གླེགས་བམ་འདིའང༌། །

- 141 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བློ་གསར་ཡོངས་ལ་དགེ་མཚན་ཅི་དགར་སྦྱིན། །

ཡང་དག་མཐའ།

༈ ༼༤༠་བ་༢༽༼༦༤་༡༠༽༼༧༣་༥༽བཀོད་ཅིང་། ། ༈ འདིར་བུ་ཊཱིཀ་ཏུ། མཆོད་
བརྗོད་ལས་འཕྲོས་པའི་རྩོད་པར་གསེར་གླིང་པ་དང་ཆོས་བཤེས་དང་ཤེར་འབྱུང་བློ་གྲོས་དང་ལོ་ཙྪ་བ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིག་འཇོག་ལ་ལར། སྔར་གྱི་བཞིའི་སྟེང་དུ་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་བསྣན་ཏེ་དྲུག་ཏུ་བུ་སྟོན་གྱིས་བཤད་ཅེས་པ་ནི་མ་གོ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། བུ་སྟོན་གྱིས་ནི་སློབ་དཔོན་སེང་བཟང་གི་འགྲེལ་ཆུང་ནས་བྱུང་བའི་རྩོད་ལན་འདི་གསེར་གླིང་བ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ས་ཁུངས་སུ་བསྡུས་པར་བཤད་པ་ཙམ་ལས་མཁས་པ་དེ་དག་གིས་འདི་ལྟ་བུའི་དོན་ཅན་གྱི་རྩོད་ལན་རང་རྐང་ཚུགས་སུ་བཀོད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཤད་ལ། འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གཞན་གྱི་བཤད་པའི་གསལ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་རང་རྐང་ཚུགས་སུ་རྩོད་ལན་འདི་འདྲ་བཀོད་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་རྒྱ་གར་མ་ཚད་ལྡན་ཇི་ཙམ་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་པས་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་ཁྱད་པར་དུ་ཚིག་གསལ་དུ་ནི་རྩོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་པ་ལ་བཤད་པ་རྒྱས་པ་ཞིག་དང་། ལན་གྱི་སྐབས་སུ་འོག་ནས་རིམ་བཞིན་༼༤༨་བ་༦༽༼༧༨་༣༽༼༨༨་༧༽སོར་བཞག་མཛད་པ་དང་། ༼༥༠་ན་༦༽ ༼༨༠་༡༢༽༼༩༡་༢༽བཀག་པ་དང་། ༼༥༡་ན་༡༽༼༨༡་༡༢༽༼༩༢་༤༽སོར་བཞག་མཛད་པ་ལྟར་དུ་རྣམ་རྟགས་མཚན་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་བཤད་པ་རེ་གཉིས་མཛད་པ་མ་གཏོགས་རྩོད་ལན་ཡོད་པའི་གཏམ་ཙམ་ཡང་མི་སྣང་ན་བཀོད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་བཤད་པ་དེ་དག་གི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་བ་བསྟན་ནས་ད་ནི་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྙད་པའི་དོན་དགྲོལ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་བུ་སྟོན་གྱི་བཞེད་པ་འཐད་པར་གྲུབ་བོ། །གཞན་རྣམས་ཀྱང་འདིས་མཚོན་ནས་ཤེས་དགོས་སོ། །༼༤༡་ན་༡༽༼༦༥་༣༽༼༧༣་༡༨༽གསལ་

- 142 -

ཡང་དག་མཐའ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལོ། ། ༈ འདི་སྙིང་པོ་རྒྱན་སོགས་སུ་དོགས་པ་ཁོང་སློང་དུ་བཤད་པ་ལ་སྔ་ཕྱིའི་རྩོམ་གྱི་ཁྱད་དང་། དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བ་སོགས་བཤད་སྲོལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་རང་རེའི་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྒྲ་ནི་བརྗོད་འདོད་རྗེས་འབྲངས་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱན་སྣང་དང་འགྲེལ་ཆུང་གཉིས་རིམ་བཞིན་བརྟག་པ་སྔ་མ་ལྟར་འདོད་མཁན་དངོས་སུ་བྱུང་བ་འགོག་བྱེད་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་ཉིད་མཐོང་ནས་རྒྱན་ལའང་ཁ་སྤོས་ཏེ་རྒྱན་རྩོམ་པ་དོན་མེད་དོ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་ཉེ་བ་བསུས་ནས་ལན་མཛད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་དེ་གཉིས་གང་ཡིན་རུང་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་ན་ནི་དངོས་སུ་བྱུང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་རུང་ཞིག་མེད་པར་འདོད་མི་རུང་སྟེ། རྟོག་ལྡན་ལ་སྐྱེ་མི་རུང་བའི་དོགས་པ་སློང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སེང་བཟང་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་རྣམ་ངེས་ལས། ལོག་པའི་ལམ་ལ་མཐའ་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དང་སྒྲས་ཟིན་མི་མཐུན་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཤེར་ཕྱོགས་སོགས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་རྣམས་བཀའ་མིན་པར་འདོད་མཁན་ཡང་བྱུང་བར་རྟོག་གེ་འབར་བ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གྲགས་ན། རྒོལ་བ་དེས་དེ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་གཉིས་ཟློས་བར་ཡང་འདོད་དགོས་པར་བྱེ་སྨྲ་སྔ་རབས་པས་རྒྱན་ལས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། པཎྚི་ཏ་ཆེན་པོ་དག་གི་རྩོད་ཚུལ་སོགས་གུང་བསྒྲིགས་པ་ལས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོ་ལ་རྩོད་མཁན་དངོས་སུ་བྱུང་ལ་བསྟན་བཅོས་ལ་མིན་ཞེས་པ་དང་། སེང་བཟང་གི་དུས་སུ་མ་བྱུང་ལ་ཕྱིས་སུ་འབྱུང་ཞེས་པ་སོགས་ཕོངས་པའི་ངང་ཚུལ་ཙམ་དུ་ཤེས་ལ་རྒྱན་སྣང་དུ་ནི་འདོད་མཁན་དངོས་སུ་བྱུང་བ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་དང་འགྲེལ་ཆུང་དུ་ནི་དོགས་པ་ཁོང་སློང་གི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་གོ་བར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་བཤད་ལས། འགྲེལ་ཆེན་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་འདོད་པ་བྱུང་ན་འདིར་བརྒལ་བའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་སུན་འབྱིན་འདི་དག་འཕེན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ཡང་ལེགས་པར་དྲངས་པར་གྱུར་རོ། །ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་

- 143 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སྒྲོན་གསལ་ལེའུ་གཉིས་པའི་མཆན་ལས། འདི་ནི་འདོད་མཁན་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ལོག་རྟོག་གི་མཐའ་བཅད་ནས་འགོག་པའོ། །ཞེས་པ་ལ་ཡང་ཞིབ་ཆ་འདི་ལྟར་བྱའོ། །
༈ ༼༤༡་ན་༢༽༼༦༥་༥༽༼༧༤་༢༽འབྲེལ་ལོ། ། ༈ ཡིག་ཆར། འགྲེལ་བའི་རྩོད་
པ་ཡང་མདོ་ལ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱན་སྣང་གི་རྩོད་ལན་དེ་མདོ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ནས་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གི་ལུང་སོ་སོར་དྲངས་པ་དང་། འོག་༼༤༣་བ་༢༽ ༼༦༩་༦༽༼༧༨་༡༠༽ནས་གཞི་འཆད་ཚུལ་ལ་སྦྱར་ན་ཟློས་པ་ཡོད་ལ་བཤད་བྱ་ལ་སྦྱར་ན་ཁོ་ན་སྨོས་ཀྱང་ཟློས་པར་འགྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་གུང་བསྒྲིགས་པས་ཀྱང་སྔར་གྱི་དེ་འཐད་པར་སྒྲུབ་སྟེ། ཟློས་སྐྱོན་ཡོད་མེད་དང་མདོ་བསྟན་གང་ལ་ཡིན་པ་འཆད་ཚུལ་ལ་སྦྱར་དགོས་པ་ལྟར་དོགས་པ་ཁོང་སློང་སོགས་ལའང་འདྲ་བས་སོ། །མཆན་དུ། འགྲེལ་བའི་དེ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་མདོ་ལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྩོད་ཡུལ་གྱི་མདོ་དང་བསྟན་གཅོས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་བསྟན་བཅོས་མེད་པའི་ཕྱིར་སོགས་སྤྲོ་སླ། ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལ་ལས། རྒྱན་ནི་དེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་མདོ་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་པ་པོ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་མོད་འོན་ཀྱང་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་མདོ་བསྟན་ནི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་དང་བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་བུས་བརྩམས་པ་ལ་བྱེད་པས། རྒྱན་ནི་མདོ་མིན་ཏེ། དེ་རྩོམ་པ་པོ་བསྟན་པ་འདིའི་བདག་པོ་མིན་པ་དང་། དེ་ཡང་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ནི་ཡིག་ཆར་དྲངས་པའི་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོའ་ལུང་། དེ་དག་དངོས་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ ིམཛད་པ་མཐུན་སྣང་དུ་མི་སྟོན་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཞེས་པའི་དགོངས་པ་སྟེ། ཞིབ་ཏུ་སྔགས་རིམ་ཉིད་ལས་ཤེས་སོ། །ཡང་མཆན་ལས། རྒྱན་སྣང་གི་དེ་དངོས་སུ་བྱུང་བར་གསུངས་པས་རྩོད་པ་པོ་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་གོང་འོག་སུ་ཞིག་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་བ་ལ་རྩོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཁ་ཅིག་ཟེར། ཞེས་གསུངས་ནས་ལན་མ་མཛད་ཀྱང་། དེ་ལ་རྒྱན་སྣང་གི་ཕྱོགས་སྔ་ནི་ཤེར་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོང་ནུས་སུ་འདོད་པས་རང་སྡེར་མངོན་ལ། དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་རྩ་བར། གཟུང་འཛིན་རང་མཚན་རྒྱུ་འབྲས་མཚན་མཚོན་

- 144 -

ཡང་དག་མཐའ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སོགས། །བྱ་བྱེད་ལ་དགོངས། ཞེས་པ་ལྟར་ཤེར་མདོ་བཀར་ཁས་ལེན་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཡོད་པར་ཞི་འཚོ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། ཉི་ཁྲིའི་འགྲེལ་བ་གཉིས་ནས་བྱུང་བ་ལྟར་ཤེར་མདོ་དང་མངོན་པའི་མདོ་ཟློས་པར་རྩོད་མཁན་ལ་ནི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་རུང་སྟེ། དེ་འདྲའི་ནང་པས་ནི་ཤེར་མདོ་བཀར་ཁས་མི་ལེན་པས་རྒྱལ་བ་ལ་རྩོད་པར་འགྲོ་དོན་མེད་ལ། ཕྱི་རོལ་བས་ཀྱང་ནང་བའི་གཞུང་གི་རྒྱུས་རགས་རིམ་ལོན་ནས་ནང་ཕན་ཚུན་ཟློས་པ་དང་ནང་འགལ་དུ་སོང་བར་སེམས་པ་ཡོད་པར་གྲངས་ཅན་པས་ཆོས་གྲགས་ལ་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པར་བསྒྲུབ་འདོད་ནས་སྒྲས་ཟིན་ལ་གཞན་དོན་བྱེད་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཀོད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །༼༤༡་བ་༡༽༼༦༥་༡༨༽༼༧༤་༡༥༽རིགས་སོ། ། ༈ རྣམ་བཤད་དུ་རྩོད་ལན་འདི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་དོན་ཚན་དུ་སྡུད་པ་དོན་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསུངས་པ་དང་འདི་གཉིས་ཚིག་གིས་ཟིན་ཚོད་མི་འདྲ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་གྱི་འགངས་ཁྱད་ཆེར་མི་སྣང་སྟེ། འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མཆོད་བརྗོད་མཐོང་བས་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་དོགས་པ་འདི་སྐྱེ་ཉེ་བས་དེའི་འཕྲོས་དོན་དུ་མཛད་ཅིང་། རྣམ་བཤད་ཀྱིས་ནི་གང་ལ་བརྩད་པའི་གཞི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་ཡིན་པས་ལུས་རྣམ་གཞག་གི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཁོངས་སུ་མཛད་ལ། དེ་ལ་སྔ་མའི་སྒྲས་ཟིན་སྐྱོང་བ་དག་གིས་སྔར་༼༡༡་བ་༢༽ ༼༡༦་༡༨༽༼༢༠་༣༽རྣམ་བཤད་རིགས་པ་དྲངས་པ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་བཤད་པའི་ཐོག་མར་དགོས་པ་བརྗོད་དགོས་པ་ལས་དེ་ནི་དགོས་འབྲེལ་གྱིས་བསྟན་ཅིང་། རྩོད་ལན་འདི་དགོས་འབྲེལ་གྱི་སྔོན་དུ་བྱུང་བས་ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ་སྡུད་ན་ཐོག་མར་དགོས་པ་བརྗོད་དགོས་པ་དེ་དང་འགལ་བ་དང་། ཕྱི་མའི་སྒྲས་ཟིན་སྐྱོང་བ་དག་གིས་འགྲེལ་བ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་བསྟོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི། ཞེས་རྩོད་ལན་འདིའི་མགོར་མཆོད་བརྗོད་རྫོགས་ཟིན་པར་བསྟན་པས་སོ་ཞེས་སྨྲ་དགོས་པར་སྣང་ཞིང་། ཡིག་ཆའི་རང་སྐད་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་པས་སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་གདུལ་བྱ་སྤྲོ་བ་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར་དགོས་པ་བརྗོད་དགོས་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ཀྱི་བཤད་

- 145 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཐབས་ཡན་ལག་ལྔའི་ནང་གི་དགོས་པ་ནི་ངེས་ཅན་དུ་གཞན་བཞིའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་མིན་པར་ཐལ་བས་སྐབས་དང་པོར་མཚམས་སྦྱོར་ཉེར་ལྔ་ཡོད་པར་༼༡༠་བ་༦༽༼༡༥་༡༦༽༼༡༨་༡༧༽སྔར་བྱུང་བ་དང་འགལ་ལོ། །
༈ ༼༤༢་བ་༣༽༼༦༧་༡༦༽༼༧༦་༡༦༽མི་བྱའོ། ། ༈ དེའང་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་
ཀྱིས་གཞི་དང་། ས་དང་ཕར་ཕྱིན་གྱིས་གཉེན་པོ་དང་། དགེ་མི་དགེ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པ་བསྟན་པར་ཕྱོགས་སྔས་བསམས་པ་གཞིར་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། གོང་༼༢༦་ན་༡༽༼༤༠་༡༢༽ ༼༤༦་༡༦༽དུ་དབང་རྣོན་དང་བ་སྐྱེད་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་ཞེས་པ་ནི་རིམ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ས་ལམ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཡིག་ཆ་མཛོད་ཀྱི་གནས་གཉིས་པར་མིང་ཡིག་ཐོག་མས་མཚོན་པའི་ཚིག་སྡུད་ཀྱི་དཔེར་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བཀོད་པ་ནི་མཁྱེན་གསུམ་ལ་བྱེད་པས་གོང་༼༢༦་བ་༡༽༼༤༡་༧༽༼༤༧་༡༢༽གི་མཆན་དུ་གཉིས་ཀ་ཁས་བླང་དགོས་ཞེས་བྲིས་སོ། །མཆན་འགྲེལ་བཞད་པའི་དགོངས་རྒྱན་དུ་ཆོས་མཛད་བླ་མའི་བཤད་ཚུལ་དགག་འདོད་ཀྱིས་གོང་གི་དེ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་ངོས་བཟུང་ནས་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲེལ་བ་ལས། གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། ཞེས་པ་དྲངས་པ་ནི་མ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ནི་གོང་༼༢༥་བ་༦༽༼༤༠་༡༡༽༼༤༦་༡༥༽གི་འབྲུ་བསྣོན་དང་། འོག་༼༡༣༡་ན་༦༽ ༼༢༡༡་༢༽༼༢༣༧་༡༢༽གི་གསུངས་ཟིན་དང་། ཡིག་ཆར། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡུལ་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ། ཞེས་པ་དག་མ་མཁྱེན་པའི་སྐྱོན་དུ་ཟད་དོ་༼༤༢་བ་༥༽༼༦༨་༣༽༼༧༧་༥༽མི་ཤོད་དོ། ། ༈ དེའང་མཆན་ལས། རྩོད་ཚུལ་མཛོད་ལས། ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་མེད་པར་ཉོན་མོངས་རྣམས། །གང་ཕྱིར་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་ལ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ཙམ་འཇོམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཞིག་མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ཕྱིར་དུ་གཞི་སྟོན་པ་ནི་ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། ལན་ཡང་དགོས་པ་དེ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་གཞི་སྟོན་ན་ཟློས་སྐྱོན་ཡོད་

- 146 -

ཡང་དག་མཐའ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཀྱང་འདིར་དེའི་ཡུལ་ཅན་གོལ་ས་གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པར་བཤད་དགོས་པས་ཁོ་ནའི་སྒྲ་ཡང་མི་དགོས་ལ། ཞེས་པ་ལྟར་འཆད་ཚུལ་དང་དགོས་པ་ལ་སྦྱར་དགོས་ཀྱི། གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་གྱི་ནང་གི་གཞི་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཁོ་ནའི་སྒྲས་གཉེན་པོ་སོགས་གཅོད་ཀྱང་སྤྱིར་བཏང་གཞི་ཁོ་ན་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་མི་གཅོད་དེ། གཞི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ནང་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་གཉེན་རྣམ་གཉིས་ལུས་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་བདག་གི་བླ་མའི་བསྡུས་གྲྭ་རྩ་ཚིག་སོགས་སུ་སྤྱི་ཁོ་ན་ཞེས་པས་བྱེ་བྲག་གཅོད་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ནི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་སྤྱི་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་བུམ་པ་སྤྱི་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲར་འགྱུར་ཏེ། དེས་བུམ་པ་བྱེ་བྲག་ལ་ལྡན་པ་བཅད་ནས་སྤྱི་ཁོ་ན་ལ་ལྡན་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མཉན་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པའི་སྒྲས་སྒྲ་ལས་གཞན་པའི་མཉན་བྱ་ཡོད་པ་མི་གཅོད་ཀྱི། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་མཉན་བྱར་སྟོན་པས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་ཚད་མ་རིགས་རྒྱན་སོགས་ལས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་སྤྱི་ཁོ་ན་ཞེས་པས་སྤྱི་མིན་པ་གཅོད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་བྱེ་བྲག་མི་གཅོད་པ་ལྟར་དུ་གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །༼༤༣་བ་༢༽༼༦༩་༨༽༼༧༨་༡༢༽བསྡུས་པས་སོ། ། ༈ དེ་ཡང་མངོན་པར་བཤད་པའི་ཕུང་ཁམས་སོགས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཆོས་བཤད་རྒྱུ་མེད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ཀྱི། འདིར་བཤད་པའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་སོགས་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་མངོན་པ་མཛོད་སོགས་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་རྣམས་སུ་བསྟན་པར་འདོད་ན། འོག་དེ་མ་ཐག་༼༤༤་ན་༢༽༼༧༠་༢༽༼༧༩་༩༽ཏུ་འདི་ཉིད་ལས། ཁོའ་ལུགས་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་ ིཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་དེ། འོག་༼༡༡༠་ན་༣༽༼༡༧༥་༡༨༽ ༼༡༩༧་༡༢༽གི་མཆན་དུ་འཆད་དོ། །
༈ ༼༤༣་བ་༤༽༼༦༩་༡༢༽༼༧༨་༡༦༽ཞེས་པས་སོ། ། ༈ དེ་ལྟར་མདོ་ལ་བྱས་ཀྱང་
མི་རུང་བ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་བསྟན་བཅོས་གཙོ་སྟེ། གྲོལ་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་

- 147 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དང་འདི་ལ་མདོ་དང་སྦྱར་མ་སྦྱར་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་༼༤༣་ན་༦༽༼༦༩་༢༽༼༧༨་༧༽གི་འབྲུ་བསྣོན་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །༼༤༣་བ་༦༽༼༦༩་༡༦༽༼༧༩་༣༽འགྱུར་རོ། །༽བུ་ཊིཀ་སོགས་སུ་གཞི་ཁོ་ན་བསྟན་ན་རྒྱན་རྩོམ་མི་དགོས་པར་མ་ཟད་ལམ་དང་རྣམ་པ་ཙམ་བསྟན་ན་ཡང་རྒྱན་རྩོམ་པ་དོན་མེད་དེ་ཞེས་༼འདི་དང་༼༤༣་བ་༦༽༼༦༩་༡༧༽༼༧༩་༤༽སྦྱར་ཡང་༽རང་ལུགས་ནི་༼བརྟག་པ་སྔ་མ་སྔ་མ་༽སྟེ་དགོས་པ་དེ་དག་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ན་གཞི་སྟོན་པ་༼ལ་སྐྱོན་ཡོད་པར་མ་ཟད་༽ལམ་སྟོན་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ལ་ཡང་ཡོད་ཅེས་༼པའོ། །༼༤༤་ན་༦༽༼༧༠་༡༢༽༼༧༩་༡༩༽བརྗོད་པས་སོ། ། ༈ སྔར་༼༤༠་བ་༦༽ ༼༦༤་༡༩༽༼༧༣་༡༥༽སྤྱི་དོན་དུ་ཕྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ན་སོགས་མི་འགོག་པར་བཤད་པ་དང་། འདིར་རྩོད་པའི་ཁོངས་སུ་བསྡུས་པ་གཉིས་འགལ་ལམ་སྙམ་ན། མིན་ཏེ། སྔ་མ་ནི་དགོས་པ་དེ་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བྱས་ན་མངོན་པ་དང་ཟློས་པ་ལ་དགོངས་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དེ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཟུང་ནས་རྒྱན་རྩོམ་པ་དོན་མེད་དུ་འདོད་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། མདོར་ན་རིགས་པ་འདིའི་རྟགས་ཕ་རོལ་པོའ་ཁས་བླངས་ཙམ་དང་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ ིགཉིས་འཐད་པ་དང་མི་འཐད་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །༼༤༤་བ་༣༽༼༧༡་༤༽༼༨༠་༡༢༽འདིར་༽བུ་སོགས་ཀྱིས་༼རྒྱན་དེ་ནི་༼༤༤་བ་༤༽༼༧༡་༦༽༼༨༠་༡༤༽རྟོགས་སླ་༽སྟེ། འགྲེལ་བཤད་རྟོགས་དཀར། དེ་དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་འདིས་མཚོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྔར་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་དེ་སྒྲ་བརྗོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་ལ་བསྙེགས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་མིན་༼ཞིང་།༼༤༤་བ་༤༽༼༧༡་༧༽༼༨༠་༡༥༽ མ་འབྲེལ་༽ཏེ། གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་སྟོན་པ་ཙམ་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་སྟོན་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཐེག་དམན་གྱི་མངོན་པ་སོགས་སུ་ཡང་མཁྱེན་གསུམ་བསྟན་པར་ཐལ་༼ལོ། ། ༈ དེས་ན་རྣམ་བཤད་ལས། ཁ་ཅིག འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་བརྗོད་བྱར་བསྡུས་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། རྗོད་བྱེད་སེལ་བས་འཇུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་

- 148 -

ཡང་དག་མཐའ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

གཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་ལ། གུང་ཐང་རྗེའི་དྲང་ངེས་མཆན་གོང་༼༢༩་ན་༢༽༼༤༥་༡༢༽༼༥༢་༦༽ དུ་དྲངས་པ་དེའི་འཕྲོར་དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་ཁྱད་པར་ཡང་རྗོད་པས་སེལ་འཇུག་མ་ཡིན་པར་བླ་མ་དག་འཆད་ཀྱང་གཅིག་གི་བློར་མཉམ་དུ་མི་འཕེན་པས་དཔྱད་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུང་དབྱངས་གཅིག་གིས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་མཐའ་ཀླས་པ་གསུང་ཡང་གདུལ་བྱ་སོ་སོའ་གོ་ཚུལ་མི་འདྲ་བས་སྐྱོན་ ིམེད་ཚུལ་བརྒྱད་༼༢༥༣་ན་༢༽༼༡༠༨༩་༥༽༼༦༥༢་༨༽པའི་མཆན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྱི་བརྗོད་ངང་ཚུལ་ཅན་སྒྲ་དང་། །རྟོག་པའང་དེ་དང་དོན་གཅིག་ན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲ་རྟོག་གཉིས་རང་ཡུལ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་ཕྱེ་ནས་འཇུག་པས་སེལ་འཇུག་ཡིན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པས་མི་འཇུག་ཚུལ་རྒྱས་པར་རྣམ་འགྲེལ་ཉིད་དང་མདོར་བསྡུས་ཙམ་རིགས་རྒྱན་དུ་གསལ་ལོ། །༼༤༥་ན་༦༽༼༧༢་༨༽༼༨༢་༡༽བསྣན་པ་༽སྟེ་ལྷག་པར་ངེས་པའམ་ནན་ཏན་གྱི་དོན་༼དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་༽ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞེས་༼ཕན་ཚུན་བསྡུ་བའོ། ། ༈ འདི་ནི་སྐབས་མང་པོར་ཤེས་དགོས་ལ། འདི་དང་སྔ་མ་གཉིས་ཀ་ཡང་པྲ་སྟི་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སུམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་སོགས་སུ་གསལ་ཞིང་། སྔ་མ་ལ་བསྣན་ཞེས་ས་མགོ་བྱས་པ་ནི་དཔེ་མ་དག་གོ །
༈ ༼༤༥་བ་༤༽༼༧༢་༡༧༽༼༨༢་༡༡༽བྱ་ལ་སྟེ། ། ༈ འདིར་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་
དག་གིས་ཞེས་བཏོན་ནས་གཞུང་མ་དག་པ་ལ་བཤད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་དུ་མ་སྣང་ངོ་། །ཞེས་བྱུང་བ་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ལྗགས་བཤད་བསྩལ་བ་ལྟར་ཡིན་པ་འདྲ་ལ། གང་ལྟར་ཡང་དེ་དག་གིས་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་ཚིག་བྱས་ན་སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་མི་རུང་བ་འོག་༼༤༧་ན་༥༽༼༧༥་༡༢༽ ༼༨༥་༩༽ནས་བྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། དེ་དག་གི་ཞེས་དྲུག་པ་འབྲེལ་སྒྲ་བྱས་ན་རུང་བ་རྣམ་བཤད་སོགས་ལྟར་རོ། །༼༤༦་ན་༢༽༼༧༣་༡༠༽༼༨༣་༥༽ལྟ་བུའོ། ། ༈ ཡིག་ཆར། དུས་ཅིག་ཆར་དུ་ཞིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་སྐུའི་བཀོད་པ་

- 149 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་དང་དེ་རེ་རེའི་འཁོར་དུ་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཚིགས་བཅད་རེ་བསྟན་ནས་འཕགས་ལམ་ལ་འགོད་ནུས་པ་ལ་མཉམ་རྗེས་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་ཞིང་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དགོས་པར་བཤད་ནས། རང་ལུགས་སྐབས་སུ་གཞན་རྣམས་འདྲ་བ་ལ་སྨིན་ལམ་ལ་འགོད་ནུས་པ་དེ་སེམས་ཅན་སྨིན་པའི་ཚད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ཚུལ་དེས་གྲོལ་ལམ་ལ་འགོད་པར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་སློབ་པའི་སྐབས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་བླང་དགོས་ལ། འོག་༼༢༦༧་ན་༥༽༼༤༣༧་༧༽༼༤༩༠་༡༧༽ནས་བྱུང་བ་ལྟར་ས་དང་པོར་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྨིན་པ་སོགས་ཀྱང་དེའི་ཡུན་ལ་རིམ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དུས་གཅིག་ལ་དེ་དག་གི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྟོན་པ་ལ་བྱེད་པ་མིན་པས་མི་འདྲ་ཚུལ་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་ལུས་ཅན་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བར་སྨིན་པའི་བྲལ་སྨིན་དང་། རིགས་ཅན་གསུམ་པོ་ཐེག་པ་སོ་སོར་སྨིན་པའི་ཡོངས་སྨིན་དང་། སླར་མི་ལྡོག་པར་སྨིན་པའི་རབ་སྨིན་དང་། ཆགས་སྡང་རྨོངས་པ་ཤས་ཆེས་པ་སོ་སོ་ལ་མི་སྡུག་བྱམས་པ་རྟེན་འབྲེལ་བསྒོམ་ཚུལ་སྐལ་བ་དང་འཚམ་པའི་རིམ་པར་སྟོན་པའི་མཐུན་སྨིན་དང་། མཐོ་དམན་བར་མ་ཀུན་ལ་རིས་མེད་དུ་གུས་པའི་སྒོ་ནས་ཉེ་རིང་མེད་པར་སྨིན་པའི་ལེགས་སྨིན་དང་། རང་གིས་བརྙེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་བགོ་བཤའ་བྱ་བར་སྨིན་པའི་རྟོགས་སྨིན་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆོས་འཆད་ཀྱི་རྟག་པ་དང་གཙང་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཅན་གྱི་ཆོས་ནམ་ཡང་མི་འཆད་པའམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཆོས་དུས་རྟག་ཏུ་སྟོན་པའི་རྟག་སྨིན་དང་། འབྲས་བུ་བཞི་དང་ས་བཅུ་སོགས་ཀྱི་རིམ་གྱིས་གོང་དུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ཡོངས་སྨིན་དང་བརྒྱད་ལ་ལུས་ཅན་སྨིན་ཚུལ་བརྒྱད་དུ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ་གསུངས་ཤིང༌། འབྲུ་བསྣོན་འདི་དག་ཀྱང་བློ་བརྟན་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་བཤད་ཚུལ་གུང་བསྒྲིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པས་བདུན་པ་ལ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཞིབ་ཆ་བྱའོ། །༼༤༧་ན་༢༽༼༧༥་༤༽༼༨༥་༡༽ ཕྱིར་རོ། ། ༈

- 150 -

ཡང་དག་མཐའ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

འགྲེལ་ཆེན་ལས། ས་དང་པོའ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ ིགཞན་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུར་བརྗོད་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གང་ལས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་འཐོབ་པའི་བར་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མཆོག་གི་དོན་ལ་སོགས་པར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་དྲུག་ཅི་རིགས་པར་རིམ་གྱིས་སྤོང་ངོ་། །ཞེས་སྒོམ་སྤང་ལྷན་སྐྱེས་བཅུ་དྲུག་པོ་སས་ཕྱེ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་གྱིས་སོ་སོའ་སྐབས་སུ་སྤོང་བར་གསུངས་པ་འདིས་ས་བཅུ་པའི་ངོས་སྐལ་ ིགྱི་སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་ཡོད་པར་གསལ་བར་བསྟན་པས་རྣམ་བཤད་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ།།༼༤༧་ན་༥༽༼༧༥་༡༢༽༼༨༥་༩༽འགྱུར་རོ། ༈ །གོང་༼༤༦་ན་༥༽༼༧༣་༡༩༽ ༼༨༣་༡༤༽གི་ཉི་སྣང་གི་ལུང་དོན་རྣམ་བཤད་དུ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བྱེད་པར་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་འདུས་པ་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིག་ཆར་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་རྫོགས་པའི་ཐེག་དམན་ཡོད་ཀྱང་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་རྫོགས་པའི་དེ་མེད་པར་བཤད་ནས་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དཔལ་ཕྲེང་གི་མདོ་དྲངས་པའི་དོན་གཉིས་༼༣༢༢་བ་༢༽༼༢༢་༡༨༽༼༥༣༠་༡༨༽པའི་མཆན་དུ་འཆད་དོ། །༼༤༨་ན་༢༽༼༧༦་༡༦༽༼༨༦་༡༥༽མི་བྱེད་དོ། ། ༈ རྩོད་ཚེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། དམན་མཆོག་གི་དགྲ་བཅོམ་སུའི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱང་འདས་ལའང་དེ་མིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། སྤྱིར་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་མྱང་འདས་སོགས་ནི་དེ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ན་བསྐྱང་བདེ་བར་སྣང་ངོ་། ༼༤༨་ན་༦༽ ༼༧༧་༦༽༼༨༧་༧༽གསུམ་པར་༽འགྲེལ་བར། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་གོམས་ཀྱང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཞེས་མངོན་དུ་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་དོན་རང་དོན་དུ་ཡིན་པ་ལ་༼བཤད་པ་༽བཞི་༼༡༣༡་བ་༥༽༼༨༨༢་༦༽༼༤༢༠་༡༧༽བར་འབྱུང་བ་༼ལྟར་ཞི་བ་༼༤༨་བ་༢༽༼༧༧་༡༢༽༼༨༧་༡༣༽མི་ལྟུང་ངོ་། ། ༈ ལེགས་ལྡན་དང་ཟླ་བའི་ལུགས་ལ་དབུ་མའི་ཡིག་ཆར། མྱང་འདས་ཐོབ་ཀྱང་ཉན་རང་ལྟར་མངོན་དུ་

- 151 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བྱེད་པ་བཀག་ཅེ་ན་ལེགས། ཞེས་པ་ལྟར་ཞི་བདེ་ལ་ཞེན་པའི་བསམ་པས་དྲངས་ཏེ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ཞེས་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་གཅིག་ཏུ་འདྲེན་པའམ། ཡང་ན་ཐོབ་ཀྱང་མངོན་དུ་མ་བྱས་ཞེས་བྱས་ཀྱང་གོང་༼༤༨་བ་༡༽༼༧༧་༨༽ ༼༨༧་༨༽དང་བཞི་༼༡༣༡་བ་༥༽༼༨༨༢་༦༽༼༤༢༠་༡༧༽པའི་གསུངས་ཟིན་དང་མཐུན་ནོ། །འོ་ན་རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་གསུམ་བྱས་རྗེས་སུ་རང་དོན་དུ་མངོན་དུ་བྱས་པར་ཐལ། མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་རང་དོན་དུ་ཡིན་པར་ལུང་དེ་དག་གིས་སྒྲུབ་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཞི་བའི་དབྱིངས་དེས་ཡིད་འཕྲོག་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པའམ་སླར་མི་ལྡང་བར་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཅི་རིགས་ལ་བྱེད་པ་ལས་སློབ་ལམ་དུ་ནི་སྔ་མ་ལས་གཞན་འོས་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་གོང་༼༤༨་བ་༡༽༼༧༧་༨༽༼༨༧་༩༽གི་གསུངས་ཟིན་པ་ཡང་གནོད་བྱེད་དེ་འཇུག་པར་ཐལ་ལོ། །༼༤༨་བ་༣༽༼༧༧་༡༣༽༼༨༧་༡༤༽དགོངས་སོ། ། ༈ བདུན་པ་མན་ཆད་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་ས་ཡིན་པས་དོགས་པ་ཆུང་ལ། བརྒྱད་པར་མཚན་མེད་རྩོལ་མེད་ཀྱི་ས་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་མངོན་དུ་བྱེད་འདོད་ཙམ་བྱུང་ན་མཉམ་བཞག་ཏུ་ངང་གིས་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དོགས་པ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ཡང་བརྟག་པ་མཐའ་གཟུང་ཙམ་ཡིན་གྱི་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་གནས་སྐབས་དེར་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་། ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་བཅུ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དང་། རིགས་ཀྱི་ས་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཆན་དུ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མྱང་འདས་ལ་བརྟག་པ་མཐའ་གཟུང་གི་གཞན་དོན་རེ་ཞིག་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཆ་ལ་ལེགས། ཞེས་པ་ནི་གོང་༼༤༨་བ་༡༽༼༧༧་༨༽༼༨༧་༩༽གི་གནད་དེ་གཟིགས་ནས་ཡིན་ལ། དེར་པད་དཀར་ནས་ལུང་བསྟན་པའི་ཤཱ་རིའི་བུ་མཆོག་ཟུང་ཡ་གྱལ་གྱི་ཉེ་རྒྱལ་ཡིན་མིན་དཔྱད་དགོས་པར་གསུངས་པ་གཉིས་༼༣༡༣་ན་༢༽༼༥༡༥་༦༽༼༦་༡༠༽པའི་མཆན་དུ་འཆད་དོ། །གལ་ཏེ་བརྒྱད་པར་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་ན་མངོན་དུ་མི་བྱའོ་ཞེས་འདོམས་པ་ཡང་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། ཞི་བདེར་ཞེན་པ་ལམ་དེ་དག་གིས་འགོག་ཀྱང་ཏིང་འཛིན་གྱི་རྩལ་སྦྱོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྔར་གོམས་པའི་དབང་

- 152 -

ཡང་དག་མཐའ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

གིས་འགོག་སྙོམས་སོགས་སུ་ངང་གིས་འགྲོ་སྟེ་གཞན་དོན་རེ་ཞིག་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཉེན་ཆེ་བས། དེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་ནས་མངོན་དུ་མི་བྱ་བར་འདོམས་པ་དང་ཕྱི་ནས་དེ་ལས་སློང་བར་མཛད་ལ། དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བས་གཞན་དོན་མ་ཆད་གོང་དུ་ཡིན་ཞིང་། དགུ་པ་སོགས་སུ་ནི་བརྟན་པ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉེན་མེད་ལ། འཕགས་པས་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་གྱི་བཅུ་དྲུག་པ་དགུ་པར་སྦྱོར་བ་ཡང་བརྒྱད་པར་བགེགས་དེ་ལས་གྲོལ་ནས་དགུ་པར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པ་ཇེ་བརྟན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་མཆན་དུ་གསུངས་ཤིང་། བརྒྱད་༼༢༥༦་བ་༢༽༼༡༠༩༥་༡༽ ༼༦༥༨་༡༨༽པར་འོག་༼༢༩༩་ན་༡༽༼༤༩༠་༢༠༽༼༥༤༩་༡༣༽གི་ཡོངས་སྦྱོང་ལྟར་སྤྲུལ་སྐུའི་མཛད་པ་ཆ་མཐུན་སྟོན་ནུས་པ་ལ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་ས་བཅུ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། འོད་ཟེར་ཆེན་པོའ་དབང་ ིབསྐུར་སོགས་མ་ཐོབ་པས་སོ། །ཏིང་འཛིན་གྱི་རྩལ་སྦྱོང་ཆེད་འགོག་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ཡང་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཡིན་གྱི། བརྒྱད་པ་ཡན་འབད་རྩོལ་རགས་པ་ཞི་བས་དེ་ལྟ་བུ་དགོས་དོན་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཇུག་པར་བདུན་པར་འགོག་པ་ལ་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པར་གསུངས་ཏེ། གསུམ་༼༣༨༢་བ་༣༽༼༦༢༩་༣༽༼༡༣༤་༡༦༽པའི་མཆན་དུ་འཆད་པར་འདོད་དོ། །༼༥༠་བ་༥༽ ༼༨༡་༤༽༼༩༡་༡༤༽མ་བསྟན་ཏོའ་བར་༽གྱི་ལུང་ ིའགྲེལ་བའི་སྐབས་གསུམ་པར་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་༼དྲངས་པ་དང་། ༼༥༠་བ་༥༽༼༨༡་༧༽༼༩༡་༡༦༽ཕྱིར་རོ། ། ༈ རྣམ་བཤད་ལས། ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ཡང་དག་མཐའ་ཆད་པའི་མྱང་འདས་ལ་འདོད་ཟེར་བ་ནི་མ་བརྟགས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་འདི་གཉིས་སྒྲས་ཟིན་མི་འདྲ་ན་ཡང་དགོངས་པའི་གཏད་སོ་ཁྱད་ཆེར་མེད་དེ། དེ་ཡང་ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་འགྲེལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཅན། ཞེས་པའི་ཐད་དུ་གསུམ་པའི་ལུང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས། སྒོམ་པའི་ལམ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དྲངས་པའི་ཤེས་བྱའི་ལམ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཙམ་ལ་བྱེད་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་ཡང་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཐར་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་པར་མཚུངས་པས་རྣམ་བཤད་ལྟར་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དངོས་ལ་བྱེད་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་

- 153 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཐེག་དམན་གྱི་མྱང་འདས་སུ་འདོད་དགོས་པ་འདི་ཉིད་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་མཆན་ལས། ཤེས་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་གསེར་ཕྲེང་ལས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོན་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱལ་ཚབ་ཀྱིས་དང་པོར་སྐྱེད་ཅིང་ཕྱིས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ལ་གསུངས། ཞེས་པ་དང་། གོང་༼༤༦་ན་༥༽༼༧༣་༡༧༽ ༼༨༣་༡༢༽ལྟར་འདི་དང་རྣམ་བཤད་དུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཀྱི་ལམ་ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་དུ་བཤད་པ་ལ་ཐུག་ཚུལ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་གཞུང་དོན་ཚུལ་བཞིན་མཁྱེན་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གསུང་ལས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། གནད་དེ་ཤེས་ན་གནས་སྐབས་ཙམ་དུ་ནི་གང་ལྟར་དུ་ཁས་ལེན་ཡང་རུང་བ་འོག་༼༥༡་བ་༡༽ ༼༨༢་༧༽༼༩༣་༢༽ཉིད་ཀྱི་མཆན་དུ་འཆད་པ་ལྟར་རོ། །༼༥༡་ན་༦༽༼༨༢་༥༽༼༩༢་༡༧༽འདི་སྔར་གྱི་༽གཞན་ལན་དང་རང་༼ལན་གཉིས་ཀའི་༼༥༡་བ་༡༽༼༨༢་༦༽༼༩༢་༡༨༽ཆེད་དོ། ། ༈ འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ལན་དང་འཆད་ཚུལ་ལ་ལྟོས་པའི་ལན་གཉིས་ཟེར་པ་ནི་འོལ་སྤྱི་ཙམ་འགྲིག་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། དོགས་དཔྱོད་དྭངས་བྱེད་ནོར་བུའི་བྱི་དོར་དུ་ཕྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ན་སོགས་དང་། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་གཉིས་ལ་ངོས་བཟུང་བ་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གོང་དེ་མ་ཐག་༼༥༡་ན་༦༽༼༨༢་༡༦༽༼༩༢་༡༧༽ཏུ་རེ་རེ་བ་མདོ་ཡི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན་སྐྱོན་གསུམ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་བས་ནའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཡི་གོང་ཙམ་༼༥༡་ན་༥༽༼༨༢་༡༽ ༼༩༢་༡༤༽དུ། མཁྱེན་གསུམ་དུ་མངོན་རྟོགས་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་དེ་ལྟ་བས་ནའོ། །ཞེས་འགྲེལ་པར་དེ་ལྟ་བས་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ནི། ཞེས་པའི་དེ་སྒྲ་གོང་དུ། ཕྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ན་ནི། ཞེས་སོགས་སྐྱོན་གསུམ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དེ་དང་། དེའི་ལན་དུ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་བསྡུས་པས་ན། ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྙེགས་པར་གསལ་བར་གསུངས་པ་འདི་བསྙོན་དུ་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྟག་པ་སྔ་མའི་དྲི་བ་ལ་གཞན་དག་གིས་སྐྱོན་བརྗོད་

- 154 -

ཡང་དག་མཐའ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པའི་གཞན་ལན་དང་། རང་ལུགས་ཀྱིས་དྲི་ལན་དེ་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་སུན་འབྱིན་པའི་རང་ལན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་འདི་མ་ཤེས་པ་ལ་ལས། ཕྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ན་སོགས་ལན་མིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གོང་༼༤༢་བ་༦༽༼༦༨་༤༽ ༼༧༧་༦༽གི་ས་ཁུངས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཊཱིཀ་སྤྱི་མང་པོ་འདྲེན་པ་ནི་ལན་དང་ཡང་ལན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་མ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདིར་རྩོད་ལན་ཞེས་པ་ནི་ཕྱོགས་སྔ་ཕྱི་ལ་བྱེད་པས་བརྟག་པ་སྔ་མའི་ཕྱོགས་ཕྱི་མ་དང་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྔ་མ་མི་འགལ་བར་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉེ་བའི་ཐུགས་སྲས་གསུམ་གྱི་གཞུང་ལུགས་ནས་བྱུང་བའི་རྩོད་ལན་འགའ་ཞིག་སོགས་དུ་མས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་དེ་ཟས་གཙང་གི་བུ་དང་སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱི་ཕ་ཡིན་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན་འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་ལ་ཡང་འགལ་བ་སྤང་དུ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བཞི་༼༡༥་ན་༢༽ ༼༦༨༨་༥༽༼༢༠༢་༡༦༽པར་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའི་རྩོད་ལན་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་ཀྱང་གོའོ། །༼༥༡་བ་༡༽༼༨༢་༧༽༼༩༣་༢༽དཔེའོ། ། ༈ འདིས་སེམས་བསྐྱེད་ནས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བར་གྱི་དོན་ཚན་བདུན་ཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔ་ཐོབ་དགོས་པར་བསྟན་པས། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྒེར་གྱི་གཞུང་ཚན་དངོས་སུ་མ་བྱུང་ཡང་། སྦྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། །ཞེས་པའི་གཞུང་གཅིག་པུ་དེ་ལ་ཡང་ལྡོག་ཆ་སོ་སོའ་སྒོ་ནས་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔ་ཚན་དྲུག་ ིཐོབ་པར་སྣང་ལ། འདིའི་ནང་གི་མཚམས་སྦྱར་ཡང་དོན་ཚན་སྔ་ཕྱིའི་འབྲེལ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལ་བྱེད་པས་དོན་གྱི་མཚམས་སྦྱར་ལ་བྱ་དགོས་ཤིང་། རྩ་བའི་ཚིག་ཟིན་ལ་དེ་ནས་དང་ཏེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་ཐོན་པ་རྣམས་ནི་ཚིག་གི་མཚམས་སྦྱོར་ཡིན་པས་འདི་༼༡༠་ན་༥༽༼༡༤་༡༤༽༼༡༧་༡༣༽ ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཟིན་དང་མི་འགལ་ལ། ཕྱི་མ་ཐོན་མིའི་སུམ་ཅུ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིས་མཚོན་འདི་ཉིད་དང་རྣམ་བཤད་སོགས་ཀྱི་གསུང་ཟིན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་རྣམས་ནི། ཤཱཀྱ་བློས། འཇམ་དབྱངས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལུགས་བརྒྱ་ལྡན་པ་དབྱེ་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་དོན་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྲེལ་རུང་དུ་ཡོད་པས་སོ་སོའ་རྒྱུ་མཚན་མཐར་ཐུག་ཤེས་ན་གནས་ ི

- 155 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སྐབས་གང་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་ལྔ་༼༡༦༩་བ་༡༽༼༩༤༧་༨༽༼༤༩༢་༡༡༽པའི་མཆན་དུ་རྒྱས་པར་བྲི་བ་ལྟར་མཁས་གྲུབ་རྗེ་དང་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ཚད་མའི་སྤྱི་དོན་དུ་དོན་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་བཤད་པ་ལས་གང་ཁས་ལེན་ན་ཡང་རུང་བར་ལེའུ་དང་པོའ་མཐའི་དཔྱོད་དུ་གསུངས་པ་དང་། གོང་༼༢༢་བ་༥༽༼༣༥་༡༡༽༼༤༡་༣༽གི་མཆན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་འགྲེལ་དྲངས་པ་བཞིན་ནོ། །
སྨྲས་པ།

ཟླ་མེད་སྟོན་པ་མ་དྲོས་ཆུ་གཏེར་གྱི། །
མགུར་གྱི་བུམ་བཟང་གླང་ཆེན་ཁ་སྒོ་ལས། །
ཉེར་འོངས་ཤེར་ཕྱིན་ཛ་ཧུའུ་ལུས་ཕྲ་གང་། །
ཟབ་རྒྱས་ཟུང་འཇུག་དངུལ་གྱི་བྱེ་མ་འདྲེན། །
རྒྱལ་བའི་དགོངས་ཟབ་ཟབ་མདོའ་དགོངས་འགྲེལ་མཆོག ། ིརྒྱན་གྱི་ཚིག་དོན་དོན་བཞིན་རྣམ་པར་ཕྱེ། །
འགྲེལ་ཆུང་དོན་གསལ་གསལ་མཛད་འདི་འདྲ་བ། །
ཡབ་རྗེ་བླ་མ་མ་གཏོགས་གཞན་ན་གང་།། །།

དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི།

༈ ༼༥༢་ན་༡༽༼༨༣་༣༽༼༩༣་༡༨༽མི་འཐད་དོ། ། ༈ ཁ་གྱ་དགེ་བཤེས་ཀྱི་དོགས་
སློང་དུ་འོག་༼༥༢་བ་༦༽༼༨༤་༡༣༽༼༩༥་༡༣༽གི་གསུང་ཟིན་ནི་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ངེས་པ་ལ་མ་བྱས་ན་འདི་དང་འགལ་བས་དང་། དེ་ལྟ་ན་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ཞེས་པ་ཚད་མས་མ་ངེས་པ་ལ་དགོངས་བྱས་ན་ཨེ་ཆོག་ཅེས་དྲི་བར་མཛད་ཀྱང་། འདི་ནི་དགོས་སོགས་བཞི་ཚད་མས་ངེས་པ་

- 156 -

དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ངེས་ཅན་དུ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་བཀག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་བཀག་པ་མིན་པས་མི་འགལ་ལ། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་རྟོགས་པས་རྟོགས་པའི་གོ་མི་ཆོད་པ་གོང་༼༢༩་ན་༢༽༼༤༥་༡༢༽༼༥༢་༦༽གི་ཐད་ཀྱི་མཆན་དུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་དྲངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། བློ་རིག་ཡིག་ཆར་ཡིད་དཔྱོད་རྟོགས་པའི་བློར་གསུངས་པ་ནི་ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ལ་དགོངས་པར་མཁས་པ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་དེ་དགོས་འབྲེལ་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་པས་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་དམ་བཅའ་ཙམ་ལས་སྐྱེ་བས་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་དང་འགལ་བར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ངེས་པ་དེ་ནི་དགོས་འབྲེལ་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཡང་དེ་ཙམ་ལས་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ཡང་གང་ཟག་སུ་རུང་རུང་གིས་མིན་གྱི་སྔར་མཆོད་བརྗོད་ཐོས་ནས་དེ་ཡི་ཚིག་ཟིན་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་དེ་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་སྲས་བཞི་བསྐྲུན་པ་དང་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་པར་མེད་པ་འགལ་མེད་དུ་མཐོང་ནས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པ་གོང་༼༢༦་བ་༥༽༼༤༡་༡༨༽༼༤༨་༤༽གི་མཆན་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་རིགས་པ་དེ་ཡི་བྱེད་པའམ་རིགས་པ་གཞན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ཡང་མཆོད་བརྗོད་དུ་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཆུང་འབྲིང་ཐུན་མོང་བ་དང་། ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཆེན་པོའ་ལམ་མཚོན་པ་དང་དེ་ཡང་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བར་ ིསྔར་གྱི་རིགས་པའི་བྱེད་པས་ངེས་ནས་དེ་དང་དགོས་འབྲེལ་གྱི་བརྗོད་དོན་གུང་བསྒྲིགས་པའི་དཔྱད་པ་ལས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་རྣམ་བཅུའི་བྱ་བ་ལས་ས་དང་དེའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་ནུས་སུ་ངེས་སོ། །༼༥༣་ན་༦༽༼༨༥་༨༽༼༩༦་༨༽མི་ནུས་པས་སོ། ། ༈ འདི་དག་ལས་བྱ་རོག་སོ་རྟོག་གི་ལོ་རྒྱུས་ནི་བསྟན་དར་ལྷ་རམས་པའི་རྟགས་རིགས་རྣམ་གཞག་ཏུ་གསལ་ལ། མ་བག་མར་ལེན་པ་ནི་དེ་འདྲའི་ཕྱི་རོལ་པ་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་ཞེས་པ་ཡོད་པ་ལས་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་ཕྱི་རོལ་བའི་རིགས་པའི་གསང་ཚིག་རྣམས་བསླབ་པར་ལོ་རྒྱུས་སྔ་མ་རྣམས་སུ་བྱུང་བ་ལ་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་དུ་དེ་ནི་ཡི་གེ་མ་དག་པ་ལས་བསྒྱུར་པའམ་འགྱུར་སྐྱོན་ཡིན་གྱི།

- 157 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཆོས་གྲགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དུ་ཁས་འཆེ་བ་དེ་ནི་གཞོན་ནུ་རོལ་པ་ཞེས་པར་བཤད་དོ། །བུ་སྟོན་གྱིས་མ་བག་མར་ལེན་པ་ནི་སོག་པོ་བར་སིག་གི་ཆོས་ལུགས་སུ་བཤད་ལ། གང་ལྟར་ཡང་རིག་སྔགས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་འདྲ་སྟེ། དེ་ཡང་བརྟག་པ་ཞིག་བྱས་པས་རུང་ཞེས་པའི་སྒྲ་བྱུང་ན་ལེན་པར་ཟིན་བྲིས་སྦས་དོན་གསལ་སྒྲོན་དུ་བྱུང་བས་སོ། །༼༥༣་བ་༥༽ ༼༨༦་༢༽༼༩༧་༥༽བདེ་མཆོག་༽རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་༼སྟོད་༽ཆ་སྟེ་ལེའུ་དང་པོའ་༼འགྲེལ་༽བ་ ིབྱང་སེམས་ཕྱག་རྡོར་གྱིས་མཛད་པ་དེ་ཉིད་༼དུ་རྗོད་བྱེད་༼༥༣་བ་༥༽༼༨༦་༣༽༼༩༧་༦༽གསུངས་པ་དང་།༽ དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་༼ཀ་ཤིས་༼༥༣་བ་༦༽༼༨༦་༦༽༼༩༧་༩༽ཕྱིར་རོ། ། ༈ སྔ་མ་ནི་བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་དུས་འཁོར་ལུགས་སུ་བཀྲལ་པ་ཡིན་ལ། དགོས་སོགས་བཞིའི་འཇོག་ཚུལ་འདི་མདོ་སྔགས་སྤྱི་ལ་གྲགས་པའི་ཐུན་མོང་གི་བརྡ་ཡིན་པ་ནི་འདིས་ཀྱང་ཤེས་མོད། འོན་ཀྱང་ཇོ་ནང་སྒྲོལ་མགོན་གྱིས་རྗེ་ཡབ་སྲས་ལ་ལན་མཛད་ཁུལ་གྱིས་དུས་འཁོར་ལུགས་ལ་དགོས་སོགས་ཀྱི་འཇོག་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་ནི་གསུང་རྒྱུས་ཕོངས་པའི་ངང་ཚུལ་གསལ་བར་བཀའ་དྲིན་དུ་མཛད་པ་སྟེ། ཞིབ་ཏུ་དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ལེའི་མཐའ་དཔྱོད་སྙན་སྒྲོན་བདུད་རྩིའི་སྤྲིང་ཡིག་ཏུ་སྤྲོ་བར་འདོད་པས་གཞག་གོ །༼༥༤་ན་༥༽༼༨༦་༡༨༽༼༩༨་༤༽ཡིན་ནོ། ། ༈ ཡིག་ཆར། རྗེ་བཙུན་གྱིས་རྒྱན་རྩོམ་པའི་དུས་ནས་ཡོད་པས་དོགས་པ་ཁོང་སློང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་འདིར་དགོས་འབྲེལ་གྱི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་དེ་རྩོད་པའི་ལན་ལ་སྦྱར་པ་ནི་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་ལན་མཛད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱན་མ་མཐོང་བར་དེ་ལྟར་རྩོད་མཁན་བྱུང་དགོས་པས་མི་འཐད་ལ། དེས་ན་འོག་༼༥༧་བ་༦༽༼༩༢་༡༨༽༼༡༠༤་༡༥༽ནས་བྱུང་བ་ལྟར་དོགས་པ་ཁོང་ན་གནས་པ་བསུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལན་མཛད་པ་ལ་སྦྱར་པ་ལས་འོས་མེད་ཅིང་། དེས་འགྲེལ་བ་འདིར་བྱུང་བའི་རྩོད་ལན་སྔ་མ་ཡང་མཚོན་པས་ལེགས་བཤད་ཟླ་བྲལ་ལོ། །

བཀའ་བསྟན་བཅོས།

- 158 -

བཀའ་བསྟན་བཅོས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

༈ ༼༥༥་ན་༢༽༼༨༨་༣༽༼༩༩་༡༡༽འདོད་དོ། ། ༈ འདི་ལ་ཕར་མཛོད་མཐའ་
དཔྱོད་དང་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའ་ཚིག་ཟིན་འདྲ་མིན་ཅི་རིགས་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་ ིདགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ཏེ་ཡིག་ཆའི་རང་སྐད་དང་བསྟུན་པའི་ཞིབ་ཆ་བྱ་ཚུལ་རྣམས་ནི་བདག་གི་བླ་མ་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་མཚན་ཅན་གྱི་མཛོད་དུ་གསལ་བས་དེར་བལྟ་དགོས་སོ། །༼༥༥་ན་༦༽༼༨༨་༡༣༽༼༡༠༠་༣༽བཞིན་ཏེ་༽བཙུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཐེག་བསྡུས་༼བཤད་སྦྱར་༼༥༦་ན་༡༽༼༨༩་༡༤༽༼༡༠༡་༥༽ བཤད་དོ། ། ༈ འདི་སྔ་རྩོམ་ཡིན་པས་མ་ངེས་པ་འོག་༼༢༧༠་བ་༡༽༼༤༤༢་༡༨༽༼༤༩༦་༡༩༽ གི་མཆན་དུ་འཆད་པ་ལྟར་ཡིན་པས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་རྩོམ་རྣམས་དང་བསྟུན་ན་བཤད་སྦྱར་དང་དུལ་བ་ལྷའི་ཉི་ཤ་པའི་འགྲེལ་བཤད་དང་རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་རྒྱན་སྣང་གི་ལུང་ཚན་སྔ་མ་རྣམས་ནི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ལ། རྒྱན་སྣང་གི་ལུང་ཚན་ཕྱི་མ་ནི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བཀའ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་དོན་དུ་བྱ་དགོས་སོ། །༼༥༦་ན་༡༽༼༨༩་༡༤༽༼༡༠༡་༥༽འགྲེལ་བཤད་༽བློ་བརྟན་གྱིས་མཛད་པ་༼ལས། ༼༥༦་ན་༦༽༼༩༠་༦༽༼༡༠༡་༡༨༽འགྱུར་རོ། ། ༈ ཡིག་ཆར། བཀའ་བསྟན་ལ་སྒྲ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱན་སྣང་ལས། དེས་ཐོས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཚིག་དང་ངག་གི་ཚོགས་ལ་གཞུང་དང་། ཞེས་པས་མཚོན་པའི་ལུང་དང་། སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི་རྗོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བས་དེའི་བརྗོད་བྱ་མེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དགོས་སོགས་བཞི་དང་མི་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྨྲ་བྱེད་དང་། །ཞེས་ལུང་གི་བསྟན་པ་སྨྲ་བའི་ལས་ཀྱིས་འཛིན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ངག་ཏུ་མ་ཐོན་ན་བསྟན་བཅོས་མ་བརྩམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱན་རྩོམ་པ་པོ་ལྟ་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་དུས་ཉིད་ནས་ཕྱིས་སུ་ཞལ་ནས་གསུང་དུས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་སྒྲ་ལྷང་ལྷང་གྲག་པར་གསན་ཡོད་པས་དེ་དུས་སུ་ཐུགས་ལ་ཤར་པའི་རྒྱན་ནི་སྒྲ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་ངག་ཏུ་མ་ཐོན་གོང་དུ་བརྩམ་

- 159 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བྱའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་དོན་རྣམས་ཐར་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་ཚགས་སུ་ཆུད་པ་ན་བསྟན་བཅོས་དེ་བརྩམས་པར་འཇོག་ཀྱང་ཡིད་ལ་ཤར་པའི་དེ་ནི་སྒྲ་སྤྱིའི་ཕྲེང་བ་ཡིན་པས་བསྟན་བཅོས་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ད་ལྟའི་རྩོམ་པ་པོ་ལ་ལས་ངག་ཏུ་མ་ཐོན་གོང་དུ་ཡིད་ལ་ཤར་རིམ་བཞིན་ཡི་གེར་བྲིས་པས་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པར་འཇོག་ཀྱང་བྲིས་པའི་ཡི་གེ་དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གླེགས་བམ་ཡིན་གྱི་བསྟན་བཅོས་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱན་རྩོམ་པ་པོ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཤར་པའི་རྒྱན་དེ་ཞལ་ནས་གསུང་དུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཞལ་ནས་གསུང་དུས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་རང་དུས་ཀྱི་རྣ་ཤེས་ཀྱི་མཉན་བྱ་དང་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཐུགས་ལ་ཤར་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན་རྒྱན་རྩོམ་པ་པོ་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་དུས་སུ་རྒྱན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དུས་སུ་དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཤར་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཡང་དེ་དུས་སུ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཤར་པའི་རྒྱན་དེ་ཕྱིས་ཀྱི་ཞལ་ནས་གསུངས་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། །གཞན་ཡང་། བསེ་རུ་ལྟ་བུས་རྫུ་འཕྲུལ་ཡ་མ་ཟུང་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་དགེ་བ་ལ་འགོད་པ་དེས་ཆོས་བསྟན་པར་འགྲོ་ཡང་སྤྲུལ་བསྒྱུར་དེ་ལུང་གི་ཆོས་མིན་ཚུལ་གཉིས་༼༣༣༩་བ་༥༽༼༥༥༨་༡༨༽ ༼༥༥་༡༥༽པའི་མཆན་དུ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་བྱ་བར་འདོད་ལ། འདི་དག་ནི་ཡིག་ཆར་སྒྲ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་ཡོད་ཀྱང་གདམས་ངག་མིན་པ་དང་། རྒྱན་རྩོམ་དུས་ཀྱི་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཤར་པའི་རྒྱན་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བརྗོད་བྱ་ཞེས་མ་གསུངས་པར་རྗོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །༼༥༦་བ་༣༽ ༼༩༠་༡༤༽༼༡༠༢་༨༽འདོད་པར་བྱའོ། ༈ །བྱམས་ཆོས་མདོ་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གོང་༼༤༡་ན་༢༽ ༼༦༥་༥༽༼༧༤་༢༽གི་མཆན་ལྟར་ཡིན་པས་ཡིག་ཆའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་སེམས་ཅན་གྱིས་བརྩམས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཞིབ་ཆ་དགོས་ཤིང་། བོད་སྔ་མ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་སྡེ་བདུན་སོགས་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་མིན་པར་ཁས་ལེན་སོང་བ་ལ། རྗེ་ཉིད་

- 160 -

བཀའ་བསྟན་བཅོས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཀྱིས། བྱང་ཕྱོགས་འདི་ན་ཚད་མའི་གཞུང་ལུགས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚད་མའི་གཞུང་ལ་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ཉམས་ལེན་མེད་པ་དང་། འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གླང་ལ་དེ་ཉིད་འགྲོ་བའི་མིག་ཏུ་འགྱུར་བར་གསུང་གི་གནང་བ་བསྩལ་པར་གྲགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཚད་མར་བྱེད་པ་གཉིས་ནང་འགལ་དུ་སོང་ཞེས་སྐྱོན་བསྟན་ནས། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་དུ་སྟོན་པ་ཚད་མར་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ནང་པའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་སུ་ངེས་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བསྡུ་བ་དང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལྟར་གྱི་དྲུག་བྲལ་གསུམ་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་བཞེད་དེ་ཐར་འདོད་ཡོངས་ལ་མིག་སྦྱིན་པའི་བཀའ་དྲིན་མཛད་པ་ལ། ལ་ལས་སྡེབ་སྦྱོར་རིན་འབྱུང་གི་མགོར་སྟོན་པ་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པས་དེ་ཡང་ནང་རིག་པར་ཐལ་ལ། འདོད་ན། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་སོགས་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་པ་ནི་མ་ངེས་པ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་དང་སྡེབ་སྦྱོར་རིན་འབྱུང་གི་མཆོད་བརྗོད་ནི་བསྟན་བཅོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དང་མཐུན་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟག་ལོས་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཀ་མ་ངེས་པར་སྨྲ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མས་སུན་འབྱིན་པ་སོགས་ནི་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ཤེས་དང་གདོང་ལྔའི་སྒྲ་དབྱངས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་གསལ་ལ། ཕྱི་མའི་ནང་དུ་ཁོ་བོས་སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་སུ་ལེགས་པར་བཀག་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་དབྱངས་ཅན་ཞལ་ལུང་དུ་མདོར་བསྡུས་ཙམ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་སྒྲ་མདོ་ཙནྡྲ་བ་སོགས་ནི་ཕྱི་རིག་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཀྱང་ནང་རིག་པའི་དེ་དག་མེད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། མདོའ་གཞུང་ཚིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་སྒྲུབ་ཡོད་ ིཔ་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། རྒྱུ་རིག་པ་དང་། སྒྲ་རིག་པ་དང་། གསོ་བ་རིག་པ་དང་། བཟོའ་ལས་ཀྱི་གནས་རིག་པ་དག་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེར་བསྡུས་ནས་ ིབཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བཤད་དེ། ཞེས་གསུངས་ནས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ལང་གཤེགས་དང་གསེར་འོད་སོགས་མདོ་སྡེ་དུ་མའི་གསུང་ཚུལ་བཀོད་པ་ལྟར་རོ། །༼༥༦་བ་༦༽༼༩༡་༥༽༼༡༠༣་༡༽སྔ་མ་༽འགྲེལ་པ་འདི་ཡི་ལུགས་༼ལ་ཡང་

- 161 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་༽གཞན་གྱི་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ་༼བརྗོད་བྱ་ལ་སྦྲེལ་རུང་ཡང་༽འགྲེལ་བར། རྗོད་པར་བྱེད་པ་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དག་ཐབས་དང་ཐབས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ། ཞེས་རྐང་པ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ཐད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འབྲེལ་བ་སྨོས་པ་ལྟར་ན་༼རྐང་པའི་གཅོད་འཚམས་༽ བུད་དྷ་ཤྲི་དང་ཆོས་བཤེས་ལྟར་༼ཅུང་མིན་ནོ། ། ༈ རྣམ་བཤད་དུ་རྐང་པ་གསུམ་པ་བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར་ལ་སྦྱར་པ་ནི་དོན་གྱི་འབྲེལ་དབང་བཙན་པར་བྱས་པའོ། །༼༥༧་བ་༥༽༼༩༢་༡༤༽༼༡༠༤་༡༡༽ འཆད་དོ། ། ༈ གཞན་ཡང་། ཡན་ལག་བདུན་པའི་སྟེང་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སྨོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བཅུ་ལ་ས་པཎ་གྱིས་བསྟན་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་བཤད་ཅེས་ཟིན་བྲིས་སྦས་དོན་གསལ་སྒྲོན་དུ་བྱུང་ལ། དབུས་མཐའ་ནས་བྱུང་བའི་དེ་བཅུའི་རྣམ་གཞག་དང་ཕན་ཡོན་ནི་ཀུ་ཤྲི་ཚེ་འཕེལ་བས་མཛད་པའི་ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་རྣམ་བཤད་དུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས་དེ་ལས་ཤེས་ཏེ་ལག་ལེན་དུ་བྱ་དགོས་སོ། ། ༼༥༨་བ་༦༽༼༩༤་༡༡༽༼༡༠༦་༡༢༽མི་མཐུན་ལ་༽བུས། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་སྟེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཞན་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་དེས་ཉེ་བར་མཚོན་ཅིང་། ཞེས་༼ལམ་༽མཚོན་བྱ་༼དང་རྣམ་མཁྱེན་༽མཚོན་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་༼སོ་སོར་༼༥༩་ན་༤༽ ༼༩༥་༣༽༼༡༠༧་༦༽སྒྲོན་མེར་༽རྐང་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བརྗོད་བྱ་བསྟན་པར་གོང་༼༥༦་བ་༤༽ ༼༩༠་༡༧༽༼༡༠༢་༡༢༽དུ་གསུངས་པ་ལ་༼ཡང་འཁྲུལ་བ་༼༥༩་བ་༡༽༼༩༥་༡༡༽༼༡༠༧་༡༤༽ འགྱུར་བས་སོ། ། ༈ དེས་ན་འོག་༼༦༠་ན་༥༽༼༩༦་༡༥༽༼༡༠༩་༣༽ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བཤད་དོ། །༼༦༠་ན་༥༽༼༩༦་༡༦༽༼༡༠༩་༣༽འཆད་དོ། ། ༈ གོང་༼༥༩་བ་༡༽༼༩༥་༩༽ ༼༡༠༧་༡༢༽གི་མ་མྱངས་པ་དེ་ཉིང་དགོས་ལ་བྱས་ན་སྐབས་གཅིག་ཏུ་རྣམ་མཁྱེན་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུར་ལན་གཉིས་སུ་བཟླས་པར་ཐལ་བས་གོང་༼༥༩་བ་༡༽༼༩༥་༡༠༽༼༡༠༧་༡༤༽དུ་ཟློས་པར་གསུངས་ལ། ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་ནི་གཞན་གྱིས་མ་མྱངས་པ་བརྗོད་བྱ་ལ་བྱས་པས་སྐྱོན་མེད་ཅིང་། རྣམ་བཤད་ཀྱང་འདི་ལྟར་རོ། །༼༦༡་ན་༡༽༼༩༧་༡༧༽༼༡༡༠་༦༽ཞེས་པས་སོ། ། ༈ རྣམ་བཤད་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་སྐྱོང་བ་དག་གིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་གཞན་བདུན་པོ་མཚོན་

- 162 -

བཀའ་བསྟན་བཅོས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པར་གོང་༼༥༧་ན་༣༽༼༩༡་༡༡༽ ༼༡༠༣ ༧༽དུ་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བཅུས་ལྷག་མ་དྲུག་ཅུ་པོ་མཚོན་པ་ནི་རྒྱན་སྣང་གི་ལུང་འདིའི་དོན་དུ་བྱའོ། །༼༦༡་ན་༤༽༼༩༨་༧༽༼༡༡༠་༡༧༽ཆེད་དུ་ཞེས་༽བུ་སྟོན་སོགས༼་འཆད་མོད།༼༦༡་བ་༡༽༼༩༨་༡༢༽༼༡༡༡་༣༽དགོངས་སོ། ། ༈ དེར་མ་ཟད་མ་འོངས་པ་ན་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་སླད་དུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས། བྱམས་མགོན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་གདུལ་སྐལ་དུ་གཟིགས་པ་ད་ལྟ་ནས་བདག་གིར་མཛད་པ་ནི་བྱམས་ཆོས་ལྔ་སྐྱེས་སུ་བསྐུར་ཏེ་བདུད་རྩིའི་བགོ་སྐལ་སྔ་མགྱོགས་སུ་སྦྱིན་པར་མཛད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྣམ་བཤད་ལས། མཆོད་བརྗོད་དང་དགོས་འབྲེལ་ནི། འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བསྡུས་དོན་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་སྦྱར་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ནི་དོན་དྲུག་བསྡུས་ལ། ཞེས་དང་། ཡུམ་དེ་དང་དེ་ལས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དྲུག་གི་རིམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་མཐའ་དག་གསལ་བར་མཛད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་པས་མཚོན་ཏེ་གོང་གི་འཕགས་པ་བྱམས་པ་ནས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚིག་དོན་རྣམས་དངོས་པོ་དྲུག་དང་གསུམ་ལ་ཁ་བསྒྱུར་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །

སྨྲས་པ།

འོད་སྲུང་དུས་སུ་ཉག་ཕྲའི་ས་བོན་གང་། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་འཕྲལ་དུ་སྨིན་པའི་ཚུལ། །རྣམ་འདྲེན་ལྔ་པའི་འཕྲིན་ལས་མཚོན་བྱེད་དུ། །
སྡེ་བཞིའི་ལུང་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྒྲགས། །འཆད་པ་ལྟར་སྣང་རྟག་ཏུ་སྐྱོང་བ་དང་། །རྩོད་པ་ལྟར་སྣང་སྤོང་ལ་བསྔགས་བཞིན་དུ། །རྩོམ་པ་ལྟར་སྣང་ཅུང་ཟད་སྤེལ་བ་ལ། །

- 163 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཆོས་སྤྱོད་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཞེས་སུ་ཞིག་བཤུང་།། །།

ཤེར་ཕྱིན་ཕར་ཕྱིན།

༈ ༼༦༡་བ་༥༽༼༩༩་༥༽༼༡༡༡་༡༧༽མ་ཟད་༽དེ་ཉན་པ་པོས་རྟོགས་སླ་བར་
འཆད་པ་པོས་ཀྱང་བཤད་སླ་ཞེས་སྔ་མ་སྡུད་༼པའོ། །༼༦༡་བ་༦༽༼༩༩་༧༽༼༡༡༢་༡༽ཇི་སྐད་དུ།༽ དྲན་པ་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པས་སྨྲ་སྒོ་ལས། ༼ཚོགས་དང་༼༦༡་བ་༦༽༼༩༩་༩༽༼༡༡༢་༢༽འགྲེལ་བ་༽ རྒྱལ་རྔ་བདུན་པའི་མཛད་པ༼ར། རབ་ཏུ་བྱེད་༼༦༢་ན་༡༽༼༩༩་༡༡༽༼༡༡༢་༤༽གསུམ་པ་ནི།༽ འོག་༼༦༩་བ་༡༽༼༡༡༡་༩༽༼༡༢༥་༡༣༽ནས་བདེན་གཉིས་དཀའ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དྲངས་པ་ལྟར་༼ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དང་།༽ ཡང་འོག་༼༦༩་ན་༦༽༼༡༡༡་༥༽༼༡༢༥་༨༽ནས་བདེན་གཉིས་དཀའ་འགྲེལ་དྲངས་པ་ལྟར་ཆ་ཤས་དུ་མ་༼བསགས་པ་དང༌། རང་གི་༼ཡན་ལག་༼༦༢་ན་༢༽ ༼༩༩་༡༢༽༼༡༡༢་༥༽ལུས་སོ། ། ༈ ཀུན་མཁྱེན་བླ་མས་སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་དབྱངས་ཅན་དུ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ནི་སྲོག་ཡིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ལུས་ལ་ཚིག་དོན་གཉིས་སུ་འབྱེད་རྣམས་འཁྲུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པའི་མེ་ལོང་འགྲེལ་བ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུའི་དོན་བསྡུས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་སོགས་ནི་བོད་མཁས་པ་མི་ཕམ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དནྜིའི་དགོངས་རྒྱན་དང་དབྱངས་གླུ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཏུགས་པ་ལས་གསལ་མོད་ཆོས་འདི་ཡི་རང་སྐད་ལ་དེ་ཙམ་མི་མཁོ་བས་མ་སྤྲོས་ལ། རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་བ་ཚིག་གསལ་སོགས་སུ་མིང་བརྡས་བཞག་ཙམ་གྱི་དཔེར་མཆིག་གུའི་ལུས་དང་སྒྲ་གཅན་གྱི་མགོ་བཀོད་པ་ནི་སྔ་མ་འབྲས་རྡུང་བྱེད་ཀྱི་ཤིང་སྣེ་གཉིས་སྦོམ་ལ་དཀྱིལ་ཕྲ་བ་མིང་གཞན་གཏུན་ཤིང་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་མི་ཡི་ལུས་དང་ལག་པ་ཞེས་སོགས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་གྲགས་པ་ལྟར་དུ་དེ་ལ་ལུས་དང་ཡན་ལག་སོ་སོར་མ་གྲགས་པ་དང་། སྒྲ་གཅན་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་ཁོག་སྨད་མེད་པར་གྲགས་པས་གཙོ་བོར་མགོའ་སྟེང་ནས་འཇོག་ ིཀྱང་མཆིག་གུའི་ལུས་དང་སྒྲ་གཅན་གྱི་མགོ་ཞེས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པས་འཆར་

- 164 -

ཤེར་ཕྱིན་ཕར་ཕྱིན།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སླ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་སྔར་༼༦༢་ན་༡༽༼༩༩་༡༢༽༼༡༡༢་༥༽གྱི་འཇོག་ལུགས་གསུམ་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། མཆིག་གུ་ལ་ལུས་དང་ཡན་ལག་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་གཞག་ཆོག་པས་སོ། །༼༦༢་བ་༢༽༼༡༠༠་༨༽༼༡༡༣་༤༽འབྲེལ་དཀའོ། ། ༈ འདི་ལ་དཔག་ན་ཤནྟི་པས་རྒྱན་མདོར་མི་བཞེད་པར་སྣང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སྐབས་དང་འབྲེལ་མི་དཀའ་བར་ཐལ་ལོ། །༼༦༢་བ་༣༽༼༡༠༠་༡༢༽༼༡༡༣་༨༽བཞི་ནི་༽དེ་ལྟར་མིན་པར་༼མངོན་༽སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་༼ཕྱོགས་༽པ་ཙམ་༼ཡིན། །༼༦༣་ན་༢༽༼༡༠༡་༣༽༼༡༡༤་༡༽ཞེས་༽ལམ་ཤེས་དང་སྦྱོར་བཞི་མི་འགལ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་༼དང་། ༼༦༤་ན་༤༽༼༡༠༣་༣༽༼༡༡༦་༥༽ བཞེད་དོ། ། ༈ ཡིག་ཆར། ཤེར་ཕྱིན་དང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ལ་ཡུམ་(གསུམ)གནོད་འཇོམས་ན་རེ། ཞེས་པ་ནི་གནོད་འཇོམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཞེས་པ་ལ་དྲང་ངོ་། །༼༦༤་བ་༦༽༼༡༠༤་༡༽༼༡༡༧་༥༽ འདོད་དོ། ། ༈ དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཆོས་ཉིད་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འདུས་བྱས་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་དེ་དང་དུས་རྟག་ཏུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་དང་། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དང་། དེ་དག་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པས་སྒྲ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཞིར་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་མེད་ཅེས་པ་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་རྩོམ་རྣམས་དང་བསྟུན་ན་ལྡོག་པ་གཅིག་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། སྙིང་ནི་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་འགག་པ་ཙམ་གྱིས་ལུས་སེམས་རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་ཆད་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་མེད་ན་གཞུང་ལམ་སོགས་སུ་མ་ཟད་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རུང་སྟེ། རྩ་ཤེ་ལས། གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཀུན་གཞིའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ། ཡིད་ཤེས་སྙིང་ཁོ་ནར་གནས་པ་ཁེགས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་དཔེ་འདི་དང་མི་འདྲའོ། །༼༦༥་ན་༦༽ ༼༡༠༤་༡༨༽༼༡༡༨་༥༽བསམས་སོ། ། ༈ ཡིག་ཆར། སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བཅུའི་གཉེན་པོར་སྒྲུབ་པའི་མདོའ་འགྲེལ་ ིཚུལ་དང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོན་དང་མདོའ་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་དབུས་མཐའི་དང་

- 165 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཐེག་བསྡུས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་སྔོན་༼༦་ན་༣༽༼༧་༡༥༽༼༩་༡༩༽འགྲོའ་མཆན་དུ་ཟུར་ཙམ་སྨོས་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ནི་དབུས་མཐའི་དང་། སྒོམ་པ་དང་རྣམ་གཡེང་བཅུ་སྤང་གཉེན་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་བཅུ་དང་སྦྱོར་བ་དང་། ཤེར་མདོ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བྱས་ནས་དགོངས་གཞིའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པོ་མཚན་ཉིད་དང་སོ་སོར་སྦྱོར་བའི་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ནི་ཐེག་བསྡུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲུབ་པ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ཚན་བཅུ་ནི་དབུ་མ་བས་བཞེད་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བཅུའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པས་རྟོག་ན་རྣམ་གཡེང་བཅུའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། སྒོམ་པ་བཅུ་ས་བཅུའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གཡེང་བཅུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བཅུ་དང་སྦྱར་དགོས་པས་ནི་མིན་ནོ། དེ་ལ་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཅུ་ནི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྟོག་པ་དང་། མིང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དོན་དུ་རྟོག་པ་དང་། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མིང་དུ་རྟོག་པའི་རྣམ་གཡེང་རྣམས་ཡིན་ལ་དེའི་ལོག་ཕྱོགས་ལྟར་དུ་འཛིན་པ་བཅུ་ལ་ནི་སྒོམ་པ་བཅུ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་སོ་སོའ་མཚན་གཞི་ནི་རིམ་བཞིན་གཞན་དབང་གང་ཟག་རང་ ིསྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཡོངས་གྲུབ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཆོས་ཅན་ཅན་གཞན་དབང་རྣམས་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་རྒྱང་ཆད་དུ་སྣང་བར་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཡོངས་གྲུབ་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་དང་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ཕན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག་དང་། ཆོས་ཅན་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་དང་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་གཉིས་ཕན་ཚུན་ངོ་བོ་ཐ་དད་དང་། ཆོས་ཅན་གཟུགས་སོགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སོགས་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་དང་།

- 166 -

ཤེར་ཕྱིན་ཕར་ཕྱིན།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་མིང་གི་འཇུག་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་བརྗོད་བྱ་གཟུགས་སོགས་ལ་དོན་དམ་པར་འཇུག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཡིན་ལ། སྒོམ་པ་བཅུའི་མཚན་གཞི་ཡང་འདིས་ཤེས་སོ། །ལྔ་པ་ལ་གཟུགས་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ལྡོག་པ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པར་འཇོག་པར་སྣང་ཡང་། འདིར་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གུང་ཐང་བ་བློ་གྲོས་ཞབས་ཀྱིས་བདག་ལ་རྣམ་གཡེང་བཅུ་པོ་འདི་བློ་བརྟན་འགྲེལ་བཤད་དུ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་སྦྱར་ཡོད་པ་དེར་ལྟོས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་པ་ལྟར་བལྟས་པར་དེ་ཉིད་ལས། དོན་དུ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ལ། དེའི་གོང་དུ་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཅན་གཟུགས་དང་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་གོ་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར། ཞེས་བྱུང་བའི་སྔ་མ་ནི་ལྡོག་པ་གཅིག་པ་མ་གཏོགས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ལ་མི་འགྲིག་པས་གཉིས་ཀ་དེ་ཡི་དོན་དུ་བྱའོ། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་བདག་སྦྱར་བ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དོན་དུ་ན་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་བཞི་པའི་ཐད་དུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་། གསུམ་པ་དང་བཞི་པས་རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་ལ་ལྟོས་པ་དང་། ཐ་མ་བཞིས་རྟོག་པ་ཡིད་ཤེས་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་བསྟན་པས་བདག་མེད་ཡོངས་རྫོགས་སུ་འགྱུར་བས་ལེགས་ལ། དེས་ན་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་གཉིས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་ན་རུང་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་། བློ་བརྟན་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་གསུང་ཟིན་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་ཡིན་པར་སྣང་བ་དང་། ཀུན་བཏུས་དར་ཊཱིཀ་ཏུ་ཆོས་བདག་ལ་བརྟེན་པ་བརྒྱད་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུང་ངོ་། །གཞན་

- 167 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཡང་། གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་དྲང་ངེས་དཀའ་འགྲེལ་དུ་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གསུམ་པོ་དོན་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་ཚོར་སོགས་ཕུང་པོ་གཞན་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་འདུས་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བར་ཀུན་བཏུས་དང་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་གུང་བསྒྲིགས་ནས་སྒྲུབ་པ་ནི་བཟློག་ཏུ་མེད་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ཡིན་པས་དྲིས་ལན་བློ་གསལ་མགུལ་རྒྱན་དུ་ཡང་ལན་མ་བྱས་སོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་གཞིར་བཞག །མཚོན་བྱ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཅན༌། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚོན་བྱའི་སྟེང་གི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་མཚོན་བྱ་སོགས་རིམ་བཞིན་སྦྱོར་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་འདོད་དོ། །དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚོན་བྱ་མིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྦྱོར་ལུགས་སྐྱོན་ཅན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཁྱབ་གསུམ་དོན་གྱིས་ཁས། ཞེས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་སྟེང་གི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དོན་གྱིས་ཁས། ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དོན་གྱིས་ཁས། ཞེས་པ་གསུམ་ཀ་ལ་དེ་སྒྲ་སྦྱར་ཏེ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་གདབ་ཞིང་། རྣམ་བརྟགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དོན་གྱིས་ཁས་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་བོ། །དེ་ལ་རྣམ་བརྟགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་ངོས་ནས་མེད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་སྒྲ་སྦྱར་ནས་འདོད་པར་བྱའོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་པར་བརྟགས་ཟིན་པ་ཡོད་པས་སོ། །ཡང་རྩ་ཤེ་ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་ལུང་

- 168 -

ཤེར་ཕྱིན་ཕར་ཕྱིན།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཞིག་གི་དོན་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་ཤེས་ན་འདི་ལ་མཁོ་ཡང་གསུམ་༼༣༩༤་བ་༡༽༼༦༤༨་༢༽༼༡༥༦་༦༽པའི་མཆན་དུ་བྲི་བར་འདོད་པས་བཞག་གོ ། ༼༦༥་བ་༢༽༼༡༠༥་༢༽༼༡༡༨་༩༽མངོན་ནོ། ། ༈ དེ་ལ་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཅུ་རིམ་བཞིན་ས་བཅུའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་ཟླའི་སྤང་གཉེན་དུ་བྱས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སུའི་ལུགས་ལ་ཡང་མི་འགྲིག་པས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་མདོའ་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བཅུ་དང་ ིསེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་དགོངས་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བཅུ་པོ་ལ་སྟབས་གང་འགྲིག་གི་ཚུལ་དུ་བརྟག་ན་འཇིགས་མེད་དབང་པོའ་གསུང་ཐོར་དང་མཐུན་ནམ་སྙམ་ལ། སེམས་ཙམ་ ིཔའི་ལུགས་ལ་ཤེར་མདོའ་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ངོས་ནས་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི་ ིཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཚུལ་དེས་ཁ་དྲངས་ཏེ་མཐར་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཅུ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ལ་འགོད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པར་ཀུན་མཁྱེན་དང་ལྕང་སྐྱའི་གྲུབ་མཐར་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཆད་ལྟའི་གཉེན་པོར་བདག་ཡོད་པར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །༼༦༥་བ་༣༽༼༡༠༦་༧༽༼༡༡༨་༡༤༽མི་ཏྲ་༽སྟེ་དྲི་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱི༼ས་ནི་༽ཤེར་སྙིང་འགྲེལ་བ་དོན་བརྒྱད་མར་༼དོན་དམ་༼༦༧་ན་༡༽༼༡༠༧་༨༽ ༼༡༢༡་༢༽དང་པོ་ནི་༽བུ་སྟོན་སོགས་༼ཁ་ཅིག་༼༦༨་ན་༥༽༼༡༠༩་༡༡༽༼༡༢༣་༡༠༽བཤད་དོ། ། ༈ འདི་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་འགལ་བར་མི་གཟུང་སྟེ། རིམ་བཞིན་སྒྲ་ཡངས་དོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་ཡིག་ཆར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དྲངས་པ་ལས། དེས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ལ་ཕ་རོལ་དེར་ཕྱིན་པ་ཞེས་ལས་ལ་སྦྱར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། འདིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སྦྱར་ན་སློབ་ལམ་ན་ཡང་ཕར་ཕྱིན་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསལ་བར་བཀའ་བསྩལ་པ་ལྟར་རོ། །༼༦༨་ན་༦༽༼༡༠༩་༡༣༽༼༡༢༣་༡༢༽ཤེར་སྙིང་རྒྱ་༽ཆེར་༼འགྲེལ་༽བ་དོན་བཅུས་བསྟན་པ་སློབ་དཔོན་པྲ་ཤཱསྟྲ་སེ་ནས་མཛད་པ༼་ལས་ཀྱང་༼༦༨་བ་༣༽ ༼༡༡༠་༢༽༼༡༢༤་༢༽མི་བྱའོ། ། ༈ དེ་ཡང་འཁོར་རྩ་གཅོད་བྱེད་ཤེར་ཕྱིན་གཙོ་བོ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་འཇུག་པ་རང་

- 169 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

འགྲེལ་ལས། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་ངེས་པར་བཞག་ནས་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མིང་རྙེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཡི་ཐད་དུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྔོ་བས་ཟིན་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བར་ངེས་པ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མིང་རྙེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་བར་ཐལ་བས་སོ། །
སྨྲས་པ།

རབ་དཀར་ལྷག་བསམ་རྩ་བ་བརྟན་པོ་ལ། །རིན་ཆེན་སེམས་མཆོག་སྡོང་པོའ་སོར་མོ་རྒྱས། ། ིརླབས་ཆེན་སྤྱོད་པ་རྒྱ་མཆོའ་ཡིད་དགས་སྤ། ། ིགཞན་ཕན་སྙེ་མའི་ཁུར་གྱིས་ཉེར་དུད་པ། །
ཐོག་མར་གལ་ཆེ་ས་བོན་གྲུང་པོ་དང་། །
བར་དུ་གལ་ཆེ་བརླན་བཤེར་འབྲུ་ཕན་དང་། །
ཐ་མར་གལ་ཆེ་ལོ་ཏོག་སྨིན་པ་འདྲ། །
ཀུན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྙིང་རྗེའི་ལམ་བཟང་རྨད།། །།

དངོས་པོ་བརྒྱད།།

༈ ༼༦༩་ན་༥༽༼༡༡༡་༢༽༼༡༢༥་༦༽ལྡན་པ་སྟེ།༽ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོའ་དབུ་མ་ ི
༼བདེན་གཉིས་༼༦༩ ན ༦༽༼༡༡༡ ༤༽༼༡༢༥ ༨༽དོན་ནི།༽ ཞི་འཚོས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་༼དེའི་དཀའ་འགྲེལ་༼༦༩་བ་༢༽༼༡༡༡་༩༽༼༡༢༥་༡༣༽ཞེས་སོ། ། ༈ མཆན་ལས། དེས་ན་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། འགྲེལ་བཤད་འདི་རྩོམ་པ་པོ་ཞི་འཚོ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་མིང་མཐུན་པའམ་ཁ་གཡར་བ་ཡིན་གྱི་དབུ་མ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རྩོམ་མཁན་ནི་མིན་ཏེ།

- 170 -

དངོས་པོ་བརྒྱད།།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

འདིས་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པའི་འགྲེལ་བར་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་འཛིན་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་མེད་པར་སྨྲ་བ་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ཞིང་གྲགས་པས་གནོད་པར་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་སྒྲ་སོར་གཞག་གི་དོན་འཐད་ཕྱོགས་སུ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཁས་ལེན་ན་ཞི་འཚོས་གཟུང་འཛིན་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་འདོད་ཅེས་མ་སྨྲ་ཞིག །ཞེས་པ་དང་། ཡིག་ཆར། སྔོ་སེར་སོགས་རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མྱོང་བྱའི་ཆ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། འདི་ནི་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ཙམ་ལ་དགོངས་པར་མྱོང་བྱའི་ཆ་ཞེས་པས་ཤེས་སོ། །མཆན་བླ་བྲང་དཔར་མར། མ་གྲུབ་པར་འདོད་ཅེས་མ་སྨྲ་ཞིག །ཅེས་བྱུང་བ་ནི་མ་དག་པར་ངེས་ཏེ་དེར་སྐབས་གཞན་དུ་མ་དག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་དང་། མཆན་འགྲེལ་བཞད་པའི་དགོངས་རྒྱན་དུ་བཀོད་པ་དེར་མ་ཡིག་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། གཟུང་འཛིན་ཇི་ལྟར་དུ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བདེན་གཉིས་དཀའ་འགྲེལ་རྩོམ་པ་པོ་ཞི་འཚོ་མིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དཔག་ན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་སོགས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དབང་ཤེས་ལ་བདེན་སྣང་མེད་པར་འདོད་དགོས་པ་ལས་དེ་ནི་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་རིགས་ངོའ་བདེན་སྣང་ལ་དགོངས་པར་བཤད་པའི་དོན་ ིདང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བདེན་གཉིས་འགྲེལ་བར་བཤད་པའི་རྩོད་ལན་དེ་ནི་རིགས་ངོའ་ིབདེན་གྲུབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཚིག་ཟིན་ན་ཡང་གསལ་བར་མ་ཟད། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་སྟོན་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཁུངས་ཐུབ་ནི་དབུ་མ་སྣང་བ་ཉག་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་མོད། འོན་ཀྱང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས། མཐོང་བ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་དབང་ཤེས་མིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བར་བཤད་པ་འདིར་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་མཐོང་བ་ནི་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེས་ཀྱང་སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའ་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་སྟོན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ ི

- 171 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ནི་རང་རྒྱུད་པའི་དགག་བྱ་ཕྲ་མོ་ངོས་བཟུང་བའི་གཞུང་ཉག་གཅིག་ཏུ་ཟད་པས་དེ་ལ་སྣང་རྒྱུའི་བདེན་གྲུབ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་སུ་འོས་མེད་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པར་མ་ཟད་སྲོག་ཆགས་ཕལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐོང་བར་བཤད་པས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་པ་ལ་བུམ་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིག་པས་བཟུང་བ་ལྟར་དུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ལྟར་དུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་དབང་ཤེས་མི་སྣང་བ་འགོད་པ་མ་འབྲེལ་བས་སོ། །དེས་ན་ཡིག་ཆའི་དགོངས་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་པས་བཞེད་ན་ཕྱི་དོན་སྣང་བ་དང་བདེན་གྲུབ་མི་སྣང་བ་ནང་འགལ་བས་དོན་གྱིས་བདེན་གྲུབ་སྣང་བར་ཁས་ལེན་པར་སོང་བའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། དཔེར་ན་མདོ་སྡེ་པས་ནམ་མཁའ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་ཡང་ཁས་བླངས་པར་སོང་བ་ལ་དགོངས་ནས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས། དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་བརྡ་འདོགས་པའི་གནས་སུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་ན་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཤེས་ཏེ། ཞེས་བཀའ་བསྩལ་པར་ནང་ཐུགས་ཀྱི་སྲས་པོས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ཁ་ཅིག མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བར་ཐལ། གཟུགས་ཕྱི་དོན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ་གཟུགས་རྒྱང་ཆད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཟུགས་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པར་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར།༼༧༠་ན་༤༽༼༡༡༢་༡༢༽༼༡༢༦་༡༩༽ མི་ནུས་པས་དེ་༽མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་པ་རྒྱུད་ལ་༼སྐྱེད་པའི་ཐབས་༽སུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་བསྡུས་ནས་སྒོམ་པའི་༼རྣམ་ཀུན་དང་། རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས།༽ སྒོམ་བྱུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཅི་གར་༼དབང་དུ་༼༧༠་ན་༥༽༼༡༡༢་༡༥༽༼༡༢༧་༢༽དེ་ལ་ནི་༽དམིགས་རྣམ་རིམ་གྱིས་གོམས་པའི་༼མཐར་༽གྱིས་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་ལ་འདྲིས་པ་མཐར་ཐུག་པས་བློ་གཅིག་གིས་ཆོས་ཀུན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་སོང་བ༼་སྐད་༽ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་༼གཉིས་དགོས་ཏེ། ༼༧༡་ན་༡༽༼༡༡༣་༡༥༽༼༡༢༨་༥༽བཤད་ཀྱང༌།༽ འདྲིས་པའི་དོན་དུ་རྩེ་སྦྱོར་ཐོབ་པའི་

- 172 -

དངོས་པོ་བརྒྱད།།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

རྗེས་སུ་མཐར་གྱིས་སྒོམ་པ་དགོས་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི།༼བསམ་པས་འཕངས་པ་༽སྟེ་ཐོབ་མ་ཐག་པ༼འི་༽དེ་གཉིས་རྒྱུ་དང་༼འབྲས་བུ༽ར་བསམས་ནས་ནི་༼མིན་ནོ། །༼༧༡་ན་༥༽༼༡༡༤་༧༽༼༡༢༨་༡༧༽ མཚན་ཉིད་༽བཞི་དང་༼སོགས་༽ཀྱི་སྒྲས་བསྡུས་པ་རྣམ་པ་རྣམས་༼བཤད་པ་ནི་༼༧༢་ན་༣༽ ༼༡༡༥་༡༡༽༼༡༣༠་༥༽མ་བཤད་དོ། ། ༈ འདི་ལ་རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བར། ཚོགས་སྦྱོར་བ་སོ་སྐྱེ་ལ་ཡང་གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་དངོས་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། འཕགས་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཤེས་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ་མཐོང་བ་སྨོས་ལ། འཁྲུལ་བའི་མཐོང་བ་བསལ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པ་སྨོས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་དག་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་བཀག་ལ། དེ་ཡང་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་སུ་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་རིམ་བཞིན་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་དེ་དག་གི་ལམ་ཡིན་པ་དང་དེ་མིན་པ་རྣམ་པར་གཞག་འཇོག་གི་རྟེན་ངོས་བཟུང་བ་ཙམ་དུ་བཞེད་པ་ལ་ཐུག་པས། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཤེས་ན་གོང་༼༥༡་བ་༡༽༼༨༢་༧༽༼༩༣་༢༽གི་མཆན་དུ་རྣམ་འགྲེལ་མཐའ་དཔྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་བཀོད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཙམ་ནི་གང་ལྟར་ཡང་རུང་མོད། འོན་ཀྱང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་མཛད་པའི་གཙོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་དང་བསྟུན་ན་རྣམ་བཤད་ཀྱི་གསུང་ཟིན་ཉིད་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཟླ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་དོན་ལ་ངེས་པ་སྟེར་ལུགས་ཙམ་དུ་མ་ཟད་གཞུང་དོན་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་ཏེ་ཉམས་ལེན་དུ་འཁྱེར་ཚུལ་ངོ་མཚར་བ་ཤ་སྟག་གིས་གང་བར་མཐོང་བས་སོ། ། ༼༧༣་ན་༦༽༼༡༡༧་༩༽༼༡༣༢་༧༽ཐུབ་དགོངས་ནས་༽རྣམ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པ་འབྲས་བུ་དང་། སྦྱོར་བ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ལ་བྱས་ནས་༼ཆོས་སྐུ་༼༧༣་བ་༡༽༼༡༡༧་༡༡༽༼༡༣༢་༩༽འདིར་ནི་༽རྣམ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པ་ཡང་ཡིན་སྦྱོར་བ་ཡང་ཡིན་ཞེས་༼གཞི་མཐུན་པའི་༼༧༣་བ་༢༽ ༼༡༡༧་༡༤༽༼༡༣༢་༡༢༽ས་མཚམས་༽སུ། ཚེགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པ་དང་། །ནས། དེ་ནི་དག་པ་མཚམས་དང་བཅས། །ཞེས་ཚེགས་ཆེན་ཡུན་རིང་དུ་རྟོགས་པ་ཡང་ཡིན་སྦྱོར་བ་ཡང་ཡིན་པས་ཚེགས་ཆེན་ཡུན་རིང་དུ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བར་

- 173 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བཤད་པ་སོགས་༼ཀྱིས་ཤེས་༽ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཚུལ་དེ་ནི་ས་མཚམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་འདྲ་བས། དེ་ལྟ་ན་ལོ་ཟླ་ལ་སོགས་པའི་ས་མཚམས་བཟུང་ནས་སྒོམ་པ་འབྲས་བུ་དང་། སྦྱོར་བ་དེ་ཡི་རྒྱུར་མ་འབྲེལ་བས་༼སོ། །༼༧༣་བ་༤༽༼༡༡༧་༢༠༽༼༡༣༢་༡༨༽ ཅེས་པ་དང་། ༈ གོང་༼༤༨་བ་༢༽༼༧༧་༡༢༽༼༨༧་༡༣༽དུ་བརྒྱད་པར་རྒྱལ་བས་འགོག་པ་ལས་སློང་བར་སྐུལ་བར་གསུངས་པའི་སྐུལ་ཚིག་ནི་འདིའོ། །༼༧༣་བ་༦༽༼༡༡༨་༦༽༼༡༣༣་༥༽ རྣམ་ཀུན་༽རྒྱུན་མཐའ་བའི་རྒྱུད་ལ་༼ཡོད་པ་མི་འགལ་ལོ། ། ༈ དེ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་ཡོད་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱུ་དེ་དང་དེ་བྱུང་ན་དེའི་འབྲས་བུ་དེ་དང་དེ་འབྱུང་མ་ངེས་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱུ་མེ་སྔོན་དུ་བྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་འབྲས་བུ་དུ་བ་ཕྱིས་སུ་འབྱུང་མ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །༼༧༥་བ་༡༽༼༡༢༠་༡༣༽༼༡༣༥་༡༨༽ནོར་རོ། ། ༈ འདི་དབུ་མའི་ཡིག་ཆ་དང་བསྟུན་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གོ་ས་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་ནད་མེད་དར་མའི་སེ་གོལ་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་སུམ་བརྒྱ་རེ་བརྒྱད་དུ་བགོས་ནས་དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གྲགས་པར་བྱས་ནས་སྔ་མ་དང་རིང་ཐུང་གི་ཁྱད་འབྱེད་པ་ནི་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཁུངས་གཏུགས་ས་གཙོ་བོ་ནི་གདགས་པ་ཡིན་པ་དང་། གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་གཙོ་བོར་བཤད་པ་ནི་མཛོད་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ན་སྔ་མར་རྡུལ་གོ་ས་འཕོ་བའམ་བླ་འོག་འགྱུར་བའི་ཡུན་དང་ཕྱི་མར་སེ་གོལ་གྱི་ཡུན་ལ་རེ་ལྔར་ཕྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་བཤད་པ་ནི་དོན་གཅིག་ཏུ་བབས་པས་སོ་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་དེ་ལ་སུམ་བརྒྱ་རེ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་ཚུལ་མེད་ཅེས་པ་མིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་མདོ་ཚིག་མེད་ན་པཎ་ཆེན་དེས་དེ་འདྲ་མི་གསུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུགས་འདིར་རེ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བའི་ཆ་རེ་རེ་ཡང་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཇི་ལྟར་སྐད་ཅིག་མཐའ་ཡོད་པ། །དེ་བཞིན་ཐོག་མཐའ་དབུས་བརྟག་དགོས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་འདིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདི་དང་གཞན་ཡང་ཕར་ཕྱིན་ལམ་བསྒྲིགས་ལས། སེ་གོལ་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་སྐད་ཅིག་མ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་འདའ་བའི་ཚུལ་བསམ་ན་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་མི་རྟག་

- 174 -

དངོས་པོ་བརྒྱད།།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མང་ངོ་། །སྤྱིར་བཏང་སེ་གོལ་གཅིག་དང་། མིག་འཛུམ་གཅིག་དང༌། ཨ་ཐུང་བརྗོད་པ་རྣམས་ནི་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་དང་། དེ་ལ་རེ་ལྔར་ཕྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་ནི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཆ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་དང་། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་ཆ་དྲུག་དུ་ཕྱེ་བའི་གཅིག་རྣམས་ནི་རིམ་བཞིན་དུས་དང་གཟུགས་མིན་ཏེ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་བསིལ་ན་སྐད་ཅིག་མའི་སྣང་བ་འགག་པ་དང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསིལ་ན་རྡུལ་གྱི་སྣང་བ་འགག་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དག་ནི། འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན། །ཞེས་པ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་གིས། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་རིང་ཐུང་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་རིང་ཐུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རིང་ཐུང་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་དང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རིང་ཐུང་མེད་པར་ཐལ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག །ཁོ་ན་རེ། རྟགས་མ་གྲུབ་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་ཟླ་བར་ཐལ་བས་རང་གི་བརྩི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཞག་སུམ་ཅུ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་འདོད་དགོས་པ་ལས་དེ་ནི་མིན་ཏེ། རང་གི་བརྩི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཞག་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་རང་གི་བརྩི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་དུས་ལ་ལོར་འཇོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་ཟླ་བ་གཅིག་དང་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་རིང་ཐུང་མཉམ་པས་ལོ་གཅིག་དང་ཟླ་བ་གཅིག་རིང་ཐུང་མཉམ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་སྐད་ཅིག་བརྒྱ་རིང་ཐུང་མཉམ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ལ་རིང་ཐུང་ཡོད་པར་སྡེ་བདུན་རྒྱན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་དང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བརྒྱ་ཆེ་ཆུང་མཉམ་ཡང་དེ་གཉིས་ལ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཡང་ཤེས་སོ། །

- 175 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཁོ་ན་རེ། ལོ་གསར་མ་ཐག་གི་ཚེས་གཅིག་གི་དུས་ཀྱི་ལོ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བརྩི་
གཞིར་གྱུར་པའི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གི་བརྩི་གཞིའི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་པར་ཐལ། ལོ་ཡིན་ན། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡུན་དུ་གནས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་བོ། །འོ་ན། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ཡུན་ཚད་ཅན་གྱི་ལོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལོ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡུན་དུ་གནས་ཀྱང་ལོ་ལ་དེ་ཡི་ཡུན་དུ་གནས་པའི་ཁྱབ་པ་མེད་པས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། ལོ་གསར་མ་ཐག་པའི་ཚེས་གཅིག་གི་དུས་ཀྱི་ལོ་ཆོས་ཅན། ཞག་གཅིག་གི་ཡུན་ཚད་ཅན་གྱི་ལོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞག་གཅིག་དང་ཡུན་ཚད་མཉམ་པ་གང་ཞིག །ལོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། ལོ་གསར་མ་ཐག་པའི་ཚེས་གཅིག་དང་ཁྱོད་གཉིས་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །༼༧༥་བ་༢༽༼༡༢༠་༡༧༽༼༡༣༦་༣༽གསུམ་པ་ནི།༽ ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་༼ཆོས་དབྱིངས་༼༧༥་བ་༥༽ ༼༡༢༡་༤༽༼༡༣༦་༡༠༽བཤད་ཀྱང་། ༈ དེ་ཡང་འགོག་བདེན་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དག་གིས་ས་དང་པོའ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་རང་སྟེང་དུ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ ིའགོག་བདེན་མཐོང་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་རང་སྟེང་དུ་མཐོང་བ་ལ་བཞེད་ལ། འགོག་བདེན་སྟོང་ཉིད་དུ་མི་འདོད་པ་དག་གིས་ས་དང་པོའ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ངོ་ ིབོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་ལ་བཞེད་པ་འདྲའོ། །འཕགས་པས་མཛད་པའི་དབུ་མའི་གཞུང་མང་ཡང་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་མདོ་ཀུན་བཏུས་རིན་ཕྲེང་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་གསུམ་དུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ཉན་པོ་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་པས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་སོགས་དང་སྦྱར་ཏེ་སྦྱང་དགོས་སོ། །༼༧༦་བ་༥༽༼༡༢༢་༡༥༽༼༡༣༨་༥༽ཡིན་པས་སོ། །
༈ འདིར་ལ་ལས། རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་དུ་ཐལ། གསུང་འདི་འཐད་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཡང་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདི་ཡི་དོན་ནི་དང་པོར་མཚོན་བྱེད་ཆོས་བཅུ་པོ་རྩལ་དུ་

- 176 -

དོན་བདུན་ཅུ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

འདོན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ལ་བརྒྱད་པར་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སྐུ་བཞི་རྩལ་དུ་འདོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅེས་པའོ། །
སྨྲས་པ།

ཇི་ལྟར་ཟླ་བའི་དཀར་ཆ་འཕེལ་རིམ་གྱིས། །
གྲྭ་ཟུར་གྱིས་དགེ་ཟླུམ་པོའ་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས། ། ིསྐལ་མཉམ་གཞན་ལ་ཕན་སེམས་ཉག་ཕྲ་གང་། །
གོང་དུ་འཕེལ་བས་ལྷུན་གྲུབ་འཕྲིན་ལས་འབྱུང་། །
གོས་རུལ་ངན་པས་དཀྲིས་པའི་སྐུ་བརྙན་དང་། ། ༷
མི་གཙང་ངན་པས་བསྒོས་པའི་ཧེ་མ་ལྟར། ། ༷
ཅོལ་ཆུང་ངན་བུའི་སུག་རྗེས་འདི་ཉིད་ཀྱང་། ། ༷
བཟང་དང་ངན་པ་ཡོངས་ལ་དགེ་བར་སེམས།། །། ༷

དོན་བདུན་ཅུ།

༈ ༼༧༧་བ་༤༽༼༡༢༤་༤༽༼༡༣༩་༡༦༽ལྟར་རོ། ། ༈ དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་
ནས་རྒྱལ་ཚབ་གཉིས་པས། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་གཙོ་བོའ་དོན་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལས་འདིར་ནི་ཕྱི་མའོ། །ཞེས་དང་། ིརང་གི་ཐོབ་བྱའི་རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཡི་རྟོགས་བྱ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ལམ་སྤྱི་ ིཡི་ལུས་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །༼༧༧་བ་༥༽༼༡༢༤་༧༽༼༡༤༠་༡༽བཅས་པ་༽རིམ་བཞིན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་༼༩༩་ན་༥༽༼༡༥༨་༣༽༼༡༧༧་༡༥༽དེ་དང་དེ་༼༡༡༡་ན་༦༽ ༼༡༧༧་༢༠༽༼༡༩༩་༡༨༽ཉིད་དུ་༼འཆད་པར་༼༧༨་ན་༡༽༼༡༢༤་༡༢༽༼༡༤༠་༥༽མི་དགོས་རྣམས་༽འོག་གི་ས་བཅད་གཉིས་

- 177 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

༼༡༡༢་བ་༤༽༼༡༨༠་༢༽༼༢༠༢་༩༽པ་དང་གསུམ་༼༡༡༢་བ་༦༽ ༼༡༨༠་༨༽༼༢༠༢་༡༤༽པར་རིམ་བཞིན་དུ་༼འཆད་པར་༼༧༨་ན་༥༽༼༡༢༥་༣༽༼༡༤༠་༡༧༽ བྱེད་པའོ། ། ༈ ཡིག་ཆར། རྣམ་མཁྱེན་བདེན་སྟོང་དེ་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པས་འཛིན་སྟངས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་དོན་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པས་འཛིན་སྟངས་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་བརྟག་དགོས་ལ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པས་རང་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་སྒྲིབ་པ་སྤང་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་གཞིར་བྱེད་པ་ནི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བྱས་ན་ཡང་རུང་བ་ཙམ་དུ་སྣང་ངོ༌། །༼༧༨་བ་༢༽༼༡༢༥་༩༽༼༡༤༡་༥༽ སའོ། ། ༈ འདི་རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀར་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་བྱང་སེམས་ལ་བཞག་པ་ནི་བྱ་རྒྱུ་དང་བྱེད་ཆོས་གཉིས་མ་ཕྱེ་བའི་རགས་བཤད་ཙམ་ཡིན་གྱི། སྒྲས་ཟིན་ལྟར་ན་འོག་༼༢༢༨་ན་༡༽༼༣༧༠་༢༠༽༼༤༡༧་༡༣༽ནས་གསུངས་པ་ལྟར་འཕགས་པ་སོགས་དུ་མས་དམིགས་པ་དང་འདི་གཉིས་ལ་མདའ་སྟོང་སྦྱོར་བ་དང་འབེན་ལ་ཕོག་པའི་དཔེའི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་༼༢༢༧་ན་༡༽༼༣༦༩་༦༽༼༤༡༥་༡༦༽ནས་ངེས་པར་འབྱུང་ས་དང་པོར་སློབ་དཔོན་བཤད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀར་གསུངས་པས་རྟོགས་དཀའ་རང་ལས་ཀྱང་། མཐར་ཐུག་གི་ངེས་འབྱུང་གི་ངོ་བོ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་ལ། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱན་སྣང་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་ས་བརྒྱད་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་དཀའོ། །༼༧༩་བ་༢༽ ༼༡༢༧་༢༽༼༡༤༣་༡༽འགྱུར་ཚུལ་ཡང་།༽ ངེས་སྒྲུབ་མ་ཐོབ་གོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དུ་མ་ལ་ཡང་༼ཤེས་པར་བྱའོ། །༼༧༩་བ་༥༽༼༡༢༧་༡༠༽༼༡༤༣་༩༽བཤད་དོ། ། ༈ ཐུབ་དགོངས་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་པར། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་གཞུང་འགྲེལ་དུ། གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་ཞེས་པ་ནི་སེམས་དང་པོ་ནས་བཟུང་ནས་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བར་བསྟན་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ། ཞེས་སོགས་དྲངས་པ་ནི་འདི་

- 178 -

དོན་བདུན་ཅུ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དང་ཞུས་དག་ཕེར་བ་དང་། ཡང་ཐུབ་དགོངས་ལས། འཕགས་པ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤ་ལྔ་པར་ཡང་། གཞུང་འགྲེལ་གྱིས་རྣམ་པ་ལྔས་བཀྲལ་ཏེ། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའོ། །དེ་ནས་བདུན་པ་ཇི་སྲིད་པར་འབད་པ་དང་བཅས་པར་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པའོ། བརྒྱད་པ་ལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པའོ། །དེ་ནས་བཅུ་པའི་བར་ལ་སྤྱོད་པ་ངེས་པ་ལ་ཞུགས་པའོ། །དེ་ནས་གོང་དུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་བྱུང་བ་ནི་ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་ཀྱི་གླེང་གཞིའི་བཤད་པའི་ཐད་དང་འགྲིག་པར་སྣང་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པར་མ་ངེས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཐུབ་དགོངས་ཀྱི་མཆན་བུར་ལུང་ཕྱི་མའི་ཐད་དུ། འབུམ་ཊཱིཀ་ལས་ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་འབུམ་རྐྱང་བའི་གནོད་འཇོམས་སུ་ཡང་ལུང་དེ་འདྲ་ཡོད་པར་བཤད་པས་དེ་ཡང་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པར་ཐལ་བ་ཟློག་ཏུ་མེད་དོ། །དེས་ན་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གོང་༼༥་བ་༢༽༼༦་༡༥༽༼༨་༡༦༽དུ། བརྩམ་པར་དམ་བཅའི་རྐང་པ་འདི་གཉིས་གནོད་འཇོམས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱད་མེད་པ་དང་། ཞེས་པའི་རྡོ་རྗེའི་གསུང་གིས་བུ་སྟོན་ལ་ལན་བཏབ་ཟིན་པས། ལ་ལས། རྒྱུ་མཚན་སྔ་མ་ལ། ཅི་ཡང་མ་གསུངས་པ་ཡི་དགོངས་པ་འཚོལ། ཞེས་པ་ནི་མ་གོ་བ་ཆེན་པོའོ། །ཁོ་བོས་སྔོན་འགྲོ༼༥་ན་༢༽༼༥་༡༩༽༼༧་༡༨༽འི་མཆན་དུ་འབྲུ་བསྣན་པ་ཡང་གནད་འདི་ལེགས་པར་མཐོང་ནས་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་ད་ལྟའི་སྣར་ཐང་དཔར་མའི་བསྟན་འགྱུར་གྱི་སྔགས་ཀྱི་པི་དུམ་པའི་ནང་དུ་སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་པས་མཛད་པའི་རྟོག་བདུན་འགྲེལ་བའི་རྗེས་སུ་རྟོག་བདུན་གྱི་མདོར་བཤད་ལན་གཉིས་ཡོད་པ་མགོ་ནས་མཇུག་གི་བར་དུ་ཕན་ཚུན་མཐུན་སེ་བ་ཡིན་པས་ཇོ་ནང་སྒྲོལ་མགོན་གྱིས་དེ་གཉིས་འགྱུར་ཁྱད་ཙམ་མ་གཏོགས་མཛད་པ་པོ་གཅིག་གིས་མཛད་པར་བཤད་ཀྱང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སྔ་མ་སོ་ན་ཤྲཱི་དང་ཕྱི་མ་རྡོ་རྗེ་གྲུབ་པའི་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་རྣམ་བཤད་སྐལ་བཟང་འཇུག་ངོགས་སུ་མཛད་པ་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་མི་འདྲའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བསྟོད་པ་གང་བློ་མར་

- 179 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

གྲགས་པ་སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་མཚོན་ཆའི་མཛད་བྱང་ཅན་ནི་སྔོན་པཎྚི་ཏ་ལྔ་བརྒྱས་དུས་གཅིག་ཏུ་སོ་སོ་ནས་འཇམ་དབྱངས་ལ་བསྟོད་པ་མཛད་པར་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་དགུ་ཚིག་དོན་མཐུན་པར་བྱུང་བ་དེ་ཡིན་པ་དང་། གཅིག་མི་འདྲ་བར་བྱུང་བ་ནི་ཤེས་བྱའི་མཁའ་དབྱིངས་མ་དང་དེ་མཛད་པ་པོ་ནི་རིགས་པའི་ཁུ་བྱུག་ཡིན་པར་ཇོ་ནང་སྒྲོལ་མགོན་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བདག་གི་བླ་མ་ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་མཚན་ཅན་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། གཞུང་ཚིག་དེ་གཉིས་མཐུན་པར་བྱུང་བ་ཙམ་ནི་ལྟ་ཅི་སྨོས་པ་དང་། གོང་༼༦༣་བ་༥༽ ༼༡༠༢་༡༠༽༼༡༡༥་༡༠༽དུ་གསུངས་པ་ལྟར་གནོད་འཇོམས་གཉིས་དང་མན་ངག་རྗེས་འབྲངས་གསུམ་ཀ་ཚིག་མཐུན་པར་བྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དང་། དེས་མཚོན་སྣང་བ་གཉིས་སོགས་རྒྱ་འགྲེལ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་མང་ཉུང་ཅི་རིགས་པར་མཐོང་བས་སོ། །ལྷག་མ་སྔོན་འགྲོ༼༥་ན་༢༽༼༥་༡༩༽ ༼༧་༡༨༽འི་མཆན་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། དེ་ལྟར་རྗེ་ཉིད་ནས་འདི་ཉིད་དང་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་གནོད་འཇོམས་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཡིན་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་བཀག་པའི་དགོངས་གཞི་ཟབ་མོ་ཤེས་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གོ་བར་འགྱུར་བས་འོག་༼༢༦༠་ན་༤༽༼༤༢༥་༡༡༽༼༤༧༧་༡༨༽ གི་མཆན་དུ་འཆད་པར་བྱའོ། །༼༧༩་བ་༦༽༼༡༢༧་༡༣༽༼༡༤༣་༡༢༽མི་མཐུན་ནོ། ། ༈ འདི་ནི་ཐུབ་དགོངས་ལས། འགྲོ་བར་རྩོམ་པ་དང་འགྲོ་བ་དང་གནས་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ས་དང་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་བདུན་པ་ཇི་སྲིད་བར་དང་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལའོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་བཞེད་པ་སྟེ་སྔར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། སྔར་ཞེས་པ་ནི་ཐུབ་དགོངས་ཀྱི་མཆན་དུ་སྒྲུབ་པ་བཞིའི་ས་མཚམས་ཀྱི་ཐད་དུ་ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར་དེ་མ་ཐག་༼༧༩་བ་༥༽༼༡༢༧་༡༠༽༼༡༤༣་༩༽གི་མཆན་དུ་དྲངས་པའི་ལུང་དེ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ལུང་དེས་ནི་ཞུགས་པ་མོས་སྤྱོད་ལ་ཡང་བཞག་པ་དང་འདི་ནི་ས་ཐོབ་པ་ལ་བཞག་པས་སྔ་མ་རྒྱ་དཔེ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་དང་ལོ་ཙྪ་བའི་འགྱུར་སྐྱོན་དང་ཕྱིས་ཀྱི་རེ་གཉིས་ཀྱིས་གནོད་འཇོམས་དང་མཐུན་པར་བཅོས་པ་ཡིན་མིན་ད་དུང་བརྟག་བྱའི་གནས་སུ་སེམས་སོ། །གལ་ཏེ་སྔ་

- 180 -

དོན་བདུན་ཅུ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མའི་ཞུགས་པ་མོས་སྤྱོད་དང་མ་དག་པའི་ས་གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་ལ་ཨ་བྷྱས་འགྲོ་བར་རྩོམ་པ་དང་འགྲོ་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་སོ་སོར་སྦྱར་པ་ཙམ་ཡིན་པས་འགྲོ་བར་རྩོམ་པ་ཞེས་པས་ཞུགས་པ་མི་གཅོད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་རྗེ་ཉིད་ལས་ང་མཁས་ཞེས་ཙམ་སྙིང་པོར་ཟད་དེ། དེའི་འཕྲོར་ཐུབ་དགོངས་ལས། དང་པོ་ནི་མོས་པ་ཡིན་ལ་བདུན་རྣམས་སུ་འབད་པས་འགྲོ་བ་ཡིན་ཞིང་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐེག་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཞེས་དང་པོ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་གསུམ་ཀ་ཞུགས་པའི་དབྱེ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ཉིད་དུ་ཡང་གོང་ཙམ་༼༧༩་བ་༥༽༼༡༢༧་༡༠༽༼༡༤༣་༩༽དུ་ཞུགས་གནས་ཀྱི་ས་མཚམས་མི་གཅིག་པར་བཤད་ཅེས་གནོད་འཇོམས་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བ་ནི་ཐུབ་དགོངས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དག་སའི་སྐབས་ཞུགས་པ་དང་གནས་པ་གཉིས་ཀར་སྟོན་པའི་ཆེད་དོ། །༼༨༡་ན་༡༽༼༡༢༣་༥༽༼༡༤༥་༩༽ས་བཅུ་པ་༽ཁོ་༼ན་༽ལ་༼ཡོད་པ་༼༨༡་ན་༢༽ ༼༡༢༩་༧༽༼༡༤༥་༡༢༽བཤད་པ་དང་།༽ ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བར་༼ཀ་མ་ལ་ ༼༨༡་བ་༢༽༼༡༣༠་༢༽༼༡༤༦་༨༽འདིར་༽བུ་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་༼རྒྱུའི་རྐྱེན་༼༨༡་བ་༢༽ ༼༡༣༠་༣༽༼༡༤༦་༩༽གསུང་པ་ནི་༽འགྲེལ་བར། ལམ་ཤེས་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་བས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་བསྟུན་ན།༼སློབ་དཔོན་༼༨༣་ན་༦༽༼༡༣༢་༢༠༽༼༡༤༩་༡༢༽དེས་ན་༽ ཨ་བྷྱའི་སློབ་མ་༼སྤོང་ཞོ་༽གསལ་བ་གྲགས་ཀྱི༼ས་བལྟས་པའི་༼༨༣་བ་༤༽༼༡༣༣་༡༠༽ ༼༡༥༠་༤༽མི་འཐད་༽དེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཞེས་པ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཅེས་པ་དང་སྦྲེལ་གྱི་མཐོང་ལམ་ཞེས་པ་དང་མ་འབྲེལ་༼ལ། ༼༨༣་བ་༦༽༼༡༣༣་༡༥༽༼༡༥༠་༩༽སྣང་ངོ་། ། ༈ ཅི་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་དང་ཁྱད་མེད་པར་མ་ངེས་ཏེ། དཔེར་ན་མཆོད་བརྗོད་དུ་ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་དོན་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཚུལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་སེང་བཟང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ཞེས་པའི་ལན་དོན་མཐུན་དེ་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀས་མ་གོ་བས་སོ། །༼༨༤་བ་༦༽༼༡༣༥་༨༽༼༡༥༢་༤༽སྦྱོར་ལ་ཡང་༽ཚུལ་འདི་མཚུངས་པར་༼ཐལ་

- 181 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལོ། །༼༨༥་ན་༢༽༼༡༣༥་༡༡༽༼༡༥༢་༧༽གཞན་རྣམས་༽ ཏེ་རྣམ་པ་༼ནི་ཡུལ་དང་༽ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་ནི་༼རྟེན་དང་༽སྐྱོན་ནི་༼སྤང་བྱ་༽དང་མཚན་ཉིད་ནི་༼ཤེས་བྱ་༽དང་ཡོན་ཏན་ནི་༼ཕན་ཡོན་༽དང་༼ལ་སོགས་༽པའི་སྒྲས་བསྡུས་པ་ཐར་པ་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་དེ་དང་པོར་ཐོབ་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ཡིན་པར་མཚོན་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་༼པ་ཡིན་ནོ། །༼༨༧་བ་༢༽༼༡༣༩་༡༡༽༼༡༥༦་༡༧༽ཡིན་པས་སོ། ། ༈ དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མཐར་ཐུག་སྐུ་གཉིས་ལས་མེད་པས། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡང་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་གཞན་ན་མེད་ཅིང་། གཉིས་པོ་དེ་མེད་མི་རུང་བར་ཚང་དགོས་པས་དེ་གཉིས་འདོམས་བྱེད་ལ་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ལ་གདམས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་བཤད་དོ། །༼༨༨་ན་༤༽༼༡༤༠་༡༡༽ ༼༡༥༨་༢༽རྣམས་ཀྱང་༽རིམ་བཞིན་གདམས་ངག་གི་བརྗོད་བྱ་དང་གཉེན་ཚོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པར་༼རིག་པར་བྱ་ལ། མིང་མ་བཏགས་པ་༽ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་ནི་༼སེམས་བསྐྱེད་༽ཀྱི་དབྱེ་བ་༼དང་རིགས་ཀྱི་སྐབས་༽ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཆོས་དྲུག་གི་ཐ་མ་སོགས་ལྟ་བུ་ནི་རིགས་ཀྱི་བརྟེན་པའམ་དབྱེ་བ་༼དང་སའི་ཚོགས་༽སུ་ནི་ཡོངས་སྦྱོང་གི་སྒོ་ནས་བསྟན་པས་མི་ཟློས་པ་༼ལ་སོགས་པ་༼༨༨་ན་༥༽༼༡༤༠་༡༣༽༼༡༥༨་༣༽ལམ་འོག་མ་༽ སྦྱོར་མཐོང་༼གཉིས་ཀྱི་༼༨༩་བ་༤༽༼༡༤༢་༡༨༽༼༡༦༠་༡༣༽ངེས་སོ། ། ༈ ཁ་ཅིག མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ལ་ཟློས་སྐྱོན་རྩི་བ་འབྲེལ་མེད་པས་སྐབས་འདིའི་རྩོད་སྤོང་མི་འཐད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི། དོན་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
སྨྲས་པ།

ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཡིས། །གང་ཞིག་གཞན་གྱིས་མ་སྨྲས་འདིར་མེད་ཀྱང་། །

- 182 -

མདོ་དང་སྦྱར་ཚུལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལྗོངས་འདི་ལ་ལྟོས་སྔོན་མེད་ལེགས་བཤད་མཆོག །
ཞེས་གསུངས་དོན་ལྟར་ཁོ་བོའ་སུག་རྗེས་འདིའང་། ། ིགནའ་བོའ་ིས་དབང་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཀྱི། ། ༷
སྤུན་ཟླར་ས་ན་སྙིང་ཁམས་ཆེ་མོད་ཀྱང་། ། ༷
ཆོས་སྐད་ས་བའི་ཁ་ལ་རྒྱས་དབེན་པའི། ། ༷
ངང་ཚུལ་ས་ཤེས་ཡོངས་ལ་མཚོན་ནུས་སྙམ།། །། ༷

མདོ་དང་སྦྱར་ཚུལ།
༈ ༼༩༠་ན་༦༽༼༡༤༣་༢༠༽༼༡༦༡་༡༧༽ཅུང་ཟད་རྩིངས་༽ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ལམ་ཤེས་
ཀྱི་ཡན་ལག་གི་སྐབས་སུ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་དེ་རྒྱན་གྱིས་མ་བསྡུས་པར་ཐལ། དེ་ནི་འཇམ་དཔལ་རྣམ་རོལ་སོགས་སུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཀ་ཞལ་གྱིས་བཞེས། སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་རྒྱན་འདིར་མ་བསྟན་པར་ཐལ། རྗེ་བཙུན་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་སྤྱིའི་རྒྱན་དུ་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཀླུ་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་གསལ་བ་ཙམ་གྱིས་མ་བསྡུས་ན་བྱམས་ཆོས་རང་ཉིད་དུ་གསལ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པས་༼སོ། །༼༩༠་བ་༥༽༼༡༤༤་༡༤༽༼༡༦༢་༡༤༽ བཞིན་ནོ། ། ༈ དེ་དག་གིས་རྩ་འགྲེལ་སྦྱོར་ཚུལ་ཡང་ཉི་ཁྲི་ལས་དགེ་སློང་ལྔ་སྟོང་ཙམ་གྱི་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་ཞེས་པས་རྟེན་བསྟན་(བརྟེན)པར་བྱས་ནས་ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཚོལ་རྣམས་ཞེས་པ་དང་སྦྱོར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པ་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལྷག་བཅས་དང་ཅང་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱིས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་བསྟན་པར་བྱས་ནས་ཉེར་ཞི་ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་རྣམས་ཞེས་པ་དང་། གཟུངས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་ཞེས་སོགས་འཇིག་རྟེན་དོན་སྒྲུབ་ཅེས་པ་དང་། དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ཐུབ་རྣམས་ཞེས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་

- 183 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་སོགས་གསུང་གི་སྣང་བ་བྱུང་བ་རྣམས་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་སྣ་ཚོགས་འདི་གསུང་བ། །ཞེས་པ་དང་སྦྱར་ནས་གསུམ་ཀའི་སྐབས་སུ་ཐབས་མཁྱེན་གསུམ་ཁོང་ན་གནས་པ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཁ་བསྐང་བ་ནི་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དང༌། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཅེས་པ་དང་། གང་དང་ཞེས་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཐད་དུ་གླེང་གཞི་མ་དྲངས་པར་རིམ་བཞིན་སྐབས་བརྒྱད་རྫོགས་པའི་མཇུག་དང་དགོས་འབྲེལ་གྱི་འོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་བའི་རྟེན་སྟོན་པའི་ཉན་ཐོས་ནི་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་དགོས་ལ། འབྲས་བུ་ཉེར་ཞི་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞེས་སོགས་དེ་དགེ་སློང་ལྔ་སྟོང་ཞེས་པའི་བཤད་པ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ཡང་གང་ཟག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལམ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཇིག་རྟེན་དོན་ནི་བྱང་སེམས་དེ་ཡི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བྱེད་ལ། གླེང་གཞིའི་གཟུངས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་ཞེས་སོགས་ནི་བྱང་སེམས་ཁོ་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ཐབས་ལ་འབྲེལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་མི་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །༼༩༡་ན་༡༽༼༡༤༤་༡༩༽༼༡༦༢་༡༩༽ཤོད་ཅིག ། ༈ འདི་ལ་ཀུན་དགའ་བོ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གཏད་ཡུལ་ཡིན་པས་སྡུད་པ་པོར་ཡང་རུང་བར་སློབ་དཔོན་བཞེད་ལ། དབྱིག་གཉེན་དང་ལེགས་ལྡན་སོགས་ནི་ཕྱག་རྡོར་སོགས་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་འདི་སྡུད་པོར་རུང་གི་འདི་ནས་བཤད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བ་རླབས་པོ་ཆེ་སོགས་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གྲངས་ཙམ་ཡང་ཤེས་པར་དཀའ་ན་སྡུད་པ་པོར་ག་ལ་རུང་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་ནོར་གྱི་རྩ་ལག་སོགས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ཏེ་ཀུན་དགའ་བོས་ལུང་ཀུན་མ་བཟུང་བར་ཐལ། སྟོན་པས་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཙམ་དུ་ཆོས་གསུང་བ་ནི་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་འདུ་ཞིང་། དེ་ལ་ཀུན་དགའ་བོས་ནི་སྟོན་པ་དགུང་ལོ་བགྲེས་དུས་སུ་ལོ་ཉི་ཤ་ལྷག་ཞབས་དྲུང་དུ་བར་མ་ཆད་པར་བཅར་ཏེ་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཐོས་ལ། ལྷག་མ་ཉིས་སྟོང་ཙམ་ནི་དགེ་སློང་གཞན་ལས་ཐོས་པར་ཀུན་དགའ་བོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་ཀྱང་། གསུང་དེ་

- 184 -

མདོ་དང་སྦྱར་ཚུལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྒྲས་ཟིན་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་ལས་ཕྱེད་ཕྱི་མ་ལོ་ཉི་ཤ་ལྷག་ལ་བརྒྱད་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གསུང་བ་དང་ཕྱེད་སྔ་མ་ཉི་ཤ་ལྷག་ལ་ཉིས་སྟོང་ཙམ་གསུང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དེ་ཆ་བཞི་བཅུར་བགོས་ན་ཆ་རེ་ལ་ཉིས་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་རེ་ཐོབ་པ་ལས་ཕྱེད་ཕྱི་མ་ལ་ཆ་སོ་དགུ་ལྷག་གསུང་བཞིན་དུ་ཕྱེད་སྔ་མ་ལ་ཆ་གཅིག་མ་ལོང་ཙམ་གསུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཙུན་པ་བླ་མའི་མདོ་ཞེས་པ་དེ་འཛིན་པའི་ཉན་ཐོས་ནི་བཙུན་པ་བླ་མ་ཁོ་རང་ལས་མེད་པར་མདོ་རང་ཉིད་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་ཤ་བའི་ཚལ་གྱི་མདོར་དེའི་འདབ་མའི་གྲངས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡོད་ཀྱང་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་མ་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པར་བཀའ་སྩལ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ིགསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་དོན་མཐའ་མེད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་རྫོགས་པར་གཟུང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཇི་ལྟར་བསྡུ་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་སེངྒེ་བཟང་པོས་ནོར་གྱི་རྩ་ལག་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་བཤད་རིག་པར་མདོ་དྲངས་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བགྲེས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ང་ཡི་བསྟན་པ་ཡང་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་རིམ་གྲོ་བར་བསྐོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ་བཞི་བཅུའི་ཕྱེད་སྔ་མ་ལ་ཉུང་ངུ་ལས་མ་གསུང་བ་ནི་ཀུན་དགའ་བོ་སྒུག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པར་སྨྲ་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔལ་ཕྲེང་སེང་གེའི་ང་རོའ་མདོ་དེ་གྲོང་ཁྱེར་མཐའི་མེད་དུ་བྱོན་ཏེ་བུ་མོ་དཔལ་ཕྲེང་ལ་གསུངས་ནས་སླར་ཡང་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྩལ་པར་མདོ་རང་ལས་གསལ་བ་ལྟར་སྟོན་པས་སྐུ་ཚེ་སྨད་ལ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་སྐུ་ཚེའི་སྟོད་ལ་མ་གསུངས་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཙུན་པ་བླ་མའི་མདོ་དེ་ཡང་དང་པོར་གསུང་དུས་སུ་འཁོར་དུ་བཙུན་པ་བླ་མ་གཅིག་བུ་ལས་མེད་པས་དེ་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་བརྟག་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་ཤ་བའི་ཚལ་གྱི་མདོའ་ིདེ་ལ་ནི་བསྟན་པ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱང་འོང་ལ། ཀུན་དགའ་བོ་སྡུད་པ་པོ་ཡིན་མིན་རྩོད་པ་ནི་བསྟན་པ་འདི་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པར་སྨྲ་ནུས་

- 185 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་དགའ་བོའ་མདོ་དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་མིན་ན་བཙུན་པ་བླ་མ་དང་ཤིང་ ིཤ་བའི་ཚལ་གྱི་མདོ་གཉིས་ཀྱང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་མིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བའི་མདོ་ལས། མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བདག་མེད་སྒྲ། །མི་སྡུག་སྒྲ་ཡང་སིལ་སྙན་རྣམས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་དབང་བཅུ་ལ་མངའ་བརྙེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་མེད་གཟུགས་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་འབྱུང་བར་མཛད་པ་ལྟར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་དོན་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་ཚིག་འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡོངས་གཏད་ཀྱི་ལེའུར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཆོས་ཕུང་གཞན་རྣམས་བརྗེད་ཀྱང་རུང་གི་ཡུམ་གྱི་ཚིག་གཅིག་བརྗེད་ན་ཡང་བདག་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་མིན་ཁྱོད་ནི་ཁོ་བོའ་ཉན་ཐོས་ ིམིན་ཞེས་ནན་ཏན་དུ་གཏད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཉི་སྣང་ལས། བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ་མངའ་བརྙེས་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཁ་ནས་སྟོན་པ། ཞེས་པ་ཡང་ལེགས་པར་དྲངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཞེད་དོ། འདི་ནི་དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས། ཀུན་དགའ་བོས། ངོ་མཚར་གྱུར་པ་རྒྱལ་བ་དཔག་མེད་ལ། །སྐྱོབ་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་འདས་ནས་ནི། །ཆོས་བསྟན་པ་དང་བདག་ལ་དྲན་མཛད་པས། །ཁ་སང་དེ་རིང་བཞིན་དུ་དྲན་པར་མཛད། །ཅེས་དང་། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། དགེ་སློང་ཀུན་དགའ་བོ་རང་བློའ་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་མདོ་སྡེ་ ིའདི་ལྟ་བུ་འཛིན་པ་མིན་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་དང་། སྙིང་རྗེ་པད་དཀར་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་བདག་གིས་གང་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་མངོན་དུ་མནོས། ཞེས་དང་། དྲིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ་ལས། གཞན་དུ་ན་སངས་རྒྱས་གདན་གཅིག་ལས་མ་གཡོས་པར་ལོ་ཉི་ཤའི་བར་དུ་ཆོས་བཤད་ཀྱང་ཀུན་དགའ་བོས་མ་ཐོས་ན། ཅིའི་སླད་དུ་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་ཞེས་བགྱི། བཀའ་སྩལ་པ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་སྨྲས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། གཞན་དུ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀུན་རྫོབ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་ཤེས་པར་བྱས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། གཞན་དུ་ན་དགེ་སློང་རྣམས་ལས་ཐོས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་མྱང་འདས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཀྱང་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་དགའ་བ་བྱེད་དེ། དེ་

- 186 -

མདོ་དང་སྦྱར་ཚུལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལྟར་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་ལས་སོ་སོ་ན་ཡོད་ལ། འཁོར་རྣམས་འདུལ་བ་དང་བདག་གི་ལུས་བརྒྱན་པའི་ལས་བྱེད་དེ། དེ་བས་ན་ང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ན་མདོ་སྡེ་བཅུ་གཉིས་རྒྱས་པར་སྒྲོག་མི་ནུས་སོ། །ཇི་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བར་བར་སྒྲོག་ནའང་གཞན་དག་གིས་ཡིད་མི་ཆེས་སོ། །འཇམ་དཔལ་དགེ་སློང་ཀུན་དགའ་བོ་ནི་ངའི་གཅུང་ཡིན་ཏེ། ལོ་ཉི་ཤ་ལྷག་གི་བར་དུ་ངའི་གཡོག་བྱས་ནས་ཅི་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་སྣོད་གཅིག་གི་ཆུ་གཅིག་གི་ནང་དུ་བྱོ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ངས་ཀུན་དགའ་བོ་ག་རེ་ཞེས་དྲིས་ཏེ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོ་སྡེ་འདི་འཛིན་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་བོས་སོ། །ཞེས་པ་སོགས་རྒྱབ་རྟེན་མང་པོ་དང་ལྡན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་དགའ་བོས་བཟུང་བའི་ཆོས་ལ་ལྷ་རྣམས་ལས་ཐོས་པ་དང་སྟོན་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་མཐུས་ཤེས་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་འདོད་དགོས་སོ། །གོང་གི་བཙུན་པ་བླ་མའི་མདོ་དང་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ། བླ་མ་ཀུན་དགའ་འོད་སེལ་དང༌། །ཞེས་སོགས་བྱུང་བ་ནི་མཁས་མཆོག་དཔལ་ལྡན་ཆོས་རྗེ་བའི་གྲུབ་མཐའི་མཆན་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་ལ་སེང་བཟང་གིས་ལན་མཛད་ཚུལ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པས་གོ་ནུས་སོ། །ལ་ལས། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱི་ལོ་དུས་འཁོར་གསུང་བ་འགོག་འདོད་ཀྱིས་དེ་དང་མཉམ་དུ་ཤེར་མདོ་ཡང་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་ན་ཤེར་མདོ་གསུང་ཡུལ་གྱི་འཁོར་དུ་ཀུན་དགའ་བོ་ཡོད་པ་དང་མི་འགྲིག་སྟེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་བསྟན་པའི་མཚན་མོ་ཟླ་བ་ལ་སྒྲ་གཅན་ཞུགས་ཤིང་དེའི་ཚེ་གྲགས་འཛིན་མ་ལ་ཁྱེའུ་གཅིག་སྐྱེས་པ་ནི་སྒྲ་གཅན་འཛིན་དང་བདུད་རྩི་ཟས་ལ་བུ་གཅིག་སྐྱེས་པ་ནི་ཀུན་དགའ་བོར་བཤད་པས། དེ་ལྟར་ན་བཙས་ནས་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་ལོན་པའི་བྱིས་པ་གཞོན་ནུ་ནི་མདོ་གསུང་ཡུལ་གྱི་འཁོར་དུ་ཇི་ལྟར་རིགས་ཞེས་ཟེར་མོད། འོན་ཀྱང་འདུལ་བ་ལུང་སོགས་སུ་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་དེ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོར་གཞོན་ནུ་རོལ་རྩེད་མཛད་པའི་འཁོར་དུ་ཡང་ཀུན་དགའ་བོ་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ཀྱང་སྨྲ་ནུས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་དགའ་བོ་དང་

- 187 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

རྡོ་རྗེ་ཆོས་དང་ཕྱག་རྡོར་རྣམས་དོན་གཅིག་པར་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་པས་ཀུན་དགའ་བོ་ཟེར་ཚད་གཅིག་ཏུ་མ་ཟུངས་ཤིག །དེས་ན་མདོ་མང་པོའ་གླེང་གཞིར་ ིགནས་དང་འཁོར་སོགས་གསལ་བར་གསུངས་ཀྱང་དུས་གཅིག་ན་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་ཚེས་གྲངས་གསལ་བར་མ་མཛད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་དུས་ཐོག་དེར་ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཡང་མཛད་པ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་ཡོད་པས་ཡུལ་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བོ་དེ་རྣམས་དེའི་ཚེ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མདོ་དེ་གསུང་ཟེར་བ་རྫུན་ཏེ་གནས་སྐབས་དེར་ངེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཡོད་ཅེས་རྩོད་པར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་གཟིགས་ནས་སྟོན་པས་རྗེས་སུ་མ་གནང་བ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་རྒྱ་འགྲེལ་མང་པོར་གསུངས་སོ། །འདུལ་བ་ལུང་ལྟར་ན་ཡང་སྐྱོན་མེད་དེ། ཤེར་མདོ་ཐོག་མར་གསུང་ཡུལ་ལ་ཀུན་དགའ་བོ་མེད་ཀྱང་ཕྱིས་སུ་གསུང་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་སྔར་གྱི་དཔལ་ཕྲེང་གི་མདོ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ད་དུང་ལྷག་མ་གཉིས་༼༣༡༣་ན་༢༽༼༥༡༥་༦༽༼༦་༡༠༽པའི་མཆན་དུ་བྲིའོ། །འོ་ན་ཐོག་མར་གསུངས་མ་ཐག་པའི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། ལེའུ་སོ་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པར་ཐལ། དེ་དུས་སུ་ཀུན་དགའ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལེའུ་སོ་གཉིས་དང་མི་ལྡན་ན་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་མ་ཚང་བར་ཐལ་བས་སོ། །འོ་ན་བརྒྱད་སྟོང་པ་རིལ་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བརྒྱད་སྟོང་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རིལ་པོ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཡིན་ན་མཆོད་བརྗོད་ཀྱང་དེར་ཐལ་བས་དེ་ལ་སྐབས་བརྒྱད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་འཇོག་དགོས་པས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རང་ལྡོག་ནས་སྐབས་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །འོ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བརྒྱད་སྟོང་པ་མིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་སྦྱོར་ལུགས་སྐྱོན་ཅན་སྟེ། ཤེར་སྙིང་རིལ་པོ་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་ཡིན་ན་ག་ཏེ་སོགས་ཀྱང་དེར་འགྱུར་ལ། ཤེར་སྙིང་རིལ་པོ་དེ་མིན་ན་ལེགས་སོ་ཞེས་པ་ཡང་དེ་མིན་པར་ཐལ་བས་སོ། །ཡང་ལ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་བརླབ་ཀྱིས་དོན་མ་རྟོགས་པར་ཚིག་སྟོན་ནུས་ཟེར་བ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱུ་ལྐོག་གྱུར་པ། །དེ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་འགལ་སྙམ་ན། མིན་

- 188 -

མདོ་དང་སྦྱར་ཚུལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཏེ། གཞན་དུ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐུགས་མངོན་དུ་མཛད་ཚེ་སྲོག་ཆགས་གྲོག་སྦུར་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཤེས་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྲོག་ཆགས་གྲོག་སྦུར་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དོན་གྱིས་ཁས། གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་མདོ་མ་ལུས་པའི་དོན་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཅིས་མི་ནུས་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་ནུས་ཀྱང་འདུལ་བའི་ཡིག་ཆར་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པར་བཤད་པ་ནི། སཾ་བྷུ་ཊ་ལས། བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཐོས་པའི་ཕྱིར་རྣ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པ་ཡིན་གྱི། རྟོགས་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་སྣང་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཤད་པ་ལ་ངག་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྒོ་ནས། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །འདིར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐུགས་མངོན་དུ་མཛད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱི་ལན་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཐད་༼༡༣༨་བ་༤༽༼༢༢༣་༥༽༼༢༥༡་༡༡༽ཀྱི་མཆན་དུ་བྱའོ། །༼༩༡་བ་༦༽༼༡༤༦་༨༽ ༼༡༦༤་༡༣༽བརྟགས་པའོ། ། ༈ ལུང་གི་ཚིག་ལྟ་ཅི་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་སུ་གང་དུ་གསུང་བའི་གནས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའ་རི་ཡང་ཇེ་ཆུང་དུ་སོང་བ་སྟེ། སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། གང་ ིཚེ་རྒྱལ་བ་མྱ་ངན་འདས་འགྱུར་བ། །དེའི་ཚེ་དེ་ཡི་ཞིང་རྣམས་འགྲིབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྡོམ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། རིའི་རྒྱལ་པོ་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོ་དེ་ནི་མཐོ་ཞིང་ཟླུམ་པ་གནམ་འཕང་དང་རྒྱར་ཡངས་པ། ཞེས་བྱུང་ཡང་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་བཀོད་ཚེ་ཡིན་ལ་ད་ལྟ་ནི་ཆུང་ངུར་སྣང་། ཞེས་ཀ་མ་དྷེ་ནུས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
སྨྲས་པ།

ཆོས་སྲིད་འབྱོར་བའི་རལ་གྲི་སོ་གཉིས་མ། །
རང་གཞན་དགོས་དོན་མཁའ་ལ་སྐོར་ཆེ་བས། །
རྣམ་བྱང་མགོ་བོ་བྲེགས་པ་ཡ་རེ་ང་། །
རྣོ་ཕྱོགས་དཀར་ཆོས་གཅིག་བུས་ཆོག་པ་ལ། །

- 189 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བསམ་རྒྱུ་མ་མང་སེམས་ན་ལས་འབྲས་སོམས། །
བྱ་རྒྱུ་མ་མང་བྱེད་ན་སྒྲུབ་པ་གྱིས། །
བསླབ་རྒྱུ་མ་མང་སློབ་ན་དམ་ཆོས་སློབས། །
གསག་རྒྱུ་མ་མང་གསོག་ན་བསོད་ནམས་སོགས། །

སེམས་བསྐྱེད།

༈ ༼༩༢་བ་༣༽༼༡༤༧་༡༢༽༼༡༦༦་༢༽མིན་ནོ། ། ༈ འོན་ཀྱང་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་
ལ་སོ་ཐར་སྡོམ་ལྡན་དགོས་པ་ནི་བྱང་ས་དང་ལམ་སྒྲོན་གྱི་དགོངས་པར་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཟླ་བ་སྒྲོན་མེའི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དངོས་པོ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་དམ་པར་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། །ཞེས་པས་ཀྱང་དོན་དེ་བསྟན་པར་མཆན་དུ་བཤད་དོ། །འོ་ན་ཚེ་འཕོས་ཚེ་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་གཏོང་བས་དེ་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དེའི་ཚེ་སོར་སྡོམ་གཏོང་ཡང་གཞན་གནོད་གཞི་བཅས་ལས་ལོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རིགས་མ་ལོག་པས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་བཞིན་པར་གནས་ལ། དེར་མ་ཟད་སྐྱེ་བ་བརྗེས་པས་ཁས་བླངས་པ་བརྗེད་ཀྱང་བྱང་སྡོམ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་ལྟུང་གི་གཞི་ལ་མི་འཇུག་པར་གསུངས་པས། བདག་གི་བླ་མ་བྱམས་བརྩེའི་གཏེར་མཛོད་བློ་གྲོས་མཚན་ཅན་གྱིས་ཁོ་བོ་ལ་བདག་འཇུག་བླང་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་འབད་དེ་སྡོམ་པ་གོང་མ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ངང་ནས་འཆི་བའི་ཐབས་ལ་རེམ་ཞེས་འདོམས་པ་ནི་མན་ངག་ཟླ་བྲལ་ལོ། །དེ་ལྟར་སྐྱོན་ཡོན་གང་ཡིན་རུང་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ཚེ་གོམས་པ་བརྟན་པར་སོང་བ་ནི་གནས་བརྟན་གྲགས་པའི་བྱུང་བ་སོགས་དུ་མས་ཤེས་སོ། །༼༩༢་བ་༥༽༼༡༤༧་༡༦༽༼༦༦་༦༽ལྟར་རོ། ། ༈ དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་གོང་༼༩༢་བ་༡༽༼༡༤༧་༧༽ ༼༡༦༥་༡༦༽གི་ས་ཁོངས་ཀྱིས་ཤེས་ལ། སེམས་རྟེན་དངོས་ནི་འོག་༼༡༣༧་ན་༣༽༼༢༢༠་༡༣༽ ༼༢༤༨་༡༡༽ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དེའི་དབང་དུ་

- 190 -

སེམས་བསྐྱེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བྱས་ན་དང་པོ་ཁོ་ན་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་རྒྱལ་བ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་མངོན་འདོད་ཀྱི་དད་པ་ཉིད་མ་གཏོགས་སྙིང་རྗེ་སོགས་ལྟ་ཅི་དང་བའི་དད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་འོང་སྟེ། ཞིབ་ཏུ་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཡིག་ཆར་གསལ་ལོ། །མདོ་དྲངས་མ་ཐག་པའི་མཚན་ལ་འགྱུར་ལ་ལར་དཀོན་མཆོག་ཏ་ལ་ཞེས་ཀྱང་བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་སྔོན་ལོ་ཙྪ་བ་གཉིས་ཀྱིས་པཎྚི་ཏ་ཞིག་གི་དྲུང་ནས་མདོ་དེ་བསྒྱུར་ཏེ་ལམ་དུ་དོང་བ་ལས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་ཞུས་པ་དྲན་ནས་ཕྱིར་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ་ཞུས་པར་བླ་མ་གསུང་བཅད་པ་དང་ཐུག་པས་དྲུང་དུ་ཏཱ་ལའི་སྡོང་པོའ་སྒྲོན་མེ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ཕྱག་མཛུབ་སྟོན་པར་གཅིག་གིས་ཏཱ་ལ་དང་གཅིག་ ིཤོས་སྒྲོན་མེ་ལ་བརྡ་བྱས་པར་བསམས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། དོན་དུ་སྒྲོན་མེ་དག་སྟེ་མདོ་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་བརྟག་ན་གསལ་ཞེས་བླ་གོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་གུང་ཐང་མ་ཏིའི་ཞབས་གཉིས་ཀས་གསུང་ངོ༌། །དེའི་ཕྱིར་བསྟན་དར་ལྷ་རམས་པའི་སྙན་ངག་དཔེར་བརྗོད་མུ་ཏིག་འཕྲེང་མཛེས་ལས། པཎྚི་ཏ་ནས་དཀོན་མཆོག་རྟེན་བསྟན་ནས། །སྒྲོན་མེ་འབར་བར་ཕྱག་མཛུབ་གཏད་པ་ཡིས། །དཀོན་མཆོག་ཏ་ལ་ལ་ཞེས་མིང་དུ་ཆགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །༼༩༣་ན་༢༽༼༡༤༨་༥༽༼༡༦༦་༡༦༽སྙམ་མོ། ། ༈ འདི་ནི་བློ་བརྟན་འགྲེལ་བཤད་དང་བསྟུན་ན་ཡིག་ཆར་བཤད་པ་ལྟར་སྨོན་པའམ་སེམས་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་གསལ་ཡང་། མདོར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས། ཞེས་དང་། རྩ་བར་ཡང་། བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདུན་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ནི་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་ཤེས་ནས་མར་ཤེས་པ་ལས་དྲིན་དྲན་པ་དང་། དེ་ལས་དྲིན་གཟོ་བ་དང་། དེ་ལས་འགྲོ་ཀུན་ཡིད་དུ་འོང་བར་མཐོང་བའི་བྱམས་པ་དང་། དེ་ལས་དེ་དག་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་། དེ་ལས་དེ་དག་བདེ་བ་ལ་དགོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་བདག་གིས་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཐག་བཅད་པའི་ལྷག་བསམ་དང་། དེ་ལས་དེ་དག་གི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དེ་ལས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་

- 191 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

འབྱུང་བའི་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་གྱི་རིམ་པ་ལྟར་གྱི་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་ལ་མཁས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་གྲོགས་སུ་བསྟན་པ་ནི་བཏུང་བ་འདོད་པས་སྣོད་འཚོལ་དགོས་པ་ལྟར་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་དགོས་ཞེས་ལམ་གྱི་གནད་དམ་རྩ་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པར་རྣམ་བཤད་དང་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མའི་ལམ་རིམ་མཆན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དགོས་པ་དེ་གཟིགས་ནས་སྨོན་ལམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པར་བྱས་ཀྱང་རུང་བ་འདྲ་སྟེ། སྨོན་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་འདུན་པ་དང་སེམས་པ་ཅི་རིགས་ལ་འཇོག་པར་གཉིས་༼༣༦༧་བ་༦༽༼༦༠༤་༥༽༼༡༠༦་༡༣༽ པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་དོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཡང་ཡང་སེམས་པའི་སེམས་པ་ནི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་སེམས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པར་བཤད་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་སུ་རུང་ངོ༌། །༼༩༣་ན་༣༽༼༡༤༨་༨༽༼༡༦༦་༡༩༽ཞེ་ན་༽རྣམ་ཤེས་དྲུག་ལས། ༼ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་༽ཁོ་ན་༼སྟེ།༽ ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་༼དཀར་པོའ་ཆོས་ ིཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་༽ཤིང་དེ་དག་གི་རྟེན་བྱེད་༼པ་ནི་དེ་༽ཁོ་ན་༼ལ་སྲིད་པའི་༼༩༣་བ་༤༽༼༡༤༩་༤༽ ༼༡༦༧་༡༦༽ཅུང་རྩིངས་༽ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་འདུན་སོགས་ཉེར་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དེ་དག་གི་མིང་གིས་བཏགས་པར་མ་བཤད་པས་༼སོ། །༼༩༣་བ་༥༽༼༡༤༩་༩༽ ༼༡༦༨་༢༽འདོད་དོ། ། ༈ འདི་ནི་སེམས་ཀྱི་རྫས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྫས་གཉིས་ཀར་འདོད་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་རྣམ་བཤད་དུ་སེམས་སེམས་བྱུང་འགལ་ཡང་རྫས་གཅིག་པར་གསུང་པ་དང་འགལ་བར་མཆན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཏེ། སེམས་ནི་ཚོར་སོགས་ལྔ་པོ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་དང་རྫས་མཚུངས་ཡིན་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔ་མ་ནི་ཉེར་ལེན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་ཤིང་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དུས་མཉམ་པ་དང་ཕྱི་མ་ནི་རྫས་རེ་རེ་བ་སྟེ་མཚུངས་ལྡན་གཅིག་ལ་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་སོགས་རེ་རེ་བ་ཙམ་ལས་སེམས་གཉིས་དང་ཚོར་བ་གཉིས་སོགས་མེད་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བུདྡྷ་ཤྲིས་སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀར་འདོད་ལ།

- 192 -

སེམས་བསྐྱེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དེ་ལྟར་ཡང་ཤནྟི་པ་དང་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དེས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ལ་སེམས་དང་འགའ་ཞིག་སེམས་བྱུང་དུ་འདོད་པས་སོ། །༼༩༤་ན་༤༽༼༡༥༠་༢༽ ༼༡༦༨་༡༦༽བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་༽སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར་ཡང་མནར་མེད་པའི། །མེ་ནང་བསྐལ་བ་རྒྱ་མཚོར་གནས་དགོས་ཀྱང་། །སྙིང་རྗེས་མི་སྐྱོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་༼ཡུན་རིང་པོར་༼༩༥་ན་༣༽ ༼༡༥༡་༡༠༽༼༡༧༠་༩༽བཤད་དོ། ། ༈ འདི་གཉིས་ཀ་ཞི་བ་ལྷའི་གསུང་ཡིན་ལ་རིམ་བཞིན་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལུང་དང་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་སྔ་མ་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས། ལྷག་པར་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་གསུང་རབ་ཚོགས། །བསྒྲིགས་པའི་གོ་རིམ་ཉིད་ལས་ལམ་གྱི་གནད། །ཀུན་ལས་ངེས་སྟེར་བསླབ་པ་ཀུན་བཏུས་ལ། །བརྟེན་ནས་མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་སོགས། །ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་མཆོག་དུ་མའི་དོན། །ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་གདམས་པར་ཤར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བར་མ་ཧཱ་པཎྚི་ཏ་རྟ་དབྱངས་ཞབས་གསུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་འགྲེལ་ལྟ་བུར་ཡང་སྣང་བས་བསླབ་སྤྱོད་གཉིས་ས་རྒྱན་གཉིས་སྐྱེས་ཚོམས་གཉིས་ཏེ་གཞུང་དྲུག་ཅེས་བཀའ་གདམས་གཞུང་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཕན་ཚུན་སྦྱར་ཏེ་འཆད་ཉན་མཛད་དོ། །༼༩༥་བ་༣༽ ༼༡༥༢་༦༽༼༡༧༡་༦༽ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༈ སྨོན་འཇུག་གི་འཇོག་ལུགས་འདི་ལ་སྣ་ཚོགས་སྣང་ཡང་རང་རེ་སྒོ་མང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འཇུག་སྡོམ་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་ཕྱིན་དྲུག་གི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་འཇུག་སེམས་ཡིན་གྱི། འཇུག་སྡོམ་མ་བླངས་ན་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱིན་སོགས་ལ་ཞུགས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་དཔང་དུ་བཞག་སྟེ་ཚུལ་དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའ་བར་དུ་བྱ་བར་ཁས་མ་བླངས་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཆས་པའི་ ིདོན་མེད་ལ། འཇུག་སྡོམ་བླངས་ནས་དེ་མ་བཏང་གོང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཟིན་ན་ཕྱི་ནས་སྨོན་སེམས་དོར་བ་མ་གཏོགས་པའི་རྩ་ལྟུང་གཞན་བྱུང་ཡང་ཕྱིན་དྲུག་གི་བྱ་བས་ཟིན་ཕྱིན་ཆད་འཇུག་སེམས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེས་སྡོམ་པ་བཏང་ཡང་མ་ཕུལ་པས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའ་བར་དུ་བསླབ་པའི་ཁས་ལེན་ ིལས་མ་ལོག་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཆས་པར་འགྲོ་བས་སོ། །རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་སའི་ཚུལ་ཁྲིམས་

- 193 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལེའུའི་རྣམ་བཤད་དུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདོར་བ་ནི་སྨོན་སེམས་འདོར་བའོ། །དེ་ལ་རྩ་ལྟུང་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པས་རྩ་ལྟུང་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་དགོས་པས། སེམས་དོར་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྡོམ་པ་ཡོད་པ་གཉིས་པ་ནས་སྡོམ་པ་གཏོང་བ་ཡིན་གྱི་དོར་བ་ཙམ་ནས་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་མི་ཉག་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་རྩ་ལྟུང་དེ་སྡོམ་པའི་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་པས་སྡོམ་པ་བཏང་བ་དེའི་འབྲས་བུར་འགྱུར་དགོས་པས་རྩ་ལྟུང་དང་སྡོམ་པ་བཏང་བ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པར་མཁས་དབང་དྲུང་ཡིག་ཆོས་རྗེ་བའི་དྲིས་ལན་དུ་བཤད་ཀྱང་། དེ་ནི་དམན་པར་ལྟུང་བ་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་དང༌། ཡང་དོར་བ་ཙམ་ནས་བྱང་སེམས་མིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་སྨོན་སེམས་དོར་མ་ཐག་པ་དེ་བྱང་སེམས་སུ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་སྐབས་འདིར་སྲོག་གཅོད་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་སྡོམ་པའི་གཏོང་རྒྱུར་འདོད་བཞིན་དུ་དེ་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་ལམ་མ་ཞུགས་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ནི་ལོག་ལྟའི་རྩ་ལྟུང་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་ལས་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལོག་ལྟ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ལ་བྱང་སྡོམ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པ་ལས། དེ་ནི་མཛོད་ལས། འདོད་གཏོགས་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་རྣམས། །རྒྱུ་དང་འབྲས་ལ་སྐུར་འདེབས་པས། །ཀུན་གྱིས་རིམ་གྱིས་མིའི་ནང་དུ། །སྐྱེས་པ་བུད་མེད་ཀྱིས་གཅོད་དོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་འདོད་པའི་སྦྱོར་བྱུང་དགེ་བ་རྣམས་ལོག་ལྟ་ཆུང་ངུས་གཅོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་པ་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་གཉིས་སྐྱབས་འགྲོའ་རྒྱུར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་ ིཔས་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རམ་སྙམ་མོ། །དེས་ན་རྗེ་བླ་གོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ནས་སྐྱབས་འགྲོའ་དེ་ནི་རྒྱུ་ ིའབྲས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་རྒྱུ་མིན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཀོན་

- 194 -

སེམས་བསྐྱེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མཆོག་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱབས་འགྲོ་སྐྱེས་པར་འཇོག་པ་བཞིན་དུ་འདི་ཡང་རྩ་ལྟུང་བྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་སྡོམ་པ་བཏང་བའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྔར་གྱི་ལུང་དེ་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མའི་གསུང་ལྟར་སྨོན་སེམས་འདོར་ཁ་མ་ལ་དགོངས་པར་བྱས་ན་ལེགས་སམ་སྙམ་མོ། །སེམས་དོར་བ་དང་ལོག་ལྟ་མ་གཏོགས་པའི་རྩ་ལྟུང་གཞན་རྣམས་ལ་ཀུན་དཀྲིས་ཆེན་པོ་བཞི་ཚང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རྩ་ལྟུང་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་གཞི་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་ནས་དངོས་གཞི་རྫོགས་པའི་བར་དེར་བྱ་བ་དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་མི་བལྟ་བ་དང་། བྱེད་འདོད་མ་ལོག་པ་དང་། ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཆུང་ངུ་ཙམ་ཡང་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། ཚུལ་དེས་དགའ་ཞིང་མགུ་བ་རྣམས་ལས་དང་པོ་མེད་ན་ཟག་པ་ཆུང་ངུ་དང་། དེ་ཡོད་ན་ཕྱི་མ་གསུམ་ཀ་མེད་ཀྱང་ཟག་པ་འབྲིང་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པས་རང་ཅག་བྱང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་དུ་ཁས་འཆེས་པ་དག་གིས་དུས་རྒྱུན་དུ་རང་གི་བྱ་བ་ལ་ཞུས་དག་བྱེད་ཀྱིན་ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟ་བ་ལ་འབད་པ་ཉིད་གནད་ཆེའོ། །གལ་ཏེ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་ན་འཛེམ་པའི་བློ་མི་སྐྱེ་བ་དང་དེ་ལ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འོང་སྙམ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེས་དམིགས་སུ་མཐོང་ཡང་དགའ་བས་འཇུག་པ་ནི་ཁྲིམས་ལྡན་ལོག་གཡེམ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་སྨོན་སེམས་དོར་བའི་རྩ་ལྟུང་བྱུང་བའི་གང་ཟག་དེ་སླར་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བ་ཙམ་གྱིས་བྱང་སྡོམ་སོར་ཆུད་དམ་སྙམ་ན། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་འཇུག་སྡོམ་གཉིས་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་ལེན་པ་ཡོད་པས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོར་ཆུད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྨོན་སེམས་སྐྱེ་བ་ཙམ་གྱིས་མིན་ཏེ། སྨོན་སེམས་བསྒོམས་སྟོབས་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་ལ། འཇུག་སྡོམ་ནི་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་ཁས་ལེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །༼༩༥་བ་༤༽ ༼༡༥༢་༦༽༼༡༧༡་༦༽གྲགས་པས།༽ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་པར་༼འདུན་སོགས་༼༩༥་བ་༤༽ ༼༡༥༢་༨༽༼༡༧༡་༨༽འདོད་པ་ཡིན། ། ༈ ལུང་འདི་ཐུབ་དགོངས་སུ་འཇུག་སྒྲུབ་མཐོང་ལམ་ནས་འཇོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་སོ། །༼༩༦་ན་༡༽༼༡༥༢་༡༥༽༼༡༧༡་༡༦༽ཕྱིར་རོ། ། ༈ དེར་མ་ཟད་ལམ་

- 195 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མ་ཞུགས་ན་ཡང་ཡོད་དེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྤྱིར་སྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་མྱོང་བ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་བསླབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཤེས་ཤིང་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་བརྟན་ན་སྔོན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སྡོམ་པ་བཟུང་ནས་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་བ་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ཏུ་སྔོན་ལ་སྡོམ་པ་དང་སེམས་བཟུང་ནས་དེའི་བསླབ་བྱ་ཕྱིན་དྲུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་ལུགས་རྣམས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྣོད་རུང་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་སྔོན་དུ་བློ་སྣ་མང་པོ་ཞིག་སྦྱང་དགོས་པར་སྣང་སྟེ། ཕན་ཡོན་སེམས་པ་དང་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་སྐྱབས་འགྲོས་རྒྱུད་སྦྱོང་བ་དང་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཤེས་ནས་བསྲུང་འདོད་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །༼༩༦་ན་༤༽༼༡༥༣་༣༽༼༡༧༢་༧༽གཉིས་པ་ནི།༽ ཆོ་གས་བླང་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་༼བརྡ་ལས་བྱུང་བ༽འི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་༼དང༌། བསྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་༽དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་༼གཉིས་སོ། །༼༩༦་བ་༡༽༼༡༥༣་༡༡༽༼༡༧༢་༡༥༽ ཡོད་དོ། ། ༈ འདི་དང་དབུ་མའི་རྣམ་བཤད་དུ་གསུངས་པའི་རགས་པ་བརྡ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། སྔ་མ་ཆོ་གའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ལྟོས་པ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་ཐོས་བྱུང་གི་གོ་བ་ཙམ་ལ་བྱེད་པས་སོ། །སྔ་མ་དེ་ལ་ཡང་སྒོམ་བྱུང་སོགས་ཡོད་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་སོ། །༼༩༧་ན་༢༽༼༡༥༤་༩༽༼༡༧༣་༡༥༽དེ་ཡང་༽བྱང་སའི་༼ཚུལ་ཁྲིམས་ ༼༩༧་ན་༦༽༼༡༥༥་༡༽༼༡༧༤་༩༽འགྲེལ་ཆེན་༽སྟེ་བློ་བརྟན་འགྲེལ་བཤད་༼ལས་ནི། ༼༩༧་བ་༢༽༼༡༥༥་༥༽༼༡༧༤་༡༤༽མི་ཁེགས་༽ཏེ། བསྡུ་བ་ལས། འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ནི་མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ས་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་བཅུ་པའི་བར་གྱིའོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལས་ཏེ། ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་སྤྱི་ལྡོག་ལ་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་༼ལ། ༼༩༧་བ་༢༽༼༡༥༥་༦༽༼༡༧༤་༡༥༽ས་མཚམས་༽ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་བཞི་པ་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སར་རྒྱན་རང་ལས་གསུང་པ་༼དང་འགལ་ཞིང་༼༩༧་བ་༣༽༼༡༥༥་༧༽༼༡༧༤་༡༦༽ཐལ་ལོ། ། ༈ འདི་ལ་དཔག་ན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ཐ་མ་གཉིས་ས་བཅུ་པ་ནས་

- 196 -

སེམས་བསྐྱེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སངས་རྒྱས་སའི་བར་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱིག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བགྲོད་པ་གཅིག་པ་ཉིད་ནི་ས་དེར་གཏོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །༼༩༨་ན་༦༽༼༡༥༦་༡༡༽༼༡༧༦་༤༽མི་ཁྱབ་པས་༽གཞན་གཉིས་ཀྱང་༼སྲིད་དོ། ། ༈ སྟོན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པས་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱིས་ཕྱེ་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་དེ་ཐོབ་ཀྱང་གྲོགས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་དེ་མ་ཐོབ་པས་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་དེ་མ་ཐོབ་པ་འདོད་དགོས་ཏེ། རྒྱན་འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ཁོ་ན་གསུངས་པས་དེ་གཙོ་བོར་བྱ་དགོས་པ་སྔར་༼༦༨་ན་༡༽ ༼༡༠༩་༡༽༼༡༢༢་༡༨༽གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །༼༩༨་བ་༢༽༼༡༥༦་༡༦༽༼༡༧༦་༩༽ཞེས་དང་། ༈ དེ་བཞིན་དུ་དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་ལུང་སྔར་༼༡༢་བ་༤༽༼༡༨་༡༥༽༼༢༢་༧༽གྱི་མཆན་དུ་དྲངས་པ་དང་། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ་སྨན་གྱི་ལྗོན་པའི་མྱུ་གུ་ལྟར་གཅེས་པར་བསྐྱང་རིགས་པར་བཤད་པ་དང་། ཐུབ་དགོངས་སུ་ནྱ་གྲོ་དྷའི་ཤིང་གི་མྱུ་གུ་དང་འདྲ་བར་བཤད་པ་རྣམས་གནད་གཅིག་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡང་དཔེར་ན་སྟོན་པ་དེ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་འཁོར་བསྒྱུར་ང་ལས་ནུས་ཉེར་ལེན་དང་། རང་གི་སློབ་པའི་དུས་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་བྱང་སེམས་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་ནས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་འཁོར་བསྒྱུར་ང་ལས་ནུ་མེད་ན་ཁྱོད་མེད་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཞེ་ན། འདོད་དོ། །འཁོར་བསྒྱུར་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་ས་ཕྱོགས་སུ་མ་ཁྱབ་ཟེར་དགོས་པར་སྣང་ཡང་དེ་ཙམ་གྲགས་མི་ཆེ་བས་རྩོད་གཞི་ཆད་ནས་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བྱ་ལ། འདི་ལ་སྤྲོ་བྱ་མང་ཡང་ཡི་གེས་འཇིགས་ཤིང་འོག་༼༢༢༥་ན་༡༽༼༣༦༦་༢༽༼༤༡༢་༦༽གི་མཆན་དུ་ཟུར་ཙམ་བྲིའོ། །འདི་ལ་བསམས་ནས་ཉན་ཐོས་སོནྡྷ་བས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་བཀའ་མིན་པར་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བྷ་བྱ་དང་ཨ་བྷྱས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་རང་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་གིས་ལན་འདེབས་ཚུལ་རྣམས་མཁས་དབང་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཟུར་མཆན་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་

- 197 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སོ། །འདིས་མཚོན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཕན་ཡོན་རྒྱས་པར་སྤྱོད་འཇུག་དང་བསླབ་བཏུས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །༼༩༩་བ་༢༽༼༡༥༨་༡༡༽ ༼༡༧༨་༦༽བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ། ། ༈ འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེའི་བསླབ་བཏུས་ཟིན་བྲིས་ལས། སྨོན་པའི་སེམས་ནི་འབྲས་བུ་ལ་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ན་དེ་ཙམ་ལ་བསོད་ནམས་མི་ཐོབ་བོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་བུ་ལ་བསོད་ནམས་ཐོབ་པར་འཕགས་པ་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས་བརྗོད་པ་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་དྲངས་ནས་བསྒྲུབས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་རྗེ་ཉིད་ལས་དངོས་སུ་གསན་པ་ཡིན་པས་སྨོན་སེམས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཙམ་ལས་དེའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པས་མ་ཟིན་པས་བསམ་པ་བཟང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་སྙམ་པ་ལ། བསམ་པ་བཟང་བ་དེ་ཙམ་ལ་ཡང་ཕན་ཡོན་ཚད་མེད་ཡོད་ཅེས་ཙམ་སྒྲས་ཕྱིན་དྲུག་གི་བྱ་བ་སོགས་གཅོད་པས་དེ་ཉིད་སྨོན་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་ཀྱི་གོང་༼༩༤་བ་༥༽༼༡༥༠་༡༩༽༼༡༦༩་༡༤༽ལྟར་དུ་འདོད་བྱའི་ཡུལ་གྱིས་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་མིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །༼༡༠༠་ན་༤༽༼༡༥༩་༡༢༽༼༡༧༩་༡༠༽ཡིན་ནོ། ། ༈ འདིར་ལ་ལས། བཏགས་མིང་ལ་འདྲ་འབྲེལ་གང་རུང་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་མི་དགོས་ཏེ། དུས་འཁོར་ནས་ཡུལ་གྱི་ཆུ་ཚོད་བཤད་པ་དེས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། དེར་དབུགས་འགྲོ་འོང་ཁུགས་པ་དྲུག་གི་ཡུན་ལ་སྣོད་བུག་ནས་ཆུ་ཐུར་སྲང་རེ་ཟགས་པས་ཆུ་ཐུར་སྲང་དང་། དེ་དྲུག་ཅུའི་ཡུན་ལ་ཆུ་ཚོད་ཅེས་པ་དང་འདྲ་བར་དཀྱུས་སུ་དཔག་ཚད་གསུམ། རྒྱང་གྲགས་གསུམ། གཞུ་འདོམ་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་བཞི། མཐོ་གང་། སོར་དྲུག ནས་བདུན་ལྷག་ཙམ་གྱི་ས་ཁྱོན་ལ་ཡུལ་གྱི་ཆུ་སྲང་དང་། དེ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཡུལ་གྱི་ཆུ་ཚོད་ཅེས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་དོན་ལ་འདྲ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པར་མངོན་ནོ། །༼༡༠༠་བ་༢༽ ༼༡༦༠་༡༽༼༡༧༩་༡༩༽རུང་ངོ༌། ། ༈ འདུན་པ་འདི་ནི་དྲུག་པ་ལྷག་བསམ་དུ་གཏོགས་པས་བྱམས་སྙིང་རྗེ་གཉིས་ཀ་དང་རེས་མོས་ཀྱིས་མཚུངས་ལྡན་ཏུ་སོང་བ་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་བསམ་དེ་ལ་ཡང་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དང་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་ཆར་གཏོགས་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དང་པོའ་རྒྱུ་ ིཞེས་པ་ནི་མར་ཤེས་ནས་བྱམས་པའི་བར་བཞི་དང་འབྲས་བུ་ནི་ལྷག་བསམ་དང་སེམས་

- 198 -

སེམས་བསྐྱེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བསྐྱེད་གཉིས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལྔ་པ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ལ་བྱེད་པ་ནི། ལམ་རིམ་ ིལས། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེར་བསྟན་པ། རྒྱུ་འབྲས་གཞན་རྣམས་དེའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །ཞེས་ས་བཅད་མཛད་ནས་ས་ཁོངས་ཕྱི་མ་ལ། མར་ཤེས་ནས་བྱམས་པའི་བར་རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ་དང་། ལྷག་བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཚུལ་ལོ་ཞེས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དང་འགྲིག་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། དེ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཟུང་རེ་མ་ཚང་བས་མི་འབྱོར་ལ། རྒྱུ་འབྲས་བསྡོམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མ་གཏོགས་པ་ནི་དྲུག་ལས་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་དང་བཅས་པའི་མན་ངག་བདུན་ཞེ་ན་འདི་ལྟར་དང་། མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་ཞེ་ན་གོང་༼༩༣་ན་༢༽ ༼༡༤༨་༥༽༼༡༦༦་༡༦༽གི་མཆན་ལྟར་ཟུང་བདུན་བརྩི་བ་ཉིད་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་ཟུང་བདུན་དུ་ཕྱེ་བའི་རྒྱུ་ཁོ་ན་མར་ཤེས་དང་། འབྲས་བུ་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དྲིན་དྲན་པ་ནས་ལྷག་བསམ་གྱི་བར་དྲུག་སྟེ་མུ་བརྩིའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྕང་སྐྱ་རོལ་བའི་རྡོ་རྗེས་གུང་རུ་བྱམས་པ་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཞུས་ལན་དུ་སྩལ་པ་ལྟར་མན་ངག་བདུན་གྱི་རྩ་བའི་གཞུང་རྒྱན་འདི་ཉིད་དུ་ས་དང་པོའ་ཡོངས་སྦྱོང་དང་བཞི་ ིཔའི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་ཉམས་ལེན་སྟོན་པ་ཐད་དེ་༼༢༨༤་བ་༤༽༼༤༦༦་༡༦༽༼༥༢༣་༦༽དང་དེ་༼༩༡་ན་༥༽ ༼༨༡༥་༡༠༽༼༣༤༥་༡༦༽ལས་བྱུང་བ་ལྟར་ཡུམ་རྒྱས་པ་སོགས་སུ་ཆེས་གསལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་དུ་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྐབས་མར་ཤེས་སོགས་གསུམ་སྔོན་དུ་བཏང་། ཞེས་དང་། དེ་ཡང་རྩ་བའི་གཞུང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་རྒྱལ་བ་ལས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་འགྲུབ་འདྲ་བ་ལ། །རྒྱས་ལ་གུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། །སེམས་ཅན་ལ་མིན་ཅི་ཡི་ཚུལ། །ཞེས་སོགས་གོང་འོག་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་གནས་པ་དང་། བསླབ་བཏུས་སུ་ཡང་དེ་གསུམ་སྟོན་པའི་མདོ་མང་དུ་དྲངས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་འགལ་བ་མིན་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པ་མིན་ཏེ། སྔ་མས་ནི་ཐམས་ཅད་ཐོག་མར་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་ཕྱི་མས་ནི་གཏོང་ལེན་གྱི་འཕྲུལ་འདེགས་ཀྱིས་བྱམས་སྙིང་རྗེ་ལྷག་བསམ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་རྗེ་

- 199 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཨ་བྷྱ་དང་མ་ཏིའི་མཚན་ཅན་གསུང་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་ཐ་མ་བྱང་སེམས་དབང་རྟུལ་ལ་གསང་བར་བཤད་པ་ཡང་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་མཐར་ཐུག་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལ་གཏུགས་དགོས་པ་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཉེས་དམིགས་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པས་དབུགས་རྔུབ་པ་དང་སྦྲགས་ཏེ་འགོ་ནད་སོགས་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་སྟེང་དུ་ལེན་ཕོད་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་འཁོར་མེད་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་པས་སོ། །༼༡༠༡་ན་༣༽༼༡༦༡་༡༽༼༡༨༡་༢༽དམིགས་པའོ། ། ༈ འདི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་རྟེན་གྱི་སེམས་ལ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་མི་དགོས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཟིན་པ་བཞི་༼༢༥་ན་༢༽༼༧༠༥་༦༽ ༼༢༢༢་༤༽པ་དང་ལྔ་༼༡༦༨་ན་༡༽༼༩༤༤་༡༥༽༼༤༨༩་༡༣༽པར་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །རྣམ་བཤད་དུ། དོན་དུ་གཉེར་བྱ་གཞན་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་གཉིས་ལས་བྱང་ཆུབ་སྔོན་ལ་བྱུང་ཡང་། ཞེས་པ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་མཐར་ཐུག་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་ཆུད་པར་སྔར་༼༩༣་ན་༣༽༼༡༤༨་༧༽ ༼༡༦༦་༡༧༽གྱི་ཉི་སྣང་གི་ལུང་གིས་ཤེས་པར་གུང་ཐང་རྗེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག །ཐོབ་བྱའི་དམིགས་པ་ལ་ནི་ཚོགས་ལམ་སོགས་ཡོང་དོན་མེད་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དམིགས་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོག་༼༡༠༣་ན་༡༽༼༡༦༤་༡༽༼༡༨༤་༧༽ཏུ་མདོ་དྲངས་པ་དང་མཐར་ཐུག་གི་དམིགས་པ་རྫོགས་བྱང་ལ་མ་དམིགས་ན་བློའ་འཕེན་པ་ ིདམན་པས་བསྐྱེད་པའི་དོན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེའི་གྲོགས་འདུན་པ་དེ་ཡང་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་འདོད་པས་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་ཀྱང་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བཅད་ཤེས་སྒྲ་ལ་དམིགས་ཀྱང་སྒྲ་མ་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །༼༡༠༡་བ་༢༽༼༡༦༡་༡༧༽༼༡༨༡་༡༧༽མིན་ནོ། ། ༈ རྣམ་བཤད་དུ་དམིགས་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་དེ་དང་གཞན་དོན་དེ་ནི་ཡུམ་བར་མར་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལས་ཀྱང་དོན་ཚང་བར་བསྟན་པས་གསུམ་ཀ་ལས་

- 200 -

སེམས་བསྐྱེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བསྡུས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོན་ཞེས་བཀྲལ་ལ། འདི་ལ་མཁས་པ་ལ་ལས། ཚུལ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྔར་བཤད་པ་དེ་མདོའ་དོན་དང་མི་འགལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ ིདཔྱད་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ནི་མདོར་དམིགས་ཡུལ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་འདུན་པ་གསུངས་པ་དེས་མཚོན་ནས་འདུན་པ་དེ་དག་གིས་རྒྱུ་གྲོགས་བྱས་པའི་སེམས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཤད་པ་འཐད་པར་གྲུབ་པ་ལ་བྱའོ། །ཉ་ཊཱིཀ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་བརྗོད་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི་འཕགས་སེང་སོགས་ཀྱི་འདི་མིན་ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་གསུང་ངོ་། །ཞེས་བྱུང་བ་ནི། འཕགས་སེང་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་ཙམ་སྙིང་བོར་ཟད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་དེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ཞེས་པ་ཡིན་ན་ཟློས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ལ། བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་ཞེས་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཟླས་གཞན་དོན་དེ་དང་ཞེས་གདོན་མི་ཟ་བར་ཐོབ་པས་དངོས་འགལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཚུལ་དེ་ནི་གཞན་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་བཟློག་སྟེ་སྦྱར་བ་ལ་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་བསྐྱེད་དེ་དང་གཞན་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་ཞེས་ཀྱང་ཡིག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པས་སོ། །འདི་ལ་ད་དུང་དཔྱད་བྱ་ཡོད་པ་འོག་༼༡༠༣་བ་༥༽༼༡༦༥་༩༽༼༡༨༦་༡༽གི་མཆན་དུ་འཆད་དོ། །༼༡༠༡་བ་༥༽༼༡༦༢་༢༽༼༡༨༢་༥༽ཁ་ཅིག ༈ ཕྱོགས་སྔ་འདི་ད་ལྟ་མ་མཐོང་༼༡༠༡་བ་༦༽༼༡༦༢་༦༽༼༡༨༢་༩༽སྐབས་༽སུ་གོང་༼༤༤་བ་༥༽༼༧༡་༩༽༼༨༠་༡༧༽དུ་གསལ་བ་ལྟར་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱི་རིམ་པས་ཞལ་འཕང་བ་དང་ལུང་ཚན་ཡོངས་རྫོགས་དང་མགོ་སྨོས་པས་དྲངས་པ་༼དང་༼༡༠༣་ན་༦༽༼༡༦༤་༡༤༽ ༼༡༨༥་༣༽གང་དག་༽སྟེ་བུ་སྟོན་༼ཡུལ་གཉིས་༼༡༠༣་བ་༥༽༼༡༦༥་༩༽༼༡༨༦་༡༽བཤད་པས་སོ། ། ༈ ཚིག་རྐང་འདི་གཉིས་ལ་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་ཟིན་མི་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འགལ་བ་སྔར་༼༥༡་བ་༡༽༼༨༢་༧༽༼༩༣་༢༽གྱི་མཆན་དུ་སྨྲས་ཟིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་བཤད་རྟོགས་སྣང་དུ་ཡུལ་གཉིས་བསྟན་བཅོས་སུ་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པར་བཤད་པ་ནི་འདི་ཉིད་དང་མི་འགལ་ཏེ། འདི་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཡང་ས་གསེར་སོགས་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱས་བཤད་དུ་མི་སྦྱོར་བར་ཡུལ་ཉི་ཚེ་བའི་རྒྱས་བཤད་དུ་སྦྱོར་བ་བཀག་ལ། མཁས་གྲུབ་རྗེས་ནི་དེས་སེམས་བསྐྱེད་གཙོ་བོར་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས་ཡུལ་དེ་

- 201 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཡི་ཞར་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཙམ་དུ་བཞེད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་གསུང་ལུགས་ཀྱང་རྒྱན་སྣང་དང་བསྟུན་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ནི་རྒྱན་སྣང་གི་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཉི་ཁྲིའི་གསུང་ཟིན་ཐམས་ཅད་བརྒྱད་སྟོང་པར་ཚིག་དོན་ཅི་རིགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཚང་ཚུལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་འགྲེལ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་མཐའ་ཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པས་མདོ་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་མདོ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཡུམ་བར་མ་ཁོ་ན་དགོས་ཀྱི་གཞན་གཉིས་གཏན་ནས་མི་འོང་ཞེས་པ་མི་འཐད་པ་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། ཡུམ་གསུམ་ཀ་ངེས་ཅད་དུ་འོང་དགོས་ཀྱི་བར་མ་ཙམ་གྱིས་གཏན་ནས་མི་ཆོག་ཅེས་པ་མི་རུང་བ་ནི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དོན་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་བཏང་དེ་ལ་ཡུམ་གསུམ་ཀ་འཇོག་པ་དང་ཡུམ་བར་མ་ཙམ་འཇོག་པ་གང་བྱས་ཀྱང་རུང་བས་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་ཤེས་པ་ལ་འབད་དགོས་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་ཙམ་མཐོང་ནས་འགལ་བར་མི་གཟུང་སྟེ། དཔེར་ན་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་ལེ་བརྒྱད་མ་དང་རྒྱན་སྣང་དུ་གང་ཡང་དག་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་མདོ་རིམ་བཞིན་ཡུལ་ངེས་དང་ཁྱབ་པའི་མདོར་བཤད་པ་ལྟར་དང་། ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་དང་འཇུག་པར་བཀྲ་ཤིས་མ་དང་སྣ་ནག་མ་གཉིས་རིམ་བཞིན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་དགོས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གཏན་ནས་མི་གནས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འདིས་མཚོན་ཏེ་སྐབས་འོག་མ་རྣམས་སུ་མི་འདྲ་བར་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་ལ་ལར་འཕགས་སེང་སོགས་སོ་སོའ་གསུང་ཚུལ་འབུར་དུ་དོད་པའི་དབང་དང་། སྐབས་འགར་སྒྲ་ ིཡང་དོག་གི་ཁྱད་པར་དང་། རེས་འགའ་གོ་བ་འཚོལ་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ་དེ་ཀུན་སློབ་དཔོན་མཁས་པའི་གསུང་དང་རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་དོན་གྱི་གནད་འགག་ལ་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་ལམ་དང་། ཚིག་གི་གསུང་ཟིན་ལ་ཐོན་མིའི་སུམ་རྟགས་དང་སྨྲྀ་ཏིའི་སྨྲ་སྒོ་ལྟར་གྱི་ཡིག་དོན་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་ལམ་ནས་ཤེས་དགོས་ཀྱི་འདིར་དེ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལངས་ལ། དཔྱད་པ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་གཞུང་ལ་འཇུས་པའི་ངང་ནས་རྒྱས་བསྡུས་འཚམ་པ་རེ་དགོས་པར་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་གསུངས་པ་ལྟར་

- 202 -

སེམས་བསྐྱེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དང་། ཐོག་མར་ཡིག་དོན་ལ་དཔྱད་པ་གལ་ཆེ་བས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འོག་༼༡༠༤་ན་༥༽༼༡༦༦་༥༽༼༡༨༦་༡༧༽དང་འོག་༼༡༠༥་བ་༦༽༼༡༦༨་༡༨༽༼༡༨༦་༡༤༽ཏུ་སྨྲ་སྒོའ་ལུང་ ིདྲངས་པ་གོ་དགོས་སོ། །པྲ་ཏི་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སུམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བར་སྨྲ་སྒོ་ལ་དགག་པ་འགའ་ཞིག་མཛད་པ་མཐོང་ནས་འཕོངས་ཕྱིས་པའི་རྡོ་དང་འདྲ་བར་བྱེད་མཁན་སྣང་མོད། འོན་ཀྱང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་འདིར་ཁུངས་སུ་དྲངས་པ་དང་། ལ་དོན་སྐབས་ཀྱི་དགག་པ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་དོན་དུ་མ་སོང་བར་སྡེ་དགེ་སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་གྱིས་བཤད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འཐད་པར་སྣང་བས་བག་ཡོད་བསྟེན་ན་ལེགས་སོ། །༼༡༠༤་ན་༥༽༼༡༦༦་༥༽ ༼༡༨༦་༡༧༽སྦྱར་ཏེ།༽ སྨྲ་སྒོ་ལས་༼གང་ཞིག་༼༡༠༥་བ་༥༽༼༡༦༨་༡༦༽༼༡༨༩་༡༢༽བརྟེན་ནས་༽ལེའུ་བརྒྱད་མར་༼སྦྱར་བའི་ཉི་ཁྲི་དག་༽པ་དང་༼གཏུགས་༽པའི་མདོ་དེ་༼དང་སྦྱར་བར་༼༡༠༦་བ་༡༽༼༡༦༩་༡༦༽༼༡༩༠་༡༥༽འདུན་པ་༽སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཟད་པ་༼དང་མཚུངས་ལྡན་༼༡༠༦་བ་༡༽༼༡༦༩་༡༨༽༼༡༩༠་༡༧༽ཀྱིས་སོ། ། ༈ ཟིན་བྲིས་སྦས་དོན་གསལ་སྒྲོན་ལས། དང་པོ་འདི་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོར་སེམས་བསྐྱེད་ལ་གསུངས་ཀྱང་འདིར་འདོད་མིང་གིས་བཏགས་དོན་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཟད་པ་ཞེས་པ་འདུན་པ་ལ་གོ་དགོས་པའི་དོན་དུ་དྲང་བར་བྱ་ཡི། གཞན་དུ་ན་སེམས་བསྐྱེད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པར་ཐལ་བས་སོ། ། ༼༡༠༧་བ་༣༽༼༡༧༡་༡༥༽༼༡༩༣་༡༽རྡོ་རྗེ་༽ཕ་ལམ་༼ལྟ་བུ་སྟེ། ༈ དེས་ན་མཚོན་ཆའི་རྡོ་རྗེ་ལ་མི་གཟུང་ངོ་། །༼༡༠༧་བ་༥༽༼༡༧༢་༣༽༼༡༩༣་༩༽སྙིང་རྗེ༽ས་མཚོན་པའི་ཚད་མེད་བཞི་༼དང་ཐབས་མཁས་༼༡༠༨་ན་༣༽༼༡༧༢་༡༣༽༼༡༩༣་༡༩༽ལྟ་བུ་སྟེ་༽མངོན་ཤེས་ལྔས་༼གནས་ཀྱི་༼༡༠༨་ན་༥༽༼༡༧༢་༢༠༽༼༡༩༤་༧༽ལྟ་བུ་སྟེ་༽བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་༼གདུལ་བྱའི་ ༼༡༠༨་བ་༢༽༼༡༧༣་༨༽༼༡༩༤་༡༥༽གླུ་ལྟ་བུ་སྟེ་༽སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིས་༼གདུལ་བྱ་༼༡༠༨་བ་༤༽༼༡༧༣་༡༣༽༼༡༩༥་༢༽ལྟ་བུ་སྟེ།༽ རྟོན་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་༼མཐུ་ཐོགས་པ་༼༡༠༩་བ་༡༽༼༡༧༤་༡༧༽༼༡༩༦་༡༠༽གྲོགས་༽བྱང་ཕྱོགས་༼ལ་ནི་༼༡༠༩་བ་༡༽༼༡༧༤་༡༨༽ ༼༡༩༦་༡༠༽གྲོགས་ཅན་༽སེམས་བསྐྱེད་༼ལ་ནི་༼༡༠༩་བ་

- 203 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

༡༽༼༡༧༤་༡༨༽༼༡༩༦་༡༡༽འཆད་དོ། ། ༈ དེ་ཡང་བྱང་ཕྱོགས་སྤྱི་ལྡོག་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོགས་སུ་སོང་བ་ཡང་ཡོད་པ་དང་འཕགས་པ་མཐའ་དག་གི་གཤེགས་ཤལ་ཡང་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོགས་བྱང་ཕྱོགས་ཐེག་དམན་ལ་མེད་པ་གོ་སླའོ། །༼༡༡༠་ན་༣༽༼༡༧༥་༡༨༽༼༡༩༧་༡༣༽ཀྱིས་ཏེ། ༈ སྔ་མ་ལ་ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེའི་གྲུབ་མཐར། དངོས་པོ་རྣམས་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་རྒྱུས་བསྐྱེད་པས་སྐད་ཅིག་མ་དང་། དངོས་མེད་རྣམས་དེ་ལྟར་མིན་པས་སྐད་ཅིག་མར་འཇོག་པའི་གནད་མ་ཤེས་པར་སྐད་ཅིག་སྔ་མའི་དུས་ན་ཡོད་པ་ཕྱི་མའི་དུས་ན་མེད་པ་ཙམ་ལ་སྐད་ཅིག་མའི་དོན་དུ་འཛིན་པ་མང་དུ་སྣང་བས་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་མྱུ་གུ་མི་རྟག་པའི་དོན་ལྡོག་གོ་བ་ཡང་དཀའ་བར་སྣང་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་དུ་ཐལ་ལོ། །གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མའི་དྲང་ངེས་དཀའ་འགྲེལ་དང་མཆན་གཉིས་ཀར་སྟོང་ཐུན་ལས། སེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འདོད་ཅིང་། ཞེས་པའི་དོན་གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་གང་རུང་གིས་བདག་བཀག་པའི་སྟོང་པར་འདོད་རྒྱུའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ཡ་གྱལ་གྱི་བདག་མེད་ཙམ་ལ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་སྟོན་པའི་ཐད་ཀྱི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་འཇོག་པས་སྤྱི་ལྡོག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་དགོས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་མདོ་དེས་བདེན་མེད་བསྟན་པར་འདོད་པས་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་དགོས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་མདོ་དེས་བདེན་མེད་བསྟན་པར་བཤད་པ་ལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་དེ་ལྟ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་དང་། དེ་ལ་ཟླ་བས་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕེན་ན་ནི་མ་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོར་མ་བཤད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་དང་བསྔོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་མང་པོ་བཤད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོར་

- 204 -

སེམས་བསྐྱེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕེན་ན་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བསྟན་མ་བསྟན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་ལན་མཛད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་གསུམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་ཞེས་རྟོག་གེ་འབར་བར་གསུངས་པ་དང་། ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཞེས་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀ་ལ་གྲགས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པས་མདོ་ལུགས་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་ལེན་ལ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་དམིགས་ཕུག་པའི་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་དེ་ནི་དགེ་ལྡན་སྙན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མདོ་རྐྱང་བ་ལ་མི་འཇོག་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ནི་སྔོན་འགྲོའ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །གཞན་དུ་ན། འཇིགས་བྱེད་ཆོས་ ིའབྱུང་དུ་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པའི་བཀའ་མ་ལུས་པ་བསྡུས་པའི་རབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དྲངས་ཏེ་ཕར་ཕྱིན་ལུགས་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་ཐ་སྙད་མེད་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ཕར་ཕྱིན་གྱི་གདུལ་བྱ་ ིརབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་གས་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་དང་ནང་འགལ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདིར་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་ཡུལ་ཅན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཉིས་འདྲ་ཡང་། གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མའི་ཕྱག་ཆེན་ཟིན་བྲིས་སུ་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་དང་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ཁྲིད་གཉིས་རིམ་བཞིན་ལྟ་ཐོག་ནས་སྒོམ་འཚོལ་བ་དང་སྒོམ་ཐོག་ནས་ལྟ་བ་འཚོལ་བའི་ཁྲིད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །༼༡༡༠་ན་༥༽༼༡༧༦་༥༽༼༡༩༧་༡༩༽ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། ༈ དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་བཅུ་དང་ཐ་མ་བདུན་སྟེ་བཅུ་བདུན་ནི་མི་ཟད་པ་སོ་སོ་དང་རང་ལྡོག་ནས་སྦྱོར་ལ། བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུ་སོགས་ལྔ་ནི་གཞི་ལྡོག་ནས་སྦྱོར་ཞིང་། དེ་བརྒྱད་ཅུ་ནི་དག་ལྡན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་བསམ་སྦྱོར་ལྷག་བསམ་དང་། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་ཚད་མེད་༤དག །མངོན་པར་ཤེས་༥དང་བསྡུ་དངོས་བཞི། །སོ་སོ་རིག་༤རྟོན་༤ཚོགས་གཉིས་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་༣༧ཞི་གནས་༢སོགས། །གཟུངས་༢བཞི་ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཤད་དང་། །བགྲོད་གཅིག་ཐབས་ལ་མཁས་

- 205 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལ། ལ་ལས། གཟུངས་བཞི་ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིར་བགྲངས་ནས་ཚོགས་གཉིས་དང་ཞི་གནས་གཅིག་ཏུ་འདྲེན་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོའ་འགྲེལ་བ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་བསམ་ལྡན་སྦྱོར་ལྡན་ ིདང་། །ལྷག་བསམ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག །དུས་མདའ་དུས་མཚོ་དུས་ལག་པ། །སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་རྐང་ལག་མཚོ། །བཅུ་ཚན་གཉིས་དང་ཐ་མ་གཉིས། །མི་ཟད་པ་ནི་བརྒྱད་ཅུར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལས་དུས་དང་མཚོ་ནི་བཞི་དང་། མདའ་ནི་ལྔ་དང་། རྐང་པ་དང་ལག་པ་གཉིས་ནི་མིང་ཡིན་པས། ཞི་གནས་ཀྱིས་ལྷག་མཐོང་མཚོན་པར་བྱས་ཏེ་དེ་གཉིས་དང་། གཟུངས་བཞིས་སྤོབས་པ་མཚོན་པར་བྱས་ཏེ་གཟུངས་གཉིས་ཞེས་པར་མངོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མདོ་རང་ཉིད་དུ་ཡང་གསལ། དེ་ལ་རྟོན་པ་བཞི་ནི་ཆོས་དང་དོན་དང་ངེས་དོན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེའི་བཟློག་ཕྱོགས་བཞི་ནི་གང་ཟག་དང་ཚིག་དང་དྲང་དོན་དང་རྣམ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གང་ཟག་ཡིན་ན་གང་ཟག་མི་རྟོན་ཞེས་པའི་གང་ཟག་དང་། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་འཁྲིད་པའི་དགོས་པ་ཅན་གྱི་ཚིག་ཡིན་ན་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ན་སྐབས་དེའི་ཚིག་དང་། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་དེའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་དེའི་སྐབས་ཀྱི་དྲང་དོན་དང་། ཐར་བར་འཁྲིད་པའི་ལམ་གྱི་བསྒོམ་བྱའི་རྣམ་པ་ཡིན་ན་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ངེས་དོན་དང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་ན་དེའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འདི་དག་ནི་དྲང་ངེས་དཀའ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་གསལ་དུ་བཏང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་དང་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལྟ་བུ་ནི་ཚིག་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་དོན་གྱི་རྣམ་པ་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་དང་སྤོང་འདོད་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་གཉིས་སོ་སོར་སྟོན་པའི་མདོའ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དེ་དག་ ིསོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མདོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ལྟོས་པའི་ངེས་

- 206 -

སེམས་བསྐྱེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དོན་ཡིན་ཡང་མདོ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡང་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་བདེན་མེད་སོགས་ལ་ཁ་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ངེས་དོན་ལ་ཡང་སྟོང་ཉིད་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཀའ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ངེས་དོན་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་མདོ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ངེས་དོན་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ལ་ད་དུང་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་ལྔ་༼༢༠༨་ན་༡༽༼༡༠༡༣་༩༽༼༥༦༥་༩༽པའི་མཆན་དུ་འཆད་པར་འདོད་དོ། །༼༡༡༡་ན་༢༽༼༡༧༧་༧༽༼༡༩༩་༤༽ལུགས་སོ། ། ༈ དེ་ལ་ཁ་སྦྱོར་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བ་ལྷུམས་ཞུགས་བཟོ་སྦྱངས་དཀའ་སྤྱད་བཞི་མ་བགྲངས་པར་ལྷ་བབས། ཆོ་འཕྲུལ། གླང་ཆེན་ནོར་སྐྱོང་འདུལ་བ། སྐལ་ལྡན་བསྟན་པར་གཞུག་པ། ཕས་རྒོལ་ཚར་གཅོད་པ། བསོད་སྙོམས་ཆད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ། ཁམས་གསུམ་འཁོར་འདུལ་བ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་རྣམས་བགྲངས་པས། དེ་ལྟར་ན་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་འགྲེལ་བར་མན་ངག་སྙེ་མ་ལས། འདིར་ནི་ལྷར་གཤེགས་པ་དང་ཆོ་འཕྲུལ་དག་རིམ་པ་བཟློག་སྟེ་གསུངས་པ་ལས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་གཞན་དོན་མཛད་པའི་རིམ་པ་དེ་མ་ཡིན་ཞེས་མངོན་པར་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་མདོར་ཡང་བཀའ་སྩལ་པ། འཇམ་དཔལ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་རྣམས་སུ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་རེ་རེར་དང་གླིང་རེ་རེར་དུས་གཅིག་ཆར་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་ཤིང་འཕོ་བ་དང་། བལྟམས་པ་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། བདུད་འཇོམས་པ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ཆོས་གནས་པ་དང་། ཆོས་ནུབ་པ་ཡང་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་དྲངས་ཤིང་། ཡིག་ཆ་སྐབས་བརྒྱད་པར་བྱུང་བ་ལྟར་རྟོག་གེ་འབར་བའི་སྐབས་འགར་ཤིང་དྲུང་དུ་གཤེགས་པའི་དོད་དུ་ཆོས་གནས་པ་བགྲང་བ་དང་། ལ་ལར་ཤིང་དྲུང་དུ་གཤེགས་པ་ཡང་ལན་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། ཐེག་བསྡུས་སུ་བཟོ་སྦྱངས་དང་

- 207 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བདུད་བཏུལ་གྱི་དོད་དུ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་གན་དུ་གཤེགས་པ་དང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་སུན་འབྱིན་པ་གཉིས་བགྲངས་པ་དང་། བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོར་ཆོས་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་གསོག་པ་འགོག་བྱེད་དུ་ཆོས་ནུབ་པ་ལ་མཁས་པའི་མཛད་པ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པ་སོགས་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མའི་བསྟན་འབར་མའི་འགྲེལ་བར་བྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་དང་བཅུ་དྲུག་སོགས་ནི་དབྱེ་བསྡུའི་ཁྱད་པར་དང་བཤད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཅི་རིགས་པའི་དབང་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་ལ། ཡང་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལེའུར་སངས་རྒྱས་སྙིང་རྗེའི་སེམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བསྟན་པ་ནུབ་ཀྱང་བྱང་སེམས་ལྔ་ལས་སྒྲིབ་ཀྱིས་དེར་སྐྱེ་བ་སྒུག་པའི་དོན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་མི་སྟོན་པར་གསུངས་སོ། །༼༡༡༡་ན་༥༽༼༡༧༧་༡༥༽ ༼༡༩༩་༡༣༽ཞེས་སོ། ། ༈ ཉ་ཊཱིཀ་མཆན་བུར། གླང་ཆེན་ཅང་ཤེས་ཀྱིས་གཏེར་སོགས་མཐོང་ཡང་སྟོན་མི་འོས་ན་མ་མཐོང་བ་ལྟར་བྱས་ནས་མི་སྟོན་ཞེས་འཆད་དེ་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པའི་དགོངས་པའོ། །ཞེས་བྱུང་ངོ་། །༼༡༡༢་ན་༥༽༼༡༧༩་༨༽༼༢༠༡་༡༡༽ས་མཚམས་ཀྱི་ལུང་༽གོང་༼༩༧་ན་༥༽ ༼༡༥༤་༡༦༽༼༡༧༤་༥༽དུ་བཀོད་པ་དེ་༼དྲངས་ནས་༼༡༡༢་ན་༥༽༼༡༧༩་༩༽༼༢༠༡་༡༢༽ འབྲངས་སོ། ། ༈ ཉི་སྣང་ལས། བགྲོད་པ་གཅིག་པ་ཉིད་ནི་ས་དེར་གཏོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་བྱ་བ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འཕགས་པའི་ལུགས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ཐ་མ་གཉིས་སློབ་ལམ་ན་ཡོད་པར་མངོན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་རྗེས་མཐུན་པ་སྟོན་པའང་ཡོད་དེ། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་སྔོན་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀླུའི་རིགས་མཆོག་ཅེས་བྱ་བར་སངས་རྒྱས་ཚུལ་བསྟན་ནས་བྱང་སེམས་བྱེ་བ་བདུན་ཅུ་དང་། ཉན་ཐོས་བྱེ་བ་བརྒྱད་ཅུ་དང་། རང་རྒྱལ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་སྨིན་པར་བྱས་ཤིང་ཚེ་ལོ་བཞི་ཁྲིར་བཞུགས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་ལོ་འབུམ་གྱི་བར་དུ་གནས་པ་སོགས་རྒྱས་

- 208 -

སེམས་བསྐྱེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པར་གསུངས་ནས། དེའི་གྲུབ་དོན་དུ། འདི་ལྟར་མངལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། བཙས་པ་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་འགྲོ་བ་དང་། བདུད་འདུལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་དང་། རིང་བསྲེལ་འགོད་པར་ཡང་སྟོན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་མི་མདོར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲིན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་རིམ་བཞིན་བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ལ་སྦྱར་པ་ནི་བཤད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། སྤྱིར་ན་གཉིས་ཀས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་བཞེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡང་གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པར་གོང་༼༡༠༧་ན་༢༽༼༡༧༠་༡༧༽༼༡༩༡་༡༨༽དུ་ཟླ་བ་དང་མེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འགལ་སྤོང་མཛད་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་སོ། །
སྨྲས་པ།

ཐེག་མཆོག་ལམ་གྱི་སྲོག་ཤིང་སེམས་མཆོག་འདི། །འགྲོ་ཀུན་ནད་ཞི་དབུལ་སེལ་འཆི་བ་འཇོམས། །ཉོན་མོངས་གདུང་འཕྲོག་སྡིག་སྲེག་རབ་རིབ་འབྱིན། །
ངལ་དུབ་སངས་དང་དེ་བཞིན་ངན་སོང་ལས། །སྒྲོལ་ལ་སྨན་མཆོག་བཞི༷ན་དང་གཏེར་ཆེན་བཞི༷ན། །ལྷ་ཡི་བདུད་རྩི་བཞི༷ན་དང་ཟླ་བ་བཞི༷ན། །
དུས་མཐའི་མེ་དཔུང་བཞི༷ན་དང་ཉི་མ་བཞི༷ན། །ལྗོན་ཤིང་བཟང་པོ་བཞི༷ན་དང་ཟམ་སྟེགས་བཞི༷ན། །

- 209 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

གདམས་ངག་གི་ངོ་བོ་དང་བདེན་གཉིས།

༈ ༼༡༡༣་བ་༡༽༼༡༨༡་༥༽༼༢༠༣་༡༥༽བཤད་ཅིང་། ༈ ཡིག་ཆར། ཉི་ཁྲི་ལྟ་བུ་
རང་གི་གདམས་ཡུལ་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་ལ་ལྟོས་ནས་གདམས་པའི་གདམས་ངག་དང་མ་ཐོབ་པའི་སྦྱོར་ལམ་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་རྗེས་བསྟན་དུ་གསུངས་པ་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ནའང་དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ལ་སློབ་དཔོན་ཞིག་གིས་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་ཟིན་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་ཕྱིས་སུ་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་ལམ་སོགས་ལམ་གོང་མ་ཐོབ་ཀྱང་གདམས་ངག་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་མ་ཐོབ་ན་གདམས་པ་དེ་རྗེས་བསྟན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་མེད་པས་སོ། །
༈ ༼༡༡༥་ན་༦༽༼༡༨༤་༡༠༽༼༢༠༧་༧༽མ་བསྟན་ལ། ༈ རྒྱན་གྱི་སྒྱུ་མ་དཔེར་བྱེད་
ལུགས་ནི་དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་སངས་རྒྱས་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་དེ་ལས་འདུས་བྱས་དག །གསུངས་པ་སྒྱུ་མ་རྨི་ལམ་སྨིག་རྒྱུ་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་མིག་ཡོར་དང་། །བྲག་ཆ་ལྟ་བུ་དང་ནི་ཆུ་ཟླའི་གཟུགས་འདྲ་སྤྲུལ་དང་འདྲར་ཤེས་བྱ། །དྲུག་དང་དྲུག་དང་གཉིས་དང་དྲུག་ཚན་གཉིས་དང་གསུམ་པོའ་རེ་རེ་འདོད། །ཅེས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ ིདྲུག་གདགས་གཞིར་བྱས་ཏེ་བདག་གོ་སྙམ་དུ་རློམ་པ་སྐྱེ་བས་སྒྱུ་མ་དང་། ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཕྱི་དོན་གྱི་ངོས་ནས་མྱོང་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་སྣང་ཆ་ཙམ་པོ་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱད་དུ་ཡོད་པས་རྨི་ལམ་དང་། སྨིག་རྒྱུས་ཆུར་འཁྲུལ་བ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་རྫས་ལ་དོན་དུ་འཁྲུལ་བ་བསྐྱེད་པས་སྨིག་རྒྱུ་དང་། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་ལས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་དང་། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་གདུགས་ཕུབ་པས་དེའི་སྣང་ཆ་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གྲིབ་མ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བས་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་གྲིབ་མའམ་མིག་ཡོར་དང་། བཤད་པའི་ཆོས་ནི་བྲག་ཆ་དང་། དེའི་དོན་གོམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་འཆར་བ་ནི་ཆུ་ཟླ་དང་། དེ་ལས་གཞན་དོན་དུ་བསམ་བཞིན་སྲིད་པ་འཛིན་པ་ནི་སྤྲུལ་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །དཔེ་གཉིས་པར་བློ་བརྟན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ་གཟུགས་དང་

- 210 -

གདམས་ངག་གི་ངོ་བོ་དང་བདེན་གཉིས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སྒྲ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཕྱི་དོན་མེད་པ་ལ་སྦྱར་ཡང༌། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས། གང་ཟག་གི་བདག་གིས་ཉེ་བར་སྤྱད་བྱར་མེད་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྒྱན་གྱི་ལུང་དེར་ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཚན་གཉིས་ལ་དཔེ་ལན་གཉིས་གཉིས་བྱུང་བའི་དང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དཔེར་གསལ་པས། གཉིས་པ་བདག་གི་བ་མེད་པ་ལ་སྦྱར་ན་དཔེ་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་མི་ཟློས་ཤིང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྫོགས་པར་སྟོན་ནུས་པ་ལ་དགོངས་པས་སྔོན་མེད་ལེགས་བཤད་དུ་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གུང་ཐང་རྗེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཐེག་བསྡུས་ཀྱིས་སྒྱུ་མ་དཔེར་བྱེད་ལུགས་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་གསལ། དེ་ཡང་ཕྱི་དོན་མེད་པ་ཁོ་ནའི་དཔེར་མཛད་པ་མ་གཏོགས་ཕལ་ཆེར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་གནད་གཅིག་པར་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་གསུངས་སོ། །༼༡༡༥་བ་༢༽༼༡༨༤་༡༥༽ ༼༢༠༧་༡༣༽ཐེ་ཚོམ་ཟའོ། ། ༈ བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་བཅུ་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཅུའི་གཉེན་པོར་སྦྱར་བ་དེ་རྒྱན་ལ་བརྟེན་པར་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་བཤད་པ་ནི་གོང་༼༦་ན་༢༽༼༧་༡༣༽༼༩་༡༧༽དུ་ཐེག་བསྡུས་ཙམ་ལས་མ་སྨོས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། གོང་གི་དེ་ནི་ཚིག་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་བཀོད་པའི་དོན་ཡིན་པར་དེའི་ཐད་ཀྱི་མཆན་དུ་བྲིས་ཟིན་ལ། གུང་ཐང་རྗེའི་གསུང་ནི་རང་དགར་བརྟེན་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་པས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཀུན་བཏུས་ལ་ཡང་བརྟེན་པས་འདོད་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་སོགས་སུ་མདོ་དེ་བཅུ་པོ་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཅུའི་གཉེན་པོར་སྦྱར་ཀྱང་རང་རང་གི་རྩ་བར་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ལ་བཤད་པ་མཛད་པ་ལས་རང་རྐང་ཚུགས་སུ་བཀོད་པ་མིན་པས་འདིར་མ་སྨོས་ཏེ། དཔེར་ན་གསེར་གླིང་བའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་རྒྱན་དང་མངོན་པ་ཟློས་པའི་རྩོད་ལན་དེ་ཡོད་ཀྱང་འགྲེལ་ཆུང་གི་བཤད་པ་ལས་ལོགས་པ་མ་ཡིན་པས་གོང་༼༤༠་བ་༢༽༼༦༤་༡༠༽༼༧༣་༥༽དུ་བཞི་ཙམ་སྨོས་པར་དེའི་མཆན་དུ་སྨྲས་པ་བཞིན་ནོ། །༼༡༡༦་ན་༡༽༼༡༨༥་༡༠༽༼༢༠༨་༡༠༽གསུངས་སོ། ། ༈ མདོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐལ་འགྱུར་བས་ཉན་རང་འཕགས་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་སྒྲུབ་ཚུལ་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོར་

- 211 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

གསལ་ཡང་སྐབས་མིན་པས་མ་བྲིས་ལ། བྱེ་སྨྲས་མདོ་ཚིག་འདིས་མཚོན་དགྲ་བཅོམ་ལ་སྨོད་པ་མང་བས་ཤེར་མདོ་བཀའ་མིན་པར་འདོད་པ་ལ། ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རི་རབ་དང་ཡུངས་འབྲུ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཐབས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་སྨོད་པ་མིན་ཞེས་ལན་བཏབ་ཅིང་། དེ་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ཏུ་མཛའ་བའི་བུ་མོའ་གཏམ་རྒྱུད་དང་སྦྱར་ཏེ་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་ ིཔས་བསྒྲུབས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །༼༡༡༦་ན་༤༽༼༡༨༥་༡༨༽ ༼༢༠༨་༡༩༽ཡིན་ལ། ༈ དེ་ཡང་མོའུ་འགལ་གྱི་བུས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་དུ་ལུང་བསྟན་གྱི། རྫུ་འཕྲུལ་ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་ནི་ཤཱ་རིའི་བུ་ ིཆེ་བར་འདུལ་བ་ལུང་ལས་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ལུང་བསྟན་པའི་གླེང་གཞིར་དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང་། མཆོག་ཟུང་དམྱལ་བར་རྒྱུ་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་དོན་གྱིས་བསྟན་ལ། རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། གང་ཤེས་རབ་སྟོབས་ཆེ་བ་དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་། དེ་སྟོབས་ཆེ་བ་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །༼༡༡༧་ན་༥༽༼༡༨༧་༡༥༽༼༢༡༡་༡༽ཐོགས་པ་རྣམས་༽ལ་མི་བྱེད་དེ། དང་པོ་ནི། སྔར་༼༤༦་བ་༡༽༼༧༤་༣༽༼༨༣་༡༨༽དྲངས་པ་ལྟར་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་གང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པའི་བྱེད་པར་འདུས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། གོང་༼༤༨་བ་༢༽༼༧༧་༡༢༽ ༼༨༧་༡༣༽དུ་ས་བརྒྱད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐུལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་དོན་གཉེར་མེད་བཞིན་དུ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དོགས་པ་ཆེ་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི། འོག་༼༣༠༣་ན་༢༽༼༤༩༧་༡༦༽༼༥༥༧་༡༽ནས་བྱུང་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་འཕྲིན་ལས་མཉམ་པས་དེའི་མིང་བཏགས་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷག་པར་འདིར་སྨོས་མི་དགོས་ཞེས་དེ་གསུམ་༼ཡིེན་པ་༼༡༡༧་བ་༡༽༼༡༨༧་༡༩༽༼༢༡༡་༦༽སེམས་སོ། ། ༈ དེས་ན་མདོར་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་ལྡོག་ཆ་ནས་བསྟན་པ་ནི་དང་པོ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་ཀྱང་། སྒྲུབ་པའི་རྟེན་གྱི་ལྡོག་ཆ་ནས་བསྟན་པ་ལ་ནི་བཞི་ག་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ཤིང་། ཡང་ལང་གཤེགས་སུ་བྱང་སེམས་འདི་བཞི་བོ་རེ་རེ་ལ་

- 212 -

བདེན་བཞི།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

འཇོག་ཚུལ་བཅུ་གཉིས་རེ་གསུངས་པ་མངས་པས་མ་བྲིས་སོ། ། ༼༡༡༧་བ་༣༽༼༡༨༨་༤༽༼༢༡༡་༡༡༽བྱུང་བས་སོ། ། ༈ ཁྱབ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་འཐུག་པ་འདམ་བུའི་ཚལ་ལམ་དེར་མ་ཟད་དེ་ལས་ཀྱང་འཐུག་པ་འོད་མའི་ཚལ་ལམ་དེས་ཀྱང་མ་ཟད་དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་འཐུག་པ་བུར་ཤིང་གི་ཚལ་ལམ་ཞེས་སོགས་བྱས་ན་འབྲེལ་གྱི། ཤིན་དུ་འཐུག་པ་འདམ་བུའི་ཚལ་ལམ་དེ་ལས་སྲབ་པ་འོད་མའི་ཚལ་ལམ་དེ་ལས་ཀྱང་སྲབ་པ་བུར་ཤིང་གི་ཚལ་ལམ་ཞེས་སོགས་བྱས་ན་དཔེ་ཕྱི་མ་རྣམས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བས་སོ། །
སྨྲས་པ།

མཁས་མཆོག་བྱེ་བའི་ཞལ་གྱི་པདྨོ་ལས། །
རོ་འཛིན་བུང་བ་གཡོ་བའི་ཟློས་གར་མཆོག །
བརྒྱ་ཕྲག་བསྐལ་བར་བསྒྱུར་ཀྱང་འཛད་མིན་ན། །
བློ་རྨོངས་བདག་འདྲ་ངལ་བར་ཟད་མོད་ཀྱང་། །
འཇམ་དཔལ་སྙིང༷་པོའི༷་མཁྱེན་གཟི་ལས་འཁྲུངས་པའི། །
གསུང་རབ་སྙིང༷་པོའི༷་སྦས་བཤད་འདི་ལ་འབྲེལ། །
ཐོགས་པས་སྙིང༷་པོ༷་མེད་པའི་སུག་པ་ལས། །
ཅུང་ཟད་སྙིང༷་པོ༷་ལེན་པ་འགལ་བ་ཅི། །

བདེན་བཞི།

༈ ༼༡༡༨་བ་༡༽༼༡༨༩་༡༤༽༼༢༡༣་༤༽ཡིན་ནོ། ། ༈ སྐབས་འདིའི་ཟག་བཅས་ནི་
ཟག་པའི་སྒོ་དྲུག་པོ་གང་རུང་དང་འབྲེལ་བ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས། ཉོན་མོངས་ཟག་པའི་བདག་ཉིད་མཚུངས་ལྡན་རྣམས། །བདག་རྐྱེན་མིག་སོགས་སྒོ་ནས་ཟག་དང་འབྲེལ། །འཕེན་བྱེད་ལས་ནི་སྲིད་པའི་ཟག་པས་བཅིངས༌། །གོང་མར་ཟག་

- 213 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པའི་ས་བོན་རྗེས་སུ་འབྲངས། །དེ་སྐྱེད་དམིགས་པ་ཟག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན། །ཟག་ཟད་ཕུང་པོ་ཟག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། གོང་༼༡༡༠་ན་༢༽༼༡༧༥་༡༦༽༼༡༩༧་༡༠༽གི་ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞིའི་ནང་གི་དེ་ཡང་བྱེ་སྨྲས་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་དམིགས་མཚུངས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་འཇོག་པ་དེར་འདོད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་དུ་འདོད་དགོས་པར་མངོན་ནོ། །༼༡༡༨་བ་༢༽ ༼༡༨༩་༡༧༽༼༢༡༣་༨༽ཀུན་བཏུས་ལས་༽འགོག་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཟབ་པ་དང་། བརྡ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། རྒྱན་མེད་པ་དང་། རྒྱན་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷག་མ་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ཞེས་༼་དུ་མ་༼༡༡༨་བ་༣༽༼༡༨༩་༡༨༽༼༢༡༣་༩༽འགོག་པ་གཉིས་༽ ཏེ། རིམ་བཞིན་གཉིས་པ་དང་ལྷག་མ་རྣམས་༼སོ། །༼༡༡༨་བ་༤༽༼༡༩༠་༢༽༼༢༡༣་༡༣༽མ་ཕྱུང་བས་སོ། ། ༈ ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་སོགས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་སློབ་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། ཤེས་རབ་རྐྱང་བའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང༌། ལས་ཉོན་གྱི་ཕུང་པོའ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་སྤངས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་ ིགི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱང་འདས་རྣམས་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་དང་པོ་དྲུག་ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཐ་མ་ནི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕུགས་སུ་ཕན་པ་དང་འཕྲལ་དུ་བདེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་སྔ་མ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་དར་ཊཱིཀ་ལས་གསུངས་པས། དགྲ་བཅོམ་སྔོན་སོང་གི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་འགོག་བདེན་ནི་དེའི་ནང་ཚན་གྱི་རྫོགས་པའི་འགོག་པ་སོགས་སུ་ཁས་བླང་བར་མི་བྱ་ཞིང་། གོང་༼༣༥་བ་༤༽༼༥༦་༧༽༼༦༤་༤༽དུ་གསུངས་པ་ལྟར་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་འཇོག་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡོད་པ་ཡང་ཤེས་པར་གྱིས། ༼༡༡༩་ན་༢༽༼༡༩༠་༡༤༽༼༢༡༤་༦༽ཡིན་པས་སོ། ། ༈ ཁ་ཅིག་གིས། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བདེན་པར་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དང་འགོག་བདེན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཡང་དེས་མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་ནི་སྟོང་གཞི་མེད་པས་སྟོང་ཉིད་མིན་ཟེར་བ་ལ། གཞན་དག་གིས། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

- 214 -

བདེན་བཞི།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སྟོང་གཞི་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡོད་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བའི་ཕྱི་མ་ཇི་ལྟར་དུ་གྱུར་པ་དངོས་པོ་དྲུག་༼༢༦༢་ན་༣༽༼༡༡༠༤་༡༽ ༼༦༦༩་༡༽གི་མཆན་དུ་བྲི་བར་འདོད་པས་གཞག་ལ་སྔ་མ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཏེ། དེ་ཡང་འགོག་བདེན་སྟོང་ཉིད་དུ་མི་བཞེད་པ་དག་གིས་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་གཏན་ནས་ཟད་པའི་ཆ་དེ་འགོག་བདེན་ཡིན་ཡང་ཆོས་ཉིད་མིན་ཏེ། དེ་ནི་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ལ་ཆོས་ཉིད་ལ་ནི་བཅོས་མ་མིན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་སོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ལ། བཞེད་པ་དག་གིས་ནི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲི་མ་དེ་དང་དེ་ཟད་པ་ནི་གང་ལ་གསལ་སྣང་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བདག་མེད་དེའི་ངོ་བོར་ཟད་དགོས་ཀྱི། ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་སོགས་སུ་མ་བྱས་པའི་འབྲེལ་མེད་འདུ་མ་བྱས་གཞན་ཞིག་གི་ངོ་བོར་སོང་དོན་མེད་པས་ཟད་ཆ་འགོག་བདེན་ཡང་བདག་མེད་དེ་དང་དེ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་དགོངས་པར་ཤེས་པ་གནད་དུ་ཆེ་ཡི། སྟོང་གཞི་མེད་པ་ཙམ་གྱི་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྟོང་གཞི་ལ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ཉིད་གཞག་ཆོག་པས་སོ། །དེ་ལ་འོ་ན། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་འགོག་བདེན་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་དེ་སྔར་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ལ་གོམས་པ་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དང་མཉམ་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་གསལ་སྣང་བྱུང་བས་མཐོང་སྤང་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ངོ་བོར་ཟད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཐེག་དམན་ལམ་གྱི་སྟེང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ལ་འགོག་བདེན་མེད་དེ། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་རྣམས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མིན་པས་དེ་ཉིད་དམིགས་པར་བྱས་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་བར་བྱར་མེད་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་ངོ་བོར་ཟད་དོན་མེད་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ལྟར་རོ། །འདི་དག་ནི་མཆན་ལས། དེ་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་མེད་པ་འགོག་བདེན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཞི་ཤེས་

- 215 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་སྟེ། ལྷག་མ་གསུམ་༼༣༨༣་ན་༤༽ ༼༦༢༩་༢༠༽༼༡༣༥་༡༥༽པའི་མཆན་དུ་འཆད་པར་འདོད་དོ། །༼༡༡༩་བ་༤༽༼༡༩༡་༡༧༽ ༼༢༡༥་༡༡༽ལྷ་༽སྟེ་བདུད་༼དགའ་བར་༼༡༢༠་ན་༣༽༼༡༩༢་༩༽༼༢༡༦་༥༽འདིར་ཡང་༽བཞི་༼༡༦་བ་༢༽༼༦༩༠་༡༢༽༼༢༠༥་༡༣༽པར་བྱུང་བ་ལྟར་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་༼རྣམ་པ་༼༡༢༠་བ་༡༽༼༡༩༢་༡༩༽༼༢༡༦་༡༧༽བཞིན་ནོ། ། ༈ ཀུན་མཁྱེན་བླ་མའི་ཡིག་ཆའི་སྒྲས་ཟིན་སྐྱོང་བ་དག་གིས་འདི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་དུ་དྲངས་ཏེ་ཚོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཡོད་པ་ལ་བཤད་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་ཀུན་བཏུས་དར་ཊཱིཀ་ཏུ་ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས་སྡུག་ཀུན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དང་ལམ་བདེན་གྱི་འཁོར་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་དགོངས་པ་དང་ཡང་འགྲིག་གོ །༼༡༢༠་བ་༢༽༼༡༩༣་༣༽༼༢༡༧་༡༽ཕྱིར་རོ། ། ༈ འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་གཞན་དོན་གྱི་ཡན་ལག་གི་འདོད་སྲེད་སྐྱོན་དུ་འཕེན་པ་སྣང་མོད། དེ་ནི་སྲས་སྟོང་སྐྱེད་པ་སོགས་རང་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་གི་སྡུག་བདེན་སྐྱེད་པ་ཡོད་པ་ལ་སྦྱར་ན་བྱིས་པ་མགོ་སྐོར་བ་ཙམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་རུང་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དངོས་མིན་ཡང་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་སྲིད་པར་འཁྲིད་བྱེད་མིན་པས་ཀུན་འབྱུང་མིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ལ་དེས་ཁྱབ་པར་མི་གཟུང་སྟེ། ཡིག་ཆར་ཡང་མཚན་ཉིད་ལ་ཆ་བཞག་སྨོས་པ་དང་། དབྱེ་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཀུན་འབྱུང་གི་སྒྲ་སྦྱར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ནི་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེས་པ་མི་སྐྱེད་པས་སྡུག་བདེན་ཡང་མིན་ཏེ། འོག་༼༢༧༥་ན་༡༽༼༤༥༠་༡༢༽༼༥༠༥་༡༠༽གི་མཆན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡིག་ཆར་གསུངས་པའི་སྡུག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་གོ་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་སྣང་བས་རྩོད་ཚེ་གུང་ཐང་རྗེའི་བདེན་བཞིའི་མཐའ་དཔྱོད་ལྟར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བ་ལང་གི་གཟུགས་ཕུང་ལྟ་བུ་རང་རྒྱུ་ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་དེ་ཙམ་

- 216 -

བདེན་བཞི།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པས་འབྱུང་ལུགས་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་རྟོགས་མི་དགོས་པས་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་རྟོགས་མི་དགོས་ལ། དེ་ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཡང་རང་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་རྟོགས་ཀྱང་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་མ་རྟོགས་པ་མི་འགལ་ཏེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་ཡང་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པའི་བློ་མིན་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པས་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན་བློ་རྩེ་མི་འདྲ་སྟེ། ལྔ་༼༡༧༥་ན་༤༽ ༼༩༥༧་༡༨༽༼༥༠༤་༢༽པའི་མཆན་དུ་བྲི་བ་ལས་ཤེས་སོ། །༼༡༢༠་བ་༥༽༼༡༩༣་༡༢༽ ༼༢༡༧་༡༡༽དང་པོ་ལ་༽བརྟན་པ་མེད་པའི་༼མི་རྟག་པ་དང་༽ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་༼སྡུག་བསྔལ་བ་དང༌།༽ དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་༼སྟོང་པ་དང་།༽ རང་དབང་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་༼བདག་མེད་པ༽འི་རྣམ་པ་སྟེ་བཞི༼འོ། ། ༈ བསྡུ་བ་ལ། བདེན་པ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དག་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཅིའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན། སྨྲས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ནི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ནས་སོ། །ཞེས་བདེན་པ་བཞི་ག་ཤེས་བྱར་འདྲ་བ་ལ་སྟོན་པས་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ། ལམ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེས་དང་པོ་ཁོ་ན་ལ་ཤེས་བྱར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པའི་ལན་དུ་སྡུག་བདེན་གྱི་སྐབས་སུ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཐར་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་གཙོ་བོ་བདག་མེད་ཀྱང་ཤེས་དགོས་པས་ནན་ཏན་དུ་མཛད་ལ། གཞན་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ནི་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་ལ་སྤང་བ་སོགས་སུ་གདམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཡང་འགྲུབ་སྟེ། མ་ཤེས་པར་སྤོང་བ་དང་མངོན་དུ་བྱ་ཚུལ་སོགས་མེད་པས་སོ་ཞེས་བཤད་པས། སྤྱིར་འགོག་པ་ལ་བརྟག་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཡོད་པ་དང་རྒྱུ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག་ཀྱང་ཀུན་འབྱུང་གི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དེ་བཞི་ཀ་

- 217 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་དོན་གཅིག་སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་དར་ཊཱིཀ་ལས། མི་རྟག་པ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ལམ་བདེན་ལ་ཡང་ཁྱབ་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་པ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་མམ་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ་བྱེད་པས་ཚོར་བ་ཡིད་མི་བདེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལམ་བདེན་ལྟ་བུ་ནི་དེར་འགྱུར་དོན་མེད་དེ། ལམ་བདེན་དུ་གྱུར་པའི་སྔར་བྱས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལ་འགྱོད་སེམས་ལྟ་བུ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་ཡང་དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་རང་དབང་མེད་པར་བསྐྱེད་པ་མིན་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་མི་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་ནི། སྐྱེ་བ་དང་། ན་བ་དང་། རྒ་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། དགྲ་མི་སྡུག་པ་དང་འཕྲད་པ་དང་། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། འབྲལ་དུ་དོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྟེ་བདུན་་དང་། མངོན་པར་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་འགྲུབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་ཅིང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བདུན་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པས་ཀྱང་ཡིད་འབྱུང་གི་གནས་སུ་རྟོགས་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཐ་མ་འཕགས་པ་ཁོ་ནས་ཡིད་འབྱུང་གི་གནས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཀྱི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པར་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་ཉན་ས་ལས། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞིའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་དག་གིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་ནས། ཞེས་སྡུག་བདེན་གྱི་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ལ་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་དང་འཇིག་པའི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་ཉེ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་ལྔ་དང་། དེའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དེ་ལ་ཀུན་སྦྱོར་རམ་འཆིང་བ་དང་མི་སྡུག་པ་དང་གྲུབ་བདེ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་དུ་གསུངས་སོ། །སྟོང་བདག་མེད་ནི་སྡུག་བདེན་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པས་དེའི་རྣམ་པར་གཏོགས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ནས་བསྒོམ་དགོས་པས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་

- 218 -

བདེན་བཞི།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་བློས་སྦྱར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐོག་མར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བདེན་གྱི་སྟེང་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ན་དེ་ནས་ཆོས་གཞན་ལ་ཁ་བསྒྱུར་སླ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་ལུང་དེ་སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་དང་། གཞན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སོ་སོར་དངོས་ཤགས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་གཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པ་ཡང་ལེགས་པར་གནས་སོ། །རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་འདི་ལ་ད་དུང་དཔྱད་རྒྱུ་ཡོད་པ་བཞི་༼༡༢་བ་༦༽༼༦༨༤་༡༤༽༼༡༩༨་༡༥༽ པའི་མཆན་དུ་བྱའོ། །༼༡༢༠་བ་༥༽༼༡༩༣་༡༣༽༼༢༡༧་༡༢༽གཉིས་པ་ལ་༽སྡུག་བསྔལ་གྱི་བྱེད་༼རྒྱུ་དང༌།༽སྡུག་བསྔལ་༼ཀུན་འབྱུང་བ་དང༌།༽སྡུག་བསྔལ་ཡུན་རིང་པོར་༼རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང༌།༽ སྡུག་བསྔལ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་བའི་༼རྐྱེན་༽གྱི་རྣམ་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པ་ཡིན་༼ནོ། །གསུམ་པ་ལ།༽ ཉོན་མོངས་ཅི་རིགས་དང་བྲལ་བའི་༼འགོག་པ་དང་།༽ དེ་ཡང་དག་པར་༼ཞི་བ་དང་།༽ བདེ་ཞིང་གཙང་བའི་༼གྱ་ནོམ་པ་དང༌།༽ སྤངས་པ་སླར་མི་ཉམས་པའི་༼ངེས་འབྱུང་༽གི་རྣམ་པ་སྟེ་བཞི་ཚང་༼ངོ་། བཞི་པ་ལ།༽ བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐར་པར་འཁྲིད་པའི་༼ལམ་དང་།༽ སྒྲིབ་པ་ཅི་རིགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་༼རིགས་པ་དང་།༽ སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཕྲ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་༼སྒྲུབ་པ་དང༌།༽ གཏན་དུ་ཕན་པའི་གནས་སུ་སླར་མི་ལྡོག་པར་དངོས་སུ་འཁྲིད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་༼ངེས་འབྱིན་༽གྱི་རྣམ་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པ་ཡིན་༼ནོ། །༼༡༢༠་བ་༦༽༼༡༩༣་༡༦༽༼༢༡༧་༡༥༽ ངོས་འཛིན་ནི་༽སྐབས་གསུམ་པའི་༼གཞུང་ལས་༽གསལ་བ་ལྟར་འཐད་དེ་༼༣༩༨་ན་༣༽༼༦༥༣་༡༩༽༼༡༦༢་༡༧༽ཉིད་དུ་༼འཆད་པས་༽སྤྱི་དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་༼མི་བརྗོད་དོ། ། ༈ འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་མ་གསུམ་དང་པོའ་ིཤགས་ཀྱིས་གོ་སླ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ལྷ་དབང་བློའ་རྣམ་འགྲེལ་བར་གཞུང་ཚན་ ིསོ་སོར་མ་བཅད་པས་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པས་དེ་ལྟར་མཛད་ལ། ཤེར་འབྱུང་སྦས་པས་གཞུང་ཚན་རྣམས་སོ་སོར་བཅད་པ་ལྟར་མཁས་གྲུབ་སྨྲ་བའི་སེང་གེ་དང་ཀུན་མཁྱེན་བཞད་པའི་

- 219 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

རྡོ་རྗེས་མཛད་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་ཞིབ་ཏུ་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པའི་སྐོར་ལས་ཤེས་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ༌། །༼༡༢༡་ན་༡༽༼༡༩༣་༡༧༽༼༢༡༧་༡༦༽ཅི་ཞེ་ན།༽ སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་གཙང་བདེ་བདག་རྟག་གི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གྲུབ་ཚུལ་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚུར་མཐོང་རང་ག་བའི་བློའ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་༼རྟག་པ་༼༡༢༡་ན་༡༽༼༡༩༣་༡༨༽༼༢༡༧་༡༧༽ ིདང་པོ་བཞིའོ། ། ༈ ཀུན་བཏུས་སུ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་བཞིར་ཕྱེ་ནས་དང་པོ་གཉིས་དང་སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་པ། གསུམ་པ་དང་རྣམ་པ་དང་པོ། བཞི་པ་དང་རྣམ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་སྦྱོར་བ་ནི་འདི་དག་གསུང་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་ཙམ་ལས་དོན་མི་འགལ་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ཀྱིས་བདེར་འཛིན་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཁྱད་ཙམ་དུ་སྣང་བས་སོ། །དེ་ཡང་ཀུན་བཏུས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འཆིང་བ་ལ་ཟག་བཅས་བདེ་བར་ཞེན་པ་གཅིག་པུས་མི་ཆོག་པར་གཙང་བར་ཞེན་པ་ཡང་དགོས་པས་དེ་ཉིད་ངོས་གཟུང་བའི་སླད་དུ་ཡིན་ལ། འདི་ཉིད་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་དང་དེ་ལ་ཡང་སྔ་མའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་མཐོང་བ་ནི་ཕྱི་མ་ལས་ཀྱང་དཀའ་བར་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་སོ། །འདིས་མཚོན་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་ལོག་འཛིན་བཞི་དང་རྣམ་པ་བཞི་རྟོགས་པའི་བློ་རིམ་བཞིན་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་སོང་བ་མིན་པར་བཤད་པ་ནི་སྔ་མའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཉིད་ལ་ནི་དེ་འགལ་དོན། །ཞེས་འཛིན་སྟངས་འགལ་ཟླར་གསུངས་པ་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་བ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཀུན་བཏུས་དར་ཊཱིཀ་ཏུ་རྟག་པར་སྲེད་པས་རྒྱུ་དང་། གཙང་བདེར་སྲེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་འབྱུང་དང་རབ་སྐྱེ་གཉིས་ཀ་དང་། བདག་སྲེད་ཀྱི་རྐྱེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྟེ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་བཞི་གོང་༼༡༢༠་བ་༥༽༼༡༩༣་༡༣༽ ༼༢༡༧་༡༢༽གི་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་ལ་སྦྱར་བ་ནི་བསྡུ་བའི་དགོངས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་རྣམ་པ་བཞིས་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། སྲེད་པ་རྣམ་པ་བཞིའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། གཙང་བ་དང་། བདག་ཏུ་སྲེད་པའི་བྱེ་བྲག་ལས་སོ། །ཞེས་སོ། །༼༡༢༡་

- 220 -

བདེན་བཞི།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ན་༡༽༼༡༩༣་༡༨༽༼༢༡༧་༡༧༽རྒྱུ་མེད་པར་༽སྨྲ་བ་རྒྱང་ཕན་ལྟ་བུ་༼དང་།༽ གསལ་བྱེད་པས་དུས་བྱེད་པ་པོར་སྨྲ་བ་ལྟ་བུ་༼རྒྱུ་གཅིག་པུ་དང་།༽ གྲངས་ཅན་གྱིས་གཙོ་བོའ་རྣམ་ ིའགྱུར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་༼འགྱུར་བ་དང་།༽ རིག་པ་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པས་དབང་ཕྱུག་སོགས་གཞན་གྱི་༼བློ་སྔོན་དུ་བཏང་བ་༽ཙམ་ལས་བྱས་པར་༼ལྟ་བ་༼༡༢༡་ན་༢༽ ༼༡༩༣་༢༠༽༼༢༡༨་༡༽གཉིས་པའི་བཞིའོ། །༽ རྒྱང་ཕན་ལྟར་༼ཐར་པ་མེད་པ་དང་།༽ ཟད་བྱེད་པས་ཐར་པ་ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་ན་གདུགས་དཀར་པོ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་༼སྡུག་བསྔལ་༽གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་༼ལ་ཐར་པ་ཡིན་པ་དང་།༽ མཐོང་ཆོས་ལ་གྲོལ་བར་སྨྲ་བ་ལྔའི་ནང་ཚན་འགའ་ཞིག་ལྟ་བུ་༼བསམ་གཏན་༼༡༢༡་ན་༢༽༼༡༩༤་༡༽༼༢༡༨་༢༽ཡིན་པ་དང་།༽ དཔྱོད་པ་པ་ལྟར་༼ཐར་པ་༼༡༢༡་ན་༣༽༼༡༩༤་༢༽༼༢༡༨་༣༽གསུམ་པའི་བཞིའོ། ། ༈ བྱེ་སྨྲས་དགྲ་བཅོམ་པ་སྤངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་པ་འདོད་པ་ལ། གཞན་དག་གིས་འོ་ན་ཐར་པ་དེ་སླར་ལྡོག་པ་ཡོད་པས་ངེས་འབྱུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་ལན་དུ། འབྲས་ལས་ཉམས་པ་འཆི་བ་མེད། །ཅེས་གནས་སྐབས་ཙམ་ལས་གཏན་དུ་སླར་ལྡོག་པ་མེད་པས་སྐྱོན་མེད་པའི་ལན་བྱེད་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གུང་ཐང་རྗེའི་དྲིས་ལན་སྣ་ཚོགས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤངས་པ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་བདེ་གཤེགས་བརྙེས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དེ་གསུམ་ཡང་རིམ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་བ་དང་ཐེག་དམན་སློབ་པ་དང་དམན་པའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་སྤངས་པ་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་གསུངས་པའི་གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་སློབ་པ་འགའ་ཞིག་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལས་ཉམས་ཚེ་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་རགས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་ལས་ཉམས་པ་ལྟ་བུ་སྤངས་པ་དེ་ཉིད་སླར་ལྡོག་པ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ཕྱིར་མི་འོང་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡང་ལེན་དགོས་པ་ལྟ་བུ་སྤངས་པ་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་འཁོར་བར་སླར་ལྡོག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་དགོས་ཏེ། སྔ་མ་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤར། འབྲས་བུ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་

- 221 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ངེས་པར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་ཐོབ་པས་མི་ཉམས་ལ། འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ནི་འཕགས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་དེ་གཉིས་ལས་ཉམས་པ་སྲིད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤངས་པ་ནི་ལྡོག་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དོན་དེ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡང་བཞེད་པར་མངོན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྒྱ་ནག་པ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤར་སློབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལས་ཉམས་པ་མེད་པར་བཤད་པ་ནི་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་དངོས་གཞི་ལ་དགོངས་པ་འདྲ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེས་འདའ་བ་གསུམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་འོག་༼༡༤༨་བ་༦༽ ༼༢༤༠་༢༽༼༢༧༠་༡༡༽ནས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་འོག་༼༡༤༩་བ་༣༽༼༢༤༡་༨༽༼༢༧༢་༡༽ཏུ་སྤེལ་སྒོམ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གསུངས་པ་རྣམས་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་འགོག་སྙོམས་དང་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་རྣམས་དང་པོའ་རོ་མྱང་བ་ཡོད་ན་བར་བ་གཉིས་འདོད་པའི་རོ་ ིམྱང་བས་ཉམས་པ་ཡོད་པར་མཚུངས་ལ། སྔ་མ་འོག་༼༡༥༢་ན་༦༽༼༢༤༥་༡༣༽༼༢༧༦་༡༩༽ཏུ་གསལ་ཞིང་། སྔར་གྱི་ཕྱི་མ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་དང་སྐྱོན་ནི་ཀུན་འབྱུང་དག །སླར་ཡང་ལྡོག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། །ཅེས་པའི་ཐད་དུ་སྲས་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁ་ཅིག འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་ལས་ཉམས་པ་མེད་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་སྤངས་པ་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་རགས་པ་མངོན་གྱུར་པ་འགའ་ཞིག་དང་བྲལ་བའི་ཆ་དེ་སོ་སོར་བརྟག་འགོག་མིན་པས་སྤངས་པ་དངོས་གནས་སུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། འཕགས་པའི་སྤངས་པ་སླར་ཉམས་པ་སྲིད་ན་ཐར་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། འཚེ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབད་ནས་བསྒྲུབས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། དགེ་

- 222 -

བདེན་བཞི།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སློང་དག་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཁོ་ན་རེ། མཐར་གྱིས་པའི་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་
ལམ་གྱིས་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་འཕགས་ལམ་ཁོ་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱས་པར་རྗེ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤའི་མཐའ་དཔྱོད་ཆེ་བར་བལྟའོ། །༼༡༢༡་ན་༣༽༼༡༩༤་༢༽༼༢༡༨་༣༽ལམ་མེད་པ༽ར་འཛིན་པ་རྒྱང་ཕན་ལྟ་བུ་༼དང་།༽ ཕྱི་རོལ་པ་སྤྱི་ལྟར་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་༼ལམ་འདི་ངན་པ་དང༌།༽ སྙོམས་འཇུག་པ་ལས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལྟ་བུ་ཐར་ལམ་མ་ཡིན་པ་༼གཞན་ཡང་ལམ་ཡིན་པ་དང༌།༽ དཔྱོད་པ་ལྟར་༼ལམ་འདི་ཡང་༼༡༢༡་ན་༣༽ ༼༡༩༤་༤༽༼༢༡༨་༥༽བཞི་བའི་བཞིའོ། ། ༈ སྔར་གྱི་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་བཞི་སྡུག་ཀུན་ལྟར་འགོག་ལམ་ལ་ཡང་སྦྱར་དགོས་པར་གུང་ཐང་རྗེས་བཤད་ལ། སྦྱར་ཚུལ་ཡང་ཐར་པ་དང་ཐར་ལམ་མེད་པར་འཛིན་པ་ནི་འཁོར་བ་རྟག་པར་ཞེན་པའི་དབང་དང༌། སྡུག་བསྔལ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་ཐར་པ་དང་གྱ་ནོམ་པར་འཛིན་པ་དང་ལམ་འདི་ལ་ངན་པ་དང་སྙོམས་འཇུག་གཞན་ལ་ཐར་ལམ་དུ་འཛིན་པ་སོགས་ནི་དེ་ལ་གཙང་བ་དང་བདེ་བར་ཞེན་པའི་དབང་དང༌། ཐར་པ་དང་ཐར་ལམ་སླར་ལྡོག་པར་འཛིན་པ་ནི་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། གཞན་གསུམ་ལ་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་བཞི་སྦྱར་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་མོས་སོགས་བཞི་གནས་འགྱུར་བས་ཕར་ཕྱིན་བཞི་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་གོ་བ་ཆགས་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལམ་སྤྱིའི་འགྲོས་ལ་ངེས་པ་རྙེད་དོ། །༼༡༢༡་ན་༤༽༼༡༩༤་༥༽༼༢༡༨་༦༽གཞག་གོ ༈ །ལ་ལས། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྒོམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་བཅུ་བཞི་སྔོན་དང་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་རྗེས་སུ་རྟོགས་དགོས་ཞེས་པ་ལ། མཆན་དུ། དེ་ནི་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་ཏེ། ཉན་ས་ལས། རྣམ་པ་བཞིའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་དག་གིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་

- 223 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་ནས་གང་ཞིག་སྤངས་ན་སྡུག་བསྔལ་འདི་སྤོང་བར་འགྱུར། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། རབ་སྐྱེ་དང་། རྐྱེན་གང་ཡིན་པ་རྣམ་པ་བཞིས་བདེན་པ་ཀུན་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སོགས་བཞི་དང་། འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་སོགས་བཅུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རྟོགས་པར་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་ལ་ཡང་འགོག་བདེན་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་གང་རུང་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དྲི་མ་བློ་བུར་བར་སྒྲུབ་པར་གསུངས་པས་ཀྱང་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྟགས་ཟུར་བཞིའི་སྒོ་ནས་བཀག་ལ། དེ་ལས་དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་བཞི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་དང་། རྣམ་པ་བཅུ་ལས་ཐ་མ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་རང་དབང་མེད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་སྟོང་བདག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཅིང་། དེ་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་འཇུག་པར་གསལ་བས་སོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་གྲགས་ཆེ་བས་གསལ་དུ་གཏང་མི་དགོས་ཤིང་། གསུམ་པ་ནི་ལུགས་དེར་འགོག་བདེན་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད་པས་དེ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་ལམ་བདེན་གྱི་བཞི་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འབུད་དེ། འགོག་བདེན་ནི་དེའི་སྔོན་དུ་རྟོགས་དགོས་པས་སོ་ཞེས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། རྒྱལ་ཚབ་ཀྱིས་དེའི་ཐད་དུ། སེམས་པ་བདག་འཛིན་གྱི་མུན་པ་བབས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་དོན་ཏེ། ཞུགས་ན་བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་བདག་མེད་མེད་ཅིང་བདག་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སེམས་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའི་དོན་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་རྟོགས་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པར་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དྲི་མ་སྤོང་ནུས་སུ་བསྒྲུབ་ཡུལ་དེ་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་ནུས་མ་རྟོགས་པས་འགོག་བདེན་མ་རྟོགས་

- 224 -

བདེན་བཞི།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པར་འདོད་དགོས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །རིགས་པ་གསུམ་པ་ལ་དཔྱད་བྱ་ཅུང་ཡོད་པ་གསུམ་༼༣༨༣་ན་༤༽༼༦༢༩་༢༠༽༼༡༣༥་༡༥༽པའི་མཆན་དུ་འཆད་ལ། བཞི་པའི་སྐབས་སུ་ལ་ལས། ལུགས་དེ་གཞིར་བཞག སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། འདོད་དེ། སེམས་ཁོ་རང་འཇོག་དགོས་པས་སོ། །འོ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོགས་ན་སེམས་ཀྱི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་སེམས་ཀྱི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པར་རྟོགས་པས་ཀྱང་དེ་རྟོགས་པར་འཇོག་ནུས་པས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཁྱོད་རྟོགས་པར་ཐལ། མ་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དངོས་གཞལ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡིན་པས་སོ། །
ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོགས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ།
ཁྱོད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཚུལ་དེ་ནི་གང་ཟག་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ལ་ཡང་འདྲ་བས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལུགས་འདིར་ཡང་དེ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་རིགས་ངེས་ཡོད་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་རིགས་ངེས་ཉན་ཐོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་འདོད་དེ། སེམས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པས་དེ་རྟོགས་པར་གཞག་ཆོག་པས་སོ། །ད་དུང་བཞི་༼༢༤་ན་༥༽༼༧༠༣་༢༠༽༼༢༢༠་༡༤༽པའི་མཆན་དུ་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མའི་གསུང་གི་རྒྱབ་རྟེན་དང་བཅས་འཆད་དོ། །༼༡༢༡་ན་༥༽༼༡༩༤་༩༽༼༢༡༨་༡༠༽ སྨྲས་པ།༽ སྡུག་བསྔལ་ཤེས་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་འགོག་བདེན་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ༼དོན་གསུམ་པོ་༼༡༢༡་ན་༥༽༼༡༩༤་༡༠༽༼༢༡༨་༡༡༽གོ་བར་བྱའོ། ། ༈ ཡིག་ཆར་གསུངས་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་རྣམ་

- 225 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

གྲོལ་ལམ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟག་འགོག་མིན་པར་ཐལ། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་ལ་བདེན་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟག་འགོག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འགོག་བདེན་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ལ་ཁོས། རང་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་ཁྱོད་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སོགས་སྦྱར་ན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པས་དེ་སྒྲ་སྦྱར་ཏེ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བྱའོ། །
ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་
དངོས་གཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་ཐལ། གོང་དུ་མ་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་བློ་རྩེ་མི་འདྲ་བས་མ་ཁྱབ་བོ། །འོ་ན། དེ་འདྲའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་འགོག་བདེན་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་འགོག་བདེན་གནས་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དེ་འགོག་བདེན་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྫས་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།༼༡༢༡་ན་༥༽ ༼༡༩༤་༡༠༽༼༢༡༨་༡༢༽སྡོམ་དུ་ས་བཅད་གཉིས་པ་དང་འདི་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ངོ་བོ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་ཆད་དམ་ཞེས་པ་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱི་རང་སྐད་མ་མཁྱེན་པས་ནོངས་ལ། དེས་ན་གོང་ ༼༡༡༧་བ་༣༽༼༡༨༨་༦༽༼༢༡༡་༡༣༽གི་རང་བཞིན་ཞེས་འཕྲོར་ཕུར་ཤད་ཆད་པའོ། །༼༡༢༤་ན་༤༽ ༼༡༩༩་༦༽༼༢༢༤་༣༽ག་ལ་མཚུངས༌། ༈ འདིར་ཁ་ཅིག་གིས། འདི་པའི་ལུགས་ལ་སྟོང་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས། འདིར་མེད་པ་ཞེས་པ་བདེན་

- 226 -

བདེན་བཞི།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མེད་ཡིན་པས་སྟོང་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་འདོད་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་དམ་སྙམ་སྟེ་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་དོན་དམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བློའ་ངོར་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཐད་ ིཀྱི་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། གནོད་འཇོམས་ལས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ངོ་ན་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་མཉམ་བཞག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོ་ན་ཡུལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དེ་ག་ལ་ཡིན། ཡིན་ལུགས་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དེས་གཏན་མི་འདོད་པ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་འདི་ཉིད་ལས་འོག །༼༢༥༩་ན་༥༽༼༤༢༤་༡༽༼༤༧༦་༢༽དུ་གསལ་ལོ། །༼༡༢༤་བ་༦༽༼༢༠༠་༧༽༼༢༢༥་༧༽བྱང་༽ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་༼ཚེ་བདག་ཉིད་ལ་༼༡༢༤་བ་༦༽༼༢༠༠་༨༽༼༢༢༥་༩༽མི་མཐོང་ངོ་། ། ༈ འདི་ནི་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འདིས་མཚོན་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དེ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བྱང་སེམས་ཞེས་ཚིག་སྡུད་བྱ་བ་ཡང་གོ་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནི་སྒྲའི་གཞུང་ལུགས་ནས་བྱུང་བའི་ཚིག་སྡུད་དྲུག་དང་མི་འདྲ་ཡང་མིང་གཅིག་ཡང་ཡང་ཟློ་སྐབས་ཚིག་ཚོགས་དབྱུང་བའི་སླད་དུ་མིང་ཡིག་སྔ་ཕྱིས་མཚོན་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །༼༡༢༦་ན་༡༽༼༢༠༢་༣༽ ༼༢༢༧་༩༽གང་དག་༽སྟེ་བུ་སྟོན་༼སྔོན་མཐའ་༼༡༢༦་བ་༡༽༼༢༠༢་༡༩༽༼༢༢༨་༦༽འདོམས་པའོ། ། ༈ འདི་ལྟར་རྒྱལ་བའི་གསང་རབ་མཐའ་དག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ནི་བདེན་བཞིའི་བླང་དོར་ཉིད་ལས་མ་འདས་པས་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་ལས་རྒྱས་བསྡུས་ཅི་རིགས་པར་གསུངས་ལ། སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མཐུན་སྣང་དུ་ཐོག་མའི་ལྔ་སྡེ་ནས་ཐ་མའི་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་རབ་བཟང་གི་བར་གྱི་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འདིའི་སྟེང་ནས་སྨིན་གྲོལ་ལ་བཀོད་ཅིང་། ཕྱིས་འབྱུང་གི་གདུལ་བྱ་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་གསལ་འདེབས་སུ་ཡང་འདིའི་

- 227 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

གཟུགས་བརྙན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་འཁྱམས་སོགས་སུ་བྲི་བར་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །སྨྲས་པ།

སྣང་བྱེད་བདག་པོའ་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བ་ན། ། ིསྲིན་བྱའི་མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་དང་། །
བྱང་བསྟན་ཕུག་པར་སྨག་རུམ་གནས་པ་ནི། །
མེ་ཟླུམ་གྱི་མིན་རང་རང་སོ་སོའ་སྐྱོན། ། ིམི་ཤེས༷་ཤེས༷་པར་རློམ་པའི་རང་མཐོང་ཆེ། །
གང་ཡང༷་ཡང༷་དག་མ་ཡིན་ལྟར་སྣང་སྟེ། །
ལག་རྗེས༷་རྗེས༷་སུ་ལུས་འདིས་ནང་རྟེན་སྙིང༌། །
ཀྱེ་མ༷་མ༷་ལུས་ཞིབ་ཏུ་གསལ་བར་མཚོན། །

སྐྱབས་གསུམ།

༈ ༼༡༢༧་ན་༢༽༼༢༠༣་༢༠༽༼༢༢༩་༩༽འདོད་དོ། ། ༈ འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས།
འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བར། རྒྱལ་བ་ནི་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་ཆོས་བཤེས་ཀྱིས། དེ་ནི་དཀོན་མཆོག་གཞན་ཡིན་པས་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་མི་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་སྟོན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་སྙམ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཚོད་དང་བསྟུན་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དེར་དགེ་སློང་བཞི་སྡེ་ལ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་ཐ་སྙད་མཛད་ནས་སངས་རྒྱས་པ་དང་དཀོན་མཆོག་སོ་སོ་བར་བཤད་ཀྱང༌། ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སུ་ཡང་དེ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཏུ་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །༼༡༢༧་བ་༥༽༼༢༠༥་༣༽༼༢༣༠་༡༦༽བདུན་

- 228 -

སྐྱབས་གསུམ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པ་ནི་༽རང་དོན་ཆོས་སྐུ་སྟེ་༼དང་པོ་གསུམ་མོ། །བརྒྱད་པ་ནི་༽གཞན་དོན་གྱི་སྐུ་སྟེ་༼ཕྱི་མ་གསུམ་མོ། ། ༈ འདིར་ཐུགས་རྗེ་དང་ནུས་པ་གཞན་དོན་དུ་བཞག་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་བཞེངས་ཏེ་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་གཙོ་བོར་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལག་རྗེས་ཡིན་པས་ཡིན་ལ། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཞན་དོན་དུ་བཞག་པ་ནི་འགྲོ་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་གཟིགས་ཏེ་ཐུགས་རྗེ་འཇུག་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོའ་དབང་དུ་ ིབྱས་པ་སྟེ། མདོར་ན་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སྐུ་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དུ་ན་གསུམ་ཀའང་རང་དོན་གྱི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་༼༡༢༨་ན་༡༽༼༢༠༥་༡༠༽༼༢༣༡་༤༽མུ་བཞི་༽སྟེ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་༼གང་དུ་ཡང་༽བདེན་པར་གྲུབ་པར་༼བརྟག་མི་ནུས་པ་དང༌།༽འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་གཟིགས་པར་༼སྒྲས་༼༡༢༨་ན་༢༽༼༢༠༥་༡༢༽༼༢༣༡་༦༽ཡིན་པའོ། ། ༈ དེ་ཡང་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། བརྟག་མིན་ཕྱིར་དང་བརྗོད་མིན་ཕྱིར། །འཕགས་པས་མཁྱེན་ཕྱིར་བསམ་མེད་ཉིད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །༼༡༢༩་ན་༡༽༼༢༠༧་༡༽༼༢༣༢་༡༨༽དོར་རོ། ། ༈ མཆན་ལས། འདིའི་དོན་དར་ཊཱིཀ་ལས་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཡེ་ཤེས་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་སྦྱར་པ་ཡང་རུང་ལ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་རྒྱུད་བླ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་གཞུང་ཡིན་པས་འདིར། བློ་ལྡན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །ཞེས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་ཁོ་ནར་སྦྱར་པ་དང༌། དམན་སྒྲིབ་ལས་གྲོལ་བར་བཤད་པ་དང༌། ཐོགས་སྒྲིབ་ཡང་ཅི་རིགས་ལས་གྲོལ་བར་གསུངས་པ་དང༌། ཆགས་སྒྲིབ་བམ་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཡིན་པས་སྤངས་པ་འགོག་བདེན་དེ་རྣམས་རང་སྟེང་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ལ་སོ་སོར་རང་རིག་པར་བཞག་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའི་ཁོག་དང་འགྲིག་པར་སྣང་ལ། རྩ་བར་ཡང་འདིའི་མཇུག་ཏུ་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་འགྲེལ་བས་ཀྱང་ཁ་མ་ཕྲལ་བར་བཤད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་མ་གོ་བར་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དུ་སོ་སོར་བགྲངས་པ་གནད་མི་གོ་བས་གསེར་ཕྲེང་གི་ཟུར་ཟ་

- 229 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཡང་དེ་ལ་ཡིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བ་ཙམ་ལ་མིན་ནམ་སྙམ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་བསྟུན་ན་གོང་༼༡༢༨་བ་༢༽༼༢༠༦་༩༽༼༢༣༢་༥༽ལྟར་གཟིགས་པ་དེ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེ་ན་ཡེ་ཤེས་སྔ་མ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་ཡིན་པར་གོ་སླ་ལ། འགོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཞེ་ན་དེ་ཙམ་དུ་གོ་མི་སླ་བས་སྐབས་འདིར་བརྒྱད་དུ་མ་ཕྱེ་བར་བཞིར་ཕྱེ་ཞེས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་མིན་ནོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ། རང་སྟེང་དུ་སྒྲིབ་པ་ཅི་རིགས་ཟད་པའི་འགོག་བདེན་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དོན་དམ་རྣམ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་དྲངས་པའི་བློ་རྩེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་སྟེང་དུ་དེ་འདྲའི་འགོག་བདེན་ཡོད་པར་མཐོང་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དོན་དམ་རྣམ་ཅན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རང་སྟེང་དུ་འགོག་བདེན་མཐོང་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་དོན་དམ་རྣམ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་སྟེང་དུ་སྒྲིབ་པ་ཅི་རིགས་ཟད་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་སོ། །༼༡༢༩་བ་༢༽༼༢༠༧་༢༠༽༼༢༣༤་༡༽ ལན་ཡང་༽རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་འབྲས་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པའི་༼ཐེག་ཆེན་༼༡༢༩་བ་༣༽༼༢༠༨་༤༽༼༢༣༤་༥༽དེ་བཞིན་དུ་༽སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་གཞན་གྱི་སྒྲ་ལ་མི་ལྟོས་པར་མྱང་འདས་རང་རྒྱུད་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཆ་ནས་མཆོག་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཆོས་ལ་གཙོ་བོར་འབྲས་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པའི་རང་རྒྱལ་དང༌། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་གཞན་ལས་གདམས་ངག་ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲོལ་བའི་སློབ་མ་དགྲ་བཅོམ་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཆ་ནས་མཆོག་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་གཙོ་བོར་འབྲས་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཏེ་༼ཐེག་པ་༼༡༣༠་ན་༣༽༼༢༠༩་༡༽༼༢༣༥་༥༽ཞེས་སོ། ། ༈ དོན་དམ་པའི་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་ལམ་དེ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་དར་ཊཱིཀ་ཏུ་སངས་རྒྱས་སུ་འཇོག་བྱེད་གཙོ་བོ་ལ་དོན་དམ་དང༌། དེའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཐོབ་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱས་ནས་

- 230 -

སྐྱབས་གསུམ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཆོས་སྐུ་སྔ་མ་དང་གཟུགས་སྐུ་ཕྱི་མར་འཇོག་ལ། ཐུབ་དགོངས་སུ་དོན་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལ་དོན་དམ་དང༌། དོན་ལ་དེ་མིན་ཡང་དེའི་ཚབ་བྱེད་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱས་ནས་སྐུ་གསུམ་ཀ་སྔ་མ་དང༌། སྐུ་འདྲ་དང་བྱང་སེམས་སོགས་ཕྱི་མར་འཇོག་པས་འཇོག་ཚུལ་སོ་སོའ་ཟླས་ཕྱེ་བའི་དབང་དུ་མ་བྱས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་མི་འགལ་ ིལ། ཐུབ་དགོངས་སུ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་འགོག་བདེན་དང༌། ལམ་དང་གསུང་རབ་ཐ་སྙད་པའི་ཆོས་སུ་བཤད་པ་ནི་སྐྱབས་ཟིན་དང་སྐྱོབ་བྱེད་ཀྱི་ལྡོག་ཆེས་ཕྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང༌། རྣམ་མཁྱེན་ནི་སྐྱབས་ཟིན་པ་ཡིན་ཡང་སྐྱོབ་བྱེད་ཀྱི་ལྡོག་ཆས་ཕྱེ་བའི་ཁོངས་སུ་མི་འགལ་ལ། དེར་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པ་དང་དགེ་སློང་བཞི་སྡེ་དང་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་ཀུན་རྫོབ་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་དངོས་གནས་པ་ཡིན་མིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དར་ཊཱིཀ་ཏུ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གཉིས་ཀའང་འགོག་ལམ་ལ་བཤད་པའི་སྔ་མ་ནི་དངོས་གནས་པ་དང་ཕྱི་མ་ནི་འཇོག་བྱེད་གཙོ་བོའ་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདིས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཡང་སྔར་ ིལྟར་དུ་ནང་ཚན་གྱིས་མི་འགལ་ཚུལ་ཤེས་པར་གྱིས། ༼༡༣༢་ན་༣༽༼༢༡༢་༥༽ ༼༢༣༨་༡༨༽འདོམས་པའོ། ། ༈ འདིར་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་གི་ལམ་ལ་སློབ་ཀྱང་རང་རང་གི་སྐྱབས་འགྲོ་ཉིད་ལམ་དེ་དང་དེའི་གཞི་རྟེན་དུ་མེད་མི་རུང་བར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་དང་ལམ་འབྲས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱབས་འགྲོ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཚུལ་ཤེས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ཆིག་དྲིལ་དུ་འབད་དགོས་ཤིང༌། དེ་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས། རྒྱུ་གཉིས་ལ་གཟབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཀའ་བསྩལ་པ་ལྟར་དེའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་བར་བྱ་དགོས་ཀྱི། རང་ག་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཡུལ་དེ་དང་དེའི་མཚན་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་སྐྱབས་འགྲོའ་ཕྱོགས་ནའང་མེད་དོ། །དེས་ན་རྗེ་ ིཉིད་ཀྱི་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་དང་གུང་ཐང་རྗེའི་ཁྲིད་ཡིག་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྟོན་པ་ནས་བཟུང་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པའི་མན་ངག་མངའ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་ཐོས་ཏེ་རྒྱུ་དང་

- 231 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ངོ་བོ། ཕན་ཡོན་དང་བསླབ་བྱ་སོགས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས་ཉིན་དང་མཚན་དུ་ལན་གསུམ་རེ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་འུ་བུ་ཅག་ནང་བའི་གྲལ་དུ་འཚང་བ་ཡོངས་ཀྱིས་འཁུར་དགོས་པའི་བཀའ་རྟགས་ཡིན་ལ། སྐྱབས་འགྲོ་ཚུལ་ལྡན་རེ་མེད་ཕྱིན་ཀཱ་རི་ཀ་ལྔ་བཅུ་པ་ནས་བཟུང་མདོ་སྡེ་ཀུན་གྱི་ཡང་རྩེ་ཤེར་མདོའ་བར་གྱི་བསྟན་པ་འཛིན་ལོ་བྱས་ ིཀྱང་ཞིང་གི་མཐུས་རེ་གཉིས་ཐར་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་བའི་མཐའ་མི་ཁེགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱིངས་ཀུན་འབྱུང་རང་ག་བར་སོང་སྟེ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་སྐོར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་ཕྱི་བ་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཕགས་པར་སོང་བའི་ཚུལ་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་ནི་མེད་མི་རུང་ངོ༌། །
སྨྲས་པ།

མཆོག་གསུམ་ཞིང་ས་དད་པའི་གཤོལ་གྱིས་རྨེད། །བསྙེན་ཅིང་བཀུར་བའི་ས་བོན་གྲུང་པོ་བཏབ། །རྟག་གུས་སྦྱོར་བའི་ཆུ་ལུད་ཀྱིས་བསྐྱངས་ཏེ། །རྣམ་བྱང་སྟོན་ཐོག་སྨིན་ལ་རོལ་རྣམས་རྨད། །
མ༷་ནོར་ལམ་སྟོ༷ན་སྟོན་པ་རྐངགཉིས་གཙོ། །
མ༷་རིག་མུན་ཞི༷་ཞི༷་བ་འགོག་ལམ་ཆོས། །
མ༷་ཕམ་ཚུལ་ལྡན་ལྡན ༷ ་གྲོལ་འདུས་པའི་ཚོགས། ། ༷
མ༷་རྒན་སྤྱི་ཡི༷་ཡི༷་གར་འཆུན་ན་སྙམ།། །།

ལེ་ལོ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ།

༈ ༼༡༣༢་ན་༥༽༼༢༡༢་༡༠༽༼༢༣༩་༥༽འཛིན་པ་༽སྟེ་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་
༼སྤོང་བྱེད་མ་ཞེན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་༽ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་མི་ཉམས་པ་ལ་བསླབ་ཚུལ་

- 232 -

ལེ་ལོ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

༼ལ་གདམས་པ་ནི། ༼༡༣༢་བ་༢༽༼༢༡༢་༡༨༽༼༢༣༩་༡༤༽ཞེས་སོ། ། ༈ དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བར་གཏོགས་པ་གསེར་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་བརྐོ་བ་དང་ཞིང་འདེབས་པ་སོགས་ལ་སྡུག་རུས་བྱེད་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་མིན་གྱི་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་ཡིན་པས་བློ་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་བགེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེས་བསམ་པ་ལྟར་དུ་གསེར་དང་སྟོན་ཐོག་སོགས་འབྱོར་བའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང༌། གལ་ཏེ་འབྱོར་ཡང་རྡོ་བརྡར་བའི་དཔེ་བཞིན་སྙིང་པོ་མེད་པ་ནི། གུང་ཐང་རྗེས། བསྒྲུབས་པའི་ནོར་རྫས་བདག་ཅག་ལ་བཞག་སྟེ། །བསགས་པའི་སྡིག་ལྟུང་ཕ་མ་རང་གིས་འཁུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསེར་སོགས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དེ་རྣམས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བཞག་ནས་དེའི་དོན་དུ་བསགས་པའི་ལས་ངན་རྣམས་རང་གཅིག་པུས་བདག་གིར་བྱས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིའུ་ཚུགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལྷུང་བཟེད་ལ་ཆགས་པའི་དགེ་སློང་གི་བྱུང་བ་བཞིན་དང༌། དམ་པའི་ཆོས་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་འབད་པ་ནི། འཕགས་པ་ལྷས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། །མྱ་ངན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང༌། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར། །ཐོབ་འགྱུར་ངེས་པའི་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། ས་པཎ་གྱིས། རིག་པ་ནངས་པར་འཆི་ཡང་སློབ། །ཚེ་འདིར་མཁས་པར་མ་གྱུར་ཀྱང༌། །སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་བཅོལ་བ་ཡི། །ནོར་ལ་རང་ཉིད་ལེན་དང་མཚུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་དཔེར་ན་མི་ཞིག་གིས་ཚེ་འདིར་སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས་པ་མི་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྗེད་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་མི་དེ་མི་གཏོང་བར་རྣམ་སྨིན་ལ་སྦྱོར་བ་བཞིན་དུ། སྟོང་ཉིད་སོགས་ལ་ཚེ་འདིར་ཐོས་སོགས་བྱས་པས་མ་རྟོགས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཙམ་བཞག་པ་དེ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་བརྗེད་ཀྱང་རུང་སྐྱེ་བ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་བླངས་ཀྱང་བར་སྐབས་ཤིག་ནས་བག་ཆགས་དེས་གང་ཟག་ཚུར་བཙལ་ཏེ་འོངས་པ་ལྟ་བུར་སད་དེ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལ་སྦྱོར་བ་ཞིག་ངེས་པར་ཡོང་བའི་ཚུལ་བསམས་ནས་འབད་དགོས་པའི་ཆེད་དུའོ། །༼༡༣༢་བ་༢༽ ༼༢༡༢་༡༩༽༼༢༣༩་༡༥༽བརྩོན་འགྲུས་༽ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་༼ལ་༽ བསླབ་པར་༼གདམས་པ་ནི།༼༡༣༢་བ་༥༽༼༢༡༣་༨༽༼༢༤༠་༦༽ཞེས་སོ། ། ༈ འདིའི་གཉེན་པོར་བདག་གིས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་

- 233 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མེད་པ་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རིགས་ལ་དེ་མ་མྱོང་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་དང༌། དེ་ཀུན་ཀྱང་ལན་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་མྱངས་ཟིན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཡང་ད་དུང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐའ་དང་གཏིང་མི་མངོན་པར་འདུག་པ་དང༌། བདག་གིས་ཐོག་མེད་ནས་བདག་ཉིད་བདེ་བའི་ཐབས་སུ་ངལ་དུབ་ལ་མི་འཛེམ་པར་མི་བྱེད་དགུ་བྱེད་བྱས་ཀྱང་དོན་དུ་སོང་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ན་ཡང་ད་དུང་དེ་ལ་མི་སྤྲོ་བ་མེད་བཞིན་དུ། ད་རེས་དོན་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་གཅིག་པུ་འདི་ལ་ངལ་བ་ནི་མི་རིགས་པས་ཐ་ན་བདག་གི་ལུས་བརྒྱར་བཏུབས་ཀྱང་བརྩོན་པ་མི་འདོར་སྙམ་དུ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་སེམས་པར་བྱའོ། །༼༡༣༢་བ་༥༽༼༢༡༣་༩༽༼༢༤༠་༧༽ བརྩོན་འགྲུས་༽ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐེག་དམན་དུ་མི་ལྟུང་བའི་རྒྱུ་༼ལ་༽བསླབ་པར་༼གདམས་པ་༼༡༣༣་ན་༤༽༼༢༡༣་༢༠༽༼༢༤༠་༡༩༽ཕྱིར་རོ། ། ༈ འདིའི་གཉེན་པོར་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ལས་གདམས་པ་ནོད་པ་ནི་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས། བདག་ཅག་ལྟ་བུས་ནི་སྔར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དང་པོ་ཉིད་ནས་དེ་འདྲ་མིན་པར་རང་ཅག་དང་འདྲ་བའི་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་ཞིག་གིས་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་བདག་གིས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ནུས་སྙམ་དུ་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་པར་བྱ་ཞིང༌། མདོར་ན་འཇུག་པར། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བརྩོན་འགྲུས་རྗེས་འགྲོ་ཞིང༌། །ཞེས་པ་དང༌། སྟོན་པས་རྒྱན་རྩོམ་པ་པོ་ལས་བསྐལ་པ་བརྒྱད་ཁྲིའི་རྗེས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་བརྩོན་འགྲུས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐལ་བ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྔོན་དུ་སངས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་དུས་རྒྱུན་དུ་སེམས་ཀྱི་མཐིལ་དུ་འཛིན་དགོས་སོ། །
སྨྲས་པ།

རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གྲུ་གཟིངས་ལ། །རླབས་ཆེན་སྤྱོད་པའི་བ་དན་བརྟན་པོར་གཙུགས། །རྟག་གུས་སྦྱོར་བའི་སྐྱ་བས་ཉེར་བསྐུལ་ཏེ། །

- 234 -

སྤྱན་ལྔ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སྐུ་གསུམ་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་སོན་རྣམས་མཚར། །

དེ་སླད་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱང་དུས་རྒྱུན་ད༷

། །

ད༷

་མའི་ལེ་ལོ་མ་ལུས་རྒྱང་བསྲིངས་ཏེ༷། །
ཏེ༷་པོར་བརྩོན་པས་ཡང་དག་ལམ་བཟང་ལ༷། །
ལ༷་འུར་བག་ཆགས་འཇོག་པ་དོན་གྱི་གནད། །

སྤྱན་ལྔ།

༈ ༼༡༣༤་ན་༢༽༼༢༡༥་༩༽༼༢༤༢་༡༢༽གསུངས་སོ། ། ༈ འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས།
མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་ལྷའི་མིག་དང་དེའི་ཡུལ་ཤེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྷའི་སྤྱན་དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་མནར་མེད་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མནར་མེད་ནས་འོག་མིན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་ཐལ། རང་གི་དངོས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། ཤིང་རྟའི་འཕངས་ལོ་གཅིག་གི་ཁྱོན་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གཟིགས་ལ་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བའི་སེམས་ཅན་སྟོང་གསུམ་གྱི་ལྷ་དང་མི་ལས་ཀྱང་མང༌། ཞེས་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་མི་རྣམས་ནི་ཆེས་ཉུང་གི་ ིཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྲོང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་དང་ལྡན་པ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷའི་མིག་གིས་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་གྱི་ཕྱོགས་ན་སེམས་ཅན་དག་མཐོང་བ་ནི་ཆེས་མང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་

- 235 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པ། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མང་བར་གསུངས་ཤིང༌། ཡང་འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལྷའི་སྤྱན་གྱིས་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོའ་ཚད་ཙམ་ ིགྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་སེམས་ཅན་དག་གཟིགས་པ་ནི་ཆེས་གྲངས་མེད་དོ། །ཞེས་དེ་དག་ལས་ཀྱང་མང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཡིག་ཆར་ཡང་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་དྲངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིས་གོང་༼༡༣༣་ན་༥༽༼༢༡༤་༤༽༼༢༤༡་༤༽གི་ཤའི་སྤྱན་གྱི་ཡུལ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་མངོན་ཤེས་སོགས་དུ་མའི་ཞིབ་ཆ་ཤེས་སོ། །༼༡༣༣་བ་༥༽༼༢༡༥་༡༽ ༼༢༤༢་༤༽བཤད་དོ། །༽མཆོད་རྟེན་ལ་མར་མེ་ཕུལ་པ་སོགས་ཀྱི་༼དགེ་བའི་༼༡༣༤་བ་༡༽ ༼༢༡༦་༢༽༼༢༤༣་༨༽དགོངས་སོ། ། ༈ ཡིག་ཆར། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་ནི་ཉན་རང་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་མེད་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ཡོད་པར་བསྡུ་བ་ལས། འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ལ་ནི་གཟུགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་གྲུབ་ལ། སྔ་མའང་ཨ་བྷྱས། གསུམ་པའི་བག་ཙམ་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་ཞུགས་ལ། །བཞི་པའི་བག་ཙམ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལའང་ཡོད། །ཅེས་ཤེས་རབ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་རིམ་བཞིན་རྒྱུན་ཞུགས་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་མེད་པར་བཤད་པས་གཞན་རྣམས་མཚོན་ནུས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་དངོས་མིན་ན་གཞན་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྨོས་པར་དགོངས་ཤིང༌། དེ་ཡང་སྤྱན་ལྔར་ཕྱེ་བའི་དེ་ལ་དགོངས་ཀྱི་སྤྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་འོག་༼༡༣༦་ན་༢༽༼༢༡༨་༡༤༽༼༢༤༦་༧༽གི་མཆན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་རོ། །སྤྱན་ལྔ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་རྣམས་སུ་ཉན་རང་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་སྐབས་དེའི་ཐ་སྙད་མ་བྱུང་ལ། ཆོས་ཀྱི་མིག་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི་དེར་ཡང་བྱུང་ངོ༌། །༼༡༣༥་ན་༤༽༼༢༡༧་༦༽༼༢༤༤་༡༤༽ གསུངས་ཤིང་༽མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་༼འགྲེལ་༽བཤད་༼ཆེན་༽པོ་བློ་བརྟན་གྱིས་མཛད་པ་༼ལས་རྫུ་འཕྲུལ་༼༡༣༥་ན་༦༽༼༢༡༧་༡༣༽ ༼༢༤༥་༤༽མ་གཏོགས་པ་༽ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་མཛད་པའི་ཐེག་བསྡུས་༼བཤད་སྦྱར་༼༡༣༥་བ་༥༽ ༼༢༡༨་༥༽༼༢༤༥་

- 236 -

སྤྱན་ལྔ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

༡༧༽མི་མཐུན་ནོ། ། ༈ དེ་ཡང་འཕགས་སེང་གིས་ནི་མངོན་ཤེས་དྲུག་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ལྷའི་སྤྱན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ། དེ་དང་ཀ་ཤིའི་ཁྱད་པར་ནི་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱན་དང་པོ་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་ཡང་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ལ་བཞེད་ཅིང༌། ཕྱི་མས་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དུ་གྲུབ་པའི་སྤྱན་དེ་ཤའི་སྤྱན་དུ་བྱས་ནས་ལྷའི་སྤྱན་ལ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དགོས་པར་བཤད་ལ། གཞན་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཤའི་སྤྱན་སྔ་མ་གཉིས་ལྟར་དང༌། ལྷའི་སྤྱན་ལ་སྔ་མ་གཉིས་ལྟར་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དང་ཀ་ཤི་ལྟར་བསྒོམས་པ་ལ་བྱུང་བ་གཉིས་ཀ་འཇོག་གོ །ཆེན་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལུགས་ཀྱང་མིང་འདོགས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་ཟད་པ་ཙམ་ལས་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཁུ་རེ་ཆེན་མོར་པོ་ཏི་ལྔའི་གྲྭ་སྐོར་བ་ལ་དཀའ་བཅུའི་མིང་འདོགས་ཀྱང་བླ་བྲང་དང་སྐུ་འབུམ་དུ་དེ་ལ་རིམ་བཞིན་རྡོ་རམས་པ་དང་སྨོན་རམས་པ་ཞེས་བྱས་ནས་བཤད་རམས་པ་ལ་དཀའ་བཅུར་འབོད་པ་ནི་གྲྭ་ས་སོ་སོའ་ལུགས་སྲོལ་དང་བསྟུན་པའི་མིང་འདོགས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་ཙམ་ཡིན་པས་དོན་ ིལ་འགལ་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀ་ཤིའི་ལུགས་ལ་ལྷའི་སྤྱན་དང་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཁྱད་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་མ་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་ལ་སྔ་མ་དེ་ལ་མེད་པས་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། སློབ་དཔོན་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་ཡུལ་ཅན་དུ་མ་ངེས་ལ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱན་དེ་ལྷའི་སྤྱན་དུ་བཞེད་ལ་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་སུ་མི་བཞེད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་སྤྱིར་ལྷའི་སྤྱན་ནི་བློ་བརྟན་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལྟར་འདོད་ན་རུང་བས། ཡིག་ཆར་བདག་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང༌། སྐབས་འདིའི་གདམས་ཡུལ་ལམ་མདོའ་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འཕགས་སེང་ལྟར་འདོད་ན་ལེགས་ ིཔར་སེམས་ཤིང༌། བདག་རྐྱེན་གྱིས་ཕྱེ་བའི་ཤ་དང་ལྷའི་སྤྱན་བྱས་ན་ཀ་ཤི་ལྟར་འདོད་རུང་བར་མངོན་ཏེ། བློ་བརྟན་འགྲེལ་བཤད་དུ་ཡང་འཇོག་ཚུལ་དེ་ཉིད་རྣམ་གྲངས་སུ་བཀོད་པར་གོང་༼༡༣༥་བ་༤༽༼༢༡༨་༤༽༼༢༤༥་༡༤༽དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ད་དུང་བརྟག་

- 237 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བྱ་ཅུང་ཡོད་པ་མངོན་ཤེས་༼༡༣༨་ན་༣༽༼༢༢༢་༥༽༼༢༥༠་༧༽ཀྱི་མཆན་དུ་འཆད་དོ། །༼༡༣༦་ན་༢༽༼༢༡༨་༡༤༽༼༢༤༦་༧༽ཕྱིར་རོ། ། ༈ མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡིག་ཆར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ལྔའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང༌། ཐད་འདིར་ཐུབ་དགོངས་ལས། དབང་པོའ་བློར་སྔོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་རྣམ་པར་གཞག་གོ་ཞེས་པས་ལྷའི་མིག་ལ་ ིསོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དྲངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྤྱན་ལྔའི་འཇོག་ཚུལ་འདི་ལེགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་གུང་བསྒྲིགས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤའི་སྤྱན་དེ་ལྔ་ཀ་ཡིན་པ་དང༌། ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་དང་པོ་ཡིན་མིན་ཅི་རིགས་ཡོད་པ་སྟེ། ཐུབ་དགོངས་ཀྱི་དོན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ནུས་པས་མིག་ཤེས་དེ་ཡིད་ཤེས་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་དབང་ཤེས་མིན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྔོན་གྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྫས་རྒྱུན་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་དེར་འཇོག་གོ །རིགས་པ་འདི་ནི་སྤྱན་ལྔ་སོགས་ལའང་སྦྱར་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་ཡིག་ཆར། འཕགས་པའི་གང་ཟག་གིས་རྟོགས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ཉི་སྣང་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་ཡུལ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དྲངས་པ་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ལས་དེ་ཙམ་འཐད་ལྡན་དུ་མ་མཛད་པའི་རྣམ་པ་གནང་ཡང་དེའི་དགོངས་པ་ཟབ་པ་ནི་འདི་ལྟར་དུ་སེམས་ཏེ། དེ་ཡང་ཉི་སྣང་གི་ལུང་དེས་འཕགས་ལམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་གཞལ་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི་བསྙོན་དུ་མེད་པས། དེ་ལྟར་ན་བཞི་༼༡༦་བ་༡༽༼༦༩༠་༡༠༽ ༼༢༠༥་༡༡༽པར་གསུངས་པ་ལྟར་ལམ་དེ་དང་དེའི་དམིགས་རྣམ་མི་ཤེས་པར་ལམ་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་མི་ནུས་པས་དེ་དག་གི་ཡུལ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་སྟེ། ཡུམ་འབུམ་པ་ལས། ཀུན་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང༌། དེའི་ཐད་ཀྱི་འབུམ་ཊཱིཀ་ལས། མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ལ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཤེས་པས་དབང་པོ་ལྔ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཤེས་པ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་ཡུལ་

- 238 -

སྤྱན་ལྔ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལ་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང༌། གོང་༼༡༣༥་ན་༥༽༼༢༡༧་༡༡༽༼༢༤༥་༢༽དུ་དྲངས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་འཇོག་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་དང་དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པར་བཞེད་པར་སྣང་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་ལ་རྟོག་མེད་དགོས་པར་སྔར་གྱི་དེ་༼༡༣༤་ན་༦༽ ༼༢༡༥་༡༩༽༼༢༤༣་༥༽དང་དེ་༼༡༣༥་ན་༥༽༼༢༡༧་༡༠༽༼༢༤༥་༡༽ཡི་ཐད་དུ་གསལ་བ་དེ་ལ་ཐུགས་རྩེ་གཏད་པར་སྣང་བས་སོ། །ཡང་གནོད་འཇོམས་སུ་སྟོབས་བཅུའི་དང་པོ་མ་གཏོགས་པ་འཇོག་པ་ནི་ཁོ་རང་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་རྟོག་པ་འཇོག་པ་གོང་༼༦༣་བ་༢༽༼༡༠༡་༢༠༽༼༡༡༤་༡༩༽དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་ལ་བཅུ་ཀ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་དུ་འདོད་དེ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་དེས་ཁྱབ་པས་སོ། །ཡིག་ཆར་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་སྟོབས་དང་པོའ་ལྡོག་ཆ་ནས་མི་འཇོག་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བློ་བརྟན་ ིའགྲེལ་བཤད་ལས། བསམ་གཏན་བཞི་དང་སྙོམས་འཇུག་བཞི་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ནོ། །ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་ལས་བདག་གིར་དང་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་དང་ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་ནོ། །ཞེས་ལྡོག་ཆ་ནས་སོ་སོར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མཆན་ལས། གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པ་དང་ཡུལ་མཚུངས་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་དུ་གོ་བར་བྱ་ལ། གནོད་འཇོམས་གཉིས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐབས་སུ་སྤྱན་ལྔ་བཤད་པ་ནི་ཉ་ཊཱིཀ་ལས་བྱུང་བས་ཀྱང་མཚོན་ནུས་པས་ཁ་ཅིག་གིས་གསར་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་འདོད་པ་དེ་རང་ལུགས་སུ་མ་མཛད་དོ། །༼༡༣༦་ན་༥༽༼༢༡༩་༤༽༼༢༤༦་༡༧༽སློབ་པའོ། ། ༈ དེ་ལྟར་སྤྱན་ལྔས་སྒྲུབ་པ་ལ་རང་དབང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། དང་པོས་བཤེས་གཉེན་དང་གདུལ་བྱ་སོགས་གང་ན་གནས་པ་དང༌། གཉིས་པས་གདུལ་བྱ་གང་ནས་ཤི་འཕོས་ཤིང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་དང༌། གསུམ་པ་དེ་འདུལ་བའི་ཐབས་དང༌། བཞི་པས་དེ་དག་གི་ཁམས་དང་དབང་པོའ་ཁྱད་པར་དང༌། ལྔ་པ་རྗེས་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཇི་ ིསྙེད་པ་ཕལ་ཆེར་ཤེས་པས། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རྣམས་ལ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་

- 239 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པར་ཤེས་པ་རང་དབང་དུ་འཇུག་པའོ། །
སྨྲས་པ།

རིན་ཆེན་ཡོངས་འདུའི་ས་བརྟོལ་བརྟན་པོ་ལ། །
རླབས་ཆེན་སྡོང་པོའ་སོར་མོས་སྤུད་པའི་རྩེར། ། ིགཞན་ཕན་ཡིད་དགའ་ཁོང་ནས་རྒོད་པ་ལ། །
སྙིང་པོའ་སྙེ་མས་སྤ་སོགས་ཡོན་ཏན་མི ༷ང༌། །མ༷ང་མ༷ང་སྐལ་ངན་ངན ༷ ་སོང་སྲིད་པར་ཡ ༷ ༷ང༌། །ཡ༷ང་ཡང༷་ལྷུང་ཚལ་༷ ཚལ་བཞིན་ཁོང་ཆུད་དེ༷། ། ༷
དེ༷་དེ༷འི་ཁམས་ལྟར༷

་ལྟར༷

་སྣང་མིན་པའི་ལམ༷། །
ལམ༷་ལམ༷་གསལ་བ༷ར་བ༷ར་མེད་སྟོན་པར་སྨོན།། །།

མངོན་ཤེས་དྲུག།

༈ ༼༡༣༦་བ་༤༽༼༢༡༩་༡༧༽༼༢༤༧་༡༣༽འདོད་དོ། ། ༈ འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
ཁ་ཅིག་གིས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ཡིན་པ་གསེར་ཕྲེང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ཟེར་བའང་སྣང་ཡང༌། འདིའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་པ་ནི་གོང་༼༡༣༦་བ་༢༽༼༢༡༩་༡༢༽༼༢༤༧་༧༽གི་ཡོན་ཏན་ལྷག་མར་གཏོགས་པ་རྣམ་ཐར་ཟིལ་གནོན་ཟད་པར་གྱི་སྡེ་ཚན་དང༌། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༌། སྨོན་གནས་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཚད་ལ་བྱེད་པ་མིན་ལ། དེ་དག་གི་སེམས་རྟེན་ནི་འཕེལ་བ་གསུམ་གྱིས་སྦྱངས་པའི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་པོ་ཅི་རིགས་དགོས་པས་འདི་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་ཀུན་བཏུས་དར་ཊཱིཀ་སོགས་དང་མི་འདྲ་བ་མེད་དེ། ཞིབ་ཏུ་བཞི་༼༢༩་ན་༤༽༼༧༡༢་

- 240 -

མངོན་ཤེས་དྲུག།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

༧༽༼༢༣༠་༤༽ པའི་མཆན་དུ་འཆད་པ་ལས་ཤེས་སོ། །༼༡༣༧་ན་༣༽༼༢༢༠་༡༣༽༼༢༤༨་༡༡༽ཅི་ཞེ་ན་༽དཔེར་ན་ལྕགས་གོང་དམར་འབར་བ་དེ་མེའི་ངོ་བོར་སོང་བ་བཞིན་དུ་༼བརྟེན་པར་༼༡༣༧་ན་༤༽ ༼༢༢༠་༡༤༽༼༢༤༨་༡༢༽བྱས་པ་༽ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་སེམས་རྟེན་བྱས་པའི་མཐོང་ལམ་ཉེར་བསྡོགས་ཡིན་པ་དང༌། དང་བས་སེམས་རྟེན་བྱས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དད་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་༼སྟེ། ༼༡༣༧་ན་༤༽༼༢༢༠་༡༥༽༼༢༤༨་༡༣༽བརྡའོ། ། ༈ བསམ་གཟུགས་ཡིག་ཆར། དཔྱོད་ལྡན་གཞན་དག་ན་རེ། འདིར་མ་ཁྱབ་སྟེ། འོ་ན་ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ན་དེ་དག་ལ་ཞི་གནས་ཀྱིས་སེམས་རྟེན་བྱེད་པའི་ཤེས་བྱེད་རྣམ་དག་ཡིན་ལ་ཞི་གནས་དང་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་དེ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་མི་རུང་སྟེ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་གསུང་ཟིན་དང་བསྟུན་ན་ཞི་གནས་ཀྱིས་སེམས་རྟེན་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་སོ་རིག་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་དགོངས་པ་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་ན་མཚན་ཉིད་སོ་རིག་གི་དུས་སུ་བློ་ཧ་ཅང་ཕྱིར་མི་འཕྲོ་བའི་ངང་ནས་དཔྱད་སྒོམ་བྱེད་ཐུབ་པ་ནི་དེའི་གོང་དུ་ལས་དང་པོ་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒོམ་བྱུང་གིས་སེམས་ལས་རུང་དུ་བྱས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས་ཞི་གནས་དེའི་རྩི་མ་ཡལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་སྣང་སྟེ། དེའི་གོང་དུ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་འདིར་ཞི་གནས་དང་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་ནས་སྦྱོར་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བར་སྔ་མ་སྔ་མས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་སེམས་རྟེན་མི་བྱེད་ཀྱང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང༌། འོག་ཏུ་དེ་ཉིད་ལས། མཚན་ཉིད་རིག་པ་འོག་སར་འདོད་ན་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་དེའི་སེམས་རྟེན་བྱེད་པ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་གཅིག་འདོད་ཀྱང་ཞི་གནས་མིན་ཟེར་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལམ་རིམ་བསྡུས་དོན་གྱི་ལུང་དེ་ཡང་ཞི་གནས་ཀྱིས་སེམས་རྟེན་བྱས་པའི་ལྷག་མཐོང་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། གཞན་དུ་ན་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཀས་སེམས་རྟེན་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་སོ་རིག་ཡོད་པ་ལ་གནོད་

- 241 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པ་མེད་པས་སེམས་རྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རམ་སྙམ་མོ། །༼༡༣༧་ན་༦༽ ༼༢༢༡་༢༽༼༢༤༩་༢༽ཞེས་སོ། ། ༈ མཛོད་ལས། རྫུ་འཕྲུལ་གསང་སྔགས་སྨན་དག་དང༌། །ལས་ལས་སྐྱེས་དང་རྣམ་པ་ལྔ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྒོམ་བྱུང་དང༌། སྐྱེས་ཐོབ་དང༌། སྨན་དང་སྔགས་དང༌། ལས་ཀྱི་དེ་དང་ལྔ་ཡོད་པའི་དང་པོ་དངོས་དང༌། གཞན་བཞི་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །༼༡༣༧་བ་༢༽༼༢༢༡་༦༽༼༢༤༩་༧༽སྤྲིན་གྱིས་༽བྱང་སའི་འགྲེལ་བར་༼བཤད་དོ། །༼༡༣༨་ན་༣༽༼༢༢༢་༥༽༼༢༥༠་༧༽འབྲངས་སོ། ། ༈ རྣམ་བཤད་ལས། ཚེ་འདིར་བསམ་གཏན་བསྒོམས་པའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་མིག་ནི་བསྐལ་བ་དང་མ་བསྐལ་བའི་གཟུགས་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སས་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན་དྭངས་པ་ཡིན་ལ། མངོན་ཤེས་ནི་དེའི་བདག་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་པ་ཆོས་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའོ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱན་ལྔར་ཕྱེ་བའི་ལྷའི་མིག་གཟུགས་སུ་འདོད་པ་དག་སྣང་ཡང༌། དེ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཐད་དུ་དེ་ཉིད་ལས། སྔོན་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་སྤྱན་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མིག་དབང་གིས་དེ་ཤེས་ན་མིག་དབང་དེ་གང་ཟག་མིན་པས་ཤེས་པ་ལས་འོས་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། ཉི་སྣང་ལས། མིག་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྤྱན་ལྔས་བསྡུས་པའི་ལྷའི་སྤྱན་གང་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པས་བསྡུས་པ་འདི་ནི་བསམ་གཏན་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཡང་གནད་ལ་མ་རེག་པར་ཐལ་ཏེ། ཁྱེད་ལྟར་ན་གཟུགས་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་བརྗོད་དགོས་པས་སོ། །དེས་ན་དམ་པ་ལ་ལས་ཡིག་ཆར་ཉི་སྣང་གི་ལུང་འདི་དྲངས་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དུ་འདི་ཉིད་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་དྲངས་པའི་སྔ་མ་དོན་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་ཀྱང་ཕྱི་མ་མིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ཀྱི་དེ་ནི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་མིག་དབང་དང་མངོན་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་སོ་སོར་ངོས་འཛིན་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཆེས་མི་འདྲའོ། །༼༡༣༨་ན་༤༽༼༢༢༢་༨༽༼༢༥༠་༡༠༽

- 242 -

མངོན་ཤེས་དྲུག།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མི་འཐད་དེ་༽རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་གཉིས་དང་ཀ་ཤི་ལྟ་བུ་སྤྱན་དང་མངོན་ཤེས་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བར་བཞེད་མཁན་ཡང་མང་བས་༼སྡེ་ཚན་༼༡༣༨་ན་༤༽༼༢༢༢་༨༽༼༢༥༠་༡༡༽ཡིན་ལ་༽མངོན་ཤེས་དེས་༼གཟུགས་མཐོང་བར་༼༡༣༨་ན་༤༽༼༢༢༢་༩༽༼༢༥༠་༡༢༽དེ་ཉིད་ཀྱི་༽ཡིན་པས་སེམས་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱང་མཐོང་དགོས་ཤིང༌། སྤྱན་དེས་སེམས་ཅན་འཆི་འཕོ་བ་སོགས་མཐོང་བ་ཡང་འཆི་འཕོ་བ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་གིས་༼ཡིན་པའི་ཕྱིར་༽ཏེ། མཛོད་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་ཐ་སྙད་དུ། །ཁ་དོག་དབྱིབས་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ས་ཆུ་མེ་སོགས་མཐོང་བར་བརྗོད་པ་ཡང་དེ་དག་གི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན་ས་ཆུ་མེ་སོགས་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་༼རོ། །དེས་ན་སྔ་མ་ཉིད་༽ ལས་གཞན་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་མ་བཙལ་ན་༼རིགས་སོ། ། ༈ འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། མིག་ཤེས་ཀྱིས་མེ་མཐོང་བར་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ལ་གྲགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་ང་དང་རྩོད་ཀྱི་ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་རྩོད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀས་རིགས་པས་གནོད་པ་མཐོང་ན་མ་གཏོགས་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ལ་རྩིས་ཆེ་བར་མཛད་པས་མཛོད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པར་མ་ཟད་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང༌། ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་རྩོད་གྱིས་དང༌། །ཕྱི་ནས་སྟོབས་ལྡན་བདག་གིས་བསྟེན་པར་བགྱི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་གཞག་ལན་མང་དུ་མཛད་པས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། མེ་མཐོང་ན་མེའི་ཁ་དོག་མཐོང་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འཇོག་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ལུས་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེར་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་མིན་ལ། ལུས་ཤེས་ཀྱིས་ཁ་དོག་མཐོང་བར་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ལ་ཡང་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དབང་པོའ་སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་དང༌། །ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ ིཕྱིར་རོ། །བུམ་པ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་མིན་པར་ཐལ། ས་སོགས་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་སོགས་སུ་འབྱུང་བཞིའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་ཆ་

- 243 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ནས་གསུངས་པའི་དང་པོའ་སྲ་གཤེར་ཚ་ཡང་བཞི་ནི་རེག་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། བུམ་པའི་ངོ་ ིབོ་ནི་ལྟོ་བ་ལྡིར་བའི་དབྱིབས་ཀྱི་སྟེང་ནས་འཇོག་པ་ལས་དེ་ནི་དབྱིབས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གི་དམའ་བ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོའ་མཐའི་དཔྱོད་དུ་ཡང་བུམ་པ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱར་གསུངས་པས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། བུམ་པ་དང་དེའི་དབྱིབས་གང་རུང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འཇོག་ལུགས་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མཚན་མོ་མུན་ཁྲོད་ན་གནས་པའི་བུམ་པས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཛོད་ཀྱི་ཡིག་ཆར་རྒྱལ་སྲས་མ་དྲངས་ཏེ་ཁ་དོག་ལ་སྐྱེ་མཆེད་དང་པོ་དགོས་ལ། དབྱིབས་ལ་གཟུགས་དང་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །
ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པར་ཐལ། བྱི་ལའི་མིག་
ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱར་ཐལ། སྦྲུལ་དང་བ་གླང་སྤྱོད་ཀྱི་མིའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། མིག་དབང་དང་རྣ་དབང་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་རེ་རེ་ནས་འགྲིག །དེ་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རྒྱལ་སྟེང་བས་ཟིན་བྲིས་སུ་མཛད་པ་ངན་སོང་སྦྱོང་རྒྱུད་ཀྱི་མཆན་ལས། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷའི་རིགས་འདི་ཉིད་ནས་ལྷའི་བུ་ནོར་བུ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཅེས་བགྱི་བ་ཞིག་ཤི་འཕོས་ཏེ་དུས་ལས་འདས་ནས་དགུང་བདུན་ལགས་ན། ཞེས་པའི་ཐད་དུ། དགུང་བདུན་ནི་ལྷའི་ཞག་བདུན་དང་བར་དོ་སོགས་ལ་འཆད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཛམ་བུ་གླིང་པ་གདུལ་བྱ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུང་རབ་ནས་བཤད་པའི་ཐ་སྙད་དམིགས་བསལ་མེད་པ་རྣམས་མིའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། གཞན་དུ་འགྲོ་བ་རང་རང་གི་ཞག་ལ་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན་བར་དོ་སྐྱེ་སྲིད་འཚོལ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱིས་ཕ་མ་གཉིས་ཟླ་མཚན་དང་ལྡན་པའི་དུས་སུ་འཕྲད་པ་དང་ཕན་ཚུན་གྱི་ལས་འབྲེལ་ཚོགས་པ་སོགས་རྐྱེན་ཁྱད་པར་བ་མང་པོ་ལ་ལྟོས་དགོས་

- 244 -

མངོན་ཤེས་དྲུག།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་མིའི་ཞག་ཞེ་དགུ་ལས་མ་འགྱང་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རྫུས་སྐྱེས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེ་བ་ལ་མིའི་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་འདས་པ་ནི་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གིས་མཁས་དབང་བསྟན་དར་ལྷ་རམས་པས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་གོ་དོན་དང་རང་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་རྣམ་འགྲེལ་སྤྱི་དོན་དུ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་བློ་གསར་རྣམས་ལ་དཔྱོད་སྒོ་ཕྱེ་བའི་ལམ་ཡང་ལེགས་པར་ཕུལ་ཏོ། །༼༡༣༨་བ་༤༽༼༢༢༣་༥༽༼༢༥༡་༡༡༽ལྟར་རོ། ། ༈ འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐུགས་མངོན་དུ་མཛད་ཚེ་ཐ་ན་སྲོག་ཆགས་གྲོག་སྦུར་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་དགོངས་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་བྱེད་ན་བྱང་སེམས་དག་ས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འགྱུར་དོན་མེད་ལ། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མུ་སྟེགས་ལྷག་སྤྱོད་ཤི་ནས་བྱི་ལར་སྐྱེས་པ་དང་རིང་འཕུར་ཤི་བ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་ཀྱང་དགོས་པ་དུ་མ་ལ་དགོངས་ནས་རྨེད་པར་མཛད་ཚུལ་སོགས་འཆད་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ལྷ་དག་གིས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐབས་གནང་བའི་ཐུགས་ལ་བལྟས་ནས་དེ་དག་ནི་ཤི་ནས་ཞག་བདུན་དང་ཉི་མ་གསུམ་ལོན་ནོ་ཞེས་གསོལ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་ནི་སུས་ཀྱང་ཤེས་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་དང་ས་གོང་མ་གོང་མར་འཕར་བའི་ཚེ་བྱིན་བརླབ་བླ་ལྷག་ཏུ་འཇུག་པ་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཚན་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་སྙམ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གནས་ཡོད་མོད་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་པ་འདྲ་སྟེ། དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་མངོན་ཤེས་དང་མི་ལྡན་པ་དག་གིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ཁོ་ནས་ཤེས་པར་སྐབས་གནང་བ་དང༌། ལྡན་པ་དག་གིས་ནི་རང་རང་སོ་སོའ་མཐུས་ཤེས་པར་ ིསྐབས་གནང་བ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། ལྷག་སྤྱོད་དང་རིང་འཕུར་ཤི་བར་ཞུ་མཁན་གྱི་ལྷ་དེ་དག་ལ་ཡང་སོ་སྐྱེ་ནས་ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་བར་ཡོད་པ་གདོན་མི་ཟ་བས་ལ་ལ་ནི་ཞེ་ཐག་པ་ནས་དེ་ལྟར་དུ་ཞུ་བ་དང་ལ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཁྱེན་ཡོད་

- 245 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པ་ཤེས་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་བསམ་ངོ་དང་བསྟུན་པའི་སྙན་སྒྲོན་མཛད་པ་སོགས་ཀྱང་རུང་བའི་ཕྱིར་དང༌། སྐབས་མ་གནང་བར་མ་ཤེས་ཀྱང་གནང་ཚེ་རང་གི་མཐུས་ཤེས་པ་ཡང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། རང་ཅག་ལྟ་བུ་བཀྲེས་པའི་ཚེ་རང་གཅིག་བུས་ནུས་རྩལ་སྤྲུག་སྟེ་ཡོ་བྱད་སྦྱར་ནས་ཟས་ཤིན་ཏུ་ཞིམ་པོ་གཡོས་བྱས་ནས་ཟོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དེ་དགེ་བ་ཞིག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བྱུང་ཡང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་མི་འགལ་བ་ལྟར་དེ་ཡི་ཐུགས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་པ་དང་བྱིན་རླབས་བླ་ལྷག་ཏུ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། མངོན་ཤེས་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཐུགས་དེ་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ཡང་དེ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བུམ་པ་དེ་བདེན་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་རྟོགས་པའི་བློ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་མིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཞི་༼༡༦་ན་༦༽༼༦༩༠་༩༽ ༼༢༠༥་༡༠༽པར་བྱུང་བ་ལྟར་ཡུལ་མ་རྟོགས་པར་ཡུལ་ཅན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཚུལ་མེད་པས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་གིས་ཀྱང་སྔོན་པོ་ཤགས་ལ་རྟོགས་པར་འདོད་དགོས་པ་ལྟར་བློ་གཅིག་གིས་རྣམ་མཁྱེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་བློ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་དགོས་པས་རྣམ་མཁྱེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་མེད་པར་བཤད་དོ། །ཚུལ་འདི་རྗེས་དཔག་ལ་སྦྱར་ན་རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བའི་ཡིན་པ་འཇོག་དཀའ་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡང་འདྲ་བས་དེ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡིན་པ་མེད་པར་འདོད་ན་རྣམ་ལྔའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཁུངས་གཏུགས་ས་མཐའ་དག་དང་འགལ་བས། གོང་༼༢༦་བ་༥༽༼༤༡་༡༨༽༼༤༨་༤༽གི་མཆན་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་གིས་རྣམ་མཁྱེན་རྟོགས་ཀྱང་དེའི་ཡུལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་མི་དགོས་པ་ནི་སྒྲ་རྟོག་སེལ་བས་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །༼༡༣༩་ན་༣༽༼༢༢༣་༡༨༽༼༢༥༢་༦༽རྣམས་སོ། ། ༈ ཕྱི་མ་ནི་མདོར། དགེ་སློང་སུམ་བརྒྱ་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་དང༌། ལྷའི་བུ་དྲུག་ཅུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མཉེས་པར་

- 246 -

མངོན་ཤེས་དྲུག།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བྱེད་ཅིང་དེ་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ཡང་སྲོག་ཆགས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་སྟོང་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མེ་ཏོག་ཅེས་པར་ལུང་སྟོན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། ། ༼༡༣༩་ན་༤༽༼༢༢༤་༡༽༼༢༥༢་༩ ༽སྟོན་པའོ། ། ༈ བུ་དང་ཉའི་འགྲེལ་བར་དྲུག་གི་གྲངས་ངེས་ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་མི་དགེ་བས་དག་པས་གདུལ་བྱའི་གནས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང༌། ངག་དག་པས་ཚིག་སྨྲས་པ་ཀུན་ཐོས་ཤིང་ཤེས་པ་དང༌། ཡིད་དག་པས་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པ་ལྟོས་ནས་དང་པོ་གསུམ་དང༌། ཚེ་རབས་བརྒྱུད་དེ་འོང་བ་ཤེས་པ་རྟག་ལྟའི་གཉེན་པོ་དང༌། མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བར་འགྲོ་བ་ཤེས་པ་ཆད་ལྟའི་གཉེན་པོ་དང༌། ཁམས་གསུམ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་མཐར་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་སྟེ་གསུམ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་མ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་བཤད་ནས་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཀུན་བཏུས་ལས། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང༌། རྗེས་སུ་ཐོས་པ་དང༌། སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང༌། འོང་བ་དང༌། འགྲོ་བ་དང༌། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་དྲངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་དང༌། ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་དང༌། འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་དང༌། གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་ཆེ་བ་རྣམས་ནི་རྒྱས་པར་བློ་བརྟན་འགྲེལ་བཤད་དང་མདོར་བསྡུས་ཙམ་བུ་ཊཱིཀ་ལས་ཀྱང་གསལ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་བབས་པའི་དོན་རྣམས་ཐོགས་པ་མེད་པ་འགྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་མཐུ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་བ་གོང་༼༡༣༦་བ་༥༽༼༢༡༩་༢༠༽༼༢༤༧་༡༦༽དུ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དྲངས་པ་ལྟར་དང༌། ཡང་བྱང་ས་ལས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་ལྔ་ནི་ཆོས་མཛད་བླ་མའི་མཆན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
དེ་དག་གི་རྒྱུ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ནི་ཀླུའི་བདག་པོ་གཞན་ཡང་མར་མེ་བྱིན་
པས་ནི་ལྷའི་མིག སིལ་སྙན་དང་ཕེབ་རྡོབ་པ་དང་གླུ་དབྱངས་སྙན་པ་བྱིན་པས་ནི་ལྷའི་རྣ་བ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་བྱིན་པས་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ། གཞན་དགེ་བའི་ཆོས་དྲན་པར་བྱེད་ཅིང་བསྐུལ་པས་ནི་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ། གཞན་གྱི་འགྱོད་པ་བསལ་བས་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ། ཆོས་བྱིན་པས་

- 247 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ནི་ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་དེ་དག་མངོན་སུམ་བཞི་ལས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་ལྔ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་མི་བརྟེན་པས་དབང་ཤེས་མིན་ལ། རང་ཡུལ་ཡང་དག་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་མི་འཇོག་པས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མིན་ཞིང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པས་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དབང་པོའ་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་བྱུང་ཅན། །ཡིད་ནི་ཡུལ་གཞན་ ིཉིད་འཛིན་བྱེད། །ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡིད་མངོན་དང༌། མངོན་སུམ་བཞིར་ཕྱེ་བའི་རང་རིག་གཉིས་སུ་མི་གཏོགས་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་པས་བློ་རིག་ཡིག་ཆར་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་གསུང་དྲངས་ཏེ་གསུངས་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་བཞིར་ཕྱེ་བའི་ཡིད་མངོན་དུ་འདོད་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བདེན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ལས་བྱུང་ཞིང༌། རང་ཡུལ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དང་གསལ་བ་རེ་རེ་ནས་ཁས་ཟེར་ན། རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་བདེན་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ལམ་བདེན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྲི་བས་སོ། །
སྨྲས་པ།

མཁྱེན་ཡངས་གསེར་གྱི་མངལ་དུ་ཡོངས་སྦྲུམ་པའི། །
རྒྱས་འགྲེལ་ཚངས་པ་ཆེ་འདིའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་ལས། །ཤེར་ཕྱིན་དགོངས་དོན་བརྟན་གཡོའ་བཀོད་པ་འབུམ། ། ིབློ་གསལ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་གསར་དུ་རྫོགས། །

དེང་དུས༷་དུས༷་ཀྱི་སྙིགས་མའི་མཐར་ཐུག་ཀྱང༌། །

- 248 -

མཐོང་སྒོམ་ལ་འདོམས་པ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བློ་བཟ༷ང་བཟ༷ང་པོའ་ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེ་བས། ། ིཡིན་ནམ༷་ནམ༷་ཡང་རྟོགས་དཀའི་གཞུང་ལུགས་དོན། །
འབྱེད་ལ༷་ལ༷་ལའི་བློ་གྲོས་གསལ་བའང་མཐོང༌།། །།

མཐོང་སྒོམ་ལ་འདོམས་པ།
༈ ༼༡༣༩་བ་༢༽༼༢༢༤་༡༡༽༼༢༥༣་༢༽ཕྱིར་ཏེ། ༈ ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མཐོང་ལམ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་ཡིན་ཡང་བདག་མེད་ཕྲ་མོའ་རྣམ་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན་རུང་ཚོགས་ ིསྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དག་པའི་དོན་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྒོམ་པས་མཚོན་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་བདེན་བཞིའི་སྤང་བླང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་པའི་གནད་ཀྱིས་དང་པོར་གསལ་སྣང་བྱུང་ཚེ་བཟོད་པ་བཞིའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་ཤིང༌། དེ་ཡང་དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གོང་༼༧༥་བ་༡༽༼༡༢༠་༡༣༽ ༼༡༣༥་༡༨༽གི་མཆན་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དེ་མིན་གྱི། བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་བྱ་བ་རྟོགས་པ་དང་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའོ། །ཁ་ཅིག་གིས། དེ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མི་སླུ་བའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་ཤེ་ལས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སླུ་བའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་རྫུན་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་སོ། །རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འོག་ ༼༡༧༥་ན་༣༽༼༢༨༣་༢༽༼༣༡༩་༨༽ནས་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ལུང་དྲངས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །ཞེས་སོགས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །
ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་ལམ་
བདེན་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཁོ་རང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མིན་པའི་བློ་རྩེ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མི་འདྲ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི་རང་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྦྱོར་སྐབས་

- 249 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལམ་བདེན་དང་བདག་མེད་སོགས་དེ་དང་དེ་འཛིན་སྟངས་སུ་བྱས་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་ལ། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ལ་སྦྱོར་སྐབས་གོང་༼༡༣༧་ན་༡༽༼༢༢༠་༦༽༼༢༤༨་༤༽དུ་གསུངས་པའི་རྣམ་གནས་མོས་པའི་ཚུལ་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་དངོས་གཞིའི་ཚེ་ཕ་རོལ་པོའ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ ིབདེན་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་ལ་ལམ་བདེན་དེ་རྟོགས་པ་སོགས་སུ་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཐ་མ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་གོང་༼༡༣༧་ན་༣༽༼༢༢༠་༡༠༽༼༢༤༨་༨༽གི་རྣམ་གནས་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཤེས་ལ། བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ལ་འདི་དང་མི་འདྲ་བ་ནི་མཛོད་ལས་གསལ་ལོ། །
ཡང་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་ཅན། མི་བདེན་པར་ཐལ། བདེན་པ་མིན་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བདེན་ན་བདེན་པ་ཡིན་མི་དགོས་པ་དང་རྫུན་པ་ཡིན་མི་དགོས་པ་གཉིས་ཀ་དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་གསལ་བས་སོ། །༼༡༤༠་བ་༡༽ ༼༢༢༦་༡༽༼༢༥༤་༡༤༽བཞིན་ནོ། ། ༈ སེམས་ནི་སྔ་མས་བྱང་ཆུབ་པར། །རིགས་མིན་ཕྱི་མས་ཀྱང་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐད་༼༡༢༨་ན་༥༽༼༨༧༦་༧༽༼༤༡༤་༥༽དུ་བྱུང་བ་ལྟར་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཚོགས་པས་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་དང་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་སྔ་མ་ཙམ་དང་ཕྱི་མ་ཙམ་གྱིས་མི་ནུས་པར་བཤད་པ་དང་འདི་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤོང་མི་ནུས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱིས་སྤོང་བ་ཡང་མཐོང་ལམ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་གོས་ཤིག་གི་དྲི་མ་ཁྲོན་པ་དང་ཆུ་མིག་དང་ཀླུང་ཆེན་གསུམ་གྱི་ཆུས་རིམ་བཞིན་བཀྲུས་ཏེ་དག་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་ཀླུང་ཆེན་གྱི་ཆུས་དྲི་མ་མ་ལུས་པ་དག་པར་བྱེད་ཀྱང་དང་པོའ་ཁྲུས་ཀླུང་ཆེན་གྱི་ཆུས་བྱས་ན་དེས་དྲི་མ་མ་ལུས་ ིཔ་དག་པར་བྱེད་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཉིས་ཀ་དོན་གཅིག་དུ་བབས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཟིན་བྲིས་སྦས་དོན་གསལ་སྒྲོན་ལས། སྐབས་བཞི་པ་དང་འདིར་ཡང་མཐོང་སྒོམ་ལ་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དེའི་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དུ་མར་མེད་དེ། གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ཏུའང་མེད་དེ། ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཆ་བཅས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་

- 250 -

མཐོང་སྒོམ་ལ་འདོམས་པ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པའི་ཚེ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆུ་ཞབས་ལྟོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆ་དང་བཅས་ལ། ཤེས་པ་ནི་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་དང་བཅས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པས་འདིར་མཐོང་སྒོམ་གཉིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པས་མཐོང་སྤང་སྤོང་བ་སྒོམ་ལམ་ལ་ལྟོས་པར་ལུགས་འདིར་མི་འདོད་མོད་དེ་ལྟ་ནའང་རང་རྒྱུ་ཚོགས་སྦྱོར་སོགས་ལ་ལྟོས་པས་སྔ་ཕྱི་ཚོགས་པས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་དཔེར་རྣམ་བཤད་ལས། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་ལ་གནོད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ལ་མི་གནོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པའི་ཡིག་ཆར་ལྷན་སྐྱེས་ཡང་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་མི་གནོད་པ་ལ་དྲངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་སྟེ། རང་དུས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་པ་ལ་ནི་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་དེ་ལ་ནི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེས་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་བཅད་ཤེས་འགག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་སྟོན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་དེ་འདྲའི་སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གཉིས་རིམ་བཞིན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མཁས་གྲུབ་རྗེས་སྡེ་བདུན་རྒྱན་དུ་ཚ་གྲང་འཕྲད་དུས་ཀྱི་ཆ་ཅན་ཚ་རེག་གཉིས་ལྷན་གཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་ཡང་ཆ་ཤས་ཚ་རེག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གསུངས་པ་ནི་འདིས་མཚོན་པའི་རིགས་པའི་གསང་ཚིག་དུ་མ་གཟིགས་ནས་ཡིན་ནོ། །༼༡༤༡་ན་༤༽༼༢༢༧་༦༽༼༢༥༦་༣༽ཞེས་འཆད་དོ། ། ༈ རྣམ་བཤད་ལས། གདམས་ངག་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་གདམས་པ་ནི། སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ལམ་མཐའི་དག་ཤེས་རབ་དེས་ཟིན་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་རྗེས་ཐོབ་དང༌། སྟོང་པ་ཉིད་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྒོམས་པས་འོག་ནས་འཆད་པའི་ངེས་འབྱེད་

- 251 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཆ་མཐུན་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་ཚོགས་ལམ་ལ་ཆོས་མངོན་རྟོགས་ཞེས་པའི་ཆོས་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་བྱེད་པར་བཤད་པ་དང་གནད་གཅིག་ལ། འོན་ཀྱང་གཉིས་༼༣༣༣་བ་༤༽༼༥༤༩་༡༽༼༤༤་༩༽པར་བྱུང་བ་ལྟར་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱུང་བས་ལྕང་སྐྱ་རོལ་བའི་རྡོ་རྗེའི་གྲུབ་མཐར་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་ལྷ་རམས་པ་སྐལ་བཟང་ལྷ་དབང་གིས་རྗེ་ཉིད་ལ་དོགས་པ་ཞུས་པའི་ལན་དུ། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
སྨྲས་པ།

ཉི་གཞོན་འོད་དུ་འབར་བའི་གཟི་རྣོན་པོས། །
རབ་མཛེས་ཀུནྡའི་མཛེས་པ་འཕྲོག་པ་བཞིན། །
འཇམ་མགོན་ལེགས་གསུང་མཆོག་འདིའི་གཟི་བྱིན་གྱིས། །
ཆེར་རློམ་མང་ཞིག་རང་རྨ་རང་གིས་ཕབ། །
ཐོས༷་པ་ཙམ་གྱིས་རྣམ༷་པར་གྲོལ་བའི་ལུང༌། །
ཐོས༷་འཛིན་ལམ་དུ་རྣམ༷་པར་བྱང་བ་འདིའང༌། །
བས༷མ་ན་སྔོན་བྱས་རྣམ༷་དཀར་མཐུ་བཙན་ཕྱིར། །
བས༷མ་སྒོམ་ཞན་ཡང་རྣམ༷་པར་འགྱོད་པ་ཆུང༌། །

དཔེའི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ།

༈ ༼༡༤༢་ན་༡༽༼༢༢༨་༡༠༽༼༢༥༧་༩༽གཉིས་ལ་༽ཉ་ཊཱིཀ་སོགས་སུ་༼ལམ་རིམ་

- 252 -

དཔེའི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

གྱིས་པ་༼༡༤༢་བ་༢༽༼༢༢༩་༡༠༽༼༢༥༨་༡༩༽གོ་བར་བྱའོ། ། ༈ དེ་ཡང་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ལ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མི་སྲིད་པ་ནི་འབྲས་བུ་གཞན་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །༼༡༤༣་བ་༡༽ ༼༢༣༡་༡༽༼༢༦༠་༨༽ཕྱིར་རོ། ། ༈ འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་འདོད་ཉོན་སྤོང་ནུས་པ་འདི་ནི་སྒྲ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་འོག་༼༢༧༨་ན་༤༽༼༤༥༥་༡༩༽༼༥༡༡་༨༽ནས་གསུངས་ལ། དེའི་ཞིབ་ཆ་ཡང་དེའི་གོང་༼༢༧༧་བ་༡༽༼༤༥༤་༡༣༽༼༥༡༠་༡༽ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་རྗེ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་ཉོན་རགས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པར་བརྡ་ཆད་བྱས་ན་བདེ་སྟེ། བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོར་ཡང་འདི་ཉིད་༼༢༤༠་བ་༡༽༼༣༩༢་༢༽ ༼༤༤༠་༡༩༽ཀྱི་ལུང་དྲངས་ནས་དེའི་མཇུག་ཏུ། རིགས་པས་དཔྱད་ན་འདོད་ཉོན་རགས་པ་ལ་ཡིན་ལ་འདོད་ཉོན་ཡིན་ཚད་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་བྱས། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །༼༡༤༣་བ་༤༽༼༢༣༡་༧༽ ༼༢༦༠་༡༤༽མ་བརྟགས་པའོ། ། ༈ འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་འདི་ཉིད་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་ཞིང༌། རིགས་པས་ཀྱང་གནོད་དེ། དེ་ཡང་ཞི་གནས་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་ཞིག་གིས་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདོད་པ་ལ་རགས་པར་ལྟ་བའི་དང་པོའ་ིཉེར་བསྡོགས་བསྒོམས་ཏེ་སྦྱོར་མཐའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ་ཡོད་པས་དེའི་ཚེ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ངེས་པར་ཐོབ་སྟེ། རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གི་རྒྱུད་ལ་དངོས་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། གཞན་དུ་ན་ཞི་རགས་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་གྱི་དང་པོའ་ཉེར་ ིབསྡོགས་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་གོམས་པ་མེད་པའམ། ཡང་ན་གོམས་ཀྱང་དངོས་གཞིར་འཕོ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན་ཉེར་བསྡོགས་གཞན་རྣམས་ལའང་མཚུངས་པས། འགོག་སྙོམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ལས་ཉམས་ནས་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་སྟེ་དེར་སླར་འགོག་སྙོམས་བསྐྱེད་དེ་ཤི་འཕོས་ནས་སྲིད་རྩེའི་རྟེན་ལ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་འོག་༼༡༥༢་ན་༦༽ ༼༢༤༥་༡༦༽༼༢༧༧་༢༽ནས་གསུངས་པ་

- 253 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སོགས་དུ་མ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང༌། ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟེན་མི་བརྟན་པ་ཉིད་གྱུར་ན། །ཁྱད་པར་དག་ནི་མི་འཕེལ་ན། །རང་བཞིན་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གནོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉེར་བསྡོགས་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། འཕགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཀུན་བཏུས་དར་ཊཱིཀ་ལས། འཕགས་པ་སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ཡང་འདིར་ནི་གཙོ་བོའ་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བཤད་པ་ཡིན་ ིནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེར་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་དང་སོ་སྐྱེའི་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཚོགས་ལམ་པ་དང་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དེ་དག་ནི་ལམ་ལྔར་བྱས་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། འདིས་མཐོང་ལམ་ཡང་ཤེས་སོ། །ལམ་ལྔ་ནི་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང༌། སྒོམ་པའི་ལམ་དང༌། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང༌། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང༌། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་རྣམས་སོ། །༼༡༤༤་ན་༡༽༼༢༣༡་༡༥༽༼༢༦༡་༤༽ཞེས་སོ། ། ༈ ཐོད་རྒལ་བའི་ཕྱིར་འོང་དེ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་དང་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་དུ་སོང་བ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ཀུན་བཏུས་དར་ཊཱིཀ་དུ་ཕལ་ཆེར་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་དུ་འདོད་པ་ནི་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་དུ་འགྱུར་ན་ལྔ་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་ཡང་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་དགོངས་སོ། །༼༡༤༤་ན་༥༽༼༢༣༢་༧༽༼༢༦༡་༡༦༽ ཕྱིར་རོ། ། ༈ སྤྱིར་བཏང་ལམ་སླ་བ་བསམ་གཏན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་བཞིན་དུ་དཀའ་བའི་ས་གཞན་བརྟེན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཀྱང༌། གང་ཟག་ལ་ལས་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་ལ་གོམས་པ་ཤགས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཉེར་བསྡོགས་དང་བསམ་གཏན་དང་

- 254 -

དཔེའི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པོའ་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པའང་སྲིད་པར་རིགས་པས་སྒྲུབ་ནུས་པས་འདི་ ིདང་རྣམ་བཤད་གཉིས་མི་འགལ་ལ། ལམ་སླ་བ་ཡང་ཞི་ལྷག་ཆ་མཉམ་པ་དང་ཡན་ལག་གིས་ཟིན་པ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་འཇོག་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ཙམ་གྱིས་མིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་དཔྱོད་པ་གཉེན་པོའ་ཡན་ལག་དང༌། དགའི་བདེ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་བཞིས་ཟིན་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ་བས་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། ས་གཞན་དག་གི་དཀའ་བ་ཡིན། །བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །༼༡༤༥་ན་༣༽༼༢༣༣་༡༢༽༼༢༦༣་༥༽ཞེས་སོ། ། ༈ རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ཉི་ཤའི་མཐའ་དཔྱོད་ཆེན་པོར། དགུ་པའི་བར་སྤོང་བརྩོན་པ་དང༌། །ངེས་པར་དགུ་པ་སྤོང་བརྩོན་པ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པས་མ་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ཡང་སྣང་མོད། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་ཚབ་གཉིས་པས་ཕྱི་མ་གཙོ་བོའ་དབང་དུ་བྱས་པར་གསུངས་ ིཔས་སོ་སོའ་དངོས་བསྟན་ཙམ་ལ་དགོངས་པར་བརྟག་ནུས་ཏེ། མཛོད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ནི་ ིཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ཚད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ནི་གཙོ་བོའ་དབང་དུ་བྱས་པར་འགལ་བ་མེད་པས་སོ། །༼༡༤༥་བ་༡༽༼༢༣༤་༦༽ ༼༢༦༤་༡༽ ིངེས་པ་དང་༽ཐོད་རྒལ་བའི་ཕྱིར་འོང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་༼དེས་ཐོབ་པའི་༼༡༤༥་བ་༢༽༼༢༣༤་༧༽༼༢༦༤་༢༽འགལ་༽བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་འབྲས་བུ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་མ་བཏང་བ་དང༌། རང་གི་ཞུགས་པའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྔོན་དུ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་དགོས་པར་སྔོན་༼༡༤༢་བ་༡༽༼༢༢༩་༦༽༼༢༥༨་༨༽དུ་བྱུང་༼བས་སོ། །༼༡༤༦་བ་༦༽ ༼༢༣༦་༡༢༽༼༢༦༦་༡༣༽རྟེན་ལ་འདའོ། ། ༈ འདི་ལ་ཀུན་བཏུས་སུ་མིའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དེས་མིར་ལན་བདུན་ལྷར་ལན་བདུན་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་ཐ་མ་ལ་འདའ་བ་དང༌། མཛོད་དུ་དེས་ལྷར་གཅིག་མིར་གཅིག་སོགས་བཅུ་བཞི་སྤེལ་མར་སྐྱེས་པའི་ཐ་མ་འདའ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་ཚུལ་གསུམ་ག་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས། དང་པོར་

- 255 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཐོབ་པའི་རྟེན་འདི་ལ། །མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ཅེས་བསྟན། །ཅེས་བཀའ་བསྩལ་པ་ལྟར་ལ། གང་ཟག་གི་ཁམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་ཀྱི་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ངེས་པར་གཟུང་བ་ནི་མིན་པས་ཀུན་ཀྱང་མཚོན་པ་ཙམ་མོ། །༼༡༤༧་ན་༡༽༼༢༣༦་༡༥༽༼༢༦༦་༡༦༽ བཞིན་ནོ། ། ༈ དེ་ཡང་མཁས་བྱའི་གནས་བདུན་པོ་རེ་རེ་ནས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་སྦྱར་བས་བདུན་ལྔ་སོ་ལྔ་ཡོད་ཀྱང་བདུན་ཚན་དུ་འདྲ་བས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་དང༌། ཤིང་འདབ་མ་བདུན་པ་ལ་ཡལ་ག་སོ་སོའ་འདབ་མ་བསྡོམས་ན་དཔག་ཏུ་མེད་ཀྱང་ཡལ་ག་རེ་རེ་ལ་ ིའདབ་མ་བདུན་རེ་ཡོད་པར་འདྲ་བས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་དོན་ཏེ། མཁས་བྱའི་གནས་བདུན་གྱི་གྲངས་འདྲེན་ཆོས་འབྱུང་གི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤའི་མཐར་དཔྱོད་སོགས་སུ་གསལ་བས་གཞག་གོ །༼༡༤༧་བ་༢༽༼༢༣༧་༡༤༽༼༢༦༧་༡༧༽འདོད་པར་བྱའོ། ། ༈ འདོད་ཉོན་རགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྦྱོར་བ་དང༌། བར་ཆད་མེད་པ་དང༌། རྣམ་གྲོལ་དང༌། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཐ་མ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱེ་སྨྲ་འདོད་པ་ནི། སྐབས་བཞི་པའི་བསྡུས་དོན་ལས། བྱེ་སྨྲ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡང་དེར་འདོད་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་དང་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་ནི་མི་གཅིག་པར་འདོད་པ་ཤེས་སླ་ལ། གོང་མའི་ལུགས་ལ་ཡང་ཚུལ་དེ་ནི་འདྲ་སྟེ་གཞན་དུ་ན་རྒྱན་མེད་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྲིད་ཉོན་ལས་གྲོལ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་འབྲས་བུ་ཙམ་པོ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ནི་གང་ནས་ཀྱང་མ་གསུངས་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྔ་མ་ནི་ཐག་བསྲིང་བའི་གཉེན་པོ་ལ་བྱེད་པས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དུས་ལས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ལ་འདོད་པ་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །༼༡༤༩་ན་༤༽༼༢༤༠་༡༢༽ ༼༢༧༡་༢༽སྐྱེ་བ་༽འོག་༼༢༦༨་ན་༣༽༼༤༣༨་༡༦༽༼༤༩༢་༨༽ནས་༼འཆད་པར་༼༡༤༩་བ་༣༽ ༼༢༤༡་༨༽༼༢༧༢་༡༽དེའི་ཕྱིར་༽སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་རེ་དང་གསུམ་རེ་ལྟ་བུས་མཚོན་ཡུན་ཐུང་བ་ཙམ་ལས་སྤེལ་མི་ནུས་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ་༼རྒྱུན་ཆགས་༼༡༥༠་ན་༦༽༼༢༤༢་༡༢༽ ༼༢༧༣་༨༽གཅོད་པས་སོ། ། ༈ འདི་ལ་འཁྲུལ་ནས་ལ་ལས། སྤེལ་སྒོམ་ནང་ཚན་གྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལས་ལ་གནས་གཙང་གི་སྐྱེ་བ་

- 256 -

དཔེའི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

འཕེན་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་འོ་ན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲའི་ལས་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེར་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་གསར་ཐོབ་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ་ལ་ཁྱབ་པ་བསམ་གཟུགས་ཡིག་ཆས་གྲུབ་བོ། །དེར་མ་ཟད་དེ་ལ་འཕེན་བྱེད་ལས་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱལ་ཚབ་གཉིས་པའི་ཀུན་བཏུས་རྣམ་བཤད་ལས། སྔོན་སོ་སོའ་སྐྱེ་བོའི་རྟེན་ལ་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དུ་མ་བསགས་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་ ིགཏན་བཞིའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྤེལ་སྒོམ་གྱི་ཟག་མེད་ལྟ་ཞོག་བསམ་གཏན་དག་པ་བས་ཀྱང་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་ལུང་རིགས་བང་མཛོད་ལས། འབྲས་བུ་ཆེ་བར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་དེ་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཅུག་ནས་ཁ་བསྒྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་པར་དོན་གསང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནི་སྔོན་སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་འཕེན་བྱེད་དེ་སྤེལ་སྒོམ་གྱི་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཅུག་པའི་དངོས་གཞིའི་མཐུས་གནས་གཙང་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་དུ་བསྒྱུར་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི། འབྲས་བུ་ཆེ་བར་འཕེན་བྱེད་དེ་ཉིད་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཅུག་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་དགེ་སློང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ་བས་ཚིག་རྩུབ་སྨྲས་པའི་མཐུས་སྔོན་བསགས་པའི་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་བུད་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་དུ་བསྒྱུར་ཀྱང་སྐྱེས་པུའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་དེ་ཉིད་ཚིག་རྩུབ་ཀྱི་མི་དགེ་བར་བསྒྱུར་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། སྒོ་མང་དཔོན་སློབ་དམ་ཆོས་ཚང་གི་རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་དཔྱོད་དུ་གནས་གཙང་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མེད་པར་བཤད་པ་ལ། གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས། གནས་གཙང་གི་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཅུ་གཅིག་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་ཞེ་ན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་འཇོག་ལུགས་ལས་ཉམས་སོ་ཞེས་པའི་གནོད་བྱེད་བསྟན་ཅིང༌། དེ་ལ་མཁས་པ་འགས། འདི་ཉིད་དུ་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གསུངས་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་དུ་མ་གསུངས་པས་སྔ་

- 257 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མ་གནས་གཙང་ཞེས་གསུངས་པ་སྣང་ངོ༌། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གནས་གཙང་སྐྱེ་བ་གང་གི་འཕངས་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ལས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གནས་གཙང་གི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་དུ་ཐལ། གནས་གཙང་གི་སྐྱེ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཡང་གནས་གཙང་གི་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཕེན་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ། འཕངས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། སྔར་གྱི་སྟེང་དུ་ཐོན་མིའི་གཞུང་ལུགས་ནས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་དག་གིས། གནས་གཙང་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་མ་ཐག་པ་ཡིན་ན་འཕེན་བྱེད་ལས་བསགས་མ་ཐག་པ་མ་ཡིན་དགོས་ཟེར་བ་དེའི་བློ་རྩེ་གཏད་སོ་ནི། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡིན་ན་ཁྱོད་བསགས་མ་ཐག་པ་ཡོད་པ་དང༌། ཁྱོད་བསགས་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ལ་ཁྱོད་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ལ་ཐུག་གོ །དེ་ནི་འཕེན་བྱེད་ལས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ནའང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་དང་དེ་བསགས་མ་ཐག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་དེ་ཉིད་བསགས་མ་ཐག་པ་དེ་ལས་དེའི་ཉེར་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་གནས་གཙང་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ལས་བསགས་མ་ཐག་ཡིན་ཡང༌། དེའི་རྒྱུད་ལ་གནས་གཙང་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ལས་མེད་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་ལས་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་མེད་ཀྱང་སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་བསགས་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྔ་༼༡༨༧་བ་༤༽༼༩༧༩་༦༽༼༥༢༧་༡༣༽པར། འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་གཉིས། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །༼༡༥༠་བ་༣༽༼༢༤༢་༡༩༽༼༢༧༣་༡༦༽མི་ནུས་སོ། ། ༈ འདི་ནི་ཟག་མེད་དངོས་གཞིའི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་གསར་དུ་དྲངས་པ་མིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་རགས་པ་དང་ཞི་བའི་རྣམ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡང་དངོས་གཞི་རང་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་པ་ལས་དེ་མི་འཐད་དེ། ཞི་བའི་རྣམ་ཅན་གྱི་དངོས་གཞི་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་པས་དེ་དངོས་སུ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་རགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡང་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་པ་ནི་ཆོས་མངོན་པའི་སྤྱི་སྐད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌།

- 258 -

དཔེའི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དེ་བཞིན་དུ་ས་འོག་མ་ལ་རགས་པར་ལྟ་བའི་དངོས་གཞི་ནི་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ་རིགས་པས་ཀྱང་མི་ཐོབ་སྟེ། ས་འོག་མ་ལ་རགས་པར་ལྟ་བ་ནི་འོག་ས་ལས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ལ། དངོས་གཞི་ཟག་བཅས་ནི་འོག་ས་ལས་རྒྱལ་ཟིན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པས་དེ་ལས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཁང་པའི་ཐོག་འབུབ་པའི་གདུང་མ་ནི་རྩིག་པ་ལས་སྟེང་དུ་ཕྱུང་ཟིན་པས་དེར་འབྱིན་བྱེད་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །རང་ས་དང་གོང་ས་ལ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་སྤོང་ལམ་དུ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩིག་པ་དེ་རྩིག་པ་ལས་རང་ཉིད་ལས་སྟེང་དུ་ཕྱིན་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་དངོས་གཞིའི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་དངོས་གཞི་ཟག་བཅས་ལ་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །འདི་ནི་འཁོས་ཀ་དང་བསྟུན་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་ནི་འདི་འདྲ་བའི་རིགས་པ་བརླིང་པོ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ཚིག་ལ་འཆེལ་བས་གོ་བར་དཀའོ། །རྣམ་བཤད་ལས། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ངེས་པར་འཐོབ་ལ། ཞེས་པ་ཡང་ཞི་རགས་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཚིག་སྡུད་ཀྱི་དབང་ཡིན་པ་བསམ་གཟུགས་ཆེན་པོར་གསལ་ལོ། །ད་དུང་ཞིབ་ཆ་དགོས་པ་འོག་༼༡༧༡་བ་༡༽༼༢༧༧་༡༽༼༣༡༢་༡༢༽གི་མཆན་དུ་བྱའོ། །༼༡༥༡་ན་༤༽༼༢༤༣་༡༨༽༼༢༧༤་༡༨༽མཛོད་འགྲེལ་ལས་༽འདོད་པར་ཚེ་ཡོངས་འགྱུར་༼དེ་གཅིག་བུ་༼༡༥༡་ན་༦༽༼༢༤༤་༣༽༼༢༧༥་༤༽ཕྱིར་རོ། ། ༈ དེ་ཡང་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་དེ་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཚེ་འཕོ་བ་ཡོད་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་འཆར་ཀ་གཞན་གྱིས་དཀྲོང་བའི་བྱུང་བས་ཀྱང་མཚོན་ནུས་པས་སྲིད་རྩེའི་རྟེན་ལ་འདོད་ཉོན་སྤོང་བ་ཡོད་པར་གདོན་མི་ཟ་སྟེ། དེ་སྐྱེ་བའི་གནས་ནི་སྲིད་རྩེ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མེད་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེར་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་གྱ་གཅིག་རིམ་གྱིས་སྤངས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་གོ་བས་སོ། །དེ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་དབྱེ་བ་དང་

- 259 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

འགལ་ཏེ། དེ་ནི་གཙོ་བོར་ཆགས་བྲལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གོང་༼༡༥༡་ན་༥༽༼༢༤༣་༢༠༽༼༢༧༥་༡༽ནས་ཁམས་དང་ས་དེ་དང་དེའི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པར་ཤི་ན་དེ་དང་དེར་སྐྱེ་ཞེས་པ་ཡང་ཆགས་བྲལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཁམས་གོང་དུ་སྐྱེས་པའི་སོ་སྐྱེ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །རིང་བ་རྣམ་བཞི་དང་མི་འགལ་བ་ནི་ལྔ་༼༡༩༡་བ་༥༽༼༩༨༦་༢༽༼༥༣༥་༣༽པའི་མཆན་དུ་འཆད་པར་འདོད་དོ། །༼༡༥༢་ན་༢༽༼༢༤༥་༣༽༼༢༧༦་༧༽ཡིན་པས་སོ། ། ༈ ཁ་ཅིག་གིས། སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་ན། རང་བསགས་པའི་དངོས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་རྣམ་སྨིན་མྱོང་ངེས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ལ། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་དང་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་ཚེ་འདིར་དངོས་གཞི་ཐོབ་མ་མྱོང་བའི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེས་འདའ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེའི་དངོས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་ཚེ་འདིར་དངོས་གཞི་ཐོབ་མ་མྱོང་བས་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གསོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་དངོས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དེ་སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། གཞན་དག་གིས། ཕྱིར་མི་འོང་འདི་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་བར་དོ་མངོན་པར་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་ཅན་དུ་བཤད་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་དངོས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་བར་དོ་དང༌། དེའི་སྐྱེ་སྲིད་དང༌། སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་མར་བླངས་པའི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཚེ་ཕྱི་མའི་འཕངས་འབྲས་འགྲུབ་པ་ལ་མིན་ལ། ལས་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་བདེན་ལ་བྱེད་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་ལ་བྱེད་པ་མིན་པས་སོ་ཞེས་དོགས་པ་བྱེད་པ་ཡང་སྣང་ངོ༌། །དེ་ནི་དེ་༼༡༥༢་ན་༢༽ ༼༢༤༥་༣༽༼༢༧༦་༧༽མ་ཐག་པའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་མྱོང་འགྱུར་གསུམ་གྱི་བཤད་པ་བཀོད་པའི་དོན་ལས་ཉམས་ཏེ། དེ་ཡི་འབྲས་བུ་དེར་གྱུར་པའི་འགོག་བདེན་ནི་བྲལ་བ་ལས་རྣམ་སྨིན་མིན་ལ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་འདིར་རྣམ་སྨིན་ལ་དགེ་བ་ཡོད་པ་བདུན་༼༢༡༨་བ་༤༽༼༡༠༣༡་༤༽༼༥༨༦་༣༽ པར་བྱུང་

- 260 -

དཔེའི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། གུང་ཐང་རྗེས། སྒྲ་ནི་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་ཏེ། །འདོད་དགུར་བྱུང་བས་ཆོག་ཕྱིར་དང༌། །ཆད་ནས་སླར་ཡང་འབྱུང་རུང་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ལྟར་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་མཛོད་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། བར་དོ་འགྲུབ་པའི་ལས་ཅན་སོགས་སུ་བཤད་ཀྱི་བར་དོའ་རྟེན་ལ་འདའི་བའི་ལས་ཅན་སོགས་སུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱང་སྐྱེ་སྲིད་འགྲུབ་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་མིན་ཙམ་གྱིས་ཕྱེ་བ་ཡིན་གྱི་གཉིས་ཀ་སྐྱེས་གནས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཅན་ཡིན་པར་ཁྱད་མེད་དེ། མྱོང་འགྱུར་གསུམ་ངེས་པའི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བར་བྱས་པ་ནི་མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀ་འདྲ་ལ། མཛོད་པས་ངེས་པའི་ལས་ལ་རྣམ་སྨིན་ངེས་པར་མྱོང་དགོས་སུ་འདོད་མོད། འོན་ཀྱང་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ཀྱི་ཡིག་ཆར་གསལ་ལོ། །༼༡༥༢་བ་༢༽༼༢༤༦་༡༽༼༢༧༧་༧༽སེམས་སོ། ། ༈ འདི་ནི་ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི་འགོག་སྙོམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་འཐོབ་པས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞན་ལྟ་ཅི་ཕྲ་བ་ལས་ཕྲ་བའི་སྲིད་རྩེའི་ཚོར་འདུ་རགས་པ་ཡང་ནུབ་དགོས་པས་དེ་ལ་སེམས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་མ་མཛད་པར་ལུས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །༼༡༥༣་བ་༢༽༼༢༤༧་༡༤༽༼༢༧༩་༦༽འགྱུར་ཏེ། ༽རང་བྱུང་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཤིང་དགེ་སློང་གི་རྟགས་དང་མཚན་མ་ཡང་ཐོབ་ཅིང་༼སློབ་པའི་༼༡༥༣་བ་༣༽༼༢༤༧་༡༥༽ ༼༢༧༩་༧༽ཤེས་པར་བྱའོ། ། ༈ ལ་ལས། ལུང་གི་བསྟན་པ་ནུབ་པ་དང་དགེ་སློང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡོད་པ་གཉིས་འགལ་སྙམ་ན། མིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་གཞི་གསུམ་གྱི་ལས་མེད་པས་བསྟན་པ་ཡོད་པར་མི་འཇོག་སྟེ། གཞན་དུ་ན་བསྟན་པ་ནུབ་པའི་ཚེ་སྡོམ་པ་གསར་དུ་ཆོ་གས་བླངས་པ་མི་སྐྱེ་ཡང་སྔར་ཡོད་མི་གཏོང་བར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །
ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཞི་གནས་གསོ་སྦྱོང་ཡོད་པ་དང༌། སྟོན་པས་ཀྱང༌། རྟག་ཏུ་

- 261 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དག་པ་གསོ་སྦྱོང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་མི་འཐད་ཅེ་ན། མིན་ཏེ། སྔ་མ་ནི་བཅས་པའི་ཞིང་མིན་པས་གསོ་སྦྱོང་ཡིན་དོན་མེད་ལ། ཕྱི་མ་ནི་བསྔགས་པ་མཛད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་མཚམས་པོ་ཆེའི་གླེང་གཞི་དང་འགལ་ལོ། །༼༡༥༣་བ་༣༽ ༼༢༤༧་༡༥༽༼༢༧༩་༧༽རྒྱས་པར་ནི་༽བློ་གསལ་བགྲོད་པའི་ཐེམ་སྐས་ཞེས་བྱ་བའི་༼ཡི་གེ་༼༡༥༤་ན་༢༽༼༢༤༨་༡༠༽༼༢༨༠་༤༽ལྟར་རོ། ། ༈ དེ་ཡང་མཛོད་ལས། མི་སྐྱོ། ཞེས་པ་ལྟར་གོང་ན་སྡུག་བསྔལ་མེད་པས་ཐེག་དམན་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ལ་འབད་པ་དེ་ཙམ་མི་སྐྱེད་ལ། ཐེག་ཆེན་ནི་སྔར་ནས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་གོམས་པ་དང༌། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའ་གཞན་དབང་གིས་ལམ་ལ་སློབ་པས་མི་འདྲ་ཞིང༌། དེ་ལྟ་ན་ཡང་མི་ཉིད་ ིཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། སློབ་སྤྲིངས་ལས། བདེ་གཤེགས་ལམ་བརྟེན་འགྲོ་བ་འདྲེན་པར་ཆས་འགྱུར་ཞིང༌། །སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྙེད་པ་གང་ཡིན་པ། །ལམ་དེ་ལྷ་དང་ཀླུ་དང་མིའམ་ཅི་ཡིས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡུན་ཅི་ཙམ་འགོར་བ་ཡང་མཛོད་ལས། མྱུར་ན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་ཐར། །ཞེས་པ་ལྟར་ལ། དམིགས་བསལ་ཤིན་ཏུ་མྱུར་ན་ཚེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐར་པར་རྒྱལ་སྲས་མར་བཤད་པ་དེས་ཚེ་གཅིག་ལ་ཐར་པ་ཡང་མཚོན་ནུས་པར་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མས་གསུངས་སོ། །
སྨྲས་པ།

རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་རྐང་དྲུག་ལྡན་པའི་ཁྱུ། །
འཇམ་མགོན་ལེགས་བཤད་པད་མའི་དགའ་ཚལ་འདིར། །
ཐོས་བསམ་སྦྲང་རྩིའི་ཟིལ་མངར་བསྟེན་བྱས་པ། །
འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་གླུ་དབྱངས་སྒྲོག་པར་མཛོད། །འདི་ནི་ཐ༷

ར་འདོད་ཐ༷

ར་པར་འཇུག་པའི་སྒོ། །

སྐྱེ༷་རྒུ་སྐྱེ༷་བའི་འཕྲང་ལས་སྒྲོལ་བའི་གྲོགས། །དེ་བཞིན་ལེག༷

ས་དང་ལེག༷

ས་མིན་འབྱེད་པའི་མིག །

- 262 -

མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

རྒལ༷་དང་རྒལ༷་སྲས་ཡོངས་ཀྱི་ཤལ་ཡང་ཡིན། །

མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན།

༈ ༼༡༥༥་ན་༡༽༼༢༤༩་༢༠༽༼༢༨༢་༡༽བཤད་པས་སོ། ། ༈ ཤནྟི་པས་མདོ་ཀུན་
བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། ལྷ་ཚེ་རིང་པོ་ནི་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་གནས་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཁོམ་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ལུས་དེ་ཞི་བ་དང་ཚེ་ཟད་པའི་ཚེ་ལྡོག་པར་ལྟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །༼༡༥༦་བ་༦༽༼༢༥༣་༣༽༼༢༨༥་༡༡༽འོ་ན་སྔར་༽སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་མདོ་དང་རྒྱན་སྦྱར་པའི་འདྲེན་ལུགས་ཀྱི་ས་ཁུངས་སུ་བསྡུས་ནས་༼བཤད་པ་༼༡༥༦་བ་༦༽༼༢༥༣་༣༽༼༢༨༥་༡༡༽ཡིན་པས་དེ་དག་ནི་རང་རང་གི་དབྱེ་བ་དེ་དག་ལས་ལོགས་སུ་མ་བགྲང་བ་༼ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ན༽ཉི་ཤའི་གྲངས་འགྲིག་པས་མདོའ་ཉེར་ལྔ་རྒྱན་གྱི་ཉི་ ི ཤ་དང་སྦྱར་པར་མ་ཟད་༼འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་༽ཀྱི་འདྲེན་ཚུལ་༼དང་ཡང་༼༡༥༩་ན་༦༽༼༢༥༧་༣༽༼༢༩༠་༢༽དང་པོ་༽གང་ཞིག་གང་ལ་ཞུགས་པ་ནི། །ཞེས་པ་༼དང་དེ་ནས་ཕྱེད་༽དེ་འབྲས་གནས། །ཞེས་པ་གཉིས་༼ཀྱིས་རིམ་པ་ལྟར་༼༡༥༩་ན་༦༽ ༼༢༥༧་༤༽༼༢༩༠་༢༽སྔར་༽དབང་པོ་རྟུལ་དང་རྣོན་པོ་དག་ཅེས་པས་བསྟན་པར་བཤད་པ་ལྟར་༼གྱི་ཞུགས་པ་གསུམ་དང་དེའི་འབྲས་གནས་གསུམ་བསྟན་༽པས་རྐང་པ་དང་པོའ་སྟོན་ཚུལ་མཚུངས་པར་གསལ་༼ལ་༽འདིར་དད་དང་ ིམཐོང་ཐོབ། ཅེས་པས་འབྲས་གནས་གཉིས་ཙམ་ལས་མ་བསྟན་ཀྱང་༼རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ནི་འོག་༽དེ་མ་ཐག་༼ཏུ༽རིགས་གནས་རིགས། །ཞེས་པས་༼བཤད་པས་༽དེ་དང་མི་འདྲ་བའི་སྐྱོན་མེད་པས་༼སོ། ། ༈ འདི་སྐོར་ལ་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་དོགས་པ་སྣ་ཚོགས་མཛད་ཀྱིན་འདུག་པས་རྒྱས་པར་བྲི་ན། དེ་ཡང་ཉི་སྣང་དུ་བརྒྱད་པ་དང༌། དད་པའི་རྗེས་འབྲངས་དང༌། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་དང༌། དད་མོས་དང༌། མཐོང་ཐོབ་དང༌། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་དང༌། དེའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་དང༌། རྒྱུན་ཞུགས་མིའི་རིགས་སྐྱེ་དང༌། ལྷའི་རིགས་སྐྱེ་དང༌། ཕྱིར་འོང་བར་ཆད་གཅིག་

- 263 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པ་དང༌། ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་དང༌། སྐྱེས་འདའ་བ་དང༌། འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ་དང༌། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ་དང༌། འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་དང༌། འཕར་བ་དང༌། ཕྱེད་དུ་འཕར་བ་དང༌། གནས་ཐམས་ཅད་འཆི་འཕོ་བ་དང༌། སྲིད་རྩེ་མཐར་ཐུག་འགྲོ་དང༌། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་དང༌། མཐོང་ཆོས་ཞི་དང༌། ལུས་མངོན་བྱེད་དང༌། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང༌། རང་རྒྱལ་ཏེ་ཉེར་བཞི་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་མདོ་དྲངས་ལ། དེ་ལ་ཡང་བར་འདའ་བ་ནས་མཐོང་ཆོས་ཞིའི་བར་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་ལས་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་སོགས་ལྔ་ལ་གོང་འཕོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་ནས་དེ་དག་གི་ལྔ་པ་དང༌། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་དང་མཐོང་ཆོས་ཞི་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་དྲུག་པ་དང་བདུན་པར་མཛད་དོ། །དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་སྲོལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟར་ཉི་ཤ་རྩ་བཞི་ལས་དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་གཉིས་ནི་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས་ལས་ཟུར་དུ་བགྲང་མི་དགོས་ཏེ། མཛོད་ལས། གང་ཞིག་གང་ལ་ཞུགས་པ་ནི། །བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དེ་འབྲས་གནས། །དེ་ཚེ་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་དག །དད་པས་མོས་དང་མཐོང་བས་ཐོབ། །ཅེས་འབྲས་གནས་ཐོབ་པ་ན་གསར་དུ་དད་ཐོབ་ཏུ་འགྱུར་བར་བཤད་པ་དང༌། ཉི་སྣང་ལས་ཀྱང༌། དད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་གང་ཟག་དག་གིས་གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དྲུག་པའམ་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་སྔར་སྤངས་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་ལས་དེ་དག་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དགུ་པ་ཡང་སྤངས་པའི་འདོད་པའི་ཁམས་སམ་ཡང་ན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་ལས་འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔར་ཡང་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཚེ་ ིཡང་སྔར་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དད་པས་ལྷག་

- 264 -

མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པར་མོས་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དད་པས་ལྷག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷག་པར་མོས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་རྣོན་པོ་སྔར་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཤེས་རབ་ལྷག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་མཐོང་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྗེས་འབྲང་གཉིས་འབྲས་གནས་ཐོབ་པ་ན་དད་ཐོབ་ཏུ་མིང་འཕོ་བྱར་གསུངས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འོག་མིན་འགྲོ་ནི་འཕར་བ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པས་དེ་གསུམ་ལས་ཟུར་དུ་བགྲང་མི་དགོས་ཤིང༌། བར་དོར་འདའ་བ་སོགས་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་དག་ལས་ཟུར་དུ་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་བགྲང་མི་དགོས་པས་ཉི་ཤར་འགྲིག་གོ །དེ་ལྟར་ན་འོག་མིན་འགྲོ་དང་དད་ཐོབ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་མ་གཏོགས་པའི་གཞུང་གི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་བཅུ་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲ་བཞིན་མིན་པར་རིམ་བཞིན་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བརྒྱད་པ་དང་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་འབྲས་གནས་བར་བ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་བསྣན་པས་ཉི་ཤར་བཤད་དོ། །བཤད་སྲོལ་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནི་སྔར་གྱི་ཉེར་བཞི་ལས་གཉིས་པ་ནས་ལྔ་པའི་བར་བཞི་དང༌། བརྒྱད་པ་ནས་བཅུ་བཞི་པའི་བར་བདུན་དང༌། ཉི་ཤ་པ་ནས་ཉེར་གཉིས་པའི་བར་གསུམ་དང༌། ཉེར་བཞི་པ་སྟེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་བཅོ་ལྔའི་སྟེང་དུ་བཅོ་ལྔ་པ་ནས་བཅུ་དགུ་པའི་བར་ལྔ་ལ་གོང་འཕོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་སྒྲ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་གཅིག་སྟེ་དངོས་བསྟན་བཅུ་དྲུག་གི་སྟེང་དུ་དང་པོ་དང༌། དྲུག་པ་དང༌། བདུན་པ་དང༌། ཉེར་གསུམ་པ་སྟེ་སྒྲ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཤགས་བསྟན་བཞི་བསྣན་པའི་ཉི་ཤ་ལ་བཤད་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཉི་སྣང་རང་ལས་གོང་༼༡༥༦་ན་༡༽༼༢༥༡་༡༢༽ ༼༢༨༣་༡༦༽དུ་འཕོ་བ་ནི་ལྔ་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་སྔར་གྱི་ཉེར་བཞི་ལས་འོག་མིན་འགྲོ་ནས་སྲིད་རྩེར་འགྲོའ་བར་ལྔ་ལ་གཅིག་ཏུ་ ིབྱས་པས་ཉི་ཤའོ། །བཤད་ཚུལ་ཕྱི་མ་འདི་ལ་གོང་དུ་བཀོད་པའི་ཁ་ཅིག་གི་སྐྱོན་དེ་ནི་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་ཡང་སྣང་བ་གཉིས་སུ་གོང་འཕོ་ལ་ལྔ་པར་གསུངས་པ་ཙམ་འདྲ་ཡང༌། རྒྱན་སྣང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ལྔར་ནི་རྩ་བའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་བཅུ་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་དགོས་པ་དེའི་ཆེད་དུ་གོང་འཕོ་ལྔ་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་ནུས་ལ། ཉི་

- 265 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སྣང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་བདུན་དུ་ནི་ལུས་མངོན་བྱེད་མ་འདུས་པས་དགོས་པ་དེའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་སྨྲ་མི་ནུས་ཤིང༌། དེ་ལྟར་ན་དགོས་པ་གཞན་ཞིག་ཀྱང་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་པ་ལས་དེ་ཡང་དགེ་འདུན་ཉི་ཤའི་ཡ་གྱལ་གཅིག་ཏུ་བགྲང་བ་ལས་གཞན་དུ་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོར་བཅུ་གཉིས་པོ་འདུ་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར་སྟེ། རྩ་བའི་སྒྲ་(ཇི)བཞིན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་བར་འདའ་བ་དང༌། སྐྱེས་འདའ་བ་དང༌། འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ་དང༌། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ་དང༌། གོང་འཕོ་སྟེ་ལྔའི་ཐ་མར་འོག་མིན་འགྲོ་དང་སྲིད་རྩེ་འགྲོ་གཉིས་འདུ་ཞིང༌། དེ་ལས་འོག་མིན་འགྲོར་ནི་འཕར་བ་གསུམ་འདུ་ལ། སྲིད་རྩེར་འགྲོ་བའི་མིང་ཅན་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་གཉིས་ནི་དོན་གཅིག་ཅིང༌། མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་ལུས་མངོན་བྱེད་གཉིས་ནི་དེ་གཉིས་སུ་འདུའོ། །ཉི་སྣང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་བདུན་ནི། བར་འདའ་བ་དང༌། སྐྱེས་འདའ་བ་དང༌། འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ་དང༌། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ་དང༌། གོང་འཕོ་དང༌། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་དང༌། མཐོང་ཆོས་ཞི་རྣམས་སོ། །
ཁོ་བོས་སྔོན་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་དཔེ་མཛོད་དུ་ཧོར་སྨིན་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོས་མཛད་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའ་མཐའི་དཔྱོད་ཡིག་ནག་གིས་བྲིས་པ་ཞིག་ཏུ་བཤད་ཚུལ་ཕྱི་མ་འདི་འཐད་ཕྱོགས་སུ་གཞུང་བཙུགས་ནས་སྒྲུབ་པ་མཐོང་བ་ལས་ད་ལྟ་ཕལ་ཆེར་བློ་ཡུལ་དུ་བརྗེད་ཀྱང་གཅེས་གཅེས་རྣམས་མཚོན་བྱེད་ཙམ་དུ་ཟིན་ཐོར་བྲིས་ཡོད་པ་ལས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་མཚན་མ་ཞིག་སྣང་ངོ༌། །ཡང་སྨིན་གྲོལ་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དེར། དད་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་པས་འབྲས་གནས་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། འབྲས་བུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དད་པས་ལྷག་པར་མོས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཞེས་དང༌། འབྲས་བུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་མཐོང་བས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། ཞེས་དེ་གཉིས་སྔར་གྱི་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཞུགས་པ་ལ་བྱེད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྔར་གྱི་འདྲེན་ལུགས་དེ་ལྟར་ན་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དེའི་གྲས་སུ་མེད་

- 266 -

མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པས་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་མ་ཚང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཉི་སྣང་ལས། དེ་དག་ཀྱང་ཞུགས་པ་དང་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་དབྱེ་བས་སྐྱེས་བུ་ཟུང་བཞིར་འགྱུར་རོ། །དེ་བསྡུས་པ་ཡང་གང་ཟག་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྲོལ་སྔ་མ་ནི་མཛོད་དང་བསྟུན་ན་དེ་ལྟར་དུ་བགྲང་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། གོང༼༧༥་བ་༡༽༼༡༢༠་༡༣༽༼༡༣༥་༡༨༽དུ་ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་ནོར་བར་གསུངས་པ་ནི་མཛོད་དང་བསྟུན་ན་ནོར་ཞེས་པའི་དོན་དུ་དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མཛོད་གནས་དྲུག་པར། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་པ་ནས། ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་བྱེད་པར་འདོད། །ཅེས་པའི་བར་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་ཕལ་ཆེར་མཐུན་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་ནི་བར་འདའ་བ་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པས་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་སྨྲ་ནུས་པ་དང༌། ཉི་སྣང་གི་ལུང་དེ་ནི་ཁོ་རང་ཉིད་ལས་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་བརྒྱད་པ་སོགས་ཉེར་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཡང་བརྟག་ནུས་པས་ལུང་ཕྱི་མ་དེ་སྲོལ་ཕྱི་མའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དེ་ཙམ་མི་ཆེ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་འཇོག་ལུགས་ཤིག་ནི་ཅིས་ཀྱང་འདོད་དགོས་ཏེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིས་སུ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་གྱི་བཀའ་དྲིན་ལས་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་ཚིག་དོན་མཐའ་དག་ལ་ཐུགས་ཀྱི་དཔྱད་པ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མར་གསལ་བ་ལྟར་དུ་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་བསྩལ་པའི་གསུང་ངག་ལ་གཞིར་བྱས་ནས་མཛད་པ་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའ་རྒྱན་ ིལས་ཚུལ་དེ་རང་ལུགས་སུ་གནང་བའི་ཕྱིར་དང༌། ཉི་སྣང་རང་ལས་ཀྱང་ཉེར་བཞི་ལས་ལྔ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་ལ་འགྲིག་པར་མི་སྣང་བ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་གིས། ཉི་སྣང་གི་དད་ཐོབ་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་པ་ལ་བཤད་པ་དེ་ནི་བཅུ་དྲུག་པའི་ཚེ་འབྲས་གནས་དང་དད་ཐོབ་ཏུ་འགྱུར་བར་ཉི་སྣང་རང་ལས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་འབྲས་གནས་ཀྱི་ཚེ་དད་ཐོབ་ཏུ་མིང་འཕོ་བར་བཤད་པ་དེ་ནི་དེའི་འོག་ཉིད་དུ་ཉི་སྣང་རང་ལས་འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་ཀྱི་

- 267 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཞུགས་པ་དད་ཐོབ་ཏུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཞུགས་པ་རྣོ་རྟུལ་དེ་འབྲས་གནས་ཐོབ་ཚེ་དད་ཐོབ་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེའི་མིང་གིས་བསྟན་པར་ཡང་དགོངས་པ་བརྟག་ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྲོལ་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་རྐང་པ་དང་པོས་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་རྣོ་རྟུལ་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་བརྒྱད་པ་ཤགས་ལ་བསྟན་ལ། དད་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་པས་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཞུགས་པ་རྣོ་རྟུལ་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང༌། དེའི་འབྲས་གནས་ནི་ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་སོགས་ཀྱི་ཤགས་ལ་བསྟན་པར་འདོད་དགོས་སོ། །འདི་ལྟར་སོ་སོའ་རྒྱུ་མཚན་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་ཤེས་ན་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁས་ ིལེན་སྐྱོང་ཚུལ་ནི་གང་ལྟར་ཡང་རུང་གི དེ་མིན་པའི་ཕོ་ཚོད་ཀྱིས་ནི་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །༼༡༦༢་ན་༣༽༼༢༦༡་༡༢༽༼༢༩༥་༤༽ཞེས་དག་༽ལྡན་ཐུབ་༼དགོངས་༼༡༦༥་ན་༤༽ ༼༢༦༦་༡༨༽༼༣༠༡་༤༽དགག་པ་ནི་༽གོང་༼༡༥༥་ན་༡༽༼༢༤༩་༢༠༽༼༢༨༢་༡༽དུ་ཉི་ཁྲི་དག་ལྡན་ཕྱོགས་སྔར་བྱས་ནས་༼བསྙད་ཟིན་༼༡༦༧་ན་༣༽༼༢༧༠་༢༽༼༣༠༤་༡༥༽འགྱུར་རོ། ། ༈ མདོ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱང༌། གང་ལ་དགོངས་ཏེ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་དགོངས་གཞི་དྲིས་པར་བཤད་པས་དགོངས་པ་ཅན་དུ་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་ཡུམ་གྱི་མདོར་བྱང་སེམས་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་སུ་གཞུག་པ་དང༌། དེ་ལས་གཞན་པའི་མདོར་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་བསྟན་པར་མངོན་ཏེ། དཀོན་བརྩེགས་དང་ཕལ་ཆེན་སོགས་ཀྱང་སྔོན་ལེའུ་འབུམ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང༌། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་འབུམ་སྡེ་དགུ་བཅུ་འཛིན་པར་བཤད་པས་སོ། །༼༡༦༧་ན་༦༽༼༢༧༠་༩༽༼༣༠༥་༥༽ཡོད་པས་སོ། ། ༈ སྨིན་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའ་སྐབས་དང་པོར། སྐབས་འདིའི་བྱང་སེམས་རྣམས་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་བཏགས་ ིཔ་བར་འདོད་པ་ནི་ཉི་སྣང་གི་ཕྱོགས་སྔར་སོང༌། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་གི་ཚིག་རིས་དང་འགྲིག་པ་འདྲ་བར་སྣང་མོད། འོན་ཀྱང་འོག་ཏུ་དེ་

- 268 -

མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཉིད་ལས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཇོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་མདོ་དྲངས་ནས་དེའི་དོགས་གཅོད་དུ། ཡང་ཇི་ལྟར་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ལ་གཞན་དག་འཇོག་པར་འཐད་སྙམ་ན། ཤཱ་རིའི་བུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་སོགས་གོང་༼༤༦་ན་༥༽༼༧༣་༡༩༽༼༨༣་༡༤༽དུ་དྲངས་པ་ལྟར་ཉན་རང་གི་ལམ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་བ་དང༌། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་བྱེད་པར་དེ་དག་གི་སྤངས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་སྐྱོན་མེད་པར་གསུངས་ནས། དེའི་གྲུབ་དོན་དུ། འདི་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གསལ་བའི་དོན་དུ། ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་སེམས་སོ། །༼༡༦༨་ན་༤༽ ༼༢༧༡་༡༧༽༼༣༠༦་༡༥༽ཞེ་ན་༽རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་༼རྒྱུན་༽ཏེ་རྒྱུ་མཚན་༼ལ་འཇུག་པ་༼༡༦༨་ན་༥༽༼༢༧༡་༢༠༽༼༣༠༦་༡༦༽ཞེ་ན་༽བཞི་༼༡༠༩་ན་༢༽ ༼༨༨༤་༡༠༽༼༣༧༨་༤༽པར་བྱུང་བ་ལྟར་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཟད་པས་༼བསམ་གཏན་༼༡༦༨་ན་༦༽༼༢༧༢་༡༽༼༣༠༦་༡༨༽ལྟར་རོ། ། ༈ དེར་མ་ཟད་འགྲེལ་བ་ཉིད་ལས་ཀྱང༌། དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་ཐ་དད་ཉིད་དང༌། ཞེས་དང༌། རྩ་བར་ཡང༌། སྣ་ཚོགས་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདི་ཉིད་དུ་ཡང་ཐད། ༼༡༦༡་བ་༥༽༼༩༣༤་༣༽༼༤༧༧་༡༦༽དེར་འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་ཐེག་དམན་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྦྱར་བ་ལྟར་རེད་འདའ་བ་དང་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྣམ་བཤད་དུ་ཡང་བྱུང་བས། དེ་གཉིས་སུ་ཐད་འདིར་དངོས་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་སྣང་བ་ནི་བརྟག་བྱ་ཁོ་ནར་ཟད་ལ། གོང་༼༡༦༧་བ་༢༽ ༼༢༧༠་༡༥༽༼༣༠༥་༡༡༽གི་ལོག་པ་བརྒྱད་ནི་མདོའ་ནང་དུ་གསལ་ཁ་མི་སྣང་ཡང༌། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་སོགས་སུ་ ིལོག་པའི་ལྟ་བ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ལོག་པའི་རྟོག་པ། ངག ལས་མཐའ། འཚོ་བ། རྩོལ་བ། དྲན་པ། ཏིང་འཛིན་ཏེ་བརྒྱད་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང༌། ཡང་དག་བརྒྱད་ནི་དེ་དག་གི་བཟློག་ཟླ་ལ་གོ་ནུས་ལ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་འདྲེན་པའི་ཚེ་འཕགས་པའི་ཡང་

- 269 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དག་པའི་ངག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་འཕགས་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་དགོས་ཀྱང་ཡང་དག་བརྒྱད་ལ་དེ་མི་དགོས་སོ། །ཡང་བརྒྱད་ཚན་བརྒྱད་པའི་མདོར། མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཐོས་མ་ཐོས། །རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་ཤེས་མ་ཤེས། །ཇི་བཞིན་སྨྲ་བ་འཕགས་པ་ཡི། །ཐ་སྙད་བཟློག་པ་བྱིས་པའི་ཡིན། །ཞེས་འཕགས་པའམ་ཡང་དག་པའི་ཐ་སྙད་བརྒྱད་དང་བྱིས་པའམ་ལོག་པའི་ཐ་སྙད་བརྒྱད་དེ་བཅུ་དྲུག་གསུངས་པའང་ཡོད་ལ། དེའང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དང༌། གཞན་གྱི་སྒྲ་ལས་ཐོས་པ་དང༌། རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པ་དང་སྒོམ་བྱུང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་བཞི་ལ་སྦྱར་པ་སོགས་གཞན་དུ་བལྟའོ། །ཡང་རབ་རྩལ་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོར་བྱང་སེམས་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་དང༌། ཕྱིར་འོང་དང༌། ཕྱིར་མི་འོང་དང༌། ཉན་ཐོས་དང༌། རང་རྒྱལ་དང་། སངས་རྒྱས་དང༌། སྟོན་པ་སྟེ་བདུན་དུ་བཏགས་པའི་དགོངས་གཞི་སོ་སོར་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །༼༡༧༡་ན་༢༽༼༢༧༦་༥༽༼༣༡༡་༡༤༽ ཞེས་སོ། ། ༈ དེ་ལྟར་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་སུ་མིང་བཏགས་པའི་དགོས་པ་གཞན་ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། ཉན་ཐོས་རིགས་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་གཞུག་པའི་ཆེད་དང༌། ཁ་ཅིག་ཞུགས་གནས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་མེད་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་མདོ་ ིསྡེ་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དགག་པའི་ཆེད་དང༌། ཉན་ཐོས་ཞི་བའི་དབྱིངས་ལས་བཞེངས་པ་དག་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་བྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་བཀྲི་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
སྨྲས་པ།

ཀྱེ་ཀྱེ་ཕྱིས་འབྱུང་བློ་གསལ་གཞོན་ནུ་དག །
མཚོན་བྱེད་དཔེ་ཡི་སོར་རྩེས་མ་གཡེང་བར། །
མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་བསིལ་སྦྱིན་མཁན་ལྟོས་དང༌། །
ངོ་མཚར་ལེགས་བཤད་རི་བོང་མཚན་མ་ཡོད། །

- 270 -

སྦྱོར་ལམ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཆེས་ཟབ་ཟབ་མདོ་ཤེར་ཕྱིན་གཞུང་ལུགས་ཀྱི། །
སྦས་དོན་དོན་བཞིན་གསལ་མཛད་སྣང་བ་གཉིས། །
ཅི་འདོད་འདོད་པ་ཡིད་བཞིན་འཇོ་བ་ཡི། །
གྲགས་སྙན་སྙན་པའི་རོལ་མོ་ལྷ་ཡིས་བརྡུང༌། །

སྦྱོར་ལམ།
༈ ༼༡༧༡་བ་༡༽༼༢༧༧་༡༽༼༣༡༢་༡༢༽རྟེན་ནོ། ། ༈ འདི་ནི་གཙོ་བོར་ཐེག་ཆེན་
སྦྱོར་ལམ་གསར་དུ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་འདོད་སེམས་དང་ཉེར་བསྡོགས་ལྷག་མ་གསུམ་མ་བཞག་པས་ཤེས་ནུས་པས། དེ་ལྟ་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པ་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་དུ་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པས་དེ་ལ་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཇི་ལྟར་འཇོག་ཅེ་ན། དེ་ཡང་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཟིན་པ་ཞིག་གིས་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་དག་པའི་རྩི་མ་ཡལ་བའི་ངང་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་དཔྱད་སྒོམ་བྱས་ཏེ་ཤིན་སྦྱངས་དྲངས་པ་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་དང་དེ་འདྲའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པ་སོགས་དུས་མཉམ་དུ་འོང་སྟེ། དེས་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྔར་ནས་ཐོབ་ཟིན་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་དེ་ཡང་དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེར་བསྡོགས་ནི་འོག་ས་ལས་རྒྱལ་བྱེད་ཡིན་ལ་དེ་ལས་སྔར་ནས་རྒྱལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། གཅིག་ཅར་པའི་དགྲ་བཅོམ་པས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོར་གསུངས་ན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་དངོས་གཞི་དེ་ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ལ་ཉེར་བསྡོགས་མི་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར་དང༌། བསམ་གཟུགས་ཉིད་ལས་ཀྱང༌། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ནས་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་བདག་

- 271 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མེད་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་རང་རིག་སྒོམ་མཁན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། ཡིད་ལ་བྱེད་པའམ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་བའི་རྣམ་པ་དང༌། སྟོང་པའི་རྣམ་པ་དང༌། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང༌། བདེན་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཚིག་ཟིན་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལམ་འདིར་ཞུགས་ཚེ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་དང་པོའ་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་སོགས་ནས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ལྟར་སྣང་ཡང༌། ིརེ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པའམ་ཞེས་པས་ཉེར་བསྡོགས་བསྟན་ནས་ཉེར་བསྡོགས་དང་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་མི་རྟག་སོགས་བསྒོམ་ཚུལ་མཚན་ཉིད་རིག་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་བྱས་ཆོག་པར་སྣང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་མོས་པ་ཡིད་
བྱེད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཡིག་ཆར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་མཐའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྦྱོར་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་དྲངས་པ་ཡིན་པས་སོ། །མ་ཁྱབ་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྔ་ནས་འདོད་ཉོན་རགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་དོན་དམ་རྣམ་ཅན་གྱི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་ཉེར་བསྡོགས་བརྒྱུད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཅིག་ཅར་བའི་དགྲ་བཅོམ་པས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ལ་ཉེར་བསྡོགས་བརྒྱུད་མི་དགོས་པ་གང་ཞིག འདི་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆ་མཐུན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམས་བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོར་གསལ་ལོ། །འདིས་གཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དངོས་གཞི་དང་སྤེལ་སྒོམ་ནང་ཚན་གྱི་དངོས་གཞི་སོགས་དུ་མ་ཤེས་པར་གྱིས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དངོས་གཞི་སྔར་ནས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་

- 272 -

སྦྱོར་ལམ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལས་དང་པོ་པའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་མ་ཐག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་རྩེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྤྱིར་བསམ་གཟུགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལས་དང་པོ་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི་རང་ཉིད་ས་གང་དུ་གཏོགས་པའི་ས་དེ་དང་དེའི་ལས་དང་པོ་ལ་བྱ་ཡི། རང་ཉིད་ཡུལ་གང་གི་རྣམ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་དེའི་ལས་དང་པོ་ལ་མི་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་དང་པོའ་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཤེས་པ་ ིནི་དངོས་གཞི་སྔོན་དུ་སོང་ཟིན་པས་ལས་དང་པོ་པ་ཡིན་དོན་མེད་ལ། ལས་དང་པོ་པའི་ཡིད་བྱེད་གཞན་ལ་ནི་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་ཞི་གནས་དེ་ནི་ཉེར་བསྡོགས་དང་དངོས་གཞི་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྒོམ་བྱུང་ཕུང་སུམ་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་རྣམ་ཅན་གྱི་དང་པོའ་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་དེས་དེ་འདྲའི་གཉིས་ ིཔའི་དངོས་གཞི་ལ་འཇུག་ཚེ་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཟིན་ན་ནི་སྦྱོར་བ་ཟུར་བ་མི་དགོས་ཏེ། དོན་དམ་རྣམ་ཅན་གྱི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་ཅིང་དང་པོའ་ཉོན་མོངས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་རང་འདོད་དུ་ཞུགས་ཆོག་པས་སོ། ། ིཡང་ཁོ་ན་རེ། དངོས་གཞི་སྔར་ནས་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་
ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དེ་ཉེར་བསྡོགས་དང་དངོས་གཞི་གང་ཡང་མིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཟིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་ཡོད་པར་གོང་༼༡༤༤་ན་༥༽༼༢༣༢་༧༽༼༢༦༡་༡༦༽དུ་གསུངས་པ་ལྟར་དེའི་མཆན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བློ་རྩེ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་དྲུག་པོ་སྔར་ཐོབ་མྱོང་བའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ལ་གོམས་ཤགས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་དངོས་གཞི་ཐོབ་རྗེས་སུ་ཡང་ཉེར་བསྡོགས་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་དུ་བྱེད་པ་སྲིད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ལ། འདིར་ནི་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་བརྒྱུད་མི་དགོས་པར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤད་ཟིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་དངོས་གཞིའི་

- 273 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

རྗེས་སུ་དེ་འདྲའི་ཉེར་བསྡོགས་མངོན་དུ་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཉེར་བསྡོགས་སྔོན་དུ་མ་སོང་བས་གོམས་ཤགས་མི་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །༼༡༧༣་ན་༡༽༼༢༧༩་༩༽༼༣༡༥་༥༽རྙེད་དོ། ། ༈ དེ་ཡང་དྲོད་རྩེ་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་ཉིད་ན་ཡང་གཉིས་སྣང་ཡོད་པ་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ནུས་པས་ཀུན་བཏགས་ལ་འཇུག་པ་དང༌། བཟོད་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་གཉིས་སྣང་ཡོད་ཀྱང་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་མི་ནུས་པས་གཞན་དབང་ལ་འཇུག་པ་དང༌། མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཡོངས་གྲུབ་ལ་འཇུག་པར་ཐེག་བསྡུས་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཁས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དམ་སྙམ་མོ། །༼༡༧༤་བ་༡༽ ༼༢༨༡་༡༩༽༼༣༡༨་༡༽ཡོད་དོ། ། ༈ འདི་ལྟར་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཞན་གྱི་སྟེང་གི་བདག་མེད་རྟགས་སྦྱོར་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་གསལ་ལ། དེ་ཡང་རང་རེའི་ཡིག་ཆའི་རང་སྐད་དང་བསྟུན་ན་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་སྔར་ནས་ཐོབ་ཟིན་པས་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་སྔར་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་རྟོགས་རྒྱུ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྒོམ་བྱུང་གིས་སྤྱི་འགྲོའ་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། བསམ་བྱུང་ ིགིས་ཆོས་ཐམསཅད་ལ་སོ་སོར་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་རྟོགས་ཟིན་པ་མིན་པས། སླར་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་གི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་རྟགས་སྦྱོར་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། སྒྲ་རྟོག་སེལ་བས་འཇུག་པའི་རྣམ་གཞག་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་སྤྱི་འགྲོའ་ཚུལ་གྱིས་རྟག་ ིསྟོང་དུ་རྟོགས་ཀྱང་རེ་རེ་ནས་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟག་སྟོང་དུ་མ་རྟོགས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་བ་ཡང་སྣང་མོད། དེ་ནི་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། ཞིབ་ཏུ་བདུན་༼༢༢༠་ན་༢༽༼༡༠༣༣་༨༽༼༥༨༨་༡༢༽པའི་མཆན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་

- 274 -

སྦྱོར་ལམ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

རོ། །༼༡༧༤་བ་༤༽ ༼༢༨༢་༡༠༽༼༣༡༨་༡༢༽མདོར་ན་༽ཇོ་ནང་བ་༼གང་དག་༼༡༧༥་ན་༢༽༼༢༨༢་༢༠༽༼༣༡༩་༤༽ ཕྱིར་རོ། ། ༈ འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཡིག་ཆར། དེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གང་རུང་གི་བདེན་འཛིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁ་མ་བྲི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་མཆན་འགྲེལ་བཞད་པའི་དགོངས་རྒྱན་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གསུམ་༼༣༨༡་བ་༦༽༼༦༢༧་༡༩༽༼༡༣༣་༡༠༽པའི་མཆན་དུ་འཆད་དོ། །༼༡༧༥་བ་༣༽༼༢༨༤་༡༽༼༣༢༠་༧༽འཕགས་ཆོས་མིན་༽གྱི་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ལ་དགོངས་༼པར་༽གོང་༼༨༩་ན་༢༽༼༡༤༡་༡༧༽༼༡༥༩་༩༽དུ་༼བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། ༈ དེ་ཡང་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་ངུའི་དབྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཞེས་ཁྱད་གཞིར་བྱས་ཏེ་འཆད་དུ་རུང་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཆུང་འབྲིང་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཁྱད་ཆོས་སུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། རྒྱན་སྣང་ལས། དེ་བཞིན་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པར་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་པ་འདི་དག་རེ་རེ་ཞིང་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའ་དབྱེ་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ ིཔ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཞེས་དྲངས་ནས་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བར་མཁས་གྲུབ་རྗེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཉི་སྣང་ལས། རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ནི་རྣམ་པ་ཆུང་ངུ་དང༌། འབྲིང་དང༌། ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ནི་རྣམ་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འདུས་པ་ལ་ལོགས་སུ་མ་བགྲང་ན་ཡང་རུང་མོད། འོན་ཀྱང་རྣམ་པའི་དེ་རང་ལྡོག་ནས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་སྒོམ་པ་དང༌། འདི་ནི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཉིས་སོགས་སུ་ཕྱེ་ནས་སྒོམ་པ་སྟེ་ནང་གསེས་ཀྱིས་མི་འདྲའོ། །༼༡༧༧་ན་༡༽ ༼༢༨༦་༧༽༼༣༢༢་༡༨༽འཇོག་གོ ། ༈ དབང་རྣོན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་སྦྱོར་ལམ་ནི་སྐབས་འདིའི་སྦྱོར་ལམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། དབང་རྟུལ་གྱི་དེ་ལ་བལྟས་ན་ཆེན་པོ་དང་དབང་རྣོན་གྱི་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་སྦྱོར་ལམ་ལ་ལྟོས་ན་ཆུང་ངུར་འཇོག་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དབང་རྟུལ་གྱི་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་དེ་ལ་ལྟོས་ན་ཡང་ཆུང་ངུར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་འདིའི་ཆེ་ཆུང་ནི་ལམ་གྱི་ནུས་པའི་སྟེང་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་

- 275 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

རོ། །༼༡༧༧་བ་༤༽༼༢༨༧་༡༤༽༼༣༢༤་༩༽གསུངས་སོ། ། ༈ གཞན་དུ་ན་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་རྣམས་སུ་ཉན་རང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡུངས་འབྲུ་དང་བ་ལང་གི་རྨིག་རྗེས་ཀྱི་ཆུ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་མེད་པས་ཐེག་པ་མཆོག་དམན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་རི་རབ་དང་ཡུངས་འབྲུ་རྒྱ་མཚོ་དང་བ་གླང་གི་རྨིག་རྗེས་ཀྱི་ཆུ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཡང་མི་འཐད་པས་སྔར༼༡༡༥་བ་༣༽༼༡༨༤་༡༨༽༼༢༠༧་༡༦༽གྱི་མདོ་སོགས་དང་འགལ་ལོ། །༼༡༧༩་ན་༥༽ ༼༢༩༠་༣༽༼༣༢༧་༥༽བྱེད་ཀྱང༌། ༈ །འདི་དང་ཉ་ཊཱིཀ་གཉིས་ཀར་མང་བཀུར་བ་ཞེས་བྱུང་ལ་འགྲེལ་བཤད་རང་ལས་ཕལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱུང་ངོ༌། །༼༡༨༡་བ་༤༽༼༢༩༤་༢༽༼༣༣༡་༡༦༽ཡོད་པས་སོ། ། ༈ དེ་ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་བློ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་སྒྲ་དམིགས་པ་དང་མི་རྟག་པ་རྣམ་པ་ཞེས་ཤེས་བྱའི་དམིགས་རྣམ་སོ་སོར་འཇོག་མོད་སྒྲ་རྟོགས་པའི་བློ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱ་ཞིང༌། ཤེས་བྱའི་དམིགས་རྣམ་དེ་ནི་བློ་དེའི་ཡུལ་ལ་བྱེད་ཀྱང་སྤྱིར་བློ་དེའི་རྣམ་པ་ནི་བློ་དེའི་ཡུལ་ལ་མི་བྱེད་དེ། སྐབས་བཞི་པའི་ཡིག་ཆར། རིགས་འབྱིན་གྱི་ལུང་དྲངས་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་གཉེན་པོ་མ་ལུས་པ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་བློ་དེ་ལ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་མ་ཤར་ཞེས་པ་ནི་བློ་རང་ཉིད་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པར་ཤར་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་མིན་ལ་བྱེད་པར་སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གཟུགས་བདེན་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་བདེན་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུགས་བདེན་མེད་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་བདེན་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་ཤར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུགས་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ལ་གཟུགས་བདེན་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་སྣང་བ་དེ་ཁྱོད་ལ་གཟུགས་བདེན་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་ཤར་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བློ་དེའི་རྣམ་པ་ནི་བློ་དེའི་འཛིན་སྟངས་བྱེད་པར་ཁས་བླངས་པས། དེ་ལྟར་ན་དེ་ལས་གཞན་དུ་འོས་མེད་པས་སོ། །འདོད་ན། གཟུགས་བདེན་མེད་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཤགས་གཞལ་དུ་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་གཟུགས་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་ལམ་དང་དེ་ལ་ཤར་བའི་གཟུགས་

- 276 -

སྦྱོར་ལམ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བདེན་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་དེ་དང་གཟུགས་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་དེ། བློ་དེ་དང་དེ་ལ་ཡུལ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ནི་བློ་དེ་ཉིད་ཡུལ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་སོ། །མདོར་ན་ཤེས་པ་དེའི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་རྣམ་པ་ནི་བློ་དེའི་འཛིན་སྟངས་སམ་དངོས་ཡུལ་སོགས་ལ་བྱེད་པ་དང༌། སྤྱིར་བློའ་རྣམ་པ་ནི་རང་ཉིད་ལ་ ིབྱེད་པས་དེ་མ་ཐག་གི་གསུང་ཟིན་ནི་སྔ་མའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། སྲས་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ལ་སྦྱར་བ་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །༼༡༨༣་བ་༣༽༼༢༩༧་༧༽༼༣༣༥་༡༠༽གང་དག་༽ སྟེ། བུ་འགྲེལ་ལས། འདི་ལ་ཚིག་རྐང་པ་གཉིས་དང་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གཅིག་དང་གཅིག་དང་གཅིག་དང་གཅིག་དང་གཅིག་རིམ་བཞིན་དུ་བདེན་བཞིའི་དབང་དུ་མ་བྱས་པ་དང་བྱས་པའི་རྩེ་མོ་ཆུང་ངུ་གཉིས་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའ་ིདམིགས་རྣམ་དུ་བཞེད་དོ། །ཞེས་༼རྐང་པ་༼༡༨༧་བ་༢༽༼༣༠༣་༡༨༽ ༼༣༤༣་༡༽སོགས་སོ། ། ༈ བསམ་གཟུགས་ཡིག་ཆར། ཉན་ཐོས་གཅིག་ཅར་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོད་པ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་རྩེ་བཟོད་གསུམ་གྱི་རིམ་པས་ཐོབ་པར་ཉན་སའི་ལུང་གི་རྒྱབ་རྟེན་དང་བཅས་གསུངས་པ་ནི་འདིར་ཡང་སྦྱར་རུང་དུ་སྣང་ངོ༌། །ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་བྱང་སེམས་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཚོགས་ལམ་སྐབས་སུ་ཡིན་གྱི། སྦྱོར་ལམ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ངན་འགྲོའ་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཐོབ་པས་དེར་སྐྱེ་བའི་གནས་མེད་པར་འདོད་ ིཔ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་དེར་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱི་དོན་དུ་དེར་འགྲོ་བ་ནི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་སོགས་སུ་མ་ཟད་ཤཱ་རིའི་བུས་ཀྱང་མཛེས་དགའ་ཁྱེར་ཏེ་དམྱལ་བ་རྒྱུར་སོང་བ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ལས་བྱུང་བས་སོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས་གསལ་ལོ། །༼༡༨༩་ན་༤༽༼༣༠༦་༡༣༽༼༣༤༦་༥༽ རིག་པར་བྱའོ། ། ༈ དེ་ཡང་གོང་༼༡༧༧་བ་༦༽༼༢༨༧་༡༧༽༼༣༢༤་༡༢༽ལྟར་བཟོད་པ་འབྲིང་དང་ཆོས་མཆོག་ཆུང་ངུ་དང་བཟོད་པ་ཆུང་ངུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི་རིམ་

- 277 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བཞིན་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་གྱི་ལྡོག་ཆ་ནས་ཡིན་པས་དེ་དང༌། འདིར་དངོས་སུ་སྨོས་པ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་བཅས་བཀར་བའི་ལྷག་མ་བརྒྱད་དོ། །༼༡༩༡་ན་༣༽༼༣༡༠་༡༽༼༣༤༩་༡༩༽བསྟན་ཏོ། ། ༈ འདི་དག་ནི་རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་ལས། འདིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་གཉིས་བརྗོད་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་ཡང་དོན་བ་ལང་གི་ལྡོག་པ་བརྗོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་བདེན་བཞི་དང་འབྲེལ་བར་དངོས་སུ་བརྗོད་མ་བརྗོད་ཀྱི་བརྗོད་ཚུལ་ཙམ་ཐ་དད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་བདེན་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་དམིགས་རྣམ་བརྗོད་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི། དམིགས་པ་དང་པོ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། གོང་༼༡༩༡་ན་༡༽༼༣༠༩་༡༥༽༼༣༤༩་༡༢༽གི་དེ་མ་རྟོགས་པའི་དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་དྲོད་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པར་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས་དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཁྱད་ཆོས་ཆོས་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཅི་རིགས་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་མཚོན་ནས་འཕངས་པ་དང༌། སྒྲའི་བྱས་པ་ཞེས་པ་དང་སྒྲ་བྱས་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཉིས་རིམ་བཞིན་སྒྲ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པས་བརྗོད་ཚུལ་ཐ་དད་ཀྱང་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་སུ་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྒྲའི་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་བྱེད་དོ། །གཞན་དུ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། དམིགས་པ་དང་པོ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་གཞུང་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲར་ཁས་བླངས་ནས། ལན་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་འདི་དག་ལ་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་མི་སྤོང་མ་གཏོགས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་བབ་ཅོལ་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། གཞུང་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་གནོད་ལ། རྩོད་ཚེ་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཅུ་གཉིས་ཞེས་སྦྱོར་དགོས་སོ། །༼༡༩༡་བ་༥༽༼༣༡༡་༤༽༼༣༥༡་༥༽ཁྱད་མེད་

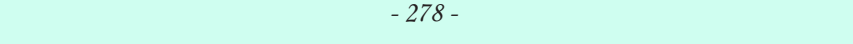

- 278 -

སྦྱོར་ལམ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དོ། ། ༈ ཁ་ཅིག སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་སྒྲ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཉན་པ་པོས་མི་རྟག་ཅེས་ཐོས་པ་ན་དེ་ཉིད་དཔྱད་པའི་གཞིར་བྱས་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔའི་ནང་གི་གང་ལ་ལྡན་པའི་མི་རྟག་པ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པ་དེའི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྒྲའི་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཆོས་སམ། རང་ཉིད་གང་ལ་ལྡན་པའི་ཁྱད་གཞི་ལྟ་བུར་ཉན་པ་པོའ་བློའི་ཡུལ་དུ་མི་སྟོན་པ་གང་ཞིག དེ་ལས་གཞན་པ་ཞིག་ ིཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་པ་པོས་སྒྲ་ཁྱད་གཞིར་བྱས་ཏེ་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་པ་ཡིན་མིན་སྙམ་དུ་ཤེས་འདོད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་པ་པོས་དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་ཡིག་ཆར། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཉན་པ་པོ་གཅིག་ལ་མིན་པར་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་པ་པོ་སྔ་མ་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང༌། ཉན་པ་པོ་སྒྲ་དཔྱོད་པའི་གཞིར་བྱས་ཏེ་དེའི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པ་ཡོད་མེད་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ་སྔ་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་གི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དྲི་རོ་སོགས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱེ་ནས་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱི་མ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཕྱེ་བར་མི་རྟག་པ་ཁྱད་ཆོས་དང་སྒྲ་ཁྱད་གཞིར་འཕངས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་ཆོས་ཅན་དུ་བསྟན་པས་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲར་འགྱུར་བས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཆད་པ་པོའ་ངོས་ ིནས་འཇོག་པར་འདོད་མོད། འོན་ཀྱང་འཆད་པ་པོ་གཅིག་གིས་ཉན་པ་པོ་དེ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཞིབ་ཆ་ཤེས་པར་གྱིས ༼༡༩༢་ན་༣༽༼༣༡༡་༡༦༽༼༣༥༡་༡༧༽ཅེས་སོ། ། ༈ ཁ་ཅིག འདི་ནི་རྐང་པ་དང་པོ་དང་སྙིང་པོ་རྒྱན་དང་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བའི་གསུང་ཟིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་

- 279 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀས་སྒྲའི་ལྡོག་པ་བརྗོད་པ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་ཁྱད་པར་གང་ཞིག་ཆོས། །གང་གི་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ། །དེ་ལས་གཞན་གྱིས་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང༌། ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་བསལ་ཕྱིར་ན་ངེས་པ་དང༌། །སྒྲ་ཡང་དེ་སྙེད་ཁོ་ན་ངེས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟོག་སེལ་བས་འཇུག་པའི་རྣམ་བཞག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པར་གསུངས་པ་དང་རྒྱབ་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ནི་སྒྲ་བདེན་མེད་དང་སྒྲའི་བདེན་མེད་ཅེས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་དེ་ལྟར་ན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དང་འགལ་བར་ཐལ་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །དེས་ན་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོར། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀས་དོན་གཅིག་བརྗོད་ཅེས་པ་ཡང་བ་ལང་རྟ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས་ཁྱད་གཞིར་བརྗོད་པ་དང༌། བ་ལང་གི་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པས་ཁྱད་ཆོས་སུ་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀའི་དོན་བ་ལང་གི་ལྡོག་པ་གཅིག་བུ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བ་ལང་གི་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་གཉིས་ཀས་བརྗོད་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་པས་དོན་གྱི་གཏིང་ཅི་ཡང་མི་དཔོག་གོ །ཞེས་གསུངས་ལ། སྲས་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་གསུང་དེའི་དོན་ཀྱང་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀ་སྒྲ་དང་བ་ལང་གི་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་འདོད་ན་འདི་ཉིད་དང་རྣམ་འགྲེལ་ཊཱིཀ་ཆེན་སོགས་དང་འགྲིག་གོ །
ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་དང༌། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀས་
སྒྲའི་ལྡོག་པ་བརྗོད་པར་ཐལ། སྒྲ་སྒྲ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་སྒྲ་ལ་ལྟོས་པའི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེས་སྒྲའི་རང་ལྡོག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་རྟག་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་མི་རྟག་པའི་རང་ལྡོག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་རྟག་པ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མི་རྟག་པ་རྟོགས་ཞེས་པ་མི་རྟག་པའི་གཞི་ལྡོག་ལ་བྱེད་ལ། སྒྲའི་ལྡོག་པ་བརྗོད་ཅེས་པ་རང་ལྡོག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་སྒྲ་རྟོགས་ཀྱང་སྒྲའི་རང་ལྡོག་

- 280 -

སྦྱོར་ལམ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མ་རྟོགས་པ་དང༌། བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡིན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་རང་ལྡོག་མ་རྟོགས་པ་སོགས་རིགས་པའི་གསང་ཚིག་མང་དུ་སྣང་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་སྨྲ་མི་ནུས་སོ། །
ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་སྒྲ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་སྒྲ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་
སྒྲ་གཉིས་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་དེ་ནི་སྒྲ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་མི་སྤོང་གཉིས་ཀར་སྨྲ་བས་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བར་མ་ཟད་སྒྲ་ནི་རང་གི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བས་གནོད་དོ་ཞེ་ན། འདིར་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་མི་སྤོང་དང་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཞེས་པ་སྒྲའི་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་དོན་གྱི་ངོས་ནས་མིན་པ། དཔེར་ན་ཆོམ་རྐུན་དང་འགྲོག་པའི་མ་བརྐུས་པའི་དགེ་སློང་ལ་གྲོགས་ཀྱི་ཤན་གྱིས་རྐུན་མའི་ཐ་སྙད་བྱུང་བ་དང༌། གོས་འགའ་ཞིག་རྙེད་ནས་ཞག་གཅིག་གཉིས་ལས་མ་སོང་ཡང་གོས་གཞན་ཞིག་གི་ཤན་ལ་བརྟེན་ནས་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་དང་ཟླ་འཇོག་གི་ལྟུང་བ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། སྒྲ་སྒྲ་ཞེས་པའི་ཚེ་སྔ་མ་ཕྱི་མའི་ཁྱད་གཞི་དང་ཕྱི་མ་སྔ་མའི་ཁྱད་ཆོས་ལྟ་བུར་བརྗོད་པའི་ཤན་གྱིས་རིམ་བཞིན་སྒྲ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྤོང་བ་དང་སྤོང་བའི་ཁྱད་པར་བྱུང་བས་དངོས་འགལ་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་གང་ཟག་ལ་ལ་མི་མིན་ཟེར་བ་ཡང་དངོས་འགལ་དུ་སོང་ངོ༌། །དེས་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་བརྗོད་བྱ་ལ། །ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །དོན་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་འདོད་པས། །དེ་ལ་ཕན་པ་བྱེད་ལྡན་ནམ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་བརྗོད་ཀྱང་རུང༌། །དེ་ལས་ཁྱད་པར་གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ལེགས་པར་གནས་སོ། །༼༡༩༢་བ་༣༽༼༣༡༢་༡༡༽༼༣༥༢་༡༥༽ཁ་ཅིག་༽སྟེ་ཉ་དཔོན་གྱིས་༼ཤེར་འབྱུང་༼༡༩༢་བ་༥༽༼༣༡༢་༡༨༽༼༣༥༣ ་༣༽གསལ་ལོ། ། ༈ དེ་ཡང་ཤེར་འབྱུང་གིས་ཐེག་དམན་སྦྱོར་ལམ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་སྔ་མ་སྔ་མའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དམིགས་པར་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི། བསྡུས་དོན་རང་

- 281 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གནས་སྐབས་གང་དུ་རྣམ་པ་གང་ཞིག་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་དམིགས་རྣམ་དེ་ཐམས་ཅད་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་གྱི། རྩ་བར་དྲོད་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་ལ་བདེན་བཞི་སྒྲས་བསྟན་ཅིང་གཞན་ལ་མིན་པའི་རྩོད་ལན་དུ་མིན་ལ། དེར་མ་ཟད་དྲངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་གི་རྗེས་སུ། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཉེ་བར་བཀོད་དོ། །ཞེས་འགྲེལ་བའི་རྩོད་ལན་གྱི་འཕྲོས་བྱུང་བས་སྐབས་ཀྱང་མིན་ལ། དེའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་བཞིར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ནི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དག་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དུ། ཞེས་འདིར་བསྟན་སྦྱོར་ལམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པར་བདེན་བཞི་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་རྩོད་ལན་དེ་འབྱུང་བར་བཤད་པས་ཤིན་ཏུ་མ་འབྲེལ་ལོ། །རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པར་གསལ་ཏེ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་རྩེ་མོ་ཆུང་ངུའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དམིགས་རྣམ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །
སྨྲས་པ།

སྣང་བྱེད་བདག་པོ་མཁའ་ལ་འཕགས་པ་ན། །རི་གླིང་མ་ལུས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། །
འཇམ་མགོན་བླ་མའི་ལེགས་བཤད་དྲི་བྲལ་གྱིས། །རྒྱན་འགྲེལ་གནད་ཀུན་རྗེན་པར་སྟོན་པ་བཞིན། །ཟབ་བརླིང་རྒྱ་ཆེ་དཔག་པར་དཀའ་བའི་གནས། །ཟབ་བརླིང་རྒྱ་ཆེ་དཔག་པར་དཀའ་བའི་གནས། །

- 282 -

སྦྱོར་ལམ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཟབ་བརླིང་རྒྱ་ཆེ་དཔག་པར་དཀའ་བའི་གནས། །
མདོ་རྒྱན་འདི་ཉིད་དགོངས་དོན་གསུམ་རིམ་བཞིན། །

༈ ༼༡༩༣་ན་༡༽༼༣༡༣་༥༽༼༣༥༣་༡༠༽འཛིན་པ་དང༌། ༈ རྣམ་ངེས་དར་ཊཱིཀ་
དང་བློ་རིག་ཡིག་ཆ་སོགས་སུ་བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་རྟོག་པ་ནི་སྒྲ་སྤྱི་མི་སྣང་བས་སྒྲ་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་བློ་མིན་པར་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ལ་ནི་སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། སྒྲ་དོན་ཞེས་པའང་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་ལ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན། ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲ་དོན་མིན། །ཞེས་པའང་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲ་སྤྱི་ཡང་མིན་དོན་སྤྱི་ཡང་མིན་ཞེས་པ་ལ་འཆད་དགོས་ན་ཚུལ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་མཛེས་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་ཡང་ལྕང་སྐྱའི་གྲུབ་མཐར། ཕྱི་དུས་ཀྱི་རང་རེའི་མཁས་པ་ཕལ་མོ་ཆེས། ཞེས་པ་ནས། གཞན་དུ་ན་ཁྱེད་རང་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པའི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྨྲས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་བུམ་པའི་ཐ་སྙད་མ་གྲགས་ཤིང་ཐ་སྙད་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པའི་ཡུལ་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་བྱིས་པ་ལ་བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྣང་བ་དང༌། དེ་འདྲ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་ཞེན་པའི་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པར་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་པ་དེ་འདྲ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྣང་ཚུལ་དེ་དོན་སྨྲ་ལྟར་ན་འཐད་ལྡན་དང་རྣམ་རིག་པ་ལྟར་ན་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པར་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དང་དེའི་མཐའ་དཔྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དག་གིས་གནོད་ཅེས་ཟེར་མོད། འོན་ཀྱང་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་རང་གི་དགོངས་པ་ནི་དེ་ལྟར་དུ་ཡིན་པ་འདྲ་སྟེ། སྡེ་བདུན་

- 283 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

རྒྱན་གྱི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་དུ་སྒྲ་དོན་ཞེས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཕྲལ་ནས་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་ལ་བྱས་ན་མི་རུང་བའི་དོན་ཙམ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་མཁས་གྲུབ་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ་མངོན་སུམ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས་ལས། སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པའི་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཁྱབ་པ་གཞུང་གི་དོན་ཐོབ་ཡིན་པས། སྤྱི་མཚན་ཡིན་ན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང༌། རྒྱལ་ཚབ་ཀྱིས་ཀྱང༌། དང་པོའ་ཐད་དུ་སྒྲ་སྤྱི་དོན་སྤྱི་ཞེས་སོ་སོར་བྱས་ཀྱང༌། ིཐ་མ་དང༌། སྒྲ་དོན་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་པའི་ཐད་དུ་སྒྲ་དོན་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་བུམ་པའི་ཐ་སྙད་མ་གྲགས་ཤིང་ཐ་སྙད་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པའི་ཡུལ་གྱི་མིའི་རྒྱུད་ལ་ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་དང་བུམ་པ་སྒྲ་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་མེད་ཀྱང༌། བུམ་པའི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དང་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང༌། བརྡ་མ་བྱང་བའི་བྱིས་པ་ལ་ལྟོ་ལྡིར་བ་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་མི་སྣང་ཡང་དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་སོགས་སུ་བུམ་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྣང་བར་བཤད་པ་མི་འགལ་ཏེ། སོ་སྐྱེ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་སྣང་བ་ནི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། བག་ཆགས་དེ་སད་པ་ཡང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གཟུགས་མེད་སོ་སྐྱེ་ལ་ཡང་བུམ་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྣང་བར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་མེད་སོ་སྐྱེ་ལ་འདོད་པའི་ཟག་བཅས་བུམ་སོགས་མི་སྣང་བ་ནི་མཛོད་གནས་ལྔ་བར། སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་མཐོང་གོམས་པ་ཡིས། །སྤང་བྱ་འདོད་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པ། །རང་གི་གསུམ་དང་གཟུགས་གཏོགས་གཅིག །ཅེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་དང་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པས་མི་འདྲའོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྒྲ་སྤྱི་ནི་རྣམ་ངེས་དར་ཊཱིཀ་ལས། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་སྒྲ་རང་མཚན་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འགག་ཀྱང་གྲགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཤར་པ་དེ་ཉིད་སྒྲ་སྤྱི་དང༌། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་བརྡ་ལ་མ་བྱང་བས་བུམ་པ་ཞེས་ཐོས་ཀྱང༌། དེའི་བློ་ཡུལ་

- 284 -

སྦྱོར་ལམ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དུ་སྒྲ་སྤྱི་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་ལྟོ་ལྡིར་བ་སོགས་དང་དེ་དག་གི་དོན་སྤྱི་མི་སྣང་ངོ་ཞེ་ན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་ཤིང༌། གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བརྡ་ལ་བྱང་བའི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲ་དོན་གྱི་སྤྱི་གཉིས་ཀ་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཚོགས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། མི་རྟག་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལེགས་པར་གོམས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲ་སྤྱི་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་དོན་སྤྱི་ལེགས་པར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སེམས་གནས་དགུ་བ་དང་སྒོམ་བྱུང་གི་རྟོག་པ་རྣམས་སྒྲ་སྤྱི་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྤྱི་མཚན་ལ་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་གྱིས་ཁྱབ་སྟེ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། སྒྲ་དོན་དང་སྤྱི་མཚན་དང་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དང༌། གཞན་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞིང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་སྒྲ་དོན་རང་མཚན་ཡིན་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྤྱི་མཚན་སོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་རགས་བཤད་དུ་བྱས་ཀྱི། ཕན་ཚུན་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དུ་བྱས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་ཉིད་ལས་འོག་ཏུ་ཚད་ཆེན་དཀའ་འགྲེལ་དྲངས་ཏེ་དོན་དང་(རང་)མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་བཏགས་པ་པར་འདོད་པ་བཀག་པ་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དོན་གྱི་སེལ་བ་ནི་དོན་རང་མཚན་ཡང་ཡིན་ལ་སེལ་བ་ཡང་ཡིན་པ་དག་ལ་བརྗོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་ནང་འགལ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱིར་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལ་སྒྲ་དོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་རྟོག་པའི་སྣང་ངོར་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲ་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་དོན་ལ་དགོངས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་དངོས་ལ་མིན་པ་དང༌། རྟོག་པའི་སྣང་ངོར་གྲུབ་པ་དང་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་གཉིས་ལ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་དགོས་སོ། །འདི་ནི་ལེའུ་གསུམ་པར། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་གོང་འོག་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རང་གི་ཡུལ་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་འཇུག་དང༌། རང་གི་སྣང་ཡུལ་སེལ་བ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སེལ་འཇུག་ཅེས་བྱ་ཞིང༌། ཞེས་པ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་པ་དང་སེལ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཞིབ་ཆ་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་ལུགས་འདིར་སྒྲ་བདག་

- 285 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མེད་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་དང༌། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་འཇུག་མིན་པར་ཐལ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་ཟད་པར་དང་མི་སྡུག་པའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་མེད་ཀྱང༌། དེ་དག་ནི་རང་གི་ཞེན་ཚུལ་ཡོད་ལ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་བློ་མིན་པ་ནི་བློ་རིག་ཡིག་ཆའི་དགོངས་པར་སྣང་ངོ༌། །༼༡༩༣་ན་༢༽༼༣༡༣་༨༽༼༣༥༣་༡༣༽གང་ཞེ་ན།༽བུ་སྟོན་སོགས་༼ཕྱིས་ཀྱི་༼༡༩༣་ན་༦༽༼༣༡༣་༡༨༽༼༣༥༤་༥༽ཁྱབ་ལ་༽གཉིས་སྣང་ཅན།༼དེ་ལ་ནི་༽ཀུན་རྟོག་༼དེས་མ་ཁྱབ་༼༡༩༤་བ་༢༽༼༣༡༥་༡༤༽༼༣༥༦་༨༽ཞེས་པས་སོ། ། ༈ ཁ་གྱ་དགེ་བཤེས་ཀྱི་དོགས་སློང་དུ། འདིར་སྒྲ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟོག་པ་གཉིས་ཀར་འདོད་མི་ནུས་པས་རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་པ་རྣམས་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དགག་རྟོག་སྒྲུབ་རྟོག་དང་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་པ་རྣམས་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགག་རྟོག་སྒྲུབ་རྟོག་དུ་འཇོག་ཅེས་བཤད་མོད། འོན་ཀྱང་སྲས་མཆོག་གཉིས་དང་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མའི་གསུང་རྣམས་བསྡུར་ཏེ་དཔྱད་ན་དགག་རྟགས་དང་སྒྲུབ་རྟགས་ནི་མེད་དགག་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་མིན་གྱིས་འཇོག་པ་དང་དགག་རྟོག་དང་སྒྲུབ་རྟོག་ནི་རང་ཡུལ་འཆར་བ་དགག་བྱ་གཞན་དགག་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་མིན་གྱིས་འཇོག་པར་སྣང་བས། དེ་ལྟར་ན་འདི་ཉིད་དུ་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞེས་བྱུང་བ་ཡང༌། དེ་ལྟར་དུ་དགོངས་པ་བླང་ན་ལེགས་པར་སེམས་ཤིང༌། རྣམ་བཤད་ལས། དེས་མཚོན་ནས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་གང་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་བ་དགག་བྱ་གཞན་དགག་པ་ལ་ལྟོས་པ་ནི་དགག་རྟོག་དང༌། དེ་མིན་པ་སྒྲུབ་རྟོག་ཏུ་བྱ་དགོས་པར་སེམས་སོ། །༼༡༩༤་བ་༥༽༼༣༡༦་༣༽༼༣༥༦་༡༧༽ཞེས་སོ། ། ༈ ཡིག་ཆར་ཆ་བཞག་གིས་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་རྟོག་པ་ཡང་བསྡུའོ་ཞེས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་དེ་རང་རྒྱལ་སྦྱོར་ལམ་ལས་ཁྱད་ཆོས་དྲུག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་འཕགས་པར་འགྱུར་

- 286 -

སྦྱོར་ལམ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཏེ། རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཡང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་སྤང་བྱར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་མོད། འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་སྤང་བྱའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཞེས་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་སྤང་བྱར་ལྡན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་བར་གཅོད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་ལྡན་པ་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་བདེན་འཛིན་ཉན་རང་གིས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་ཅིང༌། ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་སྤང་བྱར་ལྡན་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་འཕགས་སུ་བྱ་མི་ནུས་པས་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་ལམ་ལ་རྟོག་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་བྱས་པ་ནི་རྒྱན་སྣང་དང་ཟླ་འོད་ཀྱི་དགོངས་པ་སྟེ། མདོར་ན་སྣང་ཟླ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ནི་གང་སྤང་བྱར་ལྡན་པས་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྟོག་པ་ལ་བྱེད་ལ། ཡིག་ཆར་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གསུངས་པ་ནི་སྤང་བྱའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཞར་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤང་བྱའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ཚད་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱེད་པས་འགལ་བ་མེད་དེ་དཔེར་ན་སྣང་བ་གཉིས་སུ་འདིར་བསྟན་རྟོག་པའི་ཞོར་ལ་སྤྱིར་གྱི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བསྟན་པ་འོག༼༡༩༩་ན་༤༽༼༣༢༣་༥༽༼༣༦༤་༡༧༽ཉིད་ཀྱི་མཆན་དུ་དགོས་པ་ལྟར་རོ། །༼༡༩༥་ན་༤༽༼༣༡༦་༡༦༽༼༣༥༧་༡༢༽མཛད་ཀྱང༌། ༈ ཉི་སྣང་ལས་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་གང་ཡིན་གཉིས་སུ་འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་དང་པོ་གང་ཡིན་གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ། ཡིག་ཆར་མདོ་ལས་གཟུང་རྟོག་སྤྱིར་བསྟན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཉི་ཁྲི་ལས་ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་ཡང་གོ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བཤད་བྱའི་མདོར་འཇོག་པ་ལྟར། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་ལྟར། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སློབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཡང་རྣམ་རྟོག་བཞི་སྤྱིར་སྟོན་བྱེད་ཡིན་ཡང་གོ་རིམ་གྱི་

- 287 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དབང་དུ་བྱས་ནས་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་སྦྱར་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པས་གཟུང་རྟོག་དང་པོའ་ིམདོ་ལ་སྤྱིའི་མདོ་དང་སྒོས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྔ་མའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ན་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང༌། ཉི་སྣང་ལས། རེ་ཞིག་དང་པོ་དེ་ནི་གཉིས་པའང་ཡིན་པ་ནི་དཔེར་ན་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོར་གྱུར་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་དང་པོ་མིན་པ་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཙམ་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང༌། ཕྱི་མའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དང་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་འགལ་བས་སེང་བཟང་གིས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། མདོ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་པོ་གང་རུང་གིས་བསྟན་པ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཁས་གྲུབ་རྗེས། གཟུང་རྟོག་ཐ་མ་ཡིན་ན་དང་པོའང་ཡིན་དགོས་ལ། དང་པོ་ལ་ཐ་མ་མིན་པའང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་ལུགས་ལ་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་ལ་ཀུན་བྱང་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་ལ་དམིགས་པ་དགོས་སོ། །རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉི་སྣང་རང་ལས་མིང་དང་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་ལ་བྱིས་པ་སོ་སོའ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ ིམ་རིག་པ་དང་སྲེད་པ་དག་གིས་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། ཞེས་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་དགུའི་གསུམ་པ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་ལ་དམིགས་པར་གསུངས་པ་དང་ནང་འགལ་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་ལས། འཕགས་པ་ལ་ནང་འགལ་རགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མི་མངའ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་བརྒྱད་མ་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་གནང་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སློབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མདོ་སྔ་མ་རྟོག་པ་སྤྱིར་བསྟན་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པས་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཡོད་པར་སློབ་དཔོན་བཞེད་པར་གོ་ནུས་སོ། །གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་མདོར་བསྟན་གྱི་མདོའ་དངོས་བསྟན་གྱི་འཇུག་སེམས་མེད་ཀྱང༌། ིདེའི་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་འཇུག་སེམས་ཡོད་པ་སྔོན་འགྲོའ༼༤་བ་༣༽༼༥་༦༽༼༧་༤༽ ི

- 288 -

སྦྱོར་ལམ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མཆན་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་མདོ་དང་པོའ་དངོས་བསྟན་གྱི་རྣམ་བྱང་རིས་སུ་ ིཆད་པ་ལ་དམིགས་པའི་གཟུང་རྟོག་མེད་ཀྱང་དེའི་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དགུ་ཕྲག་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟོག་པ་བཞི་ཀ་མདོར་བསྟན་དུ་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མའི་དགོངས་པར་སེམས་སོ། །༼༡༩༦་བ་༡༽༼༣༡༨་༡༤༽༼༣༥༩་༡༤༽ཞེན་ཚུལ་ལོ། ༈ །འདི་དང་སྐབས་ལྔ་༼༡༥༥་བ་༣༽ ༼༩༢༣་༡༠༽༼༤༦༦་༢༽པའི་གསུང་ཟིན་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས། ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་ལ་བདག་གི་ལྡོག་བྱའི་གཟུང་བའོ་ཞེས་པ་ཞིག་དགོས་པས་ལྡོག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་མ་ཡིན་པ་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཡིག་ཆར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་ལ་ལྡོག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་གཟུང་རྟོག་བཤད་པ་ནི་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་དེ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡང་སྣང་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་རྣམ་བཤད་ལས། དེའི་འོག་ཉིད་དུ། དེ་ཡང་འདིར་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། རྩེ་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང༌། འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་ལྔ་༼༡༥༥་ན་༥༽༼༩༢༢་༡༩༽༼༤༦༥་༩༽པར་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་དང་ནི་དེས་ལྡོག་པའི་ཡུལ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་བླང་དོར་དུ་འཛིན་པ་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་སོ། །ཞེས་དང༌། ཡང་ལྔ༼༡༦༢་བ་༥༽ ༼༩༣༥་༡༧༽༼༤༧༩་༡༥༽པར་ལྡོག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་སྦྱར་བ་ལ་རྟོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཡིག་ཆའི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་ལ་འཛིན་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་མཁས་གྲུབ་རྗེས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟུང་བ་བདེན་པར་སྣང་བའི་རྟོག་པ་དང༌། དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟུང་བ་བདེན་མེད་དེ་ཉིད་བདེན་པར་སྣང་བའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་འདིས་ལྷག་མ་རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་དང༌། འཛིན་པ་གཉིས་ལའང་རྟོག་ཚུལ་རིགས་བསྒྲེ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། རྣམ་བཤད་

- 289 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལས། གཟུང་འཛིན་བདེན་སྟོང་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡང་དགག་རྟོག་ཏུ་བྱེད་དགོས་ཤིང་དེ་ཡང་འདིར་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་བསྟུན་ན་སྐབས་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཙོ་བོའ་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་ལ་ཀུན་ཉོན་ ིཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་དགོས་ཀྱི་ཀུན་ཉོན་གཟུང་རྟོག་ཡིན་མི་དགོས་པར་སྣང་བས་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དུ་ཁས་ལེན་ན་ཡིག་ཆར་བཤད་པའི་དབྱེ་བ་ལ་ཡང་ཚུལ་དེའི་ཞིབ་ཆ་བྱའོ། །༼༡༩༧་ན་༤༽༼༣༡༩་༡༨༽༼༣༦༡་༣༽ལན་ནི་༽སྐབས་ལྔ༼༡༥༧་ན་༡༽༼༩༢༥་༡༦༽༼༤༦༨་༡༡༽པར་༼འཆད་པར༼༡༩༨་ན་༥༽༼༣༢༡་༡༥༽ ༼༣༦༣་༥༽གཟུང་རྟོག་ལ་༽སྐབས་འདིར༼ཀུན་བྱང་སོ་སོ་དང་༽སྐབས་ལྔ་བར༼རྣམ་བྱང་༼༡༩༨་བ་༦༽༼༣༢༢་༡༣༽༼༣༦༤་༤༽ལེགས་སོ། ། ༈ འདིའི་མུ་གཉིས་པ་ནི། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་ཚད་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སོ་སྐྱེའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་མི་ནུས་པས། ཆོས་མཆོག་གི་གཞུང་ལས་ཡིད་མངོན་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཞིག་ཀྱང་གསུངས་པ་བློ་རིག་མཐའ་དཔྱོད་སོགས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་པ་གོ་ན་སྡོམ་དུ་བྱུང་བའི་དགོས་པ་རང་སར་གྲོལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུ་ནི་མུ་གསུམ་པར་འཇོག་དགོས་པས། འདི་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པའང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཙམ་གྱི་ཡུན་ཚད་ཅན་གྱི་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་བྱེད་དོ། །༼༡༩༩་ན་༤༽༼༣༢༣་༥༽ ༼༣༦༤་༡༧༽རིག་པར་བྱའོ། ། ༈ འདིར་དངོས་སུ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གི་ཁྱད་པར་ཞེན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤང་བྱར་ལྡན་པས་ཀྱང་ཐེག་དམན་ལས་ཁྱད་འཕགས་སུ་བྱ་ནུས་པས་འཕགས་སེང་དེ་དང་ཡིག་ཆ་སོགས་སུ་མུ་བརྩི་ཚུལ་འདི་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱུན་ལྡན་གྱི་ཤེས་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་ཆོས་ཅན། གཟུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་གཟུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། མིག་ཤེས་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། འཛིན་རྣམ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རང་ཡུལ་འཛིན་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་

- 290 -

སྦྱོར་ལམ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཕྱིར་ཏེ། མིག་ཤེས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། རང་རིག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་བཤད་ལས། དོན་དུ་ན། སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཞེས་བཤད་ཀྱི། ས་བོན་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ཞིང༌། མངོན་གྱུར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤོང་ནུས་པས། ལམ་རང་གི་ངོ་བོའ་ནུས་ ིཔའི་ཁྱད་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་གོ་དགོས་སོ། །༼༡༩༩་ན་༦༽༼༣༢༣་༡༠༽༼༣༦༥་༣༽རྩེ་སྦྱོར་དུ༽སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེར་ནི། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ༼འཆད་པར༼༢༠༡་ན་༤༽༼༣༢༦་༨༽༼༣༦༨་༨༽ཞེས་པས་སོ། ། ༈ འདིར་ལུགས་བཟློག་ཅེས་པ་ནི་རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་བྱེད་པར་ཉི་སྣང་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པས་ཤེས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྐབས་ལྔ༼༡༨༡་ན་༤༽༼༩༦༨་༥༽ ༼༥༡༥་༩༽པར་ཨབྷྱའི་འདོད་པ་བཀག་པས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། འདིར་མ་རིག་པ་ནས་མགོ་ཚུགས་པར་གསལ་བས་གོ་རིམ་ལྡོག་བཟློག་པ་ལ་ལུགས་བཟློག་ཅེས་པ་དེར་མི་རུང་བས་སོ། །དེས་ན་ཀུན་ཉོན་གྱི་རིམ་པར་འབྱུང་བ་ལས་བཟློག་སྟེ་འགག་པ་ལ་བྱའོ། །༼༢༠༤་བ་༤༽༼༣༣༡་༢༠༽༼༣༧༤་༡༦༽ ཁྱད་པར་རོ། ། ༈ དེ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་སྣོད་མིན་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དག །ཐེག་ཆེན་བཤད་པ་ཐོས་ན་རྨོངས་འགྱུར་ཞིང༌། །ཆད་པར་ལྟ་ལ་ངན་སོང་ལྟུང་འགྱུར་བས། །དེས་ན་དབང་པོ་བརྟགས་ཏེ་ཆོས་བསྟན་ཏེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །
སྨྲས་པ།

འགྲེལ་མཛད་རྒྱུ་སྐར་གྲངས་ལས་བརྒལ་བའི་ནང༌། །
གསེར་རིའི་ཕྲེང་བའི་དབུས་ན་ལྷུན་པོ་བཞིན། །
འཕགས་སེང་ཉི་ཟླའི་སྣང་བ་རྣམ་གཉིས་དང༌། །
འཇམ་མགོན་ལེགས་གསུང་འདི་ཉིད་ཁྱད་པར་འཕགས། །

ཟབ་རྒྱས་གཉིས༷་ལྡན་གཞུང་ལུགས་གཉིས༷་འཐུང་ཞོན། །རིགས་པའི་རྡོ༷་རྗེས་ཁོས་བཤད་རྡོ༷་རྗེའི་བྲག །

- 291 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

འཇོམས་མཛད་སྤན་སྟོང་ལྡན་པའི་ ༷ སྤན་རས་ཀྱི། ། ༷
གཟི་བྱིན་རྣམ༷་སད་ཕལ་ལས་རྣམ༷་པར་འཕགས།། །།

རིགས།

༈ ༼༣༠༥་ན་༥༽༼༣༣༢་༡༨༽༼༣༧༥་༡༦༽ལྟར་རོ། ། ༈ ཐ་མ་འདི་འཕགས་པའི་
རིགས་བཤད་པའི་ཞར་ལ་རིགས་ཀྱི་མིང་འཇུག་གཞི་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། མི་རིགས་རྣམ་བཞི་ལྟ་བུ་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྟེང་ནས་འཇོག་པ་དང༌། རྫས་དང་ལྡོག་པ་རིགས་གཅིག་ལྟ་བུ་འདྲ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །༼༢༠༦་ན་༡༽༼༣༣༣་༢༠༽༼༣༧༧་༣༽མི་ནུས་པས་སོ། ། ༈ འདི་དག་ནི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པས་རྟགས་ཟུར་དང་པོ་གསུམ་ཡང་གནས་སྐབས་སུ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་པར་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་ཡིན་པ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་གསུམ་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཐེག་པ་སོ་སོའ་རིགས་སུ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ལ་བྱེད་པ་རང་བཞིན་གནས་ ིརིགས་བསྒོ་བྱེད་ལ་མ་ལྟོས་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་དང༌། རིགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དེ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ལ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་༼༣༡༦་བ་༢༽༼༥༢༠་༡༩༽༼༡༢་༡༨༽པའི་མཆན་དུ་འཆད་དོ། ། ༈ འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་པ་བདེན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་བུམ་པ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་ཁྱབ་

- 292 -

རིགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པ་འགྲིག །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། ཐ་དད་གང་ཞིག བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་གསུམ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཀ་བའི་སྤྱི་དང་བུམ་པའི་སྤྱི་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བར་འདོད་ན་ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། བློ་རྩེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་པ་འགལ་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་༼༣༢༥་བ་༣༽༼༥༣༥་༢༠༽༼༢༩་༡༦༽པའི་མཆན་དུ་འཆད་འགྱུར་གྱིས་གོ་ལ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་དང་དངོས་པོ་སོགས་རེ་རེ་ནས་ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀའི་ལྡོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡིན་པ་མེད་པར་
ཐལ། ཁྱོད་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་སྒྲ་སྦྱར་ཏེ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་གདབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀ་ཀ་བུམ་གཉིས་ཀའི་ལྡོག་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་སྒྲ་སྦྱར་ཏེ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་གདབ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་གདབ་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་༼༡༤་ན་༥༽༼༢༡་༩༽ ༼༢༥་༧༽གི་མཆན་དུ་བྲིས་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ་འདིར་ནི་གང་བྱས་ཀྱང་རུང་ལ་གོང་གི་དེ་ནི་ཐ་དད་དང་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡིན་པ་མེད་པར་ཐལ། འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་གཉིས་ཀ་རུང་མོད་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པས་དེ་སྦྱར་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་མི་འགྲིག་གོ །དེས་ན་སྐབས་འདིར་ནི་དང་སྒྲ་སྡུད་འབྱེད་གང་དུ་ངེས་པར་སྔོན་༼༦་ན་༣༽༼༧་༡༥༽༼༩་༡༩༽འགྲོའ་མཆན་དུ་སྨོས་པ་ལྟར་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཐ་དད་དང་གཅིག་དེ་ཞེས་པ་ལ་དེ་སྒྲའི་ ིནུས་པས་ཐ་དད་ཁོ་རང་དང་གཅིག་ལ་གོ་དགོས་པས་དང་སྒྲ་འབྱེད་ཚིག་ལས་འོས་མེད་ཀྱང༌། ཐ་དད་དང་གཅིག་ཅེས་པའི་དང་སྒྲ་ནི་ཟླས་ཟླ་སྡུད་པའི་སྡུད་ཚིག་ཏུ་བྱ་དགོས་ཏེ།

- 293 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

གཅིག་ནི་ཐ་དད་ཀྱི་འགལ་ཟླ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཐ་དད་ཁོ་རང་དང་གཅིག་གི་གོ་བྱེད་དུ་ནི་གང་དེ་ཡིན་རྒྱུའི་གཞི་དེ་དངོས་སུ་སྨོས་པའམ། ཡང་ན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གཞན་ཞིག་དངོས་སུ་སློབ་དགོས་པ་ནི་ཐ་སྙད་མཁན་པོ་དག་གི་ལུགས་སྲོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ་སྙམ་མོ། །དེའི་ཕྱིར་རྩོད་ཚེ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། གཅིག་དང་གཅིག་མ་ཡིན་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང༌། ཡང་དེར་ཐལ། གཅིག་དང་དུ་མ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་དུ་མ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་གཅིག་གཉིས་ལའང་མཚུངས་སོ་ཞེས་སོགས་སྤྲོའོ། །ཚིག་གི་འཁྲི་ལུགས་གཞན་མངས་པས་བཞག་གོ །
ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། དངོས་མིང་གཅིག་གིས་གོ་བྱའི་ཆོས་
ཡིན་པར་ཐལ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་དངོས་སུ་གོ་ནུས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་མིང་གིས་དངོས་སུ་གོ་མི་ནུས་པའང་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཀ་བུམ་གཉིས་ཀའི་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་མིང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་སྒྲ་སྦྱར་ནས་འདོད་ལན་གདབ་བོ། །རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཀ་བ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བུམ་པ་དངོས་སུ་གོ་མི་ནུས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཀ་དངོས་ཤགས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་ཁས་བླངས་ཤིང༌། དེར་མ་ཟད་གོང་༼༡༩༢་ན་༣༽༼༣༡༡་༡༦༽ ༼༣༥༡་༡༧༽གི་མཆན་དུ་དྲངས་པས་མཚོན་པའི་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོའ་རྣམ་གཞག་གཞི་ནས་བཅོས་དགོས་ ིཔར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང༌། ཀ་བུམ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དངོས་མིང་ཐ་དད་ཀྱིས་གོ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མའི་ལམ་བསྒྲིགས་ལས། ལྡོག་ཆོས་ཐ་དད་པ་དེ་དག་ཀྱང་དངོས་མིང་སོ་སོས་རྟོག་པ་སོ་སོའ་ཡུལ་ ིདུ་གོ་དགོས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་ཁྱབ་སྟེ། ཀ་བུམ་གཉིས་ལྟ་བུ་ནི་གང་ལ་མིང་འཇུག་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་དང་མིང་གི་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་ཡོད་པས་ཐ་དད་ཡིན་

- 294 -

རིགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཞིང་དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ལྟ་བུ་ནི་གང་ལ་མིང་འཇུག་པའི་གཞི་སོ་སོར་མེད་ཀྱང་མིང་གི་ཐ་སྙད་སོ་སོ་སྒོ་ནས་ཐ་དད་དུ་འཇོག་ལ། གཉིས་དང་བརྒྱ་དང་སྟོང་སོགས་ནི་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་གྲངས་ཀྱི་མིང་རྐྱང་ཡིན་པས་ཐ་དད་དུ་འཇོག་དོན་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། ཐ་དད་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྒྱ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། འདོད་དོ། །འོ་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཐ་དད་ཡིན་པར་གོང༼༡༤་ན་༥༽༼༢༡་༩༽༼༢༥་༧༽གི་མཆན་དུ་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐ་དད་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཅིག་དང་ཐ་དད་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཅིག་དང་ཀ་བ་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་དང་ཀ་བ་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། བུམ་པ་དང་གཅིག་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་རྩེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཀ་བུམ་གཉིས་དང་གཅིག་ཐ་དད་ཡིན་པར་གོང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ་ཀ་བུམ་གཉིས་དང་གཅིག་དེ་ཐ་དད་མིན་ཡང༌། ཀ་བུམ་གཉིས་དང་གཅིག་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཀ་བུམ་གཉིས་དང་ཀ་བ་དེ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཅིག་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཀ་བུམ་གཉིས་དང་གཅིག་དེའི་ཡིན་པ་ཡོད་ལ། ཀ་བུམ་གཉིས་དང་ཀ་བ་དེའི་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཟླ་བ་ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་དངོས་སུ་གོ་ནུས་ཀྱི། དེ་ལས་མིང་གིས་གོ་མི་ནུས་པར་ཐལ། གོང་གི་བློ་རྩེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་ཞེས་པའི་མིང་གིས་དངོས་སུ་གོ་མི་ནུས་པར་ཐལ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ནི་ཟླ་བའི་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཟླ་བ་དང༌། རི་བོང་ཅན་དང༌། བསིལ་ཟེར་ཅན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་རྣམས་ནི་སྒྲ་རྣམ་གྲངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲ་དེ་དག་གང་ལས་ཀྱང་ཟླ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་ནུས་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་མིང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། སྒྲ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟླ་བའི་དངོས་མིང་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་དག་ནི་ཟླ་བའི་མིང་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེའི་བཏགས་མིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

- 295 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ནི་ལེའུ་དང་པོའ་མཐའི་དཔྱོད་ལས། ཤེས་བྱ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བུམ་པའི་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བུམ་པ་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པ་གང་ཞིག མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་རི་བོང་ཅན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་ནུས་པ་དང༌། ཚུལ་དེ་ནི་བཟློག་པ་ལ་ཡང་འདྲ་བས་ཟླ་བ་དང་རི་བོང་ཅན་གཉིས་དངོས་མིང་ཐ་དད་གྱིས་སོ་སོར་གོ་བྱའི་ཆོས་མིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ཐ་དད་མིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རི་བོང་ཅན་ཞེས་པའི་སྒྲ་དང་ཤེས་བྱ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀ་ཟླ་བ་ལ་དངོས་གནས་པར་འཇུག་ཀྱང་ཟླ་བའི་ཐུན་མོང་མ་(ཡིན་པའི་མིང་)ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལེའུ་དང་པོའ་མཐའི་དཔྱོད་ལས་ཀྱང༌། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚོགས་དོན་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩོད་གཞི་དང་ཆོས་ལྷན་ཅིག་བསྡོམས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐལ་བ་ལ་དེའི་ངོས་སྐལ་དུ་གྲགས་པ་བཞིན། ཞེས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མིང་དང་དངོས་མིང་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཟླ་བ་དང་རི་བོང་ཅན་གཉིས་དངོས་མིང་ཐ་དད་ཀྱིས་སོ་སོར་གོ་བྱའི་ཆོས་མིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རི་བོང་ཅན་ཞེས་པའི་མིང་དེ་ཟླ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཡང་དེས་ཟླ་བ་ཐུན་མོང་མིན་པར་མི་གོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་ཁྱད་པར་གང་ཞིག་ཆོས། །གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ། །དེ་ལས་གཞན་གྱིས་ནུས་མ་ཡིན། །དེས་ན་ཐ་དད་རྣམ་པར་གནས། །ཞེས་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་གང་ཞིག་རང་གི་རྣམ་པ་ཤར་པའི་བློའ་ཆོས་གང་གིས་གོ་བར་ ིའགྱུར་བའི་བྱས་པ་དེ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་བློའ་དེ་ལས་གཞན་གྱིས་གོ་ནུས་པ་མ་ཡིན་ ིལ། ཞེས་སོགས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་གང་ཞིག་བྱས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་མིང་གི་ཆོས་གང་གིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ། དེ་ལས་གཞན་མི་རྟག་གོ་ཞེས་པའི་མིང་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་ནུས་པ་མ་ཡིན། ཞེས་

- 296 -

རིགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །གཞན་དུ་ན་ཊཱིཀ་ཆེན་རང་ཉིད་ལས་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས། མི་རྟག་པའི་སྒྲ་སྦྱར་བས་མི་རྟག་པའི་ལྡོག་པ་དངོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་ཀྱི། བྱས་པའི་ལྡོག་པ་དངོས་སུ་གོ་མི་ནུས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲའམ་བྱས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས། བྱས་པའི་སྒྲ་སྦྱར་བས་བྱས་པའི་ལྡོག་པ་དངོས་སུ་གོ་ནུས་ཀྱི། མི་རྟག་པའི་ལྡོག་པ་དངོས་སུ་གོ་མི་ནུས་པས། སྒྲ་རྟོག་ཐམས་ཅད་སེལ་བས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ནང་འགལ་དུ་འགྱུར་རོ། །
ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཤེས་བྱ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བུམ་པའི་དངོས་མིང་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་
ཞེས་པའི་སྒྲ་གསེར་བུམ་གྱི་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཟུགས་མེད་རྟེན་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དངོས་མིང་གང་ཞིག མཚོ་སྐྱེས་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྐམ་སྐྱེས་ཀྱི་པདྨའི་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རེ་རེ་ནས་གྲུབ་སྟེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དབུ་མའི་རྣམ་བཤད་ལས། སྒྲ་བཤད་འདི་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དེ། སྒྲ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་ལ་སྒྲ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པ་ནི། དཔེར་ན་སྐམ་ལས་སྐྱེས་པའི་པདྨ་ལ་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་སྒྲ་དེ་དང་དེ་དོན་དེ་དང་དེ་ལ་དངོས་གནས་སུ་འཇུག་པ་ལ་དགོངས་སོ། །༼༢༠༦་ན་༢༽༼༣༣༤་༣༽༼༣༧༧་༦༽མི་སྲིད་པས་སོ། ། ༈ འདི་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་དག་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་དང༌། །ཐམས་ཅད་དང་ནི་དོན་ཆེན་དང༌། །མི་ཟད་པ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་ཕྱིར། །རིགས་མཆོག་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དགེ་བ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡུན་རིང་དུ་སྦྱངས་པ་དང༌། སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་རང་གཞན་དོན་ཆེན་ཆེན་པོ་དང་སངས་རྒྱས་ནས་ཟད་པར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་བཞི་གསུངས་པའི་ཐ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་མི་ཟད་པའི་སྒོ་ནས་ཅིག་ཤོས་ལས་ཁྱད་འཕགས་སུ་གསུངས་པའི་ཤགས་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་དེའི་ཚེ་ཟད་པར་སྒྲུབ་ནུས་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱེད་དུ་གསལ་ཞིང༌། དེའི་ཕྱིར་བུ་སྟོན་གྱིས་དབུ་མ་པའི་

- 297 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལུགས་ལ་ལུང་སྔ་༼༢༠༥་བ་༥༽༼༣༣༣་༡༥༽༼༣༧༦་༡༥༽མ་དང་འདི་གཉིས་དྲངས་ཏེ་བཤད་པ་མཛད་པ་རྗེ་ཉིད་ནས་འོག་༼༢༡༠་བ་༢༽༼༣༤༡་༡༣༽༼༣༨༥་༡༠༽ཏུ་མ་རངས་པའི་གསུངས་གནང་ངོ༌། །༼༢༠༦་བ་༡༽༼༣༣༤་༡༦༽༼༣༧༧་༡༩༽གང་ཞེ་ན། ༈ མཆན་ལས། འདིའི་དོན་ཡང་ན་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བག་ཆགས་འཇོག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གསུང་ཞེས་དང༌། རྣམ་བཤད་ལས། སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་པའི་དོན་དུ་མཛད་ནས། ཀུན་གཞི་མ་བཞག་ན་ནང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ས་བོན་རྐྱེན་དང་འཕྲད་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གང་རུང་གི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་རུང་གི་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཀུན་གཞི་བཞག་ན་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཉིད་རྐྱེན་གྱིས་གསོས་མ་བཏབ་ན། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལ་ལས་ཀུན་གཞི་ལས་གཞན་པའི་སྟེང་ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་མེད་པར་འདོད་མོད། འོན་ཀྱང་ཡིག་ཆར། སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་གནས་འགྱུར་སྤྲུལ་སྐུར་བཙུན་པས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་མཆན་ལས། འདི་ལྟར་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་རུང་གི་བག་ཆགས་ཡོད་པས། བག་ཆགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཀུན་གཞིར་མ་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་མིག་ཤེས་ནི་རང་སྟེང་གི་བག་ཆགས་བསྒོ་གཞིར་གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་དགོས་ཏེ། ཀུན་གཞིའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། དེ་དེའི་སྟེང་དུ་བསྒོས་ནས་ཡོད་ཀྱི། རེག་ལ་མ་འབྱར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཞེས་གསུངས་པ་འདིར་ཡང་འདྲ་བས་སོ། །འོན་ཀྱང་བག་ཆགས་བསྒོ་གཞིར་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་ནི་ཐོགས་མེད་དང་རྗེ་གཉིས་ཀྱིས། བརྟན་ལུང་མ་བསྟན་བསྒོ་བྱ་བ། །བསྒོ་བར་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་དང༌། །མཐའ་གཅིག་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། །ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཚང་དགོས་སོ། །༼༢༠༧་བ་༢༽༼༣༣༦་༡༡༽༼༣༧༩་༡༩༽འགྱུར་རོ། ། ༈ དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ས་རྣམས་ཀུན་ལ་བློ་

- 298 -

རིགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལྡན་གྱིས། །རང་བྱུང་ལེན་པས་ཐོབ་པ་དང༌། །ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཐོབ་པ་གཞན། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྟོན་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་དང༌། དེའི་འགྲེལ་བར། དེ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དག་པར་ལེན་པས་ཐོབ་པ་དང༌། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང༌། སྤྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང༌། ཡང་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཁྱིམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང༌། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བླང་བ་དང༌། ཞེས་སོགས་དང༌། ཆ་བ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེས་མཛད་པའི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་འགྲེལ་ཉི་འོད་སྣང་བ་གྲུབ་མཐའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་དྲངས་པ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ནི་ས་རྣམས་ཀུན་ལ། ཞེས་པ་སྟེ་ལེན་པས་ཐོབ་པ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་སྐྱེས་ཐོབ་ཏུ་འབྲེལ་བའམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ནི་བསྒོ་བྱེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐོགས་མེད་ནས་ཡོད་པར་འདི་ཉིད་དུ་དྲངས་པ་རྣམས་དང་དོན་གསང་སོགས་སུ་ཡང་གསལ་བས་ཀུན་གཞིའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་བརྟེན་པ་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་དང་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་བསྒོ་བྱེད་བདུན་པ་གང་རུང་གིས་བསྒོས་པའི་བག་ཆགས་ལ་དྲང་ན་ལེགས་སོ། །༼༢༠༨་བ་༡༽༼༣༣༨་༢༽༼༣༨༡་༡༣༽བཤད་པ་དང༌། ༈ དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་གཞུང་སྔ་མའི་དཔེའི་སྦྱོར་བར་གྲགས་ཆེ་ཡང་འབྲས་རང་གི་རྟགས་སྦྱོར་གང་ཡིན་ལ་སྣ་ཚོགས་སྨྲ་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་བུའི་རྟགས་སྦྱོར་དང་དུ་བ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ་དུ་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་དང༌། དུ་བ་ཡོད་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས། མེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཟུར་སྔ་མ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མཁས་གྲུབ་རྗེས་སྡེ་བདུན་རྒྱན་དུ་རིགས་པ་དེ་འདྲ་གནང་བ་ནི་དགག་

- 299 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཡུལ་ཕྱོགས་སྔས་ཡིན་འགོད་དང་ཡོད་འགོད་མ་ཕྱེ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། རང་ལུགས་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་ཡིན་ན་མེ་མ་ཡིན་པ་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་དགོས་མོད་ཀྱང༌། ཡོད་འགོད་ཡིན་པས་མེ་མེད་པ་དགག་བྱའི་ཆོས་དང༌། མེ་ཡོད་པ་དང་མེ་གཉིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱ་དགོས་པས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། མེ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་ན་མེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་དོན་མེད་ཅེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་མ་ཐག་པས་དུ་ལྡན་ལའི་སྟེང་གི་མེ་དང་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་རྟོགས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དུ་ལྡན་ལའི་སྟེང་གི་མེ་དང་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་མེ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་ནི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་སྔ་མའི་ཡ་གྱལ་དང༌། མེ་ཡོད་པ་ནི་ཕྱི་མ་དེའི་ཡ་གྱལ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་ཀ་རེ་རེ་ནས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། མེ་དུ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལྷན་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་ཁྱབ་སྟེ། མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་ཞེས་པ་ནི་དང་པོར་མེ་སྟག་དང་མེ་རོ་བྱུང་ནས་དེས་བསྲེག་བྱ་ཚིག་པ་ལས་དུ་བ་བྱུང་བ་དེ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ཕྱིས་ཀྱི་དུས་མཉམ་པའི་མེ་དུ་གཉིས་ནི་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ས་སྡེ་ལས། རུ་མཚོན་ལས་ཤིང་རྟ་དཔོག་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤིང་རྟའི་རུ་མཚོན་ཤིང་རྟའི་འབྲས་བུར་གྲགས་པ་ཡང་ཐོག་མར་ཤིང་རྟ་བཟོས་ཏེ་དེ་ལ་རུ་མཚོན་བཙུགས་པ་ནི་རུ་མཚོན་དེ་ལ་ཤིང་རྟའི་རུ་མཚོན་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བརྗོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སོགས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པའི་གནད་འགག་ཤེས་པ་གལ་ཆེའོ། །དུ་བས་མེ་དཔོག་ཅེས་པ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། འགལ་འབྲས་ལ་ཡང་ཡུལ་དང་ནི། །དུས་ལ་སོགས་ལ་ལྟོས་པར་འདོད། །གཞན་དུ་འཁྲུལ་འགྱུར་མི་གྲང་བ། །སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་ཐལ་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་མེ་ཡོད་མེད་ལ་ཤེས་འདོད་གཙོ་བོར་ཞུགས་པའི་རྒོལ་བ་

- 300 -

རིགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལ་ནི་མེ་གཞི་དེར་ཡོད་ཀྱང་རྒོལ་བ་དེའི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་དུས་དང་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང༌། དེ་ཉིད་དྲག་ཏུ་འཕྱུར་བཞིན་པ་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ཏེ་དེ་གསུམ་ཚང་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་ཤིང༌། དེ་ཚེ་སྔ་རྒོལ་གྱིས་ཀྱང་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཉིད་ཞེ་ལ་བཞག་ནས་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་རྟགས་ཟུར་ལས་སྦྱར་ཏེ། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མེ་ཤི་ནས་ཡུན་རིང་ལོན་པའི་རྗེས་ཀྱི་མལ་ཁང་གི་དུ་བ་དང༌། ནམ་མཁའི་དུ་བ་སྔོ་ལོང་པོ་སོགས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞི་དེར་དུ་བ་ཡོད་ན་ཉེ་སྐོར་དེ་ཉིད་དུ་གནས་སྐབས་དེར་མེ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། མི་ཤི་རྗེས་ཀྱི་དུ་ལྡན་གྱི་མལ་ཁང་སོགས་ཡོད་པས་སོ། །དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བ་ལ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། མེ་ཤི་བའི་མལ་ཁང་དུ་དུ་བ་སྔོ་སང་དེ་ཙམ་མ་གཏོགས་དྲག་ཏུ་འཕྱུར་བཞིན་པ་མེད་པས་སོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོར། ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ལྟོས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཡུལ་དེ་ལྟ་བུའི་གཞིར་དུ་བ་གྲང་རེག་འགོག་པ་དང༌། མེ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་ཅིང༌། དུས་དེ་ལྟ་བུའི་ཚེ་དུ་བ་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་སུ་འགོད་དགོས་ལ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་དུ་བ་ཉིད་རྟགས་སུ་འགོད་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། ཡུལ་དུས་ནི། རྟགས་འགོད་པའི་གཞི་དང་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་གྱི། དགོད་བྱའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་དེ་གཉིས་སྦྱར་ནས་འགོད་དགོས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ལ་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ཉིད་དགོད་བྱའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་པས། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ལ་རྒྱས་པར་དེར་ལྟོས་ཤིག དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྤྱིར་མེ་ཡོད་པ་ཙམ་མམ་མེ་སྔོན་སོང་ཡིན་མིན་ཙམ་ལ་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ལ་ནི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་སྨོས་པར་དུ་བ་ཙམ་རྟགས་སུ་འགོད་ཀྱང་རུང་བས། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། དུ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མེ་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ལ་ལ་དུ་བ་ཡོད་ན་དེའི་ཚེ་རང་རྒྱུ་མེ་ཡོད་མི་དགོས་ཀྱང༌། སྤྱིར་ལ་ལ་རང་རྒྱུ་མེ་ཡོད་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཚེས་གཅིག་གི་ཉིན་མོ་ལ་ཕྱི་

- 301 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དྲོ་ཡོད་ན་དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྔ་དྲོ་ཡོད་དགོས་ཀྱང༌། ཚེས་གཅིག་གི་ཕྱི་དྲོ་ཡོད་དུས་སྔ་དྲོ་ཡོད་མི་དགོས་པས། ཚེས་གཅིག་གི་ཉིན་མོ་ལ། སྔ་དྲོ་ཡོད་དེ་ཕྱི་དྲོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ན་དམ་བཅའ་བསལ་བའི་སྐྱོན་མི་འབྱུང་བ་དང་འདྲའོ། དེས་ན་མེ་ཡོད་པའི་དུས་ཀྱི་གཞི་དང༌། མེའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་ཡོད་པའི་དུས་ཀྱི་གཞི་གཉིས་ཀ་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་ལ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པས་མེ་ཡོད་པ་དུས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་ཕྱོགས་ཆོས་ནི་དུ་ལྡན་ལའི་སྟེང་གི་དུ་བ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། དེ་ཡང་ལའི་སྟེང་གི་དུ་བའི་ཁ་དོག་མཐོང་བ་ལས་ལའི་སྟེང་དུ་དུ་བ་ཡོད་པར་མཐོང་བར་འཇོག་པ་གོང་༼༡༣༨་ན་༤༽ ༼༢༢༢་༩༽༼༢༥༠་༡༢༽གི་མཆན་དུ་བཤད་པས་ཤེས་ནུས་ཤིང༌། ཀུན་གཞིའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བ་ལང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཞེས་པ་ནས། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡིད་མངོན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མངོན་སུམ་ཡོད་ལ། དབང་མངོན་མེད། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མེད། རང་རིག་ས་སྡེ་ལས་མ་གསུངས་ཤིང་ཡོད་ཀྱང་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེས་མཚོན་ཏེ་རྒྱང་རིང་པོའ་མེ་ཆུ་སོགས་ ིཀྱང་མིག་གིས་མཐོང་བའི་ཚེ་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་མ་བཞག་ན་དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཚུལ་གཞག་དཀའ་བར་སྣང་ཞིང༌། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བ་ལང་གི་གཟུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཡིད་མངོན་གྱིས་བ་ལང་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ན་མིག་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པར་མཚུངས་པས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དགོས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རིགས་པས་འཕུལ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་ཚུལ་མཐའ་དག་མཐར་མངོན་སུམ་ལ་གཏུགས་ནས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པའི་གནད་འགག་ལས་ཉམས་པ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་

- 302 -

རིགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཤིན་ཏུ་མང་པོར་གསུངས་པ་ཤོད་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །ལུགས་གཞན་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་མི་ནུས་ཏེ། བྱེ་སྨྲ་དང་ས་སྡེ་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་འདྲའི་རྣམ་གཞག་མང་བ་གོང་༼༡༣༨་ན་༤༽༼༢༢་༩༽༼༢༥༠་༡༢༽གི་མཆན་དུ་མཛོད་དྲངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་འབྲས་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག །ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཕྱོགས་གླང་གི་གཞུང་ལུགས་ནས་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགུའི་ནང་གི་འབྲས་རྟགས་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་དགོས་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། སྤྱིར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཡང་ཡོད་པ་ལེའུ་དང་པོའ་ིམཐའ་དཔྱོད་ལྟར་རོ། །དཔེའི་སྦྱོར་བ་གཉིས་པ་ནི། ཆུ་སྐྱར་ལྡིང་ཞིང་ཡུན་རིང་པོར་གནས་གཅིག་ཏུ་འཁོར་བའི་འོག་དྲང་ཐད་ཀྱི་ས་གཞིར་ཆོས་ཅན། ཆུ་ཡོད་དེ། ཆུ་སྐྱར་ལྡིང་ཞིང་ཐད་གཅིག་ཏུ་ཡུན་རིང་པར་འཁོར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་འབྲས་རྟགས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི་ཆུ་སྐྱར་གྱིས་ཆུའི་ནང་གི་སྲོག་ཆགས་གཟུང་བར་འདོད་པས་ཆུའི་སྟེང་དུ་ཡུན་རིང་པོར་འཁོར་བར་བྱེད་པས་བསྒྲུབ་ཆོས་སུ་འགྲོ་རྒྱུའི་ཆུ་ནི་རྟགས་སུ་འགྲོ་རྒྱུའི་ཆུ་སྐྱར་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་གྱི་ཆུ་ཆུ་སྐྱར་གྱི་རྒྱུར་བྱས་པ་ནི་མིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གོང་གི་མེ་དུའི་སྐབས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་དེ་ནི་འདི་དང་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་གསུམ་སོགས་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱ་ཞིང༌། དེར་མ་ཟད་ཚུལ་དེས་གཞན་མང་པོ་ཡང་ཤེས་དགོས་སོ། །ཤེར་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་རྟག་ངུ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དགའ་ཞིང་ཟབ་མོའ་ཆོས་ལུགས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའི་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ཉམས་ལེན་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཐོས་པས་དད་པ་གཏིང་ཟབ་པ་སྐྱེས་ཏེ། མིག་ནས་མཆི་མ་དབང་མེད་དུ་འཛག་པ་དང་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྡང་བ་སོགས་རྟགས་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་འབྲས་རྟགས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི་འོག་༼༢༠༩་ན་༥༽༼༣༣༩་༡༠༽ ༼༣༨༣་༤༽ནས་བྱུང་བ་ལྟར་རྟགས་སུ་འགྲོ་རྒྱུ་དེའི་རྒྱུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་རུང་གི་ནུས་པ་བསྒྲུབ་ཆོས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་ལ་རྒྱས་

- 303 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པར་རང་རེའི་ལེའུ་དང་པོའ་མཐའི་དཔྱོད་ལ་གོ་རིགས་ཡིག་དོན་གསུམ་པོ་རེས་འཇོག་མེད་པར་ཆ་མཉམ་དུ་བྱས་ཏེ་དཔྱད་པ་ལ་ཤེས་དགོས་པར་སྣང་ངོ༌། །༼༢༡༠་ན་༦༽ ༼༣༤༡་༦༽༼༣༨༥་༣༽འདོད་པས་སོ། ། ༈ དེ་ཡང་སྒྲིབ་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་སོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཏན་ནས་རིགས་ཆད་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་ཟག་མེད་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱུད་ལ་གཏན་ནས་མེད་པའི་གང་ཟག་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་མིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ལ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་པར་སྤྱོད་ངེས་ཡོད། །ལ་ལ་དཀར་པོའ་ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ ིབཅོམ། །ལ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དགེ་བ་མེད། །དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱུ་དང་བྲལ། །ཞེས་རིགས་ཆད་ལྔ་གསུངས་པའི་དང་པོ་བཞི་གནས་སྐབས་སུ་རིགས་ཆད་པ་ཙམ་ཡིན་ཡང་ཐ་མ་གཏན་ནས་རིགས་ཆད་ཡིན་པ་ནི་བློ་བརྟན་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཡོང་ཡེ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བ་ནི་གཅིག་ཡོད་དེ། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་བྲལ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཞེས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དཔེར་ན་རྡོ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་འདི་རྣམས་ཀྱང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་རྡོ་ཤིང་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དང་པོ་ཉིད་ནས་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་མེད་པས་ནམ་ཡང་སེམས་ལྡན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལྟར་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཟག་མེད་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་དབང་གིས་ཟག་མེད་ལས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དགེ་བ་ཆུང་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དེའི་དུས་ནས་ཡོངས་སུ་མི་འདའ་བས་རིགས་མེད་པར་བཤད་པའི་དོན་དེ་སྨད་པའི་དོན་དུ་བལྟ་སྟེ། བུ་ངན་པ་ལ་བུ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞིན་དུ་རིགས་དེ་ཡང་དེའི་དུས་ན་ངན་ཅིང་ཞེན་པར་གྱུར་པ་རིགས་མེད་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །གང་སྒྱུ་དང་བྲལ་བས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རིགས་མེད་པར་བཤད་པའི་སྒྲ་འདི་ནི་ཡོང་ཡེ་མེད་པའི་དོན་དུ་བལྟ་སྟེ། དེ་ནི་གཏན་ཏུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །༼༢༡༠་བ་༡༽༼༣༤༡་༡༠༽༼༣༨༥་༧༽གང་དག་༽སྟེ་བུ་སྟོན་༼མདོ་རྒྱན་༼༢༡༠་བ་༢༽༼༣༤༡་༡༣༽༼༣༨༥་༡༠༽

- 304 -

རིགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཅོ་དྲི་བའོ། ། ༈ དེ་ཡང་སྔར་དེ་༼༢༠༦་ན་༡༽ ༼༣༣༤་༡༽༼༣༧༧་༣༽དང་དེ་༼༢༠༦་ན་༢༽༼༣༣༤་༣༽༼༣༧༧་༦༽ཡི་མཆན་དུ་སྨོས་པ་ལྟར་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པར་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་སོ། །༼༢༡༣་བ་༦༽༼༣༤༧་༡༡༽༼༣༩༡་༡༨༽མཛད་པས་སོ། ། ༈ འདི་ནི་གོང་༼༧༣་བ་༦༽ ༼༡༡༨་༦༽༼༡༣༣་༥༽གི་མཆན་དུ་སྨོས་པ་ལྟར་མཛོད་དང་བསྟུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སློབ་དཔོན་ནི་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་པའི་དཔེར་མཛད་པ་ནི་རྒྱན་སྣང་ལས། རྐུན་པོ་ཕྱུང་བ་དང་སྒོ་འཕར་བཅད་པ་དང་འདྲ་བར་དུས་མཉམ་དུ་གཉེན་པོ་མཐའ་དག་སྐྱེ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འགག་པ་དག་གིས་སོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་སྲས་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་མཛད་པ་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་གསན་པར་སེམས་སོ། །འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སྐབས་སུ་འདི་འདྲ་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་གཞུང་སྤྱིས་དཔྱད་པ་འཇུག་ཆེད་ཡིན་པས་བཀའ་དྲིན་དུ་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས༼༢༡༤་བ་༣༽ ༼༣༤༨་༡༤༽༼༣༩༣་༦༽མ་ཡིན་པས་སོ། ། ༈ འདི་ནི་འོག་༼༢༡༥་བ་༣༽༼༣༥༠་༩༽ ༼༣༩༥་༡༽ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཙམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ཡིག་ཆར་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ལ། ཡུམ་འབུམ་པའི་ནང་གི་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱིས་སྦྱར་བའི་མདོ་རྣམས་སྒྲས་ཟིན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བཤད་པ་ལ། མཁས་དབང་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་པའི་གསུང་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་དགོས་པ་མཛད་དེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་ངེས་པའི་དོན་ཀྱང་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་གཞན་གྱིས་གང་དུ་ཡང་དྲང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་དུ་ཡང་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པས་ཚད་མ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཚད་མ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པའི་དོན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ལ་དྲང་ངེས་སུ་བྱེད་ན་ཚད་མ་དང་བཅས་པས་ཆོག ཅེས་དང༌། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་

- 305 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

གསུངས་པ་ནི་ཚད་མ་དང་ཡང་ལྡན་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཆོས་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མིན་པར་དོན་གཞན་དུ་ཡང་དྲང་མི་ནུས་པ་དེ་འདྲ་བའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ངེས་པའི་དོན་ཏེ་འདྲེན་ཚུལ་གཉིས་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་གཞན་དུ་དྲང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྐབས་དེར་མ་སྦྱར་བའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པས་ངེས་དོན་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་མི་གཟུང་སྟེ་དཔེར་ན་འབུམ་ལས་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སོགས་ལ་སྐབས་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་ན་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དོན་གྱིས་སྦྱར་ཟིན་པས་དངོས་སུ་མ་སྨོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདི་ནི་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དོན་གྱིས་སྦྱར་བའི་མདོ་རྣམས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་མིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སེལ་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་གང་ཞིག དེ་འདྲ་བའི་མདོ་རྣམས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་ཀྱང་ངེས་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་གསུང་གིས་དོགས་པ་སེལ་དགོས་ཀྱི། སྒྲ་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་གསུང་གིས་དེ་འདྲ་བའི་དོགས་པ་སེལ་མི་ནུས་པར་མ་ཟད་འཆད་པ་ལ་མི་མཁས་པར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་མདོ་དང་སྒྲས་ཟིན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་མདོ་དོན་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་སྟེང་ནས་གོང་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་སོང་མོད། འོན་ཀྱང་ཡིག་ཆར་དེ་དག་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་ལ་དོན་གྱིས་སྦྱར་བ་དང་དངོས་བསྟན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་གསུམ་གའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་བསྟུན་ན་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མས་མདོ་དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཞེད་པ་འདྲ་སྟེ། དངོས་བསྟན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཁོང་གིས་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། འདིའི་དོན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་དགོས་པ་བཤད་ནས་དོན་གཞན་ལ་དྲང་དགོས་པའམ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་གཟུང་བས་ཆོག་ཀྱང་དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་ད་དུང་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཙལ་དགོས་པས་ན་དྲང་བའི་དོན་དམ་དྲང་དགོས་པའོ། །ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་

- 306 -

རིགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

རྣམས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པས་མདོ་སྡེ་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་གང་ཟག་མེད་པ་སོགས་བྱུང་ན་སྐྱེ་བ་དང་གང་ཟག་ཡེ་མེད་དུ་གཟུང་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་དྲང་དོན་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་འཐད་པར་མི་སྣང་སྟེ། དེ་ལྟར་གསུང་བ་པོའ་སྟོན་པས་སྐྱེ་བ་སོགས་འགོག་པ་ན་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་ ིབའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དུ་མ་སྣང་ལ་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་གཅིག་བྱུང་ན་མ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཡིན་པས་སྦྱར་དགོས་ལ་དེ་ཡང་ཆོས་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་དེ་ངེས་དོན་མིན་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་དང༌། མདོའམ་བསྟན་བཅོས་དེའི་སྤྱིའི་ལུགས་གོང་འོག་ཏུ་སྨོས་པ་མི་སྦྱོར་བར་ཚིག་ཅུང་ཟད་རེའི་ངོ་གདོང་གི་བསྟན་ཚོད་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བས་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཡིན་པ་མི་འཇིག་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་དྲངས་ཏེ། དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་གོང་འོག་ཅི་རིགས་སུ་སྨོས་པ་མ་སྦྱར་ན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་སྤྱིར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་མི་སྣང་ངོ༌། །༼༢༡༥་ན་༢༽༼༣༤༩་༡༠༽༼༣༩༤་༢༽ལྟར་རོ། ། ༈ མཚན་ཉིད་ལྡེམ་དགོངས་ཀྱི་མཚན་གཞི་འདི་སེམས་ཙམ་དེ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པར་འོག་༼༢༡༥་བ་༢༽༼༣༥༠་༨༽༼༣༩༤་༢༠༽ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། སྲས་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་འཇོག་པ་ནི་འཕགས་སེང་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་མཆན་དུ་གསུངས་ཤིང༌། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ལ་གང་འཇོག་ཅེས་དོགས་པ་བྱེད་པ་སྣང་མོད། འོན་ཀྱང་ས་ལུ་ལྗང་བའི་མདོ་ལས། སུས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་བྱུང་བ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་ངོ༌། །སུས་ཆོས་མཐོང་བ་དེས་སངས་རྒྱས་མཐོང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་འཇོག་རུང་སྟེ། དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བར་ཀ་ཤིས། དེའི་ཕྱིར་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་དང༌། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དྲངས་ནས་བླ་མ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་མདོ་དེ་མཉམ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་དང་མཚན་ཉིད་ལྡེམ་དགོངས་གཉིས་ཀར་བཤད་

- 307 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བ་དེར་གོང་དུ། འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྒྲར་གསུངས་པ། ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་དང༌། འདུས་མ་བྱས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲར་གསུངས། སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲར་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཕན་ཚུན་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཇི་ལྟར་མི་འདྲ་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བས་ཆོས་མཐོང་བར་འགྱུར། ཇི་ལྟར་མི་འདྲ་བའི་ཆོས་མཐོང་བས་སངས་རྒྱས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་འདི་ཡང་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་བསམས་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགལ་སྤོང་གི་དྲི་བ་བཀོད་ནས་འོག་ཏུ་དེའི་ལན་གྱི་མཇུག་ཏུ། གང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་ན་ཆོས་དང་སངས་རྒྱས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་དེའི་གྲུབ་དོན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང༌། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་དེ་དག་མཐོང་ཞེས་ཞིམ་པོའ་ངག་གིས་སྟོན་ཞེས་པ་ལ་གོང་གི་འགྲེལ་ ིཚིག་དེ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །༼༢༡༥་བ་༣༽༼༣༥༠་༩༽ ༼༣༩༥་༡༽འདོད་པའོ། ། ༈ པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱིས་ལུགས་འདིར་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་བཞག་པ་ནི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་དབང་རྟུལ་འགའ་ཞིག་ངང་ཐུང་བའི་དབང་གིས་སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་ཀྱི་ཡུན་དུ་འགོར་བ་ལ་འཇིགས་ཏེ་དང་པོར་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ནས་ད་གདོད་སླར་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་འདོར་བ་མེད་པར་སྨྲ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པའི་བྱེ་བྲག་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བཤད་པས་སོ། །དེས་ན་དེའི་གཉེན་པོར་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པར་འདོད་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེ་

- 308 -

རིགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

གཤེགས་ཟླ་འོད་ཀྱི་མཚན་སྨོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པར་གསུངས་པ་བཞག་པ་ཡང་ལེགས་བཤད་དུ་མངོན་ནོ། །༼༢༡༦་བ་༥༽༼༣༥༢་༡༠༽ ༼༣༩༧་༣༽ཕྱིར་རོ། ། ༈ མདོར་ན་སྒྲས་ཟིན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ཡིན་ན། དགོངས་པ་ཅན་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་དང་ལྡེམ་དགོངས་གཉིས་པ་སྟེ་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ལྔ་ཀས་ཁྱབ་སྟེ། དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་བཞིན་གོང་༼༢༡༤་བ་༢༽ ༼༣༤༨་༡༣༽༼༣༩༣་༤༽དུ་འདི་ཉིད་ལས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་དང༌། གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྒྲ་འཁྱོག་པོར་གསུངས་པར་ཁྱད་པར་མེད་པ་དང༌། མཐར་དེས་དོན་དམ་ལ་འཁྲིད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་འདྲ་བ་དང༌། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བསམ་པ་ཅི་རིགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བསྟེན་པར་ཁྱད་མེད་པ་དང༌། ཀུན་བཏུས་ཀྱིས་ལུང་དེ་མ་ཐག་༼༢༡༦་བ་༢༽ ༼༣༥་༣༽༼༣༩༦་༡༤༽ཏུ་དྲངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སོ། །ས་ལུ་ལྗང་བའི་མདོ་འགྲེལ་གོང་༼༢༡༥་ན་༢༽ ༼༣༤༩་༡༠༽༼༣༩༤་༢༽གི་མཆན་དུ་དྲངས་པ་དང་བསྟུན་ན་ལུགས་འདིར་ཤེར་སྙིང་ལྟ་བུ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་ཤགས་གང་ལ་ཡང་མ་སྦྱར་བའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་རྣམས་དང༌། སེམས་ཙམ་ལུགས་ལ་དགོངས་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་གྱི་འཁོར་ལོ་བར་བ་རྣམས་ཀྱང་མཉམ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་དང་མཚན་ཉིད་ལྡེམ་དགོངས་གཉིས་ཀར་གཞག་རུང་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། སྔ་མ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་གང་ཞིག བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་རང་ངོས་ནས་མེད་ཅེས་ལྡེམ་པོའ་ངག་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་ཡང་ ིདེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཏགས་པར་ཡོད་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྟགས་ཞེ་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པའི་དམིགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་བརྟགས་ཞེ་ན་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲངས་

- 309 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པའི་རྫས་བཏགས་གཉིས་དང་རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་གང་ཞིག མཚན་ཉིད་ལྡེམ་དགོངས་སུ་གྲགས་ཆེ་བས་སོ། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ་མིང་དང་ཐ་སྙད་ཅི་རིགས་འདོགས་སུ་ཡོད་པར་མཉམ་པས་རྣམ་གྲངས་པའི་བཏགས་ཡོད་དང༌། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་མཉམ་པས་དེའི་རྫས་ཡོད་དང༌། རང་སྟེང་གི་དོན་དམ་ཡོངས་གྲུབ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པར་མཉམ་པས་དེའི་དོན་དམ་དང༌། རྗེས་ཐོབ་འཁྲུལ་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པའི་ངོ་ལ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྲུབ་པར་སྣང་བར་མཉམ་པས་རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་དགོས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཆ་མ་ཕྱེ་བར་རྫས་བཏགས་དང་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་སོགས་སུ་མཉམ་པར་སྒྲས་ཟིན་ལ་བསྟན་པས་སོ། །འདིའི་རྫས་བཏགས་ལ་རེད་འདའ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྡུས་པ་ཡང་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡང་ཡོད་པས། དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཏགས་པའི་ཡོད་པའོ། །ཞེས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དང་དེ་རྫས་སུ་ཡོད་པས། དེའི་ཕྱིར་རིགས་ལ་བསམ་ནས་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྫས་སུ་ཡོད་པའོ། །ཞེས་སྨོས་ཀྱི་རྫས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཏགས་ཡོད་གཞན་ཞིག་ཏུ་བསྡུ་དགོས་པར་ཁྱད་མེད་པས་རྣམ་གྲངས་པའི་བཏགས་ཡོད་དང༌། མཐར་གཏུགས་ན་གདགས་གཞི་རྫས་ཡོད་ཅིག་ལ་ཐུག་དགོས་པར་མཉམ་པས་རྣམ་གྲངས་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་བཤད་ལ། ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་ལ་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་བདག་རྟག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕུང་སོགས་ནི་ཀུན་ཉོན་འཕེལ་ཞིང་རྣམ་བྱང་འགྲིབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་ཅིང་གནས་ལུགས་ལ་རྗེས་སུ་མ་ཞུགས་པས་རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང༌། མི་རྟག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕུང་སོགས་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་དུ་བཞག་ནས། དེ་དང་སྔར་གྱི་རྫས་བཏགས་ཅི་རིགས་ལ་མུ་བརྩི་བར་གསུངས་ཏེ་རྒྱས་པར་དེར་བལྟའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་རྫས་བཏགས་ཀུན་རྫོབ་དོན་

- 310 -

རིགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་དང༌། གྲུབ་མཐའ་གཅིག་གི་དེ་དག་གི་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཞིབ་པར་ཕྱེད་ན་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འདི་སྐོར་འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྲས་མ་དང༌། དར་ཊཱིཀ་དང་གུང་ཐང་རྗེའི་མཆན་འགྲེལ་རྣམ་རིག་གཞུང་བརྒྱའི་སྣང་བ་སོགས་ཕན་ཚུན་གཏུགས་ཏེ་ཚིམ་མི་སླ་བར་དཔྱད་དགོས་པར་སྣང་ངོ༌། །དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་ཀྱི་སྐོར་འདི་ལ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་རང་སྐད་ལེགས་པར་གོ་ན་ལུགས་གཞན་གྱི་སྐབས་སུ་ཁ་བསྒྱུར་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པས་ཨ་བྷྱ་ཀཱ་ར་དང་ཆོས་བཤེས་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སོར་བཞག་བྱས་པ་ལྟར་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ལྟར་མཛད་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་བརྡ་ཙམ་རེས་མཚོན་ནོ། །གཞན་ཡང་སེམས་ཙམ་ལུགས་ལ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ་གཞི་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བཅུ་གཅིག་དང༌། ལམ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་དང༌། འབྲས་བུ་ལ་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་བདུན་ཏེ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ་སྦྱར་བའི་དགོངས་གཞི་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་སྟེང་ནས་དགོངས་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་གྱི་འཁོར་ལོ་བར་བ་དྲང་དོན་དུ་བཀྲལ་བའི་དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དང༌། དུས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དང༌། བྱིས་པས་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལྔ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་གི་སྡེ་ཚན་ཕྱི་མ་ལ་བྱིས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་ཞེན་པ་ལྔའི་ཐ་མ་ལ་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་གསུང་དུ་རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་བྱས་ནས་དེས་ཞེན་པ་ལྟར་མེད་པ་ལ་བཤད་པ་དང༌། བློ་བརྟན་མར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་པོ་རེ་རེའི་རང་ཡིན་གྱི་ཆ་དང་ནང་ཕན་ཚུན་རང་གཞན་ཐ་དད་པའི་ཆ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཚུལ་ལྟར་དུ་མེད་པ་ལ་བཤད་པ་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའ་ལུང་དྲངས་ཟིན་པ་དང༌། གུང་ཐང་རྗེས་ཀྱང་སྔ་མ་མདོ་ ིདང་མཐུན་པ་དང་ཕྱི་མ་ཕྱོགས་གླང་གི་གསུངས་དང་གནད་གཅིག་པར་མ་ཟད་ལམ་རིམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡང་གསལ་བར་མཚོན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བར་བའི་

- 311 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བཟོད་ཡུལ་ལ་ཡང་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་སུ་སྐྱེ་མེད་བརྒྱད་རང་ཉིད་བཞག་པ་དང༌། གུང་ཐང་རྗེས་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་བཞག་པ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་བརྒྱད་སོ་སོར་བསལ་ན་གཞན་དབང་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱང་ཕན་གྱི་འདོད་པ་ལས་ཁྱད་འཕགས་སུ་བྱ་མི་ནུས་པས་དེ་མེད་པར་བཟོད་པ་ལ་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་པ་སོགས་དགོས་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་ཡང་བརྒྱད་ཀའི་སྤྱི་ལྡོག་ནས་དེ་ལྟར་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བློ་གཅིག་གིས་བུམ་པའི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའམ་ཀ་བའི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་སྒོམ་བྱུང་ཐོབ་མི་དགོས་ཀྱང་བློ་གཅིག་གིས་བུམ་པའི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་དང་ཀ་བའི་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པ་ལ་སྒོམ་བྱུང་ཐོབ་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྦྱོར་མཐོང་དག་ས་གསུམ་ལ་རིམ་པར་བཟོད་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཐོབ་ཅེས་པ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་མ་ཡིན་པར་དེ་ལས་གཞན་ཞིག་ལ་ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་མེད་པར་མ་ཟད། སྟོང་ཉིད་དེ་བྱང་སེམས་དབང་རྣོན་གྱི་བཟོད་པ་ཐོབ་ཡུལ་མིན་ན་དབང་རྟུལ་གྱི་སྐྲག་ཡུལ་མིན་པར་མཚུངས་པ་སོགས་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱང་སེམས་རིགས་ངེས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་གཙོ་བོར་སྒོམ་པའི་ཞར་ལ་མི་རྟག་སོགས་ལ་གསལ་སྣང་འབྱུང་བ་ལྟར་བདག་མེད་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཞར་ལ་སྐྱེ་མེད་བརྒྱད་ལ་ཡང་བཟོད་པ་ཐོབ་དགོས་པས་བཟོད་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། གུང་ཐང་རྗེའི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །༼༢༡༦་ན་༣༽༼༣༥༣་༡༽༼༣༩༧་༡༤༽མིན་ནོ། ། ༈ འདིའི་མི་སྡུག་པ་ཙམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ནི་གོང་༼༢༡༥་བ་༡༽༼༣༥༠་༣༽ ༼༣༩༤་༡༤༽གི་གཉེན་པོ་ལྡེམ་དགོངས་ལྔ་པ་ཡིན་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ཡང་གཉེན་པོ་ལྡེམ་དགོངས་དྲུག་པ་དང་སྦྱར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་ནི་འཁོར་བའི་གནས་མལ་ལོངས་སྤྱོད་བཟང་ཤོས་ལ་ཆགས་པ་བཟློག་པའི་སླད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འགའ་ཞིག་གི་འབྱོར་བའི་གནས་ཚོད་ལས་ལྷག་པར་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་བསྔགས་པས་ཞིང་དེའི་འབྱོར་བའི་དྲུང་ན་འཁོར་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་སྒོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དེའི་ཆགས་

- 312 -

རིགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པའི་རྩེ་གཞིལ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་རུང་དུ་འགྱུར་བ་རང་གི་གཟུགས་དང་མཐུ་ལ་སོགས་པས་ཁོངས་པའི་ལྷ་ཀླུ་འགའ་ཞིག་གི་ང་རྒྱལ་བཟློག་པའི་སླད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་འགའ་ཞིག་གི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་སྣང་གི་སྐུ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལས་ལྷག་པར་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་བསྔགས་པས་དེའི་དྲུང་ན་རང་གི་ལུས་འདི་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་གདུལ་བྱ་དེ་ཉིད་སྣོད་རུང་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ལྡེམ་པོའ་གསུང་དེ་ཉིད་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ ིཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་དེ་ཞི་བར་འགྱུར་བ། དཔེར་ན་གཅུང་དགའ་བོས་ལྷ་ཡི་བུ་མོ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་སྔོན་གྱི་ཆུང་མ་ལ་ཆགས་པ་དྲག་པོ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་དང་དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའི་ང་རྒྱལ་སྟོན་པ་པི་ཝང་མཁན་དུ་སྤྲུལ་བས་མགོ་གནོན་པའི་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་གསུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་མི་སྡུག་སོགས་ལ་བློ་རིམ་གྱིས་སྦྱོར་བ་ལས་ཆགས་སོགས་ཉམས་སྨོད་པར་བྱེད་ཀྱི་གསུང་དེ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཡིན་པས་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཚུལ་མི་འདྲ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྔ་མ་ནི་ཉོན་མོངས་དེ་དང་དེའི་དབལ་གཅོག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་མངོན་གྱུར་པ་མཐའ་དག་ཉམས་སྨད་པ་ལ་མི་བྱེད་པས་ཟློག་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་ཞིང༌། དེར་མ་ཟད་སྔ་མ་ནི་བསྔགས་པ་ལྟར་འབྱོར་བ་དང་མཐུ་སོགས་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་སྣང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བ་དང༌། འདི་ནི་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་སྒོམ་པའི་བློ་དང་མི་སྡུག་པའི་ཏིང་འཛིན་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་གཉེན་པོ་མ་རྫོགས་བཞིན་དུ་རྫོགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་སྒྲ་(ཇི)བཞིན་མིན་པར་འགྲོ་བས་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་ཞིང༌། ཁྱད་པར་འོག་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྔ་མ་དང་མི་འདྲ་བའི་གཉེན་པོ་ལྡེམ་དགོངས་འཇོག་ཚུལ་ཟུར་བ་ཞིག་ཏུ་གསུངས་པ་མཆན་གྱིས་གསལ་བར་བྱ་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་ལ་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོར་སྦྱར་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་ཞེ་སྡང་དང་རྣམ་རྟོག་ལ་སྤྱད་པའི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་དང་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་བགྲང་བ་རྣམས་ད་དུང་དཔྱད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བཞི་ག་གོང་༼༢༡༥་ན་༦༽༼༣༤༩་༡༩༽༼༣༩༤་༡༠༽གི་གཉེན་པོ་གསུམ་པ་དང་སྦྱར་ན་དེ་ལས་དགའ་ཡང་གཉེན་པོར་

- 313 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

འགྱུར་ཚུལ་སོགས་ཆ་གཉིས་ཀྱིས་མ་བཤད་ན་སྔར་གྱི་རིགས་པས་གནོད་ལ། ཆ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་ཀྱང་ཅིག་ཤོས་འགྲིག་སྙམ་པ་མི་སྣང་ངོ༌། །ཁ་ཅིག་གིས། མི་སྡུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཡོད་ཅེས་པ་མི་འཐད་དེ། གཞན་དུ་ན་ས་གཞི་ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་བར་སྣང་བའི་ཏིང་འཛིན་ཡོད་པས་ས་གཞི་ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་བ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྣང་བ་ལྟར་དུ་ས་གཞི་ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་བ་ནི་དངོས་གནས་ལ་མེད་ཀྱང༌། དེའི་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་ཡུལ་དེ་ནི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཡོད་དེ། ཞིབ་ཏུ་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའ་འདོད་པ་དང་བཅས་བདུན་༼༢༢༡་བ་༢༽༼༡༠༣༥་༡༨༽༼༥༩༡་༩༽ ིཔའི་མཆན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་མཐུ་སོགས་ལ་སྔར་ལྟར་འཇིག་རྟེན་མཐུན་སྣང་གི་ཞིབ་ཆ་སྦྱར་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནི་བཞེད་པ་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མངའ་བརྙེས་གང་ལ་གང་འདོད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་དངོས་གནས་ལ་བཞེངས་ཐུབ་པ་སོགས་བཤད་ཀྱིས་མི་ལངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། མཐུན་སྣང་གི་དེ་ནི་བསྐལ་བཟང་ལས། འོད་ནི་འདོམ་གང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། གདིང་བ་གསར་བ་ལས་བདེ་གཤེགས་མཐོ་གང་གི་ལྷན་པ་རྙིང་བ་གླན་དགོས་པའི་བཅས་པ་ལྟར་རོ། ༼༢༡༧་ན་༣༽༼༣༥༣་༢༽༼༣༩༧་༡༥༽ སོགས་ལ་༽སྦྱར་བ་འདི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང༌། དབྱིག་འགྲེལ་གཉིས་སུ་མི་གསལ་ཡང༌། ༼རྒྱན་གྱི་༼༢༡༧་ན་༣༽༼༣༥༣་༢༽༼༣༩༧་༡༥༽བཤད་དོ། ། ༈ འདིར་རྒྱན་གྱི་བཤད་སྦྱར་ཞེས་པ་སྣར་ཐང་བསྟན་འགྱུར་དུ་བཙུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཐེག་བསྡུས་བཤད་སྦྱར་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་ཐེག་བསྡུས་གཉིས་ཕན་ཚུན་ཤན་སྦྱར་ནས་བཤད་པས་མིང་འདོགས་མི་འདྲ་བར་བྱུང་ལ། དེ་ཉིད་ལས། གཉེན་པོ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འགལ་བ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཚིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་དངོས་བསྟན་དུ་མི་འཁྲུལ་ཏེ་དེ་ནི་གོང་༼༢༡༦་བ་༥༽ ༼༣༥༢་༡༠༽༼༣༩༧་༣༽གི་ཐེག་བསྡུས་ཀྱི་ལུང་དེ་ལ་བྱེད་པས་སོ། །༼༢༡༧་བ་༡༽༼༣༥༣་༡༡༽ ༼༣༩༨་༥༽མི་འགལ་ལོ། ། ༈ འདི་ནི་འོག་༼༣༠༣་ན་༣༽༼༤༩༧་༡༩༽༼༥༥༧་༤༽ནས་བྱུང་

- 314 -

རིགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བའི་ཉི་སྣང་གི་ལུང་གིས་ཀྱང་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཐད་དེའི་གསལ་ལོ། །༼༢༢༡་བ་༣༽༼༣༦༠་༡༢༽ ༼༤༠༦་༡༽མིན་ནོ། ། ༈ མཁས་གྲུབ་རྗེས་འདི་ལ་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་རིགས་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་ལན་དང༌། ཕྱི་མ་ལ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དུ་བྱེད་པའི་ལན་ཞེས་ས་བཅད་མཛད་ནས་སྔ་མའི་ཐད་དུ་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཏུ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་སོ་སོར་དབྱེར་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་ཆོས་སོ་སོའ་རྒྱུ་བྱེད་པར་རྣམ་པར་ ིབཞག་པའི་སྒོ་ནས་རིགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ་ནི་འདི་དང་མི་འགལ་ཏེ། འདིར་ནི་གསེར་གླིང་བས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ལ་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་ཞེས་པ་འཐད་ཕྱོགས་སུ་མཛད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དམིགས་པ་ལ་རྒྱུའི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་མི་འཐད་པར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གོང་༼༢༠༨་ན་༤༽༼༣༣༧་༡༥༽༼༣༨༡་༦༽གི་གསུངས་ཟིན་དང་ནང་འགལ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པ་སོགས་ལམ་དེ་དང་དེས་རང་རང་གི་སྟེང་དུ་འཛིན་སྟངས་སུ་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དམིགས་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ལམ་འཛིན་སྟངས་ཙམ་ལ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བུམ་པ་བདེན་པར་མེད་པ་ཡང་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་དོན་བདུན་བཅུའི་ཡིག་ཆར། ཆོས་དབྱིངས་གང་སྦྱང་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་རུང་ཡང་ཡིན་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པ་དེ། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པས་རང་སྟེང་དུ་འཛིན་སྟངས་སུ་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་ལ། སྐབས་དང་པོའ་ཡིག་ ིཆར་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་བདེན་སྟོང་སྐྱོན་དུ་འཕངས་པ་ནི་རང་གི་འཛིན་སྟངས་སུ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་མི་འགལ་ལོ། །༼༢༢༢་ན་༦༽༼༣༦༡་༡༨༽༼༤༠༧་༡༠༽འབྲེལ་ལོ། ། ༈ འདི་ནི་རྣམ་བཤད་ལས། གལ་ཏེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་མི་རྩོད་ཀྱི། རིགས་བཅུ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་རུང་བར་རྩོད་པ་ཡིན་སྙམ་ནའང་མི་འཐད་དེ། ཉི་ཁྲི་སྣང་བར་ཇི་སྐད་དུ་འཇམ་དཔལ་གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་

- 315 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

གཅིག་དང༌། དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་དང༌། ཡང་དག་པའི་མཐའ་གཅིག་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣོད་དང་སྣོད་མ་ཡིན་པར་གདགས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་མདོ་གཞན་པས་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྣོད་དང་སྣོད་མ་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་བརྟགས་ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། འདི་འདྲི་བས་སྔར་ལྟར་རྩོད་པ་ཡིན་གྱི། རིགས་བཅུ་གསུམ་ལ་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྣོད་དང་སྣོད་མ་ཡིན་པར་རྩོད་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། འདི་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ནི་དགག་བྱ་ཙམ་དུ་འདྲ་བ་རྒྱུད་བླ་མར། སྦྲང་རྩི་རོ་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་བཅུ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་མི་འཐད་ཅེས་རྩོད་པའི་ལན་དུ། དཔེར་ན་མདོག་དབྱིབས་སོགས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྣོད་བུམ་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་བཅུད་ཀ་ར་དང་སྦྲང་རྩི་ལ་སོགས་པ་སྔ་ཕྱིར་བྱུགས་པའི་རིམ་གྱིས་དེ་དང་དེའི་བུམ་པར་སོ་སོར་བརྗོད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གནས་རིགས་གཅིག་ཉིད་ལ་དྲོད་རྩེ། བཟོད་མཆོག་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་དང་དེའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་བཤད་དང་ཉི་སྣང་གི་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྣོད་དང་སྣོད་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་མི་རུང་བར་བརྩད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་པ་བཅུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྣོད་མ་ཡིན་པ་འཇོག་པར་ཐལ་བས། དེ་ལས་ཐ་ཆད་པ་ཅི་ཞིག་སྨྲ། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་བུམ་པ་གཅིག་ཉིད་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྟར་མི་རུང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་རིགས་ལ་མ་ཁྱབ་པས་མཐའ་མ་ཆོད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ལ། རྣམ་བཤད་ལས་བུམ་པ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་བཀག་པ་ནི་རྒྱུད་གཅིག་པའི་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དཔེར་མི་རུང་བ་དང༌། སྒྲུབ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྟེན་གྱི་རིགས་ལ་མི་འགྲིག་པ་ལ་དགོངས་པས་དེ་ཡང་ཆེས་ལེགས་ཤིང༌། དེའི་ཕྱིར་དཔེ་ཅན་རིགས་ལ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པ་གཉིས་ཀ་འོངས་པ་ལྟར་དཔེ་བུམ་པ་ལ་ཡང་རྫས་རྒྱུན་གཅིག་པ་དང་སོ་སོའ་བ་གཉིས་ཀའང་མི་འགལ་ལོ། ། ི

- 316 -

སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སྨྲས་པ།

མིའུ་ཐུང་གོམ་པ་གཅིག་གིས་ས་ཆེན་ཁྱོན། །
བཙལ་བྱས་སྔོན་བྱུང་གཏམ་དེ་མཚར་སྐད་རྨད། །
འཁྱུག་ཙམ་བྱས་པས་འཇམ་མགོན་དགོངས་པའི་མཁའ། །
འཆིང་བཟོད་བདག་བློའ་འོད་ཞགས་འཕྲུལ་འདིར་ལྟོས། ། ིའདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་བདེ་ལེགས་ཐོབ་འདོད་པས༷། །
འདི་བཞིན་གཞུང་ལུགས་ངེས་ཤེས་འཚོལ་དགོས་ན། །༷
ཅི་ཕྱིར་དུང་དུང་བསྐྱེད་དེ་ནོར་ཐོག་ལ༷། །
སྙིང་གི་ཕུར་བུ་ཐེབས་ཏེ་ཁོང་གློད་བ༷

། །

སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ།
༈ ༼༢༢༢་བ་༤༽༼༣༦༢་༡༠༽༼༤༠༨་༥༽ཁྱབ་པས་སོ། ། ༈ འདི་སྙིང་པོ་རྒྱན་
དང་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་གཉིས་སུ་རིམ་བཞིན་སྤང་གཉེན་སོགས་སུ་མ་ཕྱེ་བར་བླང་དོར་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཞེས་གཞུང་གི་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བ་དང༌། བྱེ་བྲག་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་སྤྱིར་དམིགས་ནས་བླང་དོར་བཏང་སྙོམས་སུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་ཅེས་ལམ་གྱི་སྒོམ་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བ་གཉིས་འདི་དང་མི་འགལ་བར་སྣང་བས་གསུམ་ཀ་ཁས་ལེན་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཇོག་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤང་དགོས་པས་ཆོས་གང་ལའང་བདེན་པར་འཛིན་པ་མེད་ཅིང༌། བདེན་འཛིན་དེ་དག་སྤོང་བ་ལ་དེ་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་བློ་བསྐྱེད་དགོས་པས་དམིགས་པ་རིས་སུ་མ་ཆད་

- 317 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པ་ལ་དམིགས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དམིགས་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། སེམས་བདེན་སྟོང་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམ་ན་སྤྲིན་ནམ་མཁའ་ལ་ཟད་པ་དང༌། ཆུ་བུར་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་ལྟར་འགོག་པ་རང་སྟེང་དུ་མཐོང་བ་དང་དྲི་མ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཟད་པ་དང་འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་འཇོག་པ་སོགས་འོངས་ཤིང་གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང༌། འདིར་སྟོང་ཉིད་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ན་རིགས་སྟོན་པའི་གཞུང་དང་འདི་གཉིས་ཟློས་པས་རྩོད་ལན་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དམིགས་པའང་དམིགས་ཡུལ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་དེ་གཞན་དུ་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡོད་ན་དེའི་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་གཞི་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་ལ་ཟློས་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་རིགས་དང༌། རྣམ་འགྱུར་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དམིགས་པ་ཞེས་བཤད་པས་རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེན་སྟོང་ཁྱད་གཞི་དང་གཞན་ཐམས་ཅད་དེའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྒྲུབ་པས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་ལ། དམིགས་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁྱད་གཞི་དང་བདེན་མེད་ཁྱད་ཆོས་ལྟ་བུར་བརྗོད་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་པའོ། །ཞེས་གུང་(ཐང་)རྗེའི་གསུང་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་པ་ལས་བྱུང་ངོ༌། །གཞན་ཡང༌། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གཞན་ལས། མཁས་པའི་གཞུང་ལ་གཞི་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རིགས་པས་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་གཞི་དང༌། །དྲི་མ་སྦྱོང་བའི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་གཞི། །དང་པོ་ལྟར་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །དོན་དམ་སྤྲོས་དང་བྲལ་བས་ཡོད་མཐའ་དགག །ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མས་མེད་པའི་མཐའ་སྤངས་ཏེ། །སྒྲོ་སྐུར་རྟག་ཆད་ལ་སོགས་མཐའ་གཉིས་ཀྱི། །ལྟ་བ་ངན་པའི་གདོན་ལས་གྲོལ་བར་བྱ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་དྲི་བཅས་སེམས་ཀྱི་དབྱིངས། །རང་བཞིན་གདོད་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང༌། །དྲི་མ་འབྲལ་དུ་རུང་བའི་གློ་བུར་བར། །ཤེས་ནས་ཁམས་སྦྱང་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ཡང་གོ་དགོས་སོ། །༼༢༢༢་བ་༦༽ ༼༣༦༢་༡༦༽༼༤༠༨་༡༡༽དག་གོ ། ༈ འདིར་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གསུངས་པ་ནི། མཛོད་ལས། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་ནི་དྲི་མེད་ལམ། །ཞེས་གསུངས་པ་

- 318 -

སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དང་བསྟུན་པ་ཡིན་ཡང༌། སྲས་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་བཞིས་མཚོན་པའི་དགེ་བ་སྦྱོང་ཚུལ་ལ་གསུངས་པ་ནི་སྤྱིར་ཞེས་པ་དང་འགྲིག་ཚབས་ཆེ་བས་འདི་ཁོ་ནར་མི་གཟུང་ངོ༌། །༼༢༢༣་ན་༣༽༼༣༦༣་༣༽༼༤༠༨་༡༨༽དགེ་བ་༽ལ་བླང་བྱར་གཞིར་༼བཟུང་སྟེ༽དེ་ལ་ཡང་དང་པོར་བླང་བྱ་དང་ཕྱིས་སུ་བླང་བྱ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་ཕྱི་མའི་སྤང་བྱ་དང་ངོ་བོ་གང་སྙམ་པ་སོགས་༼ལྷག་མ་རྣམས་ལ་༽འོག་༼༢༢༥་ན་༣༽༼༣༦༦་༦༽ ༼༤༡༢་༩༽ནས་དགོངས་པ་བླངས་ཏེ་གསུངས་པ་ལྟར་༼སེམས་པར་བཤད་དོ། ། ༈ དེའི་ཕྱིར། རྒྱན་སྣང་གསུམ་ནང་དགེ་བཟུང་དབྱེ་གཞིར་བྱས། །ལྷག་མ་དེ་ལས་དབྱེ་བར་བཤད་པ་ཡིན། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལྷག་བརྒྱད་དགེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནི་མུན་སྤྲུལ་འབའ་ཞིག་སྟེ། སྐབས་འདིའི་ཟག་བཅས་ལ་དགེ་བ་དགོས་ན། འཕགས་སེང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ཁུངས་ཐུབ་ཀུན་དང་འགལ་བར་མ་ཟད་དངོས་འགལ་ཡང་ངོ་མི་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ཉོན་མོངས་ཆོས་ཅན། དགེ་བར་ཐལ། ལྷག་མ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གི་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟག་པའི་གཉེན་པོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོག་ཏུ། སྐབས་འདིའི་ཟག་བཅས་ཡིན་མིན་དོན། །ཟག་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་དང་མི་བྱེད་པའོ། །ཞེས་བྲིས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་༼༢༢༤་ན་༢༽༼༣༦༤་༡༢༽༼༤༡༠་༡༠༽ཞེ་ན།༽ཆོས་བཤེས་ཀྱིས།༼སྟོབས་རེ་རེ་༼༢༢༤་ན་༢༽༼༣༦༤་༡༣༽༼༤༡༠་༡༢༽གསུངས་པས་༽ ཡན་ལག་ཅན་སྟོབས་བཅུ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྗོད་ནས་སྟོབས་༼རང་གི་༼༢༢༤་ན་༢༽༼༣༦༤་༡༤༽ ༼༤༡༠་༡༢༽བརྗོད་དོ། །༽ཞེས་པའི་རང་ལུགས་དང་༼གཞན་དག་ནི་༼༢༢༤་ན་༣༽༼༣༦༤་༡༦༽ ༼༤༡༠་༡༤༽འདོད་དོ་ཞེས༽པའི་གཞན་ལུགས་གཉིས་༼ཚིག་གསལ་ལས་འཆད་དོ། ། ༈ དེས་ན་ཕྱི་མ་རང་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་དེ་གཅིག་བུ་བཀོད་པ་དག་ནི་ཚིགས་གསལ་མ་མཐོང་བའི་སྐྱོན་ནོ། །རྣམ་བཤད་ལས། ཆོས་ཅན་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པའི་རྟེན་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དེ་དག་དང་མི་འགལ་ལོ། །༼༢༢༤་བ་༡༽༼༣༦༥་༦༽༼༤༡༡་༧༽མ་དག་གོ ། ༈ སྲས་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་སྒྲ་སོགས་བཞག་གནང་བ་ནི་འདི་དང་མི་འགལ་ཏེ། འདི་ནི་རིགས་

- 319 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བྱིན་ལྟར་མཐའི་སོགས་སྒྲའི་ནུས་པ་སྔར་གྱི་བརྒྱད་པོ་རེ་རེའི་མཐར་སོ་སོར་སྦྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་ན་འདོད་ཁམས་ལ་སོགས་སྒྲ་ཉིས་བརྩེགས་སུ་འགྱུར་བས་མི་འགྲིག་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟར་དུ་མ་སྦྱར་བས་མི་འགྲིག་པ་མེད་དོ། །༼༢༢༤་བ་༢༽༼༣༦༥་༨༽༼༤༡༡་༩༽མིན་ནོ། ། ༈ ལ་ལས་འདིར། འགྲེལ་ཆུང་རེ་རེར་སོགས་སྒྲ་མ་སྦྱར་བས། སྤྱི་ཡི་སོགས་སྒྲ་མ་དག་མིན་གསུངས། ཞེས་པ་ནི་ནོར་བ་ཆེན་པོའོ། །༼༢༢༥་ན་༡༽༼༣༦༦་༡༽༼༤༡༢་༥༽སྟོང་པ་ཉིད༽དེ་བདག་མེད་༼ཀྱི་ཕྱོགས་རེ།༽ གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཙམ་༼དང་༽དེའི་སྟེང་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་བསྣན་པའི་༼ཕལ་ཆེར་དང་༽བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གསུམ་པོ་༼མཐའ་དག་༼༢༢༥་ན་༡༽༼༣༦༦་༢༽ ༼༤༡༢་༦༽འཇོག་པས་སོ། ། ༈ འདིར་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ཐེག་པའི་ཁྱད་པར་ནི་དེའི་སྒོ་ནས་མི་འཇོག་སྟེ། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་ཁལ་ཆེ་ཆུང་ཐེག་པའི་ཚོད་ཀྱིས་ཐེག་པའམ་གཞོན་པ་མཆོག་དམན་དུ་འབྱེད་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱིས་ནུས་པ་ཇི་ཙམ་སྤྲུག་ཀྱང་རང་ཁོ་ནའི་དོན་ལས་མི་ཐེག་པའི་ལམ་ཞུགས་ལ་ཐེག་དམན་དང༌། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རང་གི་ཁུར་དུ་འཁྱེར་ཞིང་ཐེག་ནུས་པའི་ལམ་ཞུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇོག་ཅིང༌། དེ་ཡང་ཉན་རང་གཉིས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མི་ལྟོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་རང་དོན་ཙམ་ལས་མི་ཐེག་པར་འདྲ་བས་ཐེག་དམན་དུ་མཚུངས་ཤིང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཞུགས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲས་ཡིན་པར་འདྲ་ནའང་རྒྱལ་སྲས་ཞེས་པ་བྱང་སེམས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་ནི་གཞན་དོན་ཁུར་དུ་འཁྱེར་བའི་སྙིང་རྗེས་དྲངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་དེ་སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ནས་མཆོག་ཟུང་ལྟ་བུའི་དགྲ་བཅོམ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཕྱག་བྱ་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་དང༌། མདོ་དུ་མར་ཡང་མཁའ་ལྡིང་གི་ཕྲུ་གུ་དང་འཁོར་བསྒྱུར་གྱི་སྲས་དང་མཚུངས་པ་སོགས་ཀྱི་བསྔགས་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་ཡིན་པ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་གོམས་ལས་

- 320 -

སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་དུ་མར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་མཛད་པ་ནི་དེ་ཙམ་ཡ་མཚན་མི་ཆེ་ཞིང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་གྱི་སྙིང་སྟོབས་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་པས་གོང་༼༡༢་བ་༤༽༼༡༨་༡༥༽༼༢༢་༧༽གི་མཆན་དུ་དཀོན་བརྩེགས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོའ་མདོ་དྲངས་པ་ལྟར་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དབུགས་དབྱུང་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཅིང༌། ིདེ་བཞིན་དུ་མངོན་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་ལྟ་ཅི་ཟབ་མོའ་ལྟ་བ་དང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་རྣམ་ ིགྲོལ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ལའང་ཆེན་པོ་དག་དེ་ཙམ་ཐུགས་བརྩིགས་ (བརྩིས་དང་གཙིགས་གང་རུང་ཡིན་ནམ་སྙམ།)ཆེར་མི་མཛད་ཀྱང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ནི། དམ་ཆོས་འོ་མ་བསྲུབས་པ་ལས། །མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་ཕྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་རངས་པའི་བསྔགས་པ་མཛད་པ་དང༌། སེམས་དེ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་ཡང་གསུངས་སོ། །༼༢༢༥་ན་༣༽༼༣༦༦་༦༽༼༤༡༢་༩༽རྒྱན་སྣང་༽ལས། དེ་ལ་རེ་ཞིག་དང་པོར་སྤྱིར་དགེ་བ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྣམ་གཉིས་སུ་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་༼གི་དགོངས་པ་༼༢༢༥་ན་༣༽ ༼༣༦༦་༧༽༼༤༡༢་༡༠༽བཀོད་དོ། ། ༈ ཚིག་གསལ་གྱི་བཤད་པ་ཕྱི་མ་སློབ་དཔོན་རང་ལུགས་སུ་རྒྱན་སྣང་གི་གཞུང་དེས་ཤེས་ལ། བུ་སྟོན་གྱིས་རྩ་བའི་རྐང་པ་དང་པོ་མདོར་བསྟན་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞུང་འདི་དོན་བསྡུར་བྱས་པ་མཁས་གྲུབ་རྗེས་མི་འཐད་པར་གསུངས་སོ། །སྨྲས་པ།

རྐང་གཉིས་འདྲེན་པ་མཉམ་མེད་ཐུབ་དབང་གི །དཔལ་མགུར་ཆོས་དུང་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་ནས། །
བླ་མེད་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་དབྱངས། །
སྲིད་གསུམ་གདུང་བ་འཕྲོག་པའི་དཔྱིད་དུ་འཇེབས། །

- 321 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

རལ་ཚབ་དམ་པས་སྟོན་མཆོ༷ག་དགོངས་ཟབ་ཀུན། ། ༷
རལ་སྲས་ཉམས་བཞེས་ལམ་མཆོ༷ག་སྙིང་པོར་བསྒྲིལ། ། ༷
རལ་བ་གཉིས་པ་དཀོན་མཆོ༷ག་ཀུན་འདུས་དེས། ། ༷
རལ་བ་ཡབ་སྲས་གསུང་མཆོ༷ག་ཉིན་མོར་མཛད། ། ༷

སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ།
༈ ༼༢༢༥་བ་༣༽༼༣༦༧་༣༽༼༤༡༣་༩༽འདོད་དོ། ། ༈ དེ་ཡང་ཤནྟི་པ་ནི་འཕགས་
གྲོལ་ལ་རྒོལ་ན་ཡང་ཨ་བྷྱ་ནི་ཚད་མར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་ན་བཤད་ཚུལ་འདི་ལ་ནི་ཉི་སྣང་ལས་དེ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་འདི་ལྟ་སྟེ་མཆོག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད་དང༌། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ཉིད་ལས། དམིགས་པ་ནི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ལ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་འོངས་པ་བསྐལ་བ་ཡིན་ཏེ། མདའ་ལྟོང་སྦྱོར་བ་དང་འབེན་ལ་ཕོག་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གནོད་པར་སེམས་སོ། །༼༢༢༥་བ་༤༽༼༣༦༧་༥༽༼༤༡༣་༡༡༽ཞེ་ན་༽ རང་རྒྱུད་དང་མ་འབྲེལ་བའམ་སྐྱེས་བུ་གཞན་ཞིག་གི་རྒྱུད་ནས་འོངས་པ་མ་ཡིན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་༼ལམ་གྱི་༼༢༢༥་བ་༤༽༼༣༦༧་༦༽༼༤༡༣་༡༢༽སྒོ་ནས༽ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད༼དེར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་༽རང་བྱུང་ངམ། ཡང་ན་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང༌། རང་བྱུང་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང༌། ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་༼རང་བྱུང༽དུ་བཤད་པ་༼སངས་རྒྱས་༽དང༌། དེའི་རིགས་༼སུ་༽ འཁྲུངས་པས་རང་བྱུང་ཞེས་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་༼བཏགས་པའི་༼༢༢༧་ན་༢༽༼༣༦༩་༨༽ ༼༤༡༥་༡༨༽ཤེས་སོ། ། ༈ གང་དག །སེམས་ཅན་ཕུང་སྡེ་ཆེན་པོ་མ་ལུས་པ། །སངས་རྒྱས་པ་ལ་བཀོད་པར་སེམས་པས་ན། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སེམས་ཆེན་པོའ་བྱེད་ཆོས་ངོས་འཛིན་པ་ནི་འཕགས་སེང་ ི

- 322 -

སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་མ་བྱུང་བའི་མུན་ནག་ལག་ཐོམ་གྱི་བཤད་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ནི་གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་དང་སེམས་པ་ནི་འཁོར་སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཡིན་ཞིང༌། གལ་ཏེ་པ་དེ་ནི་རྐང་པ་སྐོང་བའི་སླད་དུ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་མི་རུང་སྟེ། རྐང་པ་སྐོང་ལུགས་དེ་ནི་ཐོན་མིའི་གཞུང་གི་དངོས་ཤགས་གང་དུ་ཡང་མ་ཐོན་པས་མཁས་པ་སུ་ཡང་མི་བཞེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕོངས་པའི་ངང་ཚུལ་ཁོ་ནར་ཟད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བཀོད་ཅེས་པ་ཡང་ཐོན་མིའི་གཞུང་དང་བསྟུན་ན་འདས་ཚིག་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཀོད་ཟིན་པར་སེམས་པས་ཞེས་པར་འགྲོ་བས་དགོད་ཅེས་བཅོས་དགོས་སོ། །འདིས་མཚོན་ཏེ་གོང་འོག་རྣམས་སུ་མི་འགྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་ཡི་གེར་འབྲི་མི་ལང་ལ། འདིར་ནི་བློ་གསར་བུ་པ་རྣམས་དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་བྱ་མི་རུང་བ་མཚོན་པའི་སླད་དུ་འགའ་ཞིག་སྨོས་སོ། །༼༢༢༧་བ་༡༽༼༣༧༠་༢༽༼༤༡༦་༡༤༽གནས་པའོ།།༽ བུ་སྟོན་དང་ཉ་དཔོན་གཉིས་ཀས་༼ཕྱི་མ༼༢༢༧་བ་༦༽༼༣༧༠་༡༧༽༼༤༡༧་༡༠༽ཁྱད་པར་རོ། ། ༈ དེ་ཡང་རྒྱལ་པོས་གཞན་གྱི་རྒྱལ་ས་ལ་རྩོད་པའི་ཚེ་རྒྱལ་ས་ཐོབ་པ་དང༌། གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་འཁོར་འབངས་མངའ་ཐང་རྒྱས་པ་གསུམ་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཡིན་ཞིང་དང་པོ་གྲུབ་ན་གཞན་གཉིས་ཞར་ལ་འོང་བ་ལྟར་རྒྱལ་ས་ཐོབ་པ་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་སེམས་ཆེན་པོ་དང༌། གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་ལྟར་ལྟ་བ་ངན་པ་མཐའ་དག་དྲུངས་ཕྱུང་བའི་སྤོང་བ་ཆེན་པོ་དང༌། འཁོར་འབངས་མངའ་ཐང་སྟོབས་འབྱོར་རྒྱས་པ་ལྟར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་སོགས་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་དང་པོ་སངས་རྒྱས་སྤྱི་ཙམ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་དེའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གུང་ཐང་རྗེའི་གསུང་ཟིན་བྲིས་ལས་བྱུང་ངོ༌། །༼༢༢༨་ན་༢༽༼༣༧༠་༢༠༽༼༤༡༧་༡༤༽ལྟ་བུའོ། ། ༈ ཁ་ཅིག་གིས། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་མ་ཁྱབ་ཟེར་མི་རུང་བ་གོང་༼༡༤་ན་༥༽༼༢༡་༩༽༼༢༥་༧༽གི་མཆན་དུ་བཤད་པས་ཤེས་

- 323 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སོ། །གཞན་ཡང༌། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་གཞན་རེ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འདི་ནི་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ད་ལྟར་བ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་མ་འོངས་པ་ཞེས་པའམ། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་དམིགས་པ་དང༌། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་དམིགས་པ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། དེས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ད་ལྟ་བསྒོམ་བྱའི་ཚུལ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་ཐོབ་བྱའི་ཚུལ་དུ་དམིགས་པ་ལ་བྱེད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། བློ་རྩེ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན། འདོད་དོ། །སང་ཉིན་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ། ཕྱི་ལོ་ཆོས་ཅན། ད་ལོའ་དུས་སུ་གྲུབ་པར་ ིཐལ། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ད་ལོའ་འབྲས་བུ་ཡིན་ ིཔའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ད་ལྟར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྩོད་གཞི་ཆད་ནས་འདོད་དགོས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འདས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ་བུམ་པ་འདས་པ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། བུམ་པ་ཞིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདས་པའི་བུམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བུམ་པ་འདས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཞིག་པའི་བུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་ཡིན་ན་འཇིག་བཞིན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་ཡིན་ན་འཇིག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ་མ་འོངས་པའི་བུམ་པ་མེད་པར་ཐལ། འདས་པའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་བཞིན་པའི་བུམ་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་བའི་བུམ་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། འདོད་དེ། བུམ་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱེས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་

- 324 -

སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཟིན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེ་བའི་བུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པའི་ཚིག་ནི་མིང་རྐྱང་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བའི་བུམ་པ་ཞེས་པ་མ་འོངས་པའི་རྣམ་དབྱེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མིན་དང་ཚེ་དཔག་མེད་སོགས་ཀྱང་རང་རང་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རྣམས་མིང་རྐྱང་ཡིན་གྱི་དགག་བྱ་གཞན་ལྷ་དང་ཚེ་དཔག་ཡོད་སོགས་འགོག་པ་མིན་པས་སྒྲུབ་པར་གཞག་ལ། འདིས་གཞན་མང་པོ་དཔག་གོ །
ཡང་ཁོ་ན་རེ། གསེར་བུམ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་གང་རུང་ལ་གང་ཟག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་ཀྱང༌། སྤྱིར་སྐྱེས་པ་ལ་དེ་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་ཕོ་ཡིན་པར་དགོས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེ་བཞིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མིའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདས་པའི་བུམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་ཡིག་ཆར་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཚིག་སྡུད་བྱས་པ་ཡིན་པས་རྩོད་ཚེ་དུས་སྦྱར་དགོས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདས་པའི་དུས་མེད་པར་ཐལ། དུས་འདས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་ཁྱབ། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ། འདས་པའི་དུས་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདས་པ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དུས་རྟག་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ནི་ཕྱི་རོལ་བ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བཤད་པས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། འགག་པར་ཐལ། འགག་བཞིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དགག་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དགག་པ་དང་སྐྱེ་འགག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་འགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་མིང་སོ་སོ་ལ་ད་དང་འས་འཕུལ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་མ་འབྲེལ་ན་ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པའི་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱེ་འགག་ཅེས་ཡིག་གཟུགས་འདྲ་ལ། འདས་པ་ལ་ནི་རིམ་བཞིན་སྐྱེས་འགགས་ཞེས་རྗེས་འཇུག་

- 325 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དང་ཡང་འཇུག་ཐོབ་ཅིང༌། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་ལ་ནི་བཀག་འགོག་དགག་ཁོག་ཅེས་དང༌། བསྐྱེད་སྐྱེད་བསྐྱེད་སྐྱེད་ཅེས་འདས་ད་ལྟར་མ་འོངས་སྐུལ་ཚིག་རྣམས་ལ་རིམ་པར་ཐོབ་པ་ཡང་ཤེས་དགོས་སོ།།
སྨྲས་པ།

འདོད་པ་ཡིད་བཞིན་འཇོ་བའི་རིན་པོ་ཆེ། །
བགྲང་ཡས་འབྱུང་གནས་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོའ་གཏིང༌། ། ིམཆོག་ཏུ་ཟབ་པོ་སྲས་བཞིའི་བཞེད་དོན་ཀུན། །སྒྲུབ་མཛད་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་འདིའི་དགོངས་པ་ཡང༌། །
འོན་ཏེ་འདབ་ཆགས་རྒྱལ་པོའ ༷ ་མཐུར་བརྟེན་པའི། ། ིཕག་པའི་འདབ་ལྡན་གནམ་འཕང་གཅོད་ནུས་ཏེ། ། ༷
ཡོངས་འཛིན་འདབ་བརྒྱའི་གཉེན་གྱི་བྱིན་མཐུ་ལས། ། ༷
བདག་བློའ་འདི བ་སྟོང་ལུང་རིགས་སྦྲང་རྩིས་སྒེ ༷ ག།།

གོ་སྒྲུབ།
༈ ༼༢༢༨་བ་༢༽༼༣༧༡་༡༩༽༼༤༡༨་༡༤༽སྐུ་ནི་༽ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་༼བྱ་བ་
༼༢༢༨་བ་༢༽༼༣༧༡་༢༠༽༼༤༡༨་༡༥༽ཡུལ་ཡིན་པས་༽ཆོས་སྐུ༼དེ་ཡང་༽བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ་གཏན་ལ་དབབ་བྱ། ༼ཡིན་པར་༼༢༢༨་བ་༣༽༼༢༧༢་༡༽༼༤༡༨་༡༦༽ལྡོག་པ་ནས་༽བསྟན་པ་ཡིན་ལ་མཚོན་བྱེད་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་ཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་མ་ཡིན་པས༼གཏན་ལ་༼༢༢༨་བ་༣༽༼༣༧༢་༢༽༼༤༡༨་༡༧༽འབྲས་བུའི་༽དུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་༼ལྡོག་པ་ནས་༽བསྟན་པ་༼ཡིན་༽ལ། དེ་ནི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་བ་ཆད་པའི་སྐབས་ཆོས་ཡིན་པས་འདྲ་བ་མ་ཡིན་༼ནོ་ཞེས་༼༢༢༩་བ་༡༽༼༣༧༣་

- 326 -

གོ་སྒྲུབ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

༡༠༽༼༤༢༠་༩༽མིང་ཅན༽སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་༼སྟོན་ཅིག་༼༢༣༠་ན་༢༽༼༣༧༤་༡༠༽༼༤༢༡་༡༠༽བསམས་སོ། ། ༈ རྣམ་བཤད་ལས། ཡང་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་མགོ་མིག་གཏོད་མ་གཏོད་དང༌། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་སོ་སོར་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་མ་ཟིན་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡང༌། དཔྱད་མི་བཟོད་དེ། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བསམས་པའི་བྱ་བ་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་ན་སྒྲུབ་པ་དང་པོ་འདི་ཚོགས་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་གོང་གི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་ནས། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲུབ་པ་ངོ་བོ་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་འགལ། སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་མ་ཐོབ་ལ་བྱེད་ན། སྦྱོར་བ་བཞི་སྒྲུབ་པ་ཕྱི་མར་བཞག་པ་དང་འགལ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕལ་ཆེར་གྱིས་སྒྲའི་བརྗོད་ཚུལ་འགལ་བ་ལ་དངོས་པོའ་གནས་ ིཚོད་འགལ་བར་བཟུང་ནས་འགྲེལ་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྣམ་གཞག་བྱས་སོ། །དེས་ན་དངོས་པོའ་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྦྱོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན། མཁྱེན་ ིཔ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཡིན་གྱི། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་ནས། དེ་གཉིས་འགལ་བར་འདོད་པ་ནི་དོན་གྱི་གནས་ཚོད་དང་རྗོད་བྱེད་སེལ་བས་འཇུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཤེས་པས་ནོངས་སོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྐབས་དང་པོའ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་པ་གསུམ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒྲུབ་ ིཔ་བསྟན་མོད་ཀྱི། མཁྱེན་པ་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་རེ་རེ་ཞིང་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས། གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་གསལ་བར་མ་བསྟན་ཏོ། །སྐབས་ལྷག་མ་བཞི་ནས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་དག་ཀྱང༌། མཁྱེན་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། སྦྱར་བ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སྤྱོད་པས། །ཞེས་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེར་ནི། །ཞེས་དང༌། སྦྱིན་པ་ཤེས་རབ་

- 327 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བར་དག་དང༌། །ཞེས་དང༌། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང༌། །ཞེས་དང༌། གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ནི། སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་བསྟུན་ན། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དུས་ཕྱིས་སུ་ཆོས་བཤེས་ཀྱི་བཞེད་པ་འདིའི་འཐད་ཕྱོགས་སུ་མཛད་དམ་སྙམ་པས། དེ་ལྟར་ན་རྩོད་ཚེ་གོང་༼༢༢༨་ན་༥༽ ༼༣༧༡་༡༡༽༼༤༡༨་༦༽གི་མགོ་མིག་མ་བཏོད་ཅེས་པ་ཡང་གཞུང་གི་བསྟན་ཚུལ་ལ་སྦྱར་གྱི། གཞུང་གིས་བསྟན་པའི་ལམ་ལ་མི་སྦྱར་ཞིང༌། འདིར་ཆོས་བཤེས་ཀྱི་བཤད་པ་ལ་འཁྲུལ་གསུངས་པ་ཡང་རྣམ་བཤད་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་ལ་མ་སྦྱར་བར་ལམ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་པ་ལ་ཡིན་ཟེར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་གོ་སྒྲུབ་ནི་རྒྱན་འདིར་མཁྱེན་པ་ཡུལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་སྦྱོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀའི་ལྡོག་ཆ་ནས་བསྟན་ཅིང༌། འཇུག་སྒྲུབ་སོགས་གསུམ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྔ་མ་ཁོ་ནའི་ལྡོག་ཆ་ནས་དང༌། སྐབས་ལྷག་མ་བཞི་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིན་དྲུག་གི་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ནི་དེའི་ཕྱི་མ་ཁོ་ནའི་ལྡོག་ཆ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་ཡི། གོ་སྒྲུབ་ནི་སྐབས་དང་པོ་བདུན་ཀའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དང༌། འཇུག་སྒྲུབ་སོགས་གསུམ་ནི་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་མིན་པ་དང༌། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་སྒྲུབ་པ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་བའི་དོན་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །༼༢༣༠་ན་༥༽ ༼༣༧༤་༡༧༽༼༤༢༡་༡༨༽ཚད་མའོ། ། ༈ འདིས་མཚོན་གོང་འོག་རྣམས་སུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་ལན་མང་པོར་གསུངས་པ་ནི་རྔོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབོན་པོ་རྔོག་ལོ་ཆེན་པོ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཅེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་སུ་གཞུང་ཆེན་པོ་དག་གི་བཤད་ཉན་ལ་ཁོང་ལྷག་པར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བས་རྗེ་ཉིད་ནས་དེ་ལྟར་ཞེ་ས་ཆེན་པོ་མཛད་ཅིང༌། གོང་༼༢༢༨་བ་༤༽༼༣༧༢་༣༽ ༼༤༡༨་༡༨༽གི་ཊཱིཀ་ཆུང་ཞེས་པ་ཡང་ཁོང་གི་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བླ་མ་དག་གི་གསུང་རྒྱུན་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་རྔོག་ལོ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་འགོས་ལོ་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་ཞེ་སའི་ཚུལ་དུ་འབོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་རྗེ་རང་ཉིད་ལ་ཡང་མཚན་དེ་ལྟར་དུ་ཆགས་ཞེས་བྱུང་ངོ༌། །
སྨྲས་པ།

- 328 -

གོ་སྒྲུབ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་དུ་རྒྱལ་དང་སེམས་ཅན་གཉིས། །
འདྲ་བར་གསུངས་མོད་སེམས་ཅན་ཆེས་ལྷག་སྟེ། །
ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་བྱམས་མགོན་སྒྲུབ་པ་ལས། །
ཁྱི་མོར་སྙིང་བརྩེ་གནད་དུ་སོང་ལ་ལྟོས། །
འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་གཞན་ལ་ཕན་པ་ལས། །
དགེ་ལེགས་ཡོངས་རྫོགས་དབང་ཐང་དཔལ་འབར་ན། །
ཅི་ཕྱིར་དུས་ཀུན་མ་རྒན་གཞན་དག་ལ། །
བརྩེ་སེམས་གཙོ་བོར་མ་སྦྱངས་རང་གར་ཉལ། །

༈ ༼༢༣༠་ན་༦༽༼༣༧༤་༡༩༽༼༤༢༢་༡༽སྤྱི་དང༌། ༈ དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།
གྲངས་དང་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་གོ་རིམ་དང༌། །ངེས་པའི་ཚིག་དང་གོམས་པའི་ཡོན་ཏན་དང༌། །དེ་དག་རབ་དབྱེ་བསྡུ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །ཡོན་ཏན་ཕན་ཚུན་རྣམ་ངེས་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གྲངས་ངེས་དང༌། མཚན་ཉིད་དང༌། གོ་རིམ་དང༌། ངེས་ཚིག་དང༌། སྒོམ་ཚུལ་དང༌། རབ་དབྱེ་དང༌། བསྡུ་བ་དང༌། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང༌། ཡོན་ཏན་དང༌། ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་ངེས་པ་སྟེ་བཅུ་གསུངས་པའི་དང་པོ་དང༌། གཉིས་པ་དང༌། གསུམ་པ་དང༌། བཞི་པ་རྣམས་ནི་རིམ་བཞིན་འདིའི་གཉིས་པ་དང༌། དང་པོ་དང༌། གསུམ་པ་དང༌། དྲུག་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་སྣང་ངོ༌། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ་བཤད་པའི་གྲངས་ངེས་དང་པོ་ལྔ་ནི་ཡིག་ཆར་གསལ་ཞིང༌། ཁྱད་པར་དུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་རིམ་ལས་ཤེས་དགོས་ལ། གཞན་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་གྲངས་ངེས་མི་འདྲ་དངོས་དང་དོན་གྱིས་བཤད་པ་ལས་རང་གི་མཐོང་ཐོས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་དྲུག་༼༢༡༦་ན་༡༽༼༡༠༢༦་༡༣༽༼༥༨༠་༧༽པའི་མཆན་དུ་བྲི་བར་འགྱུར་རོ། །༼༢༣༡་བ་༣༽༼༣༧༧་༢༽༼༤༢༤་༩༽གཞུང་དུ་༽རེ་

- 329 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

རེ་ལ་ཡང་དྲུག་དྲུག་ཚང་བར་༼སྟོན་པ་ལྟར་རོ། ། ༈ ཐེག་བསྡུས་ཀྱི་ལུང་དེས་ནི་རྒྱན་གཉིས་ཀའི་དོན་གསལ་བར་མཛད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱན་འདིར་ནི་གོང་འོག་ཅི་རིགས་སུ་དྲུག་ཚན་དྲུག་ཚན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལན་འགའ་དང་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གཏེར་སོགས་ཀྱི་དཔེའི་སྟེང་ནས་དང༌། སའི་ཚོགས་སུ་ཡོངས་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱིས་ཐོར་བུ་རེ་མཚོན་ཙམ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་ཕྱིན་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་ཞིང༌། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ་ནི་གོང་༼༣༠་ན་༦༽༼༣༧༤་༡༩༽༼༤༢༢་༡༽གི་མཆན་དུ་ལུང་དྲངས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཚན་བཅུ་དང༌། དེའི་དང་པོ་ལ་གྲངས་ངེས་དྲུག་དང༌། བདུན་པ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདུན་དང་བཅུ་ལ་ཕྱིན་དྲུག་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྡུས་པ་དང༌། རེ་རེར་དྲུག་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་ཕན་ཚུན་གྲོགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དང༌། གཅིག་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་སོགས་དེ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་ཀྱིས་མང་དུ་དབྱེ་ཚུལ་དང༌། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟེན་དང་གཞི་དང་རྒྱུ་མཚན་དང་ཡོངས་བསྔོ་དང་རྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ཞིང་དང་གནས་པ་སྟེ་བརྒྱད་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་གཙོ་བོ་སྦྱིན་པ་དང༌། རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་གཙོ་བོ་བརྩོན་འགྲུས་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྒོས་སུ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་སོགས་སྔ་མ་ལས་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ལ། བྱང་སར་དེ་ཉིད་བཤད་བྱར་བྱས་ཏེ་ཕྱིན་དྲུག་རེ་རེ་ལེའུ་རེ་བྱས་ནས། ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་དང༌། །དཀའ་བ་དང་ནི་སྒོ་ཀུན་དང༌། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལྡན་པ་དང༌། །དེ་བཞིན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང༌། །ཕོངས་ཤིང་འདོད་དད་ལྡན་པ་དང༌། །འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ་འགྱུར་དང༌། །དེ་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་མདོར་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱིན་དྲུག་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཀ་དོན་ཚན་དགུ་དགུའི་སྒོ་ནས་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང༌། སྦྱིན་སོགས་ཐམས་ཅད་པ་གཉིས་གཉིས་རྩ་བའི་དོན་ཚན་དུ་བྱས་ནས། དཀའ་བའི་སྦྱིན་སོགས་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་བར་བདུན་བདུན་རྣམ་པར་དག་པའི་ཐམས་ཅད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་གསུངས་པས་སྦྱིན་པའི་ལེའུར། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་སེམས་དང་

- 330 -

གོ་སྒྲུབ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་གཏོང་སེམས་དང༌། དེས་ཀུན་ནས་སློང་བའི་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་སོགས་སྦྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང༌། ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་དང༌། དེ་གཉིས་འདྲེས་པའི་དངོས་པོ་སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་པ་ཐམས་ཅད་དང༌། ཕན་པ་དང་བདེ་བ་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་བྱས་ནས་ནང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་གཏོང་མི་གཏོང་གི་སྡོམ་དང༌། དེ་རྣམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་རྒྱས་པ་དང༌། བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་གང་དང་གང་གིས་སྦྱིན་པ་དང་མི་སྦྱིན་པའི་རབ་དབྱེ་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བདོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང༌། མི་བདོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང༌། ཆོས་གླེགས་བམ་སྦྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང༌། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་སྦྱིན་པའི་གེགས་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་པ་དང༌། ལྷག་པའི་བསམ་པས་མོས་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་སྦྱིན་པ་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་དང༌། དཀའ་བའི་སྦྱིན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་རྣམས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུར། ཕྱི་རོལ་ལས་ལེགས་པར་ཡང་དག་པར་བླངས་པས་ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང༌། བསམ་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པས་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང༌། ཉམས་པར་འགྱུར་ན་ཕྱིར་གསོ་བར་བྱེད་པ་དང༌། མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གུས་པ་བསྐྱེད་དེ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང༌། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་པ་དང༌། དེ་དག་གི་རབ་དབྱེ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ལེགས་པར་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་དང༌། དགེ་བ་ལེགས་པར་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་དང༌། སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང༌། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་བསྡུས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་བྱང་སྡོམ་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་སྐོར་རྣམས་དང༌། སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕམ་པའི་གནས་གཞི་དང༌། ཉེས་བྱས་ཞེ་དྲུག་དང༌། ཀུན་དཀྲིས་ཆུང་འབྲིང་རྣམས་དང༌། དེ་དག་

- 331 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལས་ཀུན་དཀྲིས་ཆེན་པོ་བྱུང་ན་སྡོམ་པ་སླར་ཡང་བླང༌། འབྲིང་བྱུང་ན་གང་ཟག་གསུམ་དང་ཆུང་ངུ་དང་ཉེས་བྱས་བྱུང་ན་གཅིག་གི་མདུན་དུ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཤགས་ཡུལ་འོས་པ་མ་བྱུང་ན་སྙིང་ནས་སྡོམ་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཉེས་པ་ལས་ལྡང་ཚུལ་དང༌། སྡོམ་པ་བླང་བའི་ཡུལ་མཚན་ཉིད་ལྡན་པ་མ་བྱུང་ན་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་བླང་བའི་ཚུལ་དང༌། སྦྱོར་བ་དང༌། བསམ་པ་དང༌། སྔོན་གྱི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསླབ་པ་དེ་རྣམས་ལ་བརྩོན་པའི་ཚུལ་དང༌། དཀའ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བར་གྱི་རབ་དབྱེ་རྣམས་རྒྱས་པར་བསྟན། བཟོད་པའི་ལེའུར། སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས་གནོད་པར་བྱེད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དང༌། ཟབ་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པ་དང༌། དེ་ཡང་ཟང་ཟིང་མེད་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་བསམ་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཇི་མི་སྙམ་པ་ནི་བཟོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང༌། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་གནོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་དང༌། ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་གསུམ་ནི་བཟོད་པ་ཐམས་ཅད་པ་དང༌། བཟོད་པ་དང་པོ་གཉིས་རིགས་པའི་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་ཚུལ་དང༌། གསུམ་པ་མོས་པ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་གོམས་པ་དང༌། ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་ལས་སྒྲུབ་ཚུལ་དང༌། དཀའ་བའི་བཟོད་པ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་བཟོད་པའི་བར་གྱི་རབ་དབྱེ་རྣམས་རྒྱས་པར་བསྟན། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལེའུར། དགེ་བའི་ཆོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྡུས་པ་དང༌། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་དཀའ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཉམས་སུ་བླང་བ་ལ་མངོན་པར་སྤྲོ་བ་སྦྱངས་པ་བར་ཆད་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང༌། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གཡོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང༌། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གོ་ཆ་དང༌། དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་དང༌། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཐམས་ཅད་པ་དང༌། བརྩོན་འགྲུས་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང༌། དཀའ་བ་ནས་རྣམ་དག་གི་བར་

- 332 -

གོ་སྒྲུབ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

གྱི་བརྩོན་འགྲུས་རྣམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་རྒྱས་པར་བསྟན། བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དང༌། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེ་འདིར་བདེ་བར་བྱ་བ་དང༌། ཡོན་ཏན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང༌། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་བསམ་གཏན་གསུམ་ནི་བསམ་གཏན་ཐམས་ཅད་པ་དང༌། བསམ་གཏན་ཐ་མའི་རབ་དབྱེ་དང༌། དཀའ་བ་ནས་རྣམ་དག་གི་བར་གྱི་བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་རྣམས་རྒྱས་པར་བསྟན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུར། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་དང་ཞུགས་པ་དང་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང༌། རིག་པའི་གནས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང༌། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང༌། རིག་པའི་གནས་རྣམས་དང་ཚོགས་གསུམ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་དང༌། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་ནི་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་པ་དང༌། དཀའ་བ་ནས་རྣམ་དག་གི་བར་གྱི་ཤེས་རབ་རྣམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་རྣམས་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའ་འགྲོ་ལམ་ལྟ་བུར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞིབ་ཏུ་ ིས་རྒྱན་སྦྱོར་ཚུལ་དང༌། དེ་ལ་བྱང་སའི་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བསྡུ་བས་ཁ་སྐོང་ཚུལ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། འདིར་ནི་ཡེ་གེར་བྲིས་མ་ལངས་སོ། །༼༢༣༡་བ་༦༽༼༣༧༧་༡༠༽༼༤༢༤་༡༦༽ལྟར་རོ། ། ༈ འདིར་གོང་༼༢༣༠་ན་༦༽༼༣༧༤་༡༩༽༼༤༢༢་༡༽གི་མཆན་དུ་སྨོས་པའི་དོན་ཚན་ལྷག་མ་དྲུག་འཆད་པ་ལ། རྒྱན་ལས། ཐམས་ཅད་བསྒོམ་པ་དངོས་པོ་དང༌། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། རྒྱས་པར་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་ཀྱི། འདིར་ནི་མངས་པས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །༼༢༣༣་ན་༡༽༼༣༧༩་༩༽༼༤༢༧་༡༽གསུངས་སོ་༽དེ་ལྟར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཡོངས་རྫོགས་གོ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་དུ་བྱས་པ་༼འདི་ནི་ཟོར་ཡང་༽བ་སྟེ་ཚིགས་ཆུང་༼བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་༽ཞིབ་མོའ་དབང་དུ་བྱས་༼ན༽ངེས་པར་འབྱུང་བ། ིཞེས་པ་ཡན་སྒྲུབ་པ་བཞི་སྤྱིར་མཚམས་སྦྱོར་དང༌། ༼རྣམས་ཀྱི་༼༢༣༤་ན་༥༽༼༣༨༡་༡༤༽ ༼༤༢༩་༡༠༽འགྱུར་རོ། ། ༈ ལོ་ཙྪ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བམ་གྲངས་གཞུང་གི་ཐོག་མར་བཀོད་པ་

- 333 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ནི་ལེ་ཚན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབྱེད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །
སྨྲས་པ།

ཟབ་མོ་ལྟ་བ་རྒྱལ་བསྟན་སྙིང་པོའོ་ཞེས། །
གྲགས་པས་ས་གསུམ་གང་བ་ཡ་མ་བརླ། །

གཞན་དུ་འཕགས་མཆོག་ཐོགས་མེད་དཀའ་བ་བརྒྱས། །
རྒྱ་ཆེའི་ལམ་འདི་བཙལ་བ་ཇི་ལྟར་རིགས། །
གང་གང་ཆོས་ལ་འདུན་པའི་བློ་ལྡན་ཡང༌། །
འགྲིག་འགྲིག་ཚིག་གི་སྤྲོས་པར་བློ་ངལ་ན། །
ཟབ་ཟབ་དོན་གྱི་གནད་ལ་བློ་རྡུགས་པས། །
གསལ་གསལ་གོ་རིགས་ཟུང་འབྲེལ་བློ་གྲོས་བསྐྱེད། །

འཇུག་སྒྲུབ།

༈ ༼༢༣༤་བ་༣༽༼༣༨༢་༥༽༼༤༣༠་༣༽གཟུགས་མེད་པའོ། ། ༈ སྔ་མ་ལ་གུང་
ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མའི་བསྟན་འབར་མའི་འགྲེལ་བར། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲ་དོན། བོད་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་བསམ་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པས་བསམ་གཏན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཡི་གེའི་དོན་ལའང་མ་ཞུགས་པར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་བཞིན་རྟོགས་སླ་ལ། རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཊཱིཀྐར་བསམ་པ་ནི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་གཏོད་པའི་སེམས་དང༌། གཏན་ཞེས་རྒྱུན་ལ་འཇུག་པས། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་རྒྱུན་དེ་ཉིད་ལས་མི་གཡེལ་བའོ། །ཞེས་བྱུང་བའང་དཔྱོད་པར་བྱ་བའི་གནས་ཏེ། འདིའི་སྐད་དོད་དྷྱ་ན་ཞེས་པ་ལ་ངེས་ཚིག་དང་བྱིངས་སྒྲུབ་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པས་སྔ་མ་ལྟར་ན། དྷ་ལ་ར་བསྣན་པས་ངྷཱ་ར་འཛིན་པ་དང༌། ན་ལ་མ་གོང་དུ་བསྣན་པས་མཱ་ན་ཡིད་ལ་འཇུག་པས།

- 334 -

འཇུག་སྒྲུབ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཡིད་འཛིན་པས་ན་བསམ་གཏན་ཞེས་བཤད་དགོས་ཏེ། བློ་གྲོས་བརྟན་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲ་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་དྷྱ་ན་ཞེས་བྱུང་སྟེ། དྷ་ལ་ཡ་བཏགས་ཡོད་པ་རའི་དོན་དུ་དྲངས་ན་འཛིན་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་སྟེ་སེམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བ་ནང་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་ངེས་ཚིག་གི་བཤད་པ་གཙོ་བོར་མཛད་དོ། །བྱིངས་སྒྲུབ་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ན་བྱིངས་མདོར། དྷྱ་སེམས་པ་ལའོ་ཞེས་པ་ལྟར། སེམས་པའི་བྱིངས་ལས་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་འདིས་སེམས་པར་བྱེད་པའམ་དྲན་པ་གཏོད་པས་ན་བསམ་གཏན་ཞེས་བཤད་དགོས་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དམིགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་གཏོད་པ་དང་དྲན་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏོད་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་མཛོད་འགྲེལ་ལས། བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན་འདིས་སེམས་པར་བྱེད་པས་ན་བསམ་གཏན་ཏེ། ཞེས་སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཀས་གཙོ་བོར་བྱིངས་སྒྲུབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་ཞེས་པ་རྒྱུན་ལ་བྱས་ནས་བསམ་པ་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་བཤད་ཚུལ་གང་དང་ཡང་མི་འབྲེལ་བས། གཏན་པའམ་གཞི་ལ་བྱས་ན་ལེགས་སམ་སྙམ་སྟེ། འདུལ་བའི་མདོར་གོས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མི་ལྟུང་བར་གང་དུ་བཞག་ནས་དྲངས་ཤིང་དྲུབ་པའི་གཞི་ལ་དེའི་གཏན་པ་དང༌། སྒོ་གླེགས་ཀྱི་འཁོར་ཤིང་འཛིན་བྱེད་ལ་འཁོར་གཏན་ཞེས་བཏགས་པ་ལྟར། བསམ་པའམ་ཡིད་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མི་གཡེང་བར་ནང་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱས་ན་ངེས་ཚིག་གི་བཤད་ཚུལ་དང་འགྲིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོའོ། །༼༢༣༨་བ་༡༽༼༣༨༨་༡༦༽༼༤༣༧་༧༽ཞེས་སོ། ། ༈ རབ་དགའ་སྦྱོར་གསུམ་གྱི་ཡིད་བྱེད་གསུམ་ག་ལ་བདག་མེད་གསུམ་ཀའི་རྣམ་ཅན་རེ་ཡོད་པར་བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོར་གསུངས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སམ་སྙམ་སྟེ། བསམ་གཟུགས་ལེགས་བཤད་བུམ་བཟང་དུ་རེ་རེ་ལ་རྟོགས་བཅས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དངོས་གཞི་ངེས་པར་ཐོབ་པར་དགེ་འདུན་ཉི་ཤའི་༼༡༥༠་བ་༣༽༼༢༤༢་༡༩༽༼༢༧༣་༡༦༽མཆན་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་རྗེས་སུ་

- 335 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་དང་པོའ་དངོས་གཞི་བསྒྲུབས་ནས་གཉིས་ ིཔ་ཡན་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡང་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོ་ཉིད་ནས་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་སྒོམ་མཁན་དག་གིས་འདོད་ཉོན་ཆེན་པོ་སོགས་མ་སྤོང་བར་དུ་དེ་དག་རགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མེད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བར་སྒོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཉེར་བསྡོགས་དེ་རང་ཡུལ་ལ་གསལ་སྣང་མ་འབྱུང་གོང་དུ་ཡང་འདོད་ཉོན་རགས་པ་མངོན་གྱུར་པ་ཉམས་སྨད་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་དེ་ལས་རྣམ་རྟོག་བཞི་སྤང་བྱར་ལྡན་ཚུལ་གྱིས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་བཞིན་ནོ། །
ཁ་ཅིག་གིས། རྣམ་རྟོག་དེ་བཞི་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པས་དེ་ཉམས་སྨད་པའི་ཐེག་
དམན་སྦྱོར་ལམ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཅི་རིགས་ནི་ཐེག་དམན་སྦྱོར་ལམ་གྱིས་ཀྱང་ཉམས་སྨད་ཐུབ་པས་དཔེ་མི་འགྲིག་ཅེ་ན། འོ་ན་རང་རྒྱལ་སྦྱོར་ལམ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་མངོན་གྱུར་པ་ཅི་རིགས་ཉམས་སྨད་ཐུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་སྦྱོར་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྤང་བྱ་ལྡན་ཚུལ་དེ་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །༼༢༣༩་ན་༥༽ ༼༣༩༠་༢༽༼༤༣༨་༡༦༽བྱེད་པའོ། ། ༈ བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོར། འདོད་སེམས་དགུ་པའི་ཏིང་འཛིན་ཆོས་ཅན། ལས་དང་པོ་པའི་ཡིད་དུ་ཐལ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཞི་གནས་སྔ་རོལ་གྱི་སེམས་གནས་དགུ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཡིད་བྱེད་ལ་དགོངས་པའམ། ཡང་ན་ཕྱོགས་སྔའི་ཁས་ལེན་གྱི་དབང་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་གང་ཟག་དགོས་པར་དེའི་འོག་ཉིད་དུ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཟུགས་ལེགས་བཤད་བུམ་བཟང་དུ། མཚན་ཉིད་སོ་རིག་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་ཡིད་བྱེད་མིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཞེས་བྱུང་བ་ནི་ཡི་གེ་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོར་ཡིན་ཞེས་བྱུང་ཞིང༌། དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ཀར་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་ཡིད་བྱེད་

- 336 -

འཇུག་སྒྲུབ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཀྱི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཡང་བསམ་གཟུགས་ལེགས་བཤད་བུམ་བཟང་ལས། ཡིད་བྱེད་དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལྟར་ན་དཔྱོད་པ་དགའ་སྡུད་ཀྱི་རྗེས་ཁོ་ནར་སྐྱེ་ཡང༌། འདས་ལམ་གྱི་ཚེ་དགའ་སྡུད་ཀྱི་སྔོན་དུ་དཔྱོད་པ་སྐྱེ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཅིག་ཅར་བ་ལྟ་བུས་འདོད་ཉོན་ཆེན་པོ་སྐོར་གསུམ་སྤངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་དང་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཉེར་བདུན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འདོད་པའི་ཀུན་དཀྲིས་ཀྱི་དཔལ་བཞི་ལ་ཚབས་ཆེ་བར་བྱུང་བས་དཔྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བརྟག་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སམ་སྙམ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ད་དུང་ཁུངས་བཙལ་དགོས་པར་སེམས་སོ། །༼༢༤༠་ན་༡༽ ༼༣༩༡་༤༽༼༤༤༠་༡༽གསུངས་སོ། ། ༈ འདིའི་དང་པོ་གསུམ་ལ་ཡང་ལམ་བཞིའི་ནང་གི་སྦྱོར་ལམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཞིབ་ཆ་བྱ་དགོས་ཀྱི། སྤྱིར་སྦྱོར་ལམ་སོགས་སུ་མི་རུང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཆོས་ཅན། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། སྙོམས་འཇུག་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞིར་ཕྱེ་བའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག འདོད་ན། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་དོན་མངོན་རྟོགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱོར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པས་སོ། ། ༼༢༤༠་ན་༢༽༼༣༩༡་༨༽༼༤༤༠་༤༽འདོད་ལ། ། ༈ མཛོད་ལུགས་ལ་ཉེར་བསྡོགས་ལ་ཞི་རགས་གཉིས་ཀའི་རྣམ་ཅན་ཡོད་པར་འདིས་འགྲུབ་སྟེ། དེར་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་རགས་པའི་རྣམ་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་འདི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་ཐ་བ་དང་རྩིག་པ་སྟུག་པོ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཅན་གཉིས་དང༌། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གྱ་ནོམ་དང་ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་ཅན་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། རིམ་བཞིན་རགས་པ་དང་ཞི་བའི་རྣམ་ཅན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མཛོད་ལས་དེ་དག་སོ་སོར་བཤད་པ་ནི་སྤྲོས་པའི་དབང་ཡིན་པས་ཀུན་ཀྱང་ཞི་རགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

- 337 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

རགས་པ་ནི་སྐྱོན་ནམ་ཉེས་དམིགས་དང་ཞི་བ་ནི་དེ་མེད་པ་ལ་བྱེད་པས་རགས་སོགས་གསུམ་ཀ་ཉེས་པ་དང་ཞི་སོགས་གསུམ་ཀ་དེ་མེད་པར་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། རགས་པའི་དོན་ནི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། ས་གང་གང་དག་ལ་ཉེས་དམིགས་ཆེས་མང་དུ་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རགས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ། ས་གང་དང་གང་དག་ལ་ཉེས་དམིགས་ཆུང་བ་དེ་དང་དེ་དག་ནི་ཉེས་དམིགས་ཆུང་བའི་སྒོ་ནས་ཞི་བ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཛོད་ལུགས་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མེད་པས་རགས་པའི་རྣམ་ཅན་མེད་པ་ཡང་ཤེས་ལ། དེའི་ཕྱིར་གོང་༼༡༥༠་བ་༡༽༼༢༤༢་༡༤༽༼༢༧༣་༡༡༽ གི་གསུང་དོན་མཛོད་ལུགས་ལ་ཕལ་ཆེར་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་དགོངས་པ་བརྟག་ན་ཡང་འོལ་སྤྱི་ཙམ་དུ་འགྲིག་པར་སྣང་ངོ༌། །༼༢༤༠་བ་༤༽༼༣༩༢་༩༽༼༤༤༡་༧༽ཉོན་མོངས་དེ་དང་དེ་རགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་༼ཞིབ་ཆ་གདོན་པར་བྱའོ། ། ༈ དེའི་ཕྱིར་བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོར་ཀུན་བཏུས་སོགས་ལས་འདོད་ཉོན་སྐོར་ཀུན་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་རིགས་པས་དཔྱད་ན་འདོད་ཉོན་རགས་པ་ལ་ཡིན་ལ་འདོད་ཉོན་ཡིན་ཚད་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སོ། །༼༢༤༠་བ་༥༽༼༣༩༢་༡༤༽༼༤༤༡་༡༡༽ཞེས་སོ། ། ༈ ཁ་ཅིག་གིས། འདིའི་གཉིས་པ་ལ་འཕགས་ལམ་དགོས་ཏེ། བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོ་ལས། དེའི་ཟག་མེད་ལ་འཕགས་ལམ་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་འཕགས་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་བདག་མེད་རྣམ་ཅན་གྱི་ཟག་མེད་ཡོད་པ་མ་བཤད་ཅིང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་དེའི་ཟག་མེད་ཅེས་པ་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེས་བསྟན་པའི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཟག་མེད་འཕགས་ལམ་དངོས་དང༌། དེ་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་རྣམ་ཅན་གྱི་དངོས་གཞི་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོ་ཉིད་ལས། ལྔ་པ་དམིགས་པ་ལ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པས་དབྱེ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་དག་པ་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཟག་

- 338 -

འཇུག་སྒྲུབ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མེད་དང་དེ་མཐུན་གྱི་བདག་མེད་གསུམ་གང་རུང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གཉིས་ཡོད་དེ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གསུམ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དེ་སུའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་ཐ་སྙད་ཐོབ་ལ། བདག་མེད་གསུམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྙོམས་འཇུག་དེ་སུའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་ཐ་སྙད་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་འཛིན་གསུམ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་འཛིན་པ་འཇིག་རྟེན་པ་དང༌། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དམིགས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཐ་སྙད་ཀྱི་འཛིན་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། སྦྱིན་པའི་འཁོར་གསུམ་ལ་དམིགས་མེད་ཀྱིས་ཟིན་མ་ཟིན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་འདིར་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང༌། གཞན་དུ་ན་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་འདིར་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་ཟག་མེད་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་ཞེས་པའི་ཟག་མེད་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་ཀྱང་ཉེར་བསྡོགས་དེ་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྡུག་བསྔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིན་ནོ། །
ཁོ་ན་རེ། འདིའི་གཉིས་པ་ལ་ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོག་མེད་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ།
དེ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོག་མེད་ལ་ཟག་མེད་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཟག་མེད་མི་ལྕོགས་མེད་པ་ཡིས། །ཞེས་དང༌། བློ་གསལ་བགྲོད་པའི་ཐེམ་སྐས་ལས། འདིར་མི་ལྕོགས་མེད་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའ་ཉེར་བསྡོགས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པ་པ་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང༌། ཟག་མེད་ཁོ་ན་ ིལ་བཟུང་སྟེ་མི་ལྕོགས་མེད་ཀྱི་དོན་ནི་རང་ས་འོག་ས་གོང་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤང་བྱ་སྤོང་མི་ནུས་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ན། དེ་ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་གྱི་མི་ལྕོགས་མེད་ལ་ཟག་མེད་གཅིག་དགོས་ཟག་བཅས་ཀྱིས་མི་ཐུབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་

- 339 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དུ་ན་མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་དང་པོ་མི་ལྕོག་མེད་པ་སྟེ་དེ་ནི་དག་པ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཟག་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསམ་གཏན་དང་པོའ་ཉེར་བསྡོགས་དང་ ིཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོག་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདོད་ཉོན་རགས་པ་མངོན་གྱུར་དང་ལྷན་ཅིག་དཔྱོད་པའི་དང་པོའ་ཉེར་བསྡོགས་དཔྱོད་པ་ ིཡིད་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཁམས་གོང་གི་སས་བསྡུས་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འདོད་ཉོན་རགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་དུས་ཀྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མངོན་དུ་གྱུར་དུས་ཀྱི་དཔྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཉོན་རགས་པ་སྤངས་མ་སྤངས་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆགས་ཡུལ་སྡུག་པ་ལ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སྐྱེད་པ་ལས་འདོད་ཉོན་རགས་པ་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེས་སུ་བཅུག་དེ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ལ་དཔྱོད་པའི་དཔྱོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལྟ་བ་གསར་དུ་བསྒོམ་ཚེ་བདག་འཛིན་ངོས་ཟིན་པའི་ཆེད་དུ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་སྐྱེས་སུ་བཅུག་ནས་དེ་ལ་ལྟ་རྟོག་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་ཡིད་བྱེད་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཉེར་བསྡོགས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། དཔྱོད་པ་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མངོན་གྱུར་པའི་དུས་སུ་དཔྱོད་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །༼༢༤༠་བ་༦༽༼༣༩༢་༡༥༽ ༼༤༤༡་༡༢༽མི་གཟུང་ངོ༌། ། ༈ གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མའི་མཛོད་སྡོམ་དུ། གྲུབ་མཐའ་གོང་མས་དྲུག་སྤངས་བདེ་ལྡན་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་ན་བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོར། ཉན་ས་ལས། དེ་ལས་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང༌། དགའ་བ་སྡུད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ་ན། དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བས་ལུས་ཡོངས་སུ་ཚིམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དྲངས་ནས་རབ་དབེན་ཡིད་བྱེད་ལ་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི། འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་ཚུན་ལ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྐོར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་རབ་དབེན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་དེ་ལ་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཡོད་པ་ལ་བརྟག་ན་ཡང་ཅུང་ཟད་རུང་ཙམ་དུ་སྣང་མོད། འོན་ཀྱང་ཉན་སའི་ལུང་དེ་ནི་འདོད་

- 340 -

འཇུག་སྒྲུབ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཉོན་རེ་རེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱེད་པས་ལུས་སེམས་ལས་རུང་གི་ཆ་རེ་སྐྱེ་བ་ལ་བདེ་བར་བཤད་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་མིན་པས། ཀཱ་མ་ལ་ཤྲཱི་ལས་ཀྱང་སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། འདི་ལྟར་གང་གི་ཚེ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཚོར་བ་དང་ལྡན་ཞིང་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང༌། དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པར་གྱུར་པ་དེའི་མི་ལྕོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའ་སྦྱོར་བའི་སེམས་སོ། །ཞེས་དང༌། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀར། ིཚོར་བ་སིམ་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་དགའ་བ་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འབྱུང་ཡང༌། བསམ་གཏན་དང་པོའ་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ ིཏིང་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་འབྱུང་བས་འདིར་མ་བགྲངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལུགས་ནི། སྔ་རྩོམ་གྱི་དབང་དང༌། བསམ་གཟུགས་ཡིག་ཆའི་དེ་ཡང་དེ་ཉིད་དང་མཐུན་ཆེད་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ཆེན་པོ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཀྱང་ལམ་རིམ་གྱི་ལུང་དྲངས་ནས་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་ཚོར་བ་ལ་བཏང་སྙོམས་ཁོ་ན་དགོས་པར་བཤད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བ་ལ། ཚོར་བ་བདེ་བ་མི་དགོས་པས་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མཛོད་མཐའ་དཔྱོད་དུ་བདེ་བ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་ཤིང༌། དེ་ཡང་མཛོད་ལས། ལས་བདེ་མི་བདེ་དང་གཞན་ནི། །དགེ་དང་མི་དགེ་དང་གཞན་ཡིན། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་མ་ནོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་དུ་ཚོར་བ་བདེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པས་ཀྱང་མི་གནོད་དེ། བདེ་བ་ལ་ཚོར་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་དང༌། དགྲ་བཅོམ་པ་ཞི་བའི་དབྱིངས་ལ་བཞུགས་པའི་བདེ་བ་དང༌། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་བདེ་བ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ། མཛོད་ཀྱི་ལུང་དེའི་བདེ་མི་བདེ་དང་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ཅེས་པ་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ལ་བྱེད་ན། སླར་ཡང༌། བདེ་བ་མྱོང་འགྱུར་ལ་སོགས་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཟློས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞིང༌། ལུས་ཤིན་སྦྱངས་རེག་བྱ་ལ་འཇོག་པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡང་བདེ་བའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་ལུས་ལས་རུང་དུ་བྱས་

- 341 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པའི་ཤགས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཡིད་བདེ་ནི་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིན་གྱི་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་རང་ཉིད་བདེ་བ་དངོས་མིན་མོད། འོན་ཀྱང་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་བདེ་བའི་མྱོང་ཡུལ་གྱི་བདེ་བར་འཇོག་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། ཞིབ་ཏུ་ཁོ་བོའ་བླ་མ་ཀུན་མཁྱེན་གུང་ཐང་བ་ ིབློ་གྲོས་མཚན་ཅན་གྱི་མཛོད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །གཞན་དུ་བདེ་བ་ཤེས་པ་མིན་ན་དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དུ་མ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོར། ཤིན་སྦྱངས་དེ་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་བདེ་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་ཁྱབ་མཐའ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་བཞི་བ་ལ་བདེ་བ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེ་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དེ་སྡང་བ་དང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་ཆགས་བྲལ་གྱི་གང་ཟག་ལ་དེ་གཉིས་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་དྲང་དགོས་སོ། །གཞན་དུ་ན་བཞི་ཡན་ཆད་དུ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་དཀར་ཆོས་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་རྒྱན་ལས། སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་བྱུང་བ་དེ། དཀར་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ད་དུང་ལྔ་༼༡༨༣་ན་༢༽༼༩༧༡་༧༽༼༥༡༨་༡༦༽པའི་མཆན་དུ་འཆད་དོ། །༼༢༤༢་ན་༥༽༼༣༩༥་༣༽༼༤༤༤་༥༽ཞེས་སོ། ། ༈ སྙོམས་འཇུག་དག་པའི་དོན་རྟོག་པའི་ཞེན་རིག་ལ་བྱེད་པར་བླ་མ་གོང་མའི་གསུང་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པར་བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོར་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་ལ་མངོན་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ལས། དེ་ནི་ཀུན་བཏུས་ལས། དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་མངོན་པར་སྒྲུབ་བོ། །ཚད་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་མངོན་ཤེས་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ལ་དག་པའི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང༌། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆ་མཐུན་ཞིག་ཀྱང་ཡིག་ཆར་གསུངས་པ་ནི་སྙོམས་འཇུག་དག་པས་འཆི་སེམས་བྱས་ཏེ་གོང་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དེ་ཡང་

- 342 -

འཇུག་སྒྲུབ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་གིས་ཡིན་པས། མཛོད་ལས། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་བཏང་སྙོམས་ལ། །རྩེ་གཅིག་སེམས་མེད་ལ་དེ་མེད། །ཅེས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་སྦྱོར་བྱུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པས་སོ། །ཞེས་ཁོ་བོའ་བླ་མ་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་མཚན་ཅན་གྱི་མཛོད་དུ་གསུངས་ ིཔ་ནི་གནད་དུ་ཕོག་པའི་གསུང་ངོ༌། །༼༢༤༢་ན་༥༽༼༣༩༥་༤༽༼༤༤༤་༦༽སྦྱར་རོ། ། ༈ བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོར། ཉམས་གནས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆ་མཐུན་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་རང་ཉིད་སྙོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཡིན་དགོས་པར་མ་ཟད་རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཡང་སྙོམས་འཇུག་དག་པ་བ་སྐྱེ་བ་རེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆ་མཐུན་བཞིའི་དང་པོ་གསུམ་ག་རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དག་པ་པ་རེ་འདྲེན་པ་དང་བཞི་པ་ལ་རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཟག་མེད་འདྲེན་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྙོམས་འཇུག་དེ་དང་དེའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའ་དབང་དུ་བྱས་པར་སྣང་སྟེ། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་ནི་ཏིང་ངེ་ ིའཛིན་གྱི་རྩ་ལ་མ་སྦྱང་བའི་སྐབས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་ཅིག་གི་ཡུན་ཚད་ཅན་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ནི་རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་སའི་དག་པ་གཞན་མི་འདྲེན་ཡང་རང་གི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་དང༌། གཞན་དུ་ན་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ཡིན་ཚད་ཀྱིས་དངོས་གཞི་དག་པ་རེ་འདྲེན་པར་བྱེད་པས། དེ་ལྟར་ན་དང་པོའ་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉམས་པ་ཆ་ ིམཐུན་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ལ་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ནི་དེ་ལ་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་མཐུན་བཤད་པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྙོམས་འཇུག་ངེས་ཆ་ལ་ཡང་རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་སའི་དག་པ་གཞན་མི་འདྲེན་པ་དང་ལམ་ཟག་མེད་འདྲེན་པ་གཉིས་ཀ་དགོས་ཀྱང་རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་སའི་དག་པ་པ་མི་འདྲེན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་རང་གི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་འདྲེན་པ་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །གཞན་ཡང༌། བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་མཇུག་ཐོགས་སུ་གོང་སའི་སྙོམས་འཇུག་ཟག་མེད་གཞན་སྐྱེ་བས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཆ་མཐུན་ལ་སྐྱོན་འཕེན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམན་ལམ་སྔོན་ཏུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་

- 343 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་ངེས་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཐ་མ་མངོན་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་སྙོམས་འཇུག་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དུ་འདོད་པའམ། བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་ཡོད་པར་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་དངོས་གཞི་མཐའ་དག་སྙོམས་འཇུག་དག་པ་མིན་ཚུལ་བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོའ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་གོང་ ི༼༢༤༠་བ་༥༽༼༣༩༢་༡༤༽༼༤༤༡་༡༡༽གི་མཆན་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྙོམས་འཇུག་དག་པ་ནི་རྟོག་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡང་རང་ལུགས་མིན་ཚུལ་བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོ་རང་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །༼༢༤༢་བ་༣༽༼༣༩༥་༡༤༽༼༤༤༤་༡༧༽བཤད་དོ། ། ༈ བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོར། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ནའང་སེམས་ཅན་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ལ་ཟག་མེད་མིན་པར་གྲགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་སྲིད་རྩེ་དེ་ལ་ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གཅིག་ཡོད་དེ། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲ་གཅིག་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་རྟགས་ཟུར་ཕྱི་མ་ནི་དངོས་སུ་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང༌། རྟགས་ཟུར་སྔ་མ་ནི་དོན་གྱི་ཁས་ལེན་སོང་བ་དང༌། རྟགས་ཟུར་ཕྱི་མ་དེ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་ནས་རིགས་པས་འཕུལ་ན་འབད་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར་བའི་དོན་ཏོ། །༼༢༤༣་ན་༤༽༼༣༩༦་༡༤༽༼༤༤༥་༡༨༽ བཏགས་པའོ། ། ༈ དེ་ཡང་ཡུལ་གཏན་ལ་མི་འབེབས་པ་དང་མི་རྟོག་པའི་ཚེ་སེམས་པ་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་རྟོག་པའི་ཚེ་ཤེས་རབ་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པའི་ཁྱད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་བ་ལས། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་མི་རྟོག་པ་དང་མངོན་པར་རྟོག་པའི་གནས་སྐབས་དག་དང་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྲས་མ་ལས་ཀྱང༌། རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་མི་འབེབས་པ་དང་གཏན་ལ་

- 344 -

འཇུག་སྒྲུབ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

འབེབས་པའི་གནས་སྐབས་དག་ན་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་རྩིང་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོ་ལས། འདིའི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་པ་ལ་བརྟེན་ལ་ཤེས་རབ་ལ་མ་བརྟེན་པ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་འམ་སྨོས་ཏེ་ཉོན་མོངས་དག་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རང་གྲོགས་རྟོག་པ་དག་ཤེས་རབ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཞེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་དང་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལ་དཔྱད་བྱ་ཅུང་ཡོད་པ་བཞི་༼༡༡་བ་༢༽༼༦༨༢་༡༡༽༼༡༩༦་༧༽པའི་མཆན་དུ་འཆད་དོ། ། ༼༢༤༤་བ་༢༽༼༣༩༨་༡༩༽༼༤༤༨་༩༽བཤད་པས་སོ། ། ༈ གཞན་ཡང༌། ཡོངས་འཚོལ་གྱི་ལྷག་མཐོང་ལ་རྟོག་མེད་དཔྱོད་མེད་དུ་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བྱམས་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཏིང་འཛིན་ཡིན་ནོ། །སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱོད་པ་ཙམ་གྱི་ཏིང་འཛིན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་བདག་མེད་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་མཚོན་ན། བདག་མེད་སྔར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་བྱེད་ལ། གཉིས་པ་ནི། ངེས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་ཡོངས་འཚོལ་གྱི་སྐབས་ལྟར་དཔྱོད་པ་ལ་བྱེད་ཅིང༌། དེ་གཉིས་ནི་དཔྱད་སྒོམ་དང་ཆ་འདྲའོ། །གསུམ་པ་ནི། ངེས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མང་དུ་མི་བྱེད་པ་སྟེ་འཇོག་སྒོམ་དང་ཆ་འདྲ་ཞིང་འདི་ལ་ནི་མཚན་མ་ལས་བྱུང་བའི་སྒོའ་ལྷག་མཐོང་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ ིརོ། །འདི་དག་ནི་ལྷག་མཐོང་དང་པོར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྲོ་དོན་མེད་དོ། །ཁ་ཅིག་གིས། དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་གི་ཡན་ལག་གི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་དུས་གཅིག་ལ་མཚུངས་ལྡན་དུ་འཇུག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་དེ་གཉིས་སྔ་ཕྱི་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོ་སྲས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་རྫས་མཚུངས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔའི་ནང་གི་རྫས་མཚུངས་ཞེས་པ་ནི་

- 345 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་གཅིག་གི་ཆ་ཤས་སུ་གཏོགས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དང་དེའི་རྫས་རེ་རེ་བ་ཙམ་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་ལ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ཚེ་སྐབས་འགར་སེམས་པའི་རྫས་གཉིས་རེ་དང་སྐབས་འགར་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྫས་གཉིས་རེ་འབྱུང་བས་སོ་ཞེ་ན། རྟགས་ཟུར་དང་པོ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྫས་རེ་རེ་བར་མཚུངས་ཞེས་པ་ནི་སེམས་བྱུང་རྫས་ཡོད་ཀྱི་རྫས་རེ་རེ་བ་ཙམ་ལས་གཉིས་སོགས་མེད་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི། སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཀུན་གཞི་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཉོན་ཡིད་ལ་འཁོར་སེམས་བྱུང་དགུ་ལས་མེད་པར་བཤད་པ་ནི་སེམས་བྱུང་རྫས་ཡོད་ལ་དགོངས་པས་བཏགས་ཡོད་དང་བཅས་ན་བཅོ་ལྔ་དང་བཅུ་བདུན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་དང་མཆིམས་མཛོད་ཀྱི་མཆན་བུར་གསལ་བ་ལྟར་ལ། འདི་ལ་ད་དུང་དཔྱད་བྱ་ཅུང་ཡོད་པ་ལྔ་༼༡༥༨་བ་༢༽༼༩༢༨་༡༠༽ ༼༤༧༡་༡༢༽པའི་མཆན་དུ་འཆད་དོ། །གཞན་དུ་ན་དེ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་གང་རུང་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེའི་འཁོར་དུ་སེམས་པ་ངེས་ཅན་དུ་ཡོད་པས་ཡུལ་གཏན་ལ་མ་འབེབས་པའི་ཚེ་གཙོ་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་སེམས་པའི་རྫས་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་པ་རང་དང་དེའི་སྟེང་དུ་རྟོག་དཔྱོད་གང་རུང་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེས་ན་དེའི་འཁོར་དུ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ཆ་གང་རུང་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྫས་གང་རུང་གསུམ་ཡོད་པར་འགྱུར་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས། རྟེན་འབྲེལ་ལུང་རིགས་བང་མཛོད་དུ་རྟོག་དཔྱོད་སོགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཞེས་གསུང་སོ། །༼༢༤༥་ན་༥༽ ༼༤༠༠་༤༽༼༤༤༩་༡༦༽སྨྲས་པ༽རིམ་བཞིན་༼ཏིང་ངེ་འཛིན་༽མ་རྫོགས་པ་དང་༼ཡོངས་སུ་༼༢༤༥་ན་༦༽༼༤༠༠་༥༽༼༤༤༩་༡༧༽ཡོད་དོ། ། ༈ དེ་ཡང་དང་པོའ་སྐབས་སུ་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་སེམས་གཡོ་ཞིང་མ་ ིཞི་བ་དང༌། གཡོ་བས་ཡང་ཡང་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཞི་བའི་རྒྱུན་གཅོད་ལ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་དང་བྲལ་བ་གང་ཞིག རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་ཡང་ཡང་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་ཡང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཉིས་པའི་

- 346 -

འཇུག་སྒྲུབ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སྐབས་སུ་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་སེམས་དམིགས་པ་ལ་མི་བརྟན་པར་སྤྱོད་པ་ལས་རྣམ་པར་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྲལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བརྟན་པར་སྤྱོད་པ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་དཀྲུགས་པ་མེད་པས་དང་ཚུལ་གཅིག་གིས་སེམས་ཞི་བ་དང༌། རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་རྙོག་པ་མེད་པས་དང་བར་འཇུག་ཅིང་སེམས་གཏོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་དེའི་བར་མི་ཆོད་པར་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །༼༢༤༥་ན་༦༽༼༤༠༠་༦༽༼༤༤༩་༡༨༽ཡོད་དོ། ། ༈ དེ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྫོགས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་དྲན་ཤེས་བཞིན་གསུམ་གྱི་ཤུགས་སྔ་མ་གཉིས་ལ་མ་རྫོགས་ལ་གསུམ་པ་འདིར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་དེ་གསུམ་གྱི་ཕན་འདོགས་པའི་ལས་རྫོགས་པ་ལ་གེགས་བྱེད་རྟོག་དཔྱོད་དགའ་བའི་ཀུན་དཀྲིས་གསུམ་པོ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ཡོད་ན་རྒྱུན་དུ་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་མི་ནུས་པ་གང་ཞིག དེ་གསུམ་མེད་པས་རྒྱུན་དུ་བཏང་སྙོམས་ལ་འཇུག་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ལ་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་ཤས་ཆེན་པོ་མེད་པ་གསུམ་ལ་འདིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །༼༢༤༥་བ་༡༽ ༼༤༠༠་༨༽༼༤༥༠་༡༽ཞེས་སོ། ། ༈ དེ་ཡང་བཞི་པ་ལ་སྐྱོན་བརྒྱད་ཀྱིས་དག་པས་ན་བཏང་སྙོམས་དང་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག འོག་མ་གསུམ་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོག་མ་གསུམ་ལ་སྐྱོན་དེ་ཅི་རིགས་ཡོད་པས་གཡོ་བའི་མིང་བཏགས་ལ་བཞི་པ་ལ་དེ་མེད་པས་མི་གཡོ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མཛོད་ལས། སྐྱོན་བརྒྱད་ལས་ནི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། །བཞི་པ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ལྟར་ཏིང་འཛིན་རྫོགས་མ་རྫོགས་དང་ཕན་འདོགས་རྫོགས་མ་རྫོགས་དང་ཡོངས་དག་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་ཡང་གཙོ་བོ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་དེ་གསུམ་མ་རྫོགས་པའི་ཏིང་འཛིན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོད་རྒལ་མཐར་གནས་ལ་སོགས་པའི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་དགུ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་

- 347 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཡན་ལག་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཕན་ཚུན་གཞི་མཐུན་དུ་མ་འདྲེས་པར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཅིག་ཆར་མངོན་གྱུར་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པས་འདོད་པ་རྣམས་ལས་དབེན་པ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ། དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་སྟེ་འགོག་པ་ལས་ལྡང་ངོ༌། །འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ལྡང་ངོ༌། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་ལུགས་དང་མཐུན་པར་ཡང་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་དང་སྣྲེལ་ཞིར་ཡང་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །ཞེས་དང༌། མདོ་ལས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་སྟོན། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་སྟོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འདྲེས་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང༌། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཅིག་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་འགྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཅིག་ལས་མ་ལངས་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་མེད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་འདི་དག་གི་སྒྲ་དོན་ནི། སྐབས་འདིའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་གི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྟོག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་པས་ན་རྟོག་པ། ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ན་རྟོག་པ། ཡོད་པས་ན་རྟོག་པ། རབ་ཏུ་རྟོག་པས་ན་རྟོག་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པས་ན་རྟོག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་དཔྱོད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དཔྱོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་དཔྱོད་པས་ན་དཔྱོད་པ། ཉེ་བར་དཔྱོད་པས་ན་དཔྱོད་པ། ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པས་ན་དཔྱོད་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པས་ན་དཔྱོད་པ། སེམས་ཡུལ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་ན་དཔྱོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་དགའ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དགའ་བ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དགའ་བ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་སེམས་འཇམ་པར་

- 348 -

འཇུག་སྒྲུབ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བྱེད་པས་ན་དགའ་བ། དེ་ལ་སེམས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པས་ན་དགའ་བ་དང༌། དེ་ལ་སེམས་གཤེར་བར་བྱེད་པས་ན་དགའ་བ་དང༌། དེ་ལ་སེམས་བརླན་པར་བྱེད་པས་ན་དགའ་བ། དེ་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པར་བྱེད་པས་ན་དགའ་བ། དེ་ལ་སེམས་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་དགའ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བདེ་བ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དགའ་བའི་སྒོ་ནས་ལུས་སེམས་ཅི་རིགས་ཚིམ་པར་བྱེད་པས་ན་བདེ་བ། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་སེམས་ཅི་རིགས་ཚིམ་པར་བྱེད་པས་ན་བདེ་བ། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལུས་སེམས་ཅི་རིགས་ཚིམ་པར་བྱེད་པས་ན་བདེ་བ། ལུས་སེམས་ཚིམ་བྱེད་ཡིན་པས་ན་བདེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བསམ་གཏན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཉེ་བར་ཡང་དག་པར་གཏོད་པས་ན་བསམ་གཏན་དང༌། དྲན་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཉེ་བར་གཏོད་པས་ན་བསམ་གཏན་དང༌། དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཡང་དག་པར་འཛིན་པས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༌། དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཡུམ་བར་པ་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ། འདོད་པ་དག་ལས་དབེན། སྡིག་པ་མི་དགེ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་དབེན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་རིམ་བཞིན་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདོད་པའི་སྲེད་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་དེ་སྐྱེད་པའི་འདོད་པའི་འདོད་ཉོན་ལྔའི་དམིགས་པ་དེ་དག་ནི་སྐབས་འདིའི་དབེན་བྱའི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། མཚུངས་ལྡན་དང་དམིགས་པར་བྱེད་པས་དབེན་པ་ནི་དབེན་ཚུལ་དང༌། ཡང་ན་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་མི་དགེ་བ་ནི་དབེན་བྱ་དང་མངོན་གྱུར་ཅི་རིགས་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་དང་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་པ་དང་རེ་ཞིག་བྲལ་བ་ནི་དབེན་ཚུལ་ལོ། །གལ་ཏེ་འདོད་པ་ལས་དབེན་ན་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་ལས་དབེན་པ་མ་ཡིན་རྣམ་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། རིམ་བཞིན་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པ་དང༌། ཉོན་མོངས་དང་ལས་ཀྱི་ཀུན་ཉོན་སྤང་བྱར་བསྟན་པ་དང༌། ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་འདོད་པ་སྤངས་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཀུན་སློང་

- 349 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་དེ་སྤངས་པར་བསྟན་པ་དང༌། འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་གནོད་ཚེའི་རྣམ་རྟོག་སྤངས་པར་བསྟན་པ་དང༌། ཕྱི་རོལ་བའི་དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱི་མཐོ་བའི་རྟགས་དང་མཉམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དམོད་པ་འདོར་བ་སོ་སོར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་བསམ་གཟུགས་འབེལ་གཏམ་ཙིནྟ་མ་ཎིའི་འཕྲེང་མཛེས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང༌། རྩོད་ཚེ་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་བྱས་པ་དང་རགས་པ་མངོན་གྱུར་པ་ལས་དབེན་པ་སོགས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་བྱའོ། །༼༢༤༦་ན་༡༽ ༼༤༠༡་༦༽༼༤༥༠་༡༩༽ཞེས་བྱའོ། ། ༈ དེ་ཡང་གཉེན་པོ་ཕན་ཡོན་གནས་གསུམ་པ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་དང༌། ཡིད་བྱེད་དང་ཡོངས་དཔྱོད་དང་མི་འཕྲོ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་དང༌། ཕན་འདོགས་དང་ལྷག་པའི་སེམས་དང་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་དང༌། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་དང་དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོའ་རྣམ་གཞག་གི་ ིདབང་དུ་བྱས་པའི་གྲངས་ངེས་ལྔ་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ནི་འདི་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའ་དབང་དུ་བཏང་ན་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྟོག་ ིདཔྱོད་གཉིས་དང༌། དམིགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགའ་བདེ་གཉིས་དང༌། དམིགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་མི་འཕྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་བཞག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཕན་འདོགས་པའི་རྟེན་དགའ་བདེ་གཉིས་དང༌། ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༌། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་བསྒོམ་ཡིན་པས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟེན་དུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འདོད་འདུན་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་གཉེན་ ིཔོར་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལུས་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཉེན་པོར་དགའ་བདེ་དང༌། རྣམ་གཡེང་སོགས་འདོད་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ལས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། འདོད་ཉོན་གྱི་གཉེན་པོར་རྟོག་དཔྱོད་དང༌། ལུས་སེམས་ལ་གནོད་པའི་གནས་ངན་ལེན་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོས་དགའ་བདེ་དང༌། སེམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཕྲོ་བ་ཉེ་བར་

- 350 -

འཇུག་སྒྲུབ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མ་ཞི་བའི་རྣམ་གཡེང་གི་གཉེན་པོར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་བཞག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །༼༢༤༦་བ་༢༽༼༤༠༢་༥༽༼༤༥༢་༡༽འདི་ཡང་རང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པར་མི་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དང་པོའ་ཡན་ལག་གི་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་ ིསྙོམས་འཇུག་གང་ལ་ཡང་མི་སྒྲིབ་པས་སྤང་བྱར་བྱ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང༌། སེམས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཡང་སྨྲ་མི་ནུས་ཏེ། དག་སའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོ་ལས། དེས་སྙོམས་འཇུག་གཞན་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བསམ་གཏན་གོང་མ་དག་གིའང་གྲོགས་སུ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བའི་འདོད་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྙོམས་འཇུག་གི་གྲོགས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་སྒྲིབ་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་སའི་འཕགས་པ་དེ་དག་གྲོགས་སུ་ཐུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། ཐོད་རྒལ་གྱི་དགོས་པར་སོམས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོ་སྐྱེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་མི་འགྲིག་སྟེ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་ཀྱི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་སྟོབས་ལྔ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་གཉིས་པ་ཡན་གྱི་གཞི་ལ་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པས་མཚོན་ཚིག་མང་དུ་སྨྲས་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་མི་སྒྲིབ། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་གཉིས་པ་དང༌། དགའ་མགུ་སྐྱེས་པས་གསུམ་པ་དང༌། ཆོས་འཛིན་པར་བརྩོན་པས་བཏང་སྙོམས་ལ་མི་གནས་ཀྱང་བཞི་བ་ལ་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་སྒྲིབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོར་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང༌། །ཞེས་པ་ཡང་འདི་དང་གནད་གཅིག་པས་སོ། །༼༢༤༦་བ་༣༽༼༤༠༢་༩༽༼༤༥༢་༥༽ཞེས་བྱའོ། ། ༈ འདི་དག་ཀྱང་དང་པོར་སྙོམས་འཇུག་ལ་སྦྱོར་དུས་ཀྱི་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་གཟུགས་མེད་སྙོམས་འཇུག་བཞི་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་འདི་བྱ་བཏང་བའི་སླད་དུ་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་མཛོད་སྡོམ་དུ། གཟུགས་མེད་དམིགས་པ་ནམ་མཁའ་སོགས་སམ་

- 351 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དཔྱད། །དེར་བརྟེན་ཟག་མེད་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་དཔྱད། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཞིབ་ཏུ་བདག་གི་བླ་མ་བློ་གྲོས་མཚན་ཅན་གྱི་མཛོད་དུ་བལྟའོ། །དེས་ན་བསམ་གཟུགས་ཡིག་ཆར། སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་རང་གི་བློ་ངོར་ཞེས་པས་གཟུགས་སོགས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་མི་སྒོམ་ཞིང་རང་གི་བློ་ངོར་གཞིར་བཞག་དགོས་པར་གོ །ཞེས་དང༌། འདིར་ཆ་བཞག་སྨོས་པས་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་བསྡུ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་གོ་བར་གྱིས། ༼༢༤༧་ན་༤༽ ༼༤༠༣་༡༡༽༼༤༥༣་༨༽ལྟར་རོ། ། ༈ དམིགས་བསལ་གཞན་ཡང་མང་སྟེ། ཐེག་དམན་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤེལ་སྒོམ་གོང་མའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པ་དང༌། བཞི་པའི་རྟེན་ལ་ཉེར་བསྡོགས་སེམས་རྟེན་བྱས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པ་སོགས་བླ་མ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་བསམ་གཟུགས་མཐའ་དཔྱོད་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ༈ ༼༢༤༧་ན་༥༽༼༤༠༣་༡༤༽༼༤༥༣་༡༡༽བཤད་དོ། ། ༈ འདི་ཡང་སྒོམ་བྱུང་ལམ་ཕལ་ཆེ་བའི་རྟེན་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ལམ་རིམ་ལས། མི་རྟག་པ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་ལའང་ཡིད་འགྱུར་བའི་མྱོང་བ་སྐྱེ་བ་ཞི་གནས་ལ་རག་ལས་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང༌། འདོད་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། འདོད་པའི་ས་ལས་མཐོན་པོར་ཆུད་པའི་ཚེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོམ་བྱུང་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། སྒོམ་བྱུང་ལ་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དགོས་པར་བཤད་པ་ནི་ལས་དང་པོ་བའི་གནས་སྐབས་དང་སྒོམ་བྱུང་གི་རྟོག་པ་ལ་དགོངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོ་ལས། སེམས་གནས་དགུ་པ་དང་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང༌། སོ་སྐྱེ་ལས་དང་པོ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཤིན་སྦྱངས་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྒོམ་བྱུང་མི་འོང་ལ་ས་མཐོན་པོར་འདོད་སེམས་ལའང་སྒོམ་བྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྒོམ་བྱུང་གི་དོན་ནི་ཡོད་དེ། ཐོས་བྱུང་ལས་འདས་ནས་དམིགས་པ་དེ་ལ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་རེ་ལྟ་བུ་དམིགས་པ་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱང་ཆད་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་དེ་ལ་ཟུག་པ་

- 352 -

འཇུག་སྒྲུབ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལྟ་བུའི་མྱོང་བ་ཐོན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། སྟོང་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཚེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་འབྲེལ་མེད་རྒྱང་ཆད་དུ་སྣང་ལ། སྒོམ་བྱུང་གི་ཚེ་དེ་མེད་པར་ཟུག་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
སྨྲས་པ།

མདོ་རྒྱན་ཀུནྡའི་ཚལ་དུ་དཔལ་སྦྱིན་པའི། །
ལེགས་བཤད་ཆ་ཤས་རྫོགས་པ་བདུད་རྩིའི་འོད། །
དྲན་དབང་འབུམ་གྱི་དྭངས་གསལ་ཐུགས་མཚོ་རུ། །
རྣམ་པ་དུ་མའི་སྣང་བརྙན་ཅི་ཡང་འགོད། །
བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི་བཞེད་སྲོལ་མཚོ་ལས་སྐྱེས། ། ༷
བཞད་པའི་བཅུད་ལ་དགྱེས་དགུར་སྤྱོད་པ་འདི། ། ༷
བ༷

ོ་གྲོས་གཤོག་རྩལ་བླར་རྒྱས་འཁོར་ལོའ་ལག ། ིབ༷

ོ་གསལ་ཡིད་འཕྲོག་མགྲིན་རྔ་རྡུང་ལ་ལྟོས། །

༈ ༼༢༤༨་ན་༢༽༼༤༠༤་༡༨༽༼༤༥༤་༡༥༽བཞིན་ནོ། ། ༈ དེ་ལ་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེ་
ཆུང་གི་སྙིང་རྗེ་གཉིས་ལ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་ལྔ་ཡོད་པར་བཤད་དེ། དམིགས་པ་དང༌། རྣམ་པ་དང༌། བརྩེ་གདུང་དང༌། བྱེད་ལས་དང༌། སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཚེ་རིས་
སུ་བཅད་ནས་དམིགས་པས་དམིགས་ཡུལ་རྒྱ་ཆུང༌། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱེ་བ་རེ་རེ་ནས་མཐའ་ཡས་པར་ཕྱེ་སྟེ་དམིགས་པས་དམིགས་ཡུལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་ཉན་ས་ལས། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བདེ་བར་གྱུར་

- 353 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པའི་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང༌། དགྲ་བོའ་ཕྱོགས་དང༌། ཐ་མལ་པའི་ཕྱོགས་གང་ཡིན་ ིཔ་དེ་དག་ལས་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སྙིང་རྗེའི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། རང་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་པོ་སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྡམས་པ་སྐྱབས་མེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་སྙིང་རྗེ་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་སྤྱི་ལས་
སྒྲོལ་འདོད་ཙམ་དང༌། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེས་ཉེས་པ་མཐའ་དག་ལས་སྒྲོལ་འདོད་ཁུར་དུ་འཁྱེར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། འདིའི་སྙིང་རྗེ་གསུམ་ནི་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང༌། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ལས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། ཉན་རང་གི་སྙིང་རྗེ་དང་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །ཞེས་སོ། །
བརྩེ་གདུང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་སྙིང་རྗེ་པགས་པ་ལ་མེ་ཕོག་
པ་ལྟ་བུ་དང༌། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཤ་ལ་མེ་ཕོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ནི་པགས་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ནི་ཤའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །
བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་སྙིང་རྗེ་ལན་ལ་ལྟོས་ཤིང༌། བྱང་སེམས་
ཀྱི་སྙིང་རྗེ་སེམས་ཅན་གཞན་སྨིན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ནི་བྱམས་པ་ལ་ལྟོས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལ་ལྟོས་པའོ། །
སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་སྙིང་རྗེ་གཞན་དོན་ལ་སྐྱོ་
བས་སྟོབས་ཆུང༌། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྙིང་རྗེ་གཞན་དོན་ལ་སྐྱོ་བ་དང་བྲལ་བས་སྟོབས་ཆེ་བའི་

- 354 -

འཇུག་སྒྲུབ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཕྱིར། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ནི་རྩོམ་པར་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ནི་རྩོམ་པ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །༼༢༤༨་ན་༥༽༼༤༠༥་༩༽༼༤༥༥་༦༽སེམས་བྱུང་ངོ༌། ། ༈ དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མེད་བཞི་ཀ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཅི་རིགས་སུ་ཁྱད་པར་མེད་ལ། འབྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་འཇོག་པར་ཁྱད་མེད་དུ་གོང་༼༢༤༧་བ་༥༽༼༤༠༤་༡༣༽༼༤༥༤་༡༠༽གི་ལུང་དང་དེའི་དར་ཊཱིཀ་ཏུ་གསལ་བས་གྲུབ་ཅིང༌། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ཙམ་མོ། །སྤྱིར་བཏང་སྙོམས་ལ་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཀྱང་ཡོད་མོད། རང་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྙོམས་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་དེ་ནི་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་གི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་ཉིད་ཡིན་ལ། བྱམས་པ་ནི་ཞེ་སྡང་མེད་པའི་དགེ་རྩ་དང༌། དགའ་བ་ནི་ཚོར་བ་དང༌། སྙིང་རྗེ་ནི་རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ་ཡིན་ཞིང༌། དབུ་མའི་ཡིག་ཆར། འཆད་འགྱུར་ལྟར་ངོ་བོ་ཞེ་སྡང་མེད་པའི་དགེ་རྩ་དང༌། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མའི་མཛོད་སྡོམ་ལས། ཀུན་བཏུས་ཀུན་འགྲོ་ཡུལ་ངེས་རྩ་ཉོན་ལྔ། །དགེ་བ་བདུན་ཏེ་ཉེར་གཉིས་རྫས་ཡོད་གཞན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ་ནི་ཞེ་སྡང་མེད་པའི་དགེ་རྩ་ལ་བརྟགས་པའི་སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པ་ལྟར་སྙིང་རྗེ་ཡང་ཞེ་སྡང་མེད་པའི་དགེ་རྩ་ལ་བཏགས་པའི་དོན་ཏེ། འཆད་འགྱུར་ཞེས་པ་ཡང་འོག་ཏུ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་ཕྱག་འཚལ་གྱི་ཐད་དུ། རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་འཚེ་བའི་གཉེན་པོ་སྟེ། སྙིང་རྗེའོ། །ཞེས་ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད་ལུང་དྲངས་པ་འདིའོ། །༼༢༤༨་བ་༡༽༼༤༠༥་༡༥༽༼༤༥༥་༡༢༽སོགས་སོ། ། ༈ དེ་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དབུ་མའི་རྣམ་བཤད་ལས། སྙིང་རྗེས་དང་པོ་ལ་འདིའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་ཙམ་ཞིག་དམིགས་པར་གསུངས་པས། ཞེས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཙམ་ལ་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་པ་ནི་བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་པའོ། །ཞེས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བདེན་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་

- 355 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཞེས་སམ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཞེས་བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་པའོ། །ཞེས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་པས། དང་པོ་དང་བར་བ་གཉིས་སམ་དང་པོ་དང་ཐ་མའི་ཡིན་པ་མེད་ཀྱང་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པ་ཡོད་དེ་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྣང་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་མི་རྟག་པར་སྣང་བའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲའི་སྙིང་རྗེ་དེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་གང་གི་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པ་དང་བདེན་མེད་གཉིས་ཀའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་དམིགས་ཏེ་རྣམ་པར་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་འདོད་ཀྱི་བརྩེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་སྙིང་རྗེ་གསུམ་ཀའི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དེ་གསུམ་གའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མའི་ཡིག་ཆར། བདེན་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཆོས་ཅན། སྙིང་རྗེ་དང་པོས་ཁྱོད་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་གསུམ་པོའ་དམིགས་པ་ཡིན་ ིཔའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་རྟགས་ཕྱོགས་སྔ་མའི་ཁས་ལེན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་པར་དེའི་གོང་དུ་དེ་ཉིད་ལས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང༌། ཡང་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་མི་རྟག་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་

- 356 -

འཇུག་སྒྲུབ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སྙིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཞིབ་ཏུ་ལྔ་༼༡༧༥་ན་༡༽༼༩༥༧་༧༽༼༥༠༣་༩༽པའི་མཆན་དུ་འཆད་པ་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ནས་བཤད་པའི་དེ་གསུམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །༼༢༤༨་བ་༥༽༼༤༠༦་༦༽༼༤༥༦་༥༽བཞག་གོ ། ༈ འདི་ནི་བློ་བརྟན་འགྲེལ་བཤད་དུ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་དྲངས་པ་ལྟར་ལ། ཡང་འགྲེལ་བཤད་དེར་དང་པོ་སོ་སྐྱེ་མུ་སྟེགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཐུན་མོང་བ་དང༌། གཉིས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་དང༌། གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པ་དང༌། ཡང་དེར་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་སའི་གསུངས་ཚུལ་བཀོད་པར་དང་པོ་ལམ་མ་ཞུགས་དང་གཉིས་པ་ཐེག་དམན་དང༌། གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པ་སྟེ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་འགའ་རེ་བཀོད་པ་རྣམས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ལྔ་པའི་མཆན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་གྱི་བཤད་ཚུལ་དཔེར་དགོད་པ་ལས་ཤེས་སོ། །༼༢༤༨་བ་༦༽ ༼༤༠༦་༡༡༽༼༤༥༦་༩༽ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། ། ༈ འདིར་ནི་མཛོད་ལས། དེ་ཉིད་ཚངས་ཚུལ་ཚངས་པ་ཡི། །འཁོར་ལོ་ཚངས་པས་བསྐོར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། བྱང་ས་ལས། ཚངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། བཞི་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་བསིལ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚིག་བླ་དྭགས་ཡིན་པའི་ཞེས་དང༌། མཚན་བརྗོད་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞི་སྟེ། ཚངས་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །དེའི་དོན་དུ་གནས་པ་ན་ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞི་པའོ། །ཞེས་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་དང༌། དེའི་རྟེན་སངས་འཕགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཚངས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་གཙོ་བོར་གཟུང་དགོས་སོ། །
སྨྲས་པ།

གདུང་བྱེད་སྲིད་པའི་དྲ་བ་གཅད་དཀའ་ཞེས། །བློ་ཆེན་གཏམ་དུ་གྲགས་པ་གྱི་ན་སྟེ། །
ཤེས་རབ་རལ་གྲི་རྣོ་འདི་ཚུལ་བཞིན་དུ། །

- 357 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

འཕྱར་བས་མི་ཕམ་རྒུད་པ་སྲིད་ན་ཅི། །

ལེགས་བཤད་བཤ ༷ ད་དང་སྒྲུབ་ལ་དབང་འབྱོར་བའི། ། ༷
ཤེས་ར༷

བ་ར༷

བ་གསལ་མཁས་དབང་འབུམ་སྡེའི་ཁྱུས། །

ས་འདི༷་འད༷

ི་དང་ཕྱི་མའི་དུས་ཀུན་ཏུ། །

ཡོངས་གང༷་གང༷་གིས་བསྐྲུན་དཀར་འགྱུར་ན་ཨང༌། །

ཚོགས་སྒྲུབ་སྤྱིར་བསྟན།
༈ ༼༢༥༡་ན་༥༽༼༤༡༠་༧༽༼༤༦༠་༡༤༽བསྟན་ཏོ། ། ༈ འདིར་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་
ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་ལ་སྦྱར་བ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལ་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་བཞག་པ་དང༌། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས། སྲིད་མཐའ་གནོན་པའི་ལྷག་མཐོང་སྟོབས་དང་བྲལ། །ཞི་མཐའ་གནོན་པའི་སྙིང་རྗེའི་བརླན་གྱིས་དབེན། །ཕལ་ཆེར་སྲིད་པར་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡི། །ཞི་གནས་སྤངས་ཏེ་ཟུང་འབྲེལ་བསྒོམ་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་ཏུ་སྣང་ངོ༌། །༼༢༥༣་བ་༡༽༼༤༡༣་༡༩༽༼༤༦༤་༡༦༽ཞེས་བྱའོ། །འདིའི་སྔགས་གསུམ་ཡོད་དེ། གཟུང་སྔགས་དང༌། གསང་སྔགས་དང༌། རིག་སྔགས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡང་ཐབས་ཤེས་དེ་ཡིད་སྐྱོབ་ཅིང་ངན་འགྲོ་སོགས་ལས་འཛིན་པས་གཟུངས་དང༌། མ་རིག་པ་སྤོང་ཞིང་རིག་པ་བསྐྱེད་པས་རིག་སྔགས་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསང་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་གསང་སྔགས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། འདི་སྐད་བརྗོད་པར་ཡང་ནུས་ཏེ། གཟུངས་སྔགས་དང༌། གསང་སྔགས་དང༌། རིག་སྔགས་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མན་ངག་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་དང༌། བསམ་པ་དང༌། བསྒོམས་པས་སྡིག་པ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་དོན་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་

- 358 -

ཚོགས་སྒྲུབ་སྤྱིར་བསྟན།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པའི་དྲན་ཤེས་སམ་ལེགས་པའི་ལམ་ལས་མི་ཉམས་པར་འཛིན་པའི་དྲན་ཤེས་ནི་གཟུངས་དང༌། མ་རིག་པ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིན་དྲུག་དང་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་སོགས་ནི་རིག་པ་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ནི་གསང་བ་དང༌། དེ་དག་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བཀའ་ལ་རིམ་བཞིན་གཟུངས་སྔགས་དང༌། རིག་སྔགས་དང༌། གསང་སྔགས་ཀྱི་མིང་གིས་བརྗོད་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། རེ་ཞིག་གཟུངས་སྔགས་ནི་བསྒོམ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ནས། ཤེས་རབ་ནི་མིག་གོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སྒོམ་པའི་རྩ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཏི་མུག་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྩ་བ་མེད་ན་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྩ་བ་དང་འགལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རིག་སྔགས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་དང་དོན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་བྱེད་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བདག་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པས་གཞན་དག་གི་རིག་པ་ཡང་བསྐྱེད་པར་ནུས་པ་ཡིན་ན་དེ་བསྟེན་པར་གྱུར་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སྡིག་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ཞི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །རིག་པའི་ཚིག་གང་དག་གི་དོན་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྐད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལྷ་དང་ཀླུ་དང་གནོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གསང་སྔགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསང་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྦས་པའི་ཡི་གེ་སྦྱོར་བ་ངོ་བོས་བསྒོམ་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་རྒྱུད་ལ་གནས་པས་ཇི་ལྟར་བསམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པར་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། མཐུ་ཆེན་པོའ་བདག་ཉིད་ཡིན་ ིཔའི་ཕྱིར། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །༼༢༥༣་བ་༦༽༼༤༡༤་༡༦༽༼༤༦༥་༡༦༥༽ཡིན་ལ།༽ སྒོམ་བྱུང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཐོབ་པའི་གཟུངས། །༼དེ་ལ་ཡང་༽ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ལས། ༼མོས་པ་༼༢༥༤་ན་༥༽ ༼༤༡༥་༩༽༼༤༦༦་༡༠༽ཡོད་དོ། ། ༈ བློ་ལྡན་འགྲེལ་བཤད་ལས། དེ་ལ་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་དྲིས་པ་དང༌།

- 359 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མཆོད་པ་དང༌། བཅངས་པ་དང༌། བཀླགས་པ་ལ་སོགས་ལ་གཟུངས་ཐོབ་པར་འགྱུར་པའི་ལས་དགེ་བ་བསགས་པས་གང་དུ་སྐྱེས་པར་དེ་ལྟ་བུའི་ཕུང་པོ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་གང་གྲུབ་པས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གང་བཤད་པའི་དོན་དང་ཚིག་རྣམས་ལན་གཅིག་བཤད་པས་ཀུན་འཛིན་པར་ནུས་ཏེ། འདི་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཟུངས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཚེ་འདིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་ལས་ལན་མང་དུ་མཉན་པ་ལས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པས་བཤད་པ་དང༌། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་པས་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཚིག་མ་ལུས་པར་འཛིན་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་ཐོས་པ་ལ་གོམས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་གཟུངས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །༼༢༥༥་བ་༢༽༼༤༡༧་༡༡༽༼༤༦༨་༡༧༽ཕྱེད་དགོས་སོ། ། ༈ ཡང་ཚོགས་ཀྱི་སྐད་དོད་སཾ་བྷ་ར་ཞེས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པས་མཐོང་ལམ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་དང་པོར་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་པ་དང་བསྟུན་ན་འདིར་དཔྱད་རྒྱུ་ཡོད་པར་སེམས་ཀྱང་བརྗོད་མི་སྤོབས་སོ།།
སྨྲས་པ།

དངོས་བསྟན་ཟབ་མོའ་སོར་རྩེ་མ་དོར་བར། ། ིསྦས་དོན་ལམ་གྱི་ཟླ་ཤེལ་རེར་བལྟས་ན། །
ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་ག་བུར་ཟེགས་མ་གང༌། །
ཉམས་ལེན་མིག་གི་བདུད་རྩིར་སྨིན་པར་ངེས། །
ཡང་དག་གཞན་ཕན་བསམ་པ་དང་ལྡན་གང༌། །དུས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་ཚུལ་ལུགས་རྒྱུ་མཐུན་དུ། །
རྒྱལ་སྲས་བྱ་བ་བརྣག་པར་དཀའ་བ་རྣམས། །
དུང་དུང་ཀུན་ཆུབ་འཁུར་ཚུལ་ནུས་བསྟུན་འབུངས། །

- 360 -

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས།

༈ ༼༢༥༧་ན་༥༽༼༤༢༠་༡༠༽༼༤༧༢་༤༽མི་བཞེད་པས་སོ། ། ༈ དེ་ཡང་མཉམ་
བཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་བཅུ་གས་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤ་ཀ་རྟོགས་པར་ཁྱད་མེད་པས་ཉི་ཤ་ཀས་ཀྱང་ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་པར་ཐལ་བའི་དོན་ནོ། །༼༢༥༧་བ་༤༽༼༤༢༡་༦༽ ༼༤༧༣་༣༽ལྟར་རོ། ། ༈ ཁ་ཅིག་གིས་དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མི་འདོད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་བཀག་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ནི་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་གསུངས་པ་ལྟར་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་གི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པའི་སྟོང་ཉིད་མི་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །ཞེས་སྡུག་བདེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སྟོང་བདག་མེད་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང༌། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། བདེན་པ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ཉིད་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ནམ་མཁའི་ལྷ་ཡིས་བསྟན་པ་ལྟར། །དེ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་གསེར་གྱི་སྣོད་དུ་གསེར་ཁབ་ཀྱིས་གྲོག་མ་གསད་ན་གྲོལ་བར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་རུང་དུ་མ་འདུས་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་ཅེས་དགག་པ་སོགས་དང་འགལ་ལོ། །༼༢༥༨་ན་༢༽༼༤༢༡་༡༧༽༼༤༧༣་༡༤༽ཞེས་སོ། ། ༈ གནས་མ་བུ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡེ་པ་ལྔས་གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་འདོད་མི་འདོད་ལ་མཁས་པ་རྣམས་བཞེད་ཚུལ་མི་མཐུན་མོད། འོན་ཀྱང་རྟོག་གེ་འབར་བའི་ལུང་འདི་དང་གཞན་ཡང༌། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། རང་གི་སྡེ་བ་མང་པོས་བཀུར་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མིན་ལ་ཕུང་པོའ་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་མིན་ཏེ། ིཡིན་ན་བདག་དེ་སྐྱེ་འཇིག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པས་དེའི་ཕྱིར་བདག་གམ་གང་ཟག་ནི་ཕུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་ནི་རྟག་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །གང་ཟག་དེ་རྫས་སུ་ཡོད་པར་ཡང་འདོད་དེ། ཞེས་

- 361 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

གསུངས་པས། གང་ཟག་རང་གི་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡང་མི་འདོད་པར་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས། མང་བཀུར་སྡེ་ལྔས་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། བདག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་ཡོད་ན་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་བརྗོད་དུ་མེད་ཟེར་དོན་མེད་པས་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་དུའང་ཁས་མ་བླངས་པར་བརྗོད་དུ་མེད་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ཏུ་སེམས་ཏེ་རྟོག་གེ་འབར་བར་ཡང༌། གནས་མ་བུའི་དམ་ཚིག་ནི། ཞེས་པ་ནས། འདུས་བྱས་ནི་སྐད་ཅིག་པ་དང་སྐད་ཅིག་མིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །གང་ཟག་ནི་ཉེ་བར་བླངས་པའི་ཕུང་པོ་ཉིད་དང་གཅིག་པའམ་གཅིག་པ་མིན་པར་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུང་ཤིང༌། སྔ་མ་ལ་དཔྱད་བྱ་ཡོད་པ་གཉིས་༼༣༤༦་ན་༦༽༼༥༦༩་༡༠༽༼༦༧་༡༦༽པའི་མཆན་དུ་འཆད་དོ། །ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་པོ་ལས་འདི་དག་གི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ། གང་ཟག་དེ་རྫས་སུ་ཡོད་པར་ཡང་འདོད་དེ། ལས་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དང༌། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་གི་ཟབ་པོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། འཁོར་བར་བཅིངས་པ་དང་མྱང་འདས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐར་པ་པོའམ་གྲོལ་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཁས་ལེན་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་ནུས་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེའི་དོན་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་མ་ཡིན་པས་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། མཛོད་འགྲེལ་གྱི་དོན་རང་སྐྱ་བའི་རྫས་བཏགས་གང་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་དོན་ཡིན་པས། རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་ན་རང་སྐྱ་བའི་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་མི་དགོས་པ་འདྲའོ། །༼༢༥༩་ན་༢༽༼༤༢༣་༡༢༽ ༼༤༧༥་༡༡༽འདོད་པ་༽ནི་དོལ་པོ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་༼བློ་རྩིང་༼༢༥༩་ན་༥༽ ༼༤༢༣་༡༩༽༼༤༧༥་༡༩༽མ་བཤད་པས་སོ། ། ༈ དེ་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། གནོད་འཇོམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ནི་རྟོག་པ་ལ་རྗོད་བྱེད་སྒྲ་སྤྱི་དང་བརྗོད་བྱ་དོན་སྤྱི་སྣང་བ་

- 362 -

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མིག་དང༌། གཟུང་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་དེ་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཏུ་སྣང་བ་ནི་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་མིག་དང༌། སྒྲ་དོན་གྱི་སྤྱིར་གྱུར་པའི་བརྗོད་པར་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་བས་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང༌། མིག་གི་གཟུང་འཛིན་དུ་སོ་སོར་སྣང་བར་གྱུར་པ་དང་བྲལ་ཏེ་མཉམ་བཞག་སོ་སོར་རང་རིག་གིས་རིག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཏུ་འདོད་པས། མིག་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་རིག་པའི་དོན་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དང་གཟུང་འཛིན་ཏུ་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་དེ་སྟོང་ཞེས་བྱ་སྟེ་གཉིས་སྣང་སྔ་མ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མིག་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ངོར་རྣམ་བརྟགས་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མིག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་དུ་འདོད་པར་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་དོན་དམ་མཉམ་བཞག་ངོར་མིག་གི་སྟེང་གི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་མིག་གི་སྟེང་གི་མཚན་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ནི་རིག་ངོའ་སྟོང་ ིཉིད་ཡིན་ཡང༌། ལས་དང་པོ་པས་ཐོག་མར་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བྱས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། མིག་གི་སྟེང་གི་གཞན་དབང་དོན་དམ་མཉམ་བཞག་གི་ངོར་ཡོད་པར་འདོད་མཁན་ནི་མདོ་སྡེ་པ་དང༌། དེ་དང་མཐུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོ་ཁོ་ནར་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟ་བུའི་གྲུབ་མཐས་རྒྱུད་བསླད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ནི་བྱ་དང་རི་དྭགས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་མེད་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་མི་འཐད་པ་གང་ཞིག དེ་ལྟར་ན་དེ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་བློ་གོམས་པ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་འཛིན་སྟངས་ལ་དངོས་སུ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མིག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་གང་ཟག་ལ་ཆོས་ཅན་མིག་སོགས་ཉིད་སྟོང་གཞིར་བཟུང་ནས་ཀུན་བཏགས་དགག་བྱའི་བདག་གི་སྟོང་པར་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་ཀྱི། མིག་སོགས་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་སྟོང་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་མིག་གིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བསྟན་ཀྱང་མིག་སོགས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་

- 363 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པ་མི་ཟློག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་བཟུང་ནས་སྐྲག་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བར་འདོད་པ་ན་ཐག་པ་སྟོང་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་སྦྲུལ་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བསྟན་དགོས་ཀྱི། ཐག་པ་སྦྲུལ་གྱིས་སྟོང་པ་སྟོང་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ཐག་པ་དང་སྦྲུལ་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དངོས་སུ་སུན་འབྱིན་བྱེད་དུ་རིག་ངོའ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ནི་འདྲེ་ཤར་ནས་གནོད་པ་ལ་གླུད་ནུབ་སྒོར་རྫོང་བ་ལྟར་ ིཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་གྲངས་ཅན་གྱི་གཞན་སྟོང་ལྟར་བཤད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡང༌། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། བདག་ཀྱང་གཞན་ལ་རང་བཞིན་གཞན། །དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན། །སྐྱེས་བུ་གྲོལ་བ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་དང༌། དེའི་འགྲེལ་བར་རང་བཞིན་ཡང་གཞན་ལ་བདག་ཀྱང་གཞན་ནོ་ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ། ཞེས་པ་ནས། རང་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་བུ་ལས་རང་བཞིན་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཙོ་བོ་དང་སྐྱེས་བུ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་སྟོང་པ་ཙམ་གོམས་པའི་རིམ་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ནི་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་སུ་གསུངས་པ་དང༌། འདིས་མཉམ་བཞག་གི་ངོར་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་དེ་རང་སྟེང་གི་དགག་བྱའོ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་མ་སྒོམ་པར་ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་དང་དེའི་སྟེང་གི་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཙམ་ཞིག་གོམས་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དངོས་སུ་དྲུང་འབྱིན་བྱེད་དུ་བཤད་པ་གཉིས་ཆ་འདྲ་བའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་དུ་གནོད་འཇོམས་དང་མན་ངག་རྗེས་འབྲངས་གཉིས་སེམས་ཙམ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་གསུངས་པ་ནི་སྔ་མའི་ཁས་ལེན་བསྐྱར་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་མ་ཡིན་པར་གཟུང་ངོ༌། །༼༢༦༠་ན་༤༽༼༤༢༥་༡༠༽༼༤༧༧་༡༤༽རང་གི་ངོ་བོ་༽བདེན་གྲུབ་ཀྱི༼ས་སྟོང་པར་༽སྐབས་༼དུ་མ་ཞིག་༽ཏུ་གསལ་བར་༼གསུངས་པ་དང་༽ ཇོ་ནང་པས༼དོན་དམ་དང་༼༢༦༠་ན་༤༽༼༤༢༥་༡༡༽༼༤༧༧་༡༥༽ག་ལ་མཚུངས། ༈ འདིར་བླ་བྲང་དཔར་མར་ཀ་ལ་ཞེས་ཀ་ཁ་ཕྱེ་བྱུང་བ་ཡི་གེ་མ་དག་གོ །ཁོ་བོས། དག་རིམ་རྣམ་

- 364 -

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བཤད་དུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་དང་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་དང་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་རྣམས་སུ་ཇོ་ནང་པའི་རིགས་པའི་གནད་ཆེ་ལོང་ཙམ་གསུངས་ཞེས་བྲིས་པའི་ཐ་མ་འདི་ལ་བསམས་ཤིང༌། དེ་ཡང་ཇོ་ནང་བས་གཙོ་བོར་གནོད་འཇོམས་ལ་ཁུངས་བཅོལ་ཡང་གནོད་འཇོམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དང་ཁོ་རང་གི་ཞེ་འདོད་གཉིས་མི་མཐུན་པའི་ཚུལ་དྲི་མ་མེད་པའི་གསུང་གིས་གསལ་བར་མཛད་ནས། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་མཐའ་ཆོད་པའི་ཚུལ་དུ་གལ་ཏེ་མཐུན་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་གནོད་འཇོམས་ནི་ཁོ་རང་ཚོའི་ཞེ་འདོད་ལྟར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བརྩམས་པ་མིན་པས་ཁུངས་མི་ཐུབ་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་སྟོན་པར་བཞེད་ནས་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མིན་ཚུལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་སྒྲུབ་པར་མཛད་ལ། ཁོ་བོས་ཀྱང་རྡོ་རྗེའི་གསུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་འདེབས་སུ་གོང་༼༤་བ་༦༽༼༥་༡༢༽༼༧་༡༠༽དང༌། གཉིས་༼༣༡༡་བ་༡༽༼༥༡༢་༡༣༽ ༼༣་༡༡༽པའི་མཆན་དུ་གསལ་བྱེད་ཕྲན་ཚེགས་རེ་བྱས་པ་དང་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཇོ་ནང་བས་ཁོ་རང་གི་ལྟ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་བྱམས་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་བློ་བརྟན་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་ཤནྟི་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པར་སྨྲ་ཡང༌། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལེགས་ལྡན་ཟླ་གྲགས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཕྱོགས་སྔར་སོང་བ་བསྙོན་དུ་མེད་པས་དེ་དག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་སློབ་མིན་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲགས་ཤིང༌། ཇོ་ནང་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོས་ཀྱང་དེའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དུ་དམིགས་ཏེ་དེ་འདྲ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དག་མ་དག་སྣ་ཚོགས་བསྲེས་པའི་རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་བརྩམས་སོ། །དེ་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གསང་འདུས་མཐའ་དཔྱོད་རིན་པོ་ཆེའི་མྱུ་གུ་དང་ནང་ཐུགས་ཀྱི་སྲས་པོས་སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་དུ་ཟླ་གྲགས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་སློབ་ཡིན་པར་ལུང་རིགས་ཀྱི་གུང་བསྒྲིགས་ནས་སྒྲུབ་པ་ནི་ཇོ་ནང་བ་ལ་གཙོ་བོར་གནོད་བྱེད་དུ་ཡིན་ལ། ཁོ་རང་གི་ཞེ་འདོད་དེ་ཉིད་བྱམས་མགོན་དང་ཀླུ་སྒྲུབ་སོགས་སྔར་སྨོས་པ་དགུ་ལས་དང་པོ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་མིན་ཚུལ་ས་སྐྱའི་མཁས་མཆོག་གཡག་ཕྲུག་སངས་རྒྱས་དཔལ་གྱིས་རྗེ་ཉིད་ལ་ཇོ་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྔར་གྱི་མཁས་པ་ཕལ་ཆེ་བས་བྱ་འུག་པ་ཉིན་མོར་རྒྱུ་བ་ལྟར་ཐན་ལྟས་སུ་བྱེད་ཀྱང་དགག་

- 365 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པ་དེ་དག་གནད་དུ་སོང་མིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་རྒྱན་དྲུག་སོ་སོའ་ལུགས་ཀྱིས་གསུང་ ིརབ་ལ་དྲང་ངེས་བྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་བསྩལ་པའི་གསུང་རབ་དྲི་མ་མེད་པ་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་གསུངས་ཀྱང་བདུན་པ་ནི་སྔ་མ་རྣམས་དང་འདྲ་བའི་ཁུངས་ཐུབ་མ་ཡིན་པས་དངོས་སུ་མ་སྨོས་ཤིང༌། དེ་བཞིན་དུ་བདུན་པ་དེའི་ཉི་ཁྲི་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུའི་འཆད་ཚུལ་དོན་དུ་མ་སོང་བས་ཆེད་དུ་གསལ་བར་བཀའ་དྲིན་བསྩལ་ཏེ། ཇོ་ནང་སྒྲོལ་མགོན་ནས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་སོགས་གསུམ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་སློབ་མ་ཡིན་པར་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཁུལ་མཛད་པའི་སྔ་མ་ནི་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་པཎྚི་ཏ་ས་དབང་བཟང་པོས་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་དཔེ་ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ལས་བྱུང་བར་བཤད་ཀྱང་དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་སྟེ། ཁོང་རང་ཉིད་ལུས་ངག་གི་བདུན་གནང་ཡུལ་གྱི་གྲས་སུ་ཚུད་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་འཁྲིད་པའི་མཛད་པ་སྣ་ཚོགས་གནང་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་མཐོང་བ་ཟུར་ཙམ་དག་རིམ་རྣམ་བཤད་དུ་སྨོས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། གལ་ཏེ་དེར་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཁུངས་སུ་དྲངས་པའི་མཁས་པ་དེ་རྣམས་དང༌། སྔོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རིམ་པར་གྲགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དག་ལས་ཁུངས་ཆེ་བར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་ནི་དེ་གསུམ་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལྟ་ཞོག་འཕགས་པ་ལྷ་དང་དངོས་སུ་ཐུག་ན་ཡང་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་ཀྱང༌། ཀླུ་སྒྲུབ་རང་ཉིད་ཀྱིས། བརྡ་སྤྲོད་པ་དག་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་གདུལ་བྱ་ལ། །ཇི་ཙམ་བཟོད་པའི་ཆོས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ལེགས་ལྡན་དང་ཟླ་གྲགས་སོ་སོའ་ཁམས་དང་མཐུན་པར་ ིཆོས་སྟོན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཡང་ཀླུ་སྒྲུབ་རང་གིས། སློབ་མའི་ཐ་མ་ཟླ་གྲགས་ལ། །ཆོས་ཀྱི་ཐ་མ་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །ཅེས་གསུངས་པ་དེ་སྔོན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་དུ་མར་དྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །༼༢༦༠་ན་༦༽༼༤༢༥་༡༦༽༼༤༧༨་༢༽
༈ [1]སྟེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་༼འདི་དག་༼༢༦༠་བ་༡༽༼༤༢༥་༡༧༽
[1] སོག་པར་དང་སྐུ་འབུམ་པར་མ་གཉིས་ཀའི་མཆན་རྟགས་ལ་གཞིགས་ན།༼༢༧༣ན༦༽ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་༽སྟེ།ཟེར་དགོས་པ་འདྲ་ཞིག་སྣང་ཡང་འདིར་མ་དཔེ་ལྟར་རོ།།

- 366 -

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

༼༤༧༨་༣༽ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་༽ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ལུགས་༼ལ་ལྟ་སྨོས་༽འཐད་དོ། །འཇུག་པའི་ལུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་བསལ་བའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་བདུད་རྩི་སྟོན་མཛད་ན། །གང་ཞིག་དེ་ལ་ཞེན་གྱུར་བ། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྨད། །ཅེས་གསུངས་པ་དྲངས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་ཁ་ཅིག་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པ་བདེན་དངོས་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ལ་བྱས་ནས་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྨྲ་བ་དང༌། གཞན་དག་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་མིན་པའི་སྔོ་སེར་ལྟར་སྒྲུབ་པ་རང་དབང་བ་ཆོས་ཉིད་དུ་བྱས་ནས་དེ་བདེན་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྒྱལ་བས་ཤིན་ཏུ་སྨད་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་སྔ་རབས་པ་ལ་ལ་དང་ཇོ་ནང་པ་གཉིས་ཀ་རིམ་བཞིན་བཀག་གོ །༼༢༦༦་ན་༢༽༼༤༣༥་༣༽༼༤༨༨་༡༠༽ཡོད་པས་སོ། ། ༈ འདིར་ཡུལ་ཉི་ཤ་ནི་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་གྲངས་ངེས་མིན་པར་གསུངས་པས་གོང་༼༢༦༡་བ་༣༽༼༤༢༧་༡༧༽༼༤༨༠་༧༽དུ་སྔ་མ་བཅུ་དྲུག་དང་ཕྱི་མ་བཞི་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ནི་འདིར་ཡང་ཁས་བླང་དུ་རུང་ངོ༌། །
སྨྲས་པ།

ཉི་གཞོན་འོད་ཀྱི་དཔལ་ལ་མི་བཟོད་པའི། །
སྲིན་བྱའི་ཁྱུ་རྣམས་མུན་པའི་ཁུང་བུར་ཉལ། །རིགས་པ་འདི་ལས་རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་སྨྲའི། །རང་ལུགས་མི་རྟག་མི་བརྟན་ངང་ཚུལ་བསྟན། །འགྲོ༷་མགོན་གཙོ་བོས་སོ་སོར་ཡོངས་འདོམས་ཆོས༷། །རྣམ༷་གྲངས་བརྒྱ་ཕྲག་ནང་ནས་རབ་དང་ཟབ། །མཐའ་ཀླས་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྲས་ལམ་བཟང་ལ༷། །

མོས༷་མནོས་ལོངས་སྤྱོད་འོ་སྐོལ་ངོ་སོ་མཐོ༷། །

- 367 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སའི་ཚོགས།

༈ ༼༢༦༦་ན་༦༽༼༤༣༥་༡༢༽༼༤༨༩་༡༽ཞེས་སོ། ། ༈ དེ་ཡང་སྤྱིར་ས་དང་ལམ་
གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀའི་སྒྲ་འཇུག་ཀྱང༌། ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཚོགས་ལམ་ནས་བཞག་ནས་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་དེས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སའི་སྒྲ་འཇུག་གཞི་གཙོ་བོ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང༌། ལམ་གྱི་སྒྲ་འཇུག་གཞིའི་གཙོ་བོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་སའི་ཚོགས་ཡོངས་སྦྱོང་གི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ཐབས་ཀྱི་ལྡོག་ཆ་དང༌། དངོས་གཉེན་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྡོག་ཆ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་ཟིན་བྲིས་སྦས་དོན་གསལ་སྒྲོན་ལས་བྱུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འོག་༼༣༠༠་བ་༦༽༼༤༩༤་༥༽ ༼༥༥༣་༤༽ནས་ས་བཅུ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འདིར་མ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ནི་སྔ་མ་ལས་ལོགས་སུ་མ་བསྟན་པའི་དོན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྒྱན་སྣང་གི་ལུང་འདི་སོགས་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཅུ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ཡང་མཚོན་པར་ཤེས་སོ། །༼༢༦༦་བ་༢༽༼༤༣༥་༢༠༽ ༼༤༨༩་༨༽སློབ་ཚུལ་ལོ། ། ༈ དགོངས་འགྲེལ་ལས། ས་དང་པོ་ནི་སེམས་པ་རྣམ་པར་དག་པས་བསྡུས་པས་སོ། །ས་གཉིས་པ་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །ས་གསུམ་པ་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །ས་བཞི་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་གྱ་ནོམ་པ་པས་ཀྱང་ཆེས་བསྡུས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ས་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་བཞི་པོ་དག་གིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། མདོ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུས་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་བོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུས་མི་མཉམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་གཉིས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་བོ། །ས་གསུམ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་གནོད་སེམས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ལུས་རྨ་མེད་པ་ཉིད་ཐོབ་བོ། །ས་བཞི་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ལུས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཐོབ་བོ། །ས་ལྔ་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ལུས་ཐོབ་བོ། །ས་དྲུག་པ་ལ་བརྟག་

- 368 -

སའི་ཚོགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལུས་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ཐོབ་བོ། །ས་བདུན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་ཐབས་མཁས་པ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལུས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཐོབ་བོ། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཞི་བ་ཐོབ་བོ། །ས་དགུ་པ་ལ་ལུས་ཚད་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ལུས་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་ཐོབ་བོ། །ས་བཅུ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཐོབ་བོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །༼༢༦༧་ན་༤༽༼༤༣༧་༢༽༼༤༩༠་༡༢༽སྦྱོང་ཚུལ་ལོ། ། ༈ དེ་ལ་གེགས་བཞི་ནི་བློ་བརྟན་འགྲེལ་བཤད་ལས། མཚན་མ་ཕྲ་མོ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བར་བྱེད་པ་དང༌། མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང༌། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང༌། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། དེ་ཡང་བདུན་པ་སོགས་ས་བཞི་ལ་གེགས་དེ་བཞི་ལས་རིམ་བཞིན་གྲོལ་བས་ས་དེ་བཞིའི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཕུང་པོ་སྦྱོང་བར་གསུངས་ཤིང༌། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཐ་མ་གཉིས་ནི། མཛོད་ལས། མོས་པ་འདུས་བྱས་ཡན་ལག་ནི། །དེ་ཡི་དེ་ཉིད་རྣམ་གྲོལ་གཉིས། །བྱང་ཆུབ་ཇི་སྐད་བཤད་ཤེས་པ། །ཞེས་རིམ་བཞིན་མི་སློབ་པའི་མོས་པ་དང༌། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་བཤད་ལ། དེ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་ནི་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡན་ཆད་ལ་ཡོད་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་གཞན་ལྔ་ལ་མེད་པར་བཤད་ཅིང༌། གྲུབ་མཐའ་གོང་མས་ནི་ཀུན་བཏུས་དར་ཊཱིཀ་ལས། ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ་དང༌། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་མེད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཡང་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གི་ཡང་དག་པའི་ངག་ལས་མཐའ་འཚོ་བ་གསུམ་འཇོག་པར་འདྲ་ཡང་ཤེས་པ་དང་གཟུགས་གང་དུ་གཏོགས་པ་ལ་མི་འདྲ་སྟེ། བཞི་

- 369 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

༼༢༦་ན་༦༽༼༧༠༧་༡༡༽༼༢༢༤་༡༤༽པའི་མཆན་དུ་བྲི་བར་འགྱུར་རོ། །༼༢༦༧་ན་༦༽ ༼༤༣༧་༡༠༽༼༤༩༡་༢༽ཡིན་ལ། ༈ འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། འཇུག་པར། རིང་དུ་སོང་འདིར་འདི་ནི་སྐད་ཅིག་དང༌། །སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང༌། །ཞེས་ས་བདུན་པར་འགོག་པ་ལ་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་པས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་ལ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་ནུས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པར་སྟོང་དང༌། གསུམ་པར་འབུམ་ཕྲག་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། གཞན་དག་གིས། མི་འདྲ་སྟེ། འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པར་གསུངས་པ་དེ་ནི་རིམ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཡོན་ཏན་སྡེ་ཚན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་དེ་ནི་ཅིག་ཅར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར་བ་ནི། སྔ་མ་བས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ལ་ཅིག་ཅར་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ནུས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཅིག་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་སྐད་ཅིག་མ་གཞན་ལ་དེ་ལས་ལྡང་མི་ནུས་པར་སྨྲ་བ་ནི་ཐ་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་ཡང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་གཅིག་ཅར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ནི་ས་དང་པོ་པས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ཕྲག་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅེས་པའི་སྐད་ཅིག་དང༌། བདུན་པར་འགོག་པ་ལ་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ཏུ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅེས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་ལ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དཔེ་བྱས་ན་བསྐལ་བ་དང་ཉིན་ཞག་ལྟ་བུའི་རིང་ཐུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་ས་དྲུག་པས་སྐད་ཅིག་ལ་བྱེ་བ་འབུམ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཅིག་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡུན་ལ་ཁྲག་ཁྲིག་དུ་བགོས་པའི་ཆ་གཅིག་དེ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འདི་ནི་གོང་༼༧༤་བ་༣༽༼༡༡༩་༨༽༼༡༣༤་༡༠༽དུ་ཚིག་གསལ་གྱི་བཤད་པ་བཀོད་པ་

- 370 -

སའི་ཚོགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ལྟར་གྱི་སྐད་ཅིག་འཇོག་ཚུལ་གསུམ་གྱི་གང་ལ་བྱེད་སྙམ་ན། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མའི་དགོངས་པ་ནི། དེའི་དང་པོ་ལ་བྱས་པར་མངོན་ཏེ། དབུ་མའི་ཡིག་ཆར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་གོ་ས་འཕོ་བའི་ཡུན་ལ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་པ་ས་བདུན་པ་བས་དེའི་ཡུན་ལ་ཏིང་འཛིན་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དེ་ལྟར་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་པར་གནས་བརྟན་སྣ་མའི་མེ་ཏོག་ནི་ཁབ་ལན་རེ་འཛུགས་པའི་ཡུན་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་མ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ནུས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པ་མྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེའི་ཡུན་ལ་སྐད་ཅིག་དེ་སྙེད་ཡོད་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་པ་ས་བདུན་པ་པས་དེའི་ཡུན་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་འཇོག་པ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་ཤིན་ཏུ་མ་ཁྱབ། འོ་ན། དེའི་ཡུན་ལ་བསྐལ་ཆེན་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། ས་བདུན་པ་པས་དེའི་ཡུན་ལ་བསྐལ་ཆེན་གཅིག་འཇོག་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྐད་ཅིག་བསྐལ་བར་དང༌། བསྐལ་བ་སྐད་ཅིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། བསྐལ་བ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དེ་བསྐལ་པ་ཡིན་ནམ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ནི། གོང་༼༧༥་བ་༡༽༼༡༢༠་༡༤༽༼༡༣༦་༡༽དུ་དབང་ཐོབ་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ན་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་མ་ཟད། དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་ཡང༌། འདི་རྣལ་འབྱོར་བའི་དབང་ཕྱུག་དག་གི་ཐུགས་ངོར་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་སོ་སྐྱེ་ལྟ་ཅི་འཕགས་པ་ཕལ་ཆེར་གྱི་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི། བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྔ་མ་མ་ངེས་ཏེ། འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་དབུ་མའི་ཡིག་ཆར། དཔེར་ན། རྣལ་འབྱོར་ལ་དབང་ཐོབ་པས་སྐད་ཅིག་བསྐལ་བར་བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བསྐལ་པ་དང་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་མཉམ་པ་ཞིག་ཁས་ལེན་མི་རུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་

- 371 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པ་ལྟར། དེ་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་ཡུན་ཚད་མཉམ་པའི་བསྐལ་བ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། བསྐལ་བ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དེ་ཉིད་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་མིན་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། བསྐལ་བ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དེ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་མི་འགྱུར་ན། ལྕགས་ཕལ་བ་གསེར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡང་གསེར་དངོས་གནས་སུ་མི་འགྱུར་བར་མཚུངས་པ་ས་མཐོན་པོའ་ཡོན་ཏན་ལ་སྐུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ ིརོ། །དབུ་མའི་ཡིག་ཆའི་དོན་ཡང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་གོ་ས་འཕོ་བའི་ཡུན་ལ་ཆ་འབུམ་ཕྲག་ཏུ་འབྱེད་པ་དང་དེ་ལ་ཆ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་དུ་བགོས་པ་ནི། རིམ་བཞིན་ས་གསུམ་པ་དང་ས་བདུན་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་དེའི་ཉིད་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་འདྲ་བ་ཇི་ཙམ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཐུབ་པ་ལ་ཚད་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི། སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་བློའ་སྟོབས་ཙམ་གྱིས་དེ་ལ་ཆ་དེ་སྙེད་དུ་བགོ་མི་ནུས་པའི་དོན་ཡིན་ ིཔའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་ཞེས་པ་ནི་ཚད་བཟུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆ་འབུམ་ཕྲག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་གི་དུས་ཀྱི་ཡུན་ཚད་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཆ་རེ་རེ་ཡུན་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རེ་རེ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པའི་ས་གསུམ་པ་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་ཚད་ཅན་གྱི་བསྐལ་བ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་མཐོན་པོ་པས་བསྐལ་བ་སྐད་ཅིག་དང་ཡུན་ཚད་མཉམ་པར་བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག གོང་དུ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་བསིལ་ན་དུས་ཀྱི་སྣང་བ་འགག་འགྲོ་བར་གོང་༼༧༥་བ་༡༽༼༡༢༠་༡༣༽༼༡༣༥་༡༨༽གི་མཆན་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་ཡང་གསུངས་པས་སོ། །༼༢༦༨་ན་༣༽༼༤༣༨་༡༥༽༼༤༩༢་༨༽ཞེས་སོ། ། ༈ དེ་ཡང་དང་པོ་མོས་སྤྱོད་དང༌། བར་བ་གཉིས་མ་དག་ས་བདུན་དང༌། ཐ་མ་དག་སའི་སྐབས་བློ་བརྟན་འགྲེལ་བཤད་གསུངས་ལ། རྐང་པ་གཉིས་པའི་གཞན་ཡང་ཞེས་པ་རྐང་པ་

- 372 -

སའི་ཚོགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དང་པོའ་མོས་སྤྱོད་ལས་གཞན་ས་ཐོབ་པ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་དེར་བཤད་དོ། །༼༢༧༠་བ་༡༽ ི༼༤༤༢་༡༨༽༼༤༩༦་༡༩༽ཁས་བླང་ངོ༌། ། ༈ འདིར་འདི་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བླ་མ་དབུ་མ་པ་ལ་བསྐུར་བའི་བཀའ་ཤོག་ལས། ངེད་རང་གི་ཡང་ངེས་འབྱུང་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྟ་བའི་ཁྲིད་རྣམས་ཀྱི་འཁྲིད་ཚུལ་དང༌། གསང་སྔགས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་གསུངས་པ་རྣམས་དང་ཐིག་གཅིག་ཏུ་འོང་བར་སྣང་ཞིང༌། ངེད་རང་གི་དེ་རྣམས་ས་བོན་ཙམ་དུ་སྣང་ལ་ལམ་རིམ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་དང༌། ལམ་རིམ་ཀུན་ལ་རྩོད་མེད་དུ་གྲུབ་ཅིང༌། ངེད་རང་གི་གདམས་པ་རྣམས་བསྟན་ན་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་གཞི་ཆེན་པོར་སོང་ནས་ཕན་ཤིན་ཏུ་ཆུང་ཞིང་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་འོང་བར་མཐོང་ན་ལམ་རིམ་འདེབས་པ་མ་གཏོགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིད་ཟུར་དུ་མ་བགྱིས་ལགས། ཞེས་དང༌། དྲི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་ལས། འོ་ན་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་དེ་དག་མཐོང་བའི་མཆོག་དང༌། གང་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བ་དེ་དག་ལྟ་བའི་མཆོག་ཏུ་རྒྱལ་བས་གསུངས་འདུག་པ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། དེའི་དགོངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པར་ཡོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་གཟུ་བོར་གནས་ན་སྔར་གྱི་རྩིང་པོ་དེ་རྣམས་མ་ཡིན་གྱི། ཕ་བླ་མ་མཁས་པའི་མན་ངག་ཁུངས་མ་ཁོ་བོས་འབོགས་པར་འདོད་དེ། རེ་ཞིག་དུས་ལ་མ་བབ་སྣང་བས་ད་དུང་གཞན་རྣམས་ལ་དྲི་བར་བྱའོ། །ཞེས་བཀའ་བསྩལ་པ་དང་བསྟུན་ན་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མའི་བསྟོད་པ་དོན་ལྡན་གྱི་རང་འགྲེལ་དུ། དཔེར་ན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་དང་པོར་རིང་འཕུར་དང་ལྷག་སྤྱོད་སོགས་ལ་བརྟེན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ལམ་མཐར་ཐུག་ཏུ་སྒྲོག་པ་ཅི་ཡང་མེད་དང་སྲིད་རྩེའི་སྙོམས་འཇུག་སོགས་བསྒྲུབས་ཤིང༌། ཕྱིས་དེ་དག་ལམ་མ་ཡིན་པར་གཟིགས་ནས་ཡང་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་ལྟར། རྗེ་བླ་མས་ཀྱང་དང་པོར་སྔ་རབས་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་མཐིལ་ཕྱིན་པར་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས་ཚུལ་དང༌། ཕྱིས་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རྩལ་ལྷག་པར་རྒྱས་པ་ན་རང་ཉིད་ཀྱང་ཚུལ་དེས་ཅུང་ཟད་ཐུགས་མ་ཚིམ་ཞིང་ལྷག་པར་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་འདི་ཐལ་རང་གང་གི་ལྟ་བ་ཡིན་ཞུས་པར་གང་ཡང་མིན་གསུངས་ནས་ནན་

- 373 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཏུར་ཆེ་བར་མཛད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་གཟོད་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་མང་པོ་དང་བཅས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་བཙལ་ཏེ་གསར་དུ་རྙེད་ནས་ཐུགས་འཕྲོགས་པའི་དབང་གིས་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་བསྟོད་པ་སོགས་མཛད་པའི་ཚུལ་འདི་ལེགས་པར་བསམ་ཞིང་གོ་ན་ལྟ་བ་གཞན་ལ་འགྲམ་ཆུ་མི་ལྡང་ཞིང༌། རང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྙེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དོན་གྱི་གཏིང་དཔོག་པའི་གསུང་དུ་སྣང་ངོ༌། །༼༢༧༡་ན་༥༽༼༤༤༤་༩༽༼༤༩༨་༡༣༽ཞེས་སོ། ། ༈ འདི་དག་ནི་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མའི་བསྟོད་འགྲེལ་བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལས། རྗེ་བླ་མས་ཀྱང་ཐུན་མོང་གི་སྣང་ངོར་ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་མ་རྫོགས་པའི་སྐབས་སུ་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སྣང་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཆོས་ཉིད་ལ་མཐའ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པ་གང་དུ་མི་འཛིན་ཞིང་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཙམ་ལ་སྤྲོས་བྲལ་ལམ་གཤིས་ལུགས་མཐོང་ཞེས་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྡུད་པ་ལས། གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཚོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང༌། །ཞེས་སོགས་དྲངས་པ་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མཉམ་གཞག་གིས་ཆོས་ཉིད་མཐའ་གང་དུའང་མི་གནས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་མཐའ་གང་དུའང་མི་འཛིན་པ་ན་དེ་དང་དེ་རྟོགས་པར་ཐ་སྙད་བྱས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ནས། གང་ཚེ་སྐྱེ་མེད་ཅེས་སོགས་འཇུག་པའི་ལུང་གིས་བསྒྲུབས་པ་དང༌། རྟག་ངུའི་རྟོགས་བརྗོད་དུའང༌། ཆོས་རྣམས་རྡུལ་ཙམ་དམིགས་པ་མེད་ན་ཡང༌། །མངོན་པར་ཞེན་རྣམས་སྐྲག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ངོར་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་ཞིག་ཁས་ལེན་ལ། །ཞེས་རང་ལུགས་ཁས་ལེན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱོགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང༌། ལྟ་བ་དེ་ཉིད་ལ་མྱོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་འཁྲུངས་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་སུ་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་གསུང་བའི་ཚེ་ཐུགས་སྔ་མའི་ལྟ་བ་དེ་གའི་ངང་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འབྱམས་ནས་ཚོགས་གྲོལ་བའང་མི་གསན་པར་གཞན་གྱིས་སློང་དགོས་པ་བྱུང་ཚུལ་དད་པའི་འཇུག་ངོགས་ལས། ཤེར་ཕྱིན་ཞལ་འདོན་དུ་མཛད་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་ལ་ངེས་གཟུང་མེད་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས། དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་དང་བདུད་ཟློག་སོགས་ཀྱི་ཚིག་འབྲུ་ཙམ་ཡང་ཐུགས་ཀྱིས་མི་ངེས་

- 374 -

སའི་ཚོགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པར། རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུ་བ་རགས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་ནས་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཀྱི་ངང་ལ་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་མང་ཇའི་མཇུག་འཁྱོངས་པ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་འཇུག་པ་བྱུང༌། བོད་ཀྱིས་གྲུབ་ཐོབ་ཏུ་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་བཟང་ཤོས་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས་འདུག །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གསེར་ཕྲེང་དུ་དྲངས་པའི་ལུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཕྱིས་ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་རྫོགས་ནས་རྩ་ཤེས་ཊཱིཀ་ཆེན་སོགས་སུ་བཀྲལ་ཚུལ་སྔ་མ་དང་ཆེས་མི་འདྲ་བ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འོག་ཏུ་འཆད་ཅེས་པ་ཡང་དེར་རྩ་ཤེས་ཊཱིཀ་ཆེན་དྲངས་པ་ལས། སྤྲོས་བྲལ་རྟོགས་སོ་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་རངས་ཤིང་དགའ་ལ། སྤྲོས་པ་མེད་པ་དགག་པ་འཇལ་ལོ་བྱས་ན་མི་བཟོད་པ་ནི། དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཞིག་མེད་དགག་གི་དོན་ཡིན་པ་མ་རྟོགས་པར་མེད་དགག་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྭ་དང་འདྲ་བའི་ཅང་མེད་དུ་འདོད་པའི་བློ་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང༌། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར་དྲངས་པ་ལས། འདིར་གལ་ཆེ་བ་ནི་མ་རིག་པ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་འཛིན་སྟངས་སུན་ཕྱུང་བའི་སྒོ་ནས་དེའི་ལྡོག་ཕྱོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ངེས་པ་ཤགས་དྲག་བསྐྱེད་ནས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། བདག་འཛིན་དང་མ་རིག་པའི་འཛིན་སྟངས་སུན་མ་ཕྱུང་བར་སྟོང་ཉིད་ཟུར་བ་ཞིག་ལ་བྱས་ནས་བསྒོམས་ཀྱང་བདག་འཛིན་ལ་མི་གནོད་པས་འདྲེ་ཤར་སྒོར་གནོད་པ་ལ་གླུད་ནུབ་སྒོར་གཏོང་བ་དང་འདྲའོ་ཞེས་གོང་མ་རྣམས་གསུངས་པ་མད་པར་སྣང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ལ་སྔ་རྩོམ་ཕྱི་རྩོམ་གྱི་དབང་གིས་གསུང་ཟིན་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅེས་པ་མི་རིགས་ཞེས་ནན་གྱིས་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་ཕྲེང་བ་འབྲེལ་མི་ཆགས་པ་མང་པོ་སྤེལ་བ་ནི་ཁྲོན་པའི་རུས་སྦལ་གྱི་རྣམ་ཐར་དུ་ཟད་དེ། ནང་ཐུགས་ཀྱི་སྲས་པོ་མཁས་གྲུབ་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་ཀྱང་རྗེ་རེད་མདའ་བའི་ཉེ་གནས་དགེ་བཤེས་སངས་དཔལ་པའི་དྲིས་ལན་ཏུ་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་དང་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གཉིས་ལ་སྔ་ཕྱིའི་རྩོམ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་སྒྱུ་ལུས་དང་པོར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ལ་བཤད་པ་མི་འདྲ་བར་བྱུང་བ་དང༌། བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ལ་གནང་བའི་འཕོ་བའི་

- 375 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཡིག་ཆུང་དང་འཕོ་ཊཱིཀ་གསེར་གྱི་སྒོ་འབྱེད་གཉིས་ལ་ཡང་དཔྱད་པ་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་གྱི་དབང་གིས་ཡི་གེ་འགོད་ལུགས་མི་འདྲ་བར་བྱུང་ཚུལ་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་ལུང་འདིའི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང༌། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཤེས་པ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་འཛིན་པ་ནས། ཤེས་པ་དེས་ཡུལ་དེ་རིག་པར་བརྗོད་དེ། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་སེམས་ནི་ཡུལ་སྔོན་པོ་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ན། སེམས་དེ་ཡིས་ཡུལ་སྔོན་པོ་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་འདྲ་བ་དེ་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་སྐྱེ་བ་ན། ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉེ་བར་གདགས་སོ། །ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། གང་གི་ཚེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པ་མེད་པ་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྟེ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་ཏུ་ཞུགས་པ་དེའི་ཚེ། ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་སྟེན་པ་སྟེ་འཛིན་པ་ཉིད་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་སྔར་གྱི་རྩོད་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་སྔ་མ་སྨྲ་བ་བོས་བློ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱུ་མེད་པ་དང༌། ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་བློ་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང༌། མ་ཞུགས་ན་ཡུལ་དེ་མི་ཤེས་པ་དང༌། མ་ཤེས་ན་ཡུལ་ཅན་དེ་ཤེས་པར་འགལ་ལོ་ཞེས་སྨྲ་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་བློ་མི་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པས། དེ་ལ་ལན་མི་འདེབས་པས་བློ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱུ་མེད་པ་བཀག་ནས། དེའི་རྣམ་པ་བློ་ལ་འཆར་བ་དང༌། དེ་ཤར་བ་ལས་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པར་འཇོག་ཅེས་དཔེ་དང་བཅས་པར་གསུངས་པས། ལུགས་འདི་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་སྨྲ་བ་ནི། འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་མཆོག་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདི་དང་གཏན་མི་འདྲ་བར་བཀྲལ་བས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །༼༢༧༢་བ་༥༽༼༤༤༦་༢༠༽༼༥༠༡་༡༡༽ཅེས་སོ། ། ༈ ཀུན་རྨོངས་ཉེར་གཉིས་གནས་ངན་ལེན་བཅུ་གཅིག་ས་སོ་སོ་དང་སྤང་གཉེན་

- 376 -

སའི་ཚོགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དུ་སྦྱོར་བ་འདི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་མི་འདོད་ཅེས་དམ་པ་འགའ་ཞིག་བཞེད་ཀྱང༌། རང་རེའི་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ལྟར་དྲི་མེད་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཤེར་སྙིང་འགྲེལ་བར་བྱུང་ཞིང༌། མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོའ་ཤེར་ ིསྙིང་འགྲེལ་བར་ཡང་དེ་ཉིད་སོར་བཞག་ཏུ་མཛད་པར་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་བཤད་དོ། །༼༢༧༥་ན་༡༽༼༤༥༠་༡༢༽༼༥༠༥་༡༠༽གྱུར་པའོ། ། ༈ གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་ཡིག་ཆའི་དོན་བསྡུས་ཏེ། གང་གི་གཉེན་པོ་བྱ་ཡུལ་སྒྲིབ་པ་ལ། །མཚན་ཉིད་ཟུར་ཏུ་ཆ་བཞག་མ་སྨོས་པས། །ཐར་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་བར་གཅོད་སྒྲིབ། །རིམ་བཞིན་སྒྲིབ་གཉིས་དོན་དུ་ཁ་ཅིག་འདོད། །གཞན་དག་སྔ་མའི་སྐྱོན་ཏུ་བདེན་འཛིན་འཕེན༌། །འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བའི་གདོན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག །ཐོབ་ལ་བར་ཏུ་གཅོད་ཕྱིར་སྔ་མ་ཞིག །ཅེས་དང༌། ཡིག་ཆའི་སྐབས་བཞི་པར། ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སྒྲིབ་པ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཆ་བཞག་སྨོས་པས་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་སྲེད་ཀྱི་ཟག་པ་སྡུད། ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། གཞན་དོན་འདོད་སྲེད་ཀྱི་ཟག་པ་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྤང་དགོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡིག་ཆར་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་དུ་སྒྲུབ་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདིར་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རིམ་ལྔའི་གནད་དོན་གསལ་སྒྲོན་ལས། ཐབས་མི་མཁས་པ་ལ་མཐོ་རིས་ཀྱི་གེགས་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དེ་ལས་བཟློག་པ་ལ་གེགས་བྱེད་མི་ནུས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང༌། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་འགའ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེད་པར་བསྟན་པས། ཉོན་མོངས་གང་ཡིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པར་བསྟན་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ལ་ཟག་པ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་སྤང་བྱར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པས་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་ན་གཞན་

- 377 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

དོན་འདོད་སྲེད་སོགས་ཀྱང་གཏན་ཏུ་ལོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས༌། ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་པའི་བདེ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་བསྒོམ་པས་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུ་མ་རིག་པ་རྣམས་ཟད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལོག་པ་ན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གཞན་དོན་དུ་འདོད་སྲེད་བསྟེན་པ་ལ་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། དགེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ལོག་པར་ལྟུང་བ་ངན་འགྲོར་འཁྲིད་མི་ནུས་པར་བསྟན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དགེ་བའི་ཆོས་ངན་འགྲོའ་རྒྱུར་མི་འགྲོ་བར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་སྒྱུར་པ་ལ། ཐེག་པ་གཞན་ ིལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དབུ་ཕར་གཉིས་ཀའི་ཡིག་ཆར། ལས་སྒྲིབ་ལ་སྒྲིབ་པ་མིན་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་ལ་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས། ངོ་ཚ་ཁྲེལ་མེད་དང་ལྡན་མེད་དམ་དཔྱད། །ཅེས་དགོངས་པ་མཛད་པ་ལྟར་བདག་གི་བླ་མ་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་མཚན་ཅན་གྱིས་དེའི་འགྲེལ་བར་དགོངས་པ་གཞན་ཏུ་བཀྲལ་བ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་གཟུགས་ཡིག་ཆར། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། མཚམས་མེད་པའི་ལས་རྣམས་ནི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་དྲངས་ནས་མཚམས་མེད་ལྔ་ལས་སྒྲིབ་ཏུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །ཡང་དེ་གཉིས་ཀར་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལས། སྡོམ་ལས། འོན་ཀྱང་བྱིང་ཕྲ་དགེ་ལ་རགས་པ་ནི། །མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །སྒྲིབ་གཉིས་ལས་གཞན་སྙོམས་འཇུག་སྒྲིབ་གང་དཔྱད། །ཅེས་དགོངས་པ་མཛད་པའི་དོན་བདག་གི་བླ་མས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་ནི་ད་ལྟ་ཡིད་ཡུལ་ཏུ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་རང་བློར་ཤར་ཚོད་དྲང་པོར་སྨོས་ན་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པར་གྱུར་པའི་རྒོད་པ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པས། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མས་གང་ཡང་མིན་གསུངས་པ་ནི་དེར་གྱུར་པའི་བྱིང་བ་ཕྲ་མོ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་པ་འདྲ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་ལམ་ཡང་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

- 378 -

སའི་ཚོགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་མ་ཤོར་ཡང་གསལ་ཆའི་ངར་ཤོར་སྟེ་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་སོང་བ་དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་ལ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་བ་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །༼༢༧༥་བ་༥༽༼༤༥༡་༡༨༽༼༥༠༦་༡༩༽མི་བྱའོ། ། ༈ འདི་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་མཐོང་སྤང་ལ་གྲུབ་མཐས་བསླད་པ་དགོས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་བའི་གྲུབ་མཐས་བསླད་པ་མི་དགོས་ཏེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོར་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་རིམ་བཞིན་མཐོང་སྤང་བདེན་འཛིན་དང་མཐོང་སྤང་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་དག་ཀྱང་དོན་སྨྲ་དང་སེམས་ཙམ་པ་འགའ་ཞིག་ཅི་རིགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐས་བསླད་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་བའི་གྲུབ་མཐས་བསླད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་ཐ་མ་གྲུབ་སྟེ། ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཐར་ལམ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཟུར་བར་བ་གྲུབ་སྟེ། བྱེ་སྨྲས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག མདོ་སྡེ་པས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་ལ་དངོས་པོས་ཁྱབ་པར་འདོད་ལ། སེམས་ཙམ་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང༌། ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ལྷག་མ་རྣམས་དེ་ལྟར་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། འདོད་སྡུག་བསྔལ་ལ་དེ་ན་ནི། །དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཤེས་དེ་བཞིན། །སྡུག་བསྔལ་ལྷག་ལ་རྗེས་བཟོད་ཤེས། །བདེན་པ་གསུམ་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་བས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་དབེན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཤགས་ལ་རྟོགས་པར་འདོད་ཅིང༌། དེ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཁོ་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པའི་སྒྲུབ་ཚུལ་འདིར་སྨོས་ཀྱིས་མི་ལངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་སེམས་ཙམ་པ་ཡོད་པར་ཞི་འཚོ་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་གསལ་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་གྲགས་

- 379 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཆེའོ། །གོང་གི་རྟགས་ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྔ་མ་མཐོང་སྤང་བདེན་འཛིན་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཕྱི་མ་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་བློ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་ཐེག་ཆེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོར་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་ཐེག་དམན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོར་མེད་པ་དེ་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཏུ་གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་རང་རྒྱལ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོར་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློ་གཉིས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རགས་པ་དང་ཕྲ་མོ་ཡིན་ལ། སྔ་མ་བྱེ་སྨྲ་དང་སེམས་ཙམ་པ་དང་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་ཅི་རིགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐས་བསླད་ཅིང༌། ཕྱི་མ་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནའི་གྲུབ་མཐས་བསླད་པ་ཡིན་པ་དང༌། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོར་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཕྲ་མོ་དང་བྱེ་སྨྲ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའི་གྲུབ་མཐས་བསླད་པ་ཡིན་ལ་གང་ཟག་བདེན་པར་མེད་པ་ཉན་རང་གི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོར་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའི་གྲུབ་མཐས་བསླད་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀ་བདག་འཛིན་གཉིས་གང་ཡང་མིན་ཞིང༌། བུམ་པ་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོར་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཡང་འདི་དང་འདྲ་སྟེ། དཔེར་ན་གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་ནི་བློ་ཀུན་བཏགས་རང་ག་བ་ཡིན་གྱི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་མིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པ་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐས་བསླད་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །སེང་བཟང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་མེད་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོར་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐས་བསླད་པའི་བློ་མིན་ཏེ། བློ་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གྲུབ་མཐས་བསླད་ཅེས་པ་ནི་གྲུབ་

- 380 -

སའི་ཚོགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

མཐའི་སྐྱོན་གྱིས་གོས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་མིན་ལ། དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིག་ཤེས་ཀྱི་དཔྱད་བཟོད་དུ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་བཤད་པའང་ཡོད་དེ། མཁས་དབང་དཔལ་ལྡན་པའི་འཇུག་པའི་ཚིག་འགྲེལ་དུ་བལྟའོ། །༼༢༧༦་ན་༢༽༼༤༥༢་༧༽༼༥༠༧་༩༽མེད་དོ། ། ༈ དེ་ཡང་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་འཆད་ན་འདི་ལྟར། འཇིག་མཐར་གཉིས་ནི་རང་ཡུལ་བདེན་པ་བཞིར་ཕྱེ་བའི་སྡུག་བདེན་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ནས་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲའི་བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ལ་མ་དམིགས་པས་བསྡུ་བར་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་ལ། ཀུན་བཏུས་སུ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་པ་བཞི་ཀ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བའི་ལོག་ཞུགས་ཡིན་པར་ཁྱད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། ཞིབ་ཏུ་རེད་འདའ་བའི་ཀུན་བཏུས་ཊཱིཀ་ཆེན་དང་ཁོ་བོའ་བླ་མ་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་མཚན་ཅན་གྱི་ ིམཛོད་གནས་ལྔ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང༌། ལྷག་མ་གཉིས་༼༣༤༧་ན་༤༽༼༥༧༠་༡༥༽༼༦༩་༤༽པའི་མཆན་དུ་འཆད་པར་འདོད་དོ། །༼༢༧༧་ན་༣༽༼༤༥༤་༣༽༼༥༠༩་༩༽མ་མཛད་དོ། ། ༈ མཁས་པ་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་འདོད་ཉོན་སྤོང་ཚེ་སྲིད་ཉོན་མི་སྤོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་སྲིད་རྩེའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་གང་ཟག་བདག་འཛིན་གཉིས་ལ་སྤངས་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡོད། སྤངས་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་ཁམས་གསུམ་ཀའི་མཐོང་སྤང་གཅིག་ཆར་སྤང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་གོང་མའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་རིམ་གྱིས་སྤོང་བ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལའང་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཇི་ལྟར་འཇོག་དཔྱད་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང༌། བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན་འདོད་ཉོན་སྤངས་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་བླངས་ན། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་འདོད་ཉོན་མ་སྤངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང༌།

- 381 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་འདོད་ཉོན་མ་སྤངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་ཐེག་དམན་གང་ཟག་གིས་ཉོན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད། ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་གིས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་ཉོན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བར་བྱེད་པ་ནི་འདྲ་བ་ལ། སྤང་བྱ་གཅིག་ཆར་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ཀའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་གཅིག་ཆར་སྤང་དགོས་ལ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་ཁམས་གསུམ་ཀའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ངེས་པར་རིམ་གྱིས་སྤང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སོགས་འཇོག་དཀའ་བར་སྣང་ལ། འདོད་ཉོན་སྤངས་ན་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་དང་མཐུན་ཞིང༌། གསེར་ཕྲེང་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོ་དང་འགལ་སྐྱོན་མེད་ལ། ས་བོན་ཁས་ལེན་པ་དང༌། གང་ཟག་བདག་འཛིན་ལ་སྒོམ་སྤང་ཡོད་པར་འདོད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་འགྲིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཁོ་བོས་སྨྲ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བདག་ལྟ་བུའི་རྨོངས་པ་དག་ལ་དཔྱོད་པའི་གོ་སྐབས་ཕྱེ་བས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་མོད། འོན་ཀྱང་སྒྲས་ཟིན་ལྟར་དུ་ཁས་ལེན་མི་ནུས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་སྤོང་བའི་ཚུལ་གཉིས་འདི་ཉིད་དུ་གསལ་བ་འདི་ལ་སུས་ཀྱང་བསྙོན་དུ་མེད་ལ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་འགའ་ཞིག་ངང་ཐུང་བའི་དབང་གིས་ཁམས་དང་སས་ཕྱེ་སྟེ་རགས་རིམ་ནས་རྩལ་ཏུ་བཏོན་ཏེ་བདག་མེད་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཐོག་མར་འདོད་ཉོན་རྣམས་དང་དེ་ནས་དང་པོའ་ཉོན་མོངས་སོགས་ཁམས་གསུམ་ས་དགུས་རིམ་གྱིས་སྤོང་བར་བྱེད་ཅིང༌། ིལུགས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པས་ཐེག་་ཆེན་ཁོ་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་ལ། ཐེག་ཆེན་ནི་ངང་རྒྱུད་རིང་བས་ཁམས་དང་ས་མ་ཕྱེ་བར་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རིས་སུ་མེད་པར་ཆ་མཉམ་དུ་བདག་མེད་སོགས་སུ་སྒོམ་པའི་དབང་གིས་ཆེན་པོ་སྐོར་རྣམས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྤོང་བ་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡོངས་ལ་གྲགས་ཤིང༌། ཐལ་འགྱུར་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པས་

- 382 -

སའི་ཚོགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཉན་ཐོས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་སྤོང་བ་ཡོད་པས། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་གོ །བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་འདོད་ཉོན་སྤངས་པས་མ་ཁྱབ་པ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤ་༼༡༤༡་བ་༡༽༼༢༣༡་༡༽༼༢༦༠་༨༽དང་སྦྱོར་ལམ་༼༡༧༡་བ་༡༽༼༢༧༧་༡༽༼༣༡༢་༡༢༽གྱི་མཆན་དུ་བཤད་པ་རྣམས་གུང་བསྒྲིགས་པ་ལས་མཚོན་ནུས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྩད་བྱར་མི་སྣང་ལ། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་འདོད་ཉོན་མ་སྤངས་པ་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱི་འོག༼༢༧༧་བ་༤༽༼༤༥༥་༣༽༼༥༡༠་༡༡༽ གིས་མཚོན་སྐབས་དུ་མས་ཤེས་ནུས་ཤིང༌། ཐ་མ་ནི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང༌། དེར་མ་ཟད་ཅི་ཡང་མེད་མན་ལ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་ནི་སྔོན་ནས་ས་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཀྱང་ཡིན་པར་སྣང་ངོ༌། །འདི་ལྟར་བྱས་ན་ཁོང་གིས་དེའི་འཕྲོར། འགའ་ཞིག་གིས་འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་མེད་ཟེར་བ་ནི། རྒྱ་གཞུང་ཚད་མ་ཀུན་དང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་དྲི་མ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བས་རྒྱང་རིང་དུ་འདོར་བར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་ཡང་ལེགས་པར་འགྲིག་གོ །༼༢༧༧་བ་༣༽ ༼༤༥༤་༡༨༽༼༥༡༠་༦༦༽[1] ༈ ལ་ལས་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་ལུགས་ལ། ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་གིས་བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་ཙམ་ཡང་ཉམས་སྨོད་མི་ཐུབ་པས་བདག་འཛིན་དང་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་ཅེས་སྨྲས་ནས། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ལུང་འདི་འདྲེན་པ་སྣང་མོད། འོན་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་མིན་པ་ནི་འཕྲོ་ཉིད་དུ་དེའི་རྒྱུ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །དེས་ན་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཟིན་ནི་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་མོད། ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པ་ལྟར་ན་འདི་ནི་སྙོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡོད་པས་དེ་ལ་དགོངས་པར་འདོད་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་དང་བདག་འཛིན་གཉིས་ཅིག་

[1]མི་ནུས་ཏེ།ཞེས་པའི་ཟུར་མཆན་ཡིན་ནམ་སྙམ།

- 383 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཆར་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དེས་བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་ཙམ་ཡང་ཉམས་སྨོད་མི་ཐུབ་པ་བཀོད་པ་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། ཚད་མ་དེའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་བར་ལ་དངོས་ཀྱི་གནོད་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པ་ཡིན་གྱི། ངེས་ཤེས་ཡོད་དུས་སྒྲོ་འདོགས་དངོས་སུ་མེད་པ་ཙམ་ནི། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཞིབ་ཆ་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །
ཁ་ཅིག སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་སྒྲ་རྟག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་
གཅིག་ཅར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེའམ་མི་སྐྱེ། སྐྱེ་ན་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཉམས་ལ། མི་སྐྱེ་ན་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ཞིང༌། མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྒོམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྗེས་དཔག་དེས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་དེས་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་འཇོམས་མི་ནུས་ཀྱི། ཞེས་དང༌། རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། དེ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས། རང་གི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲོ་འདོགས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་སྟངས་དང་ཞེན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང༌། དེའི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་དེས་ཀྱང་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བ་ཡང་འཇོམས་མི་ནུས་ཤིང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་རྟག་འཛིན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བའི་སྟོབས་ཙམ་གྱིས་དེ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཁེགས་མི་ནུས་པའི་དོན་ཡིན་པ་གཉིས་ཀའི་ཚིག་ཟིན་ན་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལ་ལས། འདི་དག་དང་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་སྒྲ་རྟག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་གནོད་བྱེད་མིན་པར་འདོད་ཀྱང་རང་རེའི་ལེའུ་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་ལྷན་

- 384 -

སའི་ཚོགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སྐྱེས་ཡང་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་མི་གནོད་པའི་དོན་དུ་མཛད་པ་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་སྟེ། ཁྱེད་ལྟར་ན་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡང་རྟག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། སྲས་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་དུ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་གི་ལྷན་སྐྱེས་ནི་མངོན་གྱུར་ཡང་རྒྱུན་གཅོད་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་དུ་ཡང་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་བདག་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང༌། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་གི་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་ལྡོག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དོན་གྱིས་ཁས། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློའ་བྱེད་པ་མ་ཉམས་བར་དུ་རྟག་འཛིན་ལྷན་ ིསྐྱེས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཐད་སྙམ་པའི་བློའ་ིཤགས་མ་ཡལ་བཞིན་དུ་སྔ་ཕྱི་གཅིག་འཛིན་གྱི་བློ་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་སྣང་བས་སོ། །རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་བར་དུ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་མི་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག དེ་གཉིས་ཀ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་བར་དུ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་མི་སྐྱེ་ཡང་བྱེད་པ་ཉམས་ན་འབྱུང་བ་ནི་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལ་མུན་པ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་སོ། །༼༢༧༨་ན་༣༽ ༼༤༥༥་༡༥༽༼༥༡༡་༤༽ལྟར་རོ། ། ༈ འདིར་རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ལས། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །བསྒོམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པའི་རྣམ་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུར་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་སོགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་བསལ་ནས་བདག་མེད་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདིའི་རྩ་བའི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་གཟུགས་རྟག་པ་ཡིན་ནམ་མི་རྟག་པ་ཡིན། བཙུན་

- 385 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པ་མི་རྟག་པ་ལགས་སོ། །གང་མི་རྟག་པ་དེ་བདེ་བ་ཡིན་ནམ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན། བཙུན་པ་སྡུག་བསྔལ་པ་ལགས་ཏེ། གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམ་པར་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ལགས་སོ། །དེ་ལ་འདི་ནི་ངའི་བདག་གོ་ཞེས་པ་ལྟར་རུང་ངམ། བཙུན་པ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་ལས་གཞན་སྔོན་དུ་མ་གསུངས་ཤིང༌། འདི་ཡང་དེ་དང་སྦྱོར་དགོས་པ་ནི་གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་འཕྲོ་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ཕྱིར་ཞེས་དང༌། གསུངས་ཞེས་པས་འགྲུབ་བོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་ཊཱིཀ་ཆེན་གཉིས་ཀར་ཡང་བསྒོམ་པ་ལྷག་མ་ཞེས་པའི་ཐད་དུ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་དང༌། ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་དུ་རྟོགས་པ་གཉིས་ལས་གཞན་མ་གསུངས་པ་དང༌། བརྗེད་བྱང་འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང༌། མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་ངེས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བདག་མེད་ངེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང༌། རྣམ་པ་ལྷག་མ་རྣམས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྦྱོར་བྱེད་དུ་བཤད་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཀུན་འབྱུང་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་སོགས་བསལ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཅི་སྙམ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་མེད་དུ་འཛིན་པ་སོགས་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་པས། གོང་དུ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དངོས་ཟིན་དང་སྦྱར་ཏེ་རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་བཤད་པ་ཡང་འདིའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་པའི་གནད་ནི་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཚུལ་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ལོགས་སུ་མ་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་སོ། །༼༢༧༨་ན་༤༽༼༤༥༥་༡༨༽༼༥༡༡་༧༽སྐབས་སུ་༽ ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱི་༼སྤང་བྱ་༼༢༧༩་ན་༢༽༼༤༥༧་༦༽༼༥༡༢་༡༨༽གསུང་ངོ༌། ། ༈ ལོ་ཆེན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའ་རིགས་པའི་ཕུགས་ཀྱི་གཏད་སོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་དུ་སྔ་མོ་ནས་ཅུང་ཟད་ ིབསམ་བློ་བཏང་ཡང་གོ་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་འཆར་བ་མ་གཏོགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་པའི་ངེས་འདྲོངས་མ་བྱུང་ལ། ལོ་ཆེན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ཆེ་ཆུང་ཡོད་འདུག་ཀྱང་

- 386 -

སའི་ཚོགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ད་བར་དངོས་སུ་མཇལ་རྒྱུ་མ་བྱུང་བས་ད་རེས་དགོངས་པ་གསལ་དུ་བཏང་མི་ཐུབ་པར་གཞག་ལ། སླད་ནས་ཐུབ་ན་བྱ་བར་སྨོན་ནོ། །༼༢༧༩་ན་༦༽༼༤༥་༧༽༼༥༡༣་༩༽འཕགས་པས་༽དེ་ལྟར་ན་ཁམས་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པོ་རྣམ་པར་བཞིས་བསྡུས་པ་རྣམས་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་༼ཁམས་གསུམ་༼༢༧༩་བ་༢༽༼༤༥༨་༡༽ ༼༥༡༣་༡༤༽སྐབས་ཀྱི་༽སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་༼ལམ་རྣམས་༽དེ་དང་དེ་དངོས་མིན་གྱི་ས་བརྒྱད་པའི་༼ཁྱད་པར་ལམ་ལ་༽དེ་དག་ཅི་རིགས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་༼འདོད་པ་ལ་༽སྐབས་བཞི་༼༩༩་ན་༡༽༼༡༢༨་༡༽༼༣༦༠་༡༽པར་བཀོད་པ་ལྟར་༼འཕགས་པས་༼༢༧༩་བ་༢༽༼༤༥༨་༢༽༼༥༡༣་༡༦༽བཤད་པར་འགྱུར་༽བ་སྐབས་བཞི་༼༡༠༠་ན་༣༽ ༼༨༢༩་༡༧༽༼༣༦༢་༡༽པར་བྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་༼ཞིང་༼༢༧༩་བ་༣༽༼༤༥༨་༥༽༼༥༡༣་༡༨༽ འབའ་ཞིག་ལ་བཞག་༽པ་ལུང་དེ་ཉིད་ཀ་ཤིས་དྲངས་པ་སྐབས་དང་༼༨༡་ན་༢༽༼༡༢༩་༨༽ ༼༡༤༥་༡༢༽པོར་བཀོད་ཟིན་༼ལ་ཁྱེད་ལྟར་ན་༽སྐབས་དང་༼༨༠་བ་༥༽༼༡༢༨་༡༩༽ ༼༡༤༥་༣༽པོར་ཐུབ་དགོངས་ཀྱི་བཤད་པ་བཀོད་པ་ལྟར། གཉིས་ཀ་༼༢༧༩་བ་༣༽༼༤༥༨་༦༽ ༼༥༡༣་༡༨༽དགོས་པས་སོ། ། ༈ འདི་ལ་སྐབས་དང་༼༨༠་བ་༦༽༼༡༢༩་༣༽༼༡༤༥་༧༽པོར་གནོད་པ་གཞན་ཡང་བསྟན་ཏོ། །༼༢༨༠་ན་༤༽༼༥༩༩་༣༽གསུངས་པ་དང༌། ༈ འདིར་བླ་བྲང་དཔར་མར་རྒྱན་སྣང་དུ་ཞེས་པའི་སྣང་ཆད་འདུག༼༢༨༡་ན་༡༽༼༤༦༠་༩༽༼༥༡༦་༨༽སྤོང་ངོ༌། ། ༈ འདི་དག་ལས་དང་པོ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་འདོད་ཉེས་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། །གང་ཡང་སྐྱོན་རྣམས་འགོག་བྱས་པ། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ལ་ནུས་འགྱུར་གྱི། །ཇི་ལྟར་བྱས་པའི་ཉམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་སྔར་སྐྱེས་ནས་འགག་ཟིན་པ་རྣམས་དམིགས་པས་སྤོང་བ་པའམ་དེས་བཞག་པའི་ས་བོན་ད་ལྟ་ཡོད་པ་རྣམས་མ་འོངས་པ་ན་རང་རྒྱུད་མི་རུང་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བར་འཇོག་གི །སྔར་སྐྱེས་པ་ནས་དགག་ཟིན་པ་རྣམས་ད་ལྟར་གྱི་གཉེན་པོས་གཞོམ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ན་ནིང་གི་དུས་ཀྱི་བུད་ཤིང་དེ་ད་ལོའ་མེས་བསྲེག་པར་བྱར་མེད་དེའི་རྒྱུན་ ི

- 387 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཕྱི་མར་གྱུར་པའི་བུད་ཤིང་རྣམས་ད་ལོ་བསྲེག་པར་བྱར་ཡོད་པས་ན་ནིང་བཏུས་པའི་བུད་ཤིང་ད་ལོ་སྲེག་པའི་ཐ་སྙད་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བར། དེ་ཡང་སྤྱིར་མངོན་གྱུར་དང༌། ས་བོན་གང་སྤོང་ཡང༌། ད་ལྟར་བ་སྤོང་བས་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་མངོན་གྱུར་དང༌། ས་བོན་གང་ཡིན་ཀྱང་ད་ལྟར་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདས་མ་འོངས་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གཉེན་པོ་རང་དུས་ན་འདས་པ་དང༌། འགགས་པའི་ས་བོན་སྤང་མི་དགོས་ལ། གཉེན་པོ་རང་དུས་ན་ལྷན་ཅིག་འཇུག་པའི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའང་མི་སྤོང་གི། དེ་གསུམ་གང་དུའང་མ་ཕྱེ་བའི་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤོང་བྱའི་ས་བོན་ཙམ་སྤོང་བ་ཡིན་ལ། སྤངས་པའི་དོན་ས་བོན་དེ་མ་འོངས་པ་ན་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་མི་རུང་དུ་བྱས་པའོ། །དེས་ན་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། འདས་པ་ནི་འགགས་པའི་ཕྱིར་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང༌། གཉེན་པོ་རང་དུས་ན་འདས་པ་མ་འོངས་པ་དང༌། ལྷན་གཅིག་འཇུག་པ་གང་ཡང་མི་སྤོང་བར་སྟོན་ལ། འོན་ཀྱང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་སྤོང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་གསུམ་གང་ཡང་མིན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཙམ་སྤོང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང༌། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་སྤངས་པས་མ་འོངས་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གནས་པ་དེ་ནི་སྤོང་བའོ། །ཞེས་པ་དང༌། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་འདོད་ཉེས་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ས་བོན་སླར་སྐྱེ་མི་རུང་དུ་བྱས་པ་སྤངས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། ས་བོན་མ་འོངས་པ་སྤོང་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །༼༢༨༣་བ་༥༽༼༤༦༥་༥༽༼༥༢༡་༡༢༽གསུངས་སོ། ། ༈ ཡོངས་སྦྱོང་འདི་དག་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་ཚུལ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཁུངས་བཙལ་དགོས་པར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་པ་འདི་ཉིད་ཁུངས་སུ་འགྲོའམ་སྙམ་མོ། །༼༢༨༤་བ་༣༽༼༤༦༦་༡༤༽༼༥༢༣་༣༽སེམས་སོ། ། ༈ དེ་ཡང་སྤྱིར་ས་དང་ལམ་གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀའི་སྒྲ་འཇུག་ཀྱང༌། ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཚོགས་ལམ་ནས་བཞག་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་དེས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སའི་སྒྲ་འཇུག་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང༌། ལམ་གྱི་སྒྲ་འཇུག་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་སའི་ཚོགས་ཡོངས་སྦྱོང་གི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ཐབས་

- 388 -

སའི་ཚོགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཀྱི་ལྡོག་ཆ་དང༌། དངོས་གཉེན་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྡོག་ཆ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་ཟིན་བྲིས་སྦས་དོན་གསལ་སྒྲོན་དུ་བྱུང་ངོ༌། །༼༢༨༦་ན་༣༽ ༼༤༦༩་༥༽༼༥༢༦་༢༽སྟོན་པ་དང༌། ༈ ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགེ་བའི་དོན་ཡང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་སྒྲུབ་པ་གསུམ་དང༌། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སོ་ཐར་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་གསུམ་དང༌། དགེ་བ་ལྷས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་དང༌། པཎྚི་ཏ་འགའ་ཞིག་མདོའ་གླེང་ ིགཞི་མདོ་དངོས་མཐུན་འགྱུར་ཡི་རང་གསུམ་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའ་འགྲེལ་བར་ ིཐེག་པ་གསུམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་མཐར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་བཤད་པར་བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དང་ཉ་ཊཱིཀ་ཏུ་ཅི་རིགས་པར་བྱུང་ངོ༌། །༼༢༨༧་ན་༤༽༼༤༧༡་༢༽༼༥༢༨་༢༽སྒྲུབ་པ་དང༌། ༈ འདིས་མཚོན་ས་ཕལ་ཆེར་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཉན་ཚུལ་སོགས་ཡང་ཡང་བསྟན་པ་ནི། ཚོགས་ལམ་ནས་བཟུང་ཐབས་ཤེས་དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་བར་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆ་ཚང་བ་རེ་ཁྱུགས་སེ་འོངས་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་དང་པོར་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་ནས་བཅུ་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་མཐོང་བར་གསུངས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་ཕར་ལྟད་མོ་ལྟ་བ་ཙམ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་དེ་དག་རང་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་གདམས་ངག་ཉན་པ་ཡིན་པས་ལམ་འོག་མ་ནས་གོང་མར་འཕོ་བའི་ཚེ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་སོགས་སྔ་མ་ལས་ཀྱང་བརྒྱ་འགྱུར་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་ལྷག་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉེར་འགྲོ་ང་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ། །ང་ལ་སློབ་དཔོན་ཅི་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའང༌། རང་རེའི་ཡིག་ཆར་ཞིབ་ཆ་ཕྱེ་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ཆེད་དུ་བསྟེན་མི་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་གདམས་ངག་ཉན་མི་དགོས་པར་བཤད་པ་མིན་ཞེས་ཟིན་བྲིས་སྦས་གསལ་དུ་བྱུང་ངོ༌། །༼༢༨༧་བ་༥༽༼༤༧༢་༡༽༼༥༢༩་༤༽མི་རེ་བ་དང༌། ༈ ཡོན་ལ་མི་རེ་བར་གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་པས་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་

- 389 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

སྟེ། བྱམས་པ་སེངྒེའི་སྒྲའི་མདོར་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ་ཇི་སྲིད་འཚོ་ཞིང་བཞེས་ཀྱི་བར་དུ་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་སྦྱིན་པ་ཕུལ་བ་པས། ཕན་འདོགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲིན་ལན་གཟོ་བ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པར་འདོད་པས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་དང་མ་འདྲེས་ཤིང་རྙེད་བཀུར་གྲགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སེམས་ཅན་གཅིག་ཙམ་ལ་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟོན་པ་བཅུ་དྲུག་ཆའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ལྷག་པ་དང༌། སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་སྟོང་གསུམ་གསེར་གྱིས་བཀང་སྟེ་བྱིན་པའམ། འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སྤུངས་ཏེ་བྱིན་པ་བས། དེ་ལ་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་བསྒྲགས་ན་ཕན་འདོགས་པ་མཆོག་དང་ཕུལ་དང་གྱ་ནོམ་པར་གསུངས་ཤིང༌། མདོ་སྡེ་དོན་དམ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་རྒྱལ་དུ་རང་གིས་ཐོས་པའི་ཆོས་གཞན་ལ་མི་སྟོན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ལ་སྣང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་བཞེས་གོས་གཟིམས་ཆ་སྙུན་གྱི་གསོས་སྨན་ལ་སོགས་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པས་དུས་རྟག་ཏུ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་ནའང་སངས་རྒྱས་ལ་མཉེས་པ་བྱས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། རང་གིས་ཐོབ་པའི་ཆོས་གཞན་ལ་ཅི་ནུས་སུ་སྤེལ་ན་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལའང་ཕྱག་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པའི་མཆོག་བྱས་པར་གསུངས་ཤིང༌། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ཏུ་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་ཆོས་རྣམ་དག་གསང་སྟེ་རྐུན་བུར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་གཅིག་ཙམ་ལ་འཆད་ནའང་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ལ་ཕན་ཕྱིར་ང་ཡི་ཆོས། །ཚུལ་བཞིན་བསྟན་པས་མཆོད་འགྱུར་གྱི། །མེ་ཏོག་བྱུག་པ་མར་མེ་ཡིས༌། །རྒྱལ་བ་ཡང་དག་མཆོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུ་སྟོན་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ལྷག་པར་ཆེ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་ཡོངས་གཏད་ཀྱི་ལེའུ་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང༌། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་གདུལ་བྱ་འཁོར་བ་ལས་བསྒྲལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པ་དང༌། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དངོས་ནི་ཟབ་མོའ་ལྟ་བ་ཉག་གཅིག་ཡིན་པ་སོགས་རིགས་ ི

- 390 -

སའི་ཚོགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ཤེས་སོ། །༼༢༨༨་བ་༥༽༼༤༧༣་༡༥༽༼༥༣༡་༡༽ལྟར་རོ། ༈ །འདི་དག་ལས་ལྕགས་རྡུལ་ནི་ལྕགས་ཐུར་གྱི་སྣེ་མོར་ཤོག་བུའི་ངོས་ལ་ཐིག་འདེབས་པའི་ཚེ་བབས་པའི་རྡུལ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་པ་དང༌། ཆུ་རྡུལ་ནི་མེ་ལོང་ལ་ཧ་བཏབ་པའི་རྡུལ་དང༌། རི་བོང་སོགས་ནི་དེ་དག་གི་ཤའི་རྡུལ་ལ་བྱེད་པར་སྡེ་དགེ་སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་གྱི་མཛོད་འགྲེལ་དུ་བཤད་པར་བདག་གི་བླ་མ་རྗེ་རྟ་དབྱངས་ཞབས་ལས་ཐོས་ཤིང༌། མཁས་པ་སྔ་མ་ལ་ལས་ནི་དེ་དག་གི་སྤུ་རྩེ་ལ་ཆགས་པའི་རྡུལ་ལ་བཤད་དོ། །༼༢༨༩་བ་༡༽༼༤༧༤་༡༨༽༼༥༣༢་༨༽བསོད་སྙོམས་པ་སྟེ། ༈ འདི་ལྟར་གཉིས་ལས་སྔ་མ་ལ་ནི་སྒོ་གཅིག་པ་དང༌། ཕྱི་མ་ལ་ནི་སྒོ་མཐར་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང༌། འདིས་ལུས་སྲོག་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་ན་སྒོ་བོར་ཡང་ཉེས་པ་མེད། ཁྱིམ་གྱི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པས་བསྡམས་པ་དང་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་བྱས་པའི་སྒོ་མ་བོར་ན་ཉེས་པའོ། །གཞན་དུ་བོར་མི་རུང་ངོ༌། །ཞེས་ཉ་ཊཱིག་ཏུ་བཤད་དོ། །༼༢༨༩་བ་༥༽༼༤༧༥་༩༽༼༥༣༢་༡༩༽ཁྲོད་པའོ། ། ༈ འདི་ལ་བོར་བའི་ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་དང༌། ཁྱིམ་པ་སོགས་ཀྱིས་གྱོན་ཏེ་རྙིང་བར་བྱས་པ་ཁོ་ན་ལོངས་སྤྱོད་པ་དམན་པའི་ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་དང་གཉིས་སུ་བཤད་དོ། །༼༢༨༩་བ་༦༽༼༤༧༥་༡༣༽༼༥༣༣་༣༽མེད་པ་དང༌། ༈ སྔ་མ་ལ་ཤིང་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་དང་ནགས་སུ་གནས་པ་སྟེ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་དང༌། ཕྱི་མ་ལ་ཉེ་འཁོར་ན་རྩིག་པ་ཡེ་མེད་པ་དང༌། ངོས་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་དང༌། མཐར་སྐོར་ཏུ་ཡོད་ཅིང་བླ་གབ་མེད་པའི་རིམ་པས་གསུམ་ཏུ་ཕྱེ་བར་བཤད་དོ། །༼༢༩༠་ན་༢༽༼༤༧༥་༡༧༽༼༥༣༣་༧༽ཙོག་བུ་བ་དང༌། ༈ འདི་ལ་གང་ལ་ཡང་མ་རྟེན་པ་དང༌། རྒྱབ་རྟེན་ཡོད་པ་དང༌། དེ་དང་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཏེ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་རིམ་པས་གསུམ་བཤད་དོ། །༼༢༩༢་བ་༤༽༼༤༨༠་༨༽༼༥༣༨་༦༽ གསུངས་པས་སོ། ། ༈ རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། ལྔ་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་བདུད། །ཀུན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ཐུབ་དཀའི་ཕྱིར། །ཞེས་སྒྲ་དོན་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་གསུངས་སོ། །༼༢༩༤་ན་༣༽༼༤༨༢་༡༧༽ ༼༥༤༠་༡༨༽མི་འགྱུར་རོ། ། ༈ དེ་ཡང་སོ་སྐྱེ་ཕལ་བ་ཕལ་ཆེ་བ་ལོངས་སྤྱོད་མེད་ནས་སྦྱིན་པ་གཏོང་མ་ནུས་པ་མིན་གྱི། ཤེས་རབ་མེད་པས་སྦྱིན་པ་གཏོང་མ་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཡོད་ན་

- 391 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བདག་པོས་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིའི་རི་རབ་དང་ཚལ་ལ་སོགས་པ་གཏོང་ཆོག་པ་དང༌། སྐྱེས་རབས་སུའང་བདུད་ཀྱིས་བར་ཆད་བརྩམས་པས་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་མི་སྣང་བར་བྱས་ཀྱང་རྩྭ་བཏུས་ཏེ་སྦྱིན་པར་བཏང་བ་དང༌། རྟག་ངུས་ཆོས་འཕགས་བསྟེན་པའི་ཚེ་བདུད་ཀྱིས་ཆུའང་མི་སྣང་བར་བྱས་ཀྱང་རང་གི་རྩ་ཆེན་ལ་སོགས་པ་གཏར་ནས་ཁྲག་གི་ཆག་ཆག་བཏབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་པས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ཤེས་རབ་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་མེད་པར་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ཤེས་རབ་ལ་ལྟོས་དགོས་པས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གང་འདོད་ཀྱི་དངོས་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་ཏེ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་བྱང་སར་བྱང་སེམས་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་སྦྱིན་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འདིར་བླ་བྲང་དཔར་མར་སྦྱིན་རྒྱུའི་ཞེས་པ་མ་དག་སྟེ། སྦྱིན་རྒྱུས་ཞེས་པའོ། །༼༢༩༥་བ་༡༽༼༤༨༥་༥༽ ༼༥༤༣་༡༠༽འཆད་དོ། ། ༈ འདིའི་མདོར། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའ་སྟོང་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ ིཞེ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཇི་ ིལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་མཚན་མ་མེད་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའ་མཚན་མ་མེད་པའི་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ ིཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་སྨོན་པ་མེད་པ་ཤེས་ཤེ་ན། དེ་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་མི་གནས་པ་སྟེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའ་སྨོན་པ་མེད་པ་ཤེས་པའོ། །ཞེས་བྱུང་བ་ནི་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ ིལས། དེ་ལ་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཤེས་པ་ནི་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པའོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུའི་གཉེན་པོ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ཤེས་པ་སྟེ། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རམ། མཚན་མ་མེད་པ་

- 392 -

སའི་ཚོགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཤེས་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ཤེས་པ་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྲིད་པར་སྨོན་པའི་གཉེན་པོ་ནི་སྨོན་པ་མེད་པ་ཤེས་པ་སྟེ། ཡང་སྲིད་པར་སྨོན་པ་དང་བྲལ་བའམ། ཡང་སྲིད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཤེས་པ་ནི་སྨོན་པ་མེད་པ་ཤེས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་ཚིག་རིས་ཉེ་བར་སྣང་ལ། བསྡུ་བ་ལས། དུ་ཞིག་སྟོང་པ་ཉིད་དང༌། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་སྨོན་པ་མེད་པ་དང༌། མཚན་མ་མེད་པ་དང༌། སྨོན་པ་མེད་པ་དང་མཚན་མ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དག་ཅེ་ན། སྨྲས་པ་རྒྱུ་མཚན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡང་ཡིན་ནོ། །མིང་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ཡང་མ་ཡིན་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་མཚན་མ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ཡིན་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཆོས་ལྔ་དང་སྦྱར་ཏོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཚན་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཡང་ཡོད་ལ། གཉིས་པ་ནི་མིང་ནི་ཤེས་པ་མིན་པས་མིང་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་མེད་ཅིང་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་དང་སྨོན་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོད་ཅིང༌། གསུམ་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཡོད་ཅིང་སྟོང་ཉིད་སྨོན་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོད་ལ། བཞི་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་གསུམ་ཆར་མིན་ཞིང༌། སེམས་ཙམ་ལུགས་འགོག་བདེན་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་པས་སྟོང་མཚན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད། ལྔ་པ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྤང་བྱ་མིན་པ་དང་དེར་གྱུར་པའི་མྱང་འདས་ཀྱང་མེད་པས་སྨོན་མཚན་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་ཞིང༌། དེ་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དུ་འཇོག་ལ། དེ་ལ་སྟོང་མཚན་སྨོན་གསུམ་ཀ་ཡོད་དེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ༷་འདྲའོ། །འདིར་ཁ་ཅིག གཉིས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མིང་ཀུན་བཏགས་

- 393 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་མོད། འོན་ཀྱང་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར། དབུས་མཐའ་ལས་མིང་ཀུན་བཏགས་སུ་བཤད་པ་ནི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་མིང་གི་ངོ་བོ་མིན་པར་བློ་བརྟན་གྱིས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རྟགས་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལྔར་ཕྱེ་བའི་མིང་དེ་ནི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། བསྡུ་བ་ལས། དངོས་པོ་ལྔ་པོ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་གཟུགས་ཡིན། དུ་ཞིག་སེམས་ཡིན། དུ་ཞིག་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་སེམས་དང་མི་ལྡན་པ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། རྒྱུ་མཚན་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་ཆར་ཡིན་ནོ། །མིང་ནི་སེམས་དང་མི་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལ་ལས། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ཀུན་བཏགས་དངོས་པོར་མེད་པས་ཆོས་བཞི་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་ཆོས་དེ་བཞི་པོ་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་འབྱེ༷ད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་མིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་དེའི་ཕྱིར་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དུ་ཞིག་རྒྱུའི་རྐྱེན་གྱིས་བསྡུས་པ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་དང༌། དམིགས་པ་དང༌། བདག་པོའ་རྐྱེན་གྱིས་བསྡུས་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། ིསྨྲས་པ། རྒྱུ་མཚན་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །མིང་ནི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མ་བསྡུས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་བཞི་ཆར་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བསྡུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དུ་ཞིག་འདུས་བྱས་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་འདུས་མ་བྱས་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། རྒྱུ་མཚན་ནི་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དམིགས་པའི་དོན་གྱིས་ཡིན་གྱི། འདུས་བྱས་ཉེ་བར་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་འཇོག་ལུགས་མང་དུ་ཡོད་ལ་འགའ་ཞིག་བཞི་༼༢༨་ན་༢༽

- 394 -

སའི་ཚོགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

༼༧༡༠་༥༽༼༢༢༧་༡༥༽པའི་མཆན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡང་ལང་གཤེགས་ནས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལྔ་པོ་འདི་ལ་བསྡུ་བའི་བམ་པོ་སོ་གསུམ་པར་བསྡུ་བྱ་སྡུད་བྱེད་མང་པོ་དང་སྦྱར་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཡོད་པས་དེར་ངེས་པར་ཞིབ་ཏུ་བལྟ་དགོས་སོ། །༼༢༩༨་བ་༡༽༼༤༩༠་༢༽༼༥༤༨་༡༤༽མཚོན་པར་བྱའོ། ། ༈ འདི་དང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་མངོན་ཤེས་ཀྱི་གཏམ་ཡང་ཡང་བྱུང་བ་ནི་ས་འདིར་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པ་ཡིན་ལ། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་ས་འདིར་མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གསུངས་ཤིང༌། གང་གི་དོན་དུ་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་དང་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཚུལ་སོགས་མི་ཤེས་པར་སྨོན་ལམ་བཏབ་ཀྱང་མུན་ནག་ནང་དུ་རྡོ་འཕངས་པ་ལྟར་འགྱུར་བས། མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་གནས་གང་དུ་ཡོད་པ་དང༌། ཆོས་ཇི་ལྟ་བུའི་སྣོད་དུ་རུང་བ་དང༌། ཆ་ལུགས་གང་གིས་འདུལ་དགོས་པ་དང༌། དུས་ཚོད་ཇི་ཙམ་ན་འདུལ་རན་པ་སོགས་ཞིབ་པར་མཐོང་ནས་སྨོན་ལམ་འདེབས་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པར་གསུང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་ངོ༌། །༼༢༩༩་ན་༦༽༼༤༩༡་༡༣༽༼༥༥༠་༨༽སྐྱེ་བའོ། ། ༈ དེ་ཡང་རྒྱ་གར་པ་རིགས་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་དང༌། དེའང་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་གཉིས་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་དུས་སུ་ཀུན་གྱིས་རྒྱལ་རིགས་ལ་མཆོག་ཏུ་བརྩི་བས་རྒྱལ་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་དང༌། བྱམས་པའི་དུས་སུ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ལ་མཆོག་ཏུ་བརྩི་བས་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སུ་འཁྲུངས་ཚུལ་སྟོན་པར་བཤད་དོ། །ས་དགུ་པོ་དེའི་ཡོངས་སྦྱོང་རྣམས་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་ཚུལ་དང་སྦྱར་ནས་གུང་ཐང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་གསུང་བ་ཟིན་བྲིས་ན་ཡོད་པ་དེས་མིག་བྱས་ཏེ་དཔྱད་ན་གོ་བ་མང་པོ་རྙེད་ངེས་སུ་སྣང་ངོ༌། །༼༣༠༡་བ་༢༽༼༤༩༥་༧༽ ༼༥༥༤་༨༽དོན་ནོ། ། ༈ འདིར་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བར། ས་བཅུ་པ་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ། ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ། ས་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སྦྱོང་སྟོན་པ་ཡིན་པ་ལ་ས་བཅུ་པ་འདི་ས་དགུ་པོ་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུའི་སར་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་སྦྱོང་མ་བསྟན་ཅེས་

- 395 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

གསུངས་ཀྱང༌། ཡོངས་སྦྱོང་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དེ་ཙམ་དུ་མ་ངེས་ལ། གཞན་དག་ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ་གཉིས་པོ་ཉིད་བཅུ་པའི་ཡང་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི། ས་དེ་དང་དེའི་ཡོངས་སྦྱོང་མ་རྫོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ས་དེ་ཡིན་པར་སྨྲས་པ་དང་ཆེས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་པ་ས་དགུ་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། ས་བཅུ་པ་ཐོབ་པ་ནས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའ་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་ ིདུ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ཡོངས་སྦྱོང་གི་འབད་རྩོལ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །༼༣༠༣་ན་༦༽༼༤༩༨་༦༽༼༥༥༧་༡༡༽ཕྱིར་རོ། ། ༈ དེ་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའ་དབང་ཐོབ་པ་ནས་སྔར་མ་ཤེས་ ིཔ་གསར་དུ་ཤེས་རྒྱུ་མེད་པ་དང༌། མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་ལུས་ངག་གིས་དངོས་སུ་མ་བརྩམས་ཀྱང་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པ་ཙམ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པས། རྒྱུད་བླ་མར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་འདི་ནི། །རྗེས་ཐོབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་དང༌། །སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྒྲོལ་བ་ལ། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག དེ་འདྲའི་ས་བཅུ་པ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ༌། རྣམ་བཤད་ལས། གང་གི་ཆེད་དུ་ན། གཞན་གྱི་དོན་དུའོ་ཞེས་པས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་དོན་གཉིས་བྱང་ཆུབ་སྔོན་ལ་འབྱུང་ཡང་དེ་གཉིས་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ནི་གོ་རིམ་ལྡོག་སྟེ་བསྐྱེད་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེས་མཉམ་བཞག་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྲུལ་བ་སྤྲོས་ཏེ་སྨིན་གྲོལ་ལ་དངོས་སུ་འགོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལུས་ངག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་དངོས་སུ་མ་ཞུགས་ཞེས་པ་དང༌། རྣམ་བཤད་དུ་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པ་ལ་ཙམ་སྒྲ་སྨོས་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་ཐོབ་བྱའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་གཉིས་སངས་རྒྱས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཅིག་

- 396 -

སའི་ཚོགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཅར་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་རང་དོན་བྱང་ཆུབ་མཐར་ཐུག་བརྙེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི་སྔ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་མིན་པས་སོ། །དེས་ན་གོང་དེ་མ་ཐག་༼༣༠༣་ན་༢༽༼༤༩༧་༡༦༽༼༥༥༧་༡༽གི་གསུང་ཟིན་ཡང་འབད་རྩོལ་རགས་པ་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །༼༣༠༣་བ་༣༽༼༤༩༨་༡༥༽༼༥༥༨་༡༽ བཀག་གོ ། ༈ དེ་ལྟ་ན་ཡང་གོང༌།༼༡༥༦་བ་༢༽༼༢༥༢་༡༣༽༼༢༨༤་༡༨༽དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིད་བརྟན་ཐུབ་པ་མི་སྣང་སྟེ། ཐུབ་དགོངས་སུ་དཀར་པོ་རྣམ་མཐོང་དང་རིགས་ཀྱི་ས་གཉིས་གཞན་ལུགས་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་སྟེང་དུ་བརྒྱད་པའི་ས། མཐོང་བའི་ས། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་ས། སྲབ་པའི་ས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པའི་ས། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་སྟེ་བརྒྱད་བསྣན་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་བཅུར་བཤད་དོ། །༼༣༠༤་ན་༡༽༼༤༩༩་༨༽༼༥༥༨་༡༥༽ མི་བགྲང་ངོ༌། ། ༈ ཚིག་གསལ་སྐབས་ལྔ་པར། འོན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ལམ་དེར་ཞུགས་ན་དམན་པ་ལ་གོམས་པ་བསྒྲུབ་པར་སླ་བའི་ཕྱིར་ཕྱིས་དུས་རིང་དུ་ཡང་དེ་ལ་འདུན་པ་འབྱུང་སྟེ། དོན་འདི་ལས་དགོངས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པའི་ཞལ་སྔ་ནས། ཉན་ཐོས་མ་ངེས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཐེག་དོན་མཐོང་དང་མ་མཐོང་བའོ། །དོན་མཐོང་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་དང༌། །འདོད་ཆགས་བྲལ་མིན་འདི་དམན་པའོ། །འདི་གཉིས་འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པས། །སྲིད་པ་དག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྒྱུར་བ་ཡི། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་ཡང་དག་ལྡན། །གཅིག་ནི་སྨོན་ལམ་དབང་གིས་ནི། །སྐྱེ་བ་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱེད། །ཅིག་ཤོས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང༌། །ལྡན་ཕྱིར་སྤྲུལ་པ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ། །དེ་གཉིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནི། །རང་སེམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་ལྡན་པས། །མྱ་ངན་འདས་ལ་མངོན་དགའི་ཕྱིར། །རྟོགས་པ་བུལ་བ་ཡིན་པར་འདོད། །དོན་བྱས་མ་ཡིན་དེ་སངས་རྒྱས། །མེད་པར་སྐྱེས་ནས་སྤྲུལ་དོན་གཉེར། །བསམ་གཏན་དོན་བརྩོན་དེར་བརྟེན་ནས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་རྟོགས་པ་བུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཁུངས་སུ་འདོད་པར་བྱ་ཡི་མ་ལུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དག་

- 397 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

གི་ངོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་སློབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། ལུང་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་རྣམས་རིགས་ངེས་བྱང་སེམས་ལས་ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་བུལ་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འདྲེན་པ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕལ་ཆེར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་མི་འདོད་པར་གསུངས་ལ། ལུང་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཐེག་དོན་གཉིས་༼༣༡༦་བ་༢༽༼༥༢༠་༡༩༽ ༼༡༢་༡༨༽པའི་མཆན་དུ་འཆད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་འདིར་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ལ་རིགས་ཀྱི་ས་མ་བཤད་ན་ཡང༌། ཉན་རང་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱོར་ལམ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པས་སྦྱོར་ལམ་བཞི་རིགས་ཀྱི་སར་བཞག་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་རྟོགས་པས་རང་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའོ། །ཞེས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མདོའ་འགྲེལ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པས་སོ། །༼༣༠༤་ན་༤༽༼༤༩༩་༡༤༽ ི༼༥༥༩་༣༽དོན་མེད་དོ། ། ༈ འདིར་འདི་ལྟར་བཤད་པ་ནི་ཀུན་བཏུས་དང་བསྟུན་ལ། མཛོད་དང་འཇུག་པར་འཕགས་ལམ་དགོས་པར་བཤད་ཅིང༌། དེ་བཞིན་དུ་དགྲ་བཅོམ་ནས་ཡར་བགྲང་བའི་བརྒྱད་པ་ཞེས་པ་ཡང་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། སྦྱིར་བཏང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཅིག་ཅར་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་པ་ལ་ཡང་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་དོན་ཚང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །༼༣༠༥་བ་༢༽ ༼༥༠༡་༡༩༽༼༥༦༡་༡༡༽མེད་དོ། ། ༈ དེ་ལྟར་རིགས་ཀྱི་ས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་དེ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། སྐབས་འདིའི་འདའ་བྱ་ས་དགུའི་ནང་ཚན་གྱི་དེ་ལ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་དེ་ནི་གནས་ནས་འདའ་བའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་གང་ཞིག སྐབས་འདིའི་དམན་པ་ས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གི་དེ་ནི་ཤེས་ནས་འདའ་བའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་དེ་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་དེ་ཡང་མེད་དེ། དེ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་སས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རིགས་ངེས་པ་ནི་ལམ་དུ་ཞུགས་མ་ཐག་པ་ནས་

- 398 -

གཉེན་པོའི་ཚོགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཡོད་ཀྱང༌། རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རིགས་ངེས་པ་ནི་སྦྱོར་ལམ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་འོང་ངོ༌། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་ལམ་དུ་མར་ལྷུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། རིགས་དང་རྟོགས་པའི་སྟོབས་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་ས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་༼༡༠༡་བ་༡༽༼༨༣༢་༣༽༼༣༦༤་༡༠༽པའི་མཆན་དུ་ལྷག་མ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
སྨྲས་པ།

ཇི་ལྟར་ཚེས་གཅིག་ནས་བཟུང་ཡར་ངོ་ལ། །
མཚན་མོའ་མགོན་པོའི་དཀར་ནག་ཆ་གཉིས་པོ། ། ིརིམ་གྱིས་འཕེལ་དང་འགྲིབ་པར་གྱུར་པ་ལས། །བཅོ་ལྔའི་དུས་སུ་ཉ་གང་རྫོགས་པ་བཞིན། །
ས༷་ནས་ས་འཕར་འཕགས་པ་དམ་པ་རྣམ༷ས། །
གཞི་གཉིས་ཇི་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཏིང་འཛིན་གྱི། །
ཡེ་ཤེས་མེ་ལྕེས་བདེན་ཞེན་ལེགས་བསྲེགས་ཏེ། །
སྟོབས་སོགས་ཡོངས་རྫོགས་འགྲོ་མགོན་གཙོ་བོ་ཐོབ། །

གཉེན་པོའི་ཚོགས།

༈ ༼༣༠༥་བ་༣༽༼༥༠༢་༣༽༼༥༦༡་༡༥༽ཡིན་ན།༽རྣམ་བྱང་དང་མ་འདྲེས་པའི་
ཀུན་ཉོན་གྱི་༼དངོས་པོ་ཙམ་དང༌། གཉེན་པོ་༽རྣམ་བྱང་༼ལ་བརྟེན་པའི་༼༣༠༥་བ་༤༽༼༥༠༢་༨༽༼༥༦༢་༡༽ དངོས་པོ་ཙམ་༽སྟེ་རྣམ་བྱང་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཀུན་ཉོན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་རྟེན་པ་༼དང་༼༣༠༥་བ་༥༽ ༼༥༠༢་༡༡༽༼༥༦༢་༤༽གསུངས་སོ། ། ༈ ཁ་ཅིག འོག་

- 399 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

༼༣༠༧་ན་༢༽༼༥༠༤་༡༢༽ ༼༥༦༤་༧༽གི་འབྲུ་བསྣན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྒྲས་རྣམ་བྱང་གཅོད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སེང་བཟང་གི་ལུགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག འཕགས་པའི་ལུགས་ལ་ཙམ་སྒྲས་ཀུན་བྱང་ཅི་རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཅིག་རིས་སུ་ཆད་པ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་ལ་ཀུན་བྱང་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བའི་སྤྱི་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་༼༡༩༥་ན་༢༽ ༼༣༡༦་༡༢༽༼༣༥༧་༨༽དུ་གསལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་མོད། འོན་ཀྱང་དེའི་དོན་ནི་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་ལ་གཟུང་རྟོག་སྤྱིར་བསྟན་གྱི་མདོའ་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་དང༌། རང་ཉིད་ཀྱི་མདོའི་དངོས་ ིབསྟན་གྱི་དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྔ་མའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གོང་༼༡༩༥་ན་༤༽༼༣༡༦་༡༦༽༼༣༥༧༡༢༽གི་མཆན་དུ་བྲིས་ཟིན་ལ། དེར་མ་ཟད་སྐབས་གཞན་ཡིན་པས་དེ་དང་བསྟུན་མི་དགོས་པ་གོང་༼༡༩༥་ན་༥༽༼༣༡༦་༡༩༽ ༼༣༥༧་༡༥༽གི་གསུང་ཟིན་གྱིས་ཤེས་ཤིང༌། འདིར་ནི་འོག་གི་འབྲུ་བསྣན་དང་མི་འདྲ་བའི་དམིགས་བསལ་ཡོད་ན་དེ་གསུང་དགོས་པ་ལ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག འདིར་སྒོམ་སྤང་རྟོག་པ་ཐ་མ་གཉིས་ལ་རྣམ་པ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་དགོས་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། འདིར་དངོས་སུ་མ་བྱུང་བ་ལྟར་ཉི་སྣང་རང་དུའང་འདྲ་ལ། ཁྱད་པར་དུ་སྔ་མ་གཉིས་ཁོ་ནའི་སྒོས་ཆོས་ཡིན་པར་གོང་༼༡༩༦་བ་༤༽༼༣༡༩་༢༽༼༣༦༠་༤༽དུ་ཆེས་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། སྔ་མ་གཉིས་ལ་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་ན་མཐོང་སྤང་སྔ་མ་གཉིས་སོ་སོར་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཡང་ཕྱི་མ་གཉིས་དེ་ལྟར་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །༼༣༠༥་བ་༦༽༼༥༠༢་༡༡༽༼༥༦༢་༤༽དང་པོ་ནི་༽གོང་༼༢༤༩་ན་༤༽ ༼༤༠༧་༡༽༼༤༥༧་༡༽དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་མདོ་ལ་གོ་སྒྲུབ་ཀྱི་འཕྲོས་དོན་དང་འཇུག་སྒྲུབ་ཀྱི་འཕྲོས་དོན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱི་མ་ལ་དྲི་བ་ལྔ་ཡོད་པ་ལས་༼གསུམ་༽པ་ཐེག་པ་དེས་གང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང༌། ཞེས་༼པའི་ལན་དུ་༼༣༠༦་ན་༣༽༼༥༠༣་༡༽༼༥༦༢་༡༣༽སྔར་བཞིན་༽ ལྡན་མི་ལྡན་སོགས་བཀག་ནས་རབ་འབྱོར་གང་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་༼དེ་༼༣༠༦་ན་༤༽ ༼༥༠༣་

- 400 -

གཉེན་པོའི་ཚོགས།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

༢༽༼༥༦༢་༡༥༽དྲི་བ་བཞི་༽པ་ཐེག་པ་དེ་ལ་གང་དུ་གནས་པར་འགྱུར། ཞེས་༼པའི་ལན་དུ་༼༣༠༦་ན་༦༽༼༥༠༣་༩༽༼༥༦༣་༣༽དྲི་བ་ལྔ་༽པ་ཐེག་པ་དེ་ལ་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་ལགས། ཞེས་༼པའི་ལན་དུ་༼༣༠༧་ན་༡༽༼༥༠༤་༩༽༼༥༦༤་༣༽མི་འཐད་དོ། ། ༈ དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་སོ་སོའ་ཁྱད་པར་ལ་དོགས་དཔྱོད་བྱེད་ ིམཁན་སྣང་མོད། འོན་ཀྱང་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་བདག་གིར་བྱས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ནི་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའ་སས་བསྡུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ ིབདག་གིར་བྱས་པ་ནི་དེའི་སས་བསྡུས་སོགས་སུ་འཇོག་གོ །༼༣༠༧་ན་༥༽༼༥༠༤་༡༩༽༼༥༦༤་༡༤༽བྱའོ། ། ༈ དེ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་དང༌། ཁམས་གསུམ་ནས་ཞེས་དང༌། བྱང་སེམས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞེས་དང༌། རྣམ་མཁྱེན་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་སྟེ་བཞིའོ། །གོང་༼༢༤༩་ན་༥༽ ༼༤༠༧་༥༽ ༼༤༥༧་༤༽དུ་བྱུང་བ་ལྟར་བརྒྱད་སྟོང་པར་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་བྱུང་ཡང་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་པ་དང་འདྲའོ། །༼༣༠༧་ན་༥༽༼༥༠༤་༡༩༽༼༥༦༤་༡༤༽བཀག་པ་༽སྟེ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པས་དང༌། ཁམས་གསུམ་ནས་དང༌། རྣམ་མཁྱེན་དུ་དང༌། བྱང་སེམས་རྣམས་འབྱུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་༼བརྗོད་པའི་༼༢༠༧་བ་༢༽༼༥༠༥་༧༽༼༥༦༥་༣༽གསུངས་སོ། ༈ །གོང་༼༢༨༣་བ་༥༽༼༤༦༥་༥༽༼༥༢༡་༡༣༽དུ་མདོའ་སའི་ཚོགས་འཇུག་སྒྲུབ་དང་རྒྱན་གྱི་སའི་ཚོགས་ཚོགས་ ིསྒྲུབ་ལས་འཕྲོས་པར་བཤད་པ་ནི་འདིར་ཡང་འདྲ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཞེས་པ་ཡང་མདོའ་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ཡི་ཚུལ་གོང་༼༢༥༥་ ིབ་༢༽༼༤༡༧་༡༣༽ ༼༤༦༨་༡༩༽དུ་གསལ་ལོ། །
སྨྲས་པ།

འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་དང་རྒྱ་མཚོ་གཉིས། །
ཟབ་ཡངས་གཏིང་མཐའ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་མཚུངས། །
འོན་ཏང་ཁྱོད་ཐུགས་སྤངས་དང་རྟོགས་པས་བརྒྱན། །

- 401 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོ་དབྱིག་གི་འབྱུང་ཁུངས་ཙམ། །
འཇ༷

མ་དབྱངས་བླ་མ༷་ཏིང་འཛིན་པིར་གྱིས་བྲིས། །
རྣམ༷་པ་ཐམས་ཅ༷ད་ལས་ཀུན་གུས་འདུད་ཞུ། ། ༷
རང་དང་གཞན་ལ༷་དགྱེས་ཆེན་ལེགས་བསྐྱེད་ཆེད། །
ཡ༷ང་ཡ༷ང་དང་བ༷ས་མཆོད་ཚོགས་མཆོད་པར་འདོད། །

ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ།
༈ ༼༣༠༨་ན་༥༽༼༥༠༦་༡༢༽༼༥༦༦་༡༢༽མི་འགྱུར་རོ། ། ༈ དེ་ཡང་མཛོད་རང་
འགྲེལ་ལས། བདག་གཅིག་བུའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞན་དོན་གྱི་བསམ་པ་མེད་པར་རང་ཁོ་ན་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ལམ་ལ་སློབ་ཀྱང་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་མ་གཏོགས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་གནས་མེད་པས། སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཐོབ་བྱ་དང་ཆེད་བྱ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ལ་གཙོ་བོར་དམིགས་ཞེས་པ་ཡང་དེའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། རང་རྒྱལ་བརྩེ་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང༌། འཇུག་པར་རང་རྒྱལ་ལ་སངས་རྒྱས་འབྲིང་ཞེས་པ་ཡང་ཤེས་སོ། །ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་དེ། འཇུག་པའི། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཞེས་པ་དེ། ཉན་ཐོས་དེ་ཉིད་རྟོགས་འབྲིང༌། ཞེས་བསྒྱུར་རྒྱུ་ཡིན་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་འགྱུར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་འབྲིང་དུ་འདོད་ན། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་ཆུང་ངུར་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སོགས་ལ་དགོངས་ནས་མི་བདེ་བར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། འགྱུར་དེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་པར་བཤད་པ་མིན་ཞེས་སེ་ར་རྗེ་བཙུན་པ་གསུངས་ལ། དེ་ལ་གོ་རྒྱུ་ཁྱད་པར་བ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལྟར་ཏུ་འདོད་དགོས་པའི་ངེས་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱལ་སློབ་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པའི་གང་

- 402 -

ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། གཞན་དུ་ན་དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་རགས་པ་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པར་འདོད་དགོས་པས། དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་འདི་སྐད་ཅེས་ཟེར་དགོས་ཏེ། རང་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པས་ལམ་བསླབ་པ་སློབ་ཀྱང་འབྲས་བུ་མཐོ་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཡན་མི་ཐོབ་མོད། འོན་ཀྱང་གང་ཟག་དེ་འདྲ་བ་ནི་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་ཞུགས་མིན་པ་ནི་གོ་སླ་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བཅོས་མིན་རྒྱུད་ལ་མེད་པས་དེའི་ལམ་ཞུགས་སུ་མི་རུང་ཞིང༌། དེས་ཉན་ཐོས་ཤེས་ལ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་བཅོས་མིན་ཡོད་པས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྒྱུད་ལྡན་དུ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་བསམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡུན་དེ་ཙམ་རིང་པོར་མི་གནས་ཏེ། དེའི་ངང་ལ་གནས་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནུས་མི་ནུས་ལ་རྟོག་དཔྱོད་བཏང་སྟེ་ཐོབ་མི་ནུས་པར་མཐོང་བ་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་ལམ་ལ་བློ་སྦྱོང་ ིབའམ། ཡང་ན་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །༼༣༠༩་ན་༤༽༼༥༠༨་༦༽༼༥༦༨་༡༠༽སྔར་༽ སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང༌། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་༼ཇི་སྐད་༼༣༠༩་བ་༢༽ ༼༥༠༨་༡༥༽༼༥༦༩་༡༽རྣམ་མཁྱེན་དང༌། ༈ འདི་ནི་འགྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། རྩ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམས་ངག་དང༌། །སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ལ་བྱ་རུང་བ་གོང་༼༨༡་ན་༥༽༼༡༢༩་༡༤༽༼༡༤༥་༡༨༽གིས་ཤེས་སོ། །༼༣༠༩་བ་༤༽༼༥༠༩་༡༽༼༥༦༩་༧༽ རྟོགས་སླའོ། ། ༈ དེ་ཡང་འགྲེལ་བར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང༌། ཞེས་པ་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་ལ་མི་བྱེད་པར་དེ་ཡང་ས་གསེར། ནས། གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ། །བར་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྐབས་ཏེ་སྐབས་དང་པོའ་གཞུང་ཚིག་ལ་བྱེད་ན། རྩ་བར། རྣམ་པ་ཐམས་ ིཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང༌། །ཞེས་པ་ཡང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་བཟློག་ཏུ་མེད་ལ། གཞན་ཡང༌། འགྲེལ་བར། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དང༌། ཞེས་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་བྱེད་པ་ལྟར། ཇི་སྐད་

- 403 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བཤད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང༌། ཞེས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡང་ལུས་མདོར་བསྟན་སོགས་སུ་བཤད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ལ་བྱེད་པར་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཇི་སྐད་ཅེས་པ་དང་རྣམ་མཁྱེན་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པའི་ཞེས་པའི་ཚིག་ཕྲད་ཡོད་པས། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཞེས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དང་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་འབྲེལ་བར་བྱ་དགོས་ཀྱི། ཇི་སྐད་བཤད་པ་སེམས་བསྐྱེད་སྦྱོར་ལམ་སོགས་དང་རྣམ་མཁྱེན་དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དུ་བྱས་པ་ནི་ཡིག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པས་སོ། །འདི་ནི་དབྱངས་ཅན་མདོ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་རྣམ་དབྱེ་བདུན་ལས་དྲུག་པ་ནི་འབྲེལ་བའི་དོན་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པས་བྱེད་ཅན་དུ་མི་འགྲོ་ལ། ཞེས་དང༌། སུམ་ཅུ་པར། དེ་དག་ཨི་སྦྱོར་འབྲེལ་བའི་ས། །ཞེས་པ་དག་ལ་དཔྱད་ན་ཤེས་སོ། །༼༣༡༠་ན་༣༽༼༥༠༩་༡༥༽༼༥༧༠་༢༽ཡིན་ལ། ༈ དེ་ནི་སུམ་ཅུ་པར། རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་ལས། །བཞི་པ་དགུ་པ་ལ་བཅུ་པ། །སྦྱར་བ་འབྱུང་ཁུངས་ས་ཡིན་ཏེ། །དགར་དང་སྡུད་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ།༼༣༡༠་ན་༤༽༼༥༠༩་༡༧༽༼༥༧༠་༤༽དེ་ལྟར་རོ། ། ༈ འདི་ལ་ཁ་ཅིག རྙེད་པ་གང་དེ་ཡ་མཚན་ནོ། །ཞེས་དང༌། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང༌། དང་པོ་སྐྱེའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གོང་འོག་ཀུན་དུ་རྫོགས་ཚིག་མཐའ་ཀླས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་སྐབས་རྣམས་ཀྱི་མཇུག་གི་ཚིག་མཐའི་འོ་འབའ་ཞིག་དམིགས་ཀྱིས་དགར་བ་མི་རིགས་ཤེ་ན། དེ་ནི་བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་དཔེ་ལ་སྐབས་རྣམས་ཀྱི་མཇུག་གི་ཚིག་མཐར་ཏིསྨ་ཞེས་རྫོགས་ཚིག་བྱུང་བ་ནི་སྐབས་དེ་དང་དེ་རྫོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་ཐུག་པས། འདིར་ནི་དེ་དང་སྒོ་བསྟུན་ཏེ་བོད་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སླར་བསྡུ་ཕྲན་ཚེགས་རྣམས་དངོས་སུ་མ་སྨོས་སོ། །གཞན་ཡང༌། རྙེད་པ་གང་དེ་ཡ་མཚན་ནོ། །ཞེས་པའི་ནོ་ནི་གཙོ་ཆེར་རྐང་པ་སྐོང་བྱེད་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་སུམ་ཅུ་པར། རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་ནི། །མིང་གང་གི་ནི་མཐར་སྦྱར་པ། །དེ་ལ་ཨཱ་ལི་བཞི་པ་སྦྱར། །སླར་བསྡུ་བར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་ཚང་བས་སླར་བསྡུ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཡང་འདིར། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མང་དུ་ཐོས་

- 404 -

ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་པ་ལས་སྐབས་དང་པོའ་བཤད་ ིཔའོ། །ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ཏེ། སྐབས་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་ལེགས་བཤད་ཅེས་པ་ནི་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དང༌། གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ནི་དཔེའི་མིང་སྟེ། གོང་༼༣་ན་༤༽༼༢་༡༩༽ ༼༤་༩༽གི་བརྩམ་པར་དམ་བཅའི་ཚིགས་བཅད་དུ་གསལ་ལོ། །
སྨྲས་པ།

འཇི༷གས་མེ༷ད་སྟོབས་མངའ་བླ་མའི་འཕྲིན་ལས ༷ ༷་དང༌། །
འོ༷ད་ཟེ༷ར་ཀུན་བཀྱེ་རྒྱལ་ཀུན་བྱིན་རླབས་ཀྱིས། །
ཉམས་ཆུང་བདག་གི་བློ་གྲོས་གཡོ་བ་ལས། །
འོངས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་གསར་བའི་ར་མཚོ༷་འདི ༷ ། །
ལོ་བར་འཚོ་བའི་དུས་ཀྱི་འགྲོ་འདྲེན་དེས ༷ ། །
ཆིག་སྟོང༷་ལྔ་བཅུ་ལྔས་མཚོན་འཁོར་གྱི་དབུས། །
བརྒྱད་ཁ༷

ི་བཞི་སྟོང་ཆོས་ཕུང་སྙིང་པོ་མཆོག །
ཡུམ་འབུམ༷་ལ་སོགས་ལེགས་གསུངས་ཡོན་དུ་དབུལ། །
ཞེས་པ་ནི་ཉམས་འཆར་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། །།
ཡང་སྨྲས་པ། འདི་ནི་ཡབ་རྗེའི་ལེགས་བཤད་གདུག༷

ས་དཀར༷

་གྱེན་སྒྲེང་ཡུ་
སྟེ་དགོངས་དོན་གཏིང་མཐར་རོལ་པའི་གསེ༷ར་གྱི་ཉ༷

། །ཟབ་རྒྱས་མན་ངག་བདུད་རྩིས་
གཏམས་པའི་བུམ༷་པ༷་བཟང་དང་དགེ་བསྟན་ཆུ་མཚོ་མཛེས་བྱེད་པད་དཀར ༷ ། །ལུང་རིགས་སྒྲ་དབྱངས་བཞད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དུང༷་སྟེ་གཞུང་ཀུན་འགལ་མེད་གྲུ་བཞིར་བཀྲ་བ་དཔ༷ལ་གྱི་བེ༷འུ། །སླད་མའི་ངུར་སྨྲིག་རྒལ༷་མཚ༷ན་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོ༷ར་ལོ༷་བརྒྱུད་མར་འཕོ་བའི་བྱེད་པོའང་ཡིན། །ཞེས་བཤད་སྦྱར་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ་ལས་གསར་བཤད་དབང་རྒྱལ་གྱི་ཕུང་པོ་བསྟར་ལ་

- 405 -

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༨༣ ༽

བརྒྱུས་པའི་དྲ་བ་སྟེ་སྐབས་དང་པོའ་སྐོར་རོ། ི ། །།ཤུ་བྷཾ། །